

עֲזְרֵי מַעַם הַשֵּׁם עוֹשֶׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר

הַזֶּה־

הַשְּׁלֵם וְהַמְּנַקֵּד
עַל חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה

מִהַתְנָא הָאֱלֹקִי
רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זִיע"א

פְּרָשֵׁת אַחֲרֵי

יוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֶּה־הָעוֹלָמִי"
בַּעִיָּה "ק בֵּית שְׁמֹשׁ תוֹבֵב" א
חֲמִשָּׁה עֶשֶׂר בָּאֵב תש"ע לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכיי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א
רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל
טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
CIO CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin
Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300
hazohar.com@gmail.com

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי
בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

כל הזכויות שמורות

ואין למכור או לסחור או לקבל רווח עבור הטקסט או חלקו
מותר ומצוה ללמוד ולזכות את הרבים בחינם בלבד

ניתן ל"מפעל הזוהר העולמי"

על ידי הרב הצדיק המקובל **הרב בניהו שמואלי** שליט"א
ראש ישיבת **"נהר שלום"** (רח' שילה 6 ירושלים)
לעילוי נשמת מורינו ורבינו הצדיק הקדוש
רבי **מרדכי** בן מרים **שרעב"י** זיע"א

הָיָא הוּא דְּכְתִיב, (ירמיה ג) בָּעֵת הַהִיא יִקְרְאוּ
לִירוּשָׁלַם כְּסָא יִי'. בְּדִין כְּתִיב, (ישעיה ל) וְהָיָה אֹר
הַלְבָּנָה כְּאֹר הַחֲמָה וְאֹר הַחֲמָה יִהְיֶה שְׁבַע־עֲתִים.
בְּדִין (זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יִי' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד.
בְּרוּךְ יִי' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: יְמַלּוּךְ יִי' לְעוֹלָם
אָמֵן וְאָמֵן.

פְּרֻשַׁת אַחֲרֵי מוֹת

וַיְדַבֵּר יִי' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן
וְגו'. (ויקרא טז) וַיֹּאמֶר יִי' אֶל מֹשֶׁה. רַבִּי
יְהוּדָה אָמַר, בֵּינוֹן דְּכְתִיב וַיְדַבֵּר יִי' אֶל מֹשֶׁה,
אֲמַאי זְמַנָּא אַחֲרָא וַיֹּאמֶר יִי' אֶל מֹשֶׁה דְּבַר אֶל
אֶהֱרֹן אַחִיד, דִּהָא בְּמַלּוּלָא קְדַמָּא סָגִי. אֵלָּא הָכִי
תַּנִּינָן, כְּתִיב, וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יִי' אֵלָיו.
וְכְתִיב, (שמות כד) וְאֵל מֹשֶׁה אָמַר עֲלֶה אֵל יִי'. וְהָא

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

פְּרֻשַׁת אַחֲרֵי מוֹת

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי
אֶהֱרֹן וְגו'. וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה. רַבִּי יְהוּדָה
אָמַר, בֵּינוֹן שְׁכָתוֹב וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה,
לָמָּה פַּעַם אַחֲרֵית וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה דְּבַר
אֶל אֶהֱרֹן אַחִיד, שְׁחַרֵּי בְדַבּוֹר הִרְאִישׁוֹן
מִסְפִּיק? אֵלָּא כִּד שְׁנִינּוּ, כְּתוֹב וַיִּקְרָא אֶל

לְמַעַלְה וּלְהַתְקַרֵּב עַד כְּסָא כְבוֹד הַמְּלָךְ.
וְהוּא שְׁכָתוֹב (ירמיה ב) בָּעֵת הַהִיא יִקְרְאוּ
לִירוּשָׁלַם כְּסָא ה'. אִזּוּ כְּתוֹב, (ישעיה ל) וְהָיָה
אֹר הַלְבָּנָה כְּאֹר הַחֲמָה וְאֹר הַחֲמָה
יִהְיֶה שְׁבַע־עֲתִים. אִזּוּ, (זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא
יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם
אָמֵן וְאָמֵן. יְמַלּוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

אִיִּקְמוּהָ מִלָּה, דִּהְכָּא דִּרְגָא חַד. וּלְבַתֵּר, דִּרְגָא
אַחֲרָא. אוֹף הָכָא, וַיִּדְבֵּר יי' אֶל מֹשֶׁה דִּרְגָא חַד.
וּלְבַתֵּר וַיֹּאמֶר יי' אֶל מֹשֶׁה דִּבֵּר אֶל אַהֲרֹן אַחִידְךָ,
דִּרְגָא אַחֲרָא. וְכֹלָא, בְּחַד מִתְקַלָּא סִלְקָא, וּמִן
שְׂרָשָׁא חַד כֹּלָא אֶתְחַבֵּר.

אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אַהֲרֹן. רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח, (תהלים)
(ב) עֲבָדוּ אֶת יי' בִּירְאָה וְגִילּוֹ בִרְעֵדָה.
וּכְתִיב, (תהלים ק) עֲבָדוּ אֶת יי' בְּשִׂמְחָה בָּאוּ לִפְנֵי
בִּרְנָנָה. הֵינִי קִרְאִי קִשְׁיִין אַהֲדִידִי, אֵלָּא הָכִי תֹאנָא,
עֲבָדוּ אֶת יי' בִּירְאָה. דְּכָל פּוֹלְחָנָא דְּבָעִי בַר נֶשׁ
לְמַפְלָח קָמִי מְאֲרִיָּה, בְּקַדְמִיתָא בָּעִי יִרְאָה, לְדַחֲלָא
מִנִּיהּ, וּבְגִין דַּחֲלָא דְּמְאֲרִיָּה, יִשְׁתַּבַּח לְבַתֵּר דִּיעֲבִיד
בְּחִדּוּתָא פְּקוּדֵי אוֹרִייתָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (דברים)
(י) מָה יי' אֱלֹהֶיךָ שׂוֹאֵל מֵעֲמֹךְ כִּי אִם לִירְאָה.

לשון הקודש

בִּרְעֵדָה. וְכְתוּב (שם ק) עֲבָדוּ אֶת ה'
בְּשִׂמְחָה בָּאוּ לִפְנֵי בִּרְנָנָה. הַפְּסוּקִים
הָלָלוּ קִשְׁיִים זֶה עַל זֶה. אֵלָּא כִּד שְׁנִינִי,
עֲבָדוּ אֶת ה' בִּירְאָה – שְׂכָל עֲבֹדָה
שְׂרֻצָּה בֵּן אָדָם לַעֲבֹד לִפְנֵי רַבּוֹנוֹ,
בְּרֹאשׁוֹנָה צְרִיד יִרְאָה, לַפְּחָד מִפְּנֵי.
וּמִשׁוּם הַפְּחָד שֶׁל אֲדוֹנוֹ יִמָּצֵא אַחֵר כִּד
שִׁיעֲשֶׂה בְּשִׂמְחָה אֶת מַצּוֹת הַתּוֹרָה, וְעַל
בֵּן כְּתוּב, (דברים י) מָה ה' אֱלֹהֶיךָ שׂוֹאֵל
מֵעֲמֹךְ כִּי אִם לִירְאָה.

מֹשֶׁה וַיִּדְבֵּר ה' אֵלָיו. וְכְתוּב (שמות כד) וְאֵל
מֹשֶׁה אָמַר עֲלֶה אֵל ה'. וְהָרִי בָּאֵרוֹ אֶת
הַדְּבַר, כָּאֵן דִּרְגָּה אַחַת, וְאַחֵר כִּד דִּרְגָּה
אַחֲרָת. אִיף כָּאֵן, וַיִּדְבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה –
דִּרְגָּה אַחַת. וְאַחֵר כִּד, וַיֹּאמֶר ה' אֶל
מֹשֶׁה דִּבֵּר אֶל אַהֲרֹן אַחִידְךָ – דִּרְגָּה
אַחֲרָת. וְהַכֹּל עוֹלָה בְּמִשְׁקַל אֶחָד,
וּמִשְׁרֵשׁ אֶחָד הַכֹּל הִתְחַבֵּר.

אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אַהֲרֹן. רַבִּי יִצְחָק
פֶּתַח, (תהלים ב) עֲבָדוּ אֶת ה' בִּירְאָה וְגִילּוֹ

וְגִילוּ בְּרַעְדָּהּ. דְּאָסִיר לִיהּ לְבַר נָשׁ לְמַחְדֵּי יַתִּיר
 בְּעֵלְמָא דִּין. הָאִי בְּמַלִּי דְּעֵלְמָא, אָבֵל בְּמַלִּי
 דְּאוּרִיתָא וּבְפִקוּדֵי דְּאוּרִיתָא, בָּעֵי לְמַחְדֵּי. לְבַתָּר,
 יִשְׁתַּכַּח בַּר נָשׁ דִּיעָבִיד בְּחִדְוֹתָא פִּקוּדֵי אוּרִיתָא.
 דְּכַתִּיב, עֲבָדוּ אֶת יי' בְּשִׂמְחָה.

רַבִּי אָבָא אָמַר, עֲבָדוּ אֶת יי' בִּירְאָה. (דף נ"ו ע"ב) רָזָא
 דְּמִלָּה הוּא, עֲבָדוּ אֶת יי' בִּירְאָה, מַה יִּרְאָה
 חָכָא. אֵלָא כְּמַה דְּאוּקִימָנָא, דְּכַתִּיב, (משלי א) יִרְאֵת
 יי' רַאשִׁית דָּעַת, וּכְתִיב, (תהלים קיא) רַאשִׁית חֲכָמָה
 יִרְאֵת יי'. יִרְאֵת יי', קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא חָכִי אֶקְרִי.
 רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, עֲבָדוּ אֶת יי' בִּירְאָה, מָאן דְּבָעֵי
 לְמַעַבְדַּד פּוֹלְחָנָא דְּמֵאֲרִיָּה, מָאן אֲתֵר שְׂאֲרִי, וּבָאן
 אֲתֵר יְבוּיִן פּוֹלְחָנָא לִיַּחְדָּא שְׂמָא דְּמֵאֲרִיָּה. הֲדָר
 וְאָמַר בִּירְאָה, בִּירְאָה הוּא שִׁירוּתָא, מִתַּתָּא
 לְעֵילָא. (תָּא חֲזִי בְּנֵי אַחֲרֵן הָא אוּקִימָנָא וְהָא אֲתֵמַר מִלָּה).

לשון הקודש

איזו יִרְאָה פֿאן? אֵלָא כְּמוֹ שְׂבִאֲרֵנּוּ,
 שְׂכָתוּב (משלי א) יִרְאֵת ה' רַאשִׁית דָּעַת,
 וּכְתוּב (תהלים קיא) רַאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת ה'.
 יִרְאֵת ה' – כִּד נִקְרָא הַקּוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, עֲבָדוּ אֶת ה' בִּירְאָה –
 מִי שְׂרוּצָה לַעֲשׂוֹת עֲבוּדַת אֲדוֹנוּ, מֵאִיזָה
 מְקוֹם מִתְחִיל, וּבֵאִיזָה מְקוֹם יְכוֹן אֶת
 הָעֲבוּדָה לִיַּחַד אֶת שֵׁם רַבּוֹנוּ? חֲזוֹר וְאָמַר,

וְגִילוּ בְּרַעְדָּהּ – שְׂאָסוּר לְאָדָם לְשִׁמְחָה
 יוֹתֵר בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְזֶה בְּדִבְרֵי הָעוֹלָם.
 אָבֵל בְּדִבְרֵי תוֹרָה וּבְמִצְוֹת הַתּוֹרָה
 צְרִיךְ לְשִׁמְחָה. אַחֲרַי כִּד יִמְצָא אָדָם
 שִׁיעֶשֶׂה בְּשִׂמְחָה אֶת מִצְוֹת הַתּוֹרָה,
 שְׂכָתוּב עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה.

רַבִּי אָבָא אָמַר, עֲבָדוּ אֶת ה' בִּירְאָה –
 סוּד הַדְּבָר הוּא. עֲבָדוּ אֶת ה' בִּירְאָה,

תָּא חַיִּי, מַה כְּתִיב הָכָא אַחֲרֵי מוֹת, וּלְבַתֵּר דְּבַר
אֶל אַהֲרֹן אַחִיד וְגו' בְּזֹאת יָבֵא אַהֲרֹן, אֶלָּא
מִכָּאן, שִׁירֻתָּא לְאַזְהָרָא לְבַתְּנֵי, כָּל מָאן, דְּבַעֲיִין
לְאַזְהָרָא בְּהָא זֹאת, וְדָא הִיא יִרְאֵת יי'.

דְּבַר אַחֵר. אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אַהֲרֹן. רַבִּי יוֹסִי
אָמַר, אַחֲרֵי מוֹת נָדָב וַאֲבִיהוּא, מִיִּבְעֵי לִיה, מָאִי
טַעְמָא שְׁנֵי בְנֵי אַהֲרֹן, וְהָא יָדִיעַ דְּבְנֵי חַוּוּ.
אֶלָּא חָכִי תֵּאֲנָא, דְּעַד כָּאן לָאוּ בְּרִשׁוּתֵּיהּוּ קִיַּיְמִי,
אֶלָּא בְּרִשׁוּתָּא דְּאַבּוּהוֹן, וּבְגִין כֶּךָ, בְּקִרְבָּתֶם לְפָנֵי
יי' וַיָּמוּתוּ, דְּאִינוּן דְּחִקּוּ שַׁעְתָּא בְּחַיִּי דְּאַבּוּהוֹן,
וְכִלָּא חָוָה, בְּגִין הָהוּא חוֹבָא דְּעָבְדוּ, דְּכְתִיב (במדבר
א) בְּהִקְרִיבֶם אֵשׁ זָרָה. דְּתַנִּיא, בְּאַתֵּר חַד, כְּתִיב
בְּהִקְרִיבֶם אֵשׁ זָרָה, וּבְאַתֵּר חַד כְּתִיב, בְּקִרְבָּתֶם
לְפָנֵי יי'. וְהָאִי וְהָאִי חָוָה, וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב הָכָא בְּנֵי

לשון הקודש

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, אַחֲרֵי מוֹת נָדָב וַאֲבִיהוּא
הָיָה צָרִיד לְהִיּוֹת! מַה הַטַּעַם שְׁנֵי בְנֵי
אַהֲרֹן, וְהָרִי יָדוּעַ שְׁהִיּוּ בְנֵי? אֶלָּא כֶּךָ
שָׁנָה, שְׁעַד כָּאן לֹא עָמְדוּ בְּרִשׁוּתֶם,
אֶלָּא בְּרִשׁוּת אַבְיָהֶם, וּמִשּׁוּם כֶּךָ –
בְּקִרְבָּתֶם לְפָנֵי ה' וַיָּמָתוּ, שְׁהִם דְּחִקּוּ אֵת
הַשָּׁעָה בְּחַיִּי אַבְיָהֶם, וְהַפֵּל הָיָה בְּשָׁבִיל
אוֹתוֹ חֲטָא שְׁעָשׂוּ, שְׁכְּתוּב (במדבר א)
בְּהִקְרִיבֶם אֵשׁ זָרָה. שְׁשָׁנִינוּ, בְּמָקוֹם

בִּירְאָה. בִּירְאָה הִיא הִרְאֵשִׁית, מִמַּטָּה
לְמַעְלָה. (כא ראה, בְּנֵי אַהֲרֹן חָרִי בְּאֶרְנֵה, וְחָרִי נִתְּבָא
חֲדָרָה).

בֹּא רֵאֶה, מַה כְּתוּב כָּאן אַחֲרֵי מוֹת,
וְאַחֵר כֶּךָ – דְּבַר אֶל אַהֲרֹן אַחִיד וְגו'
בְּזֹאת יָבֵא אַהֲרֹן? אֶלָּא מִכָּאן הִרְאֵשִׁית
לְהַזְהִיר אֵת הַכֹּהֲנִים, כָּל מִי שְׁצָרִיכִים
לְהַזְהִיר בְּזֹאת חַוּוּ, וְזוֹהִי יִרְאֵת ה'.
דְּבַר אַחֵר אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אַהֲרֹן –

אַחֲרָן, וּכְתִיב בְּקִרְבָּתָם.

(פֿאַנאַ) אָמַר רַבִּי חֵיִיא, יוֹמָא חַד הָיִינָא אָזִיל בְּאַרְחָא,
 לְמִיחָד גַּבִּיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, לְמִילָף מַנִּיה
 פֿרִשְׁתָּא דְפִסְחָא. עֲרַעִית בְּחַד טוֹרָא, וַחֲמִינָא
 בְּקִיעִין גּוֹמִין בְּחַד טִינָרָא, וְתִרִין גּוֹבְרִין בָּהּ. עַד
 דִּהָיִינָא אָזִיל, שְׁמַעְנָא קָלָא דְאֵינוֹן גּוֹבְרִין, וַחֲוֹ
 אֲמִרִין, (תהלים מח) שִׁיר מִזְמוֹר לְבְנֵי קִרַח גָּדוֹל יִי
 וּמִהֲלָל מְאֹד וְגו'. מָאי שִׁיר מִזְמוֹר. אָלָא חָבִי
 תָּאנָא מִשְׁמִיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, שִׁיר דְאֵיחֹ כָּפוּל, שִׁיר
 דְאֵיחֹ מְשַׁבַּח מְשַׁאֲר שִׁירִין, וְעַל דְאֵיחֹ מְשַׁבַּח
 מְשַׁאֲר שִׁירִין, תִּרִין זְמָנִין אֲתַבֵּר בֵּיה שִׁירְתָּא,
 וְכֵן (תהלים צב) מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת. בְּהֵאי
 גּוֹנוֹנָא, (שִׁיר הַשִּׁירִים א) שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשַׁלְמוֹה,
 שִׁירְתָּא לְעִילָא מִן שִׁירְתָּא.

לשון הקודש

הָאֲנָשִׁים הִלְלוּ שְׁהִיו אוֹמְרִים, (תהלים מח)
 שִׁיר מִזְמוֹר לְבְנֵי קִרַח גָּדוֹל ה' וּמִהֲלָל
 מְאֹד וְגו'. מַהוּ שִׁיר מִזְמוֹר? אָלָא כִּד שְׁנו
 מְשֻׁמוּ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן, שִׁיר שְׁהוּא כָּפוּל,
 שִׁיר שְׁהוּא מְשַׁבַּח מְשַׁאֲר הַשִּׁירִים, וְעַל
 שְׁהוּא מְשַׁבַּח מְשַׁאֲר הַשִּׁירִים, פְּעָמִים
 נֶאֱמַר בּו שִׁירָה, וְכֵן (שם צב) מִזְמוֹר שִׁיר
 לְיוֹם הַשַּׁבָּת. כִּמוּ כֵן שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר
 לְשַׁלְמוֹה, שִׁירָה לְמַעְלָה מִשִּׁירָה.

אַחַד כְּתוּב בְּהַקְרִיבָם אֵשׁ זָרָה, וּבִמְקוֹם
 אַחַד כְּתוּב בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי ה'. וְזֶה וְגַם
 זֶה הֵיךְ, וּמִשּׁוּם כִּד כְּתוּב בְּנֵי אַחֲרָן,
 וּכְתוּב בְּקִרְבָּתָם.

אָמַר רַבִּי חֵיִיא, יוֹם אַחַד הָיִיתִי הוֹלֵךְ
 בְּדֶרֶךְ לְלֶכֶת אֶל רַבִּי שְׁמַעוֹן לְלַמֵּד מִמֶּנּוּ
 פֿרִשְׁת הַפִּסְחָא. פֿגְשְׁתִּי בְּהַר אַחַד, וְרֵאִיתִי
 בְּקִיעִים וַחֲוָרִים בְּסַלַע אַחַד וּשְׁנֵי אֲנָשִׁים
 בּו. עַד שְׁהִיִּיתִי הוֹלֵךְ, שְׁמַעְתִּי קוֹל

שִׁיר מִזְמוֹר, שִׁירְתָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, דְּקָא
 מִזְמָרִי בְּנֵי קִרְחָ (על) אֵינוֹן דִּיתְבִּי, עַל פִּתְחָא
 דְּגִיחָנָם. וּמֵאֵן אֵינוֹן, אֲחוּהוֹן דְּאֵינוֹן דִּיתְבִּי בְּתִרְעֵי
 דְּגִיחָנָם. וְעַל דָּא, שִׁירְתָּא דָּא בְּיוֹם שְׁנֵי אֲתָמֵר.
 קָרִיבְנָא גִבְיִיחוּ, אֲמִינָא לְהוּ, מָאִי עֲסָקִיבּוּ בְּאַתֵּר
 דָּא. אָמְרוּ מִזְבְּנֵי אָנָּן, וְתִרֵי יוֹמֵי בְּשַׁבְּתָא, בְּדִילָנָא
 מִיִּשׁוּבָא וְנַעֲסֵק בְּאוֹרֵייתָא. בְּגִין דְּלֹא שִׁבְקִין לָן בְּנֵי
 נְשָׂא, כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא. אֲמִינָא זַבְּאָה חוֹלְקִיבּוֹן.

תָּו פִּתְחוּ וְאָמְרוּ. בְּכָל זְמָנָא דְּצַדִּיקָא מִסְתַּלְקִי
 מִעֲלָמָא, דִּינָא אֲסַתְלַק מִעֲלָמָא, וּמִיתַתְחוֹן
 דְּצַדִּיקָא מִכַּפֶּרֶת עַל חוֹבֵי דָּרָא. וְעַל דָּא פִּרְשָׁתָא
 דְּבְנֵי אֲהֶרֶן, בְּיוֹמָא דְּכַפּוּרֵי קָרִינֵן לָהּ, לְמַהֲנֵי כַּפֶּרֶת
 לְחוֹבֵיהוֹן דִּישְׂרָאֵל. אָמַר קְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא,
 אֲתַעֲסָקוּ בְּמִיתַתְחוֹן דְּצַדִּיקָא אֱלִין, וְיִתְחַשֵּׁב לְכוּ

לשון הקודש

אוֹתָנוּ בְּנֵי אָדָם כָּל יוֹם וְיוֹם. אֲמַרְתִּי:
 אֲשָׁרֵי חֲלָקְכֶם.

עוֹד פִּתְחוּ וְאָמְרוּ, בְּכָל זְמַן שְׁצַדִּיקִים
 מִסְתַּלְקִים מִן הָעוֹלָם, הַדִּין מִסְתַּלַּק מִן
 הָעוֹלָם, וּמִיתַת הַצַּדִּיקִים מִכַּפֶּרֶת עַל
 חַטָּאתֵי הַדּוֹר. וְלָכֵן פִּרְשַׁת בְּנֵי אֲהֶרֶן
 קוֹרְאִים אוֹתָהּ בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁתְּהִיָּה
 כַּפֶּרֶת עַל חַטָּאתֵי יִשְׂרָאֵל. אָמַר הַקּוּדְשׁ
 בְּרִידָּהּ הוּא: הִתְעַסְקוּ בְּמִיתַת הַצַּדִּיקִים

שִׁיר מִזְמוֹר, שִׁירָה שֶׁל הַקּוּדְשׁ בְּרִידָּהּ
 הוּא שְׁמִזְמָרִים בְּנֵי קִרְחָ (על) אוֹתָם
 שְׂיוֹשְׁבִים עַל פִּתְחַת הַגִּיחָנָם. וּמִי הֵם?
 אֲחִיהֶם שֶׁהֵם שְׂיוֹשְׁבִים בְּשַׁעְרֵי הַגִּיחָנָם.
 וְעַל כֵּן הַשִּׁירָה הַזֹּאת נֶאֱמַרְת בְּיוֹם שְׁנֵי
 קָרְבָּתִי אֲלֵיהֶם וְאֲמַרְתִּי לָהֶם: מָה
 עֲסָקִיכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה? אָמְרוּ: סוֹחֲרִים
 אֲנַחְנוּ, וּשְׁנֵי יָמִים בְּשָׁבוּעָא אָנוּ בְּדָלִים
 מִהַיִּשׁוּב וְעוֹסְקִים בַּתְּוֹרָה, כִּי לֹא עוֹזְבִים

בָּאֵלוֹ אֶתוֹן מִקְרִבִּין קִרְבָּנִין בְּהֵאֵי יוֹמָא לְבִפְרָא
עֲלִיבּוֹ. דְּתַנִּינָן, כֹּל זִמְנָא דִּישְׂרָאֵל יַחֲוֹן בְּגָלוּתָא,
וְלֹא יִקְרְבוּן קִרְבָּנִין בְּהֵאֵי יוֹמָא, וְאֵינוֹן תִּרִּין
שְׁעִירִין לֹא יִבְלִין לְקִרְבָּא, יֵהֵא לְהוּ דְכִרְנָא, דְּתִרִּי
בְּנֵי אֶהֱרֹן, וַיִּתְּכַפֵּר עַל־יֵהוּ.

דְּהִכִּי אוֹלִיפְנָא, דְּכְתִיב, (במדבר ג) וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי
אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים וְגו'. וְכְתִיב, הַכֹּהֵן נָדָב
וְאַבִּיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר. וְאֶלְעָזָר וְאִיתָמָר מִיבְעִי
לֵיהּ, מֵהוּ אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר. אֱלֹא שְׁקוּל הָוָה אֲבִיהוּא
כְּתִרִי אַחֵיו. וְנָדָב בְּכֻלָּהוּ.

וְאִית דְּמַתְּנִי (לָהּ אַפְכָּא) הַכֹּהֵן נָדָב, דָּא בְּלַחֲדוּי,
וְאַבִּיהוּא בְּלַחֲדוּי, וְכָל חַד אֶתְחַשִּׁיב
בְּעֵינֵיהּ, כְּתִירוּיָהּ, כְּאֶלְעָזָר וְאִיתָמָר. אֲבָל נָדָב
וְאַבִּיהוּא בְּלַחֲדוּיָהּ, שְׁקוּלִין הָווּ לְקַבֵּל שְׂבָעִין
סִנְהֶדְרִין, דִּהָווּ מְשַׁמְשִׁין קָמִי מִשָּׁה. וּבְגִין כֵּךְ,

לשון הקודש

הַכֹּהֵן נָדָב וְאַבִּיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר.
וְאֶלְעָזָר וְאִיתָמָר הָיָה צָרִיךְ לְהֵיוֹת! מַה זֶּה
אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר? אֱלֹא שְׁקוּל הָיָה
אֲבִיהוּא כְּשֵׁנִי אַחֵיו, וְנָדָב כְּמוֹ כָּלָם.
וַיֵּשׁ שְׁשׁוֹנִים (אֵת זֶה הַפֶּסֶךְ), הַכֹּהֵן נָדָב – זֶה
לְבָדוֹ, וְאַבִּיהוּא – לְבָדוֹ, וְכָל אֶחָד נִחְשָׁב
בְּעֵינָיו כְּשֵׁנֵיהֶם, כְּמוֹ אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר.
אֲבָל נָדָב וְאַבִּיהוּא לְבָדָם שְׁקוּלִים הָיוּ

הַלָּלוּ, וַיִּחַשֵּׁב לָכֵם כָּאֵלוֹ אֶתֶם מִקְרִיבִים
קִרְבָּנוֹת בַּיּוֹם הַזֶּה לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם. שְׁשָׁנֵינוּ,
כֹּל זִמְן שִׁישְׂרָאֵל יֵהִיו בְּגָלוּת וְלֹא יִקְרִיבוּ
קִרְבָּנוֹת בַּיּוֹם הַזֶּה, וְאֵת אוֹתָם שְׁנֵי
שְׁעִירִים לֹא יִכּוּלִים לְהַקְרִיב, יֵהִיָּה לָהֶם
זְכָרוֹן שֶׁל שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן, וַיִּתְּכַפֵּר עֲלֵיהֶם.
שְׂפָכָה לְמִדְתִּי, שְׂכָתוֹב (במדבר ג) וְאֵלֶּה
שְׁמוֹת בְּנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים וְגו'. וְכְתוּב,

מִיתָתָהוֹן מִכַּפָּרָא עַל יִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא כְּתִיב, (ויקרא י') וַאֲחִיכֶם כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל יִכְבוּ אֶת הַשָּׂרֶפֶת. וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַכֹּכָב נָדָב, כְּלוּמַר, הַהוּא, דְּכָל שְׂבַחָא וִיקָרָא דְלִיה (מה שְׁמִיה). נָדָב וַאֲבִיהוּא, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה, דִּהְיֵי תִירִי, לָא אֲשַׁתְּכַחוּ כּוֹתִייהוּ בְּיִשְׂרָאֵל.

וַיִּדְבֹּר יי' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן.

רַבִּי (דף נ"ו ע"א) חֲזַקִּיָּה פָתַח וְאָמַר, (ישעיה

כט) לָכֵן כֹּה אָמַר יי' אֶל בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת אַבְרָהָם וְגו'. הֵאֵי קָרָא קִשְׂיָא, לָכֵן כֹּה אָמַר יי' אֲשֶׁר פָּדָה אֶת אַבְרָהָם מִיִּבְעֵי לִיה. מָאִי, כֹּה אָמַר יי' אֶל בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת אַבְרָהָם.

אֵלָּא הָא אוֹקְמוּהָ וְהָא אַתְּמַר, דִּיעֲקֹב פָּדָה אֶת אַבְרָהָם וְדָאִי. דִּבְחָהִיא שַׁעְתָּא דְנָפַל בְּגוּ

נוֹרָא דְכַשְׂדָּאִי, דְּגוּ דִּינִיה (ס"י וְאָמְרוּ קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיד הוּא, בְּגִין

לשון הקודש

אַהֲרֹן. רַבִּי חֲזַקִּיָּה פָתַח וְאָמַר, (ישעיה כט) לָכֵן כֹּה אָמַר ה' אֶל בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת אַבְרָהָם וְגו'. פְּסוּק זֶה הוּא קִשְׂיָה. לָכֵן כֹּה אָמַר ה' אֲשֶׁר פָּדָה אֶת אַבְרָהָם הִיא צְרִיד לְהִיּוֹת! מַה זֶה כֹּה אָמַר ה' אֶל בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת אַבְרָהָם?

אֵלָּא הֲרִי פִרְשׁוּהָ וְהֲרִי נִתְבָּאֵר, שִׁיעֲקֹב פָּדָה אֶת אַבְרָהָם וְדָאִי, שְׂבָאוֹתָהּ הַשָּׁעָה שְׁנָפַל בְּתוֹךְ אֵשׁ הַכַּשְׂדִּים, דְּגוּ

כְּגִדְרֵי שְׁבָעִים סְנֵהֲדִרִין, שְׁהִיוּ מְשֻׁמְשִׁים לְפָנֵי מֹשֶׁה. וּמִשּׁוּם כֵּךְ מִיתָתָם מִכַּפָּרַת עַל יִשְׂרָאֵל. וְעַל זֶה כְּתוּב, (ויקרא י') וַאֲחִיכֶם כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל יִכְבוּ אֶת הַשָּׂרֶפֶת. וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַכֹּכָב נָדָב – כְּלוּמַר, אוֹתוֹ שְׁכָל הַשְּׁבַח וְהַכְּבוֹד שָׁלוּ (מה שְׁמוֹ). נָדָב וַאֲבִיהוּא, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה, שְׁשָׁנֵי אֱלֹהִים לֹא נִמְצְאוּ כְמוֹתָם בְּיִשְׂרָאֵל.

וַיִּדְבֹּר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי

מָאִי יִשְׁתַּזְיֵב הָאִי, וְכוּת אֲפִקֵּן לִית לִיה. אָמַר לִיהוּ, יִשְׁתַּזְיֵב בְּגִין בְּנוֹי, דְּהָכִי תִנְיָא, בְּרָא מִזְכֵּי אָבִא). אָמְרוּ, הָא יִשְׁמַעְאֵל דְּנַפִּיק מִנִּיה. אָמַר קִדְשָׁא בְּרִיד הוּא, הָא יִצְחָק, דִּיּוֹשִׁיט קִדְלִיה עַל גְּבִי מִדְּבַחָא. אָמְרוּ, הָא עֲשׂו דְּנַפִּיק מִנִּיה. אָמַר, הָא יַעֲקֹב, דְּאִיהוּ כּוּרְסִיָּא שְׁלִימָתָא, וְכָל בְּנוֹהֵי שְׁלִימִין קָמְאִי. אָמְרוּ, הָא וְדָאִי בְּזֻכוּתָא דָּא יִשְׁתַּזְיֵב אַבְרָהָם הָדָא הוּא דְּכָתִיב, אֲשֶׁר פָּדָה אֶת אַבְרָהָם.

לֹא עָתָה יָבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עָתָה פָּנָיו יִתְּחוּרוּ כִּי בְּרָאוֹתוֹ יִלְדִּיו מַעֲשֵׂה יָדֵי בְּקִרְבּוֹ יִקְדִּישׁוּ שְׁמִי. מָאֵן אֵינּוֹן יִלְדִּיו מַעֲשֵׂה וְגו'. אֵלִין אֵינּוֹן, חֲנֻנְיָה מִישָׁאֵל וְעֲזַרְיָה. דְּאִפִּילוּ גְרַמְיִיהוּ לְגוּ נֹרָא יִקְדִּיתָא לְקִדְשָׁא שְׁמִיה לֹא עָתָה יָבוֹשׁ יַעֲקֹב מָאִי בְּעִי הָכָא יַעֲקֹב, וְהָא כְּתִיב, (דְּנִיָּאל א) וַיְהִי בָהֶם מִבְּנֵי יְהוּדָה דְּנִיָּאל חֲנֻנְיָה מִישָׁאֵל וְעֲזַרְיָה. בְּנֵי יְהוּדָה

לשון הקודש

שְׁכַתוֹב, אֲשֶׁר פָּדָה אֶת אַבְרָהָם. לֹא עָתָה יָבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עָתָה פָּנָיו יִתְּחוּרוּ כִּי בְּרָאוֹתוֹ יִלְדִּיו מַעֲשֵׂה יָדֵי בְּקִרְבּוֹ יִקְדִּישׁוּ שְׁמִי. מִי הֵם יִלְדִּיו מַעֲשֵׂה וְגו'? אֵלֹא הֵם חֲנֻנְיָה מִישָׁאֵל וְעֲזַרְיָה שְׁהִפִּילוּ עֲצָמָם לְתוֹךְ בְּבִשְׁן הָאֵשׁ לְקַדֵּשׁ אֶת שְׁמוֹ. לֹא עָתָה יָבוֹשׁ יַעֲקֹב, מָה עוֹשֶׂה בָּאֵן יַעֲקֹב? וְהָרִי כְּתוּב (דְּנִיָּאל א) וַיְהִי בָהֶם מִבְּנֵי יְהוּדָה דְּנִיָּאל חֲנֻנְיָה מִישָׁאֵל וְעֲזַרְיָה. בְּנֵי

דִּינֹו (ס"י וְאָמְרוּ לִפְנֵי הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא: בְּשִׁבִּיל מַה זֶה יִנְצֹל? וְכוּת אָבוֹת אֵין לֹו אָמַר לָהֶם: שְׁיִנְצֹל בְּשִׁבִּיל בְּנוֹי, שְׁכַר שְׁנִינוּ, הֵבֵן מִזְבַּח אֶת הָאֵב). אָמְרוּ: הָרִי יִשְׁמַעְאֵל שְׁיִנְצֵא מִמֶּנּוּ. אָמַר הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא: הָרִי יִצְחָק שְׁיִוְשִׁיט צִוְאָרוֹ עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ. אָמְרוּ: הָרִי עֲשׂו שְׁיִנְצֵא מִמֶּנּוּ. אָמַר: הָרִי יַעֲקֹב שֶׁהוּא כֶּסֶף שְׁלָם וְכָל בְּנוֹי שְׁלָמִים לִפְנֵי. אָמְרוּ: הָרִי וְדָאִי בְּזֻכוּתוֹ שֶׁל זֶה יִנְצֹל אַבְרָהָם. זְהוּ

אֶקְרוֹן, וּבְגִין כֹּךְ לֹא עָתָה יְבוֹשׁ יְהוּדָה מִיְּבֵעֵי לִיה, מֵאִי לֹא עָתָה יְבוֹשׁ יַעֲקֹב.

אֵלָּא הָכִי תִגִּין. בְּהֵאִי שַׁעְתָּא דְּאִיכְפִּיתוּ, לְמִנְפֹּל
בְּנוּרָא, כָּל חַד אָרִים קָלִיה וְאָמַר, גִּבִּי כָּל
אִינוֹן עַמִּין וּמַלְכִין וְאֶפְרַכְיָא, חֲנַנְיָה אָמַר, (תהלים
קִיח) יִי לִי לֹא אִירָא מַה יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם יִי לִי
בְּעוֹזָרִי וְאֲנִי אֶרְאֶה בְּשׁוֹנְאֵי טוֹב לַחֲסוֹת בִּי וְגו'.

מִישָׁאֵל פִּתַּח וְאָמַר, (ירמיה ל) וְאַתָּה אֵל תִּירָא עַבְדִּי
יַעֲקֹב נָאָם יִי וְגו' כִּי אַתָּךְ אָנִי נָאָם יִי לְהוֹשִׁיעֶךָ
כִּי אַעֲשֶׂה וְגו'. בְּתַחֲיָא שַׁעְתָּא, דְּשִׁמְעוּ בְּלָחוּ שְׁמָא
דְּיַעֲקֹב. תְּוֹהוּ וְתַיִּיכוּ בְּלִצְנוּתָא. עֲזָרְיָה פִתַּח וְאָמַר,
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יִי אֱלֹהֵינוּ יִי אַחֲד.

הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (ישעיה מד) זֶה יֹאמַר לִיִּי אָנִי וְגו'.
זֶה יֹאמַר לֵה' אָנִי, דָּא חֲנַנְיָה, וְזֶה יִקְרָא

לשון הקודש

לַחֲסוֹת בֵּה' וְגו'. מִישָׁאֵל פִּתַּח וְאָמַר,
(ירמיה ל) וְאַתָּה אֵל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב נָאָם
ה' וְגו' כִּי אַתָּךְ אָנִי נָאָם ה' לְהוֹשִׁיעֶךָ כִּי
אַעֲשֶׂה וְגו'. בְּאוֹתָהּ שַׁעָה שִׁשְׁמְעוּ כְּלָם
אֵת שֵׁם יַעֲקֹב, תִּמְהוּ וְצַחֲקוּ בְּלִיצְנוֹת.
עֲזָרְיָה פִתַּח וְאָמַר, (דברים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה'
אֱלֹהֵינוּ ה' אַחֲד.

וְזֶהוּ שְׁכָתוֹב, (ישעיה מד) זֶה יֹאמַר לֵה' אָנִי

יְהוּדָה נִקְרָאוּ, וּמִשּׁוּם כֹּךְ לֹא עָתָה יְבוֹשׁ
יְהוּדָה הָיָה צָרִיךְ לְהִיוֹת, מַה זֶה לֹא עָתָה
יְבוֹשׁ יַעֲקֹב?

אֵלָּא כֹךְ שְׁנִינוּ, בְּשַׁעָה הַזֹּאת שְׁנִכְפַּתְנוּ לְפָל
בָּאֵשׁ, כָּל אֶחָד הָרִים קוֹלוֹ וְאָמַר אֵל כָּל
אוֹתָם עַמִּים וּמַלְכִים וְשָׂרִים. חֲנַנְיָה אָמַר,
(תהלים קִיח) ה' לִי לֹא אִירָא מַה יַּעֲשֶׂה לִי
אָדָם ה' לִי בְּעוֹזָרִי וְאֲנִי אֶרְאֶה בְּשׁוֹנְאֵי טוֹב

בְּשֵׁם יַעֲקֹב, דָּא מִישָׁאֵל, וְזֶה יִכְתּוֹב יְדֹ לִי' וּבְשֵׁם
יִשְׂרָאֵל יִכְנֶה, דָּא עֲזַרְיָה, בֵּיה שַׁעְתָּא כְּנֵש קֳדָשָׁא
בְּרִידָּהּ הוּא פְּמִלְיָא דִּילִיָּה, אָמַר לוֹן, בְּמָאן מַלְּחָה,
מֵאִינוֹן מַלְיִן דְּאָמְרוּ אֵלִין תִּלְתָּא, אֲשׁוּיב לוֹן. פִּתְחוּ
וְאָמְרוּ, (תהלים פג) וַיִּדְעוּ כִּי אַתָּה שְׂמֹךְ יי' לְבַדְּךָ עָלֶינוּ
עַל כָּל הָאָרֶץ.

בָּה שַׁעְתָּא אָמַר קֳדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא לְכוּרְסִיָּא,
כוּרְסִיָּא דִּילִי, בְּמָאן מַלְּחָה מֵאִינוֹן מַלְיִן,
אֲשׁוּיב לְאִינוֹן צְדִיקִיָּא. אָמַר לִיָּה, בְּהֵיָּא מַלְּחָה
דְּכִלְהוּ חֵיִיכִין בָּה, אֲשׁוּיב לוֹן, לֹא עָתָה יְבוּשׁ
יַעֲקֹב וְלֹא עָתָה פָּנָיו יִחְוֹרוּ. כְּמָה דְּקָאִים יַעֲקֹב
לְגַבִּי דְּאַבְרָהָם בְּנוּרָא, יָקוּם הַשְׁתָּא לְגַבִּי אֵלִין,
הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, כֹּה אָמַר יי' אֶל בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר
פָּדָה אֶת אַבְרָהָם לֹא עָתָה יְבוּשׁ יַעֲקֹב וְגו'. מַהֲאִי
כְּסוּפָא דְּלִצְנוּתָא.

לשון הקודש

הָאָרֶץ.

בְּאוֹתָהּ שַׁעַה אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְכַסָּא: כַּסָּא שְׁלִי, בְּאִינוּה דְּבוּר מֵאוֹתָם
הַדְּבוּרִים אֲצִיל אֶת אוֹתָם הַצְדִּיקִים?
אָמַר לוֹ: בְּאוֹתוֹ הַדְּבוּר שְׁכָלָם צָחֲקוּ עָלָיו
אֲצִיל אוֹתָם, לֹא עָתָה יְבוּשׁ יַעֲקֹב וְלֹא
עָתָה פָּנָיו יִחְוֹרוּ. כְּמוֹ שֶׁעֲמַד יַעֲקֹב אֲצִיל
אַבְרָהָם בָּאֵשׁ, יָקוּם עֲכָשׁוּ אֲצִיל אֵלָה. וְהוּ

וְגו'. זֶה יֹאמַר לַה' אֲנִי - זֶה חֲנֻנִיָּה. וְזֶה
יִקְרָא בְּשֵׁם יַעֲקֹב - זֶה מִישָׁאֵל. וְזֶה יִכְתּוֹב
יְדֹ לַה' וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יִכְנֶה - זֶה עֲזַרְיָה.
בְּאוֹתָהּ שַׁעַה כְּנֵס הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
הַפְּמִלְיָא שְׁלוֹ, וְאָמַר לָהֶם: בְּאִינוּה דְּבוּר
מֵאוֹתָם הַדְּבוּרִים שֶׁאָמְרוּ אֵלָה הַשְּׁלֵשָׁה
אֲצִיל אוֹתָם? פִּתְחוּ וְאָמְרוּ, (תהלים ג) וַיִּדְעוּ
כִּי אַתָּה שְׂמֹךְ ה' לְבַדְּךָ עָלֶינוּ עַל כָּל

תָּנָא, בְּלֵהוּ דִּהּוּ תִּיבִין מִמְּלָה דָּא, אֶתוּקְדוּ
בְּהֵוָה נוֹרָא, וְקָטַל לֹון שְׂבִיבָא דְנוֹרָא.
מָאן שְׂזִיב לְאַלִין. עַל דִּהּוּ מְצַלָן קָמִי קַדְשָׁא בְּרִיד
הוּא וּמִיַּחְדָּן שְׂמִיָּה בְּדָקָא יָאוּת, וְעַל דְּמִיַּחְדָּן שְׂמִיָּה
בְּדָקָא יָאוּת, אֲשֶׁתִּזְיְבוּ מִהֵוָה נוֹרָא יְקִידָתָא.

תִּירִי בְּנֵי אַהֲרֹן קָרִיבוּ אִשָּׁא נִוְכְּרָאָה, דִּלָּא אֶתִּיַּחְדּוּ
שְׂמִיָּה בְּדָקָא יָאוּת, וְאֶתוּקְדּוּ בְּנוֹרָא. רַבִּי
יִצְחָק אָמַר, בְּתִיב, אַחֲרֵי מוֹת. וּבְתִיב וַיָּמוּתוּ. בִּיּוֹן
דְּאָמַר אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אַהֲרֹן, לָא יִדְעָנָא, דִּהָא
וַיָּמוּתוּ. אֵלָּא הָכִי תַנִּינָן, תִּירִי מִיתוּת הָוּוּ, חַד לְפָנֵי
יִי'. וְחַד, דִּלָּא הָוּוּ לְהוּ בְּנִין, דְּכָל מָאן דִּלָּא זָכִי
לְבָנִין מִית הוּא. בְּנִין כֶּךָ, אַחֲרֵי מוֹת, וַיָּמוּתוּ.

לשון הקודש

שְׁנֵי בְּנֵי אַהֲרֹן הִקְרִיבוּ אִשָּׁא זָרָה, שְׁלָא
יַחְדּוּ אֵל שְׁמוֹ כְּרָאוּי וְנִשְׂרָפוּ בְּאֵשׁ. רַבִּי
יִצְחָק אָמַר, כְּתוּב אַחֲרֵי מוֹת, וְכְתוּב
וַיָּמָתוּ. בִּיּוֹן שְׁאָמַר אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי
אַהֲרֹן, לָא יִדְעָנוּ שְׁהָרִי וַיָּמָתוּ? אֵלָּא כֶּךָ
שְׁנִינּוּ, שְׁתֵּי מִיתוּת הָיוּ, אַחַת לְפָנֵי ה',
וְאַחַת שְׁלָא הָיוּ לָהֶם בָּנִים. שְׁכָל מִי שְׁלָא
זוֹכֵה לְבָנִים, הוּא מֵת. מִשּׁוֹם כֶּךָ, אַחֲרֵי
מוֹת, וַיָּמָתוּ.

שְׁכַתוּב, כֹּה אָמַר ה' אֵל בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר
פָּדָה אֶת אַבְרָהָם לֹא עָתָה יָבוֹשׁ יַעֲקֹב
וְגו'. מִהִבּוּשָׁה שֶׁל הַלִּיצָנוּת.
שְׁנִינּוּ, כָּל אוֹתָם שֶׁצָּחָקוּ מִהִדְבּוּר הַזֶּה,
נִשְׂרָפוּ בְּאוֹתָהּ אֵשׁ, וְהָרַג אוֹתָם שְׂבִיב
שֶׁל אֵשׁ. מַה הִצִּיל אֶת אֱלֹהִי? עַל שֶׁהָיוּ
מִתְפַּלְלִים לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
וּמִיַּחְדָּם שְׁמוֹ כְּרָאוּי, וְעַל שֶׁמִּיַּחְדָּם שְׁמוֹ
כְּרָאוּי, נִצְלוּ מֵאוֹתָהּ אֵשׁ יוֹקֶדֶת.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, מָאִי דְבִתִּיב, (במדבר ג) וַיָּמָת נָדָב
וַאֲבִיהוּא לְפָנָי יי' בְּהִקְרִיבָם אִשׁ זָרָה לְפָנָי
יי' בְּמִדְבַּר סִינִי וּבָנִים לֹא הָיוּ לָהֶם וַיִּבְהֶן אֶלְעָזָר
וְאִיתָמָר. מָאִי דָא לְגַבִּי דָא, דְבִתִּיב, וּבָנִים לֹא הָיוּ
לָהֶם, וַיִּבְהֶן אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר. אֵלָא רִזָּא דְמִלְתָּא.
הֵאִי דְאַמִּינָא, וַיָּמוּתוּ, דְלֹא הָווּ לְהוּ בְּנִין. וְהָכִי הוּא
וְדָאִי. אֲבָל לֹא כִשְׁאָר בְּנֵי עֲלָמָא, אַף עַל גַּב דְלֹא
אַנְסִיבוּ, דְהָא אֵלִין לֹא מִיתוּ אֶלָּא מִיתַת גְּרַמִּיחוֹן,
אֲבָל מִיתַת נַפְשָׁהוֹן לֹא מִיתוּ.

מִנָּא לֹן, דְבִתִּיב, (שמות ו) וַאֲלֶעָזָר בֶּן אַחֲרֹן (דף נ"ז
ע"ב) לָקַח לוֹ מִבְּנוֹת פּוּטִיאל לוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד
לוֹ אֶת פִּינְחָס אֱלֹה רָאשֵׁי אֲבוֹת הַלְוִיִּם
לְמִשְׁפְּחוֹתָם. אֱלֹה, וְהָא פִנְחָס בְּלַחֲדוּי הָיָה.
וּבִתִּיב, רָאשֵׁי אֲבוֹת הַלְוִיִּם, בְּנִין כְּךָ, מִיתַת גְּרַמִּיחוֹן

לשון הקודש

הַעוֹלָם, אַף עַל גַּב שְׁלֹא נִשְׂאוּ, שְׁחֵרֵי
אֵלּוּ לֹא מָתוּ אֶלָּא מִיתַת עֲצָמָם, אֲבָל
מִיתַת נַפְשָׁם לֹא מָתוּ.

מִנִּין לָנוּ? שְׁכָתוּב (שמות ו) וַאֲלֶעָזָר בֶּן
אַחֲרֹן לָקַח לוֹ מִבְּנוֹת פּוּטִיאל לוֹ לְאִשָּׁה
וַתֵּלֶד לוֹ אֶת פִּינְחָס אֱלֹה רָאשֵׁי אֲבוֹת
הַלְוִיִּם לְמִשְׁפְּחוֹתָם. אֱלֹה, וְהָרִי פִנְחָס
לְבָדּוּ הָיָה, וּכְתוּב רָאשֵׁי אֲבוֹת הַלְוִיִּם.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, מַה שְׁכָתוּב (במדבר ג) וַיָּמָת נָדָב
וַאֲבִיהוּא לְפָנָי ה' בְּהִקְרִיבָם אִשׁ זָרָה לְפָנָי ה'
בְּמִדְבַּר סִינִי וּבָנִים לֹא הָיוּ לָהֶם וַיִּבְהֶן אֶלְעָזָר
וְאִיתָמָר. מַה זֶּה לְגַבִּי זֶה, שְׁכָתוּב וּבָנִים לֹא הָיוּ לָהֶם
וַיִּבְהֶן אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר? אֵלָּא סוּד הַדְּבָר
– זֶה שְׁאִמְרָתִי, וַיָּמָתוּ, שְׁלֹא הָיוּ לָהֶם
בָּנִים. וְכֵן זֶה וְדָאִי. אֲבָל לֹא כִשְׁאָר בְּנֵי

מִיתוֹ, מִיתַת נַפְשָׁהוֹן לֹא מִיתוֹ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר
וַדַּאי מִשְׁמַע אֱלֹהִים, וּמִשְׁמַע רֵאשִׁי.

וּבְגִין כִּד כְּתִיב, (במדבר כה) פִּינָחָם בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן
אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וּכְתִיב וּפִינָחָם בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן
אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הָיָה כֹהֵן בִּימֵי הָהֵם, פִּנָּחָם בֶּן אֶלְעָזָר
הַכֹּהֵן מִיִּבְעֵי לִיָּהּ, אֲלֹא בְּכָל אֲתֵר דְּאֲתָא פִּנָּחָם בֶּן
אַהֲרֹן הַכֹּהֵן כְּתִיב, וְאֶלְעָזָר לֹא כְּתִיב אֲלֹא אֶלְעָזָר
הַכֹּהֵן. דְּכְתִיב, (במדבר כז) וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן. (במדבר
לא) וַיֹּאמֶר אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְגו'. וְעַל דָּא מִיתַת
גְּרַמִּיָּהוֹן מִיתוֹ, מִיתַת נַפְשָׁהוֹן לֹא מִיתוֹ.

וְתַנִּינָן בְּרִזָּא דְּמַתְּנִיתִין, תִּרִּי זִוּג, פֶּן חָם. וְהָא
אֲתַמָּר, יו"ד זַעֲרָא בִּינֵי אֲתוּוֹן דְּפִנָּחָם.
דְּהָא יו"ד כָּלִיל תִּרִּי כַּתְּדָא, וְדָא הוּא רִזָּא דְּמַלְהָ,
וְהָא אֲתַמָּר.

לשון הקודש

אֲלֹא אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן, שְׁכַתוֹב (שם כז) וְלִפְנֵי
אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן. (שם לא) וַיֹּאמֶר אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן
וְגו'. וְעַל כֵּן מִיתַת עֲצָמָם מִתּוֹ, וּמִיתַת
נַפְשָׁם לֹא מִתּוֹ.

וְשַׁנִּינוּ בְּסוּד הַמִּשְׁנָה, שְׁנַיִם זִוּג – פֶּן
חָם. וְהָרִי נִתְבָּאֵר, יו"ד קַטְנָה בֵּין אוֹתִיּוֹת
פִּנָּחָם, שְׁהָרִי יו"ד כּוֹלֶלֶת שְׁנַיִם כְּאַחַד,
וְזִהוּ סוּד הַדְּבָר, וְזִה נִתְבָּאֵר.

מִשּׁוּם כִּד מִתּוֹ מִיתַת עֲצָמָם, וּמִיתַת
נַפְשָׁם לֹא מִתּוֹ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וַדַּאי
מִשְׁמַע אֱלֹהִים, וּמִשְׁמַע רֵאשִׁי.

וּמִשּׁוּם כִּד כְּתוּב, (במדבר כה) פִּינָחָם בֶּן
אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן, וּכְתוּב וּפִינָחָם בֶּן
אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הָיָה כֹהֵן בִּימֵי
הָהֵם. פִּנָּחָם בֶּן אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן הָיָה צִרִּיד
לְהוֹיֹת! אֲלֹא בְּכָל מְקוֹם שָׂבָא פִּנָּחָם, בֶּן
אַהֲרֹן הַכֹּהֵן כְּתוּב. וְאֶלְעָזָר לֹא כְּתוּב,

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׁאִיל לְאֲבוּי, אָמַר לִיה, וְהָא תִּירִי
אֵינּוֹן וְתִירִי הוּו, אָמַאי לָא אִשְׁתְּכַחוּ תִּירִי.
אָמַר לִיה, תִּירִי פִלְגִי גּוּפָא הוּו, דִּהָא לָא אֲנָסִיבוּ,
וּבְגִין כֶּךָ, בְּחַד אֲתַבְּלִילוּ, דְּכְתִיב, וְתֵלֵד לוֹ אֶת
פִּינְחָס אֱלֹה רָאשֵׁי וְגו'.

וְיו"ד דְּפִנְחָס, לָא אֲתִיְהִיב בִּיה לְחַבְרָא אֲתוּוֹן,
אָלָא בְּשַׁעֲתָא דְקִנִּי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
וְאַתָּא לִישְׂרָא עֲקִימָא, דְּחָמָא דִּהָאִי אֶת בְּרִית
קִדִּישָׁא, עֵיִל וּמְרִי בְּרִשׁוּתָא אַחֲרָא. וּבְמָה
דְּאַתְעָקָם בְּקַדְמִיתָא, אֲתַתְּקֵן חָכָא. בְּנוֹכְרָאָה
אַתְעָקָם בְּקַדְמִיתָא, דְּכְתִיב, בְּהַקְרִיבֶם אֵשׁ זָרָה,
חָכָא בְּנוֹכְרָאָה, אֲתַתְּקֵן, בְּמָה דְּכְתִיב, (מלאכי ב) וּבַעַל
בֵּית אֵל יִכָּר. מַה לְּהֵלֵן אֵשׁ זָרָה, אַף כָּאן נָמִי
אַשָּׁה זָרָה.

לשון הקודש

בְּרוּךְ הוּא וּבָא לִישְׂרָא אֶת הָעָקָם, שְׂרָאָה
אֶת אוֹת הַבְּרִית הַקְּדוּשָׁה הוּו שְׂהַכְנִים
זְמִירִי לְרִשׁוֹת אַחֲרֵת, וּבְמָה שְׂהַתְעָקָם
בְּרִאשׁוֹנָה הַתְּתִקֵּן כָּאן. בְּנוֹכְרִיָּה
הַתְעָקְמוּ בְּהַתְחַלָּה, שְׂכַתוּב בְּהַקְרִיבֶם
אֵשׁ זָרָה, וְכָאן בְּנוֹכְרִיָּה הַתְּתִקֵּנוּ, כְּמוֹ
שְׂכַתוּב וּבַעַל בֵּית אֵל יִכָּר. מַה לְּהֵלֵלָהּ
אֵשׁ זָרָה, אַף כָּאן גַּם אִשָּׁה זָרָה.

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׁאִל אֶת אֲבוּי וְאָמַר לוֹ,
וְתִירִי שְׁנִים הֵם וּשְׁנִים הֵיוּ, לְמָה לָא
נִמְצְאוּ שְׁנִים? אָמַר לוֹ, שְׁנֵי חֲצָאֵי גּוּף
הֵיוּ, שְׂחֲרִי לָא נִשְׂאוּ, וּמִשּׁוּם כֶּךָ הֵם
נִבְלְלוּ בְּאַחַד, שְׂכַתוּב וְתֵלֵד לוֹ אֶת
פִּינְחָס אֱלֹה רָאשֵׁי וְגו'.

וְיו"ד שֶׁל פִּנְחָס לָא נָתַן בְּה לְחַבְרָא
הָאוֹתִיּוֹת, אָלָא בְּשַׁעֲה שְׂקִנָּא לְקוּדְשׁ

מֵאִי אֶתְחַוִּי הָכָא. אֵלָא בְּקַדְמִיתָא רְחִיקָא קָרִיבוּ,
 דְּכַתִּיב, בְּהִקְרִיבֶם אִשׁ זָרָה. אוֹף הָכָא זְמָרִי,
 הָיָה קָרִיב רְחִיקָא, שְׂמָא דְּמַלְכָּא, הָיָה קָרִיב גַּבִּי
 רְחִיקָא, מִיד, (במדבר כה) וַיֵּרָא פִּינְחָס בֶּן אֱלֶעָזָר בֶּן
 אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וַיָּקָם מִתּוֹךְ הָעֵדָה. הָכָא אֶתְקִין
 עֲקִימָא דְּקַדְמִיתָא, בְּדִין אֶתִּיּהִיב יו"ד בְּשָׁמִיּה
 לְחַבְרָא אֶתְנוּן בְּחָדָא, וְאֶתְבָּשֵׁר בְּשָׁלוֹם,
 דְּכַתִּיב, (במדבר כה) לָכֵן אָמַר הִנְנִי נוֹתֵן לֹא אֶת בְּרִיתִי
 שָׁלוֹם. (בְּרִיתִי מִמָּשׁ).

מֵאִי שָׁלוֹם הָכָא, אֵלָא בְּהִיּוֹא כְּתָרָא, חָבוּ
 בְּקַדְמִיתָא, בְּהִיּוֹא כְּתָרָא, אֶתְעֵרוּ קְטָטוֹתָא
 בְּקַדְמִיתָא, וְהִשְׁתָּא דְּאֶתְתִּקֵּן, כְּתִיב הִנְנִי נוֹתֵן לֹא
 אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם. בְּרִיתִי מִמָּשׁ, תְּהִיא עֲמִיּה בְּשָׁלוֹם,
 וּבְגִין כֵּךְ, אֶתִּיּהִיב יו"ד זְעִירָא בְּשָׁמִיּה, דְּהָא
 מֵאֶתְנוּן זְעִירָאן הִיא, לְאַתְחִזָּא דְּהָא אֶתְתִּקֵּן מַה

לשון הקודש

בְּשָׁלוֹם, שְׂכָתוּב לָכֵן אָמַר הִנְנִי נוֹתֵן לֹא
 אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם. (בְּרִיתִי מִמָּשׁ).

מַה הַשָּׁלוֹם כָּאן? אֵלָא בְּאוֹתוֹ הַכְּתָר
 חֲטָאוּ בְּתַחֲלָה, בְּאוֹתוֹ הַכְּתָר הִעִירוּ
 קְטָטָה בְּתַחֲלָה, וְעַכְשָׁו שְׂתִקֵּן, כְּתוּב
 הִנְנִי נוֹתֵן לֹא אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם, בְּרִיתִי
 מִמָּשׁ תְּהִיָּה עִמּוֹ בְּשָׁלוֹם, וּמִשּׁוֹם כֵּךְ
 נִתְּנָה יו"ד קְטָנָה בְּשִׁמּוֹ, שְׁהָרִי הִיא

מַה נִּרְאָה כָּאן? אֵלָא בְּהִתְחַלָּה הִקְרִיבוּ
 אֶת הָרְחוֹקָה, שְׂכָתוּב בְּהִקְרִיבֶם אִשׁ זָרָה.
 אִף כָּאן זְמָרִי הָיָה מְקָרִיב אֶת הָרְחוֹקָה,
 אֶת שֵׁם הַמֶּלֶךְ הָיָה מְקָרִיב לְרְחוֹקָה, מִיד
 — (שם כה) וַיֵּרָא פִּינְחָס בֶּן אֱלֶעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן
 הַכֹּהֵן וַיָּקָם מִתּוֹךְ הָעֵדָה. כָּאן תִּקֵּן אֶת
 הָעֵקֶם שְׁבִירָא שׁוֹנָה, וְאִזּוּ נִתְּנָה יו"ד לְשִׁמּוֹ
 לְחַבְרָא אֶת הָאוֹתִיּוֹת כְּאַחַד וְהִתְבָּשֵׁר

דַּאתְעָקָם בְּקִדְמִיתָא, וְהָא אֲשֻׁלִּימַת עָמִיּה. אַתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְנָשִׁיק יָדָיו. אָמַר, בְּרִיד רַחֲמָנָא דְשְׂאִילָנָא הָאִי מַלְתָּ, וְלֹא אַתָּאבִיד מִנָּאִי.

תַּאנָּא אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּהָאִי יוֹמָא דְכַפּוּרִי, אַתְתָּקֵן לְמִקְרִי פֶרֶשְׁתָּא דָּא, לְכַפְּרָא לְיִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא, בְּגִין דָּא, סִדְרָא דְיוֹמָא דָּא, הָכָא אֶסְתַּדֵּר, וּבְגִין דְּמִיתְתַּהוֹן דְּבְנֵי אַהֲרֹן, מִכַּפְּרָא עַל יִשְׂרָאֵל.

מִכָּאֵן אֲוִלִּיפָנָא, כָּל הָהוּא בַּר נֶשׁ דְּיִסּוּרִי דְּמֵאֲרִיָּה אַתְיִין עָלֶיהָ, כַּפָּרָה דְּחוּבוֹי אֵינּוּן. וְכָל מָאן דְּמַצְטַעַר עַל יִסּוּרֵיהוֹן דְּצַדִּיקָא, מַעֲבִירִין חוּבֵיָּא דְלַהוֹן מַעֲלָמָא. וְעַל דָּא בְיוֹמָא דָּא, קוֹרִין, אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אַהֲרֹן, דְּיִשְׁמַעוֹן עָמָא, וַיִּצְטַעְרוּן עַל אֲבוּדַּהוֹן דְּצַדִּיקָא, וַיִּתְּכַפֵּר

לשון הקודש

כָּאֵן הַסְתַּדֵּר, וּמִשּׁוּם שְׁמִיתַת בְּנֵי אַהֲרֹן מִכַּפְּרַת עַל יִשְׂרָאֵל.

מִכָּאֵן לְמַדְנֹג, כָּל אוֹתוֹ בֶּן אָדָם שְׂיִסּוּרִי רַבּוֹנוֹ בָּאִים עָלָיו – כַּפָּרַת חַטָּאֵי הֵם. וְכָל מִי שְׁמַצְטַעַר עַל יִסּוּרֵי הַצַּדִּיקִים, מַעֲבִירִים חַטָּאֵיהֶם מִן הָעוֹלָם. וְעַל כֵּן בְּיוֹם הַזֶּה קוֹרְאִים אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אַהֲרֹן, שְׂיִשְׁמַעוּ הָעָם וַיִּצְטַעְרוּ עַל אֲבִדַּן

מִהֲאוֹתֵיּוֹת הַקְּטָנוֹת, לְהִרְאוֹת שְׁהָרִי תִקֵּן מִה שְׁהִתְעַקֵּם בַּתַּחֲלָה, וְהָרִי הַשְּׁלִימָה עִמּוֹ. בָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְנָשִׁק יָדָיו וְאָמַר, בְּרִיד הַרַחֲמָן שְׂשֹׂאֲלָתִי דְּכָר זֶה וְלֹא אָבִיד מִמֶּנִּי.

שְׁנֵינּוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים הַזֶּה תִּקְנֵנוּ לְקִרְא פֶּרֶשָׁה זֹאת, לְכַפֵּר עַל יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא, בְּשָׁבִיל זֶה סִדְרֵי הַיּוֹם הַזֶּה

לְהוֹן חוֹבִיָּיהוּ. וְכָל דְּמַצְטָעַר עַל אֲבוּדָהוֹן דְּצַדִּיקָא,
אוֹ אַחִית דְּמַעִין עַלִּיָּהוּ, קָדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא מְכַרִּיז
עָלֶיהָ וְאוֹמֵר, (ישעיה ו) וְסָר עֲוֹנָךְ וְחָטְאתְךָ תִּכְפֹּר. וְלֹא
עוֹד, אֵלָּא דְלֹא יְמוּתוֹן בְּנוֹי בְּיוֹמוֹי. וְעָלֶיהָ
בְּתִיב, (ישעיה ג) יִרְאֶה זֶרַע יֶאֱרִיד יָמִים וְגו'.

וַיֹּאמֶר יי' אֶל מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן אַחִידָּךְ וְאֶל
יָבֹא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ וְגו'. (ויקרא טז) רַבִּי
שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל
הַיָּם וְהַיָּם אֵינָנּוּ מָלֵא וְגו'. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
תַּוְּהָנָא עַל בְּנֵי עֲלָמָא, דְּהָא לִית לְהוּ עֵינִין
לְמַחְזִי, וְלִבָּא לְאַשְׁנַחָא, וְלֹא יִדְעִין, וְלֹא שׁוֹיִין
לְבִיָּיהוּ לְאַסְתַּכְּלָא בְּרַעוּתָא דְּמֵאֲרִיָּהוֹן, הֵיךְ גַּיִימִין,
וְלֹא מִתְעָרִי מִשְׁנַתִּיָּהוּ, עַד לֹא יִיתִי הֵהוּא יוֹמָא
דְּחָפִי עַלִּיָּהוּ חֲשׂוּכָא וְקַבְּלָא, וַיִּתְּבַע הֵהוּא
(דף נ"ח ע"א) מֵאֲרִיָּה דְּפִקְדוּנָא, חֲשַׁבְנָא מִנִּיָּהוּ.

לשון הקודש

וְאֶל יָבֹא בַּעַת עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ וְגו'. רַבִּי
שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים
הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְהַיָּם אֵינָנּוּ מָלֵא וְגו'.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, תַּמְהָנִי עַל בְּנֵי הָעוֹלָם,
שֶׁהֲרִי אֵין לָהֶם עֵינִים לְרֹאוֹת וְלִב
לְחַשְׁבִּית, וְלֹא יוֹדְעִים וְלֹא שְׂמִים לָבֶם
לְהַסְתַּכֵּל עַל רַצוֹן רַבּוֹנָם, אֵיךְ יִשְׁנִים וְלֹא
מִתְעוֹרְרִים מִשְׁנָתָם טָרֵם יָבֹא אוֹתוֹ הַיּוֹם

הַצַּדִּיקִים, וַיִּתְּכֻּם לָהֶם חֲטָאִיהֶם. וְכָל
מִי שְׁמַצְטָעַר עַל אֲבָדָנָם שֶׁל הַצַּדִּיקִים אוֹ
מוֹרִיד עָלֵיהֶם דְּמַעוֹת, הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא
מְכַרִּיז עָלָיו וְאוֹמֵר: (ישעיה ו) וְסָר עֲוֹנָךְ
וְחָטְאתְךָ תִּכְפֹּר. וְלֹא עוֹד, אֵלָּא שְׁלֹא
יְמוּתוֹ בְּנוֹי בְּיוֹמוֹ. וְעָלָיו כְּתוּב, (שם ג)
יִרְאֶה זֶרַע יֶאֱרִיד יָמִים וְגו'.

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן אַחִידָּךְ

וְכָרוּזָא כָּל יוֹמָא קֶאֱרִי עַל־יְהוּ, וְנִשְׁמַתְהוֹן,
אֶסְהִידַת בְּחוֹן בְּכָל יוֹמָא וְלִילִיא,
אוֹרֵייתָא רֵאמַת קָלִין לְכָל עֶבֶר, מִכְרֹזַת
וְאוֹמְרַת, (משלי א) עַד מָתִי פִתִּים תֵּאֱהָבוּ פִתִּי (משלי
ט) מִי פִתִּי יִסֵּר הִנֵּה חֲסֵר לֵב אֲמָרָה לוֹ. לָכוּ לַחֲמוּ
בְלַחְמִי וְשִׁתּוּ בִּינִי מִסִּכְתִּי. וְלִית מָאן דִּירְכִּין
אוֹדִינִיה, וְלִית מָאן דִּיתַעַר לְבֵיתָא.

תָּא חַוִּי, זְמִינִין דְּרִי בְּתָרֵא דִּייתוֹן, דִּיתַנְשִׁי
אוֹרֵייתָא מִבִּינֵייהוּ, וְחִכְיָמִי לָפָא יתְפַנְשׁוֹן
לְאַתְרֵייהוּ, (ס"א לְאַדְרָא קְדִישָׁא) וְלֹא יִשְׁתַּבַּח מָאן דְּסָגִיר
וּפְתַח. וְוִי לְהַחֲוֹא דָּרָא. וּמִכָּאן וְלַהֲלָאָה, לֹא יִהְיֶה
דָּרָא כְּדָרָא דָּא, עַד דָּרָא דִּייתִי מִלָּפָא מְשִׁיחָא,
וּמִנְדַּעָא יתַעַר בְּעֵלְמָא, דְּכַתִּיב, (ירמיה לא) כִּי כָלָם
יִדְעוּ אוֹתִי לְמִקְטָנָם וְעַד גְּדוֹלָם.

לשון הקודש

שִׁיעִיר אֶת לְבוֹ.
בֹּא רֵאָה, עֲתִידִים הַדּוֹרוֹת הָאֲחֵרִים
שִׁיבְאוּ שֶׁתִּשְׁכַּח תּוֹרָה מִבִּינֵיהֶם, וְחִכְמִי
הַלֵּב יתְכַנְסוּ לְמִקְוָם (לְחֹדֶר קְדוֹשׁ), וְלֹא
יִמָּצֵא מִי שֶׁסּוֹגֵר וּפּוֹתֵחַ. אוֹי לְאוֹתוֹ הַדּוֹר!
וּמִכָּאן וְלַהֲלָאָה לֹא יִהְיֶה דּוֹר כְּמוֹ הַדּוֹר
הַזֶּה, עַד הַדּוֹר שִׁיבְא מִלֶּךְ הַמְּשִׁיחַ,
וְהַדְּעָה תתְעוֹרֵר בְּעוֹלָם, שְׂכָתוֹב (ירמיה לא)
כִּי כָלָם יִדְעוּ אוֹתִי לְמִקְטָנָם וְעַד גְּדוֹלָם.

שְׁחַשְׁדָּ וּפְלָה יִכְסּוּ עֲלֵיהֶם, וְיִתְבַּע אוֹתוֹ
בְּעַל הַפְּקֻדוֹן מֵהֶם חֲשָׁבוֹן.
וְהַכְּרוּז בְּכָל יוֹם קוֹרָא עֲלֵיהֶם, וְנִשְׁמַתָּם
מְעִידָה בָּהֶם בְּכָל יוֹם וְלִילָה, הַתּוֹרָה
מְרִימָה קוֹלוֹת לְכָל עֶבֶר, מִכְרִיזָה
וְאוֹמְרַת: (משלי א) עַד מָתִי פִתִּים תֵּאֱהָבוּ
פִתִּי. (שם ט) מִי פִתִּי יִסֵּר הִנֵּה חֲסֵר לֵב
אֲמָרָה לוֹ לָכוּ לַחֲמוּ בְלַחְמִי וְשִׁתּוּ בִּינִי
מִסִּכְתִּי. וְאִין מִי שִׁירְכִין אֲזִנּוֹ וְאִין מִי

תָּא חָזִי, כְּתִיב, (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מַעַדָּן. וְתִנִּינִן,
 מֵה שְׁמִיָּה דְּתַהוּא נָהָר. אוֹקִימָנָא יוֹבֵל
 שְׁמִיָּה, דְּכְתִיב, (ירמיה יז) וְעַל יוֹבֵל יִשְׁלַח שְׂרָשָׁיו.
 וּבִסְפָּרָא דְּרַב הַמְנוּנָא סָבָא, חַיִּים שְׁמִיָּה, דְּמַתְמָן
 נְפָקִין חַיִּים לְעֵלְמָא, וְאֵינוֹן אֶקְרוּן חַיִּי מַלְבָּא. וְהָא
 אוֹקִימָנָא, הֵהוּא אֵילָנָא רַבָּא וְתַקִּיפָא, דְּמִזוֹן לְכָל
 בֵּיה. אֶקְרִי עֵץ חַיִּים. אֵילָנָא דְּנִטֵּעַ שְׂרָשָׁיו בְּאֵינוֹן
 חַיִּים, וְכָלָא הוּא שְׂפִיר.

וְתֵאנָא, הֵהוּא נָהָר אֲפִיק נַחְלִין עֲמִיקוֹן, בְּמִשַּׁח
 רַבּוֹת, לְאַשְׁקָאָה גִּבְתָּא, וּלְרִוּוּאָה אֵילָנִין
 וְנִטְיָעִין, דְּכְתִיב (תהלים קד) יִשְׁבְּעוּ עֵצִי יְיָ אֲרֻזֵּי לְבָנוֹן
 אֲשֶׁר נָטַע, וְאֵינוֹן נַחְלִין, נְגִידִין וְאַתְמַשְׁכֵּן וּמַתְכַּנְשִׁין
 בְּתֵרִין קִיָּיִמִין (נ"א סִמְכִין) וְאֵינוֹן בְּרִיָּיתִי (תרי) קָרִינוֹן
 לְהוּ, (מלכים א ז) יָכִין וּבֹעֲז, וְשְׂפִיר. וּמַתְמָן נְפָקִין כָּל
 אֵינוֹן נַחְלִין, וְשְׂרָיִין לֹון בְּתַד דְּרָגָא דְּאֶקְרִי צְדִיק,

לשון הקודש

שְׂרָשָׁיו בְּאוֹתָם הַחַיִּים, וְהַכֹּל הוּא נָאָה.
 וְשִׁנְיָנוּ, אוֹתוֹ הַנָּהָר הוֹצִיא נַחְלִים
 עֲמֻקִּים בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה, לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן
 וּלְהַרְוֹת עֵצִים וְנִטְיָעוֹת, שְׂכַתוֹב (תהלים קד)
 יִשְׁבְּעוּ עֵצִי ה' אֲרֻזֵּי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע.
 וְאוֹתָם הַנַּחְלִים שׁוֹפְעִים וְנִמְשָׁכִים
 וּמַתְכַּנְשִׁים לְשָׁנֵי עֲמוּדִים, וְאוֹתָן בְּרִיתוֹת
 (שמים) קוֹרְאִים לָהֶן יָכִין וּבֹעֲז, וְנִפְּחָה.

בֹּא רֵאָה, כְּתוּב (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מַעַדָּן.
 וְשִׁנְיָנוּ, מֵה שָׁמוֹ שֶׁל אוֹתוֹ נָהָר? בְּאֲרָנוּ
 שְׁשָׁמוֹ יוֹבֵל, שְׂכַתוֹב (ירמיה טז) וְעַל יוֹבֵל
 יִשְׁלַח שְׂרָשָׁיו. וּבִסְפָּרוֹ שֶׁל רַב הַמְנוּנָא
 סָבָא: חַיִּים שָׁמוֹ, שְׁמִשָּׁם יוֹצְאִים חַיִּים
 לְעוֹלָם, וְהֵם נִקְרָאִים חַיִּי הַמְּלָךְ. וְהֵרִי
 בְּאֲרָנוּ, אוֹתוֹ עֵץ גָּדוֹל וְחֹזֵק שֶׁבּוֹ יֵשׁ מִזוֹן
 לְכָל נִקְרָא עֵץ הַחַיִּים. הָאֵילָן שֶׁנִּטֵּעַ

דְּבַתִּיב, (משלי י) וְצַדִּיק יִסּוֹד עוֹלָם. וְכָלֵהוּ אֲזַלִּין
וּמִתְכַּנְּשִׁין לְהֵחֳוֹא אַתֵּר דְּאַקְרִי ים, וְהוּא יִמָּא
דְּחֻכְמָתָא, הָדָא הוּא דְבַתִּיב, (קהלת א) כָּל הַנֶּחָלִים
הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְגו'.

וְאִי תִימָא, דְּהָא מָטוּ לְאַתֵּר דָּא, וּפְסָקִין, וְלֹא
תִיִּבִין, לְבַתֵּר בְּתִיב, אֶל מָקוֹם שְׁהַנֶּחָלִים
הוֹלְכִים שָׁם הֵם שָׁבִים לָלֶכֶת, בְּגִין דְּהֵחֳוֹא גִהֲרָא
לֹא פָסִיק לְעֵלְמִין. הֵם שָׁבִים, לְאֵן אַתֵּר שָׁבִים,
לְאִיעוֹן תִּרִין קַיִימִין, נִצַּח וְהוֹד. לָלֶכֶת, בְּהֵאִי צַדִּיק,
לְאַשְׁכְּחָא בְּרַכָּאן וְחִידוֹ. וְהֵיִינוּ רָזָא דְתַנִּינָן, (תהלים
קד) לוֹיִתָּן זֶה יִצְרָתָ לְשַׁחַק בּוֹ, דָּא צַדִּיק.

כָּלָם אֱלִיד יִשְׁבְּרוֹן לָתֵת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ. מָאן
עֵתוֹ. (דָּא עֵתוֹ דְּצַדִּיק) דָּא מִטְרוֹנִיתָא, דְּאַקְרִי
עֵתוֹ דְּצַדִּיק, וּבְגִין כֶּךָ כְּלָהוּ מִתְכַּאן לְהֵאִי עֵתוֹ,

לשון הקודש

מִשּׁוּם שְׁאוֹתוֹ נִהַר לֹא פּוֹסֵק לְעוֹלָמִים.
הֵם שָׁבִים, לְאִיזוֹה מָקוֹם הֵם שָׁבִים?
לְאוֹתָם שְׁנֵי עֲמוּדִים, נִצַּח וְהוֹד. לָלֶכֶת,
בְּצַדִּיק הַזֶּה, לְמִצַּא בְּרָכוֹת וְשִׁמְחָה. וְזֶהוּ
הַסּוֹד שֶׁשְּׁנֵינּוּ, (תהלים קד) לוֹיִתָּן זֶה יִצְרָתָ
לְשַׁחַק בּוֹ, זֶה צַדִּיק.

כָּלָם אֱלִיד יִשְׁבְּרוֹן לָתֵת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ. מִי
זוֹ עֵתוֹ? (זו עתו של צדיק) זוֹ הַגְּבִירָה, שְׁנִקְרָאת
עֵתוֹ שֶׁל צַדִּיק, וּמִשּׁוּם כֶּךָ כָּלָם מִתְכַּבִּים

וּמִשּׁוּם יוֹצְאִים כָּל אוֹתָם נְחָלִים, וּמִשְׁרִים
אוֹתָם בְּדִרְגָּה אַחַת שְׁנִקְרָאת צַדִּיק,
שְׁכָתוֹב (משלי י) וְצַדִּיק יִסּוֹד עוֹלָם. וְכָלָם
הוֹלְכִים וּמִתְכַּנְּשִׁים לְאוֹתוֹ מָקוֹם שְׁנִקְרָא
יָם, וְהוּא יָם הַחֻכְמָה. וְזֶהוּ שְׁכָתוֹב (קהלת א)
כָּל הַנֶּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְגו'.

וְאֵם תֹּאמַר שֶׁהָרִי מְגִיעִים לְמָקוֹם הַזֶּה
וְלֹא שָׁבִים – בְּתוֹב אַחֵר כֶּךָ, אֶל מָקוֹם
שְׁהַנֶּחָלִים הוֹלְכִים שָׁם הֵם שָׁבִים לָלֶכֶת,

בְּלָהוּ דְאַתְּזֶנּוּן לְתַתָּא, מֵאַתֵּר דָּא אַתְּזֶנּוּן, וְרָזָא
דָּא אוֹקִימָנָא, (תהלים קמה) עֵינֵי כָל אֱלִיךְ יִשְׁבְּרוּ וְגו' **בְּמָה דְאוֹקִימָנָא.**

תָּא חַיִּי, בְּשַׁעְתָּא דְהָאֵי כָל, מִבְּסָם לְעֵתוֹ,
וּמִתְחַבְּרָא עֲמִיה, בְּלָהוּ עַלְמִין בְּחִידוֹ, בְּלָהוּ
עַלְמִין בְּבִרְכָּאן, בְּדִין שְׁלָמָא אֲשַׁתְּכַח בְּעֵלְאֵי
וְתַתָּאֵי. וְכֵד גִּרְמִין חֵיִיבֵי עַלְמָא, דְתַמָּן לָא
אֲשַׁתְּכַחוּ בְּרַכָּאן דְאֵינֶזֶן גַּחְלִי, וַיִּנָּקֵא, הָאֵי עֵת,
מִסְטָרָא אַחֲרָא, בְּדִין דִּינִין מִתְעַרִּין בְּעַלְמָא,
וּשְׁלָמָא לָא אֲשַׁתְּכַח. וְכֵד בָּעָאן בְּנֵי עַלְמָא
לְאַתְּבָרְכָא, לָא יִכְלִין אֱלָא עַל יְדָא דְבִתְּנָא, בְּגִין
דִּיתְעַר בְּתָרָא דִילִיָּה, וְתַתְּבָרְךְ מִטְרוֹנִיתָא,
וַיִּשְׁתְּכַחוּ בְּרַכָּאן בְּכָלְהוּ עַלְמִין.

תָּאנָא, בְּהֵיָא שַׁעְתָּא, בָּעָא מִשָּׁה קָמִי קֳדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, מְלָה דָּא, אָמַר לִיָּה, אֵי בְנֵי

לשון הקודש

לְעֵתוֹ הַזֶּה. כָּל אֵלּוּ שְׁנוֹזָנִים לְמַטָּה, מִמָּקוֹם זֶה נִזְזוּנִים, וְסוּד זֶה בְּאַרְגָּנו, (שם קמה) עֵינֵי כָל אֱלִיךְ יִשְׁבְּרוּ וְגו', כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְגָּנו. **בָּא** רָאָה, בְּשַׁעָה שֶׁהַכֹּל הָיָה מִבִּשְׁם אֶת עֵתוֹ וּמִתְחַבֵּר עִמּוֹ, אִזּוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּשִׁמְחָה וְכָל הָעוֹלָמוֹת בְּבִרְכּוֹת, אִזּוּ נִמְצָא שְׁלוֹם בְּעֲלִיוֹנִים וּבִתְּחִתּוֹנִים, וּבְשִׁנְגֻרְמִים רִשְׁעֵי הָעוֹלָם שֶׁשֵּׁם לָא

נִמְצָאוֹת בְּרִכּוֹת שֶׁל אוֹתָם הַנִּחְלָיִים, וְהָעֵת הַזֹּאת יוֹנֵקֶת מִצַּד הָאַחֵר, אִזּוּ מִתְעוֹרְרִים דֵּינִים בְּעוֹלָם וְלֹא נִמְצָא שְׁלוֹם. וּבְשִׁרְוּצִים בְּנֵי הָעוֹלָם לְהַתְּבָרְךְ, לֹא יִכְוֹלִים, אֱלָא רַק עַל יְדֵי הַכֹּהֵן, בְּדִי שִׁיעוּרֵר אֶת הַכֹּהֵן שֶׁלּוֹ וְתַתְּבָרְךְ הַגְּבִירָה, וַיִּמְצָאוּ בְּרִכּוֹת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. **שְׁנִינֵנו**, בְּאוֹתָהּ שַׁעָה בִּקְשׁ מִשָּׁה מִלִּפְנֵי

עֲלֵמָא יְתוּבוֹן קִמָּךְ, עַל יְדֵי דְמֵאן מִתְּבַרְכָּאן.
אָמַר לִיה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלִי אֶת אוֹמַר, דְּבַר
אֶל אַהֲרֹן אַחִיד, דִּהָא בִּידֵיהּ מְסִירָאן בְּרַכָּאן
לְעִילָא וְתַתָּא.

וַיֹּאמֶר יי' אֶל מֹשֶׁה דְּבַר אֶל אַהֲרֹן אַחִיד וְאֵל
יְבֹא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ וְגו'. אָמַר רַבִּי
אָבָא, זְמַנִּין אֵית קָמִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְאַשְׁתַּבְּחָא
רַעְיוֹן, וְלְאַשְׁתַּבְּחָא בְּרַכָּאן, וְלִמְתַּבַּע בְּעוֹתֵי, וְזְמַנִּין,
דִּרַעְיוֹן לָא אֲשַׁתְּבַּחוּ, וּבְרַכָּאן לָא מְזַדְּמָנִין, וְדִינִין
קִשְׁיִין מִתַּעְרִין בְּעֵלְמָא. וְזְמַנִּין דִּדִּינָא תָּלִי. תָּא חַוִּי,
זְמַנִּין אֵית בְּשַׁתָּא, דִּרַעְיוֹא אֲשַׁתְּבַּח. וְזְמַנִּין אֵית
בְּשַׁתָּא, דִּדִּינָא אֲשַׁתְּבַּח. וְזְמַנִּין אֵית בְּשַׁתָּא, דִּדִּינָא
אֲשַׁתְּבַּח וְתָלִיא. זְמַנִּין אֵית בִּירְחִי, דִּרַעְיוֹא
אֲשַׁתְּבַּח בָּהּ. וְזְמַנִּין אֵית בִּירְחִי, דִּדִּינִין אֲשַׁתְּבַּחוּ,
וְתָלִיין עַל כֻּלָּא.

(דף נ"ח ע"ב)

לשון הקודש

רבי אבא, יש זמנים לפני הקדוש ברוך
הוא שנמצאים רצונות ונמצאות ברכות
ולבקש בקשות, ולפעמים שאין נמצאים
רצונות, ואין מודמנות ברכות, ודינים
הקשים מתעוררים בעולם. ולפעמים
שהדין תלוי. בא ראה, יש בשנה זמנים
שנמצא רצון, ויש זמנים בשנה שהדין
נמצא ותלוי. יש זמנים בחדשים שהרצון

הקדוש ברוך הוא דבר זה. אמר לו, אם
בני העולם ישובו לפניה, על ידי מי
מתברכים? אמר לו הקדוש ברוך הוא,
ולי אפה אומר? דבר אל אהרן אחיד,
שהרי בידו מסורות הברכות למעלה
ולמטה.

ויאמר ה' אל משה דבר אל אהרן אחיד
ואל יבא בכל עת אל הקדש וגו'. אמר

זְמַנִּין אֵית בְּשָׁבוּעֵי דִרְעֻוֹן מִשְׁתַּכְּחִין, וְזְמַנִּין
 אֵית בְּשָׁבוּעֵי דִדְיִנִּין מִשְׁתַּכְּחִין בְּעִלְמָא.
 וְזְמַנִּין אֵית בְּיוֹמֵי דִרְעֻוֹא אֲשִׁתְּבַח בְּעִלְמָא
 וְעִלְמָא אֲתַבְּסָמָא. וְזְמַנִּין אֵית בְּיוֹמֵי דִדְיִנִּין תַּלְיִין
 וּמִשְׁתַּכְּחִין, וְאַפִּילוּ בְּשַׁעֲתֵי. וְעַל דָּא כְּתִיב, (קהלת
 א) וְעַתָּה לְכָל חֶפְץִּין וְגו'. וּכְתִיב, (תהלים טט) וְאַנִּי תַפְלִיתִי
 לָךְ וְגו'. וּכְתִיב, (ישעיה נה) דִּרְשׁוּ יְי' בְּהַמְצֵאוֹ.
 וּכְתִיב, (תהלים י) לָמָּה ה' תַּעֲמֹד בְּרָחוֹק תַּעֲלִים
 לַעֲתוֹת בַּצָּרָה. וּכְתִיב, (ירמיה לא) מִרְחוֹק יְי' נִרְאָה
 לִי. וְזְמַנִּין דְּאִיהוּ קְרוֹב, וְכְתִיב, (תהלים קמה) קְרוֹב יְי'
 לְכָל קוֹרְאָיו. בְּגִין כֵּן, וְאַל יִבֹּא בְּכָל עֵת אֶל
 הַקֹּדֶשׁ וְגו'.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, הָא אֲוִקִּימָנָא. מְלָה בְּעֵתוֹ, וְהַכִּי
 הוּא וְדָאִי, וְהַכָּא אַתָּא קֹדֶשׁא בְּרִיד הוּא

לשון הקודש

וְגו'. וּכְתוּב (ישעיה נה) דִּרְשׁוּ ה' בְּהַמְצֵאוֹ.
 וּכְתוּב (תהלים י) לָמָּה ה' תַּעֲמֹד בְּרָחוֹק
 תַּעֲלִים לַעֲתוֹת בַּצָּרָה. וּכְתוּב (ירמיה לא)
 מִרְחוֹק ה' נִרְאָה לִי. וְלַפְעָמִים שְׁהוּא
 קְרוֹב, שְׁכֵתוֹב (תהלים קמה) קְרוֹב ה' לְכָל
 קוֹרְאָיו. מִשּׁוּם כֵּן, וְאַל יִבֹּא בְּכָל עֵת אֶל
 הַקֹּדֶשׁ וְגו'.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, הֲרִי בִּאֲרָנוּ הַדְּבָר
 בְּעֵתוֹ, וְכֵן הוּא וְדָאִי, וְכֵן הַקֹּדֶשׁ בְּרִיד

נִמְצָא בָהֶם, וְיֵשׁ זְמַנִּים בְּחֻדָּשִׁים
 שְׁנִמְצָאִים דִּינִים, וְתַלּוּיִם עַל הַכֹּל.

יֵשׁ זְמַנִּים בְּשָׁבוּעוֹת שְׁרָצוֹנוֹת נִמְצָאִים,
 וְיֵשׁ זְמַנִּים בְּשָׁבוּעוֹת שְׁדִינִים נִמְצָאִים
 בְּעוֹלָם. וְיֵשׁ זְמַנִּים בְּיָמִים שְׁנִמְצָא רָצוֹן
 בְּעוֹלָם וְהָעוֹלָם מִתְּבַשֵּׁם. וְיֵשׁ זְמַנִּים
 בְּיָמִים שְׁהַדִּינִים תַּלּוּיִם וְנִמְצָאִים, וְאַפִּילוּ
 בְּשַׁעֲתוֹת, וְעַל זֶה כְּתוּב (קהלת א) וְעַתָּה לְכָל
 חֶפְץִּין וְגו'. וּכְתוּב (תהלים טט) וְאַנִּי תַפְלִיתִי לָךְ

לְאַזְהָרָא לְאַהֲרֹן, דִּלָּא יִטְעִי בְּהָהוּא חוּבָא, דְּיִטְעוּ
 בְּנֵי, דְּהָא הָאִי עֵת יְדִיעָא, בְּגִין כֶּךָ לָא יִטְעִי
 לְחַבְרָא עֵת אַחְרָא, לְגַבֵּי מִלְפָּא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב,
 וְאַל יָבֹא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ. כְּלוּמַר, אֵיךְ עַל גַּב
 דִּיחֲמֵי עֵידוֹן, דְּאַתְמָסַר בִּידָא אַחְרָא, לְאַתְנַהֲנָא
 עַלמָא, וְיִתְמָסַר בִּידוּי לִיִּיחֵד בֵּיה לְקַרְבָּא לִיה
 לְקוּדְשָׁא, דְּהָא אָנָּא וּשְׁמִי חַד הוּא. וּבְגִינֵי כֶּךָ, (ס"א)
 לְקַרְבָּא לִיה לְקוּדְשָׁא כְּרִידָא הוּא דְּהָא הָאִי עֵת יְדִיעָא, בְּגִין כֶּךָ) וְאַל יָבֹא בְּכָל
 עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ. וְאִי בְּעִי לְמַנְדַּע בְּמָה יִיעוּל. בּוֹזֵאת.
 בּוֹזֵאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ. דְּהָאִי זֹאת, הִיא עֵת
 דְּאַחֲרִידַת בְּשָׁמִי, בְּהָאִי י', דְּרִשְׁימָא בְּשָׁמִי, יִיעוּל אֶל
 הַקֹּדֶשׁ. (אָבֵל) וְאַל יָבֹא בְּכָל עֵת.

תָּאנָא אָמַר רַבִּי יוֹסִי כְּתִיב (קהלת ג) אֶת הַכֹּל עֲשֵׂה
 יָפָה בְּעֵתוֹ הָאִי מַלְּה אֻקְמָה בּוֹצִינָא (ס"א)

לשון הקודש

(לְקַרְב אֹתוֹ לְהַקְדֹּשׁ כְּרִידָא הוּא, שְׁהָרִי הָעֵת הוּא יְדוּעָה. מִשּׁוּם
 כֶּךָ) וְאַל יָבֹא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ. וְאִם
 רוּצָה לְדַעַת בְּמָה יִכְנֹס – בּוֹזֵאת. בּוֹזֵאת
 יָבֹא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ. שֶׁהִזָּאת הוּא הִיא
 עֵת שְׁאַחֲזוּהָ בְּשָׁמִי, בִּי הוּא שְׁרִשׁוּמָה
 בְּשָׁמִי יִכְנֹס אֶל הַקֹּדֶשׁ, (אָבֵל) וְאַל יָבֹא
 בְּכָל עֵת.

שְׁנִינֵי, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּתוּב (קהלת ג) אֶת

הוּא בָּא לְהַזְהִיר אֶת אַהֲרֹן שְׁלֹא יִטְעָה
 בְּאוֹתוֹ חֲטָא שְׁטַעוּ בְּנֵי, שְׁהָרִי הָעֵת הוּא
 יְדוּעָה, כְּדִי שְׁלֹא יִטְעָה לְחַבְרָא עֵת אַחֲרָת
 לְמַלְכָּה. וְהוּא שְׁכָתוּב וְאַל יָבֹא בְּכָל עֵת אֶל
 הַקֹּדֶשׁ. כְּלוּמַר, אֵיךְ עַל גַּב שְׁרִיטָה זְמַן
 שְׁנַמְסַר לִיד אַחֵר לְהַנְהִיג אֶת הָעוֹלָם
 וְיִמְסַר בִּידוֹ לִיִּיחֵד בּוֹ לְקַרְבּוֹ לְקֹדֶשׁ,
 שְׁהָרִי אָנִי וּשְׁמִי אֶחָד הוּא. וּמִשּׁוּם כֶּךָ,

בְּשֵׁמָא קַדִּישָׁא וְהָכִי הוּא דְתַנִּינָא אֶת הַכֹּל עֲשֵׂה יָפָה
 בְּעֵתוֹ וְהָכִי הוּא וּדְאִי. אֶת הַכֹּל וּדְאִי. עֲשֵׂה יָפָה
 בְּעֵתוֹ, דָּא בְּדָא, וְלֹא יִתְעַרְבוּן אַחֲרֵינִין בִּינִייהוּ.
 בְּעֵתוֹ מִמָּוֶשׁ, וְלֹא בְּאַחֲרָא. בְּגִינִי כֵךְ, אֲזִיזְרוּתָא
 לְאַחֲרֵן, וְאֵל יָבֹא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ. אֲבָל בְּמָה
 יִיעוֹל. בְּזוֹאת, בְּמָה דְאֻקְיָמָנָא, דְּכְתִיב בְּזוֹאת יָבֹא
 אַחֲרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ.

רַבִּי אֶלְעָזָר הָזֶה יְתִיב קָמִי אֲבוּהָ, אָמַר לִיה, כְּתִיב
 בְּכִנְיֹשְׁתָּא דְקִרְחָא, (במדבר טז) וַיֹּאבְדוּ מִתּוֹךְ
 הַקֹּהֵל, מָאִי וַיֹּאבְדוּ. אֶלָּא בְּמָה דְכְתִיב, (ויקרא
 כג) וְהֶאֱבַדְתִּי אֶת הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת מִקֶּרֶב עַמִּיהָ. (ס"א כְּתִיב
 בְּכִנְיֹשְׁתָּא אַחֲרֵן (ויקרא י) וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יי' וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמוּתוּ. וְכְתִיב בְּכִנְיֹשְׁתָּא
 דְקִרְחָא וְאֵשׁ יֵצֵא מֵאֵת יי' וַתֹּאכַל אֶת הַחֲמִשִּׁים וּמֵאֲתִים אִישׁ סֶלֶקָא דְעֵתָךְ דְּשִׁקְלִין
 דָּא כְדָא) אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׂאֵנִי אֵינּוֹן בְּנִי אַחֲרֵן,
 דְּלֹא כְתִיב בְּהוּ אֲבִידָה, בְּאֵינּוֹן דְּכִנְיֹשְׁתָּא דְקִרְחָא,

לשון הקודש

רַבִּי אֶלְעָזָר הָזֶה יוֹשֵׁב לִפְנֵי אָבִיו. אָמַר
 לוֹ, כְּתוּב בְּעֵדֶת קִרְחָא, וַיֹּאבְדוּ מִתּוֹךְ
 הַקֹּהֵל. מַה זֶה וַיֹּאבְדוּ? אֶלָּא כְּמוֹ
 שְׁכָתוּב, (במדבר טז) וְהֶאֱבַדְתִּי אֶת הַנֶּפֶשׁ
 הַזֹּאת מִקֶּרֶב עַמִּיהָ. (כְּתוּב בְּכִנְיֹשְׁתָּא אַחֲרֵן, (שם י) וַתֵּצֵא אֵשׁ
 מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמוּתוּ. וְכְתוּב בְּעֵדֶת קִרְחָא, וְאֵשׁ יֵצֵא
 מֵאֵת ה' וַתֹּאכַל אֶת הַחֲמִשִּׁים וּמֵאֲתִים אִישׁ. הִזְעֵלָה בְּדַעְתָּךְ
 שְׁשֻׁקְלִים אֵלֶּה בְּאַלְהָא?) אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שׁוֹנִים
 בְּנֵי אַחֲרֵן, שְׁלֹא כְתוּב בְּהֵם אֲבִידָה

הַכֹּל עֲשֵׂה יָפָה בְּעֵתוֹ. דְּכֵר זֶה בְּאֲרוֹ
 הַמְּנוּרָה (שם) הַקֹּדֶשׁ, וְכֵךְ הוּא שְׁשֻׁנִּינוּ,
 אֶת הַכֹּל עֲשֵׂה יָפָה בְּעֵתוֹ, וְכֵךְ הוּא וּדְאִי.
 אֶת הַכֹּל וּדְאִי. עֲשֵׂה יָפָה בְּעֵתוֹ, זֶה עִם
 זֶה, שְׁלֹא יִתְעַרְבוּ אַחֲרִים בִּינִייהֶם. בְּעֵתוֹ
 מִמָּוֶשׁ, וְלֹא בְּאַחֲרָא. מִשּׁוּם כֵךְ אֲזִיזְרוּתָא
 לְאַחֲרֵן, וְאֵל יָבֹא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ.
 אֲבָל בְּמָה יִכְנָס? בְּזוֹאת, כְּמוֹ שְׁבִיבְרָנוּ,
 שְׁכָתוּב בְּזוֹאת יָבֹא אַחֲרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ.

דְּכַתִּיב בְּהוּ, וַיֵּאבְדוּ מִתּוֹךְ הַקְהָל. וְכַתִּיב, (במדבר יז) הֵן גִּוְעֵנוּ אֲבָדְנוּ כָלְנוּ אֲבָדְנוּ. לְאִכְלָלָא אִינוּן דְּאֶקְרִיבוּ קְטֹרֶת בּוֹסְמִין, מֵאֲתָן וְחֲמִשִּׁין, דְּאֵתְאֲבִידוּ וְדָאִי, וְאֵלִין לֹא אֵתְאֲבִידוּ.

אָמַר לִיה פְּתִיב, וְאֵל יבֹא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ. וְכַתִּיב, בְּזֹאת יבֹא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ. בִּינוּ דְּאָמַר, וְאֵל יבֹא בְּכָל עֵת, אֲמַאי לֹא כְתִיב, בְּמָה זְמַנָּא יִיעוֹל. אָמַר לִיה (רבי) אֶלְעֶזֶר, הָא אֵתְמַר, וּמִלָּה חַד הוּא, וְזְמַנָּא חַד הוּא הֵו יִדְעִי כְהִנִּי. אָבֵל עַל מַה דְּחָאבוּ בְנוֹי, בְּעָא לְאַזְחָרָא הָכָא, וְהָא אֵתְמַר. אָמַר לִיה, וַאֲנָא הָכִי סְבִירָנָא, וּבְגִין לְאֵתִי־שְׁבָא מִלָּה בְּעִינָא.

אָמַר לִיה, אֶלְעֶזֶר בְּרִי תָא חֲזִי, כָּל קַרְבָּנִין וְכָל עֲלֻוֹן, נִיִּיחָא הוּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, אָבֵל

לשון הקודש

הַקֹּדֶשׁ. בִּינוּ שְׁאָמַר וְאֵל יבֹא בְּכָל עֵת, לְמַה לֹא כָתוּב בְּאִיזָה זְמַן יִכְנֹס? אָמַר לוֹ (רבי) אֶלְעֶזֶר, הֲרִי נֹאמַר, וְדָבָר אֶחָד הוּא, וְזְמַן אֶחָד הוּא שְׂיִדְעוּ הַכְּהִנִּים. אָבֵל עַל מַה שְּׁחָטְאוּ בְנוֹי רָצָה לְהַזְהִיר כָּאן, וְהֲרִי זֶה נִתְבָּאֵר. אָמַר לוֹ, וְאֲנִי כִּךְ סְבִירָתִי, וְכִדִּי לִישָׁב אֶת הַדָּבָר רְצִיתִי.

אָמַר לוֹ, אֶלְעֶזֶר בְּנִי, בָּא רָאֵה, כָּל

כְּאוֹתָם שֶׁל עֲדַת קִרַח שִׁכְתוּב בָּהֶם, וַיֵּאבְדוּ מִתּוֹךְ הַקְהָל, וְכָתוּב (במדבר יז) הֵן גִּוְעֵנוּ אֲבָדְנוּ כָלְנוּ אֲבָדְנוּ. לְהַכְלִיל אֵת אוֹתָם שֶׁהִקְרִיבוּ קְטֹרֶת בְּשָׁמִים, מֵאֲתָנִים וְחֲמִשִּׁים שֶׁאֲבָדוּ וְדָאִי, וְאֵלָּה (קֹדֶם וְאַבִּידוּהָא) לֹא אֲבָדוּ.

אָמַר לוֹ, כְּתוּב וְאֵל יבֹא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ. וְכָתוּב בְּזֹאת יבֹא אַהֲרֹן אֶל

לֹא הָיָה נִיּוּחָא, בְּמָה דְּהָאֵי קְטֹרֶת, דְּקְטֹרֶת מְעַלְיָא
מִכְּלָא. וּבִגִּין כֶּךָ, הָווּ מְעַלִּין לֵיהּ לְגוּ בְּגוּ, בְּלִחְיָשׁוּ.
וְהָא אֲתַמַּר. וּבִגִּין כֶּךָ, לֹא אֲתַעֲנָשׁוּ כָּל בְּנֵי נֶשָׂא
בְּשָׂאָר קֶרְבָּנִין וְעֲלֻזִּין כְּמוֹ בְּקְטֹרֶת, דְּכָל פּוֹלְחָנָא
דְּקוֹדֶשָׁא בְּרִידָא הוּא, הָכָא אֲתַקְטֹר וְאֲתַקְשֹׁר וְתִיר
מִכְּלָא. וְעַל דָּא אֲקָרִי קְטֹרֶת. וְהָא אֲתַמַּר, (משלי)
(כז) שָׁמֶן וְקְטֹרֶת יִשְׁמַח לֵב.

פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְדָרַשׁ, (שיר השירים א) לְרִיחַ שְׁמָנִיד
טוֹבִים וְגו'. הָאֵי קָרָא אֶסְתַּכְּלָנָא בֵּיהּ, וְהָכִי
הוּא. לְרִיחַ, מָאי רִיחַ. רִיחַ דְּקְטֹרֶת דְּאִיהוּ דְּקִיקָא
וּמְעַלְיָא וּפְנִימָאָה מִכְּלָא, וְכֵד סָלִיק הֵהוּא רִיחַ
לְאֲתַקְשֹׁרָא, בְּהֵהוּא מִשַּׁח רַבּוּת דְּנַחְלֵי מִבּוּעָא,
אֲתַעֲרוּ דָּא בְּדָא וְאֲתַקְטֹרוּ בַּחֲדָא. וּכְדִין אֵינוֹן
מִשְׁחָן טָבָאן לְאַנְהָרָא. בְּמָה דָּאֲתַ אָמַר, לְרִיחַ
שְׁמָנִיד טוֹבִים.

לשון הקודש

נְקֻשֶׁת וְנִקְטֹרֶת יוֹתֵר מִהֶבֶל, וְלָבָן
נִקְרָאת קְטֹרֶת. וְהָרִי נֹאמַר, (משלי כז) שָׁמֶן
וְקְטֹרֶת יִשְׁמַח לֵב.

פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְדָרַשׁ, (שיר א) לְרִיחַ
שְׁמָנִיד טוֹבִים וְגו'. בְּפָסוּק הַזֶּה
הִסְתַּכְּלָתִי, וְכֶךָ הוּא: לְרִיחַ, מַה זֶה לְרִיחַ?
רִיחַ הַקְטֹרֶת שֶׁהוּא דֶק וּמְעַלָּה וּפְנִימִי
מִהֶבֶל, וּכְשֶׁעוֹלָה אוֹתוֹ הָרִיחַ לְהִתְקַשֵּׁר

הַקְרָבָנוֹת וְכָל הָעוֹלוֹת נִחַת הֵם לְקָדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, אֲבָל לֹא הֵיטָה נִחַת כְּמוֹ
הַקְטֹרֶת הַזֶּה, שֶׁהַקְטֹרֶת הִיא מְעַלָּה
מִהֶבֶל, וּמִשּׁוּם כֶּךָ הָיוּ מְכַנְּיָסִים אוֹתָהּ
לְפָנֵי וְלַפָּנִים בְּלִחְשׁ, וְהָרִי זֶה נִתְבָּאָר.
וּמִשּׁוּם כֶּךָ לֹא נִעְנְשׁוּ כָּל בְּנֵי הָאָדָם
בְּשָׂאָר הַקְרָבָנוֹת וְהָעוֹלוֹת כְּמוֹ בְּקְטֹרֶת,
שְׁכָל הָעֲבוּדָה שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּאֵן

וּבְיָדָיו אֶתְרַק מִשְׁחָא מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, בְּאֵינוֹן דְּרָגִין
 דְּאֶקְרוּן שְׂמָא קַדִּישָׁא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב,
 שֶׁמֶן תּוֹרַק שְׁמֶךָ עַל בֵּן עֲלָמוֹת אֶהְבוּךָ. מָאִי
 עֲלָמוֹת. בְּמָה דְּאוּקִימָנָא עֲלָמוֹת, עוֹלָמוֹת מִמָּשׁ,
 דְּבָר אַחֵר עַל בֵּן עֲלָמוֹת אֶהְבוּךָ. בְּמָה דְּאֵת
 אָמַר, (תהלים מו) עַל עֲלָמוֹת שִׁיר. וְכֹלָא חַד.

וּבְסִפְרָא דְרַב הַמְנוּנָא סְבָא כְּתִיב, מָאִי עוֹלָמוֹת.
 בְּמָה דְּאֵת אָמַר, (משלי לא) וַתֵּתֶן טָרֶף
 לְבֵיתָהּ וְחֶק (דף נ"ח ע"א) לְנַעֲרֹתֶיהָ. נַעֲרֹתֶיהָ הֵי
 עֲלָמוֹת, אֶהְבוּךָ, לְבָרְכָא שְׁמֶךָ, וּלְזַמְרָא קַמָּךָ,
 וּמִתַּמָּן אֲשַׁתְּכַחַן בְּרַכָּאן בְּכֻלָּהוּ תַתָּאי, וּמִתְּבָרְכִין
 עַלְאִין וַתַּתָּאִין.

לשון הקודש

עֲלָמוֹת אֶהְבוּךָ – כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים מו) עַל
 עֲלָמוֹת שִׁיר, וְהִבֵּל אֶחָד.
 וּבְסִפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְנוּנָא סְבָא כְּתוּב,
 מָה זֶה עֲלָמוֹת? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (משלי לא)
 וַתֵּתֶן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֶק לְנַעֲרֹתֶיהָ.
 נַעֲרֹתֶיהָ אֵלּוּ הָעֲלָמוֹת. אֶהְבוּךָ, לְבָרֶךְ
 אֶת שְׁמֶךָ וּלְזַמֵּר לְפָנֶיךָ, וּמִשָּׁם יוֹצְאוֹת
 בְּרָכוֹת בְּכֹל הַתַּחֲתוֹנִים, וּמִתְּבָרְכִים
 עֲלִיוֹנִים וַתַּחֲתוֹנִים.

בְּאוֹתוֹ שֶׁמֶן מִשְׁחָה שֶׁל הַנִּחָלִים
 הַנוֹבְעִים, מִתְּעוֹרְרִים זֶה עִם זֶה וְנִקְשְׁרִים
 כְּאַחֵד. וְאִזּוּ הֵם שְׁמָנִים טוֹבִים לְהָאִיר,
 כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר לְרֵיחַ שְׁמֶנֶךָ טוֹבִים.
 וְאִזּוּ מוֹרַק שֶׁמֶן מִדְּרָגָה לְדְרָגָה בְּאוֹתָן
 הַדְּרָגוֹת שֶׁנִּקְרְאוֹת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ. זֶהוּ
 שְׁכָתוֹב שֶׁמֶן תּוֹרַק שְׁמֶךָ עַל בֵּן עֲלָמוֹת
 אֶהְבוּךָ. מָה זֶה עֲלָמוֹת? כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ
 עוֹלָמוֹת, עוֹלָמוֹת מִמָּשׁ. דְּבָר אַחֵר עַל בֵּן

דְּבַר אַחֵר עַל בֵּין עֲלָמוֹת אֶהְבוּךָ. שִׁפּוּר הוּא מָאן
 דְּאָמַר. עַל מוֹת אֶהְבוּךָ, דְּהָא בְּמִלָּה דָּא
 מְאֲרִיחוֹן דִּדְיָנִין אֶתְפַּסְמֵן, וּבְגִין דְּהָאִי קְטוּרָת,
 אֶתְקַטַּר בְּמִשְׁחָא דְלֵעִילָא יְתִיר, אֶתְחַשֵּׁב קָמִיָּה
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, מִכָּל קַרְבָּנִין וְעֵלּוּן. אָמְרָה
 בְּנִסְתַּיִשְׂרָאֵל, אֲנָא בְּקְטוּרָת, וְאַנְתָּ בְּמִשְׁחָא, מִשְׁכְּנִי
 אַחֲרִידָא נְרוּצָה וְגו'. נְרוּצָה: בְּמָה דְאַתָּ אָמַר, עַל בֵּין
 עֲלָמוֹת אֶהְבוּךָ. אֲנָא וְכָל אוֹכְלוּסִין, דְּהָא בְּלָחוּ בִי
 אַחֲרִידָן, וְעַל דָּא מִשְׁכְּנִי, דְּהָא בִי תְלִיין.

הֵבִיאֲנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו. אִם יִיעוֹל לִי מִלְכָּא
 בְּאֲדָרָיו, נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה בָּךְ, אֲנָא
 וְכָלִהוּ אוֹכְלוּסִין. תָּאֲנָא, בְּלָחוּ אוֹכְלוּסִין, בְּשַׁעֲתָא
 דְּבְנִסְתַּיִשְׂרָאֵל חֲדָאֵת וּמִתְבָּרְכָא, בְּלָחוּ חֲדָאֵן,
 וְדִינָא לָא שְׂרִיא בְּדִין בְּעֵלְמָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים
 צו) יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ.

לשון הקודש

כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר עַל בֵּין עֲלָמוֹת אֶהְבוּךָ, אֲנִי
 וְכָל הָאוֹכְלוּסִים, שְׁהָרִי כָּלֵם אַחוּזִים בִּי,
 וְלָכֵן מִשְׁכְּנִי, שְׁהָרִי בִי הֵם תְּלוּיִים.
 הֵבִיאֲנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו. אִם יִכְנִים אוֹתִי
 לְחֲדָרָיו, נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה בָּךְ, אֲנִי וְכָל
 הָאוֹכְלוּסִים. שְׁנִינוּ, כָּל הָאוֹכְלוּסִים
 בְּשַׁעָה שְׁכָנְסַת יִשְׂרָאֵל שְׁמַחָה
 וּמִתְבָּרְכָת, כָּלֵם שְׁמַחִים, וְאִזּוּ הַדִּין לָא

דְּבַר אַחֵר עַל בֵּין עֲלָמוֹת אֶהְבוּךָ – יָפָה
 הוּא מִי שֶׁאָמַר, עַל מוֹת אֶהְבוּךָ. שְׁהָרִי
 בְּדְבַר הַזֶּה בְּעֵלֵי הַדִּינִים מִתְבַּשְּׂמִים,
 וּבְשִׁבִיל שְׁהַקְטוּרָת הַזֹּאת נִקְשְׁרַת בְּשִׁמְן
 שְׁלֹמֶעֱלָה יוֹתֵר, נִחְשָׁבֶת לִפְנֵי הַקּוּדְשׁ
 בְּרוּךְ הוּא מִכָּל הַקְּרָבָנוֹת וְהַעוֹלוֹת.
 אָמְרָה בְּנִסְתַּיִשְׂרָאֵל: אֲנִי בְּקְטוּרָת וְאַתָּה
 בְּשִׁמְן, מִשְׁכְּנִי אַחֲרִידָא נְרוּצָה וְגו'. נְרוּצָה,

כִּי בָּעָנָן אֶרְאֶה עַל הַכַּפָּרֶת. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה,
 וְכַאֲשֶׁר אֵינוֹן צְדִיקָא, וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא בָּעֵי
 בִּיקְרִיהוֹן. וְתַנִּינָא, מֶלֶךְ בָּשָׂר וָדָם, אִי בַר נָשׁ
 רָכִיב עַל סוּסָא דִּילִיָּה, בַּר קַטָּלָא הוּא, קֹדֶשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אֲרָכִיב אֵלֵיהּ עַל דִּילִיָּה, דְּכַתִּיב, (מלכים
 ב ב) וַיַּעַל אֵלֵיהּ בַּסַּעֲרָה הַשָּׁמַיִם וְגו'. הָכָא מָאִי
 כְּתִיב, וְלֹא יָמוּת כִּי בָּעָנָן אֶרְאֶה עַל הַכַּפָּרֶת.
 וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֵיִלִיָּה לְמֹשֶׁה בִּיה, הָדָא הוּא
 דְּכַתִּיב, (שמות כד) וַיָּבֹא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הָעָנָן, בְּתוֹךְ הָעָנָן
 מֹשֶׁה, כִּי בָּעָנָן אֶרְאֶה עַל הַכַּפָּרֶת. הָדָא הוּא
 דְּכַתִּיב, (ישעיה ד) וּבָרָא יי' עַל כָּל מְכוֹן הָרָצִיוֹן וְעַל
 מִקְרְאֵיהֶּ עָנָן יוֹמָם וְעֶשֶׂן. וְכַתִּיב, (שמות מ) כִּי עָנָן יי'
 עַל הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם.

לשון הקודש

כַּתוּב? וְלֹא יָמוּת כִּי בָּעָנָן אֶרְאֶה עַל
 הַכַּפָּרֶת. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַכְּנִיסוּ
 לְמֹשֶׁה בּוֹ, זֶהוּ שְׁכָתוֹב (שמות כד) וַיָּבֹא מֹשֶׁה
 בְּתוֹךְ הָעָנָן, בְּתוֹךְ הָעָנָן מֹשֶׁה, כִּי בָּעָנָן
 אֶרְאֶה עַל הַכַּפָּרֶת. זֶהוּ שְׁכָתוֹב, (ישעיה ד)
 וּבָרָא ה' עַל כָּל מְכוֹן הָרָצִיוֹן וְעַל מִקְרְאֵיהֶּ
 עָנָן יוֹמָם וְעֶשֶׂן. וְכַתוּב, (שמות מ) כִּי עָנָן ה'
 עַל הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם.

שְׂרׁוּי בְּעוֹלָם. וְעַל זֶה כְּתוּב (תהלים צו)
 יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ.

כִּי בָּעָנָן אֶרְאֶה עַל הַכַּפָּרֶת. אָמַר רַבִּי
 יְהוּדָה, אֲשֶׁרִיָּהֶם הַצְדִּיקִים שֶׁהַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא רוֹצֶה בְּכַבּוֹדָם. וְשָׁנִינוּ, מֶלֶךְ
 בָּשָׂר וָדָם, אִם אָדָם רוֹכֵב עַל סוּסוֹ, הוּא
 בֶּן מוֹת, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַרְכִּיב אֶת
 אֵלֵיהּ עַל שָׁלוֹ, שְׁכָתוֹב (מלכים ב ב) וַיַּעַל
 אֵלֵיהּ בַּסַּעֲרָה הַשָּׁמַיִם וְגו'. כָּאֵן מַה

וְתֵאנָא, הָאִי דְכְּתִיב, (שמות לד) וַיֵּרֶד יי' בֶּעָנָן. בֶּעָנָן
 אַרְאָה עַל הַכֹּהֵן. תֵּאנָא, אַתְר דְּהוּ
 שְׂרָאן אֵינוֹן בְּרוּכִי, בְּמָה דְאֻקִּימָנָא, בְּרוּכִים עַל
 אֵת הוּ וַיִּתְּבִין. וְתֵאנָא, תִּלְת וּמִנִּין בְּיוֹמָא אֲתִרְחִישׁ
 נִיסָא, בְּגִדְפִייהוּ. בְּשַׁעְתָּא דְאֲתַגְלִי עַל־יְהוּ קִדְשָׁה
 דְּמִלְכָּא, אֵינוֹן מִגְרַמִּייהוּ סִלְקִין גִּדְפִייהוּ, וּפְרַסִין
 לֹון, וְחִפְיִין עַל כְּפֹרְתָא. לְבָתֵּר קְמִיטִין גִּדְפִייהוּ,
 וְנִאֲחֻזִּין בְּגִדְפִייהוּ (ס"א וְנִאֲחֻזִּין בְּגִדְפִייהוּ) בְּמָה דְאֵת
 אָמֵר (שמות כה) וְהָיוּ הַכֹּהֲנִים פֹּרְשֵׁי כְנָפִים לְמַעַלָּה,
 פֹּרְשֵׁי וְלֹא פְרוּשִׁי. סוֹכְכִים וְלֹא סְכוּכִים. דָּא
 בָּאת (ס"א בָּזֹאת) הוּ קִיִּימִי וְחִדָּאן בְּשִׁכְנִיתָא.

אָמֵר רַבִּי אָבָא, מַה בָּעָא הָכָא, כִּי בֶּעָנָן אַרְאָה
 עַל הַכֹּהֵן. וְכְּתִיב בָּזֹאת יָבֹא אַחֲרָיו, וְהָא
 כְּהֵנָּה לֹא חָמִי לְשִׁכְנִיתָא בְּשַׁעְתָּא כִּד הָהּ עָאֵל.

לשון הקודש

וְלִמְדֵנוּ, מַה שֶּׁכָּתוּב (שם לד) וַיֵּרֶד ה' בֶּעָנָן.
 בֶּעָנָן אַרְאָה עַל הַכֹּהֵן. לְמַדְנָו, מְקוֹם
 שְׁהָיוּ שׁוֹרִים הַכְּרוּבִים הַלָּלוּ, כְּמוֹ
 שְׁבֹאֲרָנוּ, שֶׁהַכְּרוּבִים עַל אוֹת הָיוּ
 יוֹשְׁבִים. וְלִמְדֵנוּ, שְׁלֹש פַּעֲמִים בְּיוֹם
 הִתְרַחֵשׁ גַּם בְּכַנְפֵיהֶם. בְּשַׁעָה שֶׁהִתְגַּלְתָּה
 עֲלֵיהֶם קִדְשֵׁת הַמֶּלֶךְ, הֵם מַעֲצָמִם הָיוּ
 מַעֲלִים כְּנָפֵיהֶם וּפֹרְשִׁים אוֹתָם וּמְכַסִּים
 עַל הַכֹּהֵן. אַחֵר כִּד סוֹגְרִים כְּנָפֵיהֶם
 וְנִאֲחֻזִּים בְּכַנְפֵיהֶם (וְנִאֲחֻזִּים בְּגוֹפָם), כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר (שם כה) וְהָיוּ הַכֹּהֲנִים פֹּרְשֵׁי כְנָפִים
 לְמַעַלָּה. פֹּרְשֵׁי וְלֹא פְרוּשִׁי. סְכוּכִים וְלֹא
 סְכוּכִים. זֶה בָּזֹאת (בָּזֹאת) הָיוּ עוֹמְדִים
 וּשְׂמֻחִים עִם הַשְּׂכִינָה.
 אָמֵר רַבִּי אָבָא, מַה רָצָה כָּאן, כִּי בֶּעָנָן
 אַרְאָה עַל הַכֹּהֵן, וְכָתוּב בָּזֹאת יָבֹא
 אַחֲרָיו, וְהָרִי הַכֵּהן אֵינוֹ רוֹאֶה אֵת
 הַשְּׂכִינָה בְּשַׁעָה שֶׁנִּכְנָס? אֵלֹא עָנָן הָיָה

אֵלָא עֲנֵנָא הָוָה נָחִית, וְכֵד הָוָה נָחִית מָטָא עַל
הָאִי כַפְּרָת, וּמִתְעָרִין גְּדַפֵּייהוּ דְכְּרוּבִין, וְאַקְשֵׁי לְהוּ
וְאַמְרֵי שִׁירְתָּא.

וּמָה שִׁירְתָּא אַמְרֵי (תהלים צו) בִּי גָדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל
מְאֹד נֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים. הָאִי כֵד
סֻלְקֵי גְדַפֵּייהוּ. בְּשַׁעְתָּא דְפְרָסִין לְהוּ אַמְרֵי, (תהלים
צו) בִּי כָּל אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים וַיְיָ שָׁמַיִם עָשָׂה.
כֵּד חֲפִיִּין עַל כַּפּוֹרְתָּא, אַמְרֵי, (תהלים צח) לִפְנֵי יְיָ
בִּי בָּא לְשֹׁפֹט אֶת הָאָרֶץ יִשְׁפּוֹט תֵּבֵל בְּצַדִּיק
וְעַמִּים בְּמִישָׁרִים.

וְכַלְהוֹן הָוָה שָׁמַע בַּהֲנָא בְּמִקְדָּשָׁא, בְּדִין שְׁוִי
קְטֹרֶת בְּאַתְרֵיהּ, וְאַתְכּוֹן בְּמָה דְאַתְכּוֹן,
בְּגִין דִּיתְבָּרַךְ כֹּלָא (וּמְלָחוֹן). וְגְדַפֵּי כְּרוּבִיָּא, סֻלְקִין
וְנִחְתִּין, וְזַמְרֵי שִׁירְתָּא, מְחֲפִיִּין לְכַפּוֹרְתָּא וְסֻלְקֵי
לְהוּ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב סוֹכְבִים. סוֹכְבִים דִּיִּיקָא

לשון הקודש

בְּשִׁמְכִסִּים עַל הַכַּפֹּרֶת, אוֹמְרִים, לִפְנֵי ה'
בִּי בָּא לְשֹׁפֹט הָאָרֶץ יִשְׁפּוֹט תֵּבֵל בְּצַדִּיק,
וְעַמִּים בְּמִישָׁרִים.

וְקוֹלוֹתֵיהֶם הָיָה שׁוֹמֵעַ הַכֹּהֵן בְּמִקְדָּשׁ,
אִזּוּ שֵׁם קְטֹרֶת בְּמִקְוָמָהּ, וּמִתְכּוֹן בְּמָה
שְׁמִתְכּוֹן, כְּדִי שִׁיתְבָּרַךְ הַכֹּל (וְקוֹלוֹתֵיהֶם).
וּכְנָפֵי הַכְּרוּבִים עוֹלִים וְיוֹרְדִים, וְשִׁירִים
שִׁירִים, מְכַסִּים לַכַּפֹּרֶת וּמַעֲלִים לָהֶם. וְהוּ

יוֹרֵד, וּבְשָׁהִיָּהּ יוֹרֵד, מְגִיעַ עַל הַכַּפֹּרֶת הַזֶּה
וּמִתְעוֹרְרִים כְּנָפֵי הַכְּרוּבִים, וּמְקִישִׁים
בָּהֶם וְאוֹמְרִים שִׁירָה.

וְאִיזוּ שִׁירָה אוֹמְרִים? (תהלים צו) בִּי גָדוֹל ה'
וּמְהֻלָּל מְאֹד נֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים. וְהוּ
בְּשִׁמְעֵלִים אֶת כְּנָפֵיהֶם. וּבְשַׁעְתָּה
שְׁפוֹרְשִׁים אוֹתָן, אוֹמְרִים, בִּי כָּל אֱלֹהֵי
הָעַמִּים אֱלִילִים וְהוּ שָׁמַיִם עָשָׂה.

וּמָנָא לָן דְּקַלְהוֹן אֲשֶׁתִּמַּע, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (יחזקאל)
(א) וְאַשְׁמַע אֶת קוֹל וגו'.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְעַמִּים בְּמִישָׁרִים. מַהוּ בְּמִישָׁרִים.
כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, מִישָׁרִים אֲהַבּוּךְ, לְאַכְלָלָא
תַּרְיֵן כְּרוּבִין, דְּכַר וְנוֹקְבָא, מִישָׁרִים וְדָאִי. וְעַל דָּא,
וְעַמִּים בְּמִישָׁרִים. וּכְתִיב, (במדבר ז) וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל
מִדְּבַר אֱלֹהִים מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרוּבִים וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים. רַבִּי
יִצְחָק אָמַר, מִכָּאן אֵילִיפָנָא דְּבָכָל אַתְרָא דְּלֹא
אֲשֶׁתִּכַּח דְּכַר וְנוֹקְבָא, לָאוּ כְּדָאִי לְמַחְמִי אִפִּי
שְׂכִינְתָּא. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (תהלים קמ) יֵשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל
אֶת פָּנֶיךָ, וְתִנֶּנָּן, כְּתִיב, (דברים לב) צְדִיק וְיֵשֶׁר הוּא,
דְּכַר וְנוֹקְבָא, אוֹף הָכָא כְּרוּבִים דְּכַר וְנוֹקְבָא.
וְעַלֵּיהּ כְּתִיב, (תהלים צט) אַתָּה כּוֹנֵנֶת מִישָׁרִים. וְעַמִּים
בְּמִישָׁרִים. וּבְגִינֵי כֶּךָ, (שמות כה) וּפָנִיהֶם אִישׁ אֶל אָחִיו,
וְהָא אוֹקִימָנָא. (דף נ"ט ע"ב).

לשון הקודש

אֱלֹהִים (וגו') מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרוּבִים וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים.
רַבִּי יִצְחָק אָמַר, מִכָּאן לְמַדְנֹה, שְׂבָכָל
מְקוֹם שְׁלֹא נִמְצָא זָכָר וְנוֹקְבָא, אִינוּ כְּדָאִי
לְרֹאוֹת פָּנֵי שְׂכִינְתָּה. וְהוּא שְׂכִינְתּוֹ (תהלים קמ)
יֵשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פָּנֶיךָ, וְשִׁנְנוּ, כְּתוּב
(דברים לב) צְדִיק וְיֵשֶׁר הוּא, זָכָר וְנוֹקְבָא, אִף
כָּאן כְּרוּבִים זָכָר וְנוֹקְבָא. וְעַלֵּיהֶם כְּתוּב,
(תהלים צט) אַתָּה כּוֹנֵנֶת מִישָׁרִים. וְעַמִּים

שְׂכִינְתּוֹ סְכָכִים. סְכָכִים דְּוָקָא. וּמִנֵּין לָנוּ
שְׂקוּלוֹתֵיהֶם נִשְׁמָעִים? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(יחזקאל א) וְאַשְׁמַע אֶת קוֹל וגו'.
אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְעַמִּים בְּמִישָׁרִים. מַהוּ
בְּמִישָׁרִים? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר מִישָׁרִים אֲהַבּוּךְ
— לְהַכְלִיל שְׁנֵי כְּרוּבִים, זָכָר וְנוֹקְבָא,
מִישָׁרִים וְדָאִי. וְעַל זֶה, וְעַמִּים בְּמִישָׁרִים.
וּכְתוּב, (במדבר ז) וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל מִדְּבַר

תִּנְיָא אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וּמָנָא חֲדָא, הָוָה צָרִיכָא
עֲלָמָא לְמַטָּרָא, אָתוּ לְקָמִיָּה (ס"א א) אָזְלוּ
לְגַבִּיָּה) דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, רַבִּי יִיסָא וְרַבִּי חֲזַקְיָה וּשְׂאָר
חֲבֵרֵיָּיא. אֲשַׁבְּחוּהוּ דְּהָוָה אָזִיל לְמַחֲמִי, לְרַבִּי פִנְחָם
בֶּן יֶאִיר, הוּא וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּרִיָּה. בִּינוֹן דְּחֲמָא לוֹן,
פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים קלג) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה מָה טוֹב
וּמָה נָעִים שָׁבַת אַחִים גַּם יַחַד. מָאי שָׁבַת אַחִים
גַּם יַחַד.

בְּמָה דָּאֵת אָמַר, וּפְגִיָּהֶם אִישׁ אֶל אַחִיו, בְּשַׁעֲתָא
דְּהוּוּ חַד בְּחַד מִשְׁגִּיתִין אַנְפִּין בְּאַנְפִּין,
בְּתִיב, מָה טוֹב וּמָה נָעִים. וְכַד מְחִידֵר דְּכוּרָא אַנְפּוּי
מִן נוֹקְבָא, וְוִי לְעֵלְמָא. בְּדִין בְּתִיב, (משלי יג) וַיֵּשׁ נִסְפָּה
בְּלֹא מִשְׁפָּט. בְּלֹא מִשְׁפָּט וּדְאִי, וּבְתִיב, (תהלים
פט) צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כְּסֹאדָּה, דְּלֹא אָזִיל דָּא בְּלֹא

לשון הקודש

בְּמִישְׁרִים. וּמִשּׁוּם כֶּדֶי, (שמות כה) וּפְגִיָּהֶם
אִישׁ אֶל אַחִיו, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ.
שְׁנִינּוּ שְׂאָמַר רַבִּי יוֹסִי, פַּעַם אַחַת הָיָה
צָרִידָה הָעוֹלָם לְמַטָּר, בָּאוּ לְפָנַי (הִלְכוּ אֶצְלִי)
רַבִּי שְׁמַעוֹן רַבִּי יִיסָא וְרַבִּי חֲזַקְיָה וּשְׂאָר
הַחֲבֵרִים. מְצֻאוּהוּ שְׁהָיָה הוֹלֵךְ לְרֹאוֹת
אֶת רַבִּי פִנְחָם בֶּן יֶאִיר, הוּא וְרַבִּי אֶלְעָזָר
בֶּנוּ. בִּינוֹן שְׂרָאָה אוֹתָם, פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים
קלג) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נָעִים

שָׁבַת אַחִים גַּם יַחַד. מָה זֶה שָׁבַת אַחִים
גַּם יַחַד?
כְּמוֹ שְׂנֵאמַר וּפְגִיָּהֶם אִישׁ אֶל אַחִיו.
בְּשַׁעֲתָא שְׁהָיוּ אַחַד עִם אַחַד, מִשְׁגִּיתִים
פְּגָמִים בְּפָגָמִים, כְּתוּב מָה טוֹב וּמָה נָעִים.
וּבְשִׁהְזָכֵר מַחֲזִיר פְּגָמֵי מִן הַנִּקְבָּה – אוֹי
לְעוֹלָם, שְׂאֵז כְּתוּב, (משלי יג) וַיֵּשׁ נִסְפָּה
בְּלֹא מִשְׁפָּט. בְּלֹא מִשְׁפָּט וּדְאִי. וּכְתוּב
(תהלים פט) צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כְּסֹאדָּה, שְׁלֹא

דָּא, וְכֵד מִשְׁפֹּט, מִתְרַחֵק מִצֶּדֶק, וְוִי לְעֹלָמָא. (פֿדין)

בְּתִיב, (משלי יג) וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפֹּט).

וְהַשְׁתָּא חֲמִינָא, דְּאֵתוֹן אֶתִּיתוֹן, עַל דְּדְכוּרָא לֹא
שְׂרִיא בְּנוֹקְבָא, אָמַר, אִי לְדָא אֶתִּיתוֹן
גָּבֵאי תִיבּוּ. דְּהֵאִי יוֹמָא אֶסְתַּבְּלָנָא, דִּיתְהַדֵּר בְּלֹא
לְמִשְׁרֵי אַנְפִּין בְּאַנְפִּין. וְאִי לְאוּרִייתָא אֶתִּיתוֹן, שְׂרוּ
גָבֵאי. אָמְרוּ לִיהּ, לְבִלָּא, קָא אֶתִּינָא לְגִבִּי דְמוֹר,
יִשְׁתַּמִּיט חַד מִינָן, לְבִשְׂרָא לְאַחְנָא, שְׂאֵר חֲבֵרִיָּא,
וְאַנְן נִתִּיב לְקַמִּיָּה דְמוֹר.

עַד דְּהוּוּ אַזְלִי, פֿתַּח וְאָמַר, (שִׁיר הַשִּׁירִים א) שְׁחֹרָה אֲנִי
וְנָאוּה בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם וְגו'. אָמְרָה בְּנִסְת
יִשְׂרָאֵל קָמִי קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, שְׁחֹרָה אֲנִי
בְּגִלוּתָא, וְנָאוּה אֲנִי בְּפִקּוּדֵי אוּרִייתָא, דְּאַף עַל גַּב
דִּישְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא לֹא שְׂבָקִי לֹזֵן. בְּאַחֲלִי קִדְר,

לשון הקודש

אַחַד מֵאַתְנָנוּ לְבִשְׂרָא לְאַחֲנִינוּ שְׂאֵר
הַחֲבֵרִים, וְאַנְנוּ נִשְׁבַּ לְפָנֵי מוֹרְנוּ.

עַד שְׁהִיוּ הוֹלְכִים, פֿתַּח וְאָמַר, (שִׁיר א)
שְׁחֹרָה אֲנִי וְנָאוּה בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם וְגו'.
אָמְרָה בְּנִסְת יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי הַקִּדּוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא: שְׁחֹרָה אֲנִי בְּגִלוּת, וְנָאוּה
אֲנִי בְּמִצְוֹת הַתּוֹרָה. שְׂאֵף עַל פִּי
שִׁישְׂרָאֵל בְּגִלוּת, אִין עוֹזְבִים אוֹתָם.
בְּאַחֲלִי קִדְר, שְׂאוֹתָם בְּנִי קְטוֹרָה (הָרִים)

הוֹלְכִים זֶה בְּלִי זֶה. וּבִשְׂמִשְׁפֹּט מִתְרַחֵק
מִצֶּדֶק – אוֹי לְעוֹלָם. (אָ כְּתוּב (משלי יג) וַיֵּשׁ נִסְפָּה

בְּלֹא מִשְׁפֹּט).

וְעִבְשׁוּ רְאִיתִי שְׂאוֹתָם בְּאוֹתָם עַל שְׁהִזְכֹּר
לֹא שׁוֹרָה עִם הַנִּקְבָּה. אָמַר, אִם לְשֵׁם זֶה
בְּאוֹתָם אֲלִי – שְׂבוּ, שְׁהִרֵי הַיּוֹם
הַסֵּתֶפֶלְתִּי, שִׁיחֹזֵר הַכֹּל פָּנִים בְּפָנִים
לְשִׁרוֹת. וְאִם לְתוֹרָה בְּאוֹתָם – שְׂבוּ לְפָנֵי.
אָמְרוּ לוֹ, לְכָל בָּאֲנּוּ לְפָנֵי מוֹרְנוּ, יִשְׁתַּמִּיט

דְּאִינוּן בְּנֵי קְטוֹרָה (ס"א טוֹרָא), דְּאִתְקַדְרוּ אֲנַפִּיָּהוּ
תְּדִירָא, וְעַם כָּל דָּא כִירִיעוֹת שְׁלֵמָה, כְּהֵהוּא חִיזוּ
שְׁמִיא לְמַדְבֵּי, דְּכְתִיב, (תהלים קד) נוֹטָה שָׁמַיִם בִּירִיעָה.

אַל תִּרְאוּנִי שְׂאֵנִי שְׁחַרְחוּרָת. מָאִי טַעְמָא (ס"א אֲנִי
שְׁחַרְחוּרָת בְּגִין שְׁזַפְתָּנִי) אַל תִּרְאוּנִי, בְּגִין שְׂאֵנִי
שְׁחַרְחוּרָת. שְׁזַפְתָּנִי הַשָּׁמַשׁ, דְּלֹא אֶסְתַּבֵּל בִּי
שְׁמִשָּׁא, לְאַנְהָרָא לִי בְּדָקָא יָאוּת. יִשְׂרָאֵל מַה אִינוּן
אַמְרִין. בְּנֵי אֲמִי נִחְרוּ בִּי. מָאֵן אִינוּן בְּנֵי אֲמִי, אֲלִין
רַבְרַבִּין מִמֶּנּוּ תִּרְיִסִין עַל שְׂאֵר עַמּוּן.

דְּכָר אַחֵר, בְּנֵי אֲמִי מִמָּשׁ. כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר, (איכה
ב) הַשְּׁלִיךְ מִשְׁמַיִם אֶרֶץ וְגו'. וְכַד הַשְּׁלִיךְ
מִשְׁמַיִם אֶרֶץ, שְׁמוּנֵי נוֹטָרָה אֶת הַכְּרָמִים. מָאִי
טַעְמָא. בְּגִין דְּכְרָמִי שְׁלִי לֹא נִטְרָתִי. וְתַנִּינוּ, בְּנֵי
אֲמִי וְדָאִי אֶסְתַּבְמוּ עָלַי, כְּלוּמַר, כִּד אִתְּעָדִי אֶרֶץ,

לשון הקודש

ומה ישראל אומרים? בְּנֵי אֲמִי נִחְרוּ בִּי.
מִי הֵם אוֹתָם בְּנֵי אֲמִי? אֵלּוּ הַמִּמְנִים
הַגְּדוֹלִים הַמִּנְגִּים עַל שְׂאֵר הָעַמִּים.
דְּכָר אַחֵר, בְּנֵי אֲמִי מִמָּשׁ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(איכה ב) הַשְּׁלִיךְ מִשְׁמַיִם אֶרֶץ וְגו'.
וּכְשֶׁהַשְּׁלִיךְ מִשְׁמַיִם אֶרֶץ, שְׁמִנִי נִטְרָה
אֶת הַכְּרָמִים. מַה הַטַּעַם? שְׁכְרָמִי שְׁלִי
לֹא נִטְרָתִי. וְשִׁנְיָנוּ, בְּנֵי אֲמִי וְדָאִי

שְׁמִקְדָּמִים פְּנִיָּהֶם תְּמִיד, וְעַם כָּל זֶה –
כִּירִיעוֹת שְׁלֵמָה, כְּאוֹתוֹ מֵרָאֵה הַשָּׁמַיִם
לְמַהֵר, שְׁכָתוּב (תהלים קד) נוֹטָה שָׁמַיִם
בִּירִיעָה.

אַל תִּרְאוּנִי שְׂאֵנִי שְׁחַרְחוּרָת. מַה הַטַּעַם
(אֲנִי שְׁחַרְחוּרָת מִשּׁוּם שְׁזַפְתָּנִי) אַל תִּרְאוּנִי? מִשּׁוּם
שְׂאֵנִי שְׁחַרְחוּרָת. שְׁזַפְתָּנִי הַשָּׁמַשׁ, שְׁלֹא
הֶסְתַּבֵּל עָלַי הַשָּׁמַשׁ לְהַאִיר לִי כְּרָאוּי.

מִשְׁמִים, בְּמָה דְּאוֹקִימָנָא, דְּכַתִּיב, (שמות ב) וַתִּתְּצַב
אַחֲתוֹ מִרְחוֹק.

וְהָכָא אֶתְמַר וְדָא, הֵינָה מַה טוֹב וּמַה נְּעִים שְׁבֵת
אַחִים גַּם יָחִד. וּבְהוּ אוֹקִימָנָא (נ"א וְהָכָא
אוֹקִימָנָא), גַּם יָחִד. בְּמָה דְּאֵת אָמַר (ויקרא כו) וְאַף גַּם
זֹאת בְּהִיּוֹתָם, שְׁבֵת אַחִים בְּכָלֵל, בִּיּוֹן דְּכַתִּיב, גַּם,
לְאַכְלֵלָא כָּל אֵינוֹן דְּלַעֲיֵלָא, דְּכָל שׁוֹלְטָנוּתָא
בְּהֵיחֵוּ אֶתְר אֶשְׁתַּבַּח.

דְּכָר אַחֵר. הֵינָה מַה טוֹב וּמַה נְּעִים וְגו'. אֵלִין
אֵינוֹן חֲבֵרִיָּא, בְּשַׁעְתָּא דְּאֵינוֹן יִתְבִּין בְּתַדָּא,
וְלֹא מִתְפָּרְשָׁן דָּא מִן דָּא. בְּקִדְמִיתָא אֶתְחִזּוֹן גּוֹבְרִי
מִגִּיחֵי קָרְבָּא, דְּבָעוּ לְקַטְלָא דָּא לְדָא. לְבַתָּר,
אֶתְהַדְּרוּ בְּרַחֲמֵימוּתָא דְּאַחֲוָה. קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מַהוּ
אוֹמַר, הֵינָה מַה טוֹב וּמַה נְּעִים שְׁבֵת אַחִים גַּם יָחִד.

לשון הקודש

אותם שלמעלה, שְׁכָל השְׁלֵמוֹן נִמְצָא
בְּאוֹתוֹ מְקוֹם.

דְּכָר אַחֵר הֵינָה מַה טוֹב וּמַה נְּעִים וְגו' –
אלו אותם החֲבֵרִים בְּשַׁעָה שְׁהִים יוֹשְׁבִים
בְּאַחַד וְלֹא נִפְרָדִים זֶה מִזֶּה, בְּהִתְחַלָּה
הֵם נִרְאִים אֲנָשִׁים עוֹרְכֵי קָרֵב שְׂרוּעִים
לְהַרְגֵּי זֶה אֶת זֶה. אַחֵר כְּךָ חוֹזְרִים לְאַהֲבָה
וְאַחֲוָה. מַה אוֹמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא?

הַסְבִּימוּ עָלַי, בְּלוֹמַר, בְּשַׁפְרָה אֶרֶץ
מִשְׁמִים, כְּמוֹ שְׂבָאֲרָנוּ, שְׁכָתוֹב (שמות ב)
וַתִּתְּצַב אַחֲתוֹ מִרְחוֹק.

וְכֵאֵן נֶאֱמַר וְדָא, הֵינָה מַה טוֹב וּמַה
נְּעִים שְׁבֵת אַחִים גַּם יָחִד. וּבְהֵם פֶּאֲרָנוּ
(וְכֵאֵן פֶּאֲרָנוּ), גַּם יָחִד, כְּמוֹ שְׂנֵאֱמַר (ויקרא כו)
וְאַף גַּם זֹאת בְּהִיּוֹתָם, שְׁבֵת אַחִים
בְּכָלֵל, בִּיּוֹן שְׁכָתוֹב גַּם, לְהַכְלִיל כָּל

גַּם, לֹא־כִלְלָא עֲמֵהוֹן שְׂכִינְתָּא. וְלֹא עוֹד, אֵלֹא
קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא אֲצִית לְמַלּוּלֵייהוּ, וְנִיחָא לִיה
וְחֵדִי בָּהּ. הָדָא הוּא דְכֶּתִיב, (מלאכי ג) אִזְ נִדְבְּרוּ יִרְאִי
יְי' אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וַיִּקְשֹׁב יִי' וַיִּשְׁמָע וַיִּכְתֹּב סֵפֶר
זָכְרוֹן לְפָנָיו וְגו'.

וְאַתּוֹן חֲבֵרִיָּא דְהֶכָּא, בְּמָה דְחֵוִיתוֹן בְּחִיבוּתָא
בְּרַחֲמֵימוֹתָא, מִקְדָּמַת דִּנְא, הָכִי נָמִי, מִכָּאן
וְלַחֲלָאָה לֹא תַתְּפֹרְשׁוֹן דָּא מִן דָּא, עַד דְּקוֹדְשָׁא
בְּרִידָּהּ הוּא חֵדִי עֲמֵכּוֹן, וַיִּקְרִי עַל־יְיָכוֹ שָׁלֹם. וַיִּשְׁתַּבַּח
בְּגִינִיכּוֹן שְׁלָמָא בְּעֶלְמָא. הָדָא הוּא דְכֶּתִיב, (תהלים קכב)
לְמַעַן אֲחִי וְרַעִי אֲדַבְּרָה נָא שָׁלוֹם בֵּין.

אֲזָלוּ. עַד דְּהוּוּ אֲזָלִי, מָטוּ לְבִי רַבִּי פִּנְחָם בֶּן
יֵאִיר. נָפַק רַבִּי פִּנְחָם, וַנִּשְׁקִיָּה. אָמַר,
זִכִּינָא לְנִשְׁקָא שְׂכִינְתָּא. זַכָּאָה חוֹלְקִי אֶתְקִין לָהּ

לשון הקודש

בְּחִיבוּת וְאַהֲבָה מִקְדָּם לָכֵן, בֵּין גַּם
מִכָּאן וְלַחֲלָאָה לֹא תַפְרְדּוּ זֶה מִזֶּה, עַד
שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמַח עִמָּכֶם, יִקְרָא
עֲלֵיכֶם שָׁלוֹם, וַיִּמְצָא בְּגִלְלָכֶם שָׁלוֹם
בְּעוֹלָם. זֶהוּ שְׁתַּבּוּב, (תהלים קכב) לְמַעַן אֲחִי
וְרַעִי אֲדַבְּרָה נָא שָׁלוֹם בֵּין.

חֲלָכּוּ. עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, הִגִּיעוּ לְבֵית
רַבִּי פִּנְחָם בֶּן יֵאִיר. יָצָא רַבִּי פִּנְחָם

הֵנָּה מִה טוֹב וּמָה נָעִים שָׁבַת אֲחִים גַּם
יְחִיד. גַּם – לְהַכְלִיל עִמָּהֶם שְׂכִינָה. וְלֹא
עוֹד, אֵלֹא שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַשֵּׁב
לְדַבְּרֵיהֶם, וַיֵּשׁ לוֹ נַחַת וְשִׂמְחָה בָּהֶם. זֶהוּ
שְׁתַּבּוּב (מלאכי ג) אִזְ נִדְבְּרוּ יִרְאִי ה' אִישׁ
אֶל רֵעֵהוּ וַיִּקְשֹׁב ה' וַיִּשְׁמָע וַיִּכְתֹּב סֵפֶר
זָכְרוֹן לְפָנָיו וְגו'.

וְאַתֶּם הַחֲבֵרִים שֶׁל כָּאן, כְּמוֹ שֶׁחֵוִיתֶם

טִיקְלִי דְעַרְסִי, קַפְטוּרִי דְקִילְטָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲוִרֵיתָא לָא בָעֵי חֲבִי, אַעְבַּר לְחֹן, וְיִתִּיבוּ. אָמַר רַבִּי פִנְחָס, עַד לָא נִיכּוּל, נִשְׁמַע מִמַּאֲרִיָּה דְאֲוִרֵיתָא מַלְּהָ. דִּהָא רַבִּי שְׁמַעוֹן כָּל מְלוֹי בְּאַתְנָלְיָא אֵינוֹן, אֵיחוּ גִבְרָא דְלֹא דָחִיל מַעֲיִלָא וְתַתָּא, לְמִימַר לוֹן, לָא דָחִיל מַעֲיִלָא, דִּהָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶסְתָּבִּם (דף ט' ע"א) בֵּיתָא, לָא דָחִיל מַתָּא, כְּאַרְיָה דְלֹא דָחִיל מִבְּנֵי עָנָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיָּה, אֶלְעָזָר קוּם בְּקִיּוּמָךְ, וְאִימָא מַלְּה חֲדַתָּא, לְגַבִּי דְרַבִּי פִנְחָס וּשְׁאָר חֲבֵרֵיָּא.

קָם רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח וְאָמַר, וַיְדַבֵּר יי' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן וְגו'. הָאִי קָרָא אֵית לְאַסְתָּבְלָא בֵּיתָא, דְּאַתְתַּחֲזִי דִּיתִירָא אֵיחוּ. דִּהָא כְּתִיב בְּתִירָה, וַיֹּאמֶר יי' אֶל מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן אַחִיד.

לשון הקודש

הסכים על ידו. ולא פוחד ממשה, כמו אריה שלא פוחד מבני הצאן. אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בנו, עמד במקומך ואמר דבר חדש אל רבי פנחס ושאר החברים.

קם רבי אלעזר, פתח ואמר, וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן וכו'. בפסוק הזה יש להסתכל, שנראה שהוא מיתר, שהרי כתוב אחריו, ויאמר ה' אל

ונשקו. אמר, זכיתי לנשק את השכינה. אשרי חלקי. תקן להם מצעי מטות בקשרי קליעה. אמר רבי שמעון, התורה לא צריכה כך. העביר אותם, וישבו. אמר רבי פנחס, טרם שנאכל נשמע מבעל התורה דבר, שהרי רבי שמעון, כל דבריו הם בגגלה, הוא איש שלא פוחד ממעלה וממטה לומר אותם. לא פוחד ממעלה, שהרי הקדוש ברוך הוא

מִכָּאן שִׁירוֹתָא דְּפִרְשֵׁתָא, הָאִי קָרָא דְלֵעִילָא, מָאִי
הוּא, דְּכַתִּיב, וַיִּדְבֹּר יי' אֶל מֹשֶׁה. מָאִי הוּא דְאָמַר
לֵיהּ, וּלְבַתֵּר וַיֹּאמֶר יי' אֶל מֹשֶׁה.

אַלָּא בְּשַׁעֲתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב קְטֹרֶת
בוֹסְמִין לְאַהֲרֹן, בָּעָא, דְלֹא יִשְׁתַּמֵּשׁ בִּיהּ
בְּחֵייוֹי בַּר נָשׁ אַחֲרָא. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְאַהֲרֹן
אַסְגִּי שְׁלָמָא בְּעֵלְמָא. אָמַר לֵיהּ קְדִשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
אַתָּה בָּעִי לְאַסְגָּאָה שְׁלָמָא בְּעֵלְמָא, עַל יָדְךָ יִסְגִּי
שְׁלָמָא לְעִילָא, הָא קְטֹרֶת בוֹסְמִין, יְהִיב מְסוֹר בְּיָדְךָ
מִכָּאן וּלְהִלָּאָה, וּבְחֵייד לֹא יִשְׁתַּמֵּשׁ בִּיהּ בַּר נָשׁ
אַחֲרָא. נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶקְדִּימוּ בְּחֵיֵי דְאַבּוּהוֹן,
לְאַקְרָבָא מַה דְלֹא אֶתְמָסַר לְהוּ. וּמַלְּה דָא, גָּרִים
לְהוֹן דְטַעוּ בִּיהּ.

לשון הקודש

לוּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: אַתָּה רוֹצֶה
לְהַרְבוֹת שְׁלוֹם בְּעוֹלָם – עַל יָדְךָ יִרְבֶּה
שְׁלוֹם לְמַעַלְהָ, הֲרִי קְטֹרֶת הַבִּשְׁמִים
תִּהְיֶה מְסוּרָה בְּיָדְךָ מִכָּאן וְהִלָּאָה,
וּבְחֵייד לֹא יִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ אָדָם אַחֵר. נָדָב
וַאֲבִיהוּא הַקְדִּימוּ בְּחֵיֵי אֲבִיהֶם לְהַקְרִיב
מַה שְׁלֹא נִמְסַר לָהֶם, וַדְבָר זֶה גָּרִם לָהֶם
שְׁטַעוּ בּוּ.

מֹשֶׁה דִּבֶּר אֶל אַהֲרֹן אַחִיד. מִכָּאן
רֵאשִׁית הַפֶּרֶשָׁה, הַפֶּסוּק הַזֶּה שְׁלֻמְעֵלָה
מַה הוּא, שְׁכָתוּב וַיִּדְבֹּר ה' אֶל מֹשֶׁה?
מַה הוּא שְׁאָמַר לוֹ, וְאַחֵר כֵּךְ וַיֹּאמֶר ה'
אֶל מֹשֶׁה?

אַלָּא בְּשַׁעֲה שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גִּתָּן
קְטֹרֶת בְּשִׁמְיִם לְאַהֲרֹן, רָצָה שְׁלֹא
יִשְׁתַּמֵּשׁ בּוּ בְּחֵייוֹ אָדָם אַחֵר. מַה הַטַּעַם?
מִשּׁוּם שְׁאַהֲרֹן מְרַבֶּה שְׁלוֹם בְּעוֹלָם. אָמַר

וְתֹאנָא, מִשֶּׁה הָיָה מְהֵרָה, מָאן גָּרַם לֹון טָעוּתָא
 דָּא, וְהָיָה עָצִיב. מַה כְּתִיב, וַיְדַבֵּר יי' אֶל
 מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן. וּמַה אָמַר לִיה, בְּקִרְבָּתְכֶם לִפְנֵי יי' וַיָּמוּתוּ. בְּהִקְרִיבְכֶם לֹא כְּתִיב,
 אֲלֵא בְּקִרְבָּתְכֶם. אָמַר לִיה קֹדֶשׁא בְּרִיד הוּא לְמִשֶּׁה,
 דָּא גִרְמָא לְהוּ, דִּדְחִקוּ שְׁעֵתָא בְּחַיֵּי אַבּוּהוֹן, וְטָעוּ
 בָּהּ, וְהֵינּוּ דְכְּתִיב, (ויקרא י') אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אוֹתָם,
 אוֹתָם לֹא צִוָּה, אֲבָל לְאַהֲרֹן צִוָּה. וּמַה תִּרִין בְּנֵי
 אֶהֱרֹן, עַל דִּדְחִיקוּ שְׁעֵתָא בְּחַיֵּי אַבּוּהוֹן גִּרְמוּ
 לְגִרְמִייהוּ כָּל כֶּד, אֲנָא לְגַבִּי אָבִא וְרַבִּי פְּנִחָם וּשְׂאָר
 חֲבֵרַיָא, עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה. אַתָּא רַבִּי פְּנִחָם
 נִשְׁקִיָּה וּבִרְכִיָּה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, (שיר השירים ג) הִנֵּה מִטָּתוֹ
 שֶׁלְשָׁלְמָה שְׂשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ וְגו'.

לשון הקודש

וְשְׁנֵינֵנוּ, מִשֶּׁה הָיָה מְהֵרָה מַה גָּרַם
 לָהֶם אֵת הַטָּעוּת הַזֹּאת, וְהָיָה עָצוּב. מַה
 כְּתוּב? וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת
 שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן. וּמַה אָמַר לוֹ? בְּקִרְבָּתְכֶם
 לִפְנֵי ה' וַיָּמוּתוּ. בְּהִקְרִיבְכֶם לֹא כְּתוּב,
 אֲלֵא בְּקִרְבָּתְכֶם. אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרִיד
 הוּא לְמִשֶּׁה: זֶה גָּרַם לָהֶם – שֶׁדְּחִקוּ אֵת
 הַשְּׁעָה בְּחַיֵּי אֲבִיהֶם וְטָעוּ בָּהּ, וְהֵינּוּ מַה

שֶׁכְּתוּב אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אוֹתָם. אוֹתָם לֹא
 צִוָּה, אֲבָל לְאַהֲרֹן צִוָּה. וּמַה שְׁנֵי בְנֵי
 אֶהֱרֹן, עַל שֶׁדְּחִקוּ אֵת הַשְּׁעָה בְּחַיֵּי
 אֲבִיהֶם גִּרְמוּ לְעֶצְמָם כָּל כֶּד – אֲנִי כְּלָפִי
 אָבִא וְרַבִּי פְּנִחָם וּשְׂאָר חֲבֵרַיָּם עַל
 אַחַת פְּמָה וְכַמָּה. בָּא רַבִּי פְּנִחָם, נִשְׁקוּ
 וּבִרְכוּ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, (שיר ג) הִנֵּה מִטָּתוֹ

מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה, מָאִי מִטָּתוֹ. דָּא בְּרִסִּי (נ"א
 ערסא) יִקְרָא דְּמִלְכָּא, דְּכְתִיב בֵּיהּ, (משלי לא) בָּטַח בָּהּ
 לֵב בַּעֲלָהּ. שֶׁלִּשְׁלֹמֹה, מִלְכָּא דִּי שְׁלֹמָא כֹּלָא דִּילִיהּ
 הוּא. שְׂשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ, דְּאִתְאַחֲדֵן בְּסִטְרָהּ
 מְדִינָא קִשְׂיָא, וְאַקְרוּן, שְׁתִּין פּוֹלְסֵי דְנוֹרָא, (ס"א שתיין
 מְזִינִין וְזִינֵי קִשְׂיִין) דְּהָהִיא נַעַר, אֶתְלַבֵּשׁ בָּהּ.

מִימִינִיהּ, שְׁנָנָא דְּחֶרְבָּא תְּקִיפָא, מִשְׁמַאלִיהּ
 גּוֹמְרֵי דְנוֹרָא תְּקִיפָא, דְּמִתְאַחֲדָא
 בְּגִלְפּוֹי (ס"א בְּקִלְפּוֹי), בְּשִׁבְעִין אֶלֶף לַחֲטִי נוֹרָא
 דְּאַכְלָא, וְאַיְנוּן שְׁתִּין מְזִינֵי וְזִינֵי קִשְׂיִין, מְאַיְנוּן
 גְּבוּרֵן תְּקִיפֵן, דְּהָהִיא גְּבוּרָה עֲלָאָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיד
 הוּא. הָדָא הוּא דְּכְתִיב מִגְּבוּרֵי יִשְׂרָאֵל.

וְתֹאנָא, בְּהֵאִי עֶרְסָא, מַה כְּתִיב בָּהּ, וְתָקָם בְּעוֹד
 לִילָה, כּד יִנְקָא מִסִּטְרָא דִּימִינָא (ס"א מִסִּטְרָא

לשון הקודש

שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שְׂשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ וְנָו'. הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה, מִי זֶה מִטָּתוֹ? זֶהוּ כְּסֵא (מִשְׁתֵּ) הַכְּבוֹד שֶׁל הַמֶּלֶךְ, שֶׁכְּתוּב בּוֹ (משלי לא) בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעֲלָהּ. שֶׁלִּשְׁלֹמֹה, הַמֶּלֶךְ שֶׁכָּל הַשָּׁלוֹם שָׁלוֹ הוּא. שְׂשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ, שְׁנֵאֲחֻזִּים בְּצִדֶּיהָ מִן הַדִּין הַקָּשָׁה, וְנִקְרְאִים שְׂשִׁים מְכוֹת שֶׁל אִישׁ (שְׂשִׁים מְזִנִּים בְּכָלִי זֵין קָשִׁים) שְׁאוֹתוֹ נַעַר מִתְלַבֵּשׁ בָּהֶם.

מִימִינֵו שְׁנִינֹת הַחֶרֶב הַקָּשָׁה, מִשְׁמַאלוֹ גִּחְלִי אִשׁ חֲזָקָה שְׁאֲחֻזָּה בְּחִקְיוֹתֵיו (בְּמִקְלוֹתֵיו) בְּשִׁבְעִים אֶלֶף לַחֲטִי אִשׁ אוֹכְלָת, וְהֵם שְׂשִׁים מְזִנִּים בְּכָלִי זֵין קָשִׁים מְאוֹתָן גְּבוּרוֹת תְּקִיפוֹת שֶׁל אוֹתָהּ גְּבוּרָה עֲלִיוֹנָה שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב מִגְּבוּרֵי יִשְׂרָאֵל.

וְלַמְדֵּנוּ, בְּמִטָּה הִזּוּ מַה כְּתוּב בָּהּ? וְתָקָם בְּעוֹד לִילָה, כַּאֲשֶׁר יוֹנְקָת מִצַּד

דִּינָא). וְתִתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ. מָאִי טָרֶף, כְּמָה דְאַתְּ
אָמַר (מִכָּה ה') וְטָרֶף וְאִין מְצִיל. הָדָא הוּא דְכְּתִיב
כָּל־אֲחֻזֵּי חֶרֶב מְלַמְּדֵי מִלְחָמָה, וְמִינִין בְּכָל אֲתֵר
לְמַעַבְד דִּינָא, וְאַקְרוּן מֵאֲרֵי דִיבְכָא וְיִלְלָהּ.

אִישׁ חֲרָבוֹ עַל יָרְכוֹ. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (תהלים
מה) תִּגְזֹר חֲרָבְךָ עַל יָרֶךְ גִּבּוֹר. מִפְּתַח
בְּלִילוֹת. הָא אֻקְמוּהּ, מִפְּתַח דִּגְיָהֲנָם וְכוּ' אֲבָל
מִפְּתַח בְּלִילוֹת, כְּלוּמַר, כָּל דָּא מֵאֵן אֲתֵר גִּבּוֹרִין,
מִפְּתַח, מִתְּהוּא אֲתֵר דְאַקְרִי פַתַּח, כְּמָה דְאַתְּ
אָמַר (בראשית לא) וּפַתַּח יִצְחָק הָיָה לִי. וַיֵּשְׁבַע יַעֲקֹב
בְּפַתַּח אָבִיו יִצְחָק. בְּלִילוֹת, בְּזִמְנִין דְּאֵינוּן מִתְּפַקְדִּין
לְמַעַבְד דִּינָא.

וְתֵאנָא, כְּתִיב (משלי לא) זִמְמָה שָׂדֶה וַתִּקְחָהּ. הָדָא
הוּא דְכְּתִיב, (איוב מ) וְכָל חַיַּת הַשָּׂדֶה
יִשְׁתַּקּוּ שָׁם. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים קד) זֶה הֵיכָּם גָּדוֹל

לשון הקודש

וְכוּ'. אֲבָל מִפְּתַח בְּלִילוֹת, כְּלוּמַר, אֵת כָּל
זֶה מֵאִיזָה מְקוֹם לִוְקָחִים? מִפְּתַח, מֵאוֹתוֹ
מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא פַתַּח, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית
לא) וּפַתַּח יִצְחָק הָיָה לִי. וַיֵּשְׁבַע יַעֲקֹב
בְּפַתַּח אָבִיו יִצְחָק. בְּלִילוֹת, בְּזִמְנִים שֶׁהֵם
מְנוּ לַעֲשׂוֹת דִּין.

וְלִמְדֵנוּ, כְּתוּב (משלי לא) זִמְמָה שָׂדֶה
וַתִּקְחָהּ. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (איוב מ) וְכָל חַיַּת

הַיָּמִין (מִצַּד הַדִּין). וְתִתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ. מָה
הַטָּרֶף? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מִכָּה ה') וְטָרֶף וְאִין
מְצִיל. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב כָּל־אֲחֻזֵּי חֶרֶב
מְלַמְּדֵי מִלְחָמָה, וְמִינִים בְּכָל מְקוֹם
לַעֲשׂוֹת דִּין, וְנִקְרָאִים בְּעַלֵּי יָבֶכָה וְיִלְלָהּ.
אִישׁ חֲרָבוֹ עַל יָרְכוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים

מה) תִּגְזֹר חֲרָבְךָ עַל יָרֶךְ גִּבּוֹר. מִפְּתַח
בְּלִילוֹת, הָרִי פֶרֶשֶׁת מִפְּתַח שֶׁל גִּיָּהֲנָם

וַיִּרְחַב יָדָיו וְגו' שָׁם אֲנִיּוֹת יִהְיֶיכוֹן וְגו' כְּמָה דְאֵת
אָמַר. (משלי לא) הִיטָה כְּאֲנִיּוֹת סוֹחֵר מִמֶּרְחָק תָּבִיא
לַחֲמָה. מִמֶּרְחָק וּדְאִי. מִרִּישָׁא דְמוֹחָא, וּמִעִילָא
דְּרִישָׁא, תָּבִיא לַחֲמָה. עַל יָדָא דְצַדִּיק, כִּד מוֹדוֹנוֹן
בְּחַד, בְּדִין חִידוֹ בְּכֻלָּא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, לוֹיִתָּן
זֶה יִצְרֶתָ לְשֹׁחַק בּוֹ.

תָּאנָא, אֶלְפָּה וַחֲמִשׁ מָאָה, מָאֲרִי תְרִיסִין, מָאֲרִי
דְּשׁוּלְטָנוּתָא, אֶתְאַחֲדֵן מִהָאִי סְטֵרָא,
דְּאִינוֹן גִּיבְרִין. בִּידוּי דְהָהוּא דְאַקְרִי גַעַר, אַרְבַּע
מִפְתָּחִין רַבְרָבִין. תַּנְיִנְיָא אֲזִלִּין תַּחֲוֹת סְפִינָה,
דְּהָאִי (דף ט' ע"ב) יִמָּא רַבָּא, לְאַרְבַּע זַוּיִין. דָּא אֲזִיל
לְסְטֵרָא דָּא, וְדָא אֲזִיל לְסְטֵרָא דָּא. וְכֵן כְּלָחוּ.
אַרְבַּע חִיזוּ דְאַנְפִּין אֶתְחַזְיִין בְּחוּ, וְכִד אֶתְכַלִּילֵן
בְּחַד, כְּתִיב, (יחזקאל א) וְדַמּוֹת פְּנֵיהֶם פָּנֵי אָדָם,
פְּנֵיהֶם דְּכֻלָּא.

לשון הקודש

לְמִדְנֻו, אֶלְפָּה וַחֲמִשׁ מֵאוֹת בְּעֵלֵי מְגִנִּים
בְּעֵלֵי הַשְּׁלֶמֶן נֶאֱחָזִים מִהַצֵּד הַזֶּה, שְׁהֵם
גְּבוּרִים. בִּידֵי אוֹתוֹ שְׁנֵקְרָא גַעַר אַרְבָּעָה
מִפְתָּחוֹת גְּדוּלִים. תַּנְיִנִים שְׁהוֹלְכִים תַּחַת
הַסְפִּינָה שֶׁל הַיָּם הַגְּדוֹל הַזֶּה לְאַרְבַּע
זַוּיּוֹת. זֶה הוֹלֵךְ לְצֵד זֶה, וְזֶה הוֹלֵךְ לְצֵד
זֶה, וְכֵן כָּלָם. אַרְבָּעָה מֵרָאוֹת שֶׁל פָּנִים
נִרְאִים בָּהֶם, וְכִשְׁנֹכְלָלִים בְּאַחֵד, כְּתוּב

הַשָּׂדֶה יִשְׁחָקוּ שָׁם. וְעַל זֶה כְּתוּב, (תהלים קד)
זֶה הַיָּם גְּדוֹל וַיִּרְחַב יָדָיו וְגו' שָׁם אֲנִיּוֹת
יִהְיֶיכוֹן וְגו', כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר (משלי לא) הִיטָה
כְּאֲנִיּוֹת סוֹחֵר מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחֲמָה.
מִמֶּרְחָק וּדְאִי. מִרִּישׁ הַמַּחֲ, וּמִמַּעַלָּה שֶׁל
הָרֹאשׁ, תָּבִיא לַחֲמָה, עַל יְדֵי הַצַּדִּיק
כְּשֶׁמוֹדוֹנִים בְּאַחֵד, אֲזִי שְׁמַחָה בְּכָל. וְזֶה
שְׁכָתוֹב לוֹיִתָּן זֶה יִצְרֶתָ לְשֹׁחַק בּוֹ.

אֲפִי רַבְרָבִי, וְאֲפִי זוּטָרִי, כְּלִילָן בְּחֹד לְעִילָא, תִּירִי
 סְלָקִין וְשִׁאטִּין, וְתִירִין מְגֻרֻפִּין בִּידֵי יְהוּ. אֶלְפָּה
 טוֹרִין סְלָקִין וְעֵאלִין (ס"א אֵלִין טַמִּירִין עֵאלִין וְסְלָקִין) בְּכָל
 יוֹמָא, מַשְׁקִיו דְּהֵהוּא יַמָּא, לְבַתָּר, אֶתְעַקְרוּ מִנָּה,
 וְסְלָקִין לִימָא אַחֲרָא.

לִית חֲשַׁבְנָא לְאִינוּן דְּאֶתְאַחֲדוּן בְּשַׁעְרָהָא, תִּירִין
 בְּנִין יִנְקִין כָּל יוֹמָא, דְּאֶקְרוּן מֵאֲלֵי אֶרְעָא.
 וְדָא הוּא רָזָא דְּסַפְרָא דְּעִנְיֻתָא, דְּכְתִיב, (יהושע
 ב) וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון מִן הַשְּׂטִים שְׁנַיִם אַנְשִׁים
 מִרְגָּלִים חָרָשׁ לֵאמֹר. וְאֵלִין, יִנְקִין מִתַּחַת סִטְרֵי
 אֲבִרְהָא, תִּירִין בְּנוֹת בְּתָחוֹת רַגְלָהָא, (ס"א וְאֵלִין יִנְקִין מִסִּטְרָא
 דְּאֲבִרְהָא, תִּירִין בְּנֹת בְּתָחוֹתָהָא) וְעַל דָּא כְּתִיב, (בראשית ו) וַיִּרְאוּ
 בְּנֵי הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם. וְאֵלִין מִתְאַחֲדוּן
 בְּטִרְפֵּי (ס"א בְּטוֹפְרֵי) דְּהֵהוּא עֲרִסָא, וְדָא הוּא דְּתַנִּינוּן,

לשון הקודש

בְּשַׁעְרוֹתֶיהָ, שְׁנֵי בָנִים יוֹנְקִים כָּל יוֹם,
 שְׁנִקְרָאִים מִרְגְּלֵי הָאָרֶץ, וְהוּ סוּד שֶׁל
 סַפְרָא דְּעִנְיֻתָא, שְׁכָתוּב (יהושע ב) וַיִּשְׁלַח
 יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון מִן הַשְּׂטִים שְׁנַיִם אַנְשִׁים
 מִרְגָּלִים חָרָשׁ לֵאמֹר. וְאֵלוּ יוֹנְקִים מִתַּחַת
 עֲדָרֵי אִיבְרִיָּה. שְׁתֵּי בְנוֹת תַּחַת רַגְלֶיהָ,
 (וְאֵלוּ יוֹנְקִים מִצַּד אֲבִרְהָם, שְׁתֵּי בְנוֹת בְּתָחוֹתָהָא) וְעַל זֶה
 כְּתוּב (בראשית ו) וַיִּרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶת
 בְּנוֹת הָאָדָם. וְאֵלוּ נְאֻחִזִּים בְּעֵלֵי (בְּצַפְרֵי)

וְדָמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם, פְּנֵיהֶם
 שֶׁל כָּלָם.

פְּנִיָּם גְּדוּלִים וּפְנִיָּם קַטְנִים כְּלוּלִים
 בְּאַחַד לְמַעַלָּה, שְׁנַיִם עוֹלָם וּמְשׁוּמְטִים,
 וּשְׁתֵּי מְגֻרְפוֹת בִּידֵיהֶם. אֶלְפָּה הָרִים עוֹלָם
 וְנִכְנָסִים (אֵלוּ מְבַסִּים נִכְנָסִים וְעוֹלָם) בְּכָל יוֹם
 מִהִשְׁקָאת אוֹתוֹ הֵם, אַחֲרַ כֵּן נִעְקָרִים
 מִמֶּנָּה וְעוֹלָם לֵים אַחֲרָא.

אֵין חֲשַׁבּוֹן לְאוֹתָם הַנְּאֻחִזִּים

דְּכָתִיב, (מלכים א ג) אִז תִּבְאֲנָה שְׁתֵּימ נָשִׁים זִנּוֹת אֶל
הַמֶּלֶךְ. אִז תִּבְאֲנָה, וְלֹא מִקְדָּמַת דִּנָּא, וּבִזְמַנָּא
דִּישְׂרָאֵל לְתַתָּא, אֲהֲדִירוֹן קִדְל מִבְּתַר קִדְשָׁא בְּרִיד
הוּא, מָאִי כְּתִיב, (ישעיה ג) עָמִי נִגְשְׁיוּ מְעוּלָל וְנָשִׁים
מְשֻׁלוּ בּוֹ. וְדָאִי.

בִּידָא שְׂמַאֲלָא, שְׂבָעִין עֲנִפִּין, דְּמִגְדְּלִין בֵּין נוּגֵי
יָמָא, בְּלָחוּ סוּמְקֵי כְּוֹרְדָּא. וְעִילָא מִנְהוֹן,
עֲנָפָא חַד סוּמְקָא יִתִּיר, דָּא סָלִיק וְנָחִית. וְכָלָחוּ
אֶתְחַפִּיין בְּשַׁעְרָהָא.

מָאֲרִי דְלִישָׁנָא בִישָׂא. כִּד נָחִית חוּיָא. אֶתְעָבִיד
מִקַּפֵּץ עַל טוֹרִין, מְדַלְגָּא עַל טַנְרִי. עַד
דִּישְׁכַּח טְרַפָּא, דְּאֶחִיד בְּטוֹפְרִי וְיִיכּוֹל. כִּדִּין שְׂכִיד,
וְאֶתְחַזֵּר לִישְׁנִיָּה לְטָב. וְכַאֲיִן אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּמִזְמַנִּין
לִיה טְרַפִּיָּה. אֲהֲדֵר לְאֶתְרִיָּה (ס"א לְבַתְרִיָּה), עֵיִל
בְּנוֹקְבָא דְתַחוּמָא רַבָּא.

לשון הקודש

ומעליהם עָנָף אֶחָד יוֹתֵר אָדָם, זֶה עוֹלָה
וַיּוֹרֵד, וְכֻלָּם מִתְכַּסִּים בְּשַׁעְרוֹתֶיהָ.
בַּעַל הַלְשׁוֹן הָרַע, בְּשִׁינְיָא הִנְחָשׁ, נַעֲשֶׂה
מִקַּפֵּץ עַל הַהָרִים מְדַלֵּג עַל הַסְּלָעִים, עַד
שִׁימְצָא טְרַף שְׂאֵחוֹ בְּצַפְרָנִים, וַיֹּאכֵל.
אִז שׁוֹכֵךְ, וְחֹזֶרֶת לְשׁוֹנוֹ לְטוֹב. אֲשֶׁרִיָּהם
יִשְׂרָאֵל שְׂמֻזְמָנִים לוֹ טְרַפּוֹ. חֹזֵר לְמִקּוֹמוֹ
(לְאַחֲרָיו), וְנִכְנָס לְנֶקֶב תַּהוֹם רַבָּה.

אותה מִטָּה, וְזֶהוּ שְׂשֻׁנִּינוּ, שְׂכָתוֹב (מלכים-א
א) אִז תִּבְאֲנָה שְׁתֵּימ נָשִׁים זִנּוֹת אֶל הַמֶּלֶךְ.
אִז תִּבְאֲנָה, וְלֹא מִקְדָּם לְכֹן. וּבִזְמַן
שִׁישְׂרָאֵל לְמִטָּה, מַחֲזִירִים עָרְף מֵאֲחֵר
הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, מַה כְּתוּב? (ישעיה ג) עָמִי
נִגְשְׁיוּ מְעוּלָל וְנָשִׁים מְשֻׁלוּ בּוֹ. וְדָאִי.
בִּיד שְׂמַאֲל שְׂבָעִים עֲנִפִּים שְׂמֻגְדְּלִים בֵּין
דְּגֵי הָיִם, כָּלָם אֲדָמִים בְּשׁוֹשְׁנָה,

כֹּד (ס"א סליק סלקין) סִלְקִין מֵאֲרִי דְרוּמָחִין וְסִיפִין,
 דְּלִית לֹון חֲשַׁבְנָא, סוּחַרְנִיָּהוּ דְאֵינוֹן שְׁתִּין
 עֲלֵאִין, דְּסוּחַרְנִיָּה דְהָאִי עֲרָסָא, אֶלְף אֶלְפִין,
 וְרַבּוּא רַבּוּון, קִיִּימִין בְּכָל סִטְרָא דְהָאִי עֲרָסָא
 לְעִילָא. וּמִנִּיהּ אֶתְזָנַן, בְּלָחוּ מִקְמִיָּה (ס"א וּמִנִּיהּ אֶתְזָנַן,
 לִיָּה פִלְחִין בּוֹלָחוּ קְמִיָּה) יְקוּמוּן.

מִתְחֹות בְּלָחוּ, נִפְקִין בְּמָה אֶלְף וְרַבּוּן, דְּלִית לֹון
 חֲשַׁבְנָא, וְנַחֲתִין וְשִׁאטִּין בְּעֶלְמָא, עַד
 דְּתַקְעִי מֵאֲרִי שׁוּפְרָא, וּמִתְכַּנְשִׁי. וְהִנֵּי בּוֹזְהֵמָא
 דְּמוּפְרִי אֲחִידָן.

דָּא עֲרָסָא כָּלִיל לֹון, דָּא עֲרָסָא, רַגְלוּהִי אֲחִידָן
 בְּאַרְבַּע סִטְרֵי עֶלְמָא, כֹּלָא עָאֲלִין בְּכָלְלָא,
 דְּאֲשַׁתְּכַח לְעִילָא, וְאֲשַׁתְּכַח לְתַתָּא, בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל,
 וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת, וְעַל דָּא כְּתִיב הִנֵּה. מָאִי הִנֵּה.

לשון הקודש

וּרְבָבוֹת שָׁאִין לָהֶם חֲשָׁבוֹן, וְיִוְרְדִים
 וּמִשׁוּמָטִים בְּעוֹלָם, עַד שְׁתּוּקָעִים בְּעִלֵּי
 הַשּׁוּפָר וּמִתְכַּנְסִים, וְאַלֶּה אַחֲזוּזִים
 בְּזֶהֱמַת הַצִּפְרָנִים.

חֲמִטָּה הִזּוּ בּוֹלְלַת אוֹתָם. רַגְלֵי הַמִּטָּה
 הִזּוּ אַחֲזוּזִים בְּאַרְבַּעַת צִדְדֵי הָעוֹלָם, כֹּלָם
 נִכְלָלִים בְּכָלִל שְׁנִמְצָא לְמַעְלָה וְנִמְצָא
 לְמַטָּה, בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת,

בְּשַׁעוּלִים (עוֹלָה עוֹלִים) בְּעִלֵּי הָרַמָּחִים
 וְהַחֲרָבוֹת, שָׁאִין לָהֶם חֲשָׁבוֹן, סָבִיב
 אוֹתָם שְׁשִׁים עֲלִיוָנִים שְׁסָבִיב הַמִּטָּה הִזּוּ,
 אֶלְף אֶלְפִים וְרַבּוּא רְבָבוֹת עוֹמְדִים בְּכָל
 צֶדֶד שֶׁל הַמִּטָּה הִזּוּ לְמַעְלָה, וּמִמִּנָּה
 גְּזוּזִים, כֹּלָם מְלַפְנֵיהּ (וּמִמִּנָּה גְּזוּזִים, כֹּלָם עוֹבְדִים לָהּ
 לְפָנֶיהָ) יַעֲמָדוּ.

מִתַּחַת לְכֹלָם יוֹצְאִים בְּמָה אֶלְף

בְּגִין דְּזַמִּינָא לְכַלָּא לְעִילָא וְתַתָּא. וְרִשּׁוּמָא הָאִי
עֶרְסָא מִכַּלָּא, אֲדָנִי אֶתְקַרִי, רְבוּנָא דְכַלָּא, רִשְׁימָא
בֵּין חֵיילָהָא.

בְּגִין כֵּךְ, כְּהֵנָּה בָּעִי לְכַוּוֹנָא מְלִי דְלְעִילָא, לִיַּחְדָּא
שְׂמָא קַדִּישָׁא מֵאַתֵּר דְּבָעָא לִיַּחְדָּא, וְעַל דָּא
תְּנִינָן, כְּתִיב, בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, בְּהָאִי
בָּעִי לְקַרְבָּא קֹדֶשָׁה לְאַתְרֵיהּ, מִהָאִי אַתֵּר, בָּעִי בְר
נָשׁ לְדַחֲלָא מִקַּמִּי קֹדֶשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא. וְעַל דָּא
כְּתִיב, (דְּבָרִים ל"ב) לוֹ חֲכָמוֹ יִשְׁכִּילוּ זֹאת מִיַּד יָבִינוּ
לְאַחֲרֵיתָם. כְּלוּמַר, אִי יִסְתַּכְּלוּן בְּנֵי נָשָׂא בְּעוֹנְשָׂא,
יֵידָּ אַחֲרִידַת זֹאת בֵּין חֵיילָהָא, וְהֵידָּ אֶתְמָנוּ קַמָּה
כָּל אֵינֹון בְּנֵי חֵיילִין, וְאַחֲרִידֵן בְּפוֹלְחָנָא לְאַתְפָּרְעָא
מִן חֵיִיבִיא, מִיַּד יָבִינוּ לְאַחֲרֵיתָם, וְיִסְתַּמְרוּן
עוֹבְדֵיהוֹן, וְלֹא יַחֲבוּן קַמִּי מִלְכָּא קַדִּישָׁא.

לשון הקודש

כְּרוּךְ הוּא. וְעַל זֶה כְּתוּב, (דְּבָרִים ל"ד) לוֹ
חֲכָמוֹ יִשְׁכִּילוּ זֹאת מִיַּד יָבִינוּ לְאַחֲרֵיתָם.
כְּלוּמַר, אִם יִסְתַּכְּלוּ בְּנֵי אָדָם בְּעוֹנֶשׁ,
אֵידָּ זֹאת אַחוּזָה בֵּין חֵילוֹתֶיהָ, וְאֵידָּ
הַתְּמָנוּ לְפָנֶיהָ כָּל אוֹתָם בְּנֵי הַחֵילוֹת,
וְאוֹתוֹזִים בְּעִבּוּדָהּ לְהַפְרֵעַ מִן הָרָשָׁעִים,
מִיַּד יָבִינוּ לְאַחֲרֵיתָם, וְיִשְׁמְרוּ אֶת
מַעֲשֵׂיהֶם, וְלֹא יַחֲטְאוּ לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ
הַקֹּדֶשׁ.

וְעַל זֶה כְּתוּב הֵנָּה. מַה זֶה הֵנָּה? מִשּׁוּם
שְׂמֻזְמָנֵת לְכָלָם, לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה. וְרִשּׁוּמָה
הַמָּטָה הוּא מִהַכֵּל, וְנִקְרָאת אֲדָנִי, הָרְבוֹן
שֶׁל הַכֵּל, רִשּׁוּמָה בֵּין חֵילוֹתֶיהָ.

מִשּׁוּם כֵּךְ הִכְהֵן צָרִיד לְכוּן דְּבָרִים
שְׁלֻמְעָלָה, לִיַּחַד אֶת הַשֵּׁם הַקֹּדֶשׁ
מִהַמָּקוֹם שֶׁצָּרִיד לִיַּחְדּוֹ, וְעַל זֶה שְׁנִינּוּ,
כְּתוּב בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, בְּזֶה
צָרִיד לְקַרֵּב קֹדֶשָׁה לְמִקְוָמָהּ, מִהַמָּקוֹם
הַזֶּה צָרִיד אָדָם לְפַחַד מִלְפָּנֵי הַקֹּדֶשׁ

תוֹ אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל בַּר נֶשׁ דְּזָכִי לְמִילָף
 אוֹרֵייתָא, וְנָטִיר לָהּ לְהָאִי זֹאת, הָאִי זֹאת
 נְטִירַת לִיָּהּ, וְגִזֵּר עֲמִיָּה קִיָּמָא עַל קִיָּמָא דִּילִיָּהּ,
 דְּלֹא יִתְעַדֵּי מַנִּיָּה, וּמִן בְּנוֹהֵי וּמִן בְּנֵי בְנוֹהֵי
 לְעֵלְמִין. הָדָא הוּא דְּכֶתִיב, ^(ישעיה נט) וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי
 אוֹתָם וְגו'. יִתְּבוּ לְמִיכָל. עַד דְּאָכְלוּ, אָמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן לְחֻבְרֵיָא, כָּל חַד וְחַד לִימָא מְלָה חֲדָתָא
 דְּאוֹרֵייתָא, עַל פְּתוּרָא, לְקַמִּיָּה דְּרַבִּי פִנְחָס.

פְּתַח רַבִּי חֲזַקְיָה וְאָמַר, ^(ישעיה ב) יִי' אֱלֹהִים נָתַן לִי
 לְשׁוֹן לְמוֹדִים לְדַעַת לָעוֹת אֶת יַעֲקֹב דָּבָר
 וְגו'. זַבְּאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּקוֹדֶשָׁא בְּרִידָא הוּא
 אֶתְרֵעִי בְּחוּז מְכָל שְׂאָר עַמִּין, וּקְרָאֵן, קִדְּשׁ.
 דְּכֶתִיב, ^(ירמיה ב) קִדְּשׁ יִשְׂרָאֵל לִיִּי. וְיִהִיב ^(דף ט"א)
 לְהוּ חוּלְק, לְאַתְאַחְדָּא בְּשִׁמָּא קִדִּישָׁא. וּבְמָה
 אֶחֱדוּ יִשְׂרָאֵל בְּשִׁמָּא קִדִּישָׁא. בְּגִין דְּזָכוּ

לשון הקודש

הַשְּׁלַחֵן לַפְּנֵי רַבִּי פִנְחָס.
 פְּתַח רַבִּי חֲזַקְיָה וְאָמַר, ה' אֱלֹהִים נָתַן
 לִי לְשׁוֹן לְמוֹדִים לְדַעַת לָעוֹת אֶת יַעֲקֹב
 דָּבָר וְגו'. אֲשֶׁרִיָּהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקֹּדֶשׁ
 בְּרוּךְ הוּא הִתְרַצָּה בָּהֶם מְכָל שְׂאָר
 הָעַמִּים וּקְרָאֵם קִדְּשׁ, שֶׁכְּתוּב קִדְּשׁ
 יִשְׂרָאֵל לְה', וְנָתַן לָהֶם חֻלְק לְהֶאֱחֹז בְּשֵׁם
 הַקֹּדֶשׁ. וּבְמָה אֶחָזוּ יִשְׂרָאֵל בְּשֵׁם

עוֹד אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל אָדָם שׁוֹזֵכָה
 לְלַמַּד תּוֹרָה וְשׁוֹמֵר אֶת הַזֹּאת הַזֹּאת, הַזֹּאת
 הַזֹּאת שׁוֹמֵרֶת אוֹתוֹ וְכוּרְתֶת עִמּוֹ בְּרִית עַל
 בְּרִיתוֹ, שְׁלֹא תִסּוֹר מִמֶּנּוּ וּמִבְּנָיו וּמִבְּנֵי
 בְּנָיו לְעוֹלָמִים. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב ^(ישעיה נט) וְאֲנִי
 זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם וְגו'. יִשְׁכּוּ לְאַכֹּל. עַד
 שֶׁאָכְלוּ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחֻבְרֵיָם, כָּל
 אֶחָד וְאֶחָד יֹאמַר דָּבָר חֲדָשׁ בַּתּוֹרָה עַל

בְּאוֹרֵייתָא, דְּכָל מָאן דְּזָכִי בְּאוֹרֵייתָא זָכִי בִּיה
בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (נ"א בְּקֻדְשִׁי).

וְתַנִּינָן קָמִיה דְּמַר, מָאי קֻדֵּשׁ. שְׁלִימוּתָא דְּכָלָא
דְּאַקְרִי חֲכָמָה עֲלָאָה, וּמַהֲאִי אֲתֵר (נְגִיד מִשְׁחָה
רְבוּת קֻדִּישָׁא בְּשִׁבְלִין וְדִישׁוֹן, לְאַתֵּר דְּאַקְרִי בִּינָה עֲלָאָה), וּמִתְמָן נְפָקִין
מְבוּעִין וּנְחָלִין לְכָל עֵבֶר, עַד דְּמִטּוֹ לְהֵאֵי
זֹאת. (וּמֵאַתֵּר דָּא אֲתַעֵר רוּחָא קֻדִּישָׁא) וְהֵאֵי זֹאת כֹּד מִתְבָּרְכָא,
אַקְרִי קֻדֵּשׁ, וְאַקְרִי חֲכָמָה, וּקְרָאן לִיה (נ"א וְהֵאֵי זֹאת
כֹּד אֲתַבָּרְכָא מֵאַתֵּר עֲלָאָה דָּא דְּאַקְרִי קֻדֵּשׁ וְאַקְרִי חֲכָמָה קְרָאן לִיה) רוּחַ
הַקֻּדֵּשׁ. כְּלוּמַר, רוּחַ, מִתְחֵוָּא קֻדֵּשׁ דְּלַעֲיָלָא. וְכֹד
נְפָקִין וּמִתְעָרִין מִנָּה רְזִי אוֹרֵייתָא, בְּדִין אֲתַקְרִי
לְשׁוֹן הַקֻּדֵּשׁ.

וּבְשַׁעֲתָא דְּנְגִיד הַהוּא רְבוּת קֻדִּישָׁא, לְאִינוּן
תִּרִין קַיִמִין, דְּאַקְרוּן לְמוּדֵי ה'.

לשון הקודש

הוּא. (וּמִמָּקוֹם זֶה מִתְעוֹרְרַת רוּחַ קְדוּשָׁה) וּבְשַׁמְתְּבִרְכַת
הַזֹּאת הוּא, נִקְרָאת קֻדֵּשׁ, וְנִקְרָאת חֲכָמָה,
וְקוֹרְאִים לָהּ (וְהַזֹּאת הוּא בְּשַׁמְתְּבִרְכַת מִמָּקוֹם עֲלִיוֹן, זֶה
שֶׁנִּקְרָא קֻדֵּשׁ וְנִקְרָא חֲכָמָה, קוֹרְאִים לוֹ) רוּחַ הַקֻּדֵּשׁ.
כְּלוּמַר, רוּחַ מֵאוּתוֹ קֻדֵּשׁ שְׁלֹמֶעָלָה.
וּבְשִׁיּוּצָאִים וּמִתְעוֹרְרִים מִמֶּנָּה סוּדוֹת
הַתּוֹרָה, אִזּוּ נִקְרָאת לְשׁוֹן הַקֻּדֵּשׁ.
וּבְשַׁעֲתָה שְׁשׁוּפֵעַ אוּתוֹ מִשְׁחַת קֻדֵּשׁ

הַקְדוּשׁ? מִשּׁוֹם שֶׁזָּכֹו בַּתּוֹרָה. שְׁכָל מִי
שֶׁאוּחֵז בַּתּוֹרָה, זֹכֶה בְּקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.
(בְּקֻדֵּשׁ).

וְשַׁנִּינוּ לְפָנֵי מוֹרְנוּ, מַה זֶה קֻדֵּשׁ?
שְׁלֵמוֹת הַכָּל שֶׁנִּקְרָאת הַחֲכָמָה הָעֲלִיוֹנָה.
וּמִהִמָּקוֹם הַזֶּה (שׁוּפֵעַ שְׁמֹן מִשְׁחַת קֻדֵּשׁ בְּשִׁבְלִים וְדוּעִים
לְמָקוֹם שֶׁנִּקְרָא בִּינָה עֲלִיוֹנָה), וּמִשָּׁם יוּצָאִים מַעֲיָנוֹת
וּנְחָלִים לְכָל עֵבֶר, עַד שֶׁמִּנְיָעִים לְזֹאת

וְאֶקְרוֹן צְבָאוֹת, אֶתְכַנֵּשׁ תַּמָּן, וְכִד נָפִיק מִתַּמָּן.
 בְּהֵחֳוֹא דְרָגָא דְאֶקְרִי יְסוּד, לְהֵחֳוֹא חֲכָמָה זַעֲיָרָא,
 בְּדִין אֶתְקְרִי לְשׁוֹן לְמוּדִים. וְנָפִיק לְאַתְעָרָא לְאִינוּן
 קְדִישֵׁי עֲלִיוֹנִים. בְּדִין כְּתִיב, יי' אֱלֹהִים נָתַן לִי
 לְשׁוֹן לְמוּדִים. וְלָמָּה. לְדַעַת לָעוֹת אֶת יַעֲקֹב דָּבָר.
 וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב הָאִי לְבוּצִינָא קְדִישָׁא,
 רַבִּי שְׁמַעוֹן. וְעוֹד דְּסָלִיק לִיה לְעִילָא לְעִילָא, בְּגִין
 כֶּךָ כָּל מְלוֹי בְּאַתְגַּלְיָא אֶתְמָרוּ, וְלֹא אֶתְכַסִּיין.
 עָלִיה כְּתִיב, (במדבר יב) פֶּה אֶל פֶּה אֶדְבָּר בּוֹ וּמִרְאָה
 וְלֹא בְּחִידוֹת.

פֶּתַח רַבִּי יִיסָא וְאָמַר, (מלכים א ה) וַיֵּי' נָתַן חֲכָמָה
לְשִׁלְמוֹה כַּאֲשֶׁר דָּבָר לוֹ וַיְהִי שָׁלוֹם בֵּין
חִירָם וּבֵין שְׁלֹמֹה וְגו'. וַיֵּי' נָתַן חֲכָמָה לְשִׁלְמוֹה, דָּא
 הוּא דְתַנִּינָן, בִּיּוֹמֵי דְשִׁלְמוֹה מְלָכָא, קִייֵּמָא סִיְהָרָא

לשון הקודש

שְׁהַעֲלָה אוֹתוֹ לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה, וּמַשּׁוּם כֶּךָ
 כָּל דְּבָרָיו בְּגִנְגָלָה נְאֻמְרִים, וְלֹא מְכַסִּים.
 עָלָיו כְּתוּב, (במדבר יב) פֶּה אֶל פֶּה אֶדְבָּר בּוֹ
 וּמִרְאָה וְלֹא בְּחִידוֹת.

פֶּתַח רַבִּי יִיסָא וְאָמַר, (מלכים א ה) וַה' נָתַן
חֲכָמָה לְשִׁלְמוֹה כַּאֲשֶׁר דָּבָר לוֹ וַיְהִי
שָׁלוֹם בֵּין חִירָם וּבֵין שְׁלֹמֹה וְגו'. וַה' נָתַן
 חֲכָמָה לְשִׁלְמוֹה, זֶהוּ שְׁשַׁנִּינוּ, בִּיּוֹמֵי
 שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ עֲמֻדָּה הַלְבָנָה בְּשִׁלְמוֹתָהּ,

לְאוֹתָם שְׁנֵי עֲמוּדִים, שְׁנִקְרָאִים לְמוּדֵי ה',
 וְנִקְרָאִים צְבָאוֹת, מִתְכַנֵּס לְשֵׁם,
 וּכְשִׁינִינָא מַשָּׁם בְּאוֹתָהּ דְרָגָה שְׁנִקְרָאת
 יְסוּד, לְאוֹתָהּ חֲכָמָה קְמָנָה, אִזְ נִקְרָאת
 לְשׁוֹן לְמוּדִים, וַיּוֹצֵאת לְהַעֲיִיר אוֹתָם
 קְדוּשִׁים עֲלִיוֹנִים. אִזְ כְּתוּב, ה' אֱלֹהִים
 נָתַן לִי לְשׁוֹן לְמוּדִים. וְלָמָּה? לְדַעַת לָעוֹת
 אֶת יַעֲקֹב דָּבָר. וְהַקְדוּשׁ בְּרִיךְ הוּא נָתַן אֶת
 זֶה לְמִנְחָה הַקְדוּשָׁה, רַבִּי שְׁמַעוֹן. וְעוֹד,

בְּאֲשֶׁר דָּבַר לוֹ, בְּאֲשֶׁר דָּבַר לוֹ, בְּמָה דְּאִתְּמַר
לֵיהּ, (דברי הימים ב א) הַחֲכָמָה וְהַמַּדָּע נָתַן לָךְ.

וַיְהִי שָׁלוֹם בֵּין חִירָם וּבֵין שְׁלֹמֹה. וְכִי מָה (בין) הָאִי
לְהָאִי. אֵלָּא הָכִי תַנִּינָן, וַיֵּי נָתַן חֲכָמָה
לְשְׁלֹמֹה. וְהָאִי חֲכָמָה בְּמָאִי אֻקְיָם לָהּ. אָמַר רַבִּי
יוֹסִי, אֻקְיָם לָהּ בְּהָאִי, בְּקִדְמִיתָא, דְּשְׁלֹמֹה עֶבֶד
דְּנַחֲתִית לְחִירָם מִהָהוּא דְרַגְא, דְּהָוָה אָמַר, (יחזקאל
כח) מוֹשֵׁב אֱלֹהִים יִשְׁבְּתִי וְגו', דְּתַנִּינָא, חִירָם מְלֹךְ
צוּר עֶבֶד גְּרָמִיָּה אֱלֹהִים. בְּתַר דְּשְׁלֹמֹה אָתָּא, עֶבֶד
לֵיהּ בְּחֲכָמְתִּיהּ, דְּנַחֲתִית מִהָהוּא עֵיטָא, וְאוּדִי לֵיהּ
לְשְׁלֹמֹה. וּבְגִין כֶּךָ, (מלכים א ה) וַיְהִי שָׁלוֹם בֵּין חִירָם
וּבֵין שְׁלֹמֹה.

וְתַנִּינָן, אָמַר רַבִּי יִצְחָק אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, דְּשִׁדְר
לֵיהּ, חַד שִׁידָא, וְנַחֲתִית לִיד שְׁבָעָה מְדוּרִין
דְּגִיחָנָם וְסִלְקִיהּ, וְשִׁדְר לֵיהּ פְּתָקִין בְּכָל יוֹמָא

לשון הקודש

אָמַר (יחזקאל כח) מוֹשֵׁב אֱלֹהִים יִשְׁבְּתִי וְגו'.
שְׁלַמְדָּנוּ שְׁחִירָם מְלֹךְ צוּר עֵשָׂה עֲצָמוּ
אֱלֹהִים. אַחֲרָ שְׁשְׁלֹמֹה בָּא, עֵשָׂה לוֹ
בְּחֲכָמָתוֹ שִׁידְר מֵאוּתָהּ עֵצָה וְהוּדָה
לְשְׁלֹמֹה. וּמִשּׁוּם כֶּךָ כְּתוּב, (מלכים א ה) וַיְהִי
שָׁלוֹם בֵּין חִירָם וּבֵין שְׁלֹמֹה.

וְשַׁנִּינָנוּ, אָמַר רַבִּי יִצְחָק אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, שְׁשָׁלַח לוֹ שִׁד אֶחָד, וְהוּרִיד אוֹתוֹ

בְּאֲשֶׁר דָּבַר לוֹ, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר לוֹ, הַחֲכָמָה
וְהַמַּדָּע נָתַן לָךְ.

וַיְהִי שָׁלוֹם בֵּין חִירָם וּבֵין שְׁלֹמֹה. וְכִי מָה
(בין) זֶה לְזֶה? אֵלָּא כֶּךָ שְׁנִינָנוּ, וְה' נָתַן
חֲכָמָה לְשְׁלֹמֹה. וְאֵת הַחֲכָמָה הַזֶּה בְּמָה
הָעֵמִיד אוֹתָהּ? אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָעֵמִיד
אוֹתָהּ בְּזֶה בְּרָאשׁוֹנָה, שְׁשְׁלֹמֹה עֵשָׂה
שְׁהוּרִיד אֶת חִירָם מֵאוּתָהּ דְּרַגְא, שְׁהִיָּה

וַיּוֹמַא בִּידִיה, עַד דְּאַהֲדַר, וְאַזְדִּי לִיה לְשִׁלְמָה.
וְתַנְיָנָן. שְׁלֹמָה יָרִית לָהּ לְסִיחָרָא, בְּכָל סְטֵרוֹי. בְּגִין
כֶּךָ, בְּכֹלָא שְׁלִיט בְּחֻכְמָתִיה. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי,
שְׁלִיט בְּחֻכְמָתִיה עַל כָּל בְּנֵי עֲלָמָא, כָּל אִינוֹן
דְּסִלְקִין בְּדִרְגוּי, לֹא סִלְקִין אֵלָא לְאַשְׁלָמָא

עֲמִיָּה. (ס"א א"י לֹא שְׁלָמִין עֲמִיָּה).

פִּתְח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) יוֹנָתִי בְּחַגְוִי
הַסֵּלַע בְּסֶתֶר הַמְּדִרְגָּה וְגו'. יוֹנָתִי, דָּא
בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, מַה יוֹנָה לֹא שִׁבְקָת בֶּן זִוְגָה
לְעֲלָמִין, כֶּךָ בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לֹא שִׁבְקָת לְקוֹדֶשָׁא
בְּרִידָּה הוּא לְעֲלָמִין. בְּחַגְוִי הַסֵּלַע, אֵלִין תְּלַמִּידֵי
חֲכָמִים, דְּלֹא מִשְׁתַּכְּחִי בְּנִיחָא בְּעֲלָמָא דִּין. בְּסֶתֶר
הַמְּדִרְגָּה, אֵלִין תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים, הַצְנוּעִין, דְּבַחוּן
חֲסִידִין דְּחֵלִי קֶדְשָׁא בְּרִידָּה הוּא, דְּשִׁכְנִיתָא לֹא

לשון הקודש

הַסֵּלַע בְּסֶתֶר הַמְּדִרְגָּה וְגו'. יוֹנָתִי – זו
בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. מַה יוֹנָה לֹא עוֹזֶבֶת אֶת בֶּן
זִוְגָה לְעוֹלָמִים, כֶּךָ בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לֹא
עוֹזֶבֶת אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְעוֹלָמִים.
בְּחַגְוִי הַסֵּלַע – אֵלִין תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים,
שֶׁלֹּא נִמְצְאוּ בְּמִנּוּחָה בְּעוֹלָם הַזֶּה.
בְּסֶתֶר הַמְּדִרְגָּה – אֵלִין תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים
שְׁצִנוּעִים, שֶׁבָּהֶם חֲסִידִים יֵרָאִי הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שֶׁשִּׁכְנָה לֹא זָזָה מֵהֶם

לְשִׁבְעָה מְדוּרֵי גִיהֶנֶם, וְהִעֲלָה אוֹתוֹ
וְשָׁלַח לוֹ פְּתָקִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם בִּידּוֹ, עַד
שְׁחֹר וְהוֹדָה לְשִׁלְמָה. וְשִׁנְיָנוּ, שְׁלֹמָה
יָרַשׁ אֶת הַלְבָנָה בְּכָל הַצְדָדִים, וּמִשּׁוּם
כֶּךָ שָׁלַט בְּכָל בְּחֻכְמָתוֹ. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר
יוֹחָאִי שוֹלֵט בְּחֻכְמָתוֹ עַל כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם,
וְכָל אוֹתָם שְׁעוֹלִים בְּדִרְגוּתָיו לֹא עוֹלִים
אֵלָא לְהַשְׁלִים עִמּוֹ (אם לֹא שְׁלָמִים עִמּוֹ).

פִּתְח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (שִׁיר ב) יוֹנָתִי בְּחַגְוִי

אֶעֱדִי מִנִּיּהוּ לְעֶלְמִין. בְּדִין, קִדְשָׁא בְּרִיד הוּא
מִתְבַּע בְּגִינִיּהוּ לְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל, וְאָמַר, הִרְאִינִי אֶת
מִרְאִיד הַשְּׁמִיעֵנִי אֶת קוֹלְךָ בִּי קוֹלְךָ עָרֵב, דְּלִית
קָלָא מִשְׁתַּמְעֵ לְעִילָא, אֵלָא קָלָא דְּאִינוּן
דְּמִתְעַסְקִי בְּאוּרִייתָא.

וְתֵאנָא, כָּל אִינוּן דְּמִתְעַסְקִי בְּאוּרִייתָא, בְּלִילִיא,
דִּיּוֹקְנִיהוּן אֶתְחַקֵּק לְעִילָא קָמִי קִדְשָׁא
בְּרִיד הוּא, וְקוֹדְשָׁא בְּרִיד הוּא מִשְׁתַּעֲשַׁע בְּחוּ
כוֹלִיָּה יוֹמָא, וּמִסְתַּכֵּל בְּחוּ. וְהָהוּא קָלָא, (דְּהִבָּא)
סָלִיק וּבָקַע כָּל אִינוּן רְקִיעִין, עַד דְּסָלִיק קָמִי
קִדְשָׁא בְּרִיד הוּא. בְּדִין כְּתִיב, בִּי קוֹלְךָ עָרֵב
וּמִרְאִיד נְאֻמָּה. וְהַשְׁתָּא קִדְשָׁא בְּרִיד הוּא חֲקֵק
דִּיּוֹקְנָא דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן לְעִילָא וְקִלְיָה לְעִילָא
סְלָקָא, וּמִתְעַטְרָא בְּכִתְרָא קוֹדִישָׁא, עַד דְּקוֹדְשָׁא
בְּרִיד הוּא מִתְעַטְר בֵּיהּ בְּכִלְהוּ עֶלְמִין. וּמִשְׁתַּבַּח

לשון הקודש

הוּא מִשְׁתַּעֲשַׁע בְּהֵם כָּל הַיּוֹם וּמִסְתַּכֵּל
בְּהֵם, וְאוֹתוֹ קוֹל (שֶׁל בָּאן) עוֹלָה וּבּוֹקֵעַ אֶת
כָּל אוֹתָם רְקִיעִים עַד שְׁעוֹלָה לְפָנֵי
הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאִזְּ כְּתוּב, בִּי קוֹלְךָ
עָרֵב וּמִרְאִיד נְאֻמָּה. וְעַכְשָׁו הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ
הוּא חוֹקֵק אֶת דִּיּוֹקְנֵי שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן
לְמַעְלָה, וְקוֹלוֹ לְמַעְלָה לְמַעְלָה עוֹלָה,
וּמִתְעַטְר בְּכִתְרָא הַקֹּדֶשׁ, עַד שֶׁהַקֹּדֶשׁ

לְעוֹלָמִים. אִזְּ הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא תּוֹבֵעַ
אֶת כִּנְסַת יִשְׂרָאֵל בְּשִׁבְלִים וְאָמַר,
הִרְאִינִי אֶת מִרְאִיד הַשְּׁמִיעֵנִי אֶת קוֹלְךָ
בִּי קוֹלְךָ עָרֵב, שְׂאִין קוֹל שְׁנַשְׁמָע לְמַעְלָה,
אֵלָא קוֹלָם שֶׁל אֱלוֹ הָעוֹסְקִים בְּתוֹרָה.
וְלְמִדְּנוּ, כָּל אוֹתָם הָעוֹסְקִים בְּתוֹרָה
בְּלִילִיא, הַדִּיּוֹקָן שֶׁלָּהֶם נִחְקָק לְמַעְלָה
לְפָנֵי הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ

בֵּיתָה. עָלֶיהָ כְּתִיב, ^(ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אֶתָּה
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.

פֶּתַח רַבִּי חֵיָא וְאָמַר, ^(קהלת ג) מַה שֶּׁהָיָה כְּבָר
הוּא ^(נִקְרָא שְׁמוֹ ל"ג) וְאֲשֶׁר לְהִיּוֹת וְגו'. מַה
שֶׁהָיָה כְּבָר, הֵיכְנוּ דְתַנִּינָן, עַד לָא בִּרְא קֳדָשָׁא
בְּרִידָה הוּא הָאִי עֲלָמָא, הָיָה בְּאֲרֵי עֲלָמִין וְחָרִיב
לֹון, עַד ^(דף ט"א ע"ב) דְּקוֹדֶשָׁא בְּרִידָה הוּא סְלִיק
בְּרַעוּתִיהָ, לְמַבְרֵי הָאִי עֲלָמָא, וְאִמְלִיד בְּאוּרִיתָא.
כִּדִּין אֶתְתַּקֵּן הוּא בְּתַקְוִנּוּי, וְאֶתְעַטֵּר בְּעֵטְרוֹי, וּבִרְא
הָאִי עֲלָמָא. וְכָל מָאִי דְאֶשְׁתַּכַּח בְּהָאִי עֲלָמָא, הָא
הָיָה קַמִּיהָ, ^(וְהָא סְלִיק מִקַּמִּיהָ) וְאֶתְתַּקֵּן קַמִּיהָ.

וְתֵאנָא, כָּל אֵינּוֹן דְּבִרֵּי עֲלָמָא, דְּאֶשְׁתַּכַּחוּ בְּכָל
דְּרָא וְדָרָא, עַד לָא יִיתּוֹן לְעֲלָמָא, הָא
הוּוּ קַיָּיִמִי קַמִּיהָ בְּדִיּוֹקְנִיהוֹן. ^(וְהָכִי תֵאנָא) אֶפִּילוּ כָּל

לשון הקודש

בְּרַצוֹנּוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבָרָא אֶת
הָעוֹלָם הַזֶּה וְנִמְלֶכֶד בְּתוֹרָה. אִזּוּ הוּא
הַתְתַּקֵּן בְּתַקְוִנּוֹ וְהִתְעַטֵּר בְּעֵטְרוֹתָיו,
וּבִרְא אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה, וְכָל מַה שֶּׁנִּמְצָא
בְּעוֹלָם הַזֶּה הָיָה לְפָנָיו ^(שְׁחָרִי עֲלָה מִלְפָּנָיו)
וְהִתְתַּקֵּן לְפָנָיו.

וְשִׁנִּינוּ, כָּל אוֹתָם מִנְהִיגֵי הָעוֹלָם
שֶׁנִּמְצָאִים בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, טָרָם שְׂיָבֹאוּ

בְּרוּךְ הוּא מִתְעַטֵּר בּוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת
וּמִשְׁתַּבַּח בּוֹ. עָלָיו כְּתוּב ^(ישעיה מט) וַיֹּאמֶר
לִי עַבְדִּי אֶתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.
פֶּתַח רַבִּי חֵיָא וְאָמַר, ^(קהלת ג) מַה שֶּׁהָיָה
כְּבָר הוּא וְאֲשֶׁר לְהִיּוֹת וְגו'. מַה שֶּׁהָיָה
כְּבָר, הֵיכְנוּ מַה שֶּׁשִּׁנִּינוּ, שְׁטָרָם בִּרְא
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה, הָיָה
בוֹרָא עוֹלָמוֹת וּמַחְרִיבָם, עַד שֶׁעָלָה

אֵינֹן נִשְׁמָתִין דְּבָנֵי נָשָׂא, עַד לָא יִחְתּוּן לְעֵלְמָא,
בְּלִהּוֹ גְּלִיפִין קָמִיה בְּרָקִיעָא, בְּהִהוּא דִּיּוֹקְנָא מִמָּשׁ,
דְּאֵינֹן בְּהִי עֵלְמָא. וְכָל מַה דְּאוֹלָפִין בְּהִי
עֵלְמָא, כֹּלָּא יָדְעוּ עַד לָא יִיתּוּן לְעֵלְמָא. וְתַנִּינָא,
הִיא בְּאֵינֹן זַכָּאי קִשּׁוּט.

וְכָל אֵינֹן דְּלֹא מִשְׁתַּבְּחִין זַכָּאִין בְּהִי עֵלְמָא,
אֶפִּילוּ תַפְּן, מִתְרַחֲקִין מִקָּמֵי קֳדָשָׁא בְּרִיד
הוּא, וְעָאֲלִין בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא, וְדַחֲקִין
שַׁעֲתָא, וְנִחְתִּין לְעֵלְמָא. וְהִהִיא נִשְׁמָתָא דְלַהוֹן, הָא
אוֹלִיפְנָא, כְּמַה דְּאֵינֹן קָשִׁי קָדֹל בְּהִי עֵלְמָא, כִּד
הוּוּ עַד לָא יִיתּוּן לְעֵלְמָא.

וְהִהוּא חוֹלְקָא קֳדִישָׁא דִּיהֵב לֹון רַמָּאן לִיה,
וְאֶזְלִין וְשֹׁאטִין וְאַסְתַּאבֹּון, בְּהִהוּא נּוֹקְבָא
דְתַהוּמָא רַבָּא, וְנִטְלִי חוֹלְקִיהוֹן מִתַּפְּן, וְדַחֲקִין

לשון הקודש

הַזֶּה, אֶפְלוּ שֵׁם מְרַחֲקִים מִלְּפָנֵי הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא וְנִכְנָסִים לְנֶקֶב תַּהוֹם רַבָּה,
וְדוֹחֲקִים אֶת הַשָּׁעָה וְיוֹרְדִים לְעוֹלָם.
וְאוֹתָהּ הַנִּשְׁמָה שְׁלָהֶם, הָרִי לְמַדְנֹג, כְּמוֹ
שֶׁהֶם קָשִׁי עֲרָף בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּד הָיוּ טָרָם
בוֹאִים לְעוֹלָם.

וְאֵת אוֹתוֹ חָלַק קָדוֹשׁ שְׁנֵתֵן לָהֶם זֶרְקוּ
אוֹתוֹ, וְהוֹלִכִים וּמְשׁוּמְטִים וְנִמְטָמִים

לְעוֹלָם, הָרִי הָיוּ עוֹמְדִים לְפָנָיו בְּדִיוֹקָן
שְׁלָהֶם. (וְכִד שְׁנִינֹג) אֶפְלוּ כָּל אוֹתָן נִשְׁמוֹת
בְּנֵי הָאָדָם טָרָם שִׁירְדוּ לְעוֹלָם, כִּלְן
חֲקוּקוֹת לְפָנָיו בְּרָקִיעַ בְּאוֹתוֹ דִּיוֹקָן מִמָּשׁ
שֶׁהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְכָל מַה שְׁלוּמְדִים
בְּעוֹלָם הַזֶּה, הַכֹּל יָדְעוּ טָרָם בוֹאִים
לְעוֹלָם. וְשְׁנִינֹג, זֶה בְּאוֹתָם צְדִיקֵי אֲמֶת.
וְכָל אוֹתָם שְׁאִין נִמְצָאִים צְדִיקִים בְּעוֹלָם

שַׁעֲתָא וְנִחֲתִי לְעֵלְמָא. אִי זָכִי לְבַתָּר, וְתָב בְּתִיּוֹבְתָא
קָמִי מְאָרִיָּה, הוּא נָטִיל תְּהוּא חוֹלְקָא דִּילִיָּה מִמָּשׁ,
הָדָא הוּא דְבַתִּיב, מַה שְּׁהִיָּה כְּבָר (נִקְרָא שְׁמוֹ) הוּא
וְאֶשֶׁר לְהִיּוֹת וְגו' כְּבָר הִיָּה.

תָּא חַזִּי בְּנֵי אַחֲרֹן לָא אֲשַׁתְּכַחוּ בִּישְׂרָאֵל בְּזוֹתֵיהוּ,
בַּר מֹשֶׁה וְאַחֲרֹן, וְאֵינּוֹן אֶקְרוּן (שְׁמוֹת כד) אֲצִילִי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְעַל דְּמָעוּ קָמִי מַלְכָּא קַדִּישָׁא, מִיתוּ.
וְכִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בָּעָא לְאוֹבְדָא לֹוֹן, וְהָא תַּנִּינָן
בְּרֹזָא דְּמִתְנִיתִין, דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶד חֶסֶד
בְּכָלָא, וְאַפִּילוּ בְּרִשְׁעֵי עֵלְמָא לָא בָּעִי לְאוֹבְדָא
לֹוֹן. וְהִנֵּי זָכָאִי קָשׁוּט סְלִקָּא דַּעְתָּךְ דְּאֵינּוֹן
אֲתַאבִּידוּ מִעֵלְמָא, זְכוּתָא דְּלַחֲזֹן אָן הוּא. זְכוּתָא
דְּאֲבוּהֹן אָן הוּא. זְכוּתָא דְּמֹשֶׁה הָכִי נָמִי. וְאֵינּוֹן
חֵיךְ אֲתַאבִּידוּ.

לשון הקודש

הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ מִתּוֹ. וְכִי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא רָצָה לְאַבְדָּם? וְהֵרִי שְׁנִינּוּ בְּסוּד
הַמִּשְׁנָה, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה חֶסֶד
עִם הַכֹּל, וְאַפִּילוּ אֶת רִשְׁעֵי הָעוֹלָם אֵינּוּ
רוֹצֶה לְאַבְדָּם, וְצִדִּיקֵי הָאָמֶת הִלְלוּ,
הִנְעִלָה עַל דַּעְתָּךְ שֶׁנֶּאֱבָדוּ מִן הָעוֹלָם?
אִיפֹה הַזְכוּת שֶׁלָּהֶם? אִיפֹה הַזְכוּת שֶׁל
אֲבִיהֶם, וְזְכוּתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה גַּם כֵּן? וְאִיךָ הֵם
נֶאֱבָדוּ?

בְּאוֹתוֹ נִקְבַּ תְּהוּם רַבָּה, וְנוֹטְלִים חֲלָקָם
מִמָּשׁ, וְדוֹחֲקִים אֶת הַשְּׁעָה וְיוֹרְדִים
לְעוֹלָם. אִם זֹכֶה אַחֵר כֵּךְ וְשֹׁב בְּתִשְׁבּוּבָה
לְפָנֵי רַבּוֹנוֹ – הוּא נוֹטֵל אֶת אוֹתוֹ חֲלָק
שְׁלוֹ מִמָּשׁ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב, (קִהְלֹת ו) מַה שְּׁהִיָּה
כְּבָר (נִקְרָא שְׁמוֹ) הוּא, (שם א) וְאֶשֶׁר לְהִיּוֹת וְגו'
כְּבָר הִיָּה.

בַּא רְאֵה, לָא נִמְצָאוּ כְּמוֹ בְּנֵי אַחֲרֹן
בִּישְׂרָאֵל, פֶּרַט לְמֹשֶׁה וְאַחֲרֹן, וְהֵם נִקְרָאוּ
אֲצִילִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְעַל שְׁמָעוּ לְפָנֵי

אֵלֶּא הָכִי אֹלִיפָנָא מְבוֹצִינָא קְדִישָׁא, דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא חָס עַל יְקָרָא דְלֵהוּן, וְאַתּוּקְד
 גְּרַמִּיהוּן לָגוּ, וְנִשְׁמַתְהוּן לָא אֶתְאַבִּידוּ, וְהָא
 אוֹקִימָנָא. וְתָא חָזִי עַד לָא מִיתוּ בְּנֵי אַהֲרֹן כְּתִיב,
 (שְׁמוֹת ו') וְאַלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן לָקַח לוֹ וְגו', אֶקְרִי שְׁמִיָּה
 פְּנִיחָם, דְּהָיָה זְמִין לְאַתְתָּקְנָא עֲקִימָא, הָדָא הוּא
 דְּכְתִיב וְאַשֶּׁר לִהְיוֹת כְּכָר הִיָּה.

וְתָאנָא, בְּלָהוּ זַפְּאֵי קָשׁוּט, עַד לָא יִיתוּן לְעֵלְמָא,
 בְּלָהוּ אֶתְתָּקְנוּ לְעִילָא, וְאַקְרוּן בְּשִׁמְחָה.
 וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, מִן יוֹמָא דְבָרָא קְדִישָׁא בְּרִיךְ
 הוּא עֲלֵמָא, הָיָה אוֹדְמָן קָמִי קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 וְאַשְׁתַּבַּח עֲמִיָּה. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרִי לִיָּה
 בְּשִׁמִּיָּה, זַפְּאָה חוּלְקִיָּה לְעִילָא וְתַתָּא, עָלִיָּה
 כְּתִיב (מְשִׁלִּי כג) יִשְׁמַח אָבִיךָ וְאַמֶּךָ, אָבִיךָ: דָּא קְדִישָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. וְאַמֶּךָ: דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.

לשון הקודש

וְלַמְדֵּנוּ, כָּל צְדִיקֵי הָאֱמֶת טָרַם שְׁיִבְאוּ
 לְעוֹלָם, כָּלָם מִתְקַנְיִם לְמַעְלָה וְנִקְרָאִים
 בְּשִׁמּוֹת. וְרַשְׁבָּ"י, מִיּוֹם שֶׁבָּרָא הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם, הִיָּה מְזֻמֵּן לְפָנֵי
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְנִמְצָא עִמּוֹ, וְהַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא קָרָא אוֹתוֹ בְּשִׁמוֹ, אֲשֶׁרִי
 חָלְקוּ לְמַעְלָה וְלַמַּטָּה, עָלָיו כְּתוּב (מְשִׁלִּי כג)
 יִשְׁמַח אָבִיךָ וְאַמֶּךָ. אָבִיךָ – זֶה הַקְּדוֹשׁ

אֵלֶּא כִּךְ לְמַדְנוּ מִהַמָּאוֹר הַקְּדוֹשׁ,
 שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חָס עַל כְּבוֹדָם,
 וְנִשְׁרָף גּוֹפֶם בְּפָנִים, וְנִשְׁמַתָּם לָא
 נִאֲבָדָה, וְהָרִי בְּאַרְגּוֹ. וּבֹא רֵאֵה, טָרַם
 שְׁמִתוֹ בְּנֵי אַהֲרֹן, כְּתוּב (שְׁמוֹת ו') וְאַלְעָזָר בֶּן
 אַהֲרֹן לָקַח לוֹ וְגו', נִקְרָא שְׁמוֹ פְּנִיחָם,
 שֶׁהִיָּה עֲתִיד לְתַקֵּן אֶת הָעֵקֶם. וְהוּ
 שְׁכָתוּב וְאַשֶּׁר לִהְיוֹת כְּכָר הִיָּה.

פִּתַּח רַבִּי אָבָא וְאָמַר (שיר השירים א) **עַד שֶׁהִמְלִיךְ**
בְּמִסְבּוֹ נִרְדִּי נָתַן רִיחוֹ. הָאִי קָרָא אוֹקְמוּהָ
חֲבֵרִיָּיא, בְּשַׁעֲתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲשֶׁתִּכַּח וְזָמִין
בְּטוֹרָא דְסִינִי, לְמִיָּהֵב אוֹרֵייתָא לְיִשְׂרָאֵל, נִרְדִּי נָתַן
רִיחוֹ, יִשְׂרָאֵל יַהֲבוּ וְסָלִיקוּ רִיחָא טַב, דְקָאִים וְאַגִּין
עַל־יָהּ לְדַרְי דְרִין. וְאָמְרוּ, (שמות כד) כָּל אֲשֶׁר דָּבַר
יְי' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע. דָּבַר אַחֵר עַד שֶׁהִמְלִיךְ בְּמִסְבּוֹ,
בְּעוֹד דְסָלִיק מִשָּׁה לְקַבְּלָא אוֹרֵייתָא מִקוּדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא, וְאַתְחַקֵּק בְּתַרִּי לוחֵי אַבְנִין, יִשְׂרָאֵל
שָׁבְקוּ הַהוּא רִיחָא טַבָּא דְהוּא מִתַּעֲטָר עַל־יָהּ,
וְאָמְרוּ לַעֲגֹל, אֵלֶּה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל.

הַשְׁתָּא הָאִי קָרָא בְרִזָּא דְחֻכְמָתָא הוּא, תָּא חֲזִי,
כְּתִיב (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מִעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת
אֶת הַגֶּן, הָאִי נִהָרָא אֶתְפָּשֵׁט בְּסִטְרוֹי, בְּשַׁעֲתָא

לשון הקודש

דְּבַר ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע. דָּבַר אַחֵר עַד
 שֶׁהִמְלִיךְ בְּמִסְבּוֹ - בְּעוֹד שֶׁעֲלָה מִשָּׁה
 לְקַבֵּל תּוֹרָה מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְנִתְחַקֵּק
 בְּשְׁנֵי לוחֹת אַבְנִים, עֲזָבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת
 אוֹתוֹ רֵית טוֹב שֶׁהָיָה מִתַּעֲטָר עֲלֵיהֶם,
 וְאָמְרוּ לַעֲגֹל, אֵלֶּה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל.

עַכְשָׁיו פָּסוּק זֶה הוּא בְּסוֹד הַחֻכְמָה. בֹּא
 רָאָה, כְּתוּב (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מִעֵדֶן

בְּרוּךְ הוּא. וְאָמַר - זֶה בְּנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל.
פִּתַּח רַבִּי אָבָא וְאָמַר, (שיר א) עַד שֶׁהִמְלִיךְ
בְּמִסְבּוֹ נִרְדִּי נָתַן רִיחוֹ. אֶת הַפָּסוּק הַזֶּה
פִּרְשׁוּהוּ הַחֲבֵרִים בְּשַׁעֲתָא שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא הָיָה נִמְצָא וּמְזָמֵן בְּהַר סִינִי לְתַת
תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל. נִרְדִּי נָתַן רִיחוֹ, יִשְׂרָאֵל
נָתַנוּ וְהָעֵלּוּ רֵית טוֹב שֶׁעָמַד וְהָגֵן עֲלֵיהֶם
לְדוֹרוֹ דּוֹרוֹת, וְאָמְרוּ (בראשית א) כָּל אֲשֶׁר

בְּמוֹדוֹנֹג עֲמִיּה בְּזוּוֹנָא שְׁלִים, בְּדִין הָאֵי עֶדֶן
 (זוֹנָא) בְּהֵחֳא נָתִיב, דְּלֹא אֲתִיידֵע לְעִילָא וְתַתָּא,
 בְּמָה דְאַתְּ אָמַר (איוב כח) נָתִיב לֹא יָדְעוּ עֵיט.
 וְאַשְׁתַּכְּחוּ בְּרַעוּתָא דְלֹא מִתְפָּרְשֵׁן תְּדִירָא חַד מִחַד.
 בְּדִין נִפְקִין מִבוּעִין וּנְחָלִין, וּמַעֲטָרִין לְבֵן קַדִּישָׁא,
 בְּכָל אֵינוֹן כְּתָרִין, בְּדִין כְּתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) בַּעֲטָרָה
 שְׁעָטָרָה לוֹ אָמוֹ. וּבְהֵחֳא שְׁעָתָא יָרִית הָחֳא בֵּן
 אַחֲסִנְתָּא דְאַבּוּי וְאַמִּיּה, בְּדִין הוּא אֲשַׁתְּעִשֶׁע,
 בְּהֵחֳא עֲנוּנָא וְתַפְנוּקָא.

וְתַאנָּא, בְּשַׁעְתָּא דְּמַלְכָּא עֲלָא בְּתַפְנוּקֵי מַלְכִין,
 יָתִיב בַּעֲטָרוֹי, בְּדִין כְּתִיב עַד שְׁהַמְלִךְ
 בְּמִסְבּוֹ נִרְדִּי נָתַן רִיחוֹ. דָּא יִסּוּד דְאַפִּיק בְּרַכָּאן
 לְאַזְדוּנָא מַלְכָּא קַדִּישָׁא (דף ט"ב ע"א) בְּמִטְרוּנִיתָא. (בְּהֵא
 בְּרָא) וּבְדִין אֲתִייהֲבוֹן בְּרַכָּאן בְּכֻלְהוּ עֲלָמִין, (וּנְפָקִין)
 וּמִתְבָּרְכִין עֲלָאִין וְתַתָּאִין. וְהַשְׁתָּא הָא בּוֹצִינָא

לשון הקודש

(שִׁיר ג) בַּעֲטָרָה שְׁעָטָרָה לוֹ אָמוֹ. וּבְאֻתָּה
 שְׁעָה יִרְשׁ אוֹתוֹ בֶּן יִרְשֵׁת אָבִיו וְאָמוֹ, וְאִז
 הוּא הִשְׁתַּעֲשַׁע בְּאוֹתוֹ עֲנָג וְתַפְנוּק.

וְלַמְדָּנֹה, בְּשַׁעְה שְׁהַמְלִךְ הָעֲלִין
 בְּתַפְנוּקֵי מַלְכִים יוֹשֵׁב בַּעֲטָרוֹתָיו, אִז
 כְּתוּב, עַד שְׁהַמְלִךְ בְּמִסְבּוֹ נִרְדִּי נָתַן
 רִיחוֹ. זֶה הִיסּוּד שְׁמוּצִיא בְּרַכּוֹת לְזוּג אֶת
 הַמְלִךְ הַקָּדוֹשׁ עִם הַנְּבִירָה (בְּרָגָה הוּא). וְאִז

לְהַשְׁקוֹת אֶת הַבֶּן, הַנֶּהָר הַזֶּה הַתְּפִשֵּׁט
 לְצִדְדָיו, בְּשַׁעְה שְׁמוּדוֹג עֲמוֹ בְּזוּג שְׁלֵם,
 בְּאִשֶּׁר הָעֶדֶן הַזֶּה (זוֹנָא) בְּאוֹתוֹ נָתִיב שְׁלֹא
 נוֹדַע לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שְׁמוֹת טז)
 נָתִיב לֹא יָדְעוּ עֵיט. וְנִמְצְאוּ בְּרַצוֹן שְׁלֹא
 נִפְרָדִים תְּמִיד אֶחָד מֵאֶחָד. אִז יוֹצֵאִים
 מִעֲיֻנּוֹת וּנְחָלִים וּמַעֲטָרִים אֶת הַבֶּן
 הַקָּדוֹשׁ בְּכָל אוֹתָם הַכְּתָרִים, וְאִז כְּתוּב

קְדִישָׁא מִתְעַטֵּר בְּעֵטְרוֹי דְּהָאִי דְּרָגָא, וְהוּא
וְחִבְרִיָּא סְלִיקוּ תַּשְׁבְּחוּן מִתַּתָּא לְעִילָא, וְהוּא
מִתְעַטֵּרָא בְּאֵינוֹן תַּשְׁבְּחוּן. הַשְׁתָּא אֵית לְאַפְקָא
בְּרָכָאן לְבָלְהוּ חִבְרִיָּא מְעִילָא לְתַתָּא, בְּהָאִי דְּרָגָא
קְדִישָׁא, וְרַבִּי אֶלְעָזָר (ס"א דְּרַבִּי אֶלְעָזָר) בְּרִיהּ לֵימָא
מֵאֵינוֹן מַלְיָן מְעַלְיָין דְּאוּלִּיף מֵאֲבוּי.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (בְּרֵאשִׁית כט) וַיֵּרָא וְהִנֵּה בָּאֵר
בַּשָּׂדֶה וְגו'. וְנֶאֱסָפוּ שָׁמָּה כָּל הָעֵדְרִים וְגו'.
הֵינִי קִרְאִי אֵית לְאַסְתַּכְּלָא בְּהוּ, וּבְרָזָא דְּחֻכְמָתָא
אֵינוֹן, דְּאוּלִּיפְנָא מֵאַבָּא, וְהָכִי אוּלִּיפְנָא, וַיֵּרָא וְהִנֵּה
בָּאֵר בַּשָּׂדֶה, מָאֵן בָּאֵר. דָּא הוּא דְּכַתִּיב, (בְּמִדְבָּר
כא) בָּאֵר חֲפְרוּהָ שָׂרִים כָּרוּהָ נְדִיבֵי הָעָם. וְהִנֵּה שָׁם
שְׁלֹשָׁה עֵדְרֵי צֶאֱן רֹבְצִים עָלֶיהָ, אֵלִין אֵינוֹן נֶצַח
הוּד יְסוּד, דְּאֵלִין אֵינוֹן רַבִּיעִין עָלֶיהָ, וְקַיִימִין עָלֶיהָ,

לשון הקודש

שְׁלֹמֹד מֵאֲבוּי.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (בְּרֵאשִׁית כט) וַיֵּרָא
וְהִנֵּה בָּאֵר בַּשָּׂדֶה וְגו', וְנֶאֱסָפוּ שָׁמָּה כָּל
הָעֵדְרִים וְגו'. יֵשׁ לְהַסְתַּכְּלָא בְּפִסְקִים
הַלְלוּ, וְהֵם בְּסוּד הַחֻכְמָה שְׁלֹמְדֵתִי
מֵאַבָּא, וְכֵךְ לְמַדְתִּי: וַיֵּרָא וְהִנֵּה בָּאֵר
בַּשָּׂדֶה, אֵיזוֹ בָּאֵר? וְהוּא שְׁכָנוֹב (בְּמִדְבָּר כא)
בָּאֵר חֲפְרוּהָ שָׂרִים כָּרוּהָ נְדִיבֵי הָעָם.
וְהִנֵּה שָׁם שְׁלֹשָׁה עֵדְרֵי צֶאֱן רֹבְצִים עָלֶיהָ,

נִתְּנוֹת בְּרָכוֹת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, (וְיוֹצֵאִים)
וּמִתְבָּרְכִים עָלֵינוּם וְתַחְתּוֹנִים, וְעַכְשָׁן
הֵרִי הַמָּאוֹר הַקָּדוֹשׁ מִתְעַטֵּר בְּעֵטְרוֹת
הַדְּרָגָה הַזֹּה, הוּא וְהַחֲבֵרִים מְעֵלִים
תַּשְׁבְּחוֹת מִמָּטָה לְמַעְלָה, וְהִיא מִתְעַטֵּרַת
בְּאוֹתָן הַתַּשְׁבְּחוֹת. עַכְשָׁן יֵשׁ לְהוֹצִיא
בְּרָכוֹת לְכָל הַחֲבֵרִים מִמַּעְלָה לְמָטָה
בְּדְרָגָה הַקָּדוֹשָׁה הַזֹּה, וְרַבִּי אֶלְעָזָר (שְׂרָבִי
אֶלְעָזָר) בְּגוּ יֹאמַר מֵאוֹתָם הַדְּבָרִים הַמְעֵלִים

וּמֵאֵלֶּיִן אֶתְמַלֵּא בְּרָכָאן הֵהִיא בָּאֵר.

כִּי מִן הַבָּאֵר הֵהִיא יִשְׁקוּ הָעֵדְרִים, דִּהֵא מִן
 הָאֵי בָּאֵר אֶתְזֻנּוּ עֲלָאִין וְתַתָּאִין (נ"א עֲלָמִין
 תַּתָּאִין), וּמִתְבָּרְכָאן בְּלָהוּ בַּחֲדָא. וְהָאֶבְנִין גְּדוּלָּה עַל
 פִּי הַבָּאֵר, דָּא הוּא דִּינָא קִשְׂיָא, דְּקִיִּימָא עָלָה
 מִסְטָרָא אַחֲרָא לִינְקָא לָהּ (נ"א מִינְהָ). וְנֶאֱסָפּוּ שְׁמָה
 כָּל הָעֵדְרִים, אֵלֶּיִן אֵינּוּן שִׂית בְּתָרֵי מַלְכָּא,
 דְּמִתְבַּנְשִׁי בְּלָהוּ, וְנִגְדִי בְּרָכָאן מִרִּישָׁא דְּמַלְכָּא,
 וּמְרִיקֵן בָּהּ. וְכֵד אֶתְחַבְּרָאן בְּלָהוּ בַּחֲדָא לְאַרְקָא
 בָּהּ, בְּתִיב וְגָלְלוּ אֶת הָאֶבְנִין מֵעַל פִּי הַבָּאֵר,
 מְנַדְּדִין (ס"א מְנַדְּדִין) לְהֵהוּא דִּינָא קִשְׂיָא, וּמַעֲבָרִין
 לִיָּה מִינְהָ.

וְהַשְׁקוּ אֶת הַצֵּאן, מְרִיקִין בְּרָכָאן מִהֵהִיא בָּאֵר,
 לְעֲלָאִין וְתַתָּאִין לְבָתֵּר וְהַשִּׁיבוּ אֶת הָאֶבְנִין

לשון הקודש

לָהּ (מִמְנָה). וְנֶאֱסָפּוּ שְׁמָה כָּל הָעֵדְרִים, אֵלֶּיִן
 הֵם שִׁשֶּׁת בְּתָרֵי הַמֶּלֶךְ שְׂבָלָם מִתְבַּנְּסִים
 וּמִשְׁפִּיעִים בְּרָכוֹת מִרֹאשׁ הַמֶּלֶךְ
 וּמְרִיקִים לְתוֹכָהּ. וּכְשֶׁכֵּלֶם מִתְחַבְּרִים
 בְּאַחַד לְהָרִיק בָּהּ, אִזּוּ בְּתוֹב וְגָלְלוּ אֶת
 הָאֶבְנִין מֵעַל פִּי הַבָּאֵר, מְנַדְּדִין (גוֹלְלִים) אֶת
 אוֹתוֹ הַדִּין הַקָּשָׁה וּמַעֲבִירִים אוֹתוֹ מִמְנָה.
 וְהַשְׁקוּ אֶת הַצֵּאן, מְרִיקִים בְּרָכוֹת

אֵלֶּיִן הֵם נִצַּח סוּד וְסוּד, שְׂאֵלֵי הֵם
 הָרוֹבְצִים עֲלֶיהָ וְעוֹמְדִים עָלֶיהָ. וּמֵאֵלָה
 מִתְמַלֵּאת הַבָּאֵר הַזֶּה בְּבְרָכוֹת.
 כִּי מִן הַבָּאֵר הֵהִיא יִשְׁקוּ הָעֵדְרִים, שְׁהָרִי
 מִהַבָּאֵר הַזֶּה נִזְוָנִים עֲלִיוָנִים וְתַתָּוָנִים
 (עוֹלְמוֹת תַּתָּוָנִים), וְכָלֶם מִתְבָּרְכִים בְּאַחַד.
 וְהָאֶבְנִין גְּדוּלָּה עַל פִּי הַבָּאֵר, זֶהוּ הַדִּין
 הַקָּשָׁה שְׁעוֹמֵד עָלֶיהָ מֵהַצֵּד הָאַחֵר לְהִנָּק

עַל פִּי הַבָּאֵר לְמִקְוָמָהּ. תָּב הֵהוּא דִּינָא לְאַתְרֵיהּ,
בְּגִין דְּאַצְטְרִיד לִיה לְבִשְׁמָא עֲלָמָא, וּלְתַקְנָא
עֲלָמָא. וְהִשְׁתָּא הָא קִדְשָׁא בְּרִיד הוּא אָרִיק עֲלֵיכּוּ
בְּרָכָאן, מִמְּבוּעָא דְנִחְלָא, וּמִנֵּיכּוּ כָּל בְּנֵי דָרָא
מִתְּבָרְכִין. וְכַּאֲחַ חוֹלְקִיכּוֹן בְּעֲלָמָא דִּין, וּבְעֲלָמָא
דְּאַתִּי עֲלֵיכּוּ כְּתִיב, (ישעיה נד) וְכָל בְּנֵיךְ לְמוֹדֵי יְיָ וְרַב
שְׁלוֹם בְּנֵיךְ.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (תהלים קמט) יַעֲלֹזוּ חֲסִידִים
בְּכָבוֹד יִרְנְנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם וְגו', תֵּאנָא
בְּתַלְיֶסֶר מְכִילָן, אֶתְקַשֵּׁר קִשְׁרָא דְמַהֲיִמְנוּתָא,
לְאַשְׁתַּכַּח בְּרָכָאן לְכָלֵּא. וְכָל מַהֲיִמְנוּתָא דְקוּדְשָׁא
בְּרִיד הוּא בְּתַלְתָּא אֶסְתִּימוּ. וְעַל הָא, בְּתַלְיֶסֶר
מְכִילָן, אוֹרֵייתָא מִתְּעַטְרָא, בְּמָה דְּאוּקִימָנָא מִקַּל
וְחוֹמֶר וּמִגְזֵרָה שְׁוָה וְכו', וּבְמָה זְמִינִן אוּקִימָנָא
הָא. וְשְׁמָא קִדִּישָׁא בְּהָא מִתְּעַטְרָא.

לשון הקודש

מאותה פֶּאֶר לְעֲלִיּוֹנִים וּלְתַחֲתוֹנִים. אַחֲרֵי כֵךְ – וְהִשִּׁיבּוּ אֶת הָאָכֶן עַל פִּי
הַבָּאֵר לְמִקְוָמָהּ. וְשָׁב אוֹתוֹ הַדִּין
לְמִקְוָמוֹ, מִשּׁוֹם שְׁצַרִיד לוֹ לְבִשָּׁם אֶת
הָעוֹלָם וּלְתַקֵּן הָעוֹלָם. וְעַכְשָׁו הָרִי
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵרִיק עֲלֵיכֶם בְּרָכוֹת
מִמַּעַן הַנִּחַל, וּמִכֶּם מִתְּבָרְכִים כָּל בְּנֵי
הַדּוֹר. אֲשֶׁרִי חֲלַקְכֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה

וּבְעוֹלָם הַבָּא, עֲלֵיכֶם כְּתוּב (ישעיה נד) וְכָל
בְּנֵיךְ לְמוֹדֵי ה' וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךְ.
פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (תהלים קמט) יַעֲלֹזוּ
חֲסִידִים בְּכָבוֹד יִרְנְנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם וְגו'.
לְמַדְנּוּ, בִּי"ג מִדּוֹת נִקְשָׁר קִשְׁרָא הָאֲמוּנָה,
שִׁימָצְאוּ בְּרָכוֹת לְכָל. וְכָל אֲמוּנָתוֹ שֶׁל
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִסְתָּרוֹ בְּשִׁלְשׁ. וְעַל זֶה
בְּשִׁלְשׁ עֲשָׂרָה מִדּוֹת מִתְּעַטְרֵת הַתּוֹרָה,

תָּא חַיִּי, בְּהֵיָא שַׁעְתָּא דְּבָעָא יַעֲקֹב, דִּיתְפָּרְכוּן
בְּנֵי בִשְׁמָא (ס"א בקשר) דְּמַהֲיִמְנוּתָא. מַה
כְּתִיב, (בראשית מט) כָּל אֱלֹה שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנִים עָשָׂר
וְזֹאת, הָא תְּלִיסַר, דְּאַשְׁתִּתַּף עִמָּהוֹן שְׂכִינְתָּא,
וְאַתְקִימוּ בְּרַכָּאן. וְחֵינּוּ דְכְּתִיב, אִישׁ אֲשֶׁר
בְּבִרְכָתוֹ בִּרְךְ אוֹתָם. מָאי בְּבִרְכָתוֹ. בְּהֵיָא דוֹגְמָא
דְּלַעֲיָלָא, בְּבִרְכָתוֹ דְּכָל מְכִילָא וּמְכִילָא.

וְתֵאנָא, כָּל אֵינּוֹן מְכִילִין סְלָקִין, וּמִתְעַטְרִין
וְנִיחִין בְּרִישָׁא חָדָא, וְתַמָּן מִתְעַטְרָא
רִישָׁא דְּמַלְכָּא, הֵהוּא דְּאַקְרִי בְּדִרְגָּא עֲלָאָה
דְּחִסִּידוֹת. וְחִסִּידִים, יִרְתִּין כָּל הֵהוּא כְּבוֹד
דְּלַעֲיָלָא, דְּכְתִיב יַעֲלוּ חִסִּידִים בְּכְבוֹד, בְּהֵיָא
עֲלָמָא. יִרְנְנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם בְּעֲלָמָא דְּאַתִּי.
רוּמְמוֹת אֵל בְּגִרוּנָם, דִּידְעִין לְקַשְׂרָא קַשְׂרָא

לשון הקודש

בְּאוֹתָהּ דְּגִמָּא שֶׁל מַעֲלָה, בְּבִרְכָתָהּ שֶׁל
כָּל מִדָּה וּמִדָּה.

וְלַמְדֵּנוּ, כָּל אוֹתָן מִדּוֹת עוֹלוֹת
וּמִתְעַטְרוֹת וְנִחוֹת בְּרֹאשׁ אֶחָד, וְשֵׁם
מִתְעַטֵּר רֹאשׁ הַמֶּלֶךְ, אוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא
בְּדִרְגָּה עֲלִיוֹנָה שֶׁל חִסִּידוֹת, וְהַחִסִּידִים
יורשים כָּל אוֹתוֹ הַכְּבוֹד שֶׁלֹּמַעֲלָה,
שֶׁכְּתוּב יַעֲלוּ חִסִּידִים בְּכְבוֹד – בְּעוֹלָם
הַזֶּה, יִרְנְנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם – בְּעוֹלָם הַבָּא.
רוּמְמוֹת אֵל בְּגִרוּנָם – שִׁיּוּדֵעִים לְקַשֵּׁר

כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ מִקֵּל וְחֶמֶר וּמִגִּזְרֵה שׁוֹה
וְכוֹ, וְכַמָּה פְּעָמִים בְּאַרְנוּ אֶת זֶה, וְהַשֵּׁם
הַקָּדוֹשׁ מִתְעַטֵּר בָּזֶה.

בֹּא רֵא, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׂרָצָה יַעֲקֹב
שִׁיתְּפָרְכוּ בְּנֵי בִשְׁם (בְּקֶשֶׁר) הָאֱמוּנָה, מַה
כְּתוּב? (בראשית מט) כָּל אֱלֹה שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל
שְׁנִים עָשָׂר וְזֹאת – הָרִי שְׁלֹשָׁה עָשָׂר,
שֶׁהַשְׁתַּתְּפָה עִמָּהֶם שְׂכִינָה וְהִתְקַיְּמוּ
הַבְּרָכוֹת. וְהֵינּוּ שֶׁכְּתוּב אִישׁ אֲשֶׁר
בְּבִרְכָתוֹ בִּרְךְ אוֹתָם. מַה זֶה בְּבִרְכָתוֹ?

בְּמַהֲיָמָנֹתָא בְּדָקָא יָאוּת, וּבְדִין חֶרֶב פִּיפִיּוֹת
בְּיָדָם. מָאן חֶרֶב פִּיפִיּוֹת. דָּא הוּא חֶרֶב לָהּ, חֶרֶבָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא. פִּיפִיּוֹת: לְהִיטָא בְּתֵרִין דִּינִין.
וְלָמָּה. לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בַּגּוֹיִם וְגו'.

וְהָא רַבִּי פִנְחָס בֶּן יֶאִיר, כְּתָרָא דְחֶסֶד, רִישָׁא
עֲלָאָה. בְּגִין כֶּךָ כְּבוֹד דְּלַעֲיָלָא יֵרִית, וְהוּא
קָשִׁיר קִשְׂרָא עֲלָאָה, קִשְׂרָא קְדִישָׁא, קִשְׂרָא
בְּמַהֲיָמָנֹתָא. וּבָאָה חוֹלְקִיָּה בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא
דְּאִתִּי. עַל הָא פְּתוּרָא אֲתָמֵר, (יחזקאל מא) זֶה הַשְּׁלַחַן
אֲשֶׁר לִפְנֵי יי'. קָם רַבִּי פִנְחָס, וְנָשִׁיק לִיה, וּבְרִידָא
לִיה, וְנָשִׁיק לְרַבִּי אֶלְעָזָר, וּלְכֹלְהוּ חֲבֵרֵיִיא, וּבְרִידָא
לֹוֹן, נָטַל בֶּסֶא וּבְרִידָא.

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים כג) תַּעֲרוֹךְ לִפְנֵי שְׁלַחַן נֶגֶד צוּרְרֵי
וְגו', יִתְּבוּ (ס"א ח"ד) תִּמָּן, כָּל תְּהוּא יוֹמָא, וְהוּוּ
חֲבֵרֵיִיא בְּלָהוּ חֲדָאן (דף ט"ב ע"ב) בְּמִלִּי דְאֻרֵיִיתָא,

לשון הקודש

קִשְׂרָא קְדוֹשׁ, קִשְׂרָא הָאֲמוּנָה. אֲשֶׁרִי חֲלָקוּ
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. עַל הַשְּׁלַחַן
הַזֶּה נֶאֱמַר, (יחזקאל מא) זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר
לִפְנֵי ה'. קָם רַבִּי פִנְחָס וְנָשֶׁק לוֹ וּבְרִידָא
אוֹתוֹ, וְנָשֶׁק לְרַבִּי אֶלְעָזָר וּלְכֹל הַחֲבֵרִים
וּבְרִידָא אוֹתָם. נָטַל בֹּס וּבְרִידָא.

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים כג) תַּעֲרוֹךְ לִפְנֵי שְׁלַחַן
נֶגֶד צוּרֵי וְגו'. יִשְׁבּוּ (שְׁמַחוּ) שָׁם כָּל אוֹתוֹ

אֶת קִשְׂרָא הָאֲמוּנָה בְּרָאוּי, וְאִזּוּ חֶרֶב
פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם. אִיזּוּ חֶרֶב פִּיפִיּוֹת? זֹהִי
חֶרֶב לָהּ, חֶרֶבּוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
פִּיפִיּוֹת – לוֹהֶטֶת בְּשָׁנֵי דִינִים. וְלָמָּה?
לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בַּגּוֹיִם וְגו'.

וְחֲרִי רַבִּי פִנְחָס בֶּן יֶאִיר, כְּתָר הַחֶסֶד,
הָרֹאשׁ הָעֲלִיּוֹן, מְשׁוּם כֶּךָ יֵרֵשׁ אֶת
הַכְּבוֹד שְׁלֹמֶעֱלָה, וְהוּא קִשְׂרָא קִשְׂרָא עֲלִיּוֹן,

וְחֲדוּתָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן הָוָה סִגְיָ. נָטַל רַבִּי פִּנְחָם
 לְרַבִּי אֶלְעָזָר, וְלֹא שִׁבְקִיָּה כָּל הַהוּא יוֹמָא וְכָל
 לַיְלָא, וְהָוָה חֲדֵי עֲמִיָּה, קָרָא עָלֶיהָ, (ישעיה נח) אִז
 תִּתְעַנֵּג עַל יִי, כָּל חֲדוּתָא וְעֲנוּגָא יִתִּירָא דָּא
 דְּחוּלְקֵי הוּא, (על דָּא דְעַמִּי הוּא עַל דָּא כְּתִיב (תהלים קמ"ד) אֲשֶׁר־יִהְיֶה
 שְׂבָכָה לֹא וְגו') וּמִיָּנִין בְּהַהוּא עֲלֵמָא לְאַכְרֹזָא עָלֵי, וּכְפָאָה
 חוּלְקָא דְרַבִּי פִּנְחָם, דְּאַנְתָּ זָכִית לְכָל הָאֵי, (דברֵי הַיָּמִים א
 יב) שְׁלֹום לָךְ וְשְׁלֹום לְעוֹזְרֶךָ כִּי עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ.
 אֲשַׁכֵּמוּ לְמִיּוֹזֵל, קָם רַבִּי פִּנְחָם וְאַחִיד בֵּיהּ בְּרַבִּי
 אֶלְעָזָר, וְלֹא שִׁבְקִיָּה לְמִיתָהּ. אוֹזִיף רַבִּי פִּנְחָם לְרַבִּי
 שְׁמַעוֹן וּבִרְכִּיָּה, וּלְכֻלָּהוּ חֲבֵרִיָּא. עַד דִּהְיוּ אֲזִילֵי
 אָמַר לָהּ רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחֲבֵרִיָּא, (תהלים קיט) עַתָּה
 לַעֲשׂוֹת לִי.

אַתָּא רַבִּי אַבָּא וְשָׂאִיל, כְּתִיב וְנָתַן אֶהְרֹן עַל שְׁנֵי

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

הַיּוֹם, וְהָיוּ כָּל הַחֲבֵרִים שְׂמֵחִים בְּדַבְּרֵי
 תוֹרָה, וְשִׂמְחָתוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן הִיְתָה
 רַבָּה. לָקַח רַבִּי פִּנְחָם אֶת רַבִּי אֶלְעָזָר,
 וְלֹא עָזַב אוֹתוֹ כָּל אוֹתוֹ הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה,
 וְהָיָה שְׂמֵחַ עִמּוֹ. קָרָא עָלָיו, (ישעיה נח) אִז
 תִּתְעַנֵּג עַל ה'. כָּל הַשְׂמִיחָה וְהַעֲנָג הִיְתָר
 הָיָה – שֶׁל חֲלָקֵי הוּא, (על זֶה שְׁעַמִּי הוּא, עַל זֶה
 כְּתוּב (תהלים קמד) אֲשֶׁר־יִהְיֶה שְׂבָכָה לֹא וְגו') עֲתִידִים
 בְּאוֹתוֹ עוֹלָם לְהַכְרִיז עָלֵי: אֲשֶׁר־יִחַלְקֶךָ

בָּא רַבִּי אַבָּא וְשָׂאֵל, כְּתוּב וְנָתַן אֶהְרֹן

הַשְּׁעִירִים גּוֹרְלוֹת וְגו'. הִנֵּי עֹדְבִין לָמָּה. וְאַחֲרָן
לָמָּה לִּיה לְמִיתָב עֹדְבִין. וּפֶרֶשֶׁתָּא דָּא לָמָּה.
וְהָא אוֹלִיפְנָא קָמִי דְמַר סִדְרָא דִּיּוֹמָא, וְהָא
בְּעִינָא לְמַנְדַּע.

פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (בראשית מב) וַיִּקַּח מֵאֲתָם אֶת
שְׁמַעוֹן וַיֹּאסֹר אוֹתוֹ לְעִינֵיהֶם. וְכִי מָה חָמָא
יוֹסֵף לְמִיסַב לְשְׁמַעוֹן עֲמִיה יִתִּיר מֵאַחֲוָהִי. אֵלָּא,
אָמַר יוֹסֵף, בְּכָל אֲתֵר שְׁמַעוֹן (ולוי) פְּתִיחוּתָא דְדִינָא
אִיהוּ (אֵיננו), וְהָיָא שְׁעָתָא דְאוֹלָנָא מֵאַבָּא לְגַבִּייהוּ
דְאַחֵי, שְׁמַעוֹן פֶּתַח בְּקַדְמִיתָא בְּדִינָא, הָדָא הוּא
דְכַתִּיב, (בראשית לו) וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו הִנֵּה בַעַל
הַחֲלוּמוֹת הִלְזָה בָּא וְעַתָּה לָכוּ וְגו'. לְבַתֵּר
בְּשֶׁכֶם, (בראשית לד) וַיִּקְחוּ שְׁנֵי בְנֵי יַעֲקֹב שְׁמַעוֹן וְלֵוִי,
כְּלָהוּ בְּדִינָא הָווּ. טַב לְמִיסַב דָּא, וְלֹא יִתְעַר
קַטְטוּתָא בְּכָלָהוּ שְׁבָטִין.

לשון הקודש

שְׁמַעוֹן (ולוי) הוּא (הם) פְּתִיחַת הַדִּין, וְאוֹתָהּ
הַשְּׁעָה שְׁהִלְכְתִּי מֵאַבִּי אֶל אָחִי, שְׁמַעוֹן
פֶּתַח בְּרֵאשׁוֹנָה בְּדִין, וְהוּא שְׁכַתוֹב (שם לו)
וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו הִנֵּה בַעַל הַחֲלוּמוֹת
הִלְזָה בָּא וְעַתָּה לָכוּ וְגו'. אַחֲרַ כֵּךְ בְּשֶׁכֶם,
(שם לד) וַיִּקְחוּ שְׁנֵי בְנֵי יַעֲקֹב שְׁמַעוֹן וְלֵוִי,
כְּלָם בְּדִין הָיוּ. טוֹב לְקַחַת אֶת זֶה, וְלֹא
יַעֲרִי קַטְטָה עִם כָּל הַשְּׁבָטִים.

עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גּוֹרְלוֹת וְגו'. הַגּוֹרְלוֹת
הִלְלוּ לָמָּה? וְאַחֲרָן לָמָּה לוֹ לָתֵת גּוֹרְלוֹת?
וְהַפֶּרֶשָׁה הַזֹּאת לָמָּה? וְהָרִי לְמַדְנֵנוּ לְפָנֵינוּ
מוֹרְנֵנוּ אֶת סִדְרֵי הַיּוֹם, וְהָרִי רוּצִים לְדַעַת.
פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (בראשית מב) וַיִּקַּח
מֵאֲתָם אֶת שְׁמַעוֹן וַיֹּאסֹר אוֹתוֹ לְעִינֵיהֶם.
וְכִי מָה רָאָה יוֹסֵף לְקַחַת אֶת שְׁמַעוֹן עִמּוֹ
יִתֵּר מֵאַחֲיוֹ? אֵלָּא אָמַר יוֹסֵף בְּכָל מְקוֹם

וְתַנִּינִן, מֵאֵי קָא חָמָא שְׁמַעוֹן לְאַזְדִּיּוּגָא בְּלוֹי
 יִתִּיר מִכָּלָא. וְהָא רְאוּבֵן הָוָה אַחוּה
 וְסַמִּיד לִיה, אֶלָּא שְׁמַעוֹן חָמָא וַיֵּדַע דְּלוֹי מִסְטָרָא
 דְּדִינָא קָא אָתִי, וְשְׁמַעוֹן מִסְטָרָא דְּדִינָא קִשְׂיָא
 יִתִּיר אֶתְאַחַד. אָמַר נִתְעָרַב חַד בְּחַד וְאַנָּן נִתְרִיב
 עָלְמָא. מָה עָבַד קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, נָטַל לִיה
 לְחוּלְקִיָּה לְלוֹי, אָמַר מִכָּאן וְלַהֲלָאָה שְׁמַעוֹן לִיתִיב
 בְּקוֹפְטִירָא בְּהֵידִיָּה בְּלַחֲדוּי.

תַּאנָּא בְּסִטְרָא דְּאִימָא, תִּרְיִן גְּרִדִּינִי מְהִירִין (ס"א
 תְּרִיסִין) אֶתְאַחַדְדֵּן בִּידָא שְׁמַאֲלָא, וְהָא
 אוֹקִימָנָא דְּאִינוֹן מְאַלְלִי אֶרְעָא בְּכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא,
 וְהֵינֵנוּ רָזָא דְּכֶתִיב, (יהושע ב) שְׁנִים אֲנָשִׁים מְרַגְלִים.

וְתַאנָּא, זַבְּאָה חוּלְקִיָּהוֹן דִּישְׂרָאֵל יִתִּיר מִכָּל
 עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבֻדָּה זָרָה דְּקוֹדְשָׁא בְּרִידָא

לשון הקודש

שְׁלִשְׁלַת הַגְּבוּרָה עֲמוּ לְבָדוּ.
 לְמַדְנֵנוּ, בְּצַד הָאֵם שְׁנֵי שׁוֹמְרִים חוֹקְרֵי
 דִּין (מַגְנִיִּם) אַחוּזִים בִּידָא שְׁמַאֲלָא, וְהֵרִי
 בְּאַרְנוֹ שְׁהֵם מְרַגְלִים אֶת הָאָרֶץ בְּכָל
 יוֹם וַיּוֹם, וְהֵנֵנוּ סוֹד הַכְּתוּב, (יהושע ב) שְׁנֵים
 אֲנָשִׁים מְרַגְלִים.

וְשְׁנֵינֵנוּ, אֲשֶׁרִי חִלְקֵם שֶׁל יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר
 מִכָּל הָעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבֻדָּה זָרָה,

וְשְׁנֵינֵנוּ, מָה רָאָה שְׁמַעוֹן לְהַזְדַּוֵּג עִם לֹוי
 יוֹתֵר מִכָּל, וְהֵרִי רְאוּבֵן הָיָה אַחֲיו
 וְסַמִּיד לוֹ? אֶלָּא שְׁמַעוֹן רָאָה וַיֵּדַע שְׁלוֹי
 קָא מַצַּד הַדִּין, וְשְׁמַעוֹן נֶאֱחָז יוֹתֵר בְּצַד
 הַדִּין תְּקִשָּׁה. אָמַר, נִתְעָרַב אַחַד עִם
 אַחַד, וְאַנּוּ נִתְרִיב אֶת הָעוֹלָם. מָה עָשָׂה
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? נָטַל לְחַלְקוֹ אֶת לֹוי
 וְאָמַר: מִכָּאן וְלַהֲלָאָה שְׁיִשֵּׁב שְׁמַעוֹן עִם

הוּא בָּעֵי לְדַבָּאָה לְהוּ, וּלְרַחֲמָא עַל־יְיָהּ, דְּאִינוּן
 חוּלְקִיָּה וְעַדְבִּיָּה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (דְּבָרִים לב) כִּי חֵלֶק
 יִי' עִמּוֹ וְגו', וְכְּתִיב (דְּבָרִים לב) יִרְבִּיבְהוּ עַל בְּמַתִּי
 אֶרֶץ. עַל בְּמַתִּי אֶרֶץ דִּי־יִקָּא. דְּהָא אִינוּן אֲתֵאֲחֶדּוּן
 לְעִילָא לְעִילָא. וְעַל דָּא קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא
 רְחִימוּתָא דִּילִיָּה אֲתִדְבֵּק בְּהוּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב,
 (מִלְאכִי א) אֶהְבֹּתִי אֶתְכֶם אָמַר יִי', וְכְּתִיב (דְּבָרִים ז) כִּי
 מֵאֲהַבְתָּ יִי' אֶתְכֶם וְגו', וּמִגּוֹ רְחִימוּתָא יִתִּירָא
 דְּרַחֲמִים לְהוּ, יִהֵב לֹון יוֹמָא חַד בְּשִׁתָּא לְדַבָּאָה
 לְהוּ, וּלְזַבְּאָה לְהוּ מִכָּל חוּבִיחוּן, דְּכְּתִיב, (וִיקְרָא טז) כִּי
 בַּיּוֹם הַזֶּה וְגו'. בְּגִין דִּי־חֹון זַבְּאִין בְּעֵלְמָא דִּין,
 וּבְעֵלְמָא דְאֵתִי, וְלֹא יִשְׁתַּבַּח בְּהוּ חוּבָא. וְעַל דָּא
 בְּיוֹמָא דָּא, מִתְעַטְרִין יִשְׂרָאֵל, וְשִׁלְטִין עַל כָּלָהוּ
 גְּרִדִּינִין, וְעַל כָּלָהוּ טְהִירִין.

לשון הקודש

וּמִתּוּךְ הָאֲהָבָה הִתְתַּרָּה שְׂאוֹהֵב אוֹתָם,
 נָתַן לָהֶם יוֹם אֶחָד בְּשָׁנָה לְטַהַר אוֹתָם
 וּלְזַכּוֹת אוֹתָם מִכָּל חַטָּאֵיהֶם, שְׁכָתוּב כִּי
 בַּיּוֹם הַזֶּה וְגו', כִּדִּי שִׁיחִיו צְדִיקִים
 בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא יִמָּצֵא
 בָּהֶם חַטָּא. וְעַל כֵּן בַּיּוֹם הַזֶּה מִתְעַטְרִים
 יִשְׂרָאֵל וְשׁוֹלְטִים עַל כָּל חוֹקְרֵי הַדִּין וְעַל
 כָּל הָרוּחוֹת.

שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה לְטַהַר אוֹתָם
 וּלְרַחֵם עֲלֵיהֶם, שֶׁהֵם חֵלְקוֹ וְגוֹרְלוֹ. זֶהוּ
 שְׁכָתוּב (דְּבָרִים לב) כִּי חֵלֶק ה' עִמּוֹ וְגו'.
 וְכָתוּב (שם) יִרְבִּיבְהוּ עַל בְּמַתִּי אֶרֶץ. עַל
 בְּמַתִּי אֶרֶץ דְּוִקָּא, שֶׁהָרִי הֵם אֲחוּזִים
 לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה, וְעַל כֵּן אֶהְבֹּתוֹ שֶׁל
 הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִדְבָקֶת בָּהֶם. זֶהוּ
 שְׁכָתוּב (מִלְאכִי א) אֶהְבֹּתִי אֶתְכֶם אָמַר ה',
 וְכָתוּב (דְּבָרִים ז) כִּי מֵאֲהַבְתָּ ה' אֶתְכֶם וְגו'.

תֵּאֲנָא (ויקרא טז) וְנָתַן אַחֲרָן עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גְּרָלוֹת. וְנָתַן אַחֲרָן, בְּגִין דְּאֵתִי מִסְטָרָא דְחֶסֶד. עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים, עַל דִּיִּיקָא, בְּגִין דְּתַתְּבִסֵּם מִטְרוּנִיתָא. גּוֹרֵל אֶחָד לֵיָּי וְגּוֹרֵל אֶחָד לַעֲזָאוֹל וְהָא תִּרִין שְׁעִירִין אֵינוּן, אֲמַאי חַד לֵיָּי. אֵלָּא אָמַר קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, יְתִיב הָאִי גִבְאִי, וְחַד יִזִּיל וַיִּשׁוּט בְּעֶלְמָא, דְּאֶלְמָלִי תִּרְוִיחֻהּ מִזְדְּוִנוֹן, לָא יְכִיל עֶלְמָא לְמַסְבֵּל.

נֶפֶק הָאִי, אֲזִיל וְשָׂאט בְּעֶלְמָא, וְאִשְׁבַּח לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, בְּכַמָּה פּוֹלְחָנִין, בְּכַמָּה דְּרָגִין, בְּכַמָּה נְמוּסִין טָבִין, לָא יְכִיל לְהוּ, בְּלָהוּ שְׁלָמָא בִּינִיחֻהוּ, לָא יְכִיל לְמִיעֵל בְּהוּ בְּדִלְטוֹרָא. (אֲזִיל וְשָׂאט בְּעֶלְמָא, וְאִשְׁבַּח לְיִשְׂרָאֵל בְּהָאִי גּוֹנוֹא) (נ"א יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא אוּף חֲכִי בְּהָאִי גּוֹנוֹא) הָאִי שְׁעִירָא אַחֲרָא שְׁלַחִין לֵיהּ בְּמִטְוִלָא דְכָל חוֹבִיֵּיהּ דִּישְׂרָאֵל.

לשון הקודש

יֵצֵא זֶה, הוֹלֵךְ וּמְשׁוֹטֵט בְּעוֹלָם, וּמוֹצֵא אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכַמָּה עֲבוֹדוֹת, בְּכַמָּה דְּרָגוֹת, בְּכַמָּה הִנְהָגוֹת טוֹבוֹת, וְלֹא יִכּוֹל לְהֵם, בֵּין בָּלָם שָׁלוֹם, וְלֹא יִכּוֹל לְהַכְנִים עִמָּהֶם בְּמַלְשִׁינוֹת. (הוֹלֵךְ וּמְשׁוֹטֵט בְּעוֹלָם וּמוֹצֵא אֶת יִשְׂרָאֵל בְּצוּרָה הַזֹּאת) (אֵף יִשְׂרָאֵל לְמִטָּה כִּף בְּצוּרָה הַזֹּאת) אֶת הַשְּׁעִיר הָאֲחֵר שׁוֹלְחִים אוֹתוֹ עִם מִשָּׁא שֶׁל כָּל חַטָּאי יִשְׂרָאֵל.

לְמַדְנֻהוּ, וְנָתַן אַחֲרָן עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גְּרָלוֹת. וְנָתַן אַחֲרָן, מְשׁוֹם שְׂבָא מַצֵּד הַחֶסֶד. עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים, בְּדִיוֹק עַל, בְּדִי שְׂתַתְּבִשֵּׁם הַגְּבִירָה. גּוֹרֵל אֶחָד לַה' וְגּוֹרֵל אֶחָד לַעֲזָאוֹל, וְהָרִי שְׁנֵי שְׁעִירִים הֵם. אֲזִי לָמָּה אֶחָד לַה'? אֵלָּא אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: יֵשֵׁב זֶה אֲצִלִּי, וְאֶחָד יֵלֶךְ וַיִּשׁוּט בְּעוֹלָם, שְׂאֵלְמָלִא שְׁנִיָּהֶם מִזְדְּוִנוֹם, לָא יְכִיל הָעוֹלָם לְסַבֵּל.

תָּאנָא, כַּמָּה חֲבִילֵי טְרִיקִין מִזְדִּיגִין (נ"א
 מִזְדִּיגִין), **דְּאֵינֹן תַּחֲת יָדֶיהָ, וּמִמֶּנּוּ**
לֹא לָלֵא אֶרְעָא, עַל כָּל אֵינֹן (דף ט"ג ע"א) **דְּעֵבְרִין עַל**
פְּתִגְמֵי אוֹרֵיתָא. וְהָהוּא יוֹמָא, לָא שְׂכִיחַ
דִּילְטוֹרָא (ס"א פּטָרָא) **לְמַלְלָא בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל. כִּד מָטָא**
הָאִי שְׁעִירָא לְגַבִּי טוֹרָא, כַּמָּה חִידוֹ עַל חִידוֹ
מִתְבְּסָמִין כְּלָחוּ בֵּיתָא. וְהָהוּא גִרְדִּינָא דְנָפִיק,
אַהֲדָר וְאָמַר תּוֹשְׁבַחְתָּא דִּישְׂרָאֵל, קִטִּיגוֹרָא
אַתְעָבִיד סִיגוֹרָא.

וְתָא חָזִי, לָאו דָּא בְּלַחֲדוֹי הוּא, אֶלָּא בְּכָל אַתֵּר
דְּבַעֲיִין יִשְׂרָאֵל לֹא תִדְכָּא מַחֲבִייהוּ, קִדְשָׁא
בְּרִידָא הוּא יַחֲיִב לֹון עֵיטָא לְקִשְׂרָא מֵאֲרֵי דְדִינָא,
וּלְבִסְמָא לְהוּ בְּאֵינֹן קֶרְבָּנִין וְעֶלְוֹן, דְּקֶרְבִּין קָמִי
קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, וּכְדִין לָא יִכְלִין לֹאבָאֲשָׁא.
וְהָהוּא יוֹמָא יִתִּיר עַל כָּלָא, כַּמָּה דְּמִבְּסָמִין יִשְׂרָאֵל

לשון הקודש

הקטגור נעשה סגור.

ובא ראה, לא זה לבדו הוא, אלא בכל
 מקום שרוצים ישראל להטהר
 מחטאיהם, הקדוש ברוך הוא נותן להם
 עצה לקשר את פעלי הדין ולבשם
 אותם באותם קרבנות ועולות שקרבים
 לפני הקדוש ברוך הוא, ואז לא יכולים
 להרע. ואותו יום יותר על הכל, כמו

למדרנו, כמה קבוצות מחבלים מזדוגים
 (מזדגנים), שהם תחת ידו, וממנים לרגל את
 הארץ על כל אותם שעוברים על דברי
 התורה, ואותו יום לא מצוי המלשין
 (פתחו) לדבר על ישראל. בשמיע השעיר
 הנה אל החר, כמה שמחה על שמחה
 מתבשמים כלם בו. ואותו שומר שיוצא,
 חוזר ואומר את תשבתתם של ישראל,

לְתַתָּא לְכָלָּא, הָכִי מִבְּסָמִין לְכָל אֵינוֹן דְּאִית לְהוּ
 דְּלִטּוֹרָא (ס"א פְּטָרָא) וְכָלָּא קִרְבָּנָא הוּא וּפּוֹלְחָנָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא.

תַּתָּאנָא, בְּתַהִיא שַׁעְתָּא דְּכְתִיב, וְלָקַח אֶתְרֵן אֶת
 שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים וְגו', מִתְּעָרִין אֵינוֹן בְּתַהִיא
 יוֹמָא לְעִילָא, וּבְעֵיִן לְשִׁלְטָאָה (נ"א לְשִׁטָּאָה) וְלְמִיפָק
 בְּעִלְמָא. פִּיֹּן דְּכַהֲנָא מְקַרְב אֱלִין לְתַתָּא, מִתְּקַרְבִּין
 אֵינוֹן לְעִילָא. בְּרִידִין עַדְבִּין סְלָקִין בְּכָל סְטָרִין, בְּתַהֲנָא
 יְהִיב עַדְבִּין לְתַתָּא, בְּתַהֲנָא יְהִיב עַדְבִּין לְעִילָא. בְּמָה
 דְּחַד אֲשַׁתָּאֵר בִּיה בְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא לְתַתָּא. וְחַד
 אֲפָקִין לִיה לְתַהֲנָא מִדְּבָרָא, הָכִי נָמִי לְעִילָא, חַד
 אֲשַׁתָּאֵר בִּיה בְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, וְחַד נָפִיק וְשָׁט
 בְּעִלְמָא, לְתַהֲנָא מִדְּבָרָא עֲלָאָה, וְחַד בְּחַד מִתְּקַשֵּׁר.

לשון הקודש

שְׁלִמְעֵלָה, וְאִזְ עוֹלִים הַגּוֹרְלוֹת בְּכָל
 הַצְּדָדִים. הַכֹּהֵן נוֹתֵן גּוֹרְלוֹת לַמִּטָּה,
 הַכֹּהֵן נוֹתֵן גּוֹרְלוֹת לַמַּעֲלָה. כְּמוֹ שֶׁאַחַד
 נִשְׁאָר עִם הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא לַמִּטָּה, וְאֵת
 הָאֶחָד מוֹצִיאִים לְאוֹתוֹ הַמִּדְּבָר, כִּדְ נָם
 לַמַּעֲלָה אֶחָד נִשְׁאָר עִם הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, וְאֶחָד יוֹצֵא לְשׁוֹטֵט בְּעוֹלָם לְאוֹתוֹ
 הַמִּדְּבָר הַעֲלִיֹן, וְאֶחָד נִקְשֵׁר בְּאֶחָד.

שִׁישְׂרָאֵל מִבְּשָׂמִים לַמִּטָּה אֶת הַכָּל, כִּד
 מִבְּשָׂמִים אֶת כָּל אֵלּוּ שְׁלָחָם יֵשׁ הַלְשָׁנָה
 (פִּתְחוֹן), וְהַכָּל הוּא קִרְבֵּן וְעִבּוּדָה שֶׁל
 הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא.

לְמִדְּנֹו, בְּאוֹתָהּ שַׁעָה שְׂכֵתוֹב וְלָקַח
 אֶתְרֵן אֶת שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים וְגו', הֵם
 מִתְּעוֹרְרִים בְּאוֹת יוֹם לַמַּעֲלָה וְרוֹצִים
 לְשִׁלְט (לְשִׁטּוֹת) וְלִצְאָת לְעוֹלָם. פִּיֹּן שֶׁהַכֹּהֵן
 מְקַרֵּיב אֶת אֵלּוּ לַמִּטָּה, אִזְ נִקְרְבִים אוֹתָם

כְּתִיב (ויקרא טז) וּסְמַךְ אַהֲרֹן אֶת שְׁתֵּי יָדָיו עַל רֹאשׁ הַשָּׁעִיר הַחַי וְהַתְּנוּדָה עָלָיו וְגו'. בְּגִין כִּךְ וּסְמַךְ אַהֲרֹן אֶת שְׁתֵּי יָדָיו, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִסְתַּכֵּם עַל יָדָיו. עַל רֹאשׁ הַשָּׁעִיר הַחַי, הַחַי דִּי יִקָּא, לֹא כִלְלָא הֵהוּא דְלַעִילָא.

וְהַתְּנוּדָה עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹת, (ויקרא ה) כְּמֵה דְכְּתִיב (ויקרא ה) וְהַתְּנוּדָה אֲשֶׁר חָטָא עָלֶיהָ. וְאוֹקִימָנָא עָלֶיהָ, דְּאֶתְדְּכִי בַר נָשׁ וְאֶשְׁתַּאֲר עָלֶיהָ כָּל הֵהוּא חוּבָא. אוֹף הָכִי וְהַתְּנוּדָה עָלָיו, בְּתַר דְּאוּדֵי כְּהֵנָּא בְּגִינֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל, עָלָיו: כְּלוּמַר, יִשְׁתַּאֲרוֹן כְּלָהוּ עָלָיו.

אָמַר לִיה רַבִּי אַבָּא, אִי הָכִי וְהָא כְּתִיב וְלֹא יִזְכְּחוּ עוֹד אֶת זִבְחֵיהֶם לְשַׁעֲרִים, אָמַר לִיה שְׂאֲנִי הָכֵא, דְּהֵתֶם לְשַׁעֲרִים הָיוּ קַרְבִּין קַרְבָּנָא, וּבְגִין כִּךְ לֹא כְּתִיב וְלֹא יִזְכְּחוּ עוֹד אֶת זִבְחֵיהֶם שַׁעֲרִים,

לשון הקודש

אוֹתוֹ חֲטָא. אַף כָּאן וְהַתְּנוּדָה עָלָיו, אַחֲרֵי שֶׁהַתְּנוּדָה הִכְהֵן בַּעֲבוּרָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל – עָלָיו, כְּלוּמַר, כָּלֵם יִשְׁאָרוּ עָלָיו. אָמַר לוֹ רַבִּי אַבָּא, אִם כִּךְ, כְּתוּב וְלֹא יִזְכְּחוּ עוֹד אֶת זִבְחֵיהֶם לְשַׁעֲרִים. אָמַר לוֹ, כָּאן שׁוּנָה, שְׁשֵׁם לְשַׁעֲרִים הָיוּ מְקַרְבִּים קַרְבָּן, וּמִשּׁוּם כִּךְ לֹא כְּתוּב וְלֹא יִזְכְּחוּ עוֹד אֶת זִבְחֵיהֶם שַׁעֲרִים,

כְּתוּב וּסְמַךְ אַהֲרֹן אֶת שְׁתֵּי יָדָיו עַל רֹאשׁ הַשָּׁעִיר הַחַי וְהַתְּנוּדָה עָלָיו וְגו'. מִשּׁוּם כִּךְ וּסְמַךְ אַהֲרֹן אֶת שְׁתֵּי יָדָיו, שֶׁהַקּוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִסְכִּים עַל יָדָיו. עַל רֹאשׁ הַשָּׁעִיר הַחַי, הַחַי דְּיוֹקָא, לְהַכְלִיל אוֹתוֹ שְׁלֻמְעֵלָה. וְהַתְּנוּדָה עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ויקרא ה) וְהַתְּנוּדָה אֲשֶׁר חָטָא עָלֶיהָ. וּבִאֲרָנוּ עָלֶיהָ, שֶׁנִּמְסָהר הָאָדָם וְנִשְׁאָר עָלֶיהָ כָּל

אֶלֶּא לַשְּׁעִירִים, דְּהָתָם לַשְּׁעִירִים הָיוּ עֲבָדֵי פוֹלְחָנָא,
וְשׁוֹלְטָנוּתָא. וְהָכָא וְנִשָּׂא הַשְּׁעִיר עָלָיו אֶת כָּל
עֲוֹנוֹתָם, וְקָרְבָּנָא לֹא אֶתְעָבִיד אֶלֶּא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא. תָּא חַיִּי, דְּבִגְיֵי קָרְבָּנָא מִתְבַּסְּמָן עֲלָאִין
וְתַתָּאִין, וְדִינָא לֹא שְׂרִיא וְשִׁלְטָא עֲלֵיהּ דִּישְׂרָאֵל.
תָּאנָא, וְשִׁלַּח בְּיַד אִישׁ עֵתִי הַמְדַּבְּרָה. מַהוּ אִישׁ
עֵתִי. אֶלֶּא רָזָא דְּמִלְּחָה הָכִי הוּא (דף ס"ג)

בְּכָל מָה דְּאֶתְעָבִיד, בָּעֵי בַר נָשׁ זְמִין לְהֵחִיא
מִלְּחָה. אִית בַּר נָשׁ דְּבִרְכָתָא אֶתְקִיִּים עַל יְדִיהּ וְתִיר
מֵאַחֲרָא. תָּא חַיִּי, מַה כְּתִיב בֵּיהּ בְּבִהָנָא, (משלי
כב) טוֹב עֵין הוּא יְבוֹרֵךְ, אֶל תִּקְרִי יְבוֹרֵךְ, אֶלֶּא
יְבָרֵךְ, בְּגִין דְּהוּא הָוֵה זְמִין דִּיתְקִיִּים בְּרִכָּתָא עַל
יְדֵיהּ בְּהָאִי. (ס"א וְשִׁאֲרֵי בְּרִכָּתָא בְּאַשְׁמֻחָתָא דִּילֵיהּ).

וְאִית בַּר נָשׁ דְּהוּא זְמִין לְאֶתְקִימָא לְזוּטִין עַל
יְדֵיהּ, וּבְכָל מָה דִּישְׁנַח לִיתִי לְזוּטִיָּא

לשון הקודש

מַהוּ אִישׁ עֵתִי? אֶלֶּא סוּד הַדְּבַר כִּךְ הוּא
– בְּכָל מָה שֶׁנַּעֲשֶׂה, צְרִיךְ אָדָם מְזָמֵן
לְאוֹתוֹ דְּבַר. יֵשׁ אָדָם שֶׁהַבְּרָכָה מִתְקַיֶּמֶת
עַל יְדוֹ יוֹתֵר מֵאַחֵר. בֹּא וּרְאֵה מַה כְּתוּב
בְּכֹהֵן, טוֹב עֵין הוּא יְבָרֵךְ, אֶל תִּקְרִי
יְבָרֵךְ אֶלֶּא יְבָרֵךְ, כִּי הוּא מְזָמֵן שְׁתֵּתְקִיִּים
בְּרָכָה עַל יְדוֹ בְּזֹה. (וְשׁוֹרָה הַבְּרָכָה בְּהַשְׁתָּחוּתוֹ).

וְיֵשׁ אָדָם שֶׁמְזָמֵן שְׁתֵּתְקִיִּמוֹ עַל יְדוֹ

אֶלֶּא לַשְּׁעִירִים, שְׁשָׁם לַשְּׁעִירִים הָיוּ
עוֹשִׂים פְּלִחָן וְשִׁלְטוֹן, וְכֹאֵן – וְנִשָּׂא
הַשְּׁעִיר עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹתָם, וְהַקָּרְבָּן
אֵינוֹ נַעֲשֶׂה אֶלֶּא לְקוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא. בֹּא
וּרְאֵה שֶׁבְּגִלָּל הַקָּרְבָּן מִתְבַּשְּׂמִים
עַלְיוֹנִים וְתַתְּמוֹנִים וְהַדִּין לֹא שׁוֹלֵט
וְשׁוֹרָה עַל יִשְׂרָאֵל.

לְמַדְנֵנוּ, וְשִׁלַּח בְּיַד אִישׁ עֵתִי הַמְדַּבְּרָה.

וּמֵאַרְהַ וּבְעִיתָא כְּגוֹן בְּלָעַם, דְּאַקְרִי רַע עֵין, דְּהוּה
זְמִין בְּכָל בִּישׁ, וְלֹא הָוה זְמִין לְטַב. וְאַף עַל גַּב
דְּבִרְדָּ, בְּרַכְתִּיהָ לֹא בְּרַכְתָּא, וְלֹא אֲתַקִּיִּים. וְכֵד הָוה
לִיִּט, כֹּל מָאן דְּלִיִּט אֲתַקִּיִּים, וְאַפִּילוּ בְּרַגְעָא חָדָא,
וְעַל דָּא כְּתִיב, (במדבר כד) שְׁתֵּם הָעֵין. בְּכָל אֲתֵר
דְּעֵינִיה שְׁלֵטָא אֲתַלְפִּיָּא.

תָּא חָזִי מַה כְּתִיב. (במדבר כד) וַיָּשֶׁת אֶל הַמִּדְבָּר פָּנָיו,
בְּגִין דִּיתַעַר מִהָהוּא סְטָרָא הָהוּא דְשְׁלֵטָא
תַּמָּן, וַיִּיתִי בְּדִלְטוּרִיא עַל־יְהוּ דִּישְׂרָאֵל. מַה כְּתִיב
בְּהוּ בְּכַהֲנִי, (משלי כב) טוֹב עֵין הוּא יְבוֹרֵךְ, דְּהוּא הָוה
זְמִין בְּהָא, וְשָׂאֲרִי בְּרַכְתָּא בְּאַשְׁגָּחוּתָא דִּילִיה. וְעַל
דָּא תַּנִּינָן, יִסְטִי בַר נָשׁ אֲפִילוּ מִמָּאָה אֲרַחֲיִין, וְלֹא
יֶאֱרַע בְּבַר נָשׁ דְּאִית לִיה עֵינָא בִּישָׂא.

לשון הקודש

בא וּרְאָה מַה כְּתוּב, (סו) וַיָּשֶׁת אֶל
הַמִּדְבָּר פָּנָיו, כְּדִי שְׂתַעֲוֹרֵר מֵאוּתוֹ צֶדֶק
שֶׁהוּא שׁוֹלֵט שָׁם, וְיִבֹּא בְּהַלְשָׁנָה עַל
יִשְׂרָאֵל. מַה כְּתוּב בְּכַהֲנִים? (משלי כב) טוֹב
עֵין הוּא יְבוֹרֵךְ, שֶׁהוּא הִיךְ מִזְמָן לָזֶה
וְשׁוֹרָה בְּרָכָה בְּהַשְׁנָחָה שְׁלוֹ. וְעַל זֶה
שְׁנִינּוּ, יִסְטִי אָדָם אֲפִילוּ מִמָּאָה דְרָכִים
וְלֹא יִפְגֹּשׁ אָדָם שְׁנֵישׁ לוֹ עֵין רַעָה.

קָלָלוֹת, וּבְכָל מַה שְׂתִּיתְבוּנָן יִבֹּאוּ קָלָלוֹת
וּמֵאַרְהַ וּבְעִתָּהּ, כְּמוֹ בְּלָעַם שֶׁנִּקְרָא רַע
עֵין, שֶׁהִיךְ מִזְמָן לְכָל רַע וְלֹא הָיָה מִזְמָן
לְטוֹב, וְאַף עַל גַּב שֶׁבִרְדָּ, בְּרַכְתּוֹ אֵינָה
בְּרָכָה וְלֹא הִתְקַיְּמָה. וּבְשֶׁהִיךְ מִקְלָל, כֹּל
מַה שֶׁקָּלַל הִתְקַיְּמָה, וְאַפִּילוּ בְּרַגְעָא אַחֲרָה,
וְעַל זֶה כְּתוּב (במדבר כד) שְׁתֵּם הָעֵין. בְּכָל
מְקוֹם שֶׁעֵינּו שְׁלֵטָה – הִתְקַלָּל.

אוֹף הָכָא וְשִׁלַּח בְּיַד אִישׁ עֵתִי, דְּהוּא זְמִין לְהָאִי.
וְרָשִׁים לְהָאִי, וְכִהְנֵא הָוָה אֶשְׁתַּמּוּדַע בֵּיתָה,
חַד עֵינָא יִתִּיר מֵאַחֲרָא פּוֹרְתָא. סוֹרְטָא דְעַל עֵינָא
אֶתְחַפֵּיָא בְּשַׁעֲרֵין סְגִיָּאִין. מִכְּחָלָא עֵינָא, וְלֹא
מִסְתַּכַּל בְּמִישָׁר. הָאִי הוּא בַר נָשׁ זְמִין לְהָאִי,
וְכִדְקָא חַזִּי לֵיהּ. וְעַל דָּא כְּתִיב בְּיַד אִישׁ עֵתִי.

בְּגוּשׁ חֲלָבָא הָוָה בַּר נָשׁ, דְּבָכַל אֶתֶר דְּמַחֵי
בִּידּוּי, הָוָה מִית, וְלֹא הָווּ בְּנֵי נָשָׂא
מִקְרָבִין בְּחֵדְרֵיהּ. בְּסוֹרְיָא הָוָה בַּר נָשׁ, דְּבָכַל אֶתֶר
דְּאַסְתַּכַּל אֲפִילוּ לְטָב, כֹּלָא אֶתְחַפֵּד לְבִישׁ. יוֹמָא
חַד הָוָה חַד בַּר נָשׁ אָזִיל בְּשׁוּקָא, וְהָווּ אֲנָפּוּי
נְהִירִין. אֶתָּא הָהוּא בַר נָשׁ וְאַסְתַּכַּל בֵּיתָה, וְאַתְבָּקַע
עֵינֵיהּ. בְּגִין כֶּךָ, בְּכֹלָא הָוָה בַּר נָשׁ זְמִין, לְהָאִי
וְלְהָאִי. וְעַל דָּא כְּתִיב טוֹב עֵין הוּא יְבוֹרֵךְ, אֵל
תִּקְרִי יְבוֹרֵךְ אֱלֹא יְבָרֵךְ.

לשון הקודש

שְׂמַכָּה בִּידּוּ, הִיָּה מַת, וְלֹא הָווּ אֲנָשִׁים
מִתְקַרְבִּים אֵלָיו. בְּסוֹרְיָה הִיָּה אָדָם,
שְׂבָכַל מְקוֹם שְׂבֹו הַסְתַּכַּל, אֲפִילוּ לְטוֹב,
הַכֹּל הִתְחַפֵּד לָרַע. יוֹם אֶחָד הִיָּה אִישׁ
אֶחָד הוֹלֵךְ בְּשׁוּק, וְהָיוּ פְּגִיו מְאִירוֹת. כָּא
אוֹתוֹ אִישׁ וְהַסְתַּכַּל בּוֹ, וְנִבְקַעַה עֵינּוּ.
מִשּׁוּם כֶּךָ לִכְל הִיָּה אָדָם מוֹכֵן, לָזוּה וְלָזוּה.
וְעַל זֶה כְּתוּב טוֹב עֵין הוּא יְבוֹרֵךְ, אֵל

אֵת כָּאן, וְשִׁלַּח בְּיַד אִישׁ עֵתִי – שְׁהוּא
מְזִמֵּן לָזוּה וְרָשׁוּם לָזוּה, וְהַכְהֵן הִיָּה מִכִּיר
בוֹ עֵין אַחַת יוֹתֵר מֵאַחֲרַת מַעַמ. הָעוֹר
שְׁעַל הָעֵין מְכַסֶּה בְּשַׁעֲרוֹת רַבּוֹת, הָעֵין
מְכַתֶּלֶת וְלֹא מְסַתַּכַּל יִשְׂרָאֵל, וְהוּא הָאָדָם
הַמְזִמֵּן לְכָךְ וְהָרְאוּי לוֹ. וְעַל זֶה כְּתוּב בְּיַד
אִישׁ עֵתִי.

בְּגוּשׁ חֲלָב הִיָּה אָדָם, שְׂבָכַל מְקוֹם

וְתֹאנָא, הָאִי בַר נָשׁ דְּהוּה אָזִיל לְמִדְבָּרָא, כִּד
 מָטָא בֵּיהּ בְּהֵחֳוָא שְׁעִירָא הָוָה סָלִיק
 לְטוֹרָא, וְדָחִי לִיהּ בְּתֵרִין יָדָיו. וְלֹא הָוָה נָחִית
 לְפִלְגֹת טוֹרָא, עַד דְּאַתְעָבִיד שְׁיִיפִין שְׁיִיפִין. וְהֵחֳוָא
 בַּר נָשׁ הָוָה אָמַר, כִּד יִמְחוּ עֲוֹנוֹת עַמְּךָ וְכו'. וּבְגִין
 דְּסָלִיק הֵחֳוָא קְטִיגוֹרִיא וְאַתְעָבִיד סְנִיגוֹרִיא
 דִּישְׂרָאֵל, כִּדִּין קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּל חוֹבֵיִיהוּ
 דִּישְׂרָאֵל, וְכָל מַה דְּכֹתִיב בְּאִינוּן פְּתָקוֹן דְּלַעִילָא,
 לְאַדְבָּרָא חוֹבֵיִיהוּ דְּבָנֵי נָשָׂא, נָטִיל לֹון וְרָמִי לֹון
 בְּהָאִי גִּוּוֹנָא, לְאַתֵּר דְּאַתְקָרִי מְצוֹלוֹת יָם. הָדָא הוּא
 דְּכֹתִיב, (מִכָּה ז') וְתִשְׁלִיךְ בְּמְצוֹלוֹת יָם כָּל חַטָּאתָם.

רעיא מהימנא

פְּקוּדָא דָּא, לְמַפְלַח בְּהֵנָּא רַבָּא פּוֹלְחָנָא דְּהֵחֳוָא יוֹמָא כְּמַה
 דְּאַצְטְרִיד, וְלִמְשַׁלַּח שְׁעִיר לַעֲזָאזֵל. רָזָא דָּא כְּמַה
 דְּאַתֵּר אָמַר, בְּגִין לְאַתְפְּרָשָׁא מַעֲמָא קַדִּישָׁא, וְלֹא יִתְבַּע חוֹבֵיִיהוּן

לשון הקודש

וְכָל מַה שְּׂכָתוֹב בְּאוֹתָם פְּתָקִים
 שְׁלֻמְעֵלָה לְהַזְכִּיר אֶת חַטָּאֵי בְנֵי הָאָדָם,
 הוּא נוֹטֵל אוֹתָם וְזוֹרֵק אוֹתָם כְּמוֹ זֶה
 לְמָקוֹם שְׁנִקְרָא מְצוֹלוֹת יָם. זֶהוּ שְׂכָתוֹב
 (מִכָּה ז') וְתִשְׁלִיךְ בְּמְצוֹלוֹת יָם כָּל חַטָּאתָם.
 רַעֲיָא מַהִּימְנָא
 מְצוֹחַ זֶה, שְׁיַעֲבֹד הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אֶת
 עֲבוֹדַת אוֹתוֹ הַיּוֹם כְּמוֹ שְׁצִרְיָה, וְלִשְׁלַח
 שְׁעִיר לַעֲזָאזֵל. הַסּוּד הַזֶּה כְּמוֹ שְׁנִאֲמַר
 תִּקְרִי וְכִרְךָ אֱלֹא יִכְרְךָ.
 וְלִמְדָנוּ, הָאִישׁ הַזֶּה שְׁהִיָּה הוֹלֵךְ
 לְמִדְבָּר, כְּשֶׁהִגִּיעַ שָׁם אוֹתוֹ שְׁעִיר, הִיָּה
 עוֹלָה לְהָר, וְדוֹחָה אוֹתוֹ בְּשֹׁתֵי יָדָיו, וְלֹא
 הִיָּה מִגִּיעַ לְחֻצֵי הָהָר עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה אִיבָרִים
 אִיבָרִים, וְאוֹתוֹ אִישׁ הִיָּה אוֹמֵר: כִּד יִמְחוּ
 עֲוֹנוֹת עַמְּךָ וְכו'. וּמִשּׁוֹם שְׁעוֹלָה אוֹתוֹ
 קְטִיגוֹר וְנַעֲשֶׂה סְנִיגוֹר שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אִזּוֹ
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֶת כָּל חַטָּאֵי יִשְׂרָאֵל

קָמִי מִלְכָּא. וְלֹא יִקְטֹרֵג עָלֶיךָ, דְּהָא לִית לִיה תְּקִיפּוּ וְשׁוֹלְטָנוּ, (בה) בַּר כַּד אֶתְקַף רוּגְזָא מְלַעִילָא, וּבְהָהוּא דִּירוּגָא אֶתְהַפֵּךְ לְבִתָּר אַפּוֹטְרוֹפּוֹסָא עָלֶיךָ, וְעַל דָּא אֶתְדַּחֲיָא מִקָּמִי מִלְכָּא. וְהָא אוֹקִימָנָא, בְּגִין דְּאִיהוּ קִין כָּל בְּשָׂר.

וְעַמָּא קְדִישָׁא יְהִיבִין לִיה כְּמָה דְּאַצְטְרִיד לִיה שְׁעִיר, וְרָזָא דָּא (בראשית כז) הֵן עָשׂוּ אָחִי אִישׁ שְׁעִיר. כְּמָה דְּאִיהוּ בְּסֵטֶר דְּקְדוּשָׁה דְּכַר וְנוֹקְבָא, אוֹף הָכִי בְּסֵטֶר מְסַבּוּ דְּכַר וְנוֹקְבָא. מִתְּלָא אִמְרִי, לְכַלְכָּא אֲרָמִי לִיה גְּרָמָא, יִלְחֹךְ עֲפָרָא דְּרִגְלָךְ.

שְׁאֵלוּ לְבִן זִמְנָא, מַהוּ לְסְרוּסִי כְּלָכָא. אָמַר לָהֶם, (ויקרא כב) וּבְאַרְצְכֶם לֹא תַעֲשׂוּ, כָּל שְׂבָאֲרֻצְכֶם לֹא תַעֲשׂוּ. כְּמָה דְּאַצְטְרִיד עֲלֵמָא לְהָאִי, הָכִי אַצְטְרִיד עֲלֵמָא לְהָאִי. וְעַל דָּא אֶתְמַר, (בראשית א) וַהֲנִה טוֹב מְאֹד דָּא מִלְּאֵךְ הַמּוֹת. לִית לְבִטְלָא לִיה מִן עֲלֵמָא, עֲלֵמָא אַצְטְרִיד לִיה, אָף עַל גַּב דְּכִתִּיב בֵּיהּ, (ישעיה נז) וַהֲפֹלְבִים עָזִי נָפֶשׁ לֹא יָדְעוּ שְׂבָעָה וְגו', לֹא יִתְבַּטְּלוּ מִן עֲלֵמָא. כְּלָא אַצְטְרִיד טוֹב וְרַע.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

וְהוּא יִלְחֹךְ אֶת עֲפָר רִגְלָךְ. **שְׁאֵלוּ** אֶת בֶּן זִמְנָא, הָאֵם לְסֵרֶם כְּלָב? אָמַר לָהֶם, (ויקרא כב) וּבְאַרְצְכֶם לֹא תַעֲשׂוּ, כָּל שְׂבָאֲרֻצְכֶם לֹא תַעֲשׂוּ. כְּמוֹ שֶׁהָעוֹלָם צָרִיד אֶת זֶה, כִּךְ צָרִיד הָעוֹלָם אֶת זֶה. וְעַל זֶה נֶאֱמַר, (בראשית א) וַהֲנִה טוֹב מְאֹד – זֶה מִלְּאֵךְ הַמּוֹת, אִין לְבִטְלוּ מִן הָעוֹלָם, שֶׁהָעוֹלָם צָרִיד אוֹתוֹ. אָף עַל גַּב שְׂכָתוֹב בּוֹ (ישעיה נב) וַהֲפֹלְבִים עָזִי נָפֶשׁ לֹא יָדְעוּ שְׂבָעָה וְגו', לֹא יִתְבַּטְּלוּ מִן הָעוֹלָם. הַכֹּל צָרִיד, טוֹב וְרַע.

כְּדִי שִׁיפְרֹד מִהָעַם הַקְּדוֹשׁ וְלֹא יִתְבַּע אֶת חֲטָאֵיהֶם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְלֹא יִקְטֹרֵג עֲלֵיהֶם, שְׁהָרִי אִין לוֹ תִקְף וְשִׁלְטוֹן (בה) אֱלֹא רַב כְּשִׁמְתַּחֲזֹק הִרְגֵּז מְלַמְעֵלָה, וּבְאוֹתוֹ דִּירוּן מִתְהַפֵּךְ אַחֵר כִּךְ לְאַפּוֹטְרוֹפּוֹס עֲלֵיהֶם, וְעַל כֵּן נִדְּחָה מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ, מְשׁוּם שֶׁהוּא קִין כָּל בְּשָׂר.

וְהָעַם הַקְּדוֹשׁ נּוֹתְנִים לוֹ כְּמוֹ שֶׁהוּא צָרִיד שְׁעִיר, וְסוּד זֶה – (בראשית כז) הֵן עָשׂוּ אָחִי אִישׁ שְׁעִיר. כְּמוֹ שֶׁהוּא בְּצַד הַקִּדְשָׁה זָכָר וְנוֹקְבָה, אָף כִּךְ בְּצַד הַמְּמָאָה זָכָר וְנוֹקְבָה. מְשָׁל אוֹמְרִים, זֶרֶק עֲצֵם לְכַלְב,

וּבְגִינִי כִּדְ אֵית לָן בְּיוֹמָא דָּא לְמַרְמֵי לִיה גְּרָמָא לְכַלְבָּא, עַד
דְּאִיהוּ גְרִיר, יִיעוּל מָאן דְּיִיעוּל לְגַבִּי הִיכְלָא דְמַלְפָּא,
וְלִית מָאן דְּיִמְחֵי בִידוּי. לְבַתָּר יִכְשַׁפֵּשׁ לִיה בּוֹנְבִיה.

מַה כְּתִיב וְהַתּוֹדָה עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְכָתִיב
וְנָשָׂא הַשָּׁעִיר עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹתָם. בֵּינוֹן דְּאִיהוּ חָמִי הָאִי
שָׁעִיר. תִּיאַוּבְתִּיה לְגַבִּיה, וְלֹא שְׁתַּכְלָלָא בַּחֲדִיה, וְלֹא יָדַע מְאִינוֹן
חוּבִין דְּקָא נָטִיל שָׁעִיר. תָּב לְגַבִּיִּהוּ דְיִשְׂרָאֵל, חָמִי לֹון בָּלָא
חוּבִין, בָּלָא פִשְׁעִין, דְּהָא כָלְהוּ שָׂרָאן בְּרִישָׁא דְשָׁעִיר, סָלִיק
לְעֵילָא, וְשַׁבַּח לֹון קָמִי קֳדָשָׁא בְּרִיד הוּא. וְקוֹדְשָׁא בְּרִיד הוּא
חָמִי סְהֲדוּתָא דְהַהוּא מְקַטְרָנָא, וְהוּאִיל וְתִיאַוּבְתִּיה לְרַחֲמָא עַל
עַמִּיה, אַף עַל גַּב דְּאִיהוּ יָדַע כָּל עוֹבְדָא, חָס עַלִּיהוֹן דְיִשְׂרָאֵל.

וְכָלָא שְׂרָיָא בָּדָא, בְּגִין דְּלֹא יִתְעַר רְזָא דְדִינָא מְלַעֲיָלָא, וְיִתְקַף
הָאִי וְיִשְׁתַּעֲזוֹן בְּנֵי עֲלָמָא, דְּהָא דָּא מְסַטְרָא דְדִינָא קְשִׁיָּא
קָא אֲתִי. וְאִי יִתְעַר הָאִי, בְּחוּבֵי בְנֵי אֲנָשָׁא אֲתַעַר. דְּהָא לִית
לִיה אֲתַעַרו לְסִלְקָא לְעֵילָא לְאַתְעָרָא דִינָא קְשִׁיָּא בַר בְּדִיל חוּבֵי
בְנֵי נָשָׂא. דְּהָא בְּשַׁעֲתָא דְּפִר נֶשׁ עֶבֶיד חוּבָא, אֲתַכְנֵשׁ הָאִי,

לשון הקודש

כָּלֶם שׁוֹרִים עַל רֹאשׁ הַשָּׁעִיר, עוֹלָה
לְמַעַלָּה וּמִשְׁבַּת אוֹתָם לִפְנֵי הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ
הוּא. וְהַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹאֶה אֶת עֲדוֹת
אוֹתוֹ הַמְּקַטְרֵג, וְהוּאִיל וְתִשׁוּקְתוֹ לְרַחֵם
עַל עַמּוֹ, אַף עַל גַּב שֶׁהוּא יוֹדֵעַ אֶת כָּל
הַמַּעֲשֵׂה, הוּא חָס עַל יִשְׂרָאֵל.

וְחַכְל שׁוֹרָה עַל זֶה, כְּדִי שְׁלֹא יַעוֹרֵר אֶת
סוֹד הַדִּין מִלְּמַעַלָּה, וְזֶה יִתְחַזַּק וְיִשְׁמְדוּ
בְנֵי הָעוֹלָם, שְׁחֲרִי זֶה בָּא מִצַּד הַדִּין
הַקָּשָׁה, וְאִם זֶה יִתְעוֹרֵר, הוּא מִתְעוֹרֵר
בַּחֲטָאֵי בְנֵי הָאָדָם, שְׁחֲרִי אֵין לוֹ

וּמִשׁוּם כִּדְ יֵשׁ לָנוּ בַּיּוֹם הַזֶּה לְזִרְק עֲצָם
לְכַלָּב, עַד שֶׁהוּא גּוֹרֵר, יִכְנָס מִי שְׂיִכְנָס
לְהִיכַל הַמֶּלֶךְ, וְאֵין מִי שְׂיִמְחָה בִּידוֹ.
אַחֵר כִּדְ יִכְשַׁפֵּשׁ בּוֹנְבוֹ.

מַה כְּתוּב? וְהַתּוֹדָה עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְכָתוּב וְנָשָׂא הַשָּׁעִיר עָלָיו
אֶת כָּל עֲוֹנוֹתָם. בֵּינוֹן שֶׁהוּא רוֹאֶה אֶת
הַשָּׁעִיר הַזֶּה, תִּשׁוּקְתוֹ אֵלָיו וּלְהַתְפַּקֵּן
עַמּוֹ, וְלֹא יוֹדֵעַ מֵאוֹתָם הַחֲטָאִים שְׁנוּטִל
הַשָּׁעִיר. הוּא שָׁב אֶל יִשְׂרָאֵל, רוֹאֶה
אוֹתָם בְּלִי חֲטָאִים, בְּלִי פִשְׁעִים, שְׁחֲרִי

וּכְמָה אֶלֶף סִייעֵן דִּילִיָּה, וּמִתְכַּנְפִּי תַמּוֹן, וְנִטְלִי לִיָּה, וְסִלְקִי
לְעִילָא רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. וְעַל כֵּלָא יְהֵב קֳדָשָׁא בְּרִידָא הוּא עֵיטָא
לְיִשְׂרָאֵל לְאַשְׁתַּזְבָּא מִכָּל סַטְרִין. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים קמד) אֲשֶׁר־
הָעָם שָׁכְבָה לוֹ אֲשֶׁר־יֵהְיֶה הָעָם שְׂיִי אֱלֹהֵיו. (ע"כ רַעְיָא מִהִימָנָא).

תַּאנָּא, (ויקרא טז) וּמֵאֵת עֶדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִקַּח שְׁנֵי
שְׁעִירֵי עִזִּים לְחַטָּאת, וּמֵאֵת עֶדֶת, בְּגִין
דִּי־הָא מִכְּלָהוּ, וְיִתְכַּפֵּר לְכָל־הוּ. דִּהָא כָּל חוֹבֵי־הוּ
דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָכָא תַלְיִין, וְכָל־הוּ מִתְכַּפְּרִי בְּדָא. (דף
ט"ד ע"א) וְלֹא סָגִי מִבֶּר נֶשׁ חַד. וּמֵאֵן אֲתֵר אֲתִנְסִיבוּ
מֵאִינוֹן קוּפִין דְּבַעֲזָרָה נְטִלִין אַגְרָא, וְאִי־יֵתִי לְהוּ
מֵאִינוֹן דְּמִי דַחֲו מִכְּלָהוּ.

וְהָהוּא שְׁעִירָא אַחְרָא, דִּהְוָה אֲשֶׁתָּאֵר לְקוֹדֶשָׁא
בְּרִידָא הוּא, עַבְדִּין לִיָּה חַטָּאת בְּקֳדָמִיתָא.
וְהָא אוֹקִימָנָא בָּאֵן אֲתֵר הָוָה מִתְקַשְׁרָא. וְלִבְתֵּר

לשון הקודש

שְׁעִירֵי עִזִּים לְחַטָּאת. וּמֵאֵת עֶדֶת, בְּדִי
שְׁיָהִיָּה מִכָּל־מִכָּל־וּיִתְכַּפֵּר לְכָל־מִכָּל־שְׁחֵרִי כָּל
חַטָּאֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאֵן תְּלוּיִים, וְכָל־מִכָּל־
מִתְכַּפְּרִים בְּזוּחַ, וְלֹא מִסְפִּיק מֵאִישׁ אֶחָד.
וּמֵאִיזָה מְקוֹם נִלְקָחִים? מֵאוֹתָן קָפוֹת
שְׁבַעֲזָרָה נְטִלִים שָׂכָר, וּמִבִּיאִים אוֹתָם
מֵאוֹתָם דְּמִים שְׁהִיו מִכָּל־מִכָּל־מִכָּל־

וְאוֹתוֹ הַשְׁעִיר הָאֲחֵר, שְׁהִיָּה נִשְׁאָר
לְקוֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, עוֹשִׂים אוֹתוֹ חַטָּאת
בְּרֵאשׁוֹנָה. וְהָרִי בְּאֶרְנוּ בְּאִיזָה מְקוֹם הָיָה

הַתְּעוֹרְרוֹת לְעֵלוֹת לְמַעְלָה לְעוֹרֵר דִּין
קֶשֶׁה רַק מִשּׁוּם חַטָּאֵי בְנֵי אָדָם. שְׁחֵרִי
בְּשַׁעָה שְׁאָדָם עוֹשֶׂה חַטָּא, זֶה מִתְאַסֶּף,
וּכְמָה אֲלָפִים מְסִיעִים שְׁלוֹ, וּמִתְכַּנְסִים
שָׁם וְנִטְלִים אוֹתוֹ וְעוֹלִים לְמַעְלָה. הַרְחֵמֵן
יִצְיָלָנוּ. וְעַל הַכֹּל נֹתֵן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
עֲצָה לְיִשְׂרָאֵל לְהַנְצִל מִכָּל הַצְּדָדִים, וְעַל
זֶה כְּתוּב, (תהלים קמד) אֲשֶׁר־יֵהְיֶה הָעָם שָׁכְבָה לוֹ
אֲשֶׁר־יֵהְיֶה שְׂחֵי אֱלֹהֵיו. (עד כֵּן רַעְיָא מִהִימָנָא).
לְמַדְנֵנוּ, וּמֵאֵת עֶדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִקַּח שְׁנֵי

דָּא מִתְקַרְבִּין הֵינִי, וּמִתְבַּסְּמִין כָּלָא, וְאַשְׁתָּארוּ
יִשְׂרָאֵל וּזְבַאִין קָמִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִכָּל חוּבִין
דְּעֵבְדוּ וְחִבּוּ קָמִיָּה. הָדָא הוּא דְכָתִיב כִּי בַיּוֹם הַזֶּה
יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם וְגו'.

תוֹ אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, (בראשית כז) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל
רַבְקָה אִמּוֹ הֵן עָשׂוּ אֹחִי אִישׁ שָׂעִיר וְאֹנְכִי
אִישׁ חָלָק. כָּאִי קָא רְמִיזָא, אָלָא וְדָאִי עָשׂוּ אִישׁ
שָׂעִיר, הוּא מִתְּהוּא דְאַקְרִי שָׂעִיר, דְּהָא מִתְּהוּא
סְטָרָא אֲתִי. וְאֹנְכִי אִישׁ חָלָק: גִּבֹּר מִתְּהוּא דְפָלִיג
לְכָל שְׂאֵר עַמּוּן רַבְרַבִּין מִמָּנָן. דְכָתִיב, (דברים ד) אֲשֶׁר
חָלַק יי' אֱלֹהֶיךָ אוֹתָם, וּכְתִיב (דברים לב) כִּי חָלַק יי'
עִמּוֹ וְגו'. תוֹ אִישׁ חָלָק, מִתְרִי שְׂעִירִים וְאַשְׁתָּאֵר
חָדָא. דְּבִתְנָא פָּלִיג לָהּ, חֵד לְחוּלְקִיָּהּ, וְחֵד לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. אָמַאי. בְּגִין דִּיטַעִין עַל בְּתַפּוּי כָּל חוּבּוּי

לשון הקודש

מאותו שנקרא שְׂעִיר, שְׂחֲרִי מאותו צד
הוא בא. וְאֹנְכִי אִישׁ חָלָק – אִישׁ מאותו
שְׁחֵלֶק לְכָל שְׂאֵר הָעַמִּים מִמָּנִים גְּדוּלִים,
שְׁכָתוּב (דברים ד) אֲשֶׁר חָלַק ה' אֱלֹהֶיךָ
אֹתָם, וּכְתוּב (שם לב) כִּי חָלַק ה' עִמּוֹ וְגו'.
עוֹד אִישׁ חָלָק, מִשְׁנֵי שְׂעִירִים, וְנִשְׂאָר
אַחֵד. שְׁחֵבְהֵן חֵלֶק אוֹתָם – אַחֵד לְחֵלְקוֹ,
וְאַחֵד לְקוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. לְמָהּ? כְּדִי
שִׁיטַעֵן עַל בְּתַפּוּ אֶת כָּל חֲטָאֵי יַעֲקֹב,

נִקְשָׁר. וְאַחֵר כִּךְ מִקְרִיבִים אֶת אֱלֹהִי,
וְחֵבֵל מִתְבַּשְּׂמִים, וְיִשְׂרָאֵל נִשְׂאָרִים
צְדִיקִים לְפָנֵי הַקּוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִכָּל
הַחֲטָאִים שֶׁעָשׂוּ וְחֲטָאוּ לְפָנָיו. וְהוּ
שְׁכָתוּב כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם וְגו'.

עוֹד אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, (בראשית כז) וַיֹּאמֶר
יַעֲקֹב אֶל רַבְקָה אִמּוֹ הֵן עָשׂוּ אֹחִי אִישׁ
שָׂעִיר וְאֹנְכִי אִישׁ חָלָק. מַה הוּא רִמּוּז?
אָלָא וְדָאִי שֶׁעָשׂוּ אִישׁ שְׂעִיר, וְהוּא

דִּיעֲקֹב, דְּכָתִיב וְנָשָׂא הַשָּׁעִיר עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹתָם,
עֲוֹנוֹת תָּם.

תֵּאֲנֵא, בְּהֵוֹא יוֹמָא בְּמָה פְתִיחִין פְּתִיחִין
לְקַבְּלֵיהוֹן דִּישְׁרָאֵל לְקַבְּלָא צְלוּתִיהוֹן.
וּכְאֵה חוֹלְקִיהוֹן דִּישְׁרָאֵל, דְּהָא קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא
בְּעָא לְזַכָּא לֹון, וּלְדַכָּא לֹון, הָדָא הוּא דְכָתִיב
כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכָּפֵר וְגו'. בְּהֵאִי יוֹמָא אֲתַעְטָר בְּהֵנָּה
בְּכִמְה עֲטָרִין. בְּהֵאִי יוֹמָא פּוֹלְחָנָא דְכִהְנָא יִקְרָא
וְרַב מִכָּל פּוֹלְחָנִין. לְכָלֵּא יָהֵב חוֹלְקָא בְּאִינוֹן
קְרַבְנִין דְּקוֹדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא. בְּהֵאִי יוֹמָא אֲתַעְטָר
(ס"א אַתְּעַר) חֶסֶד בְּעֵלְמָא עַל יָדָא דְכִהְנָא, מְקַרְב
קְרַבְנִין עַל חוֹבִיּהוֹן דְּעַמָּא. עַל חוֹבִיּהּ בְּקִדְמִיתָא,
וּלְבַתָּר עַל חוֹבִיּהוֹן דְּעַמָּא. מְקַרְב עֲלוֹן עָלִיהּ וְעַל
עַמָּא וְהָא אוֹקִימָנָא מִלִּי.

לשון הקודש

עבודת הכהן נכבדה וגדולה מכל
העבודות. לכלם נותן חלק באותם
הקרבנות של הקדוש ברוך הוא. ביום
הזה מתעשר (מתעורר) החסד בעולם על ידי
הכהן, מקריב את הקרבנות על הטאי
העם, על הטאו בראשונה, ואחר כך על
הטאי העם. הוא מקריב עולות עליו ועל
העם, והרי בארנו את הדברים.

שכתוב ונשא השעיר עליו את כל
עונותם, עונות תם.

למדנו, באותו יום כמה פתחים פתוחים
בנגד ישראל לקבל תפלותיהם. אשרי
חלקם של ישראל, שהרי הקדוש ברוך
הוא רוצה לטהר אותם ולזכות אותם,
והו שכתוב כי ביום הזה וגו'. ביום הזה
מתעשר הכהן בכמה עשרות. ביום הזה

עַד דִּהְיוּ אֲזִלִּי, יָתְבוּ בְּחֵד חֶקֶל, וְצִלוּ. נָתַת חֵד
עֲנָנָא דְאַשָּׁא, וְאַסְחָר לוֹן. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
הָא חֲמִינָא דְקִינְדָּשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא רַעוּתָא דִּילִיָּה
הָא. גִּיתִיב. יָתְבוּ וְהָיוּ אֲמִירֵי מְלִי דְאַוְרֵייתָא. פִּתַּח
וְאָמַר, (משלי כה) מַיִם קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵינָהּ וּשְׁמוּעָה
טוֹבָה מֵאַרְצָן מֶרְחָק, הָא אֶסְתַּכְּלָנָא בְּמִלּוֹי דְשְׁלֹמָה
מֶלֶכָא, וּבְלָהוּ (ס"א בְּחֻכְמָתָא) בְּחֻכְמָה אֲמָרֵן.

תָּא חֲזִי תַלְת סְפָרִין דְּחֻכְמָתָא אֲפִיק שְׁלֹמָה
לְעֵלְמָא, וּבְלָהוּ בְּחֻכְמָתָא עֲלָאָה. שִׁיר
הַשִּׁירִים חֻכְמָה, קִהְלַת תְּבוּנָה, וּמִשְׁלֵי דַעַת. לְקַבֵּל
תַּלְת אֲלִין, עֶבֶד תַּלְת סְפָרִים. שִׁיר הַשִּׁירִים בְּנִגּוּד
חֻכְמָה הָכִי הוּא. קִהְלַת לְקַבֵּל תְּבוּנָה, הָכִי הוּא.
מִשְׁלֵי לְקַבֵּל דַּעַת. בְּמָאי אֶתְחַזִּי. אֵלָא כָּל אֵינוֹן
קָרְאִי בְּתֵרֵי גִּזְוִי אֵינוֹן, רִישָׁא וְסִיפָא תֵרֵי גִּזְוִי

לשון הקודש

בֹּא רָאָה, שְׁלֹשָׁה סְפָרֵי חֻכְמָה הוֹצִיא
שְׁלֹמָה לְעוֹלָם, וּבְכֻלָּם בְּחֻכְמָה עֲלִיוֹנָה.
שִׁיר הַשִּׁירִים – חֻכְמָה, קִהְלַת –
תְּבוּנָה, וּמִשְׁלֵי – דַּעַת. בְּנִגּוּד שְׁלֹשֶׁת
אֵלֶּה עָשָׂה שְׁלֹשָׁה סְפָרִים. שִׁיר הַשִּׁירִים
בְּנִגּוּד חֻכְמָה כֶּךָ הוּא. קִהְלַת בְּנִגּוּד
תְּבוּנָה כֶּךָ הוּא. מִשְׁלֵי בְּנִגּוּד דַּעַת. בְּמָה
זֶה נִרְאָה? אֵלָּא כָּל אוֹתָם הַכְּתוּבִים הֵם
בְּשְׁנֵי גִּזְוִים, רֹאשׁ וְסוֹף, שְׁנֵי גִּזְוִים

עַד שֶׁהָיוּ הוֹלָכִים, יֵשְׁבוּ בְּשָׂדֶה אַחַת
וְהִתְפַּלְּלוּ. יָרַד עָנָן אֶחָד שֶׁל אֵשׁ וְהִקִּיף
אוֹתָם. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הִרְיֵנִי רוּאָה
שְׂרָצוֹנוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּאן. גִּשְׁב.
יֵשְׁבוּ וְהָיוּ אוֹמְרִים דְּבָרֵי תוֹרָה. פִּתַּח
וְאָמַר, (משלי כה) מַיִם קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵינָהּ
וּשְׁמוּעָה טוֹבָה מֵאַרְצָן מֶרְחָק. הָרִי
הַסְתַּכְּלָתִי בְּדְבָרֵי שְׁלֹמָה הַמֶּלֶךְ, וְאֵת
כָּלָם אָמַר בְּחֻכְמָה.

אֶת־חַוִּיָּא. וְכֹד מִסֶּתְכָלִי קָרְאִי, דָּא כָּלִיל בְּדָא, וְדָא
כָּלִיל בְּדָא, בְּגִין כְּךָ שְׁקִיל לְקַבְּלִיה דְּדַעַת.

הָאִי קָרָא לָאו רִישִׁיָּה יְסִיפִיה וְלָאו יְסִיפִיה רִישִׁיָּה.
וְכֹד אֶסְתַּכְּלָנָא בֵּיה, כֵּלָא כָּלִיל חַד בְּחַד, בֵּין
מִסִּיפִיה לְרִישִׁיָּה, בֵּין מִרִישִׁיָּה לְיְסִיפִיה. שְׁמוּעָה
טוֹבָה מֵאַרְצָן מְרַחֵק מִיָּם קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵיפָה. מִיָּם
קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵיפָה וְשְׁמוּעָה טוֹבָה מֵאַרְצָן מְרַחֵק,
וְדָא וְדָא נִיחָא דְרוּחָא, כְּמָה דְהָאִי נִיחָא דְרוּחָא,
כְּךָ הָאִי נִיחָא דְרוּחָא.

עַד דַּחֲוֹ יִתְבִּי, אַתָּא חַד בַּר נָשׁ, אָמַר, אֲנִתּוּ דְרַבִּי
שְׁמַעוֹן אֶתְסִיאת מִמְרַעָהָ. וְחִבְרִיָּא שְׁמַעוֹ
קָלָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שָׁבַק לְאִינוֹן חוּבֵי דְדָרָא.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָא אֶתְקִיָּים הָכָא קָרָא, וְשְׁמוּעָה
טוֹבָה מֵאַרְצָן מְרַחֵק, הָכִי הוּא נִיחָא דְרוּחָא, כְּמוֹ
מִיָּם קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵיפָה. אָמַר לְהוּ נָקוּם וְנִזְיִל

לשון הקודש

קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵיפָה וְשְׁמוּעָה טוֹבָה
מֵאַרְצָן מְרַחֵק, וְזֶה זֶה נַחַת רוּחַ. כְּמוֹ שֶׁזֶה
נַחַת רוּחַ, כְּךָ זֶה נַחַת רוּחַ.

עַד שֶׁהָיוּ יוֹשְׁבִים, בָּא אִישׁ אֶחָד וְאָמַר,
אֲשַׁתּוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן נִרְפְּאָה מִחֲלִיָּה.
וְהַחֲבֵרִים שָׁמְעוּ קוֹל, שֶׁהַקּוֹדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא
מְחַל לְאוֹתָם חֲטָאֵי הַדּוּר. אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן, הֲרִי הִתְקַיֵּם כָּאֵן הַפְּסוּקָה, וְשְׁמוּעָה

נִרְאִים. וְכִשְׁמִסְתַּכְּלִים בַּכְּתוּבִים, זֶה
כָּלֹל בְּזוֹה זֶה כָּלֹל בְּזוֹה, מִשּׁוּם כְּךָ
שְׁקוּל כְּנֶגֶד הַדַּעַת.

הַפְּסוּקָה הַזֹּה אֵין רֹאשׁוֹ סוּפּוֹ וְאֵין סוּפּוֹ
רֹאשׁוֹ, וְכִשְׁהִסְתַּכְּלִיתִי בּוֹ, הִכַּל כָּלֹל
אֶחָד עִם אֶחָד, בֵּין מִסּוּפּוֹ לְרֹאשׁוֹ, בֵּין
מִרֹאשׁוֹ לְסוּפּוֹ. שְׁמוּעָה טוֹבָה מֵאַרְצָן
מְרַחֵק מִיָּם קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵיפָה. מִיָּם

דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא אֶרְחִישׁ לָן בְּנִסְיָן.

פֶּתַח וְאָמַר, מִיָּם קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵינָהּ, דָּא
אוֹרִייתָא. דְּכָל מָאן דְּזָכִי לְמַלְעֵי

בְּאוֹרִייתָא, וּמִרְוֵי נֶפֶשׁא מְנָה, מַה כְּתִיב וּשְׁמוּעָה
טוֹבָה מֵאֶרֶץ מֶרְחָק. קְדֻשָּׁא בְּרִידָּהּ הוּא אֶבְרִיז עָלֶיהָ
כְּמַה טָבָאן לְאוֹטָבָא לִיה בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא
דְּאִתִּי. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, וּשְׁמוּעָה טוֹבָה, מָאן אֲתֵר
מֵאֶרֶץ מֶרְחָק, מֵאֲתֵר דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא הָהָא
רְחִיק מִנִּיהּ בְּקַדְמִיתָא, מֵאֲתֵר דְּהָהָא בְּרִידָּהּ נֶשׁ בְּדָבָו
עֲמִיָּה בְּקַדְמִיתָא, דְּכְתִיב, (איוב כ) וְאֶרֶץ מִתְקוּמָמָה
לוֹ, מִהֵהוּא אֲתֵר (דף ט"ד ע"ב) מִקְדִּימִין לִיה שְׁלָם, הָדָא
הוּא דְּכְתִיב, מֵאֶרֶץ מֶרְחָק. וְכְתִיב (ירמיה לא) מֶרְחֹק
יִי נִרְאָה לִי וְאֶהְבֵּת עוֹלָם אֶהְבֵּתִידָּהּ עַל כֵּן מְשַׁכְּתִידָּהּ
חֶסֶד. (כאן חסר).

לשון הקודש

שְׁכָתוֹב וּשְׁמוּעָה טוֹבָה. מֵאִיזָה מְקוֹם?
מֵאֶרֶץ מֶרְחָק, מִמְּקוֹם שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרִידָּהּ
הוּא הִיךָ רְחוֹק מִמֶּנּוּ בְּתַחֲלָה, מִמְּקוֹם
שֶׁהִיךָ אָדָם בְּשִׁנְאָה עִמוֹ בְּתַחֲלָה,
שְׁכָתוֹב (איוב כ) וְאֶרֶץ מִתְקוּמָמָה לוֹ, מֵאוֹתוֹ
מְקוֹם שֶׁמִּקְדִּימִים לוֹ שְׁלָם, זֶהוּ שְׁכָתוֹב
מֵאֶרֶץ מֶרְחָק. וְכָתוֹב, (ירמיה לא) מֶרְחֹק ה'ִ
נִרְאָה לִי וְאֶהְבֵּת עוֹלָם אֶהְבֵּתִידָּהּ עַל כֵּן
מְשַׁכְּתִידָּהּ חֶסֶד.

טוֹבָה מֵאֶרֶץ מֶרְחָק, כִּד זֶה נִחַת רוּחַ,
כְּמוֹ מִיָּם קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵינָהּ. אָמַר לָהֶם,
נָקוּם וְנִלְךְ, שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרִידָּהּ הוּא מֶרְחִישׁ
לָנוּ נִסִּים.

פֶּתַח וְאָמַר, מִיָּם קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵינָהּ –
זוֹ הַתּוֹרָה. שְׁכָל מִי שְׁזוּכָה לְעַסֵּק בְּתוֹרָה
וּמְרוּה מִמֶּנָּה אֵת הַנֶּפֶשׁ, מַה כְּתוֹב?
וּשְׁמוּעָה טוֹבָה מֵאֶרֶץ מֶרְחָק. הַקְדוּשׁ
בְּרִידָּהּ הוּא מִכְרִיז עָלָיו כְּמַה טוֹבוֹת
לְהִיטִיב לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. זֶהוּ

וַיֵּצֵא אֶל הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי יי' וַכֹּפֶר עָלָיו. (ויקרא ט"ז)
 רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (תהלים ג) מִזְמוֹר
 לְאַסָּף אֶל אֱלֹהִים יי' דָּבָר וַיִּקְרָא אֶרֶץ מִמְּזֻרָח
 שָׁמֶשׁ עַד מְבֹאוֹ. תָּאנָא, אֵלֶּף וַחֲמִשׁ מָאָה וַחֲמִשִּׁין
 רְבּוּא מְאִרֵי שִׁירָתָא, מִזְמָרִין לְקוּדְשָׁא בְּרִידָּה הוּא,
 כַּד נָהִיר יְמָמָא. וְאֵלֶּף וַחֲמִשׁ מָאָה וְאַרְבָּעִין
 וְתַמְנִיָּא בְּטִיתָרָא. וְאֵלֶּף וַחֲמִשׁ מָאָה וְתִשְׁעִין אֵלֶּף
 רְבּוּא בַּהֲחִיָּא שַׁעֲתָא דְּאַקָּרִי בֵּין הָעֲרֵבִים.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כַּד נָהִיר יְמָמָא, כָּל אֵינּוֹן מְאִרֵי
 דִּיבְבָא, מְשַׁבְּחִין בְּמִלֵּי תְּשַׁבְּחוּן, לְקַבְּלִיהִ דְּהָאִי
 בִּקְרָא. (ס"א כַּד אֲתַעֵר, דְּכַד) דְּכַד אֲתַעֵר הָאִי בִּקְרָא, כָּלָהוּ
 מִתְּבַסְּמִין, וְדִינָא אֲשֶׁתְּכִידָּה, וְאַמְרִין תְּשַׁבְּחוּן. הָדָא
 הוּא דְּכִתְיִב, בָּרֶן יַחַד כִּכְבִּי בִּקְרָא וַיִּרְעִיו כָּל
 בְּנֵי אֱלֹהִים. וְהָהוּא זְמָנָא, (הִימְנוּתָא) תְּדוּוֹתָא וּבִרְכָּאן
 מְשַׁתְּבְּחוּן בְּעֵלְמָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִידָּה הוּא אֲתַעֵר

לשון הקודש

מאות ותשעים אלף רבוא פאותה שָׁעָה
 שְׁנִקְרָאת בֵּין הָעֲרֵבִים.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כְּשִׁמְאִיר הַיּוֹם, כָּל אוֹתָם
 בְּעָלֵי יְבֵבָה מְשַׁבְּחִים כְּדַבְּרֵי תְּשַׁבְּחוֹת
 כְּנִגְדַּת הַבִּקְרָה הַזֶּה. (כְּשִׁמְתַּעוֹרָר) שְׁכִשְׁמַתַּעוֹרָר
 הַבִּקְרָה הַזֶּה, כָּלֵם מִתְּבַשְּׁמִים, וְהַדִּין
 שׁוֹכֵךְ, וְאוֹמְרִים תְּשַׁבְּחוֹת. וְהוּא שְׁכִתּוּב
 (איוב לט) בָּרֶן יַחַד כִּכְבִּי בִּקְרָא וַיִּרְעִיו כָּל בְּנֵי

וַיֵּצֵא אֶל הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי ה' וַכֹּפֶר
 עָלָיו. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (תהלים ג)
 מִזְמוֹר לְאַסָּף אֶל אֱלֹהִים ה' דָּבָר וַיִּקְרָא
 אֶרֶץ מִמְּזֻרָח שָׁמֶשׁ עַד מְבֹאוֹ. לְמַדְנֹה,
 אֵלֶּף וַחֲמִשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים רְבּוּא בְּעָלֵי
 שִׁירָה מִזְמָרִים לְקוּדְשׁ בְּרִידָּה הוּא
 כְּשִׁמְאִיר הַיּוֹם. וְאֵלֶּף וַחֲמִשׁ מֵאוֹת
 וְאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה בְּצִהָרִים. וְאֵלֶּף וַחֲמִשׁ

לְאַבְרָהָם לְאַחֲיָא לִיה, וְאַשְׁתַּעֲשַׂע בֵּיה, וְאַשְׁלִטִּיה
 בְּעֶלְמָא. וּמָנָא לָן דְּהָאֵי בְּקָר דְּאַבְרָהָם הוּא.
 דְּכַתִּיב (בראשית יט) וַיֵּשְׁבּוּ אַבְרָהָם בְּבֶקֶר.

בְּהָהוּא זְמָנָא דְּבִין הָעֶרְבִים, כָּל אֵינוֹן אָלֶף וַחֲמִשׁ
 מָאָה וְתִשְׁעִין אָלֶף רַבּוּא מְאִרִי דִּילָלָה
 אֶקְרוּן, וּמִזְמָרִין בְּהָהִיא שַׁעְתָּא, וּקְטָטוּתָא שְׂרִיא
 בְּעֶלְמָא, וְהָהִיא שַׁעְתָּא אַתְּעָרוּתָא דְּאַתְעָר קִדְשָׁא
 בְּרִידָא הוּא לְיִצְחָק, וְקָם וּדְאִין לְחִיבִיא דְּעֶבְרִין עַל
 פְּתִגְמֵי אוּרִייתָא, וְשִׁבְעָה נְהָרֵי אִשָּׁא נְגִידִין וְנִפְקִין
 וְחִלִּין עַל רִישִׁיהוֹן דְּרִשִּׁיעִיָּא, וְשִׁלְחוּבֵי גּוֹמְרִין
 דְּנוּרָא מִתְעָרִין מֵעִילָא לְתַתָּא, וּכְדִין תָּב אַבְרָהָם
 לְאַתְרִיה. כְּמָה דְּאַתָּ אָמַר, (בראשית יח) וְאַבְרָהָם שָׁב
 לְמִקְוָמוֹ. וַיּוֹמַר אֶתְפָּנִי, וְחִיבֵי גֵיהֶנּוּם צְוֹחִין
 וְאַמְרִין (ירמיה ו) אֹי לָנוּ כִּי פָנָה הַיּוֹם כִּי יִנָּטוּ צִלְיֵי

לשון הקודש

שָׁעָה, וְהַקְטָטָה שׁוּרָה פְּעוּלָם. וְאוּתָה
 שָׁעָה הַהִתְעוּרָרוֹת שְׁמַעִיר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא אֶת יִצְחָק, וְעוֹמֵד וְדִן אֶת הָרָשָׁעִים
 שְׁעוֹבָרִים עַל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה, וְשִׁבְעָה
 נְהָרוֹת אֵשׁ זֹרָמִים וַיּוֹצֵאִים וְחִלִּים עַל
 רָאשֵׁי הָרָשָׁעִים, וְשִׁלְחָבוֹת גְּחִלִּים שֶׁל
 אֵשׁ מִתְעוּרָרוֹת מִמַּעַלָּה לְמַטָּה. וְאִזּוּ שָׁב
 אַבְרָהָם לְמִקְוָמוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְאַבְרָהָם
 שָׁב לְמִקְוָמוֹ. וְהַיּוֹם פּוֹנָה, וְרָשָׁעֵי הַגֵּיהֶנּוּם

אֵלֶיהֶם. וְאוּתוֹ זְמַן (אֲמוּנָה) שְׁמַחָה וּבִרְכוּת
 נִמְצָאִים פְּעוּלָם, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מַעִיר אַבְרָהָם לְהַחֲיוֹתוֹ, וּמַשְׁתַּעֲשַׂע
 עִמּוֹ וּמַשְׁלִיטוֹ בְּעוּלָם. וּמִנֵּין לָנוּ שֶׁהַבְּקָר
 הַזֶּה הוּא שֶׁל אַבְרָהָם? שְׁכַתּוֹב (בראשית יט)
 וַיֵּשְׁבּוּ אַבְרָהָם בְּבֶקֶר.

בְּאוּתוֹ זְמַן שֶׁל בֵּין הָעֶרְבִים, כָּל אוֹתָם
 אָלֶף וַחֲמִשׁ מֵאוֹת וְתִשְׁעִים אָלֶף רַבּוּא
 בְּעִלֵּי יִלְלָה נִקְרָאִים, וּמִזְמָרִים בְּאוּתָה

עָרַב. וְהָיָא שְׁעָתָא, בָּעֵי בַר נָשׁ לְאַזְדָּהָרָא,
בְּצִלּוֹתָא דְּמִנְחָה.

בְּזִמְנָא דְּמָטִי לִילְיָא אֵינוֹן אֶלְף וְחֲמִשׁ מָאָה
וְאַרְבַּעִין וְתַמְנִיָּא, אֶקְרוּן מִבְּרָא
לְפָרוּכְתָּא, וְאָמְרִין שִׁירְתָּא. בְּדִין דִּינִין דְּלִתְתָּא
מִתְעָרִין, וְאֶזְלִין וְשָׂאטִין בְּעֶלְמָא, וְאֶלִין אֶמְרִין
שִׁירְתָּא. עַד דִּיתְפְּלִיג לִילְיָא מִשְׁמֶרֶה וּפְלָגָא. בְּתַר
דִּיתְפְּלִיג לִילְיָא מִזְדְּמִי בְּלָהוּ אַחֲרִינִי בְּחָדָא,
וְאָמְרִי תְהִלּוֹת, בְּמָה דְאַתְּ אָמַר (ישעיה ס) וְתְהִלּוֹת יִי
יְבִשְׂרוּ. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר כִּד רַעְנָא אֲשֶׁתִּכַּח בְּצַפְרָא,
תְּהִלּוֹת יִי מִבְּשָׂרִין.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, בְּתַר דִּירוּחָא דְּצַפּוֹן אֲתַעַר בְּפְלָגוֹת
לִילְיָא וְאֶזְלִיל לֵיהּ, תְּהִלּוֹת מִבְּשָׂרִי, עַד דִּיִּיתִי
צַפְרָא, וְאֲתַעַר הָאִי בְּקָר, בְּדִין חֲדוּוֹתָא וּבְרַפָּאן
אֲשֶׁתִּכַּח בְּעֶלְמָא.

לשון הקודש

עַד שְׁנַחֲלַק הַלֵּילָה מִשְׁמֶרֶת וַחֲצִי. אַחֲרֵי
שְׁנַחֲלַק הַלֵּילָה, מִזְדְּמִינִים כָּל הָאַחֲרִים
כְּאַחַד וְאֶמְרִים תְּהִלּוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(ישעיה ס) וְתְהִלּוֹת ה' יְבִשְׂרוּ. רַבִּי יְהוּדָה
אָמַר, כְּשֶׁנִּמְצָא רְצוֹן בְּכָר, תְּהִלּוֹת ה'
מִבְּשָׂרִים.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, אַחֲרֵי שְׁרוּת הַצַּפּוֹן
הַתְּעוֹרְרָה בַּחֲצוֹת הַלֵּילָה וְהִלְכָה לָהּ,

צוֹנְחִים וְאֶמְרִים: (ירמיה ו) אוֹי לָנוּ כִּי פָנָה
הַיּוֹם כִּי יָנֹטוּ צִלְלֵי עָרַב. וְאוֹתָהּ שְׁעָה
צָרִיד אָדָם לְהִזְהַר בְּתַפְלַת הַמִּנְחָה.

בְּזִמְנָא שְׁמַנְיַע הַלֵּילָה, אוֹתָם אֶלְף
וְחֲמִשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעִים וְשְׁמוֹנֶה נִקְרְאִים
מִחוּץ לְפָרְכָת וְאֶמְרִים שִׁירָה. אִז
מִתְעוֹרְרִים הַדִּינִים שְׁלִמְטָה, וְהוֹלְכִים
וּמְשׁוּמְטִים בְּעוֹלָם, וְאַלֶּה אֶמְרִים שִׁירָה

תֵּאָנָא, אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּלֵהוּ הָבִי, וְעִילָא מְנַהוֹן
 סָרְכִין תִּלְתָּא. בְּהֵיָא שַׁעְתָּא דְּאַתְעָר
 הָאִי בִקָּר, וּמִתְעָרִין תְּשַׁבְּחוּ, כָּל אֵינוֹן אֶלְף וַחֲמִשׁ
 מָאָה וַחֲמִשִּׁין רַבּוּא, אֶתְמָנָא עַלְיֵיהּ חַד מְמָנָא,
 וְהִימָן שְׁמִיָּה לְקַבְּלִיהּ דְּלִתְתָּא, וְתַחוּת יְדֵיהּ סָרְכִין
 מְמָנָן עַלְיֵיהּ לְאַתְקֵנָא שִׁירְתָּא. בְּהֵיָא שַׁעְתָּא
 דְּאַתְעָר זְמָנָא דְּבִין הָעֶרְבִים, וְזִמְרִין כָּל אֵינוֹן אֶלְף
 וַחֲמִשׁ מָאָה וְתִשְׁעִין אֶלְף רַבּוּא מְאִירִי דִּילָלָה,
 אֶתְמָנָא עַלְיֵיהּ חַד מְמָנָא וִידוּתוֹן שְׁמִיָּה, לְקַבְּלִיהּ
 דְּלִתְתָּא, וְתַחוּת יְדֵיהּ סָרְכִין מְמָנָן עַלְיֵיהּ, לְאַתְקֵנָא
 הֵהוּא זְמָרָא, כְּמָה דְּאַתְ אָמַר (ישעיה כה) זְמִיר עָרִיצִים.

בְּהֵיָא שַׁעְתָּא דְּמָטִי לִילְיָא, מִתְעָרִין כָּל אֵינוֹן
 דְּמִבְּרָא לְפָרוּכְתָּא, בְּדִין שְׂכִידָא כְּלָא,
 וּפְטָרָא לָא אֲשַׁתְּכַח, וְדִינִין דְּלִתְתָּא מִתְעָרִין, בְּלֵהוּ

לשון הקודש

ידו שָׂרִים מְמָנִים עֲלֵיהֶם לְתַקֵּן שִׁיר.
 בְּאוֹתָהּ שַׁעָה שְׁמִתְעוֹרֵר זְמַן שֶׁל בֵּין
 הָעֶרְבִים וּמוֹמְרִים כָּל אוֹתָם אֶלְף וַחֲמִשׁ
 מֵאוֹת וְתִשְׁעִים אֶלְף רַבּוּא בְּעִלֵּי הִלְלָה,
 מִתְמַנֶּה עֲלֵיהֶם מְמָנָה אֶחָד, וּשְׁמוֹ יְדוּתוֹן,
 כְּנֶגֶד שְׁלֹמֹמָה, וְתַחַת יְדוּ מְמָנִים עֲלֵיהֶם
 שָׂרִים לְתַקֵּן אוֹתוֹ הַזֶּמֶר, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (שם
 כה) זְמִיר עָרִיצִים.

בְּאוֹתָהּ שַׁעָה שְׁמִיָּה הִלְלָה, מִתְעוֹרְרִים

מִבְּשָׂרִים תְּהִלּוֹת עַד שְׂיבָא הַבֶּקֶר,
 וּמִתְעוֹרֵר הַבֶּקֶר הַזֶּה, וְאֵז שְׁמִחָה וּבִרְכוּת
 נִמְצָאִים בְּעוֹלָם.

לְמִדְנֹה, אָמַר רַבִּי אַבָּא, כָּלֶם כֶּךָ, וּמַעַל
 כָּלֶם שְׁלֹשָׁה שָׂרִים. בְּאוֹתָהּ שַׁעָה
 שְׁמִתְעוֹרֵר הַבֶּקֶר הַזֶּה וּמִתְעוֹרְרִים
 תְּשַׁבְּחוּת עַל כָּל אוֹתָם אֶלְף וַחֲמִשׁ מֵאוֹת
 וַחֲמִשִּׁים רַבּוּא, מִתְמַנֶּה עֲלֵיהֶם מְמָנָה
 אֶחָד, וּשְׁמוֹ הִימָן, כְּנֶגֶד שְׁלֹמֹמָה, וְתַחַת

אֶת־מָנֶן בַּחֲדָא, אֵלִין עַל אֵלִין, עַד דְּאֶתְפְּלִיג לִילִיָּא.
 בְּתַר דְּאֶתְפְּלִיג לִילִיָּא, וּמִתְכַּנְּשֵׁי בְּלָהוּ, אֶת־מָנָא
 עֲלִיָּיהוּ חַד מְמָנָא וּכְנִישׁ לְכָל מִשְׁרִיין, בְּמָה דְּאֶתְ
 אָמַר (במדבר י') מֵאִסָּף לְכָל הַמַּחֲנוֹת וְגו', וְאָסָף שְׁמִיָּה,
 לְקַבְּלִיהָ דְּלִתְתָּא, וְתַחֲזוֹת יְדִיָּה פֶּל אֵינֹון סָרְכִין
 מְמָנֶן, וּמִבְשָׂרֵי תַּהֲלוֹת.

עַד דְּאֶתִּי צִפְרָא, בִּין דְּאֶתִּי צִפְרָא, קָם הָהוּא
 נַע"ר, יוֹנֵק מִשְׁדֵּי אִמִּיָּה, לְדַכָּאָה לָּהּ, וְעָאֵל
 לְשִׁמְשָׁא. בַּד אַתְעַר בְּקָר, בְּדִין הִיא שַׁעְתָּא דְּרַעְוָא,
 דְּאֶשְׁתַּעֵי מְטְרוֹנִיתָא בְּמִלְכָּא, וּמִלְכָּא מְשִׁיךְ מִנִּיהָ
 חַד (דף ט"ה ע"א) חוּטָא דְּבִרְכָּאן וּפָרִים עַל מְטְרוֹנִיתָא,
 וְעַל אֵינֹון דְּמוֹדְוֹנִי לָהּ. מָאן אֵינֹון דְּמוֹדְוֹנִי עֲמָה.
 אֵינֹון דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרִיָּתָא בְּלִילִיָּא, בַּד אֶתְפְּלִג.

לשון הקודש

עַד שָׁבָא הַבֶּקֶר. בִּין שָׁבָא הַבֶּקֶר, קָם
 אוֹתוֹ נַע"ר וְיוֹנֵק מִשְׁדֵּי אִמּוֹ לְמַהֲרָ
 אוֹתָם, וְנִכְנָם לְשִׁמְשֵׁי. בְּשִׁמְתְּעוֹרֵר
 הַבֶּקֶר, אִזּוּ הִיא עֵת רַעְוֹן שְׁמִדְבְּרַת
 הַגְּבִירָה עִם הַמֶּלֶךְ, וְהַמֶּלֶךְ מוֹשֵׁךְ מִמֶּנּוּ
 חוּט אֶחָד שֶׁל בְּרָכוֹת וּפּוֹרָם עַל הַגְּבִירָה
 וְעַל אוֹתָם שְׁמִדְוֹנִים עֲמָה. מִי הֵם
 שְׁמִדְוֹנִים עֲמָה? אוֹתָם שְׁמִשְׁתַּדְּלִים
 בַּתּוֹרָה בְּלִילָה, בְּשִׁנְחֻלָּק.

כָּל אוֹתָם שְׁמִחֻין לְפָרְכַּת, וְאִזּוּ הַכָּל
 שׁוֹכֵךְ, וּפִתַּח לֹא נִמְצָא, וְהַדִּינִים
 שְׁלִמְטָה מִתְעוֹרְרִים, כָּלֵם מִתְמַגִּים
 בְּאַחַר אֱלֹהֵי עַל אֱלֹהֵי, עַד שְׁנַחֲלֵק הַלִּילָה.
 אַחֵר שְׁנַחֲלֵק הַלִּילָה וְכָלֵם מִתְכַּנְּסִים,
 מִתְמַנֶּה עֲלֵיהֶם מְמָנָה אֶחָד וּמִכְנָם אֶת
 כָּל הַמַּחֲנוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר י') מֵאִסָּף
 לְכָל הַמַּחֲנוֹת וְגו', וְשָׁמוּ אָסָף, בְּנִגְד
 שְׁלִמְטָה, וְתַחַת יָדוֹ כָּל אוֹתָם שָׂרִים
 מְמָנִים וּמִבְשָׂרִים תַּהֲלוֹת.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, וּפָאָה חוֹלְקִיהָ מֵאֵן דְּאֵתִי עִם
 מִטְרוֹנִיתָא, בְּשַׁעְתָּא דְּאֵתִת לְקַבְּלָא אֲנָפִי
 מִלְכָּא, לְאַשְׁתַּעֲי בֵּיהּ. וְאַשְׁתַּבַּח עִמָּהּ. בְּשַׁעְתָּא
 דְּאוֹשִׁיט מִלְכָּא יְמִינָא, לְקַבְּלָא לְמִטְרוֹנִיתָא. הָדָא
 הוּא דְּכַתִּיב, (תהלים קלט) אֵשָׁא בְּנָפִי שָׁחַר אֲשַׁכְנָה
 בְּאַחֲרִית יָם. מָאי אַחֲרִית יָם. הֵחִיא שַׁעְתָּא
 אַחֲרִית דְּהָהוּא יָם הוּא. דְּכַד אֶתְפְּלַג, שִׁירוֹתָא
 הָוָה, וְדִינָא הָוָה, וְהַשְׁתָּא אַחֲרִית הוּא דִּילָהּ,
 דְּמִסְתַּלְקִין דִּינָהָא. וְעֹאֲלֵת בְּגַדְפּוּי דְּמִלְכָּא, הִיא
 וְכָל אֵינוֹן דְּמוֹדְוֹגִין לָהּ, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב
 אֲשַׁכְנָה בְּאַחֲרִית יָם.

וְתֵאֵנָא, כָּל אֵינוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא בְּשַׁעְתָּא
 דְּאֶתְפְּלִיג לִילִיָּא. אֲשַׁתְתַּף בְּשִׁכְנִיתָא. וְכַד אֵתִי
 צַפְרָא, וּמִטְרוֹנִיתָא אֶתְחַבֵּרַת עִם מִלְכָּא, הוּא
 אֲשַׁתַּבַּח עִמָּה עִם מִלְכָּא. וּמִלְכָּא פְּרִים עַל כְּלָהּ

לשון הקודש

וְהָיָה דִּין, וְעַבְשׁוֹ הָאַחֲרִית הוּא שְׁלָה,
 שְׁמִסְתַּלְקִים דִּינִיָּה, וְנִכְנָסֵת לְכַנְפֵי הַמֶּלֶךְ
 הִיא וְכָל אוֹתָם שְׁמוֹדְוֹגִים עִמָּהּ. וְהוּ
 שְׁכָתוֹב אֲשַׁכְנָה בְּאַחֲרִית יָם.

וְלַמְדֵּנּוּ, כָּל אוֹתָם שְׁמִסְתַּדְּלִים בְּתוֹרָה
 בְּשַׁעְתָּא שְׁנַחֲלֵק הַלִּילָהּ, מִשְׁתַּתְּפִים עִם
 הַשְׁכִּינָה. וּכְשָׁבֵא הַבֶּקֶר וְהַגְּבִירָה
 מִתְחַבֵּרַת עִם הַמֶּלֶךְ, הוּא נִמְצֵא עִמָּה עִם

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, אֲשֶׁרִי חֲלָקוּ שֶׁל מִי
 שָׁבֵא עִם הַגְּבִירָה בְּשַׁעְתָּא שְׁבֹאָה לְקַבְּלָא
 אֶת פְּנֵי הַמֶּלֶךְ לְדַבֵּר עִמָּהּ, וְנִמְצֵא עִמָּהּ,
 בְּשַׁעְתָּא שֶׁהַמֶּלֶךְ מוֹשִׁיט אֶת יְמִינוֹ לְקַבְּלָא
 אֶת הַגְּבִירָה. וְהוּ שְׁכָתוֹב (תהלים קלט) אֵשָׁא
 בְּנָפִי שָׁחַר אֲשַׁכְנָה בְּאַחֲרִית יָם. מִי
 אַחֲרִית הָיִם? אוֹתָהּ שַׁעְתָּא אַחֲרִית שֶׁל
 אוֹתוֹ יָם הִיא. שְׁכָשְׁנַחֲלֵק, הִיָּתָה רֵאשִׁית,

גִּדְפוּי, הָדָא הוּא דְכָתִיב, (תהלים מב) יוֹמָם יִצְוֶה יי' חֲסִדוֹ וּבִלְיִלָה שִׁירָה עָמִי וְגו'.

תֵּאֲנֵא, בְּהֵיִא שַׁעְתָּא, אֲבָהֵן מִזְדַּמְנִין בְּמִטְרוּנִיתָא, וְקִדְמִין לְאַשְׁתָּעֵי בַּהֲדָה, וּלְאַתְחַבְרָא עָמָה. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְלִיל עָמָה בָּהוּ. וְהוּא קְאָרִי לָהּ לְפָרְסָא לָהּ גִּדְפוּי, הָדָא הוּא דְכָתִיב, (תהלים ג) מִזְמוֹר לְאַסָּף אֵל אֱלֹהִים יי' דְּבַר וַיִּקְרָא אֶרֶץ וְגו'. אֵל: דָּא נִהִירוּ דְחֻכְמָתָא, וְאַקְרִי חֲסִד. אֱלֹהִים: דָּא גְבוּרָה. יְהוֹ"ה: דָּא שְׁלִימוּ דְכֻלָּא, רַחֲמִי. וְעַל דָּא, דְּבַר וַיִּקְרָא אֶרֶץ וְגו'.

רַבִּי אֶלְעָזָר הָהוּא יְתִיב קָמִיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן אַבּוּי, אָמַר לִיה, הָא תַּנִּינָן אֱלֹהִים בְּכָל אֶתֶר דִּינָא הוּא. יו"ד ה"א וָא"ו ה"א. אֵית אֶתֶר דְּאַקְרִי אֱלֹהִים, בְּגוֹן (בראשית טו) אֲדָנָי יְהוֹ"ה. אָמַי אַקְרִי אֱלֹהִים, וְהָא אֶתְוֹן רַחֲמֵי אֵינוֹן בְּכָל אֶתֶר.

לשון הקודש

מִזְמוֹר לְאַסָּף אֵל אֱלֹהִים ה' דְּבַר וַיִּקְרָא אֶרֶץ וְגו'. אֵל – זֶה אֹר הַחֻכְמָה, וְנִקְרָא חֲסִד. אֱלֹהִים – זֶה גְבוּרָה. יְהוֹה – זֶה שְׁלֵמוֹת הַכֹּל, רַחֲמִים. וְעַל זֶה – דְּבַר וַיִּקְרָא אֶרֶץ וְגו'.

רַבִּי אֶלְעָזָר הָהוּא יוֹשֵׁב לְפָנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן אַבּוּי. אָמַר לוֹ, הֲרִי שְׁנִינוּ אֱלֹהִים בְּכָל מְקוֹם הוּא דִּין. יו"ד ה"א וָא"ו ה"א. יֵשׁ

הַמֶּלֶךְ, וְהַמֶּלֶךְ פּוֹרֵם עַל כָּלָם אֶת בְּנֵיָיו. וְהוּא שְׁכֵתוֹב (שם מב) יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסִדוֹ וּבִלְיִלָה שִׁירָה עָמִי וְגו'.

לְמִדְנֵנוּ, בְּאוֹתָהּ שַׁעָה הָאֲבוֹת מִזְדַּמְנִים עִם הַגְּבִירָה, וּמְקַדִּימִים לְדַבֵּר עָמָה וּלְהַתְחַבֵּר עָמָה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְדַבֵּר עָמָה עֲלֵיהֶם, וְהוּא קוֹרָא לָהּ לְפָרֵם עֲלֵיהֶּ אֶת בְּנֵיָיו. וְהוּא שְׁכֵתוֹב (שם ג)

אָמַר לִיה, הָכִי הוּא כְּתִיב בְּקָרָא, דְּכְתִיב, (דברים
 ד) וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשְּׁבוּתָ אֶל לְבָבְךָ כִּי יי'
 הוּא הָאֱלֹהִים, וְכְתִיב (מלכים א יח) יי' הוּא הָאֱלֹהִים.
 אָמַר לִיה מַלְּה דָא יִדְעָנָא, דְּבִאֲתֵר דְּאִית דִּינָא,
 אִית רַחֲמֵי. וְלִזְמָנָא, בְּאֲתֵר דְּאִית רַחֲמֵי, אִית דִּינָא.
 אָמַר לִיה תָּא תְּחִי דְּהָכִי הוּא, יְהוֹ"ה בְּכָל אֲתֵר
 רַחֲמֵי. וּבְשַׁעְתָּא דְּמַחְפְּכִי תִּיַּיבִיָּא רַחֲמֵי לְדִינָא,
 בְּדִין כְּתִיב יְהוֹ"ה, וְקָרִינָן לִיה אֱלֹהִים.

אָבֵל תָּא תְּחִי רָזָא דְּמַלְּה, תִּלְת דְּרָגִין אֵינֻן, וְכָל
 דְּרָגָא וְדְרָגָא בְּלַחֲדוּי, וְאַף עַל גַּב דְּכֻלָּא
 חַד, וּמִתְקַשְּׁרִי בְּחַד, וְלֹא מִתְפָּרְשִׁי דָא מִן דָּא. תָּא
 תְּחִי, בְּלַחוּ נְטִיעָן, וְכָל אֵינֻן בּוֹצִינִין (דְּמִתְלַחֲטִין) בְּלַחוּ
 נְהִירִין וּמִתְלַחֲטִין וּמִשְׁתַּקְּטִין וּמִתְפָּרְכָּאן, מִתְּחִלָּה
 נִתְרָא דְּנָגִיד וְנָפִיק, דְּכֻלָּא כְּלִיל בִּיה, (תרי

לשון הקודש

מָקוֹם שְׁנִקְרָא אֱלֹהִים, כְּמוֹ אֲדָנִי יְהוֹ"ה. לְמָה נִקְרָא אֱלֹהִים, וְהִרִי אוֹתִיּוֹת הֶרְחֵמִים הֵן בְּכָל מָקוֹם?
 אָמַר לוֹ, כִּד זֶה כְּתוּב בְּמִקְרָא, שְׁכֵתוֹב (דברים ד) וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשְּׁבוּתָ אֶל לְבָבְךָ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים, וְכְתוּב (מלכים א יח) ה' הוּא הָאֱלֹהִים. אָמַר לוֹ, דְּכָר זֶה יִדְעָתִי, שְׁבִמְקוֹם שֵׁישׁ דִּין יֵשׁ רַחֲמִים, וְלַפְעָמִים בְּמָקוֹם שֵׁישׁ רַחֲמִים יֵשׁ דִּין. אָמַר לוֹ, בֹּא וְרֵאזָה שְׁכֵכָה זֶה, יְהוֹ"ה בְּכָל מָקוֹם רַחֲמִים. וּבְשַׁעְתָּא שְׁמַחְפְּכִים הֶרְשָׁעִים רַחֲמִים לְדִין, אִז כְּתוּב יְהוֹ"ה, וְקוֹרְאִים אוֹתוֹ אֱלֹהִים.
 אָבֵל בֹּא רֵאזָה סוּד הַדְּכָר, שְׁלֵשׁ דְּרָגוֹת הֵן, וְכָל דְּרָגָה וְדְרָגָה לְבִדְהָ, וְאַף עַל גַּב שְׁהַבֵּל אֶחָד וּמִקְשָׁרִים בְּאַחַד, וְלֹא נִפְרָדִים זֶה מִזֶּה. בֹּא רֵאזָה, כָּל הַנְּטִיעוֹת וְכָל הַמְּאֹרֹת (שְׁמִתְלַחֲטִים) כְּלָם מְאִירִים

וְכִלְלָא דְכֻלָּא בֵּיהּ. (נוסחתי)

וְהָאִי נִהְרָא אֶתְקָרִי א"ם לְגִנְתָּא, וְעִילָא מִגִּנְתָּא,
בְּגִין דְּעֵדֶן מִשְׁתַּתָּף בְּהֶדְהּ, וְלֹא פָרִישׁ מִנָּה.
וּבְגִין כֵּךְ, כָּל מְבוּעֵין נִפְקִין וְנִגְדִין וְאֶשְׁתְּקִיין לְכָל
עֵיבָר. וּפְתִיחִין בָּהּ פְּתִיחִין, וְעַל דָּא רַחֲמֵי מִנָּה
מִשְׁתַּבְּחִין, וְרַחֲמִין פְּתִיחִין בָּהּ.

וּבְגִין דְּקָרִינֵן לָהּ אִם, נִזְכָּרָא גְבוּרָה, וְדִינָא מִנָּה
נָפִיק. אֶקָרִי רַחֲמֵי בְּלַחֲזֻדְהָא, הָא מִסְטָרְהָא
דִּינִין מִתְעָרִין. וּבְגִין כֵּךְ כְּתִיב בְּרַחֲמֵי, וְנִקְוֹד
בְּדִינָא. אֲתִזְוֹן בְּרַחֲמֵי, וְאֲתִנְגִּיד דִּינָא מִסְטָרְהָא,
כְּגִזְוִנָא דָּא יְהִי"וּהָ, הָאִי דְרָגָא חַד.

דְּרָגָא תִּנְיִינָא, מִסְטָרָא דְהָאִי קַדְמָאָה, נָפִיק
וְאֲתַעֵר דְרָגָא אַחֲרָא אֶקָרִי גְבוּרָה, וְהָאִי
אֶקָרִי אֱלֹהִים, בְּאֵלִין אֲתִזְוֹן מִמֶּשׁ.

לשון הקודש

וּמִשְׁשׁוּם שְׁקוּרָאִים לָהּ אִם, נִקְבָּה גְבוּרָה,
וְדִין יוֹצֵא מִמֶּנָּה. נִקְרָאת רַחֲמִים לְבִדְהָ,
הָרִי מַצְדִּיהָ מִתְעוֹרְרִים דִּינִים, וּמִשְׁשׁוּם כֵּךְ
כְּתוּב בְּרַחֲמִים וְנִקְוֹד בְּדִין. הָאוֹתִיּוֹת
בְּרַחֲמִים, וְנִשְׁפָּע דִּין מַצְדָּה, כְּמוֹ כֵּן
יְהו"ה, הִנֵּה דְרָגָה אַחַת.

דְּרָגָה שְׁנִיָּה – מַצֵּד הָרָאשׁוֹנָה הַזֶּה
יוֹצֵאת וּמִתְעוֹרֶרֶת דְּרָגָה אַחֲרֵת
שְׁנִקְרָאת גְבוּרָה, וְזֶה נִקְרָא אֱלֹהִים

וּמִתְלַהֲטִים וְנִשְׁקִים וּמִתְבָּרְכִים מֵאוֹתוֹ
נִהָר שְׁשׁוּפָע וְיוֹצֵא שֶׁהַכֹּל כָּלוּל בּוֹ, וְבוֹ
כָּלֵל הַכֹּל.

וְהַזֶּה הַזֶּה נִקְרָא א"ם לָגֶן וּמַעַל לָגֶן,
מִשְׁשׁוּם שְׁעֵדֶן מִשְׁתַּתָּף עִמָּהּ וְלֹא נִפְרָד
מִמֶּנָּה. וּמִשְׁשׁוּם כֵּךְ כָּל הַמַּעֲיָנוֹת יוֹצֵאִים
וְשׁוּפָעִים וְנִשְׁקִים לְכָל עֵבֶר וּפּוֹתֻחִים בָּהּ
פְּתֻחִים, וְעַל כֵּן רַחֲמִים נִמְצָאִים מִמֶּנָּה,
וְרַחֲמִים פְּתוּחִים בָּהּ.

וְשִׁירוֹתָא (סד) מוֹעִיר אַנְפִּין הוּא, וּבִיָּה אֶתְאַחִיד.
וּבְגִין דְּאֶתְאַחִיד (האי) בְּהֵאֵי, כְּתִיב יי' הוּא הָאֱלֹהִים,
כִּי יי' הוּא הָאֱלֹהִים, בְּאֵלִין אֶתְנוּן, וְהוּא חַד, וְדָא
הוּא דְרֵגָא תַנִּינָא.

דְּרֵגָא תְּלִיתָא, צִדְק. כְּתָרָא בְּתָרָא, הֵאֵי בִי
דִּינָא דְּמִלְכָּא. וְתֵאנָא אֲדִנִּי חֲכִי כְּתִיב,
וְחֲכִי אֶקְרִי, וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּהֵאֵי שְׂמָא אֶתְקִרִי.
וְהֵאֵי שְׂמָא בְּאַתֵּר דָּא אֲשֶׁתְּלִים. וְאֵלִין אֵינֻן תְּלַת
דְּרֵגִין, דְּאֶקְרוּן בְּשִׁמְהוֹן דְּדִינָא. וְכֹלָא מִתְקַשֵּׁר חַד
בְּחַד בְּלֹא פְּרוּדָא, כְּמָה דְּאוּקִימָנָא.

אָמַר לִיה, אֵי נִיחָא קַמִּיָּה דְּאַבָּא, הָא שְׂמַעְנָא
בְּהֵאֵי, דְּכְתִיב, (שמות ג) אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה,
וְלֹא קִיַּמָּא בִּיה. אָמַר לִיה אֶלְעָזָר בְּרִי, הָא
אוּקְמוּהָ חֲבֵרְיָא, וְהִשְׁתָּא בְּחַד מַלְכָּא אֶתְקַשֵּׁר
כֹּלָא. (דף ט"ה ע"ב) •

לשון הקודש

בשם הוה, והשם הוה במקום הוה נשלם,
ואלו הן שלש דרגות שנקראות בשמות
הדין, והכל נקשר אחד עם אחד בלי
פרוד, כמו שבארנו.

אמר לו, אם נות לפני אבא, הרי
שמעתי על זה, שכתוב (שמות ג) אֶהְיֶה אֲשֶׁר
אֶהְיֶה, ולא עומד בו. אמר לו, אלעזר
בני, הרי פרשוה החברים, ועכשו בדבר

באותיות הללו ממש. והראשית (אחת)
היא מוֹעִיר אַנְפִּין, ובו נֶאֱחָזָה. ומשום
שנֶאֱחָזָה (ח) בזה כתוב ה' הָאֱלֹהִים, כִּי ה'
הוא הָאֱלֹהִים, באלו האותיות, והוא
אחד, וזוהי דְּרֵגָה שְׁנִיָּה.

דְּרֵגָה שְׁלִישִׁית – צִדְק. כְּתָר אַחֲרוֹן, הרי
בית דין של המלך. ולמדנו אֲדִנִּי כֹךְ
כתוב וכך נקרא, וכנסת ישראל נקראת

וַיָּרֶזָא דְּמִלָּה הָכִי הוּא. אֶהְיֶה, דָּא כְּלָלָא דְּכָלָא.
 דְּכַד שְׁבִילִין סְתִימִין וְלֹא מִתְפָּרְשֵׁן, וּכְלִילִין
 בְּחֵד אֲתֵר. בְּדִין אַקְרִי אֶהְיֶה, כְּלָלָא כָּלָא, סְתִים
 וְלֹא אֶתְגַּלִּיָּא.

בְּתֵר דְּנִפְק מִנִּיה שִׁירוּתָא, וְהָהוּא נָהָר אֶתְעַבְר
 לְאַמְשָׁבָא כָּלָא, בְּדִין אַקְרִי אֶשֶׁר אֶהְיֶה.
 כְּלוּמַר, עַל בֶּן אֶהְיֶה, אֶהְיֶה וּמִין לְאַמְשָׁבָא
 וְלֹא וְלָדָא כָּלָא. אֶהְיֶה: כְּלוּמַר, הַשְׁתָּא אָנָּא הוּא
 כְּלָל כָּלָא, כְּלָלָא דְּכָל פְּרָטָא. אֶשֶׁר אֶהְיֶה:
 דְּאֶתְעַבְרַת אִימָא, וְזִמְנִית לְאַפְקָא פְּרָטִין כְּלָהוּ,
 וְלֹא אֶתְגַּלִּיָּא שְׁמָא עֲלָהָ.

לְבִתֵּר בָּעָא מִשָּׁה לְמַנְדַּע פְּרָטָא דְּמִלָּה מָאן הוּא,
 עַד דְּפָרִישׁ וְאָמַר אֶהְיֶה (ס"א יְהוּה), דָּא הוּא
 פְּרָטָא, וְהָבָא לָא כְּתִיב אֶשֶׁר אֶהְיֶה. וְאַשְׁכַּחְנָא

לשון הקודש

אֶהְיֶה. כְּלוּמַר, עַל בֶּן אֶהְיֶה, אֶהְיֶה מְזֻמֵּן
 לְהַמְשִׁיךְ וְלַהוֹלִיד הַבֵּל. אֶהְיֶה – כְּלוּמַר,
 עֲכָשׁוּ אֲנִי הוּא הַבֵּל שֶׁל הַבֵּל, הַבֵּל שֶׁל
 כָּל פְּרָט. אֶשֶׁר אֶהְיֶה – שְׁהִתְעַבְרָה הָאֵם,
 וְעִתִּידָהּ לְהוֹצִיא אֶת כָּל הַפְּרָטִים וּלְגַלּוֹת
 אֶת הַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן.

אַחֵר כֵּךְ רָצָה מִשָּׁה לְדַעַת מַהוּ פְּרָט
 הַדְּבָר, עַד שֶׁפָּרֵשׁ וְאָמַר אֶהְיֶה (יְהוּה) –

אַחֵד הַבֵּל נִקְשָׁר.

וְסוּד הַדְּבָר כֵּךְ הוּא. אֶהְיֶה, זֶה כְּלָל
 שֶׁל הַבֵּל. שְׁכַשְׁכְּבִילִים סְתוּמִים וְלֹא
 מִתְפָּרְשִׁים, וּכְלוּלִים בְּמָקוֹם אֶחָד, אִזּו
 נִקְרָא אֶהְיֶה, הַבֵּל שֶׁל הַבֵּל, סְתוּם
 וְלֹא נִגְלָה.

אַחֵר שְׁיַצָּאָה מִמֶּנּוּ רֵאשִׁית וְאוֹתוֹ נָהָר
 עֲבַר לְמִשְׁךְ אֶת הַבֵּל, אִזּוּ נִקְרָא אֶשֶׁר

בְּסִפְרָא דְשִׁלְמָה מְלָכָא, אֲשֶׁר: בְּקִיטוֹרָא דְעֵדוּנָא
קִסְטִירָא בְּחִבְרוּתָא עֲלָא אֲשֶׁתִּבְחָ. בְּמָה דְאֵת
אָמַר, (בראשית ל) בְּאֲשֶׁרִי כִי אֲשֶׁרוֹנִי בָנוֹת, אֲהִיָּה
זְמִינָא לְאוֹלָדָא.

תָּא חַזִּי חֵידָּ נְחִית מְדִרְגָּא לְדִרְגָּא, לְאוֹדְעָא רָזָא
דְשָׁמָא קִדִּישָׁא (לֹאֲחֻזָּה קִדִּישָׁא בְּרִידָּ הוּא) לְמִשָּׁה.
בְּקִדְמִיתָא אֲהִיָּה, בְּלָלָא דְכָלָא, סְתִיב דְלָא
אֲתַגְלִיָּא כָלִל, בְּמָה דְאֲמִינָא. וְסִימֵן, (משלי ח) וְאֲהִיָּה
אֲצִלוֹ אֲמוֹן וְגו', וּבְתִיב (איוב כח) לֹא יֵדַע אֲנוֹשׁ עֲרֻכָּה
וְגו'. לְבִתָּר אֲפִיק (רָזָא דְשִׁירוּתָא עֲלָא, רֹאשִׁיתָא דְכָלָא ו) תְּהוּא
נִהָרָא, אִימָא עֲלָא, אֲתַעֲבֵרָת, וְזְמִינָא לְאוֹלָדָא.
וְאָמַר אֲשֶׁר אֲהִיָּה, זְמִינָא לְאוֹלָדָא, וְלִתְקֵנָא כָלָא.
לְבִתָּר שְׂאִרִי לְאוֹלָדָא, וְלֹא כְתִיב אֲשֶׁר, אֲלָא
אֲהִיָּה: כְּלוּמַר, הַשְׁתָּא יִפִּיק וְיִתְתַּקֵּן כָּלָא.

לשון הקודש

כָּלִל, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ. וְסִימֵן — (משלי ח)
וְאֲהִיָּה אֲצִלוֹ אֲמוֹן וְגו', וּבְתִיב (איוב כח) לֹא
יֵדַע אֲנוֹשׁ עֲרֻכָּה וְגו'. אַחֲרֵי כֵן הוֹצִיא (סוד
שֶׁל הַרְאִשִׁית הָעֲלִיוֹנָה, תַּחֲלַת הַכֹּל ו) אוֹתוֹ הַנֶּהָר, הָאֵם
הָעֲלִיוֹנָה שֶׁהִתְעַבְּרָה וְעֵתִידָה לְהוֹלִיד.
וְאָמַר אֲשֶׁר אֲהִיָּה, עֵתִידָה לְהוֹלִיד וְלִתְקֵן
הַכֹּל. אַחֲרֵי כֵן הִתְחִילָה לְהוֹלִיד, וְלֹא
כְּתוּב אֲשֶׁר, אֲלָא רַק אֲהִיָּה. כְּלוּמַר,
עֲבָשׁוּ יוֹצִיא וְיִתְתַּקֵּן הַכֹּל.

זֶהוּ פֶּרֶט. וְכֵאֵן לֹא כְּתוּב אֲשֶׁר אֲהִיָּה.
וּמִצָּאתִי בְּסִפְרוֹ שֶׁל שִׁלְמָה הַמֶּלֶךְ,
אֲשֶׁר — בְּקֶשֶׁר שֶׁל עֲדוֹן הַמִּמְשָׁלָה
נִמְצָאת בְּחִבְרוּתָא עֲלִיוֹנָה, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר
(בראשית ל) בְּאֲשֶׁרִי כִי אֲשֶׁרוֹנִי בָנוֹת,
אֲהִיָּה עֵתִידָה לְהוֹלִיד.

כָּא וְרָאָה אֵיךְ יוֹרֵד מְדִרְגָּה לְדִרְגָּה
לְהוֹדִיעַ אֵת סוֹד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ (לְהַרְאוֹת אֵת
הַקָּדוֹשׁ בְּרִידָּ הוּא) לְמִשָּׁה. בְּרֹאשׁוֹנָה אֲהִיָּה,
הַכָּלִל שֶׁל הַכֹּל, הַנִּסְתָּר שֶׁלֹּא הִתְגַּלָּה

בְּתֵר דְּנִפִּיק כְּלָא, וְאַתְתָּקֵן כָּל חַד וְחַד בְּאַתְרֵיהּ,
שָׁבֵק כְּלָא, וְאָמַר יְהוָה. דָּא פְּרָטָא, וְדָא
קְיוּמָא. וּבִהֲהִיא שַׁעְתָּא יָדַע מִשָּׁה, רָזָא דְשִׁמְא
קְדִישָׁא, סְתִים וְגִלְיָא וְאַתְדִּבֵּק מַה דְּלָא אֶתְדִּבְקוּ
שָׂאֵר בְּנֵי עֲלָמָא, וּפְאָה חוּלְקִיָּה. אַתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר
וְנִשְׁיָק יְדָיו.

אָמַר לִיה, אֶלְעָזָר בְּרִי, מִכָּאן וְלַהֲלָאָה, אֲזִדְּהָר
דְּלָא לְמַכְתָּב שְׁמָא קְדִישָׁא, אֶלָּא כְּדָקָא
יָאוּת. דְּכָל מָאן דְּלָא יָדַע לְמַכְתָּב שְׁמָא קְדִישָׁא
כְּדָקָא יָאוּת, וְלִקְשָׁרָא קְשָׁרָא דְמַחֲיִמְנוּתָא קְשָׁרָא
דְּחַד בְּחַד, בְּגִין לִיַּחְדָּא שְׁמָא קְדִישָׁא. עָלִיהּ
בְּתִיב, (במדבר טו) כִּי דִבֵּר יי' בְּזֶה וְאֵת מִצְוֹתָיו הִפְרָה
הַכֹּהֵן תִּפְרֹת וְגו'. אֶפִּילוּ דְגַרְע חַד דִּרְגָא, אוּ חַד
קְשָׁרָא, מֵאֵת חַד מִנֵּיהּוּ.

לשון הקודש

שְׁלָא לְכַתֵּב אֶת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ אֶלָּא
כְּרָאוּי. שְׁכָּל מִי שְׁלָא יוֹדַע לְכַתֵּב אֶת
הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ כְּרָאוּי וְלִקְשֹׁר אֶת קְשֶׁר
הָאֱמוּנָה קְשֶׁר שֶׁל אֶחָד עִם אֶחָד כְּדִי
לִיַּחַד אֶת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, כְּתוּב עָלָיו (במדבר
טו) כִּי דִבֵּר ה' בְּזֶה וְאֵת מִצְוֹתָיו הִפְרָה
תִּפְרֹת וְגו'. אֶפִּילוּ שֶׁחֲסִיר דִּרְגָא אַחַת
אוּ קְשֶׁר אֶחָד מֵאוֹת אַחַת מֵהֶן.

אַחַר שֶׁהִכֵּל יֵצֵא וְכָל אֶחָד וְאֶחָד הִתְתַּקֵּן
בְּמִקוּמוֹ, עָזַב אֶת הַכֵּל וְאָמַר יְהוָה. זֶה
פְּרָט, וְזֶה הַקְּיוּם. וּבִאוּתָּהּ שַׁעָה יָדַע מִשָּׁה
אֶת סוּד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ הַנִּסְתָּר וְהַנִּגְלָה,
וְנִדְּבֵק בְּמַה שְׁלָא נִדְּבָקוּ שָׂאֵר בְּנֵי
הָעוֹלָם. אֲשֶׁרִי חִלְקוּ. בָּא רַבִּי אֶלְעָזָר
וְנִשְׁק יְדָיו.

אָמַר לוֹ, אֶלְעָזָר בְּרִי, מִכָּאן וְלַהֲלָאָה הַזֹּהָר

תָּא חַיִּי, י' בְּקִדְמִיתָא, בְּלָלָא דְכָלָא, סְתִים מְכָל
 סְטֵרִין, שְׁבִילִין לָא מִתְפַּתְחִין, בְּלָלָא דְדָבָר
 וְנוֹקְבָא. קוּצָא דִּיז"ד דְלֵעִילָא, רְמִיזָא לְאִין. לְבַתָּר,
 י' דְאַפִּיק הָהוּא נִהָרָא דְנָגִיד וְנָפִיק מִנִּיהּ,
 וְלֹאֲתַעֲבָרָא מִנִּיהּ ה', בְּהָאִי בְּתִיב (בראשית ב) וְנָהָר
 יוּצָא מִעֵדֶן. יוּצָא וְלֹא יֵצֵא. בְּגִין כֶּךָ לֹא בְעִיָּא
 לְאֲתַפְרָשָׁא מִנִּיהּ. וּבְגִין כֶּךָ בְּתִיב רַעֲיָתִי.

וְאִי תִימָא נָהָר בְּתִיב, מִשְׁמַע חַד, וְהָא חָכָא תִלַּת.
 חָכִי הוּא וְדָאִי, י' אַפִּיק תִּלְתָּא, וּבְתִלְתָּא
 אֲתַכְלִל כָּלָא. י' אַפִּיק לְקַמִּיהּ הָהוּא נָהָר, וְתֵרִין
 בְּגִין דִּינְקָא לְחוּ אִימָא, וְאֲתַעֲבַרְתָּ מִנִּיחוּ, וְאַפִּיק
 לִזְוִן לְבַתָּר. ה': בְּגִוּוּנָא דָּא ה', וְאִינוּן בְּגִין תַּחֲוֹת
 אָבָא וְאִימָא.

לשון הקודש

כֶּךָ בְּתוּב רַעֲיָתִי.
 וְאִם תֹּאמַר, בְּתוּב נָהָר, מִשְׁמַע אֶחָד,
 וְהָרִי פֶּאן שְׁלִשָּׁה? זֶה כֶּךָ וְדָאִי. י' מוּצִיָּאָה
 שְׁלִשָּׁה, וּבְשְׁלִשָּׁה הַכֹּל נִכְלָל. י' מוּצִיָּאָה
 לְפָנֶיהָ אוֹתוֹ נָהָר, וּשְׁנֵי בָּנִים שְׁמִנְיָקָה
 הָאֵם, וְהִתְעַבְרָה מֵהֶם, וּמוּצִיָּאָה אוֹתָם
 אַחֵר כֶּךָ. ה' – כִּמּוֹ כֵּן ה', וְהֵם בָּנִים תַּחַת
 הָאָב וְהָאֵם.

כָּא רָאָה, י' בְּרֵאשׁוֹנָה – הַכֹּל לְשָׁל הַכֹּל,
 נִסְתַּר מִכָּל הַצְדָּדִים, הַשְּׁבִילִים לֹא
 נִפְתְּחִים, הַכֹּל לְשָׁל זָכָר וְנִקְבָּה. קוּצוֹ לְשָׁל
 יו"ד שְׁלֹמֶעֱלָה רוּמּוֹ לְאִין. אַחֵר כֶּךָ י'
 שְׁמוּצִיָּאָה אֶת אוֹתוֹ הַנָּהָר שְׁשׁוּפֵעַ וְיוּצָא
 מִמֶּנּוּ, וְלִהְתַּעֲבַר מִמֶּנּוּ ה', כִּזֶּה בְּתוּב
 (בראשית ב) וְנָהָר יֵצֵא מִעֵדֶן. יֵצֵא וְלֹא יֵצֵא.
 מִשּׁוּם כֶּךָ לֹא צָרִיךְ לְהַפְרֵד מִמֶּנּוּ. וּמִשּׁוּם

בְּתֵר דְּאוֹלִידָת, אִפִּיקַת בֶּן דְּבֵר, וְשׁוּיָה לְקֻמָּה,
 וּבְעֵי לְמִכְתָּב ו', וְהָאִי יָרִית אַחֲסִנְתָּא דְּאַבָּא
 וְאִימָא, וְיָרִית תְּרִין חוֹלְקִין, וּמְנִיָּה אֲתִזֵּן בְּרִתָּא.
 וְעַל דָּא, בָּעֵי לְמִכְתָּב לְבִתָּר, ו"ה בְּחֻדָּא כְּמָה דְּה"א
 קְדָמָאָה י"ה בְּחֻדָּא, וְלֹא בָּעֵי לְאַפְרָשָׁא לֹזֵן, אוֹף
 הָבֵא ו"ה בְּחֻדָּא, וְלֹא בָּעֵי לְאַפְרָשָׁא לֹזֵן. וְהָא
 אוֹקִימָנָא מְלִי. וְלֹאֲתֵר אַחֲרָא סְלָקִין הֲגֵי מְלִי.
 וּבָאָה חוֹלְקִיהוֹן דְּצַדִּיקֵיָּא, דִּידְעִין רְזִין עַלְאִין
 דְּמִלְבָּא קְדִישָׁא, וְיִתְחַזּוּן לְאוֹדָאָה לִיה, הָדָא הוּא
 דְּכִתִּיב, (תהלים קמ) אֵךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבּוּ
 יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנִיךָ.

תַּאֲנָא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, (תהלים ג) אֵל אֱלֹהִים יי'
 דְּבֵר וַיִּקְרָא אֶרֶץ. שְׁלִימוֹ דְּכָלָא, שְׁלִימוֹ
 דְּאַבְהֶן קְדִישִׁי. דְּבֵר וַיִּקְרָא אֶרֶץ, לְאַשְׁתְּבָחָא
 בְּבִנְסַת יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלִימוֹ בְּחֻדּוֹתָא. וּמֵאֵן אַתֵּר הוּא

לשון הקודש

עולים למקום אחר. אשרי חלקם של
 הצדיקים שיודעים את הסודות העליונים
 של המלך הקדוש וראויים להודות לו.
 והו שכתוב (תהלים קמ) אֵךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ
 לְשִׁמְךָ יִשְׁבּוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנִיךָ.

למדנו, אמר רבי יהודה, (שם ג) אל
 אלהים דבר ויקרא ארץ. שלמות הכל,
 שלמותם של האבות הקדושים. דבר

אחר שהולידה, הוציאה בן זכר, ושמה
 אותו לפניך, וצריך לכתב ו', וזה יורש
 את נחלת האב והאם, ויורש שני
 חלקים, וממנו נזוגית הבת. ועל בן צריך
 לכתב אחר כך ו"ה באחד, כמו שה"א
 ראשונה י"ה באחד, ולא צריך להפרידם.
 אף כאן ו"ה באחד, ולא צריך להפרידם.
 והרי בארנו את הדברים. והדברים הללו

אֶשְׁתַּבַּח עִמָּה. הָדָר וְאָמַר, מִצִּיּוֹן מְכַלֵּל יוֹפִי
אֱלֹהִים הוֹפִיעַ.

תֵּאֲנֶנָּה כִּד בָּעָא קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא לְמַבְרִי עֲלֵמָא
דְּלִתְתָּא, כִּלָּא כְּגוּזָנָא דְלֵעִילָא עֲבַד לִיה.
עֲבַד יְרוּשָׁלַיִם, אֲמַצְעִיתָא דְכָל אֶרֶעָא. וְאַתֵּר חַד
דְּאַקְרֵי צִיּוֹן, עָלָהּ. וּמַהֲאֵי אֲתֵר מִתְבָּרְכָא. וּבְהֵאֵי
אֲתֵר דְּצִיּוֹן שְׂאֲרֵי עֲלֵמָא לְאַתְבָּנָאָה, וּמִנִּיהּ אֲתְבָנִי.
הָדָא הוּא דְכִתִּיב, אֵל אֱלֹהִים יי' דִּבֶּר וַיִּקְרָא אֶרֶץ
מִמְזִרְחַ שְׁמֶשׁ עַד מְבֹאֵאוֹ. וּמֵאֵן אֲתֵר. מִצִּיּוֹן מְכַלֵּל
יוֹפִי (דף ט"ו ע"א) אֱלֹהִים הוֹפִיעַ. כְּלוּמַר, מִצִּיּוֹן דִּהוּא
שְׁלִימוֹ דְיוֹפִי דְעֲלֵמָא, אֱלֹהִים הוֹפִיעַ. תָּא חֲזִי, לֹא
אֲתְבָרְכָא יְרוּשָׁלַיִם, אֶלָּא מִצִּיּוֹן. וְצִיּוֹן מַעֲיֵלָא, וְכִלָּא
חַד בְּחַד אֲתִקְשֵׁר.

לשון הקודש

שֶׁל צִיּוֹן מִתְחִיל הָעוֹלָם לְהִבְנֹת, וּמִמֶּנּוּ
נִבְנָה. זֶהוּ שְׁכֵנֹת, אֵל אֱלֹהִים ה' דִּבֶּר
וַיִּקְרָא אֶרֶץ מִמְזִרְחַ שְׁמֶשׁ עַד מְבֹאֵאוֹ.
וּמֵאֵיזָה מְקוֹם? מִצִּיּוֹן מְכַלֵּל יוֹפִי אֱלֹהִים
הוֹפִיעַ. כְּלוּמַר, מִצִּיּוֹן, שֶׁהִיא שְׁלֵמוֹת שֶׁל
הַיּוֹפִי שֶׁל הָעוֹלָם, אֱלֹהִים הוֹפִיעַ. בֵּא
רְאָה, לֹא הִתְבָּרְכָה יְרוּשָׁלַיִם אֶלָּא רַק
מִצִּיּוֹן. וְצִיּוֹן מְלֻמְעָלָה, וְהִכָּל נִקְשֵׁר אֶחָד
עִם אֶחָד.

וַיִּקְרָא אֶרֶץ, לְהַמְצִיא עִם כְּנִסֵּת יִשְׂרָאֵל
בְּשְׁלֵמוֹת וּבְשִׁמְחָה. וּמֵאֵיזָה מְקוֹם הוּא
נִמְצָא עִמָּה? חֲזֹר וְאָמַר, מִצִּיּוֹן מְכַלֵּל יוֹפִי
אֱלֹהִים הוֹפִיעַ.

לְמַדְנֵנוּ, כְּשֶׁרָצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְבָרֵא אֶת הָעוֹלָם שְׁלֵמָה, עָשָׂה הַכֹּל
כְּמוֹ שְׁלֵמָעֵלָה. עָשָׂה יְרוּשָׁלַיִם מְרֻכָּז כָּל
הָאֶרֶץ, וּמִקוֹם אֶחָד שֶׁנִּקְרָא צִיּוֹן עָלֶיהָ,
וּמִהַמְקוֹם הַזֶּה מִתְבָּרְכֶת. וּבְמִקוֹם הַזֶּה

תֵּאֲנֵא, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וַיֵּצֵא אֶל הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר
 לִפְנֵי יי' וּכְפַר עָלָיו. אֶל הַמִּזְבֵּחַ
 סָתַם. (פְּבִיבֹל) בְּמָה דְאַתְעָבִיד לְתַתָּא, אַתְעָבִיד
 לְעִילָא, וְכִלָּא אַתְקֻשֵׁר חַד בְּחַד. וְתֵאֲנֵא, בְּמָה
 דְּבַהֲאֵי יוֹמָא מְכַפֵּר בַּהֲנָא לְתַתָּא, חָכִי נָמִי לְעִילָא.
 וְכִד בַּהֲנָא דְלְתַתָּא מְסִידֵר פּוֹלְחָנִיָּה, בַּהֲנָא דְלְעִילָא
 חָכִי נָמִי, (פְּבִיבֹל) לָא אֲשַׁתְּבַח לְעִילָא, עַד דְּאֲשַׁתְּבַח
 לְתַתָּא. וּמִתַּתָּא שְׂאֲרֵי לְסִלְקָא קִדְשָׁה דְּמִלְכָּא
 עֲלָאָה, וּמִשְׁתַּבְּחִין בְּלָחוּ עֲלִמִין חַד קַמִּיָּה דְּקוֹדֶשָׁא
 בְּרִידָה הוּא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֲלִמְלָא הָווּ יַדְעֵי יִשְׂרָאֵל אֲמֵאֵי
 קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא פָקִיד עָלֵיהּ דִּישְׂרָאֵל,
 לְאוֹכְחָא לָחוּ יִתִּיר מִכָּל שְׂאֵר עַמִּין, יִנְדַּעוֹן דְּהָא
 קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא שָׁבִיק דִּידִיָּה, וְלֹא גָבִי מִנְהוֹן חַד
 מִמָּאָה. תֵּאֲנֵא, קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא בְּמָה רְתִיבִין,

לשון הקודש

שְׁנַמְצָא לְמַטָּה. וּמִמַּטָּה מִתְחִילָה לַעֲלוֹת
 קִדְשֵׁי הַמִּלָּךְ הַעֲלִיזוֹן, וְכָל הָעוֹלָמִים
 נִמְצָאִים אֶחָד לִפְנֵי הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֲלִמְלָא הָיוּ יוֹדְעִים
 יִשְׂרָאֵל לָמָּה צִוָּה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל
 יִשְׂרָאֵל לְהוֹכִיחַ אוֹתָם יוֹתֵר מִכָּל שְׂאֵר
 הָעַמִּים, יָדְעוּ שְׁהָרִי הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא
 הַשְּׂאִיר אֶת שְׁלוֹ, וְלֹא גָבַהּ מֵהֶם אֶחָד

לְמַדְנֹה, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וַיֵּצֵא אֶל
 הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי ה' וּכְפַר עָלָיו. אֶל
 הַמִּזְבֵּחַ סָתַם. (פְּבִיבֹל) כְּמוֹ שְׁנַעֲשֶׂה לְמַטָּה,
 נַעֲשֶׂה לְמַעְלָה, וְהַכֵּל נִקְשֵׁר אֶחָד בְּאֶחָד.
 וְלְמַדְנֹה, כְּמוֹ שְׁבִיזוֹם הָיָה מְכַפֵּר הַכֹּהֵן
 לְמַטָּה, כֵּן גַּם לְמַעְלָה. וּכְשֶׁהַכֹּהֵן
 שְׁלַמְטָה מְסִידֵר אֶת עֲבוֹדָתוֹ, כֵּן גַּם הַכֹּהֵן
 שְׁלַמְעָלָה (פְּבִיבֹל) לֹא נִמְצָא לְמַעְלָה עַד

בַּמָּה חִילִין אֵית לִיה, בַּמָּה שׁוֹלְטָנִין מִמָּנָן
מִשְׁתַּכְּחִין בְּפוֹלְחָנֶיהָ, בַּד זְמַין לָחוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּהֵאֵי
עָלְמָא, אַכְתָּר לֹון בְּכַתְרִין קִדִּישִׁין בְּגִוּוֹנָא דְלַעִילָא,
אַשְׁרֵי לֹון בְּאַרְעָא קִדִּישָׁא, בְּגִין דִּישְׁתַּכְּחוּ
בְּפוֹלְחָנֶיהָ, קָשִׁיר לְכַלְחוּ עֲלָאֵי בְּחוּ בִישְׂרָאֵל.

וַחֲדָוֹן לֹא עָאֲלִין קַמִּיהָ, וּפוֹלְחָנָא לֹא אַתְעָבִיד
קַמִּיהָ לַעִילָא, עַד דִּישְׂרָאֵל עֲבָדִין לְתַתָּא.
כָּל זְמָנָא דִּישְׂרָאֵל מִשְׁתַּכְּחִין בְּפוֹלְחָנֶיהָ דְמֵאֲרִיחֹון
לְתַתָּא, הָכִי נָמִי לַעִילָא. (פְּבִיבֹול) בְּזְמָנָא דִּישְׂרָאֵל
בְּטָלִי פּוֹלְחָנָא לְתַתָּא. בְּטָלִי לַעִילָא, וּפוֹלְחָנָא לֹא
אַשְׁתַּכַּח לֹא לַעִילָא וְלֹא לְתַתָּא. וְעַל דִּישְׂרָאֵל
בְּטָלוּ פּוֹלְחָנָא דְקוֹדֶשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא בַּד שְׂאֲרֹון
בְּאַרְעָא, הָכִי נָמִי לַעִילָא, כָּל שְׁכֵן לְבַתָּר.

לשון הקודש

נַעֲשִׂית לְפָנֶינוּ לְמַעְלָה, עַד שִׁישְׂרָאֵל
עוֹשִׂים לְמַטָּה. כָּל זְמַן שִׁישְׂרָאֵל נִמְצָאִים
בְּעִבּוּדַת רַבּוֹנָם לְמַטָּה, כֵּךְ גַּם לְמַעְלָה.
(פְּבִיבֹול) בְּזְמַן שִׁישְׂרָאֵל מְבַטְלִים אֶת
הָעִבּוּדָה לְמַטָּה, הֵם מְבַטְלִים לְמַעְלָה,
וְהָעִבּוּדָה לֹא נִמְצָאֵת לֹא לְמַעְלָה וְלֹא
לְמַטָּה. וְעַל שִׁישְׂרָאֵל בְּטָלוּ אֶת עִבּוּדָתוֹ
שֶׁל הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁהֲיוֹ שְׂרוּיִים
בְּאַרְצָא, כֵּךְ גַּם לְמַעְלָה, כָּל שְׁכֵן אַחֵר כֵּךְ.

מִמַּאָּה. לְמַדְנֵנוּ שֶׁלְקֹדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יֵשׁ
בַּמָּה מִרְכָּבוֹת וּכְמָה חִילוֹת וּכְמָה
שְׁלִיטִים מִמָּנִים שֶׁנִּמְצָאִים בְּעִבּוּדָתוֹ,
כְּשֶׁזְמַן אֶת יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה הַכְּתִירָם
בְּכַתְרִים קְדוֹשִׁים כְּמוֹ שֶׁלְמַעְלָה, הִשְׁרָה
אוֹתָם בְּאַרְצָא הַקְּדוּשָׁה כְּדֵי שִׁימְצָאוּ
בְּעִבּוּדָתוֹ, וְקָשֶׁר אֶת כָּל הָעֲלִיוֹנִים עִם
יִשְׂרָאֵל.

וּשְׁמַחֻת לֹא נִכְנָסוֹת לְפָנֶינוּ, וְעִבּוּדָה לֹא

אָמַר קֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, יִשְׂרָאֵל אֵי אֶתוֹן יִדְעִין,
בְּמָה אוֹכְלוּסִין, בְּמָה חִיִּילִין, מִתְעַכְבִּין
בְּגִינִיכּוֹ, תִּנְדְּעוֹן דְּלִית אֶתוֹן כְּדָאי לְמִיָּקָם בְּעֵלְמָא,
אֲפִילוּ שְׁעֵתָא חָדָא. וְעַם כָּל דָּא מַה כְּתִיב, (ויקרא
כו) וְאִף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֲבִיהֶם לֹא
מֵאֲסֹתִים וְלֹא גַעְלָתִים וְגו', (בגין כד) וַיֵּצֵא אֶל הַמִּזְבֵּחַ,
אֶל הַמִּזְבֵּחַ סֶתֶם, אֲשֶׁר לִפְנֵי יי' סֶתֶם. וְכִפֹּר עָלָיו
לְבַתֵּר, וַיֵּצֵא וַעֲשֶׂה אֶת עוֹלָתוֹ וְאֶת עוֹלַת הָעָם וְגו'.
וְכִפֹּר עָלָיו מָאי קָא מִיִּירִי. אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
לְאַתְעָרָא חֶסֶד בְּעֵלְמָא בְּקִדְמִיתָא.

תַּאנָּא, כְּתִיב וְכִפֹּר עַל הַקֹּדֶשׁ מִטְּמֵאוֹת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. מָאי וְכִפֹּר עַל הַקֹּדֶשׁ. אֵלָא
אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָא תַּנִּינָן, חִיִּיבֵיָא עֲבָדִין
בְּגִימּוּתָא לְעִילָא, וּמִתְעַרִּין דִּינִין, וְגִרְמִין לְאַסְתְּאַבָּא
מִקֹּדֶשׁא. וְחֻיָּא תְּקִיפָא שְׂאִירִי לְאַתְגַּלְאָה. וְכִדִּין

לשון הקודש

וְכִפֹּר עָלָיו אַחֵר כְּדֵי, וַיֵּצֵא וַעֲשֶׂה אֶת
עֲלָתוֹ וְאֶת עֲלַת הָעָם וְגו'. וְכִפֹּר עָלָיו, מַה
זֶה אוֹמֵר? אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לְהַעִיר חֶסֶד
בְּעוֹלָם בְּתַחֲלָה.

לְמַדְנּוּ, וְכִפֹּר עַל הַקֹּדֶשׁ מִטְּמֵאוֹת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. מַה זֶה וְכִפֹּר עַל הַקֹּדֶשׁ? אֵלָא
אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָרִי שְׁנִינּוּ שְׁהַרְשָׁעִים
עוֹשִׂים פָּנָם לְמַעְלָה, וּמַעֲרָרִים דִּינֵינִים,

אָמַר הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא: יִשְׂרָאֵל, אִם
אַתֶּם יוֹדְעִים בְּמָה אוֹכְלוּסִים וּבְמָה
חִזְלוֹת מִתְעַכְבִּים בְּשִׁבְלֵכֶם, תִּנְדְּעוּ
שְׂאִינְכֶם כְּדָאִים לְעַמֵּד בְּעוֹלָם אֲפִילוּ
שְׁעָה אַחַת, וְעַל כָּל זֶה מַה כְּתוּב? (ויקרא כו)
וְאִף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֲבִיהֶם לֹא
מֵאֲסֹתִים וְגו'. (משום כד) וַיֵּצֵא אֶל הַמִּזְבֵּחַ,
אֶל הַמִּזְבֵּחַ סֶתֶם, אֲשֶׁר לִפְנֵי ה' סֶתֶם.

דִּינִין מִתְעָרִין בְּעֶלְמָא, וּבְהָאֵי יוֹמָא, בְּעֵי בְּהֵנָּא
 לְדַבָּאָה כֻּלָּא, וְלֹאֲתַעֲפָרָא (ס"א וּלְאֲתַעֲרָא) בְּתָרָא קִדְיִשָּׁא
 דִּילִיָּה, דְּהִיא רִישָׁא דְּמַלְכָּא. בְּגִין דִּיִּיתִי מַלְכָּא
 לְאַשְׁרָאָה בְּמִטְרוֹנִיתָא, וְכֵד רִישָׁא דְּמַלְכָּא נָטִיל,
 כֻּלָּא נָטִיל, וַיִּיתִי לְאַזְדוּנָא בְּמִטְרוֹנִיתָא וְלֹאֲתַעֲרָא
 חִידוֹ וּבִרְכָּאן בְּעֶלְמָא. (ס"א בְּגִין דִּיִּיתִי מַלְכָּא לְאַזְדוּנָא בְּמִטְרוֹנִיתָא
 וְלֹאֲתַעֲרָא חִדּוֹ וּבִרְכָּאן בְּעֶלְמָא, וְכֵד רִישָׁא דְּמַלְכָּא נָטִיל כֻּלָּא נָטִיל).

אַשְׁתַּבַּח דְּכָל שְׁלָמָא (נ"א שְׁלִימוֹ) דְּעִילָא וְתַתָּא,
 בְּכֵהֵנָּא תְּלִיָּא. דְּאֵי אַתְעָר בְּתָרָא
 דִּילִיָּה, כֻּלָּא אַתְעָר וְכֻלָּא בְּשְׁלִימוֹ אַשְׁתַּבַּח. וְעַל
 דָּא כְּתִיב וּכְפָר עַל הַקֹּדֶשׁ. בְּקִדְמִיתָא וּכְפָר עַל
 הַקֹּדֶשׁ. לְאַסְגָּאָה שְׁלָמָא בְּעֶלְמָא, וְלֹאֲסְגָּאָה חִידוֹ
 בְּעֶלְמָא. וְכֵד חִידוֹ דְּזוּזָא אַשְׁתַּבַּח בְּמַלְכָּא
 וּבְמִטְרוֹנִיתָא, כָּל שְׁמֹשִׁין, וְכָל בְּנֵי הַיְכָלָא, בְּלָחוּ

לשון הקודש

בְּעוֹלָם. וּכְשֶׁרָאשׁ הַמֶּלֶךְ נֹסֵעַ, הַכֵּל נֹסֵעַ.

נִמְצָא שְׁכָל הַשְּׁלוֹם (הַשְּׁלֻמוֹת) שְׁלֻמְעָלָה
 וְלִמְטָה תְּלוּיָה בִּפְהֵן. שְׂאֵם הוּא מְעוּרָר
 אֶת הַכֶּתֶר שְׁלוֹ, הַכֵּל מִתְעוּרָר וְהַכֵּל
 נִמְצָא בְּשְׁלֻמוֹת, וְעַל זֶה כְּתוּב וּכְפָר עַל
 הַקֹּדֶשׁ. בְּרֵאשׁוֹנָה וּכְפָר עַל הַקֹּדֶשׁ,
 לְהַרְבוֹת שְׁלוֹם בְּעוֹלָם וְלְהַרְבוֹת שְׂמִיחָה
 בְּעוֹלָם. וּכְשֶׁשְׂמִיחַת הַזּוּזָא נִמְצָאָה עִם
 הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה, כָּל הַשְּׂמֹשִׁים וְכָל בְּנֵי

וְגוֹרָמִים לְטָמֵא הַמֶּקֶדֶשׁ. וְהַנְּחָשׁ הַקָּשָׁה
 מִתְחִיל לְהַגְלוֹת, וְאֵז מִתְעוּרָרִים דִּינִים
 בְּעוֹלָם, וּבַיּוֹם הַזֶּה צְרִיךְ הַכֵּהֵן לְטַהֵר אֶת
 הַכֵּל וְלְהַתְעַרֵּר (וְלַעוּרָר) הַכֶּתֶר הַקָּדוֹשׁ שְׁלוֹ,
 שֶׁהוּא רֹאשׁ הַמֶּלֶךְ, כְּדֵי שִׁיבָא הַמֶּלֶךְ
 לְיִשְׁרוּת עִם הַגְּבִירָה. וּכְשֶׁרָאשׁ הַמֶּלֶךְ
 נֹסֵעַ, הַכֵּל נֹסֵעַ, וַיָּבֹא לְהַזְדוּג עִם
 הַגְּבִירָה וְלַעוּרָר שְׂמִיחָה וּבִרְכוּת בְּעוֹלָם.

(כְּדֵי שִׁיבָא הַמֶּלֶךְ לְהַזְדוּג עִם הַגְּבִירָה וְלַעוּרָר שְׂמִיחָה וּבִרְכוּת

אֲשַׁתְּכֶחוּ בְּחִידוֹ (וְכָל חִידוֹ דְּעֵלְמָא). וְכָל חוֹבִין דְּחָבוּ קָמִי מַלְכָּא, אֲתַכְּפֵר לָהּ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי יי' תִּטְהָרוּ. וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב וְכָל אָדָם לֹא יִהְיֶה בְּאֶהָל מוֹעֵד בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ עַד צֵאתוֹ. בְּשַׁעֲתָא דְּעָאֵל לְזוּגָא לָהּ, וּבְשַׁעֲתָא דְּמוֹדְיוּגִין מַלְכָּא וּמִטְרוּנִיתָא, הָהִיא שַׁעֲתָא וְכַפֵּר בַּעֲדוֹ וּבַעֲד בֵּיתוֹ.

תַּאנָּא, (ויקרא טז) וְכָל אָדָם לֹא יִהְיֶה בְּאֶהָל מוֹעֵד, רַבִּי יִצְחָק פָּתַח, (ויקרא כו) וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאָף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְגו', וְהָאִי קָרָא אוֹקְמוּהָ. תָּא חַיִּי, בְּשַׁעֲתָא דִּישְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא, בְּכִיכּוֹל קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא עֲמַחוֹן בְּגָלוּתָא, דְּהָא שְׂכִינְתָּא לָא אֲתַעֲדִי מִנֵּיהּ לְעֵלְמִין. תָּא חַיִּי, בְּזִמְנָא דִּישְׂרָאֵל אֲשַׁתְּכֶחוּ בְּגָלוּתָא דְּבָבֵל, שְׂכִינְתָּא בִּינֵיהּ שְׂרִיא, וְתֹאכֶת עֲמַחוֹן מִן גָּלוּתָא. וּבְזִכּוֹת

לשון הקודש

בַּעֲדוֹ וּבַעֲד בֵּיתוֹ.

לְמִדְנֹו, וְכָל אָדָם לֹא יִהְיֶה בְּאֶהָל מוֹעֵד. רַבִּי יִצְחָק פָּתַח, (שם) וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאָף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְגו', וְהַפְּסוּק הַזֶּה פֶּרֶשׁוּהוּ. בֵּא וּרְאֵה, בְּשַׁעֲתָא דִּישְׂרָאֵל בְּגָלוּת, בְּכִיכּוֹל הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲמַחֵם בְּגָלוּת, שְׁחֵרִי הַשְׂכִּינָה לֹא זָוָה מַחֵם לְעוֹלָמִים. בֵּא רְאֵה, בְּזִמְנֵי דִּישְׂרָאֵל

הַהִיכָל, כָּלִם נִמְצְאִים בְּשַׁמְחָה וְכָל שְׂמִיחָה (העולם). וְכָל הַחַטָּאִים שְׁחֵטְאוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ, מִתְּכַפְּרִים לָהֶם. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי ה' תִּטְהָרוּ. וּמִשּׁוּם כֶּךָ כְּתוּב, וְכָל אָדָם לֹא יִהְיֶה בְּאֶהָל מוֹעֵד בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ עַד צֵאתוֹ. בְּשַׁעֲתָא שְׁנַכְנָם לְזוּג אוֹתָם, וּבְשַׁעֲתָא שְׁמוֹדְיוּגִים הַמֶּלֶךְ עִם הַגְּבִירָה, אוֹתָהּ שַׁעֲתָא – וְכַפֵּר

אֵינֹן צְדִיקִיָּא (דף ט"ו ע"ב) דְּאַשְׁתָּאָרוּ בְּאַרְעָא, שְׂאֲרַת
בְּאַרְעָא, וְלֹא אַעֲדִי מַנְיָהּ לְעֶלְמִין. אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, דְּאַתְּהִדְרַת מִטְרוּנִיתָא בְּמִלְכָּא, וְאַתְּהִדְרַ
כָּלֹא בְּהִלּוּלָא דְּמִלְכָּא, בְּגִין כִּדְ אַקְרוּן אַנְשֵׁי כְּנֶסֶת
הַגְּדוּלָּה, כְּנֶסֶת הַגְּדוּלָּה וְדֹאֵי.

תַּאנָּא, בְּכָל זְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא, אִי אֵינֹן
זָכְאִין, קִדְשָׁא בְּרִידְּהּ הוּא אַקְדִּים לְרַחֲמָא
עֲלֵיהּ, וְלֹא־פָקָא לֹון מְגָלוּתָא. וְאִי אֵינֹן לֹא זָכְאִין,
מַעֲכָב לֹון בְּגָלוּתָא, עַד הֵהוּא זְמַנָּא דְּאַתְּגִזֵּר. וְכִד
מָטָא זְמַנָּא, וְאֵינֹן לֹא אַתְּחִזִּין, קִדְשָׁא בְּרִידְּהּ הוּא
אַשְׁנָח לִיקְרָא דְּשָׁמִיָּה, וְלֹא אַנְשֵׁי לְהוּ בְּגָלוּתָא,
הָדָא הוּא דְּכְתִיב וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְגו'.
אַלִּין אַבְהֵן דְּכָלֹא, רָזָא דְּשָׁמָא קִדְשָׁא.

לשון הקודש

הם צדיקים - הקדוש ברוך הוא מקדים
לרחם עליהם ולהוציאם מהגלות, ואם
הם אינם צדיקים - הוא מעכב אותם
בגלות עד אותו זמן שנגזר. וכשמגיע
הזמן והם אינם ראויים - הקדוש ברוך
הוא משנית על פבוד שמו, ואינו שוכח
אותם בגלות. והו שכתוב וזכרתי את
בריתי יעקב וכו'. אלו האבות של הכל,
סוד השם הקדוש.

נמצאו בגלות בכל, השכינה שרתה
ביניהם ושבה עמם מן הגלות, ובזכות
אותם הצדיקים שנשארו בארץ, שרתה
בארץ ולא זזה מהם לעולמים. אמר רבי
יהודה, שחזרה הגבירה עם המלך, וחזר
הכל בסעודת השמחה של המלך, משום
כך נקראו אנשי כנסת הגדולה, כנסת
הגדולה ודאי.

למדנו, בכל זמן שישראל בגלות, אם

רַבִּי חֵיִיא אָמַר, מָאִי טַעְמָא יַעֲקֹב קִדְמָאָה הָכָא.
אֵלָא, בְּגִין דִּיעֲקֹב בְּלָלָא דְאַבְהָן, וְהוּא אֵילָנָא
קִדִּישָׁא. בְּגִין כֶּךָ, ו' דְּשָׂמָא קִדִּישָׁא בֵּיה אַחֲדָא,
וְהָכִי קָרִינָן יַעֲקֹב בּו'. רַבִּי יִצְחָק, אָמַר וְא"ו בְּאַתּוּוֹי
תְּלִיסַר מְכִילָן, דִּירִית יְרוּתָא דְתְּלִיסַר מְבוּעִין
דְּמְבוּעָא סְתִימָא קִדִּישָׁא.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, וְא"ו אֲמַאי כָּלִיל ו' א' ו'. אֵלָא,
ו' דִּיתִיב עַל בּוּרְסִיָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (יחזקאל
א) וְעַל דְּמוֹת הַכֶּסֶּף דְּמוֹת כְּמִרְאָה אָדָם עָלָיו
מִלְמַעְלָה. א' סְתִים בְּגִיָּיה וְלֹא אֶתְנַלְיָא, וְדָא הוּא
דְּכְתִיב, (בראשית כב) בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נֶאֱמַר יי', בְּגִין כֶּךָ
כְּתִיב, וְלֹא אֶקְרִי, בְּתִרְאָה, בְּלָלָא דְקִדְמָאָה.
בְּתִרְאָה, הָא אוֹקִימָנָא (נ"א ו' בְּתִרְאָה בְּלָלָא דו' קִדְמָאָה ו'
בְּתִרְאָה) דָּא יְה"ו יְסוּד, דְּאִיהוּ סִינִימָא דְגּוּפָא, וּבְלָלָא

לשון הקודש

ו' אֵלָא, ו' שְׂיוּשֵׁב עַל הַכֶּסֶּף, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (יחזקאל א) וְעַל דְּמוֹת הַכֶּסֶּף דְּמוֹת
כְּמִרְאָה אָדָם עָלָיו מִלְמַעְלָה. א' נִסְתַּרְתָּ
כְּתוּב וְלֹא מְגַלָּה, וְהוּ שְׁכָתוּב (בראשית כב)
בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נֶאֱמַר ה', מִשּׁוּם כֶּךָ כְּתוּב,
וְלֹא נִקְרָא אַחֲרוֹן כָּלִל שֶׁל הָרִאשׁוֹן.
הָאֲחֲרוֹן, הָרִי בְּאַרְנֵנוּ (ו' אַחֲרוֹנָה כָּלִל שֶׁל ו' רִאשׁוֹנָה,
ו' אַחֲרוֹנָה) זֶה יְה"ו יְסוּד, שֶׁהוּא סִימָן הַגּוּף
וְהַכָּלִל שֶׁלּוֹ. וְעַל כֵּן בְּלוּלוֹת הָאוֹתִיּוֹת זֶה

רַבִּי חֵיִיא אָמַר, מָה הַטַּעַם יַעֲקֹב רִאשׁוֹן
כָּאן? אֵלָא מִשּׁוּם שֶׁיַּעֲקֹב הוּא כָּלִל
הָאֲבוֹת, וְהוּא הָעֵץ הַקָּדוֹשׁ. מִשּׁוּם כֶּךָ ו'
שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ אַחֲוָה בּוּ, וְכֶךָ קוֹרְאִים
יַעֲקֹב בּו'. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, וְא"ו
בְּאוֹתִיּוֹתָיו שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת, שְׁיִרְשׁ
יִרְשָׁה שֶׁל שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֵה מַעֲיָנוֹת שֶׁל
הַמַּעֲנֵן הַנִּסְתָּר הַקָּדוֹשׁ.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, וְא"ו לְמָה בּוּלְלֵת ו' א'

דִּילִיָּה. וְעַל דָּא כְּלִילָן אַתָּוּן דָּא בְּדָא, וְא"ו, רִישָׁא
וְסִימָא, בְּמָה דְּאֻקִּימָנָא.

וְתֵאנָא, תֵּרִין אַתָּוּן אֵינוּן, בְּהֵאִי גִוּוֹנָא וְא"ו
דְּאַמִּינָא, נו"ן אוֹף הָכִי. וְאַף עַל גַּב
דְּאֻקְמוּהָ מִלָּה, נו"ן הָכִי מִתְּפַרְשָׁא: נ' כְּפּוּפָה, דָּא
מְטֻרְנִיתָא. וְסָמִיכָא לָהּ ו', דְּאִיהוּ יְסוֹד, בְּגִין
לְאַתְבָּרְכָא מִנִּיהּ. וְ פְּשׁוּטָה, אַתְּפִשְׁטוּתָא
דְּתַפְאֶרֶת. וְעַל דָּא כְּלִילָן אַתָּוּן, וּמִתְאַחֲדוֹן דָּא
בְּדָא. וְאִי תִימָא, אֲמָאִי אַחֲדֵר ו' אֲנַפּוֹי מִנוּ"ן
כְּפּוּפָה, וְאַחֲדֵר אֲנַפּוֹי לְגַבֵּי ו' פְּשׁוּטָה. אֲלֵא בְּגִין
יִקְרָא דְּמִלְכָּא, אַחֲדֵר אֲנַפּוֹי לְקַבְּלִיָּה דְּמִלְכָּא.

וְתֵאנָא, מ"ם לָא כְּלִיל בְּגִיָּה אֶת
אַחֲרָא, (בְּגִין) אֲלֵא מ' פְּתוּחָה, מ'
סְתוּמָה. מ' פְּתוּחָה: דִּהוּא כַּד דִּכְר אַתְחַבֵּר עִמָּה.
מ' סְתוּמָה: יוֹבְלָא. דִּהָא סְתִימִין אֲרַחָהּ וְאַף עַל

לשון הקודש

עם זו – וְא"ו, ראש וסיום, כמו שפארנו.
וְלִמְדֵנוּ, שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת הֵן, כְּמוֹ זֶה וְא"ו
שְׁאִמְרֵנוּ, נו"ן אף כֶּד. וְאַף עַל גַּב שְׁבָאָרו
אֶת הַדְּבָר, נו"ן כֶּד מִתְּפַרְשֵׁת: נ' כְּפּוּפָה
זו הַגְּבִירָה. וְסָמִיכָה לָהּ ו', שֶׁהוּא יְסוֹד,
כְּדִי שְׁתַּתְּבָרֵךְ מִמֶּנּוּ. וְ פְּשׁוּטָה, זו
הַתְּפִשְׁטוּת הַתְּפִאֶרֶת. וְלִכּוֹן כְּלוּלוֹת

הָאוֹתִיּוֹת וְנִאֲחֻזּוֹת זֶה כִּזֶּה. וְאִם תֹּאמַר,
לְמָה מַחְזִיר ו' פִּנּוּי מִנוּ"ן כְּפּוּפָה, וּמַחְזִיר
פִּנּוּי אֶל הֵן הַפְּשׁוּטָה. אֲלֵא בְּשִׁבְלֵי כְּבוֹד
הַמֶּלֶךְ הוּא מַחְזִיר פִּנּוּי כְּגַד הַמֶּלֶךְ.
וְלִמְדֵנוּ, מ"ם לָא כוֹלֶלֶת בְּתוּכָה אוֹת
אַחֲרָת, (מִשּׁוּם) אֲלֵא מ' פְּתוּחָה, מ' סְתוּמָה.
מ' פְּתוּחָה – שֶׁהוּא בְּשֶׁהֲזָכַר מִתְּחִבֵּר

גַּב דְּמִתְפַּשְׁטִין לְזִמְנִין, וְאִית דְּמִתְנִי בְּהַאי כְּמָה
 דְּאֵת אָמַר (שיר השירים ד) גֵּן נָעוּל אַחֲתִי כְּלָה גַל נָעוּל
 מַעֲנֵן חָתוּם.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּשַׁעֲתָא דְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא אֲדַכֵּר
 לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּגִין שְׁמִיָּה, וְאַהֲדַרְת
 מִטְרוֹנִיתָא לְאַתְרָהּ, (כַּדִּין) כְּתִיב, וְכָל אָדָם לֹא
 יִהְיֶה בֹאֲהֶל מוֹעֵד בְּבָאוּ לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ. כִּךְ כְּהֵנָּה,
 בְּשַׁעֲתָא דְּעָאֵל לִיַּחְדָּא שְׂמָא קַדִּישָׁא, וְלְכַפֵּרָא
 בְּקוֹדֶשׁ, לְזוּזָא לְמַלְכָּא בְּמִטְרוֹנִיתָא. כְּתִיב וְכָל
 אָדָם לֹא יִהְיֶה בֹאֲהֶל מוֹעֵד וְגו'.

תַּאֲנָא, רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, כְּהֵנָּה אֲתַעֵר שְׁלָמָא
 בְּעֵלְמָא, לְעִילָא וְתַתָּא. וְתַנִּיא עָאֵל
 בְּדִרְגָּא חַד, אֶסְחִי גּוּפִיָּה. נָפִיק מִחַאי דִּרְגָּא, לְדִרְגָּא
 אַחֲרָא אֶסְחִי גּוּפִיָּה. אַחֲדִיד שְׁלָמָא בְּהַאי וּבְהַאי,

לשון הקודש

כִּךְ הַכְּהֵן, בְּשַׁעֲתָא שְׁנַכְנֵם לִיַּחְדָּא אֵת הַשֵּׁם
 הַקְדוּשׁ וְלְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ, לְזוּג אֵת הַמֶּלֶךְ
 עִם הַגְּבִירָה, כְּתוּב וְכָל אָדָם לֹא יִהְיֶה
 בֹּאֲהֶל מוֹעֵד וְגו'.

לְמַדְנֵנוּ, רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, הַכְּהֵן מַעֲוֵר
 שְׁלוֹם בְּעוֹלָם, לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה. וְלְמַדְנֵנוּ,
 נִכְנֵם בְּדִרְגָּה אַחַת, רוּחִין גּוּפֵי. יוֹצֵא
 מִדִּרְגָּה זוֹ לְדִרְגָּה אַחֲרָת, רוּחִין גּוּפֵי.

עָמָה. מ' סְתוּמָה – יוֹבֵל. שְׁהֲרִי נִסְתָּרִים
 דְּרַכִּיָּה וְאֵף עַל גַּב שְׁלַפְעָמִים מִתְפַּשְׁטִים,
 וַיֵּשׁ שְׁשׁוֹנִים בְּזוּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שיר ד) גֵּן
 נָעוּל אַחֲתִי כְּלָה גַל נָעוּל מַעֲנֵן חָתוּם.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּשַׁעֲתָא שְׁהַמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ
 זוֹכֵר אֵת יִשְׂרָאֵל בְּעֵבוֹר שְׁמוֹ וְחַזְרָת
 הַגְּבִירָה לְמִקְוָמָה, (א) כְּתוּב וְכָל אָדָם לֹא
 יִהְיֶה בֹאֲהֶל מוֹעֵד בְּבָאוּ לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ.

קָדַשׁ יְדִי, וּמִתְבָּרְכָאן בְּחֵדָא. וּבְכָלֹא בָּעֵי לְאַחֲזָא
עוֹבְדָא, וּבָּעֵי לְאַחֲזָא לְבוּשׁוֹי, דִּיתְלַבֵּשׁ בְּגוּוֹנָא
דְּעוֹבְדָא דִּיתְכַּוּוֹן, עַד דִּיסְדֵּר כָּלֹא כְּמָה דְּאַצְטְרִיד,
וַיִּתְבָּרְכוּן עֲלָאֵי וְתַתָּאֵי.

תָּאנָא רַבִּי שְׁמַעוֹן, פֶּתַח (ד) יו"ד בְּגִלְפּוֹי, אֲתוּוֹן
בְּסִטְרִין, אֲתַקְשְׁרוֹן בִּיז"ד. יו"ד אָזִיל
לְיו"ד. (לוי"ו) יו"ד סָלִיק בִּיז"ד. יו"ד אָזִיל לְיו"ו,
מִתְכַּנְשֵׁי בַּה'. וּמִכְּוִוִּן דְּעֵתָא, אֲתַחֲבַר ה' בּוֹא"ו.

ה' עֲלָאָה אֶחִיד תִּרְעוּי (ס"א בְּתִרְעוּי) בְּגִלּוּפֵי תְכָסִּיסִין,
אַחֲדָא בְּנִהִירוֹ אֶלְף וַחֲמִשׁ מְאָה וְשִׁבְעִין
אַכְסְדְּרִין סְתִימִין. סָלִיק ה', וְאַתְעֲטֵר חֲמִשִּׁין זְמִינִין,
לְחֲמִשִּׁין תִּרְעִין קִיּוּמִין דְּקִיּוּמִין, כִּד אֲתַגְלֵף
בְּעִטְרוֹי, נִהְרִין אֲנִפִּין דְּמִלְכָא, וְא"ו אֲתַפְּשֵׁט
לְשִׁבְעִין וְתִרִין גִּלְפִין.

לשון הקודש

אוּחוּ שְׁלוֹם בְּזָה וּבְזָה. קָדַשׁ יְדִי, וּמִתְבָּרְכִים כְּאַחֵד. וּבְכָל צְרִיךְ לְהִרְאוֹת
מַעֲשָׂה, וְצְרִיךְ לְהִרְאוֹת לְבוּשׁוֹ
שִׁיתְלַבֵּשׁ בְּגוֹן שְׁהַמַּעֲשָׂה יִתְכַּוֵּן, עַד
שִׁיסְדֵּר הַכֹּל כְּמוֹ שְׁצִרְדָּה, וַיִּתְבָּרְכוּ
עֲלִיוֹנִים וְתַתְּחוּנִים.
לְמִדְּנֹה, רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח, (ד) יו"ד
בְּחֻקִּיקוּתֵי, אוֹתִיוֹת בְּצִדִּידִים הִתְקַשְּׁרוּ
בִּיז"ד. יו"ד הוֹלֵךְ לְיו"ד וְלִי"ו. יו"ד עוֹלָה
מִתְכַּנְשֵׁי לְשִׁבְעִים וְשִׁתִּים חֻקִּיקוֹת.

מַעֲטָר ה' לֹו, (נ"א מַתְעַטֵּר בִּירוֹד, ה' לֹו) בָּע' אֶלְפִי וְה' מָאָה
בְּתָרִין, דְּמַתְעַטְרֵן בְּחַד בְּתָרָא, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) בַּעֲטָרָה, שְׁעַטְרָה לֹו אָמו. ו'
בְּתָרִין רִישֵׁין, רִישָׁא דְּגוּלְגֻלְתָּא גְּלִיפָא רִישָׁא, קוּצָא
חַד לְעִילָא, וְקוּצָא חַד לְתַתָּא, וְי' נָחִית לֹו, (ס"א וּא"ו
נָחִית לֹוּא"ו) גְּלִיפָא דְּגִלּוּפִין בְּגוּיָיְהוּ, שְׁבַעִין אַנְפִּין
דְּעַטְרִין מַעֲיִלָא לְתַתָּא. בֵּיה טָאסִין גְּבִיעִין וּפְרָחִין,
דָּא סָלִיק, וְדָא נָחִית מִתְּגֻלְפִין חַד בְּחַד.

אֶתְקַשֵּׁר י' בָּה, ה' בֹּו, ו' בָּה. (ס"א ו' בָּה, ה' בֹּו, ו' בֹּו,
ו' בָּה) דָּא אַחִיד בְּדָא, בְּמָה דְּאֵת
אָמַר, (בְּרֵאשִׁית מֵט) וַתֵּשֶׁב בְּאִיתָן קִשְׁתּוֹ וַיַּפְּזוּ זְרוּעֵי יָדָיו
מִיָּדֵי אַבִּיר יַעֲקֹב. וְכְתִיב, (בְּמִדְבָּר כד) אִיתָן מוֹשֶׁכְּךָ
וְשִׁים בַּסֵּלַע קִנְדָּ. בְּדִין אֶתְקַשֵּׁר (דף ס"ז ע"א) כֹּלָא חַד
בְּחַד, דָּא בְּדָא, נִהְרִין מִפְתָּחָן, וְנִהְרִין אַנְפִּין בָּלְהוּ,
בְּדִין בָּלְהוּ נִפְלִין עַל אַנְפִּיָּהוּ, וּמִזְדַּעְזְעוּן, וְאָמַרִי

לשון הקודש

בו טָסִים גְּבִיעִים וּפְרָחִים, זֶה עוֹלָה וְזֶה
 יוֹרֵד, וְנִחְקָקִים אֶחָד עִם אֶחָד.
נִקְשָׁרֶת י' עִם ה', ה' עִם ו', ו' עִם ה' (ו' בָּה,
ה' בֹּו, ו' בֹּו, ו' בָּה). זֶה אַחֲזוּ בָּזָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 (בְּרֵאשִׁית מֵט) וַתֵּשֶׁב בְּאִיתָן קִשְׁתּוֹ וַיַּפְּזוּ זְרוּעֵי
 יָדָיו מִיָּדֵי אַבִּיר יַעֲקֹב. וְכְתוּב, (בְּמִדְבָּר כד)
 אִיתָן מוֹשֶׁכְּךָ וְשִׁים בַּסֵּלַע קִנְדָּ. אִזּוּ הַכֹּל
 מִתְקַשֵּׁר אֶחָד עִם אֶחָד, זֶה עִם זֶה, מְאִירִים

מַעֲטָרֶת ה' אֵת ו' (נ"א מַתְעַטֵּר בִּירוֹד, ה' לֹו)
בְּשִׁבְעִים אֶלְפִי וַחֲמִשׁ מֵאוֹת בְּתָרִים
שְׁמַתְעַטְרִים בְּכֶתֶר אֶחָד. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (ש)
α) בַּעֲטָרָה שְׁעַטְרָה לֹו אָמו. ו' בְּשִׁנֵּי
רִאשִׁים, רֹאשׁ הַגִּלְגֻלֹּת חֲקוֹק הָרֹאשׁ
שְׁלוֹ, קוּץ אֶחָד לְמַעְלָה וְקוּץ אֶחָד לְמַטָּה,
וְי' יוֹרֵדֶת לֹו, חֲקִיקַת הַחֲקִיקוֹת בְּתוֹכָם,
שְׁבַעִים פָּנִים שֶׁל עֲטֹרוֹת מִמַּעְלָה לְמַטָּה.

בְּרִיד שָׂמָא יִקְרָא מַלְכוּתִיהָ לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי עֲלָמִין.

קָלָא מִתְקַשֵּׁר עִמֶּיהָ דְּבִהְנָא, וְהוּא אָתִיב לְגַבִּיּהּ.
וְאָמַר תְּמַהְרוּ. תְּמַהְרוּ לָא אֲמַרִין שְׂאָר
בְּהִנִּי וְעָמָא, בֵּר בְּהִנָּא רַבָּא, בֵּר אֶתְקַשֵּׁר בִּיה
הֵהוּא קָלָא.

תַּאנָּא, מִכָּל חֲטָאֵיכֶם לִפְנֵי יי', בִּיּוֹן דְּכִתִּיב מִכָּל
חֲטָאֵיכֶם, אֲמַאי לִפְנֵי יי'. אֱלֹא אָמַר רַבִּי
יִצְחָק, לִפְנֵי יי' מִמָּשׁ.

דִּתְנִיָּא, מִרִּישָׁא דִּירְחָא סְפָרִין פְּתִיחִין, וְדִינֵי
דִּינִין. בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא בְּתֵי דִינִין
אֶתְמַסְרִין, לְאֶתְפֹּתָא בְּדִינָא, עַד הֵהוּא יוֹמָא
דְּאֶקְרִי תַשְׁעָה לִּירְחָא. בְּהֵהוּא יוֹמָא, סְלָקִין דִּינִין
בְּלָהוּ לְמֵאֲרֵי דְדִינָא, וּמִתְקַנֵּי כּוּרְסֵיָא עֲלָאָה
דְּרַחֲמֵי, לְמִלְפָּא קִדִּישָׁא. בְּהֵהוּא יוֹמָא בָּעָאן

לשון הקודש

שְׁכָתוֹב מִכָּל חֲטָאֵיכֶם, לָמָּה לִפְנֵי ה'?
אֱלֹא אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לִפְנֵי ה' מִמָּשׁ.
שְׂשַׁנְנִינוּ, מֵרֹאשׁ חֹדֶשׁ הַסְּפָרִים פְּתוּחִים
וְהַדְּיָנִים דְּנִים. בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּתֵי הַדִּין
נִמְסָרִים לְהַפְתָּח לְדִין, עַד אוֹתוֹ יוֹם
שְׁנִקְרָא תַשְׁעָה לַחֹדֶשׁ. בְּאוֹתוֹ יוֹם כָּל
הַדִּינִים עוֹלִים לְבַעַל הַדִּין וּמִתְקַנֵּים כְּפִסָּא
עֲלִיוֹן שֶׁל רַחֲמִים לְמַלְךְ הַקָּדוֹשׁ. בְּאוֹתוֹ

הַמַּפְתָּחוֹת וּמֵאִירִים כָּל הַפָּנִים. אִז כָּל־ם
נוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וּמוֹדְעִים וְאוֹמְרִים: בְּרוּךְ
שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים.
הַקּוֹל נִקְשֵׁר עִם הַכֹּהֵן, וְהוּא מְשִׁיב
אֲלֵיהֶם וְאוֹמַר תְּמַהְרוּ. תְּמַהְרוּ אִין
אוֹמְרִים שְׂאָר הַכֹּהֲנִים וְהָעָם, פֶּרַט לַכֹּהֵן
הַגָּדוֹל, כְּשֶׁנִּקְשֵׁר בּוֹ אוֹתוֹ הַקּוֹל.
לְמַדְנֵנוּ, מִכָּל חֲטָאֵיכֶם לִפְנֵי ה'. בִּיּוֹן

יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, לְמַחֲדֵי בְּחִדּוּתָא לְקַדְמוֹת
מְאֲרִיחוֹן, דְּזַמִּין לְיוֹמָא אַחֲרָא, לְמִיתַב עַלֵּיהּ
בְּבוֹרְסִיָּא קַדִּישָׁא דְרַחֲמֵי, בְּבוֹרְסִיָּא דְּוֹתְרָנוּתָא.

וְכָל אֵינוֹן סַפְרִין דְּפִתִּיחִין קָמִיָּה, וּבְתִיבִין קָמִיָּה
כָּל אֵינוֹן חוּבִין, הוּא מְזַכֵּי לֹון, וּמִדְּכִי לֹון
מְכַלְהוֹ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב מִכָּל חַטָּאתִיכֶם לִפְנֵי יי'
תְּטַהֲרוּ. לִפְנֵי יי' מַמָּשׁ, אֵינוֹן דְּאִמְרִין קָרָא, עַד
הָכָא אִמְרִין, וְלֹא יִתִּיר. וְלִית רְשׁוֹ לְאַחֲרָא דְלִימָא
תְּטַהֲרוּ, אֶלָּא בְּהִנָּא רַבָּא, דְּפִלַּח פּוֹלְחָנָא, וְקָשֶׁר
שְׂמָא קַדִּישָׁא בְּפוּמִיָּה, וְכַד הָוָה אֶתְקַשֵּׁר וּמִתְבָּרַךְ
בְּפוּמִיָּה, הָהוּא קָלָא נְחִית וּבִטְשׁ בֵּיהּ, וְאֶתְנַהִיר
מֶלֶךְ בְּפוּמִיָּה דְּכִהְנָא, וְאוֹמֵר תְּטַהֲרוּ. פִּלַּח
פּוֹלְחָנָא, וּמִתְבָּרַכִּין כָּל אֵינוֹן עַלְאִין דְּאֶשְׁתְּאֲרוּ.

לשון הקודש

את הפסוק, אומרים עד כאן ולא יותר.
ואין רשות לאחר לומר תטהרו, אלא
הכהן הגדול שעובד את העבודה, וקושר
את השם הקדוש בפיו. וכשהיה נקשר
ומתברך בפיו, אותו קול יורד ומכה בו,
ומאירה המלה בפיו הכהן, ואומר
תטהרו. עבד עבודה, ומתברכים כל
אותם העליונים שנשגארו.

יום צריכים ישראל למטה לשמח
בשמחה לפני אדונם שעתידי ליום אחר
לשבת עליהם בכסא הקדוש של רחמים,
בכסא של ותרנות.

וכל אותם הספרים הפתוחים לפניו
ובתובים לפניו את כל אותם החטאים,
הוא מוכה אותם ומטהר אותם מכלם.
זהו שכתוב מכל חטאתיכם לפני ה'
תטהרו. לפני ה' ממש. אותם שאומרים

וּלְבַתָּר אֶסְחִי גּוֹפִיָּה, וְקִדַּשׁ יָדָיו, לְאַעֲלֵא
בְּפוֹלְחָנָא אַחֲרָא קִדִּישָׁא. עַד דִּיתְכּוּן
לְמִיעַל לְאַתֵּר אַחֲרָא עֲלָאָה, קִדִּישָׁא מִכְּלָא. תִּלְתָּ
שׁוּרִין סְחָרִין לִיָּה, בִּתְּנִי אַחֲוִי, וְלִינְאִי, וּמִכָּל שְׂאֵר
עֲמָא בְּלָחוּ. (בְּרַבָּאן קָמִיָּה) וְקָפִין יָדִין עָלֶיהָ בְּצִלּוֹתָא
וְקִטְרָא דְדִּהֲבָא וְקָפָא בְּרַגְלֶיהָ. נָטִיל תִּלְתָּ פְּסִיעֹן,
וּבְלָחוּ קִימִין בְּקִיּוּמֵיהּ, וְלֹא נָטְלִין בִּתְרִיָּה (הָיָה)
אַקטִיר קטורת).

נָטִיל תִּלְתָּ פְּסִיעֹן אַחֲרָן, (רְשִׁימָא בְּלָפָא) אַסְחֵר
לְדוּכְתִּיָּה. נָטִיל תִּלְתָּ פְּסִיעֹן, אַסְתִּים
עֵינִין, וְאַתְקַשֵּׁר לְעִילָא. עָאֵל לְאַתֵּר דְּעָאֵל, שְׁמַע
קוֹל גְּדַפֵּי דְכְּרוּבִיָּא מְזַמְרִין, וְאַקִּישׁן גְּדַפִּין פְּרִישָׁאן
לְעִילָא. הָיָה אַקטִיר קטורת, מִשְׁתַּכָּבָא קוֹל
גְּדַפֵּיָּהּ וּבְלַחִישׁוֹ אֶתְדַבֵּקֵן.

לשון הקודש

אַחֲרִיו. (הָיָה מְקַטֵּיר קטרת).

הוֹלֵךְ שְׁלֹשׁ פְּסִיעוֹת אַחֲרוֹת, (רְשׁוּמָה בְּלָב)
מְקִיף אֶת מְקוֹמוֹ. הוֹלֵךְ שְׁלֹשׁ פְּסִיעוֹת,
וְסוֹתֵם אֶת עֵינָיו וְנִקְשֵׁר לְמַעְלָה. נִכְנָס
לְמָקוֹם שְׁנִכְנָס, שׁוֹמֵעַ קוֹל בְּנֵפִי הַכְּרוּבִים
שְׁמֻזְמָרִים וּמְקִישִׁים בְּכַנָּפִים הַפְּרוּשׁוֹת
לְמַעְלָה. הָיָה מְקַטֵּיר אֶת הַקְטֹרֶת, וְשׁוֹכֵךְ
קוֹל בְּנִפְיָהֶם וְנִדְבָקִים בְּלַחֵשׁ.

אַחֵר כִּד רֹחֵץ גּוֹפּוֹ וּמְקַדֵּשׁ יָדָיו לְהַכְנִס
לְעִבּוּדָה קְדוֹשָׁה אַחֲרָת. עַד שִׁיתְכּוּן
לְהַכְנִס לְמָקוֹם אַחֵר עֲלִיּוֹן קְדוֹשׁ מִהַבֵּל.
שְׁלֹשׁ שׁוּרוֹת מְקִיפּוֹת אוֹתוֹ; שֶׁל אַחֲוִי
הַכְּהֻנִּים, וְלִוִּים, וּמִכָּל שְׂאֵר הָעָם. (בְּרַבּוֹת)
לְפָנֶיךָ זֻקְפִים יָדִים עָלָיו בְּתַפְלָה, וְקִשֵּׁר שֶׁל
זָהָב תְּלוּי בְּרַגְלוֹ. נֹטֵיל שְׁלֹשׁ פְּסִיעוֹת,
וְכֻלָּם עוֹמְדִים בְּמָקוֹמָם וְלֹא הוֹלְכִים

אִי בִּהְנֵא זָבִי, דִּהָא לְעִילָא בְּחִידוֹ אֲשֶׁתִּכַּח, אוֹף
הָכָא בִּהְחִיא שְׁעָתָא נָפִיק רַעְוָא דְנִהוּרָא,
מִתְבַּסְמָא מִרִּיחִין דְּטוּרֵי אַפְרַסְמוֹנָא דְכִיָּא דְלְעִילָא,
וְאִזְלָא בְּכָל הָהוּא אֶתֶר, אָעִיל רִיחָא בְּתָרֵי נֹקְבֵי
דְּחוּטָמִיָּה, וְאֶתִּישְׁבָּא לְבָא. בְּדִין כֹּלָא הוּא
בְּלִחִישׁוֹ, וּפְטָרָא לָא אֲשֶׁתִּכַּח תַּמָּן. פֶּתַח בִּהְנֵא
פּוּמִיָּה בְּצִלּוֹתָא בְּרַעוּתָא בְּחִדּוּתָא, וְצִלֵּי צִלּוֹתֶיהָ.

בְּתֵר דְּסִיִּים, וְקָפִין בְּרוּבִיָּא כְּמִלְקָדְמִין גְּדַפְיָהּוּ,
וּמְזוּמְרִין. בְּדִין יָדַע בִּהְנֵא דְרַעוּתָא הָווּ,
וְעֵידָן חִדּוּתָא לְכֹלָא, וְעָמָא יָדַעִין דְּאֶתְקַבֵּל
צִלּוֹתֶיהָ, בְּמָה דְכֶתִיב, ^(ישעיה א) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם
כְּשָׁנִים כְּשָׁלֹג יִלְבִּינוּ. וְהוּא תָב לְאַחֲרִיָּה, וְצִלֵּי
צִלּוֹתֶיהָ. וּבָאָה חוֹלְקִיָּה דְּבִהְנֵא, דִּהָא עַל יָדוֹי חִידוֹ
עַל חִידוֹ אֲשֶׁתִּכַּח הָהוּא יוֹמָא לְעִילָא וְתַתָּא, עַל

לשון הקודש

אִם הִכְהֵן זֹכֶה, שְׁהָרִי לְמַעְלָה נִמְצָא
בְּשִׁמְחָה – אָף כָּאן בְּאוֹתָהּ שְׁעָה יוֹצֵא
רַצוֹן הָאוֹר הַמִּתְבַּשֵּׁם מִרִּיחוֹת שֶׁל הָרִי
אַפְרַסְמוֹן טְהוֹר שֶׁלְמַעְלָה, וְהוֹלֵךְ בְּכָל
אוֹתוֹ הַמְּקוֹם. נִכְנָס הָרִיחַ לְשָׁנֵי נֹקְבֵי
חֲטָמוֹ, וְלָבוּ מִתִּישָׁב. אִזּוּ הַכֹּל הוּא
בְּלִחִשׁ, וְלֹא נִמְצָא שֵׁם פֶּתַחזֶן פֶּה. פּוּתַח
הִכְהֵן אֶת פִּיו בְּתַפְלָה בְּרַצוֹן, בְּשִׁמְחָה,
וּמִתְפַּלֵּל אֶת תְּפִלָּתוֹ.

אַחֵר שְׁפִים, זֹקְפִים הַכְּרוּבִים כְּמוֹ
מִקְדָּם אֶת כְּנַפֵּיהֶם וּמְזוּמְרִים. אִזּוּ יוֹדַע
הִכְהֵן שְׁהִיָּה רַצוֹן, וְעַת שִׁמְחָה לְכָל,
וְהָעַם יוֹדְעִים שֶׁתְּפִלָּתוֹ הִתְקַבְּלָה, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב ^(ישעיה א) אִם יִהְיֶה חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים
כְּשָׁלֹג יִלְבִּינוּ. וְהוּא שָׁב לְאַחֲרָיו
וּמִתְפַּלֵּל תְּפִלָּתוֹ. אֲשֶׁרִי חִלְקוֹ שֶׁל הִכְהֵן,
שְׁהָרִי עַל יָדוֹ שִׁמְחָה עַל שִׁמְחָה נִמְצָאָה
בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמַעְלָה וּלְמַטָּה. עַל אוֹתָהּ

הָיָא שַׁעְתָּא כְּתִיב, (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שָׁכְכָה לוֹ,
אֲשֶׁרִי הָעַם שָׁיִי' אֱלֹהָיו.

וְהִיתָה לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בַּעֲשׂוֹר
לַחֲדָשׁ תַּעֲנוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם וְגו'. (ויקרא
ט"ז) רַבִּי חֲזִיא פִתַּח, (ישעיה כו) נַפְשִׁי אֹוִיתָךְ בַּלִּילָה אַף
רוּחִי בְּקֶרְבִי אֲשַׁחֲרֶךְ וְגו'. נַפְשִׁי אֹוִיתָךְ בַּלִּילָה.
נַפְשִׁי אֹוִיתָךְ בַּלִּילָה מִיבִעֵי לִיָּה, מָאִי נַפְשִׁי אֹוִיתִיךָ.
אַף רוּחִי בְּקֶרְבִי אֲשַׁחֲרֶךְ, יִשְׁחַרְךָ מִיבִעֵי לִיָּה. אֵלָּא
הָכִי תֵּאנָא, קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא רוּחָא וְנַפְשָׁא דְכָלָא,
וְיִשְׂרָאֵל אֲמָרִי נַפְשִׁי וְרוּחִי אֲנִתָּ. בְּגִין כֵּךְ אֹוִיתִיךָ
לְאִדְבָקָא בָךְ, וְאֲשַׁחֲרֶךְ לְאִשְׁכָּחָא רַעוּתָךְ.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נָשׁ נָאִים בְּעַרְסִיהָ.
נִבְקָא נַפְשִׁיהָ, סִלְקָא וְאַסְהִידַת בֵּיהּ בְּבַר
נָשׁ, עַל כָּל מַה דְּעֵבֵד בְּכָל יוֹמָא. גּוּפָא אָמַר

לשון הקודש

רוּחִי בְּקֶרְבִי אֲשַׁחֲרֶךְ, יִשְׁחַרְךָ הִנָּה צָרִיד
לְהִיּוֹת! אֵלָּא כֵּךְ לְמַדְנֹו, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא הוּא רוּחַ וְהַנֶּפֶשׁ שֶׁל הַכֹּל, וְיִשְׂרָאֵל
אוֹמְרִים: נַפְשִׁי וְרוּחִי אֶתָּה. מִשּׁוּם כֵּךְ
אוֹוִיתָךְ לְדַבֵּק בָּךְ, וְאֲשַׁחֲרֶךְ לְמַצָּא אֶת
רַצוֹנְךָ.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, בְּשַׁעְתָּא שְׂאֲדָם יִשָּׁן
בְּמִטָּתוֹ, יוֹצֵאת נַפְשׁוֹ, עוֹלָה וּמַעֲרִידָה

שַׁעְתָּא כְּתוּב, (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שָׁכְכָה
לוֹ אֲשֶׁרִי הָעַם שָׁה' אֱלֹהָיו.

וְהִיתָה לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי
בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ תַּעֲנוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם וְגו'.
רַבִּי חֲזִיא פִתַּח, (ישעיה כו) נַפְשִׁי אֹוִיתָךְ
בַּלִּילָה אַף רוּחִי בְּקֶרְבִי אֲשַׁחֲרֶךְ וְגו'.
נַפְשִׁי אֹוִיתָךְ בַּלִּילָה, נַפְשִׁי אֹוִיתָךְ בַּלִּילָה
הִנָּה צָרִיד לְהִיּוֹת! מַהוּ נַפְשִׁי אֹוִיתָךְ? אַף

לְנַפְשָׁא, נַפְשִׁי אֹוִיתָךְ בְּלִילָה, (דף ט"ז ע"ב) אֶף רוּחִי
בְּקֶרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךְ.

דְּבַר אַחֵר נַפְשִׁי אֹוִיתָךְ, אֲמַרְה בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל קָמִי
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, נַפְשִׁי אֹוִיתָךְ בְּלִילָה,
בְּעוֹד דְּאָנָּא בְּגִלּוּתָא בִּינִי עִמְמִיָּא, וּמְנִיעָא נַפְשִׁי
מִכָּל בִּישָׁתָא (נ"א וְרוּיָא נַפְשִׁי מִכָּל פִּיסָתָא) דְּקוּטְרָא בְּנִי
עִמְמִיָּא, נַפְשִׁי אֹוִיתָךְ, בְּגִין לְאַתְבָּא לְאַתְרִי. אֶף
רוּחִי בְּקֶרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךְ, כְּלוּמַר, אֶף עַל גַּב דְּאִינוּן
מְשַׁעְבָּדִין לְבָנִי, בְּכָל שַׁעְבוּדָא, רוּחָא קִדִּישָׁא לֹא
אַתְעָדִי מִנָּאִי, בְּגִין לְמַשְׁחַר לָךְ, וְלִמְעַבַּד פְּקוּדֵיךְ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל קָמִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, בְּעוֹד דְּנַפְשִׁי בִּי, אֹוִיתָךְ בְּלִילָה. מָאִי
טַעֲמָא בְּלִילָה, אֵלָּא בְּגִין דִּהֲאִי נַפֵּשׁ בְּהֲאִי שַׁעֲתָא,
אַצְטְרִיךְ לְחַמְדָּא לָךְ. אֶף רוּחִי בְּקֶרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךְ, כִּד

לשון הקודש

בְּקֶרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךְ, כְּלוּמַר, אֶף עַל גַּב שְׁחַם
מְשַׁעְבָּדִים אֶת בְּנֵי כָּל שַׁעְבוּד, רוּחַ
הַקֹּדֶשׁ לֹא זָוָה מִמֶּנִּי כְּדִי לְשַׁחַר אוֹתָךְ
וְלַעֲשׂוֹת מַצּוּוֹתֶיךָ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי
הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא: בְּעוֹד שְׁנַפְשִׁי בִּי,
אֹוִיתָךְ בְּלִילָה. מָה הַטַּעַם בְּלִילָה? אֵלָּא
מִשּׁוּם שֶׁהַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת בִּשְׁעָה הַזֹּאת צְרִיכָה
לְחַמֵּד אוֹתָךְ. אֶף רוּחִי בְּקֶרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךְ,

בְּאָדָם עַל כָּל מָה שֶׁעָשָׂה בְּכָל הַיּוֹם. הַגּוֹף
אוֹמֵר לְנַפֵּשׁ: נַפְשִׁי אֹוִיתָךְ בְּלִילָה, אֶף
רוּחִי בְּקֶרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךְ.

דְּבַר אַחֵר נַפְשִׁי אֹוִיתָךְ – אֲמַרְה בְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא: נַפְשִׁי
אֹוִיתָךְ בְּלִילָה, בְּעוֹד שְׁאֲנוּ בְּגִלּוּת בֵּין
הָעַמִּים, וּמְנוּעָה נַפְשִׁי מִכָּל רַע (וְשִׁבְעָה נַפְשִׁי
מִכָּל הַבְּיוֹנוֹת) שֶׁקְשׁוּרָה בֵּין הָעַמִּים, נַפְשִׁי
אֹוִיתָךְ, כְּדִי לָשׁוּב לְמִקּוּמִי. אֶף רוּחִי

אֶתְעַר בִּי רוּחָא קַדִּישָׁא, אֲשַׁחֲרֶךְ בְּאַתְעָרוּתָא
לְמַעֲבַד רְעוּתָךְ.

כִּי בְּאִשְׁר מִשְׁפָּטִיךְ לְאֶרֶץ בְּזִמְנָא דְּמִשְׁפָּט נְחִית
בְּאַרְעָא, לְבִשְׁמָא עֲלֵמָא, בְּדִין צֶדֶק לְמָדוּ
יּוֹשְׁבֵי תִבְל. כְּלוּמַר יְכַלִּין לְמַסְבֵּל דִּינָא דְּצֶדֶק, וְלֹא
יִשְׁתַּצִּי עֲלֵמָא מִנִּיה. אִימָתִי צֶדֶק לְמָדוּ יּוֹשְׁבֵי תִבְל,
בְּאִשְׁר מִשְׁפָּטִיךְ לְאֶרֶץ. רַבִּי חֲזַקִּיָּה אָמַר, נַפְשֵׁי
אוּתִיךְ בְּלִילָה, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. אַף רוּחִי בְּקֶרְבִּי
אֲשַׁחֲרֶךְ, דָּא קַדִּישָׁא בְּרִיךְ הוּא.

רַבִּי אַבָּא הָוָה יְתִיב קָמִיָּה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, קָם
רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּכַלְגוּ לִילִיָּא, לְמַלְעִי
בְּאוּרִיָּתָא. קָמוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבָּא עִמִּיה.
פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (תהלים מב) כְּאִיל תִּעְרוֹג עַל
אֲפִיקֵי מַיִם בֵּין נַפְשֵׁי תִעְרוֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים. הָאִי

לשון הקודש

חֲזַקִּיָּה אָמַר, נַפְשֵׁי אוּתִיךְ בְּלִילָה - זוֹ
כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. אַף רוּחִי בְּקֶרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךְ
— זֶה הַקּוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

רַבִּי אַבָּא הָוָה יוֹשֵׁב לְפָנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן.
קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּחֻצוֹת הַלֵּילָה לְעַסֵּק
בַּתּוֹרָה. קָמוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבָּא עִמּוֹ.
פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (תהלים מב) כְּאִיל
תִּעְרוֹג עַל אֲפִיקֵי מַיִם בֵּין נַפְשֵׁי תִעְרוֹג

בְּאִשְׁר מִתְעוֹרֶרֶת בִּי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
אֲשַׁחֲרֶךְ בְּהִתְעוֹרְרוֹת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ.

כִּי בְּאִשְׁר מִשְׁפָּטִיךְ לְאֶרֶץ, בְּזִמְנָא
שְׁהִמְשַׁפֵּט יוֹרֵד לְאֶרֶץ לְבִשָּׁם אֶת
הָעוֹלָם, אִזְ צֶדֶק לְמָדוּ יּוֹשְׁבֵי תִבְל.
כְּלוּמַר, יְכוּלִים לְסַבֵּל אֶת הַדִּין שֶׁל צֶדֶק,
וְלֹא יִשְׁמַד הָעוֹלָם מִמֶּנּוּ. מִתִּי צֶדֶק לְמָדוּ
יּוֹשְׁבֵי תִבְל? בְּאִשְׁר מִשְׁפָּטִיךְ לְאֶרֶץ. רַבִּי

קָרָא אוֹקְמוּהָ חֲבֵרֶיָּא, וּבֹאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל מִכָּל
עַמּוּן, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִי לֹון אוֹרֵייתָא
קְדִישָׁא, וְאוֹרִית לֹון נִשְׁמַתִּין קְדִישִׁין מֵאַתֵּר
קְדִישָׁא, בְּגִין לְמַעַבְד פְּקוּדוֹי, וְלֹאֲשַׁתְּעִשְׁעָא
בְּאוֹרֵייתָא, דְּכָל מָאן דְּאֲשַׁתְּעִשְׁעָא בְּאוֹרֵייתָא, לֹא
דְּחִיל מִכָּלָא. דְּכַתִּיב, (תהלים קיט) לוֹלִי תוֹרְתְךָ
שַׁעֲשׁוּעֵי אֲזִי אֲבִדְתִּי בְּעִנְיִי.

מָאן אֵינּוֹן שַׁעֲשׁוּעֵי. אוֹרֵייתָא. דְּאוֹרֵייתָא
שַׁעֲשׁוּעִים אֶקְרִי, דְּכַתִּיב, (משלי ה) וְאַהֲיָה
שַׁעֲשׁוּעִים יוֹם יוֹם. וְדָא הוּא דְּתַנִּינָן, קְדִישָׁא בְּרִיךְ
הוּא אֲתִי לְאֲשַׁתְּעִשְׁעָא עִם צְדִיקָיָא בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן.
מָאִי לְאֲשַׁתְּעִשְׁעָא. בְּגִין לְמַחְדֵּי בְּהוּ. דְּתַנִּינָן, וּבֹאִין
אֵינּוֹן צְדִיקָיָא, דְּכַתִּיב בְּהוּ, (ישעיה נח) אֲזִי תִתְעַנֵּג עַל
יִי, בְּגִין לְאַתְעַנָּג מִהֵחֱוָא שְׁקִי דְּנַחֲלָא, בְּמָה דְּאַתְ

לשון הקודש

מִי הֵם שַׁעֲשׁוּעֵי? תוֹרָה. שֶׁהַתּוֹרָה נִקְרְאת
שַׁעֲשׁוּעִים, שְׁכַתוּב (משלי ח) וְאַהֲיָה
שַׁעֲשׁוּעִים יוֹם יוֹם. וְזֶהוּ שֶׁשָּׂנִינּוּ שֶׁהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא בָּא לְהַשְׁתַּעֲשַׁע עִם הַצְּדִיקִים
בְּגִין עֵדֶן. מָה זֶה לְהַשְׁתַּעֲשַׁע? כְּדִי לְשַׂמֵּחַ
עַמָּהֶם, שֶׁשָּׂנִינּוּ, אֲשֶׁרֵי הַצְּדִיקִים, שְׁכַתוּב
בָּהֶם (ישעיה נח) אֲזִי תִתְעַנֵּג עַל ה', כְּדִי
לְהַתְעַנֵּג מֵאוֹתָהּ הַשְּׁקָאָה שֶׁל הַנַּחֲלָל, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר וְהַשְׁבִּיעַ בְּצַחֲצָחוֹת נַפְשָׁךְ.

אֵלֶיךָ אֱלֹהִים. הַפְּסוּק הַזֶּה פֻּרְשָׁהוּ
הַחֲבֵרִים, אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל מִכָּל הָעַמִּים,
שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן לָהֶם תּוֹרָה
קְדוּשָׁה וְהוֹרִישׁ לָהֶם נִשְׁמוֹת קְדוּשׁוֹת
מִמְּקוֹם קְדוּשׁ כְּדִי לַעֲשׂוֹת מְצֻוֹתָיו
וְלְהַשְׁתַּעֲשַׁע בַּתּוֹרָה. שְׁכָל מִי
שֶׁמִּשְׁתַּעֲשַׁע בַּתּוֹרָה, לֹא פוֹחֵד מִכָּל,
שְׁכַתוּב (תהלים קיט) לוֹלִי תוֹרְתְךָ שַׁעֲשׁוּעֵי אֲזִי
אֲבִדְתִּי בְּעִנְיִי.

אָמַר (ישעיה נח) וְהִשְׁבִּיעַ בְּצַחֲצֹחוֹת נַפְשֶׁךָ. כִּבְיָכוֹל,
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִשְׁתַּעֲשָׂע בָּהוּ, מִהֵהוּא שְׁקִי
דְּנַחְלָא, דְּמִתְעַנְגִּי בָּהוּ צְדִיקֵיָא. וְעַל דָּא אָתִי
לְאַשְׁתַּעֲשָׂע עִם צְדִיקֵיָא. וְכָל מָאן דְּאַשְׁתַּדֵּל
בְּאוֹרֵיָתָא, זָכִי לְאַשְׁתַּעֲשָׂע עִם (דף ט"ז ע"א) צְדִיקֵיָא,
מִהֵהוּא שְׁקִי דְּנַחְלָא.

רעיא מהימנא

אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא, אֵלִין מְאִירִי מִתְנִיתִין מְאִירִי
חֲכָמָתָא עֲלָאָה, מְאִירִי קַבְלָה, מְאִירִי רְזִי תוֹרָה, שְׁעָתָא
דְּחִיקַת לֹון. וְהֵאֵי אִיהוּ דְּאָמַר כְּאֵיל תַּעֲרוּג עַל אֲפִיקֵי מִים,
דְּאֵינוֹן אֲפִיקֵי מִים דְּאוֹרֵיָתָא לְגַבִּי שְׂכִינְתָּא. וְלִית תוֹרָה, אֵלָא
עֲמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא. דִּיהוֹן אֵלִין אֲפִיקֵי מִים, בְּצַעֲרָא בִּיגוּנָא
בְּעִנְיֹתָא, וְאֵלִין אֵינוֹן חֲבָלִים צִירִין דִּיולְדָה, דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא,
דְּאֵתְמַר בָּהּ, (משלי כג) וְתִגַּל יוֹלְדָתָךְ. וּבְאֵינוֹן חֲבָלִים, תִּהֵא
בְּצַעֲרָא דְּלֵהוֹן.

לשון הקודש

כִּבְיָכוֹל מִשְׁתַּעֲשָׂע תְּקֵדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
בָּהֶם מֵאוֹתָהּ הַשְּׁקָאָת הַנַּחֲל שְׂבָה
מִתְעַנְגִּים הַצְּדִיקִים, וְעַל כֵּן כָּא
לְהַשְׁתַּעֲשָׂע עִם הַצְּדִיקִים. וְכָל מִי
שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, זֹכֵה לְהַשְׁתַּעֲשָׂע עִם
הַצְּדִיקִים מֵאוֹתָהּ הַשְּׁקָאָת הַנַּחֲל.

רַעֲיָא מְהִימְנָא (רועה הנאמן)

אָמַר הָרוּעָה הַנָּאמָן, בְּאוֹתוֹ זְמַן בְּעִלִּי
הַמְשָׁנָה הַלָּלוּ, בְּעִלִּי הַחֲכָמָה הָעֲלִיוֹנָה,

הַחֲבָלִים תִּהְיֶה בְּצַעֲרֵי שְׁלָהֶם.

וּבְאֵינֹנִן חֲבָלִים דְּצוּחַת בְּהוֹן, אֲתַעֲרַת שְׁבָעִין סְנֵהֲדָרִין
 דְּלַעֲיָלָא, עַד דִּיתַעַר קוֹל דִּילָה עַד יְהוָה, וּמִיָּד (תהלים
 כט) קוֹל יי' יְחוּלֵל אֵילֹת, דְּאֵינֹנִן מְאֲרֵי מִתְנִיתִין, (תהלים
 מה) בְּתוֹלוֹת אַחֲרִיָּה רַעוּתִיָּה, בְּלֵהוֹן יְהוֹן לֹון חֵיל בִּיּוֹלְדָה מִמָּשׁ,
 בְּדַחְקִין, דְּדַחְקָא לֹון שַׁעְתָּא, בְּכַמָּה נְשִׁיכִין דִּינֶצֶר הָרַע, דְּחֻיָּא
 דְּנְשִׁיךְ לֹון בְּכַמָּה דַּחְקִין.

בְּהָהוּא זְמָנָא אֲתַפְתַּחַת לְאוּלָּדָא מְשִׁיחָא, בְּגִין חֲבָלִים
 וְדוּחְקִים דְּצַדִּיקִים, וּמְאֲרֵי מַדּוּת, וּמְאֲרֵי רְזִין
 דְּאוֹרֵייתָא, מְאֲרֵי בּוֹשֶׁת וְעֵנּוּה, מְאֲרֵי יִרְאָה וְאַהֲבָה, מְאֲרֵי חֶסֶד,
 אֲנָשִׁי חֵיל יִרְאֵי אֱלֹהִים, אֲנָשִׁי אֱמֶת, שׁוֹנְאֵי בָּצַע, דְּדַחְקָא לֹון
 שַׁעְתָּא. וְהָאִי הוּא דְּאוּקְמוּהָ מְאֲרֵי מִתְנִיתִין, דִּר שְׁבִין דְּוֹד בָּא,
 אֲנָשִׁי חֵיל יְסוּבְבוּ מַעִיר לַעִיר וְלֹא יְחֻנְנוּ, וְיִרְאֵי חֲטָא יִמְאָסוּ,
 וְחֲכָמַת סוֹפְרִים תִּסְרַח, וְתִהִי הָאֱמֶת נַעֲדָרַת, וְהַגָּפֶן תִּתֵּן פְּרִיָּה,
 וְחֵינִין בִּיּוֹקֶר.

וּבְמֵאֵינֹנִן קָלִין דִּיהִיבַת, דְּאֵינֹנִן שְׁבָעִין, לְקַבֵּל שְׁבָעִין תִּיבִין
 דִּיעֲנֹךְ יי' בְּיוֹם צָרָה, אֲתַפְתַּחַת רַחֲמָה, דְּאִיהִי תִרְיִן,

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

וּבְאוֹתָם חֲבָלִים שְׁצוּעָקַת בְּהֵם, הַתּוֹרָה, בְּעָלֵי בִשֶׁת וְעֵנּוּה, בְּעָלֵי יִרְאָה
 מִתְעוֹרְרִים שְׁבָעִים סְנֵהֲדָרִין שְׁלֻמְעָלָה, וְאַהֲבָה, בְּעָלֵי חֶסֶד, אֲנָשִׁי חֵיל יִרְאֵי
 עַד שִׁיתְעוֹרֵר קוֹלָה עַד יְהוָה, וּמִיָּד – אֱלֹהִים, אֲנָשִׁי אֱמֶת, שׁוֹנְאֵי בָּצַע,
 (תהלים כט) קוֹל ה' יְחוּלֵל אֵילֹת, שְׁהֵם בְּעָלֵי שְׁדַחְקָה אוֹתָם הַשָּׁעָה. וְזֵהוּ שְׁבָאוּרָה
 הַמְשָׁנָה, בְּתוֹלוֹת אַחֲרִיָּה רַעוּתִיָּה, לְכָלֶם יְהִיָּה חֵיל בִּיּוֹלְדָה מִמָּשׁ בְּדַחְקִים
 שְׁהַשָּׁעָה דוּחְקַת אוֹתָם בְּכַמָּה נְשִׁיכוֹת שֶׁל יֶצֶר הָרַע, שֶׁל נָחַשׁ שְׁנוּשֵׁךְ אוֹתָם
 בְּכַמָּה דַּחְקִים.

בְּאוֹתוֹ זְמַן נִפְתַּחַת לְהוֹלִיד אֶת הַמְשִׁיחַ, מִשּׁוּם הַחֲבָלִים וְהַדַּחְקִים שֶׁל
 הַצַּדִּיקִים, וּבְעָלֵי מַדּוּת וּבְעָלֵי רְזִים שֶׁל
 וּמֵאוֹתָם קוֹלוֹת שְׁהִיא נִתְנָת, שְׁהֵם שְׁבָעִים, בְּגִנֵּד שְׁבָעִים תִּבּוֹת שֶׁל יַעֲנֶךְ ה'
 בְּיוֹם צָרָה, נִפְתַּחַת רַחֲמָה, שְׁהִיא שְׁתִּים,

בְּלִילָא מִתְרִין בִּיתִין, לְאוֹלָדָא תְרִין מְשִׁיחִין, וְאַעִּילַת רִישָׁה בֵּין
בְּרַכָּהּ, דְּאִיהוּ רִישָׁא דִּילָהּ, עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא. תְרִין שׁוֹקָהּ,
נֶצַח וְהוֹד, תְרִין נְבִיאִים. מִתְמָן אוֹלִידַת תְרִין מְשִׁיחִין. בְּהֵיא
זְמַנָּא וַיַּחֲשׁוּף יַעְרוֹת, יַתְעַבֵּר נָחֵשׁ מִעֲלָמָא (ע"כ רעיא מהימנא).

תַּאנָּא, בְּאִיל תַּעְרוּג עַל אֶפִיקֵי מַיִם, דָּא בְּנִסְת
יִשְׂרָאֵל. בְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (תהלים כב) אֵילוֹתִי
לְעֹזְרָתִי חוֹשָׁה. תַּעְרוּג עַל אֶפִיקֵי מַיִם, וְדַאי
לְאַשְׁתַּקִּיָּא מִשְׁקִיו דְּמִבּוּעֵי דְנַחֲלָא, עַל יְדֵי דְצַדִּיק.
תַּעְרוּג: בְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (שיר השירים ו) לְעֶרְוַת הַבּוֹשָׁם,
בֵּן נַפְשֵׁי תַעְרוּג אֱלִיד אֱלֹהִים. לְאַשְׁתַּקִּיָּא מִנְּךָ,
בְּעֲלָמָא דִּין וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי.

מִבּוּעֵי נַחֲלָא מָאן אֵינוֹן. מִבּוּעָא חַד לְעִילָא,
דְּכַתִּיב, (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת
אֶת הָעֵץ וְגו'. וּמִתְמָן נָגִיד וְנַפִּיק, וּמִשְׁקִי גִנְתָּא, וְכָל

לשון הקודש

לְעֹזְרָתִי חוֹשָׁה. תַּעְרוּג עַל אֶפִיקֵי מַיִם,
וְדַאי כְּדֵי לְהַשְׁקוֹת מִהַשְׁקִיָּה שֶׁל מַעֲיִנוֹת
הַנַּחַל עַל יְדֵי הַצַּדִּיק. תַּעְרוּג, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(שיר ו) לְעֶרְוַת הַבּוֹשָׁם. בֵּן נַפְשֵׁי תַעְרוּג
אֱלִיד אֱלֹהִים, לְקַבֵּל מִמֶּדֶ הַשְׁקָאָה
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

מַעֲיִנוֹת הַנַּחַל מִי הֵם? מַעֲנֵן אֶחָד
לְמַעֲלָה, שְׁכֵנוֹת (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן
לְהַשְׁקוֹת אֶת הָעֵץ וְגו', וּמִשְׁשׁ שׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא

כְּלוּלָה מִשְׁתֵּי בִיתִי"ם, לְהוֹלִיד שְׁנֵי
מְשִׁיחִים, וּמִכְנִיסָה אֶת רֹאשָׁה בֵּין
בְּרַכָּהּ, שְׁחֹא הָרֹאשׁ שְׁלָהּ, הָעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי. שְׁתֵּי שׁוֹקִיָּה, נֶצַח וְהוֹד, שְׁנֵי
נְבִיאִים. מִשְׁשׁ מוֹלִידָה שְׁנֵי מְשִׁיחִים.
בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיַּחֲשׁוּף יַעְרוֹת, יַעֲבֵר הַנָּחֵשׁ
מִהָעוֹלָם. (עד כאן רעיא מהימנא).

לְמַדְנֵנוּ, בְּאִיל תַּעְרוּג עַל אֶפִיקֵי מַיִם – זו
בְּנִסְת יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֵילוֹתִי

אֵינֹן נִחְלִין, נִגְדִין וְנִפְקִין וּמִתְכַּנְשִׁין בְּתֵרֵי מִבּוּעִין,
 דְּאֶקְרוּן נֶצַח וְהוֹד, וְאֵלִין אֶקְרוּן אֶפִּיקֵי מִים,
 בְּהֵהוּא דְרָגָא דְצַדִּיק, דְּמִנִּיה נָגִיד וְנָפִיק וּמִשְׁתַּקִּיא
 גִּנְתָּא. בְּגִין כֹּךְ אֵיל וְצָבִי מִשְׁתַּכְחִי, (נ"א אֵיל
 וְצָבִי אֶקְרוּן עֲטָרַת וַיִּסּוּד) צֶדֶק וְצַדִּיק.

תַּאנָּא, בְּתִיב (תהלים כט) קוֹל יי' יְחוּלֵל אֵילוֹת,
אֵילוֹת, אֵילַת בְּתִיב חֶסֶד, דָּא אֵילוֹת
הַשְּׁדָּה (נ"א דָּא אֵילַת דְּשִׁמְר). (ד"א אֵילוֹת הַשְּׁדָּה), דְּתַנִּיא, בְּפִלְגוֹת
לֵילִיא, בְּשַׁעְתָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָאֵל לְגִנְתָּא
דְּעֵדֶן לְאַשְׁתַּעֲשַׁע עִם צַדִּיקָיָא, הֵאֵי קוֹל נָפִיק,
וּכְאִיב כֹּךְ אֵינֹן אֵילַתָּא דְּסַחְרֵי כּוּרְסִיָּא יִקְרָא
קְדִישָׁא, הָדָא הוּא דְּבְתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) שְׁשִׁים גְּבוּרִים
סָבִיב לָהּ. דְּבָר אַחֵר יְחוּלֵל אֵילוֹת, בְּמָה דְּאֵת
אָמַר (איוב כו) חֲלָלָה יָדוֹ נָחַשׁ בָּרַח. וַיִּחַשְׁוּף יַעֲרוֹת

לשון הקודש

הַשְּׁדָּה (נ"א זו אֵילַת הַשִּׁמְר) (ד"א אֵילוֹת הַשְּׁדָּה). אֵילוֹת
 הַשְּׁדָּה, שְׁשִׁנִּינוּ, בְּחֻצוֹת הַלֵּילָה, בְּשַׁעָה
 שֶׁהַקּוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִכְנָס לְגִן עֵדֶן
 לְהַשְׁתַּעֲשַׁע עִם הַצַּדִּיקִים, הַקּוֹל הַזֶּה יוֹצֵא
 וּמְכַאִיב לְכָל אוֹתֵן הָאֵילוֹת שֶׁסָּבִיב
 חֲכָמָא הַנִּכְבָּד הַקּוּדֹשׁ, וְהוּא שְׂכֵתוֹב (שִׁיר ג)
 שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ. דְּבָר אַחֵר יְחוּלֵל
 אֵילוֹת – כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איוב כו) חֲלָלָה יָדוֹ
 נָחַשׁ בָּרַח. וַיִּחַשְׁוּף יַעֲרוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר

וּמִשְׁקָה אֶת הַגֶּן. כָּל אוֹתָם הַנִּחְלִים
 שׁוֹפְעִים וְיוֹצֵאִים וּמִתְכַּנְסִים לְשִׁנִּי
 מַעֲיֵנוֹת שֶׁנִּקְרָאִים נֶצַח וְהוֹד, וְאֵלוֹ
 נִקְרָאִים אֶפִּיקֵי מִים, בְּאוֹתָהּ דְּרָגָה שֶׁל
 צַדִּיק, שֶׁמִּמֶּנּוּ שׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא וְנִשְׁקָה הַגֶּן.
 מִשּׁוּם כֹּךְ אֵיל וְצָבִי נִמְצָאִים בְּאַחֵר, (אֵיל
 וְצָבִי נִקְרָאִים עֲטָרַת וַיִּסּוּד) צֶדֶק וְצַדִּיק.

לְמַדְנֵנוּ, כְּתוּב קוֹל ה' יְחוּלֵל אֵילוֹת.
 אֵילוֹת, אֵילַת כְּתוּב חֶסֶד, זוֹ אֵילוֹת

כָּמֹה דַּאתְּ אָמַר. (שמואל א יב) בִּיעֲרַת הַדְּבֹשׁ, וּכְתִיב (שיר
השירים ה) אֲכַלְתִּי יַעְרֵי עֵם דְּבֹשִׁי, וַיִּנָּקֵא לְהוּ כְּאִמָּא
דִּינָקֵא לְבָנִין.

אָמַר לִיה רַבִּי אָבֵא, (ישעיה כו) נַפְשִׁי אֹיְתִיד
בְּלִילָה אַף רוּחִי בְּקֶרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךָ, נַפְשִׁי
אוֹתָךְ בְּלִילָה מִיבְעִי לִיה. אֲשַׁחֲרֶךָ, יִשְׁחַרְךָ מִיבְעִי
לִיה. אָמַר לִיה הָא אוֹקְמוּתָ, (בראשית כ"ג) כָּמֹה דַּאתְּ
אָמַר (איוב יב) אֲשֶׁר בִּידוֹ נֶפֶשׁ כָּל חַי וְרוּחַ כָּל
בֶּשֶׂר אִישׁ.

תָּא חַזִּי נַפְשָׁא וְרוּחָא אֲשַׁתְּמוּדַע (ס"א אֲשַׁתְּעִי) (ס"א
אֲשַׁתְּפִי) בְּחֻדָּא לְעֵלְמִין. תָּנֵא פּוֹלְחָנָא
שְׁלִימָתָא דְּבְעִי בַר נָשׁ לְמַפְלַח לְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא,
כָּמֹה דְּתַנִּינָן (דברים ו) וְאַהֲבַת אֶת יי' אֱלֹהֶיךָ וְגו'.
דִּירְחִים לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא רְחִימוּתָא דְּנַפְשָׁא
מִמֶּשׁ, וְדָא הוּא רְחִימוּתָא שְׁלִימָתָא, רְחִימוּתָא

לשון הקודש

לו, הרי פֶּרֶשׁוּהָ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איוב יב) אֲשֶׁר
בִּידוֹ נֶפֶשׁ כָּל חַי וְרוּחַ כָּל בֶּשֶׂר אִישׁ.
בֵּא רָאֵה, הַנֶּפֶשׁ וְהָרוּחַ נוֹדְעוֹת (נִפְגְּשׁוֹת)
(מִשְׁתַּתְּפּוֹת) כְּאַחַד לְעוֹלָמִים. לְמַדְנֹה, עֲבוּדָה
שְׁלָמָה שְׁצָרִידָא אָדָם לַעֲבֹד אֶת הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁלְּמַדְנֹה וְאַהֲבַת אֶת ה'
אֱלֹהֶיךָ, שִׂיֵּאֵהֵב אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

(שמואל א-א יד) בִּיעֲרַת הַדְּבֹשׁ, וְכָתוּב (שיר ה)
אֲכַלְתִּי יַעְרֵי עֵם דְּבֹשִׁי, וּמִיִּנְקָה אוֹתָם
כְּמוֹ אִם שְׁמִינִיקָה אֶת הַבָּנִים.

אָמַר לוֹ רַבִּי אָבֵא, (ישעיה כו) נַפְשִׁי אוֹיְתִיד
בְּלִילָה אַף רוּחִי בְּקֶרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךָ. הִיָּה
צָרִיד לְהִיּוֹת נַפְשִׁי אוֹתָךְ בְּלִילָה!
אֲשַׁחֲרֶךָ? יִשְׁחַרְךָ הִיָּה צָרִיד לְהִיּוֹת! אָמַר

דְּנַפְשִׁיה וְרוּחִיה. כִּמָּה דְּאַתְדַּבְּקוּ אֵלֶיךָ בְּגוּפָא,
וּגוּפָא רַחִים לֹזֶן. (ס"א כ"ד) כִּדְּ יִתְדַבֵּק בַּר נֶשׁ לְרַחֲמָא
לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, רַחֲמֵימוּתָא דְּנַפְשִׁיה
וְרוּחִיה, לְאַדְבָּקָא בֵּיתָא. הָדָא הוּא דְּכָתִיב נַפְשִׁי
אֹתִיתִיךָ בַּלִּילָה (פְּלוֹמֶר) נַפְשִׁי מִמֶּשׁ.

אַף רִוְחִי בְּקֶרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךָ, אֲתִדְבָּקָא בְּךָ בְּרַחֲמֵימוּתָא
סְגִיאתָ, בַּלִּילָה. דְּבָעֵי בַר נֶשׁ מִרַחֲמֵימוּתָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, לְמִיָּקָם בְּכָל לֵילִיא,
לְאַשְׁתַּדְּלָא בְּפּוֹלְחָנִיה, עַד דִּיתַעַר צַפְרָא, וַיִּתְמַשֵּׁךְ
עָלֶיהָ חוּטָא דְּחֶסֶד. דִּתְנִיא, זַכָּאָה חוֹלְקִיה דִּתְחֵהוּ
בַר נֶשׁ דְּרַחֲמֵימוּתָא דָּא רַחִים לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִידָא
הוּא, וְהִנֵּי (אֵינִי) זַכָּאִי קֶשׁוּט דְּמִרְחֻמִּין לִיה לְקוּדְשָׁא
בְּרִידָא הוּא חָבִי, עֲלָמָא מִתְקַיֵּמָא בְּגִינִיחוֹן, וְשִׁלְטִין
עַל כָּל גְּזִירִין קֶשֶׁין דְּלַעֲיָלָא וְתַתָּא. (נ"א ה"א) (בְּגִין
דִּיתְקִיָּם עֲלָמָא בְּגִינִיחוֹן).

לשון הקודש

מֵאֲהָבָתוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲמֹד
בְּכָל לֵילָה לְהַשְׁתַּדֵּל בְּעִבּוּדָתוֹ עַד
שִׁיתְעוֹרֵר הַבֶּקֶר, וַיִּמְשֹׁךְ עָלָיו חוּט שֶׁל
חֶסֶד. שְׁשֻׁנִּינֹו, אֲשֶׁרִי חָלְקוּ שֶׁל אוֹתוֹ
אָדָם שְׁאוּהֵב אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
אֲהָבָה כּוֹז, וְצִדִּיקִי הַאֲמַת הִלְלוּ
שְׁאוּהָבִים אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כֶּהָ,
הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם בְּעִבּוּרָם, וְשׁוֹלְטִים עַל כָּל

אֲהָבַת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ, וְזוּחִי אֲהָבָה שְׁלָמָה,
אֲהָבַת נֶפֶשׁוֹ וְרוּחוֹ. כִּמּוֹ שְׁאֵלָה נִדְבָקִים
בְּגוּף, וְהַגּוּף אוֹהֵב אוֹתָם, (א) כֶּהָ יִדְבֵּק
אָדָם לְאוֹהֵב אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
אֲהָבַת נֶפֶשׁוֹ וְרוּחוֹ לְדְבֵק בּוֹ. וְהוּא שְׁכֵתוֹב
נַפְשִׁי אֹתִיתִךָ בַּלִּילָה, (פְּלוֹמֶר) נַפְשִׁי מִמֶּשׁ.
אַף רִוְחִי בְּקֶרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךָ, אֲתִדְבָּק בְּךָ
אֲהָבָה רַבָּה בַּלִּילָה, שְׁצִרִידָא אָדָם

תֵּאָנָא, הָהוּא זַפָּא דְאַתְדָּבֵק בְּרוּחִיה וְנִפְשִׁיה
לְעִילָא, בְּמִלְכָּא קִדִּישָׁא, בְּרַחֲמֵימוֹתָא
בְּדָקָא יָאוֹת. שְׁלִיט בְּאַרְעָא דְלִתְתָּא, וְכָל מַה דְגִזֹּר
עַל עֲלָמָא אֲתַקֵּימ. מִנָּא לָן, מֵאֲלִיָּהוּ. דְכֻתִּיב, (מלכים
א יז) חִי יי' אֲשֶׁר עֲמַדְתִּי לְפָנָיו אִם יִהְיֶה הַשָּׁנִים
הָאֵלֶּה טַל וּמָטָר כִּי אִם לְפִי דְבָרִי.

תָּא חַיִּי, בְּשַׁעְתָּא דְאַתֵּיין נִשְׁמָתִין קִדִּישִׁין מֵעִילָא
לְתַתָּא, וְאֵינוֹן זַפָּאי עֲלָמָא מְשַׁלְפִי לְהוּ
מִמִּלְכָּא וּמִטְרוּנִיתָא, זְעִירִין אֵינוֹן, דְבִתְהוּא שַׁעְתָּא
דְנִתְחִית, קִיִּימָא קָמִי מִלְכָּא, וְרַעוּתָא דְמִלְכָּא
לְאַסְתַּכְּלָא בָּהּ, בְּמַה דְאֻקִּימָנָא, בְּשַׁעְתָּא דְנִשְׁב
קִדִּישָׁא בְּרִידָא הוּא רוּחָא בְּכָל חֵילָא וְחֵילָא דְשְׂמִיָּא,
בְּלָהוּ חֵילִין אֲתַעְבִּידוּ, וְקִיִּימִי בְקִיּוּמֵיָּהוּ, תָּדָא הוּא
דְכֻתִּיב (תהלים לג) וּבְרוּחַ פִּיו כָּל צִבְאָם. וּמִנֵּיָּהוּ

לשון הקודש

בֵּא רָאָה, בְּשַׁעָּה שְׂבָאוֹת הַנִּשְׁמוֹת
הַקְדוּשׁוֹת מְמַעְלָה לְמַטָּה, וְאוֹתָם צְדִיקֵי
הָעוֹלָם שׁוֹלְפִים אוֹתָם מִהַמְלָךְ
וּמִהַגְבִּירָה, מַעֲטִים הֵם. שְׂבָאוֹתָהּ שַׁעָּה
שְׁיֹרְדֶת, עוֹמֶדֶת לְפָנֵי הַמְּלָךְ, וְרִצּוֹנוֹ שֶׁל
הַמְּלָךְ לְהִתְבּוֹנֵן בָּהּ, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנָה,
בְּשַׁעָּה שְׁנוּשֵׁב הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוּחַ
בְּכָל חֵיל וְחֵיל שֶׁל הַשָּׁמַיִם, כָּל הַחֵילוֹת
נִעֲשִׂים, וְעוֹמְדִים בְּמִקּוֹמָם. זֶהוּ שְׂכָתוֹב

הַגְּזֹרוֹת הַקְּשׁוֹת שֶׁלְמַעְלָה וְלְמַטָּה. (הִיא)
(כְּדִי שִׁיתְקִים הָעוֹלָם בְּעִבּוּרָם).

לְמַדְנֹה, אוֹתוֹ צְדִיק שֶׁנִּדְבֵּק בְּרוּחוֹ
וְנִפְשׁוֹ לְמַעְלָה בְּמַלְךְ הַקְדוּשׁ בְּאַהֲבָה
כְּרִאוּי, שׁוֹלֵט בְּאַרְצֵן שֶׁלְמַטָּה, וְכָל מַה
שֶׁגִּזֹּר עַל הָעוֹלָם מִתְקַנֵּם. מִנֵּיין לָנוּ?
מֵאֲלִיָּהוּ, שְׂכָתוֹב (מלכים-א יז) חִי ה' אֲשֶׁר
עֲמַדְתִּי לְפָנָיו אִם יִהְיֶה הַשָּׁנִים הָאֵלֶּה טַל
וּמָטָר כִּי אִם לְפִי דְבָרִי.

אֶתְעַכְּבוּ עַד דְּקוּדְשָׁא בְּרִידְּהּ הוּא (דף ט"ז ע"ב) אַחִית
לְהוּ לְתַתָּא.

וְתֵאנָא, מִיּוֹמָא דְאַתְבְּרִי עָלְמָא, קִיּוּמִי קַמִּיה
דְּקוּדְשָׁא בְּרִידְּהּ הוּא, וְאַתְעַכְּבוּ עַד
דְּמָטָא זְמָנָא לְאַחְתָּא לֹון בְּאַרְעָא, וְאַלִין שְׁלִיטוֹ
לְעִילָא וְתַתָּא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב חֵי יי' אֲשֶׁר עֲמַדְתִּי
לְפָנָיו, אֲשֶׁר אֲנִי עוֹמֵד לֹא כְּתִיב, אֶלָּא אֲשֶׁר
עֲמַדְתִּי. לְבַתֵּר אַחֲדֵר לְאַתְרֵיהּ, וְסָלִיק לְאַתְרֵיהּ,
וְאַיִנוֹן אַחֲרֵנִין לֹא סָלְקִין עַד דִּימוֹתוֹן. בְּגִין דְּלֹא
קִיּוּמוֹ קוּדְם לָבֵן בְּאַיִנוֹן אַחֲרֵנִין. וּבְגִין כֹּד אֵלֵיהּ
אֶתְעַבִּיד שְׁלִיחָא, מְלֶאכָא לְעִילָא, וְאַלִין דְּמַתְּדַבְּקִין
יִתִיר לְמַלְכָּא.

אַשְׁכְּחָנָא בְּסַפְרָא דְאַדָּם קְדָמָא דְכָל רוּחִין
קְדִישִׁין דְלְעִילָא, עֲבָדִין שְׁלִיחוֹתָא,
וְכִלְהוּ אַתְיִין מֵאַתֵּר חַד. דְּנִשְׁמַתְהוֹן דְּצַדִּיקָיָא

לשון הקודש

אֲשֶׁר עֲמַדְתִּי. אַחֲר כֹּד חוֹזְרָת לְמְקוּמָה
וְנִכְנָסָת לְחֻדְרָה, וְאוֹתָן אַחֲרוֹת לֹא
עוֹלוֹת עַד שְׁיָמוּתוֹ, כִּי לֹא עֲמַדוּ קְדָם
כְּאוֹתָן הָאַחֲרוֹת. וּמִשּׁוּם כֹּד אֵלֵיהּ נַעֲשֶׂה
שְׁלִיחָא, מְלֶאכָא לְמַעְלָה, וְאַלּו שְׁמַתְּדַבְּקִים
יִתֵּר לְמַלְכָּה.

מִצְאָנּוּ בְּסַפְרוֹ שֶׁל אָדָם הִרְאִישׁוֹן,
שֶׁכָּל הָרוּחוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שְׁלֹמַעְלָה

וּבְרוּחַ פִּיו כָּל צָבָאָם. וּמִהֵן מַתְעַכְּבוֹת עַד
שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹרִיד אוֹתָן לְמַטָּה.
וְלְמַדְנֵנוּ, מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם הֵן
עוֹמְדוֹת לְפָנָיו הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וּמַתְעַכְּבוֹת עַד שֶׁמִּגִּיעַ הַזְּמַן לְהוֹרִיד
אוֹתָן לְאַרְצָא, וְאַלּו שׁוֹלְטוֹת לְמַעְלָה
וּלְמַטָּה. וְהוּא שֶׁכְּתוּב חֵי ה' אֲשֶׁר עֲמַדְתִּי
לְפָנָיו. אֲשֶׁר אֲנִי עוֹמֵד לֹא כְּתוּב, אֶלָּא

מִתְּרֵי דְרִגּוֹן דְּכִלְיָן בְּחַד, וּבְגִין בְּךָ סִלְקִין יְתִיר,
וְדִרְגִיחוֹן יְתִיר, וְהָכִי הוּא. וְכָל אֵינֹן דִּהּוּן מְמִירִין
תַּמּוֹן, גִּחְתּוֹ וּסְלִיקוּ בְּחִיּוּחוֹן, בְּגוֹן חֲנוּךְ דְּלֹא
אֲשַׁתְּכַח בֵּיהּ מִיתָה. וְהָא אֻקְיָמְנָא מִלָּה דָא,
בְּחֲנוּךְ וְאַלְיָהוּ.

וְתֵאנָא מָאָה וְעֶשְׂרִין וַחֲמִשׁ אֶלֶף
דְּרִגּוֹן (לְצַדִּיקָא) לְנִשְׁמַתְהוֹן דְּצַדִּיקָא,
סְלִיקוּ בְּרַעוּתָא, עַד לָא אֲתַבְּרִי עֲלֵמָא, דְּקוּדְשָׁא
בְּרִידָא הוּא מְזַמְנָא לְהוּ בְּעֲלֵמָא דִין, בְּכָל דָּרָא
וְדָרָא, וּסְלִקִין וְטַאסִין עֲלֵמָא, וּמִתְקַשְּׁרִי בְּצִרוּרָא
דְּחַיִּי, וְזַמִּין קֻדְשָׁא בְּרִידָא הוּא לְחִדְתָּא עֲלֵמָא בְּהוּ,
עֲלִיּוּהוּ כְּתִיב, (ישעיה טו) כִּי כַּאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם הִחֲדָשִׁים
וְהָאָרֶץ הִחֲדָשָׁה וְגו'.

תַּעֲנֵנוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם, (ויקרא ט"ז) נַפְשׁוֹתֵיכֶם קֹאמֵר,

לשון הקודש

דְּרִגּוֹת (לְצַדִּיקִים) הֵן לְנִשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים
שֶׁעָלוּ בְּרִצּוֹן בְּטָרֵם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם,
שֶׁהַקּוֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא מְזַמֵּן אוֹתָן לְעוֹלָם
הַזֶּה בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וְעוֹלוֹת וְטָסוֹת
בְּעוֹלָם, וְנִקְשָׁרוֹת לְצִרוּר הַחַיִּים. וְעַתִּיד
הַקּוֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא לְחַדֵּשׁ בְּהֵן אֶת
הָעוֹלָם. עֲלֵיהֶם כָּתוּב (ישעיה טו) כִּי כַּאֲשֶׁר
הַשָּׁמַיִם הִחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הִחֲדָשָׁה וְגו'.

תַּעֲנֵנוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם, נַפְשׁוֹתֵיכֶם הוּא

עוֹשׂוֹת שְׁלִיחוֹת, וְכֵלֶן בָּאוֹת מִמָּקוֹם
אַחֵר. שְׁנִשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁל הַצַּדִּיקִים הֵן
מִשְׁתֵּי דְרִגּוֹת שְׁכָלוֹת בְּאַחַת, וּמִשּׁוֹם
כֵּךְ עוֹלוֹת יוֹתֵר, וְדִרְגָּתָן יִתְרָה, וְכֵךְ
זֶה. וְכָל אוֹתָן שֶׁהֵיוּ טְמוּנוֹת שָׁם, יִרְדּוּ
וְעָלוּ בְּחִיּוּחַ, כְּמוֹ חֲנוּךְ שֶׁלֹּא נִמְצָאָה
בוֹ מִיתָה. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ הַדָּבָר הַזֶּה
בְּחֲנוּךְ וְאַלְיָהוּ.

וְלַמְדֵּנוּ, מָאָה וְעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה אֶלֶף

בְּגִין דִּישְׂרָאֵל מִשְׁתַּכְּחִין קָמִי מַלְכָּא קַדִּישָׁא זְכָאִין,
וַיְהִי רְעוּתָא דְלַהוֹן לְגַבִּי קַדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא,
וְלֹאֲתִדְבַקָּא בֵּיהּ, בְּגִין דִּיתְכַּפֵּר לָהּ חוּבֵיהּוּ. וְעַל
דָּא, מֵאֵן דְּאָכַל וְשָׁתִי בְּתִשְׁעָאָה, וּמַעֲנָנָא נַפְשִׁיהּ
בְּמִיכְלָא וּמִשְׁתַּיָּיא, אֲשַׁתְּבַּח בַּעֲשִׂירָאָה עֲנוּיָא
דְּנַפְשָׁא בְּתַרִּין חוּלְקִין, וְאֲשַׁתְּבַּח בְּאֵלֹי אֲתַעֲנִי
תִּשְׁעָאָה וְעִשְׂרָאָה. אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם: לֹאֲכַלְלָא כָּלָא,
גּוּפָא וְנַפְשָׁא, וְלֹאֲתַכְנֹעָא בְּהֵאֵי יוֹמָא, לֹאֲתַכְפֵּרָא
עַל חוּבֵיהוֹן.

תָּאנָא כִּי בְיוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם. בְּיוֹם הַזֶּה.
חַיּוֹם הַזֶּה מִיבְעִי לִיהּ. אֵלָא בְּיוֹם הַזֶּה
דִּיִּיקָא, דְּבִיהּ אֲתַגְלִי עֲתִיקָא קַדִּישָׁא, לְכַפֵּרָא עַל
חוּבֵיהוֹן דְּכָלָא.

דְּבַר אַחֵר תַּעֲנוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם. רַבִּי אַבָּא פִּתַּח
וְאָמַר, (קהלת ט) עִיר קַמְנָה וְאַנְשֵׁים בָּהּ מְעַט

לשון הקודש

הכל, גוף ונפש, ולהפגע ביום הזה, כדי
לכפר על חטאם.

לְמַדְנֵנוּ, כִּי בְיוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם. בְּיוֹם
הַזֶּה?! חַיּוֹם הַזֶּה הִזָּה צְרִידָּהּ לְהִיּוֹת! אֵלָא
בְּיוֹם הַזֶּה דְּוָקָא, שְׂבֹו מִתְגַּלָּה הַעֲתִיק
הַקָּדוֹשׁ לְכַפֵּר עַל חֲטָאֵי כָלָם.

דְּבַר אַחֵר תַּעֲנוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם – רַבִּי
אַבָּא פִּתַּח וְאָמַר, (קהלת ט) עִיר קַמְנָה

אמר, כי ישראל נמצאים צדיקים לפני
המלך הקדוש, ויהיה הרצון שלכם אל
הקדוש ברוך הוא ולהדבק בו כדי
שיתכפר להם חטאם. ולכן, מי שאוכל
ושותה בתשיעי ומענג את נפשו במאכל
ובמשקה, נמצא בעשירי ענוי נפש בשני
חלקים, ונמצא כאלו התענה תשיעי
ועשירי. את נפשותיכם – להכליל את

וְגו', עִיר קִטְנָה, הָא אוֹקְמוּהָ. אָבֵל עִיר קִטְנָה, כְּמָה
 דָּאֵת אָמַר, (ישעיה כו) עִיר עָז לָנוּ יִשׁוּעָה יִשִּׁית חוֹמוֹת
 וַחֵיל וְגו'. וּכְתִיב (הושע יא) וְלֹא אָבֹא בְעִיר. עִיר קִטְנָה,
 זַעֲרָא הִיא, דְּהִיא בִּתְרָאָה מִכְּלָא, תַּתָּאָה מִכְּלָא,
 שׁוּרֵי רַבְרְבִין, תְּקִיפִין, קַדִּישִׁין, עִיר הַקֹּדֶשׁ אֶקְרִי.
 וְאֲנָשִׁים בָּהּ מַעֲט, זַעֲרִין אֵינִין דְּזַבָּאן לְסִלְקָא
 לְגִזְוָה, וְלַמְשָׁרִי בָּהּ, כְּמָה דָּאֵת אָמַר (תהלים כד) מִי
 יַעֲלֶה בְּהַר יְיָ וְיָמִי יָקוּם בְּמָקוֹם קֹדֶשׁוֹ וְגו'. וְעַל דָּא
 אֲנָשִׁים בָּהּ מַעֲט.

וּבָא אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל, דָּא קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא.
 לְאֶזְדוּגָא בָּהּ, וְלַמְשָׁרִי בָּהּ, וְסַבֵּב אוֹתָהּ,
 כְּמָה דָּאֵת אָמַר (זכריה ב) וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱמָם יְיָ.
 חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב וְגו'. וּבָנָה עָלֶיהָ מְצוּדִים גְּדוֹלִים,
 דְּבָנָה שׁוּרֵי, רַבְרְבִין תְּקִיפִין יֵאָיֵאן וְשִׁפְרִין (ס"א מִכְּל

לשון הקודש

שְׁנַאֲמַר (תהלים כד) מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה' וְיָמִי
 יָקוּם בְּמָקוֹם קֹדֶשׁוֹ וְגו'. וְעַל זֶה אֲנָשִׁים
 בָּהּ מַעֲט.

וּבָא אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל – זֶה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, לְהַזְדַּוֵּג עִמָּהּ וּלְשָׂרוֹת בָּהּ. וְסַבֵּב
 אוֹתָהּ, כְּמֹ שְׁנַאֲמַר (זכריה ב) וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ
 נֶאֱמָם ה' חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב וְגו'. וּבָנָה עָלֶיהָ
 מְצוּדִים גְּדוֹלִים, שְׁבָנָה חוֹמוֹתֶיהָ גְּדוֹלִים
 וַחֲזָקִים, נֶאֱמָם וְיָפִים (מִכְּל אֲבָנִים יְקָרוֹת)

וְאֲנָשִׁים בָּהּ מַעֲט וְגו'. עִיר קִטְנָה, הָרִי
 פֶּרְשׁוּהָ. אָבֵל עִיר קִטְנָה, כְּמֹ שְׁנַאֲמַר
 (ישעיה כו) עִיר עָז לָנוּ יִשׁוּעָה יִשִּׁית חוֹמוֹת
 וַחֵיל וְגו'. וּכְתוּב (הושע יא) וְלֹא אָבֹא בְעִיר.
 עִיר קִטְנָה, קִטְנָה הִיא, שְׁהִיא אַחֲרוּנָה
 מִכָּל וְתַתְּנוּנָה מִכָּל. חוֹמוֹתֶיהָ
 גְּדוֹלוֹת, חֲזָקוֹת, קְדוּשׁוֹת, נִקְרָאוֹת עִיר
 הַקֹּדֶשׁ. וְאֲנָשִׁים בָּהּ מַעֲט, מַעֲטִים אוֹתָם
 שׁוֹזְכִים לְכַנֵּס לְתוֹכָהּ וּלְשָׂרוֹת בָּהּ, כְּמֹ

אֲבִינָן וְקִירִין) קִדְיִשִׁין. עִיר הַקֹּדֶשׁ אֶקְרִי, וְכָל יִקְרָא
 דְּמִלְכָּא עֵייל בְּגוּוּהָ. וּבְגִין כֶּךָ, הִיא בְּלַחֲדָהּ
 כְּלִילָא מִכָּל עֲטָרֵי דְּמִלְכָּא, וְכָל עֲטָרֵי מִלְכָּא בָּהּ
 מִתְעַטְרִין. בְּגִין כֶּךָ, וְאַנְשִׁים בָּהּ מַעֲט פְּתִיב.

וּמִצָּא בָּהּ אִישׁ מִסְכָּן וְחָכָם, הָדָא הוּא
 דְּכִתִּיב, (תהלים טו) נָקִי כַפַּיִם וְכֵר לֵבָב.
 מִסְכָּן: כִּמָּה דָּאֵת אָמַר (שמות א) וַיִּבֶן עָרֵי מִסְכְּנוֹת
 לַפְּרָעָה, מִתְעַטֵּר בְּעֲטָרִין תְּקִיפִין, בְּעֲטָרֵי אוֹרֵייתָא,
 בְּעֲטָרֵי פְקוּדֵי אוֹרֵייתָא דְּמִלְכָּא. וְחָכָם, דְּזָכִי בָּהּ
 בְּהֵאֵי חֲכָמָה. וְחָכָם, דְּהוּא חֲכִים יִתִּיר מִכָּל
 לְעֵינָא בְּפוֹלְחָנָא דְּמֵאֲרִיָּה, בְּגִין לְמִזְכֵּי בָּהּ,
 וְלֹאֲעֵלָא בָּהּ. הָדָא הוּא דְּכִתִּיב, וּמִלֵּט הוּא אֶת
 הָעִיר בְּחֲכָמָתוֹ. וּמִלֵּט: כִּמּוֹ (שמואל א כ) אֲמַלְטָה נָא
 וְאַרְאֶה אֶת אַחִי, (בראשית יט) אֲמַלְטָה נָא שָׁמָּה. אוֹף
 חָכָא וּמִלֵּט הוּא אֶת הָעִיר בְּחֲכָמָתוֹ.

לשון הקודש

מִתְעַטֵּר בְּעֲטָרוֹת חֲזָקוֹת, בְּעֲטָרוֹת
 הַתּוֹרָה, בְּעֲטָרוֹת שֶׁל מִצְוֹת תּוֹרָה
 הַמִּלְכָּה. וְחָכָם, שְׁזוּכָה בָּהּ בְּחֲכָמָה הַזֹּאת.
 וְחָכָם, שֶׁהוּא יוֹתֵר חָכָם מִכָּל שֶׁעִין
 בְּעֲבוּדַת רַבּוֹנוֹ כְּדִי לְזוֹכֹת בָּהּ וּלְהַכְנִים
 אֵלֶיהָ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וּמִלֵּט הוּא אֶת הָעִיר
 בְּחֲכָמָתוֹ. וּמִלֵּט, כִּמּוֹ (שמואל א כ) אֲמַלְטָה
 נָא וְאַרְאֶה אֶת אַחִי, אֲמַלְטָה נָא שָׁמָּה.

וְקִדְוִשִׁים. וְנִקְרָאת עִיר הַקֹּדֶשׁ, וְאֵת כָּל
 כְּבוֹד הַמִּלְכָּה הַכְּנִים לְתוֹכָהּ. וּמִשּׁוּם כֶּךָ
 הִיא לְבִדָּה כְּלוּלָה מִכָּל עֲטָרוֹת הַמִּלְכָּה,
 וְכָל עֲטָרוֹת הַמִּלְכָּה מִתְעַטְרִים בָּהּ. מִשּׁוּם
 כֶּךָ כְּתוּב, וְאַנְשִׁים בָּהּ מַעֲט.

וּמִצָּא בָּהּ אִישׁ מִסְכָּן (ו) חָכָם, זֶהוּ
 שְׁכָתוֹב נָקִי כַפַּיִם וְכֵר לֵבָב. מִסְכָּן, כִּמּוֹ
 שְׁנֵאמַר (שמות א) וַיִּבֶן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לַפְּרָעָה.

וְאָדָם לֹא זָכַר אֶת הָאִישׁ הַמִּסְכֵּן הַהוּא, וְאָדָם
 לֹא זָכַר, לְמַעַבְדּוֹ בְּקוֹדֵי אוֹרֵייתָא,
 לְאַשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא, בְּהַהוּא גִבֹּר מִסְכְּנָא
 דְּאַתְחַבֵּר בְּכֹלָא, (דף ט"ט ע"א) בְּגִין לְמוֹזְבִי בָּהּ. (קהלת
 ט) וְאֶמְרָתִי אֲנִי טוֹבָה חֲכָמָה מִגְּבוּרָה. דְּהָא בְּהַהוּא
 עֲלָמָא, לֹא יַחֲבִין רִשׁוֹ לְמִיעֵל, בַּר הֵנִי זָכָא קִשּׁוּט,
 הֵנִי דְּמִשְׁתַּדֵּלִי בָּהּ בְּאוֹרֵייתָא יוֹמָא וְלֵילִי,
 וּמִתְעַטְרִי בְּבִקּוּדֵי אוֹרֵייתָא בְּהָאִי עֲלָמָא, לְמִיעֵל
 בָּהּ לְעֲלָמָא דְּאַתִּי.

וְחֲכָמַת הַמִּסְכֵּן בּוֹזִיָּה וּדְבָרֵי אֵינָם נִשְׁמָעִים.
 דְּהָא בְּנֵי נָשָׂא לֹא מִסְתַּכְּלִין בֵּיהּ, וְלֹא
 בְּעָאן לְאַתְחַבְּרָא בֵּיהּ, וְלֹאֲצִית לְמַלּוּי. דְּתַנָּא, כָּל
 מָאן דְּאֲצִית לְמַלּוּי דְּאוֹרֵייתָא, זָכָא הוּא בְּהָאִי
 עֲלָמָא, וּכְאֵלּוּ קַבִּיל תּוֹרָה מִסִּינִי. וְאַפִּילוּ מְכַל בַּר
 נָשׁ נָמִי בְּעִי לְמִשְׁמַע מַלּוּי דְּאוֹרֵייתָא. וּמָאן

לשון הקודש

שְׁמִשְׁתַּדֵּלִים בַּתּוֹרָה יָמִים וְלֵילֹת,
 וּמִתְעַטְרִים בְּמִצְוֹת הַתּוֹרָה בְּעוֹלָם הַזֶּה
 לְהַכְנִס בָּהֶם לְעוֹלָם הַבָּא.

וְחֲכָמַת הַמִּסְכֵּן בּוֹזִיָּה וּדְבָרֵי אֵינָם
 נִשְׁמָעִים. שְׁהָרִי בְּנֵי אָדָם אֵינָם מִסְתַּכְּלִים
 עָלָיו, וְלֹא רוֹצִים לְהַתְחַבֵּר עִמּוֹ וּלְהַקְשִׁיב
 לְדְבָרָיו. שְׁלִמְדְּנוּ, כָּל מִי שְׁמַקְשִׁיב
 לְדְבָרֵי הַתּוֹרָה, אֲשָׁרֵינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה,

אֵף כָּאן, וּמַלְט הוּא אֶת הָעִיר בְּחֲכָמָתוֹ.
 וְאָדָם לֹא זָכַר אֶת הָאִישׁ הַמִּסְכֵּן הַהוּא.
 וְאָדָם לֹא זָכַר, לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת הַתּוֹרָה,
 לְהַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה כְּאוֹתוֹ אִישׁ עֲנִי
 שֶׁהִתְחַבֵּר בְּכָל בְּרִי לְזִכּוֹת בָּהּ. (קהלת ט)
 וְאֶמְרָתִי אֲנִי טוֹבָה חֲכָמָה מִגְּבוּרָה. שְׁהָרִי
 כְּאוֹתוֹ עוֹלָם לֹא נוֹתֵנִים רִשּׁוֹת לְהַכְנִס,
 פֶּרֶט לְאוֹתָם צְדִיקֵי אָמֶת, אֵלּוּ

דְּאַרְבִּין אוֹדִיָּה לְקַבְּלֶיהָ, יְהִיב יִקְרָא לְמַלְכָּא
קַדִּישָׁא, וְיְהִיב יִקְרָא לְאוּרִייתָא. עָלֶיהָ כְּתִיב, (דברים
כז) הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיִיתָ לְעָם לַיְי אֱלֹהֶיךָ.

תַּאנָּא, יוֹמָא חַד הָווּ אֲזִלִּי חֲבֵרִיא עֲמִיה דְּרַבִּי
שְׁמַעוֹן, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, חֲמִינָא אֵלִין
עַמִּין בְּלָחוּ עֲלָאִי, וַיִּשְׁרָאֵל תַּתָּאִי מִבְּלָחוּ, מָאִי
טַעֲמָא. בְּגִין דְּמַלְכָּא אֲשַׁדֵּר מִטְרוּנִיתָא מִינָּה,
וְאַעִּיל אֲמָהּוּ בְּאַתְרָהָא (כְּלוּמַר שְׁפָחָה). כְּמָה דְּאַתָּ
אָמַר, (משלי ל) תַּחַת שָׁלֹשׁ רַגְזָה אֶרֶץ וְגו'. תַּחַת עֶבֶד
כִּי יִמְלֹךְ וְגו'. וְשְׁפָחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ. מָאִי
שְׁפָחָה. הִיא כְּתָרָא נּוֹכְרָא, דְּקָטַל קַדִּישָׁא בְּרִידָ
הוּא בּוֹכְרָא דְלַחוֹן בְּמִצְרַיִם. דְּכְתִיב (שמות יא) עַד
בְּכוֹר הַשְּׁפָחָה אֲשֶׁר אַחֲרֵי הָרְחִים. אַחֲרֵי הָרְחִים
הָיוּ יִתְבָּא בְּקַדְמִיתָא, וְהַשְׁתָּא, הֵאִי שְׁפָחָה תִירֵשׁ
גְּבִירָתָהּ.

לשון הקודש

תַּחְתּוֹנִים מְכָלִם. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם
שְׁהַמְלֶךְ שָׁלַח מִמֶּנּוּ אֶת הַגְּבִירָה, וְהַכְּנִים
אֲמָה בְּמִקּוּמָהּ (כְּלוּמַר שְׁפָחָה), כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר,
(משלי ל) תַּחַת שְׁלֹשׁ רַגְזָה אֶרֶץ וְגו'. תַּחַת
עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ וְגו'. וְשְׁפָחָה כִּי תִירֵשׁ
גְּבִירָתָהּ. מִי הַשְּׁפָחָה? זוֹהִי כְּתֵר הַנְּכָרִי,
שֶׁהִרְגָה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא הַבְּכוֹר שֶׁלָּהֶם
בְּמִצְרַיִם, שְׁכָתוֹב (שמות יא) עַד בְּכוֹר

וּכְאֵלוּ קָבַל תּוֹרָה מִסִּינַי. וְאַפְלוּ מְכָל
אָדָם גַּם בֶּן צִרִיף לִשְׁמַע דְּבָרֵי תּוֹרָה. וּמִי
שְׁמַרְכִּין אֲזִנֵּיו בְּנִגְדּוֹ, נוֹתֵן כְּבוֹד לְמַלְכָּה
הַקֹּדֶשׁ וְנוֹתֵן כְּבוֹד לַתּוֹרָה. עָלָיו כְּתוּב,
הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיִיתָ לְעָם לַה' אֱלֹהֶיךָ.
לְמַדְנֵנוּ, יוֹם אֶחָד הָיוּ הוֹלְכִים הַחֲבֵרִים
עִם רַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, רְאִיתִי
שְׁהַעֲמִים הִלְלוּ כָלֶם עֲלִיוָנִים, וַיִּשְׁרָאֵל

בָּכָה רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְאָמַר, מִלָּפָא בָּלָא מִטְרוֹנִיתָא,
 לֹא אֶקְרִי מִלָּפָא. מִלָּפָא דְאַתְדַּבֵּק בְּשִׁפְחָה
 בְּאַמָּהוּ (דיליה) דְּמִטְרוֹנִיתָא, אָן הוּא יִקְרָא דִּילִיָּה.
 וְזִמְינָא קָלָא לְבִשְׂרָא לְמִטְרוֹנִיתָא, וְלִימָא (זכריה ט)
 גִּילִי מְאֹד בֵּת צִיּוֹן הָרִיעִי בֵּת יְרוּשָׁלַם הִנֵּה מִלְכָּךְ
 יָבֹא לָךְ צַדִּיק וְנוֹשָׁע הוּא. בְּלוּמַר, צַדִּיק הוּא
 נוֹשָׁע, בְּגִין דְּהָוָה רָכִיב עַד הַשָּׁתָא בְּאַתֵּר דְּלֹא
 דִּילִיָּה, בְּאַתֵּר נּוֹכְרָאָה, וְיָנִיק לִיָּה.

וְעַל דָּא כְּתִיב עָנִי וְרוֹכֵב עַל חֲמוֹר, עָנִי (דלָא) חָוָה
 בְּקִדְמִיתָא, וְרוֹכֵב עַל חֲמוֹר, בְּמָה דְּאוֹקִימָנָא,
 אֵינּוֹן כְּתָרִין תַּתְּאִין דְּעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה,
 דְּקָטִיל קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא בּוֹכְרָא דְּלֶהוֹן בְּמַצְרַיִם,
 הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (שמות יא) וְכָל בְּכוֹר בְּהֵמָה, וְהָא
 אוֹקִימָנָא מְלִי. בְּכִיכּוֹל צַדִּיק וְנוֹשָׁע הוּא, הוּא וְדָאִי

לשון הקודש

עד עכשו במקום שאינו שלו, במקום
 נכרי, ומיניק אותו.

וְעַל זֶה כְּתוּב עָנִי וְרוֹכֵב עַל חֲמוֹר. עָנִי
 (שלא) הָיָה בְּרֵאשׁוֹנָה, וְרוֹכֵב עַל חֲמוֹר, כְּמוֹ
 שְׂבִאֲרֵנוּ, אוֹתָם כְּתָרִים תַּחְתּוֹנִים שֶׁל
 עַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה שֶׁהִרְגוּ הַקֹּדֶשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אֵת הַבְּכוֹר שֶׁלָּהֶם בְּמַצְרַיִם.
 וְהוּא שְׂכָתוֹב (שמות יא) וְכָל בְּכוֹר בְּהֵמָה,
 וְחָרִי בְּאַרְנוֹ הַדְּבָרִים. בְּכִיכּוֹל צַדִּיק
 וְנוֹשָׁע הוּא, הוּא וְדָאִי יוֹתֵר מֵהַכֵּל. כִּי עַד

הַשִּׁפְחָה אֲשֶׁר אַחֲרֵי הָרָחִים. אַחֲרֵי הָרָחִים
 הִיא הֵיטָה יוֹשֶׁבֶת בְּרֵאשׁוֹנָה, וְעַכְשָׁו
 הַשִּׁפְחָה הִזוּ תִירֵשׁ גְּבִירָתָה.

בָּכָה רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְאָמַר, מִלָּךְ בְּלִי גְבִירָה
 לֹא נִקְרָא מִלָּךְ. מִלָּךְ שְׁנִדְבֵּק בְּשִׁפְחָה,
 בְּאַמָּה (שלה) שֶׁל הַגְּבִירָה, אֵיפֹה כְּבוֹדוֹ?
 וְעַתִּיד קוֹל לְבִשְׂרָא לְגְבִירָה וְלוֹמַר: (זכריה ט)
 גִּילִי מְאֹד בֵּת צִיּוֹן הָרִיעִי בֵּת יְרוּשָׁלַם
 הִנֵּה מִלְכָּךְ יָבֹא לָךְ צַדִּיק וְנוֹשָׁע הוּא.
 בְּלוּמַר, צַדִּיק הוּא נוֹשָׁע, כִּי הָיָה רוֹכֵב

יִתִּיר מִכָּלֵא. בְּגִין דְּעַד הַשְׁתָּא שְׂאֲרֵי צַדִּיק בְּלֵא
צַדִּיק. וְהַשְׁתָּא דִּיזְדוּגוֹן בַּחֲדָא, צַדִּיק וְנוֹשָׁע הוּא,
דְּהָא לֹא יָתִיב בְּסִטְרָא אַחֲרָא. תָּאנָא, ^{(ישעיה}
^{נ)} הַצַּדִּיק אָבֵד וְאִין אִישׁ שָׁם עַל לֵב וְגו', הָאִי קָרָא
קִשְׁיָא, הַצַּדִּיק אָבֵד, נֶאֱבֵד מִיבְעֵי לִיה, מַחוּ אָבֵד.
אַלֵּא אָבֵד מִמֶּשׁ, וּמֵאִי אָבֵד. אָבֵד לְמִטְרוּנִיתָא,
וְאַתְדַּבֵּק בְּאַתֵּר אַחֲרָא, דְּאַקְרִי שְׂפָחָה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, אִי נִיחָא קָמִי דְמוֹר,
הָא דִּתְנִינָן, דְּכִתִּיב ^(משלי י) וְצַדִּיק יִסּוֹד עוֹלָם,
מָאן דְּאָמַר, דְּעַל שְׂבָעָה קִיּוּמִין קִיּוּמָא עָלְמָא.
וּמָאן דְּאָמַר, עַל חֵד קִיּוּמָא עָלְמָא, הֵיךְ מִתִּישְׁבֹּן
מִלִּי. אָמַר לִיה, כָּלֵא מְלָח חֵד הוּא, דְּהָא שְׂבָעָה
אֵינּוֹן וּבַחוּ אֵית חֵד קִיּוּמָא, דְּאַקְרִי צַדִּיק, וְקִיּוּמֵי
עָלִיָּה, וְעָלְמָא בְּהָאִי אֶתְקִיּוּמָא. וְכֵד אֶתְקִיּוּמָא
עָלְמָא עָלִיָּה, כְּאֵלּוּ אֶתְקִיּוּמֵי עַל כְּלָחוּ שְׂבָעָה. וְעַל

לשון הקודש

אָמַר רַבִּי יִצְחָק לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, אִם נוֹחַ
לִפְנֵי מוֹרִי, זֶה שְׁשָׁנִינוּ שְׂכָתוֹב ^(משלי י)
וְצַדִּיק יִסּוֹד עוֹלָם, יֵשׁ מִי שְׂאוֹמֵר שְׁעַל
שְׂבָעָה עֲמוּדִים עוֹמֵד הָעוֹלָם, וְיֵשׁ מִי
שְׂאוֹמֵר עַל עֲמוּד אֶחָד עוֹמֵד הָעוֹלָם, אֵיךְ
הַדְּבָרִים מִתְּיַשְׁבִּים? אָמַר לוֹ, הַכֵּל הוּא
דְּבַר אֶחָד, שְׁהָרִי שְׂבָעָה הֵם, וּבְהֵם יֵשׁ
עֲמוּד אֶחָד שְׁנַקְרָא צַדִּיק, וְעוֹמְדִים עָלָיו,

עֲבָשׁוּ שְׂרׁוּי צַדִּיק בְּלִי צַדִּיק. וְעֲבָשׁוּ
שְׁיִזְדוּגוֹ כְּאַחַד, צַדִּיק וְנוֹשָׁע הוּא, שְׁהָרִי
אֵינּוּ יוֹשֵׁב בְּצַד הָאַחֵר. לְמַדְנָנ, ^(ישעיה נז)
הַצַּדִּיק אָבֵד וְאִין אִישׁ שָׁם עַל לֵב וְגו'.
פֶּסוּק זֶה קִשְׁיָא. הַצַּדִּיק אָבֵד? נֶאֱבֵד הֵיךְ
צָרִיךְ לְהִיטֵל! מַה זֶה אָבֵד? אַלֵּא אָבֵד
מִמֶּשׁ. וּמַה אָבֵד? אָבֵד לְגַבִּירָה, וְנִדְבֵּק
בְּמָקוֹם אַחֵר, שְׁנַקְרָא שְׂפָחָה.

דא כתיב, וְצַדִּיק יִסּוּד עוֹלָם. וְהָא אוֹקִימָנָא מְלִי
בְּכַמָּה אֲתֵר.

וְתֵאנָא, הַאי שְׂפָחָה זְמִינָא לְשִׁלְטָא בְּאַרְעָא
קַדִּישָׁא דְלִתְתָּא, בְּמָה דַּהּוֹת מְטְרוֹנִיתָא
שְׁלִטָּא בְּקַדְמִיתָא, דְּכֵתִיב (ישעיה א) צֶדֶק יִלִּין בָּהּ,
וְהִשְׁתָּא שְׂפָחָה בִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ בְּכָלֵא. וְזִמִּין
קַדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, לְאַתְבָּא לְמְטְרוֹנִיתָא לְאַתְרָהּ
בְּקַדְמִיתָא, וּבְדִין מִמָּאן הוּא חֲדוּתָא, הָיִי אִימָא
חֲדוּתָא דְּמִלְכָּא, וְחֲדוּתָא דְּמְטְרוֹנִיתָא. חֲדוּתָא
דְּמִלְכָּא, בְּגִין דִּיתוּב לָהּ וְיִתְפָּרֵשׁ מִשְׂפָּחָהּ, בְּדָקָא
אַמִּינָא. וְחֲדוּתָא דְּמְטְרוֹנִיתָא, בְּגִין דִּיתוּב
לְאַזְדוּגָא בְּמִלְכָּא, הָדָא הוּא דְּכֵתִיב גִּילִי מְאֹד בֵּת
צִיּוֹן וְגו'.

לשון הקודש

בכל. ועתיד הקדוש ברוך הוא להשיב
את הגבירה למקומה בבראשונה, ואז
של מי היא השמחה? הוי אומר, שמחת
המלך ושמחת הגבירה. שמחת המלך,
משום שישב אותה ויפרד מן השפחה
כפי שאמרנו. ושמחת הגבירה, כי תשוב
להודיג עם המלך. וזה שכתוב גילי מאד
בת ציון וגו'.

והעולם מתקיים על זה. וכשחעולם
מתקיים עליו, כאלו שהתקיים על כל
השבעה, ועל בן כתוב וצדיק יסוד עולם,
והרי בארנו את הדברים בכמה מקומות.
לְמַדְנֵנוּ, השפחה הזו עתידה לשלט
בארץ הקדושה שלמטה, כמו שהיתה
הגבירה שולטת בראשונה, שכתוב צדק
ילין בה, ועבשו שפחה כי תירש גבירתה,

תָּא חַוִּי, כְּתִיב וְהִיתָה זֹאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם.
וְהִיתָה לָכֶם מִיבְעֵי לֵיהּ, מָאי זֹאת. הָא
דְּאַמְרֵן, לְחֻקַּת עוֹלָם. בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר חֻקַּת עוֹלָם
אַתְקֵרִי, גִּזְרָה דְּמִלְכָּא, דְּעֵייל כָּל נְמוּסֵי בְּאֲתֵר דָּא,
וְאַסְתִּים לֹון, כְּמָאן דְּסִתִּים כֹּלָא, בְּאַסְקוּפָא חָדָא.
חֻקַּת עוֹלָם וּדְאִי. בְּהֵאִי זֹאת (דף ס"ט ע"ב) רָשִׁים וְחֻקַּק
כָּל גְּנִיזִין דִּילִיהּ, וְכָל טְמִירִין דִּילִיהּ.

בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּעָשׂוֹר לַחֲדָשׁ. (ויקרא ט"ז)
דִּיקָא, כְּמָה דְּאוּקִימְנָא. תַּעֲנֵנוּ אֶת
נַפְשׁוֹתֵיכֶם, וּדְאִי הָכִי הוּא, וְהָא אֶתְמַר נַפְשׁוֹתֵיכֶם
וּדְאִי. דְּהָא בְּנַפְשָׁא תִלְיָא מִלְתָּא, וּבְגִין כֵּךְ, אֲכִילָה
וּשְׁתִּיָּה מִתְּשִׁיעָאָה, יִתִּיר מִיּוֹמָא אַחְרָא. וְאַף עַל גַּב
דְּהֵאִי מִלְתָּא אֶתְמַר בְּגִזְוֵנָא אַחְרָא, וְכֹלָא שְׁפִיר,
וְהֵאִי וְהֵאִי מִלְתָּא חָדָא, וְכָל חַד בְּאַתְרֵיהּ, וְהָכִי הוּא.

לשון הקודש

בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּעָשׂוֹר לַחֲדָשׁ. בְּעָשׂוֹר
בְּדִיוק, כְּמוֹ שְׁבַאֲרֵנוּ. תַּעֲנֵנוּ אֶת
נַפְשׁוֹתֵיכֶם, וּדְאִי כֵךְ זֶה, וְהֵרִי נֶאֱמַר
נַפְשׁוֹתֵיכֶם וּדְאִי. שְׁהֵרִי בְּנַפְשׁ תִּלְוִי
הַדְּבָר, וּמִשּׁוּם כֵּךְ אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה
מִהַתְּשִׁיעִי יוֹתֵר מִיּוֹם אַחֵר. וְאַף עַל גַּב
שְׁהַדְּבָר הַזֶּה נֶאֱמַר בְּגִזְוֵן אַחֵר, וְהַכֵּל יָפָה,
וְזֶה וְזֶה דְּבָר אַחֵר, וְכָל אַחֵר בְּמִקְוָמוֹ,
וְכֵךְ זֶה.

בֵּא רְאֵה, כְּתוּב וְהִיתָה זֹאת לָכֶם לְחֻקַּת
עוֹלָם. וְהִיתָה לָכֶם הִיא צְרִיךְ לִהְיוֹת! מַה
זֶה זֹאת? זֶה שְׁאֲמַרְנֵנוּ, לְחֻקַּת עוֹלָם. בְּכָל
מָקוֹם וּמָקוֹם חֻקַּת עוֹלָם נִקְרָאת, גִּזְרָת
הַמֶּלֶךְ, שְׁמַכְנִים אֶת כָּל הַנְּהַגוֹתָיו בְּמָקוֹם
הַזֶּה וּמִסְתִּיר אוֹתָם, כְּמוֹ שְׁמַסְתִּיר הַכֵּל
בְּאוֹצֵר אַחֵר. חֻקַּת עוֹלָם וּדְאִי. בְּזֹאת הוּוּ
רָשִׁים וְחֻקַּק אֶת כָּל הַגְּנִזִּים שְׁלוּ וְאֶת כָּל
הַמְּטֻמְנִים שְׁלוּ.

וְתֹאנָא, בְּהֵאֵי יוֹמָא, כָּל חֵידוֹ, וְכָל גְּהִירוֹ, וְכָל
וְתַרְנוּתָא דְעֵלְמִין, כְּלָחוּ תְלִיין בְּאִימָא
עֲלָאָה, דְכָל מְבוּעִין נְגִדִין וְנִפְקִין מִנָּה. וְכִדִּין
גְּהִירִין כָּל אֵינוֹן בּוֹצִינִין, וְנִגְהִירִין בְּגְהִירוֹ בְּחִדְוֹתָא,
עַד דְּמִתְבָּסֵם כֻּלָּא. וְכִדִּין כָּל אֵינוֹן דִּינִין
אֲשֶׁתְּכַחוּ בְּגְהִירוֹ, וְדִינָא לָא אֲתַעְבִּיד, וְעַל דָּא
תַּעֲנוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, הָא אֻקְיָם לָהּ מִן גּוּפָא
דְּמִתְנִיתָא, לָא גָלוּ יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצָם, עַד
שְׁכַפְּרוּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא. דְּכִתְיִב, (שְׁמוּאֵל ב כ) אֵין
לָנוּ חֵלֶק בְּדוֹד וְלֹא נִחְלָה בְּבֶן יִשִּׁי, וְהָא אֲתָמַר.
קָרָא אַחֲרֵינָא אֲשַׁכְּחָנָא בְּהֵאֵי, דְּכִתְיִב, (מַלְכִּים א
יב) רֵאֵה בֵיתְךָ דְּדוֹד. אָמַר לֵיהּ, הָכִי הוּא וְדָאִי,
בֵּית דְּוֹד אֲקָרִי, כְּמָה דְּכִתְיִב, (יִשְׁעִיָּה ב) בֵּית יַעֲקֹב
לָבוּ וְנִלְכָּה בְּאוֹר יִי'. בֵּית יַעֲקֹב, כְּמָה דְּאֵת

לשון הקודש

אָמַר רַבִּי אַבָּא, הָרִי מוֹרְנוּ בְּאַר אוֹתָהּ
מִגּוּף הַמִּשְׁנָה – לָא גָלוּ יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצָם
עַד שְׁכַפְּרוּ בְּקוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכִתּוּב
(שְׁמוּאֵל ב ב) אֵין לָנוּ חֵלֶק בְּדוֹד וְלֹא נִחְלָה
(לָנוּ) בְּבֶן יִשִּׁי, וְהָרִי נֶאֱמַר. פְּסוּק אַחֵר
מִצָּאנּוּ עַל זֶה, שְׁכִתּוּב (מַלְכִּים א יא) רֵאֵה
בֵּיתְךָ דְּדוֹד. אָמַר לוֹ, כִּךְ זֶה וְדָאִי, בֵּית
דְּוֹד נִקְרָא, כְּמוֹ שְׁכִתּוּב (יִשְׁעִיָּה ח) בֵּית

וְלִמְדֵנוּ, בַּיּוֹם הַזֶּה כָּל הַשְׁמָחָה וְכָל
הָאוֹר וְכָל הַפְּלִיחָה שֶׁל הָעוֹלָמוֹת, כָּלֶם
תְּלוּיִים בָּאֵם הָעֲלִיוֹנָה, שְׁכָל הַמַּעֲיָנוֹת
שׁוֹפְעִים וּיוֹצֵאִים מִמֶּנָּה, וְאִזּוּ מְאִירִים כָּל
אוֹתָם מְאֹרוֹת, וּמְאִירִים בְּאוֹר וּבְשִׁמְחָה,
עַד שֶׁהַכָּל מִתְבַּשֵּׂם. וְאִזּוּ כָּל אוֹתָם
הַדִּינִים נִמְצָאִים בְּאוֹר, וְהִדִּין לֹא נַעֲשֶׂה,
וְעַל כֵּן תַּעֲנוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם.

אָמַר (ישעיה ס) וּבֵית תַּפְאֲרֹתַי אֶפְאֵר. לָכוּ וְנִלְכָּה
בְּאוֹר יְיָ, דְּכַתִּיב, (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מַעַדָּן
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן, וְנָטַע הָאֵי גֵן לְאַשְׁתַּעֲשָׂא בֵּיה
עִם צַדִּיקִיָּא, דְּבִיה שְׂרִיין.

תַּאֲנָא, כְּתִיב אַךְ בְּעָשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם
הַכַּפּוּרִים הוּא וְגו' וְעֲנִיתָם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם.
וְכַתִּיב וְהִיְתָה לָכֶם לַחֲקַת עוֹלָם בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי
וְגו'. אַךְ דְּכַתִּיב, מָאִי קָא בְּעֵי הָכָא. אָמַר לִיה,
לְמַעוּטָא קָא אַתְיָא. דְּכִיּוֹן דְּאָמַר וְעֲנִיתָם אֶת
נַפְשׁוֹתֵיכֶם בְּתַשְׁעָה לַחֲדָשׁ, אָמַר (לְבָתָר) אַךְ בְּעָשׂוֹר.
אַךְ עָשׂוֹר מִיבְעֵי לִיה, דְּבְעָשׂוֹר תִּלְיָא מִלְתָּא.

אָמַר לִיה אֵי הָכִי, (שמות יב) אַךְ בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן
תִּשְׁבִּיתוּ שְׂאוֹר מִבֵּיתְכֶם, וְתִנְיִנָן אַךְ חֵלֶק,
חֲצִיו אָסוֹר בְּאֹכִילַת חֶמֶץ, וְחֲצִיו מוֹתָר. אוֹף הָכָא

לשון הקודש

יַעֲקֹב לָכוּ וְנִלְכָּה בְּאוֹר ה'. בֵּית יַעֲקֹב,
כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שם ס) וּבֵית תַּפְאֲרֹתַי אֶפְאֵר.
לָכוּ וְנִלְכָּה בְּאוֹר ה', שְׁכָתוֹב וְנָהָר יוֹצֵא
מַעַדָּן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן, וְנָטַע אֶת הַגֶּן
הַזֶּה לְהַשְׁתַּעֲשָׂע בּוֹ עִם הַצַּדִּיקִים, שְׂבו
הֵם שְׂרוּוִים.

לְמַדְנֵה, כְּתוּב אַךְ בְּעָשׂוֹר לַחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכַּפּוּרִים הוּא וְגו'
וְעֲנִיתָם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם. וְכַתוּב וְהִיְתָה

אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, (שמות יב) אַךְ בְּיוֹם
הָרֵאשׁוֹן תִּשְׁבִּיתוּ שְׂאוֹר מִבֵּיתְכֶם, וְשִׁנִּינוּ
אַךְ - חֵלֶק, חֲצִיו אָסוֹר בְּאֹכִילַת חֶמֶץ

אֵךְ בְּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ, אִימָא דְחֻצִּי אָסוֹר בַּמִּלָּאכָה (נ"א
בְּאִיגְלָה), וְחֻצִּי מוֹתָר. אָמַר לִיה אֹף הָכָא בּוֹעֲנִיתֶם
אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם תְּלִיא, דְּהָא עֲנוּי לָא אֲשַׁתְּבַח אֱלָא
מִפְּלָגוֹת יוֹמָא וְלַהֲלָאָה, וְשִׁפִּיר הוּא אֵךְ חֵלֶק
בּוֹעֲנִיתֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּתִיב, (ויקרא טז) כִּי בַיּוֹם הַזֶּה
יִכָּפֵר עֲלֵיכֶם וְגו'. אַכְפֵּר עֲלֵיכֶם מִיבְעִי
לִיה. אֱלָא יִכָּפֵר עֲלֵיכֶם, לְאַכְלָלָא יוֹבְלָא, דְּנִגִּיד
מִבּוֹעֵי לְאַשְׁקָאָה בְּהֵאֵי יוֹמָא לְכָל עֵיבָר, לְאַרְוָאָה
כָּלָא, וְלְאַשְׁקָאָה כָּלָא. וְדָא עֲלֵיכֶם, כְּלוּמַר,
בְּגִינִיכּוֹן לְדַבָּאָה לְכוֹן בְּהֵאֵי יוֹמָא, דְּכְתִיב לִפְנֵי יי'
תִּטְהָרוּ. וְלָא יִשְׁלוּט עֲלֵיכֶם דִּינָא.

רַבִּי יְהוּדָה, אָמַר זַבְּאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיד הוּא אַתְרֵיעִי בְּהוּ, וּבְעִי לְדַבָּאָה לְהוּ,

לשון הקודש

צְרִיד לְהִיּוֹת! אֱלָא יִכָּפֵר עֲלֵיכֶם –
לְהַכְלִיל אֶת הַיּוֹבֵל שְׁשׁוּפֵעַ מַעֲנִינֹת
לְהַשְׁקוֹת בַּיּוֹם הַזֶּה לְכָל עֵבֶר לְרוּוֹת אֶת
הַכֹּל וְלְהַשְׁקוֹת אֶת הַכֹּל. וְזֶה עֲלֵיכֶם,
כְּלוּמַר עֲבוּרְכֶם, לְמַתְרַבֵּם בַּיּוֹם הַזֶּה,
שְׁכַתּוֹב לִפְנֵי ה' תִּטְהָרוּ, וְלָא יִשְׁלַט
עֲלֵיכֶם הַדִּין.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֲשֶׁרִיהֶם יִשְׂרָאֵל

וְחֻצִּי מָתָר. אֵף כָּאן אֵךְ בְּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ,
אָמַר שְׁחֻצִּי אָסוֹר בַּמִּלָּאכָה (בְּאִיגְלָה) וְחֻצִּי
מָתָר. לֹא, אֵף כָּאן בּוֹעֲנִיתֶם אֶת
נַפְשׁוֹתֵיכֶם זֶה תְּלִינ, שְׁהָרִי עֲנוּי לָא נִמְצָא
אֱלָא מִחֻצוֹת הַיּוֹם וְאִילָךְ, וְיִפְּהָ הוּא אֵךְ
חֵלֶק בּוֹעֲנִיתֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתוּב כִּי בַיּוֹם הַזֶּה
יִכָּפֵר עֲלֵיכֶם וְגו'. אַכְפֵּר עֲלֵיכֶם הַזֶּה

דָּלָא יִשְׁתַּבַּח בְּהוּ חוּבָה, בְּגִין דִּיהוֹן בְּנֵי הַיְכָלִיָּה,
וַיְדוּרוֹן בְּהַיְכָלִיָּה. וְלִזְמָנָא דְאַתִּי כְּתִיב, (יחזקאל
לו) וְזָרַקְתִּי עָלֵיכֶם מַיִם מִהַזְרִים וְגו'.

רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (תהלים קל) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְקִים
קָרְאתִיד יי'. תַּנִּינֵן, בְּשַׁעֲתָא דְבָרָא קֳדָשָׁא
בְּרִיד הוּא עֲלָמָא, בָּעָא לְמַבְרֵי בַר נָשׁ, אִמְלִיד
בְּאוּרִיתָא, אֲמָרָה קַמִּיה, תַּבְּעֵי לְמַבְרֵי הַאי בַר
נָשׁ, זַמִּין הוּא לְמַחֲטֵי קַמָּךְ, זַמִּין הוּא לְאַרְגָּזָא
קַמָּךְ. אִי תַעֲבִיד לִיה בְּעוֹבְדוֹי, הָא עֲלָמָא לָא
יָכִיל לְמִיקָם קַמָּךְ, כָּל שְׁכֵן הַחוּא בַר נָשׁ. אָמַר
לִיה, וְכִי לְמַגָּנָא אֲתַקְרִינָא, (שמות לד) אֵל רַחוּם וְחַנּוּן
אֲרֵךְ אַפַּיִם.

וְעַד לָא בָּרָא קֳדָשָׁא בְּרִיד הוּא עֲלָמָא, בָּרָא
תְּשׁוּבָה, אָמַר לָהּ לְתְּשׁוּבָה, אָנָּא בָּעִינָא

לשון הקודש

רָצָה לְבָרָא אָדָם. גְּמִלָךְ בַּתוּרָה. אֲמָרָה
לְפָנָיו: תִּרְצֶה לְבָרָא הָאָדָם הַזֶּה? עֲתִיד
הוּא לְחַטָּא לְפָנֶיךָ וְעֲתִיד הוּא לְהִרְגִּין
לְפָנֶיךָ. אִם תַּעֲשֶׂה לוֹ כְּמַעֲשָׂיו, הֲרִי
הָעוֹלָם לֹא יוּכַל לַעֲמֹד לְפָנֶיךָ, כָּל שְׁכֵן
אוֹתוֹ הָאִישׁ. אָמַר לָהּ: וְכִי לְחַטָּם נִקְרָאתִי
(שמות לד) אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֲרֵךְ אַפַּיִם?

וְטָרָם שְׂבָרָא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת

שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַתִּרְצֶה בָּהֶם וְרוֹצֶה
לְמַהֵר אוֹתָם שְׁלֹא יִמָּצֵא בָּהֶם חַטָּא, בְּרִי
שִׁיְהִיו בְּנֵי הַיְכָלוֹ וַיְדוּרוּ בְּהַיְכָלוֹ. וְלַעֲתִיד
לְבָא כְּתוּב, (יחזקאל לו) וְזָרַקְתִּי עָלֵיכֶם מַיִם
מִהַזְרִים וְגו'.

רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (תהלים קל) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת
מִמַּעַמְקִים קָרְאתִיד ה'. שְׁנִינֵן, בְּשַׁעֲתָא
שְׂבָרָא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת הָעוֹלָם,

לְמִבְרֵי בַר נָשׁ בְּעֶלְמָא, עַל מְנַת דְּכִד יְתוּבוּן לָךְ
 מִחוּבִּיהוֹן, דְּתִהְיִי זְמִינָא לְמִשְׁבַּק חוּבִּיהוֹן, וּלְכַפָּרָא
 עָלֶיהוּ. וּבְכָל שַׁעְתָּא וְשַׁעְתָּא תְּשׁוּבָה זְמִינָא לְגַבִּי
 בְּנֵי נָשָׂא, וְכִד בְּנֵי נָשָׂא תִּיְיבִין מִחוּבִּייהוּ, הֵא
 תְּשׁוּבָה תָּבֵת לְגַבִּי קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, וְכַפֵּר עַל
 כָּלָא, וְדִינִין אֲתַכְפִּיין, וּמִתְבַּסְמִין בָּלְהוּ, וְכִד נָשׁ
 אֲתַדְכִּי מִחוּבִּייה.

אֵימָתִי אֲתַדְכִּי בַר נָשׁ מִחוּבִּייה בְּשַׁעְתָּא דְּעָאֵל
 בְּהֵאֵי תְּשׁוּבָה בְּדָקָא חָזִי. רַבִּי יִצְחָק
 אָמַר, דְּתַב קָמִי מְלָכָא עֲלָאָה, וְצִלִּי ^(דף ט' ע"א) צְלוּתָא
 מִעוּמָקָא דְּלָבָא, הָדָא הוּא דְּכָתִיב מִמַּעַמְקִים
 קָרְאֲתִיד יי'.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, מִמַּעַמְקִים קָרְאֲתִיד יי', אֶתֶר גָּבִיז
 הוּא לְעִילָא, וְהוּא עֲמִיקָא דְּבִירָא, וּמִהֵאֵי

לשון הקודש

נִכְנָעִים, וְכֻלָּם מִתְבַּשְּׂמִים, וְאָדָם נִמְהָר
 מִחֲטָאוֹ.

מָתִי נִמְהָר אָדָם מִחֲטָאוֹ? בְּשַׁעָה שְׁנִכְנָם
 לְתִשׁוּבָה הוּא כְּרָאוּי. רַבִּי יִצְחָק אָמַר,
 שֶׁשָּׁב לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הָעֶלְיוֹן וּמִתְפַּלֵּל תְּפִלָּה
 מִמַּעַם הַלֵּב. זֶהוּ שְׂכָתוֹב מִמַּעַמְקִים
 קָרְאֲתִיד ה'.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, מִמַּעַמְקִים קָרְאֲתִיד ה',

הָעוֹלָם, בְּרָא תְּשׁוּבָה. אָמַר לָהּ לְתִשׁוּבָה:
 אֲנִי רוּצָה לְבְרָא אָדָם בְּעוֹלָם, עַל מְנַת
 שְׂכָשְׁיָשׁוּבוֹ לָךְ מִחֲטָאֵיהֶם, שְׁתִּהְיִי
 עֲתִידָה לְעוֹב אֶת חֲטָאֵיהֶם וּלְכַפֵּר
 עֲלֵיהֶם. וּבְכָל שַׁעָה וְשַׁעָה תִּתְּשׁוּבָה
 זְמִינָה לְאַנְשִׁים, וּבְשָׂאנְשִׁים שְׂבִים
 מִחֲטָאֵיהֶם, תִּתְּשׁוּבָה הוּא שְׂבָה לְקִדּוּשׁ
 בְּרִידָא הוּא, וְהוּא מְכַפֵּר עַל הַכֹּל, וְהַדִּינִים

נִפְקִין נִחְלִין וּמְבוּעִין לְכָל עֵיבָר, וְהָהוּא עֲמִיקָא
 דְּעֲמִיקָתָא אֶקְרִי תְּשׁוּבָה. וּמֵאן דְּבָעֵי לְאַתְבָּא
 וּלְאַתְדַּבָּא מַחֲבֹוֹי, בְּהָאֵי עוֹמְקָא אֶצְטְרִיד לְמִקְרִי
 לְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב מִפְּעֻמָּקִים
 קָרֵאתִיד יי'.

תָּאנָא, בְּשַׁעְתָּא דְּהָזָה בֵּר נָשׁ חָב קָמִי מְאָרִיָּה,
 וְקָרִיב קָרְבָּנִיהָ עַל מִדְּבָחָא, וְכִהְנָא מְכַפֵּר
 עָלֶיהָ, וּבָעֵי בְּעוֹתִיהָ עָלֶיהָ, מִתְעַרְיָן רַחֲמִי, וְדִינִין
 מִתְבַּסְּמִין, וְתִשׁוּבָה אָרִיק בְּרַבָּאן, בְּמִבּוּעִין דְּנִגְדִין
 וְנִפְקִין, וּמִתְבָּרְכִין בְּלָחוּ בּוֹצִינִין בְּחִדָּא, וְכֵר נָשׁ
 אֶתְדַּכִּי מַחֲבִיָּה.

תָּא חַזִּי, קָדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, אֶפִּיק עֶשֶׂר כְּתָרִין,
 עֶטְרִין קְדִישִׁין לְעִילָא, דְּאַתְעָטֵר בָּהּ,
 וּמִתְלַבֵּשׁ בָּהּ, וְהוּא אֵינוֹן, וְאֵינוֹן הוּא, בְּשִׁלְהוּבָא

לשון הקודש

רבונו ומקריב קרבנו על המזבח, והכהן
 מכפר עליו ומבקש בקשתו עליו,
 מתעוררים רחמים, והדינים מתבשמים,
 והתשובה מריקה ברכות במעִינות
 ששופעים ויוצאים, וכל המאורות
 מתברכים באחד, והאדם נטהר מחטאו.
 בא ראה, הקדוש ברוך הוא הוציא
 עשרה כתרים, עטרות קדושות

מקום גנוז הוא למעלה, והוא עמק
 הבאר, ומזה יוצאים נחלים ומעִינות לכל
 עבר, ואותו עמק העמקים נקרא תשובה.
 ומי שרוצה לשוב ולהטהר מחטאיו,
 מהעמק הזה הוא צריך לקרא לקדוש
 ברוך הוא. והו שכתוב ממעמקים
 קראתיך ה'.

למדנו, בשעה שהיה אדם חוטא לפני

דֹּאחִידָא בְּגוּמְרָא, וְלִית תַּמָּן פְּרוּדָא. לְקַבִּיל דִּנָּא,
אִית עֶשֶׂר כְּתָרִין דִּלָּא קִדִּישִׁין לְתַתָּא, וְאִינוּן אַחִידָן
בְּזוּהָמָא דְּטוּפְרָא דְּחַד עֵטְרָא קִדִּישָׁא, דֹּאקְרִי
חֲכָמָה. וְעַל דָּא אֶקְרוּן חֲכָמוֹת.

וְתֵאנָא, עֲשֶׂרָה זִינֵי חֲכָמוֹת אֱלִין נִחְתּוּ לְעֵלְמָא.
וּבְלָחוּ אֶסְתָּאבּוּ (ס"א אֶשְׁתָּאבּוּ) בְּמִצְרִים, בַּר
מִחַד דֹּאֲתַפְשֵׁט בְּעֵלְמָא, וּבְלָחוּ זִינֵי חֲרָשֵׁי אִינוּן,
וּמִנִּיחּוּ יַדְעֵי מִצְרִים חֲרָשִׁין, עַל כָּל בְּנֵי עֵלְמָא.
וְכַד מִצְרָאִי בָּעָאן לְמַעַבְדּוּ בְּנוֹפִיָּא בְּחֲרָשִׁיחּוּ
לְעוֹבְדֵיהוֹן, הָווּ נַפְקֵי לְחַקְלָא לְטוּרֵי רְמָאִי,
וְדַבְּחִין דְּבַחִין, וְעַבְדִּין גּוֹמִין בְּאַרְעָא, וְסַחֲרִין
הָהוּא דָּמָא סוֹחֲרִיָּה דִּהְנֵי גּוֹמִין, וְשָׂאֵר דָּמָא
מִתְכַּנְּפֵי בְּחִנְחוּ גּוֹמִין, וּבִשְׂרָא שְׂוִין עָלִיָּהוּ.
וּקְרִבִּין קְרִבִּיָּהוֹן, לְאִינוּן זִינֵין בִּישִׁין, וְאִינוּן זִינֵין

לשון הקודש

פֿרט לאַחד שְׁהַתְּפִשֵׁט בְּעוֹלָם, וּבְכֻלָּם הֵם
מִינֵי כְּשָׁפִים, וּמֵהֶם יָדְעוּ הַמִּצְרִים כְּשָׁפִים
עַל כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם. וּכְשֶׁהַמִּצְרִים רָצוּ
לַעֲשׂוֹת כְּנוֹס בְּכַשְׁפֵּיהֶם לְמַעֲשִׂיהֶם, הָיוּ
יוֹצֵאִים לַשָּׂדֶה לָהָרִים הַגְּבוּהִים, וְזוֹבְחִים
זִבְחִים, וְעוֹשִׂים גְּמוּלוֹת בְּאַרְצָן, וּמְסוֹכְבִּים
אוֹתוֹ הַדָּם סָבִיב הַגְּמוּלוֹת הַלָּלוּ, וְשָׂאֵר
הַדָּם מְכַנְּסִים בַּגְּמוּלוֹת הַלָּלוּ, וְשָׁמַיִם
עֲלֵיהֶם בְּשָׂר, וּמְקַרְבִּים אֶת קְרִבְנוֹתֵיהֶם

לְמַעַלָּה, שְׁהַתְּעַטֵּר בָּהֶם וּמִתְלַבֵּשׁ בָּהֶם,
וְהוּא זֶה הֵם, וְהֵם זֶה הוּא, כְּשֶׁלְּהִבֵּת
הָאֲחוּזָה בְּנִחְלָתָהּ, וְאִין שָׁם פְּרוּד. כִּנְגִיד
זֶה יֵשׁ עֲשֶׂרָה כְּתָרִים שְׂאִינֵם קְדוּשִׁים
לְמִטָּה, וְהֵם אַחֲזוּיִם בְּזִהְמוֹת הַצִּפְרָן שֶׁל
עֲטָרָה קְדוּשָׁה שֶׁנִּקְרָאת חֲכָמָה, וְעַל כֵּן
נִקְרְאוּ חֲכָמוֹת.

וְלְמַדְנֵנוּ, עֲשֶׂרֶת מִינֵי הַחֲכָמוֹת הַלָּלוּ
יָרְדוּ לְעוֹלָם, וּבְכֻלָּם נִטְמָאוּ (נִשְׁאָבוּ) בְּמִצְרִים,

בִּישׁוֹן מִתְכַּנְּשִׁין וּמִתְקַרְבִּין בְּחֶדָּא, וּמִתְפַּיִסִין
בְּחֶדְיֵיהוּ בְּהָהוּא טוֹרָא.

יִשְׂרָאֵל דְּהוּ בְּשַׁעְבוּדֵיהוֹן, הָווּ מִתְקַרְבִּין לְהוֹן,
וְאוֹלְפוּ מִנֵּייהוּ, וְהוּ טָעָאן בְּתַרְיֵיהוּ,
וְהֵינּוּ דְכְּתִיב בְּמַעֲשֵׂה אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִשְׁבַּתְּם
בָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ וּבְמַעֲשֵׂה אֶרֶץ כְּנָעַן וְגו', וְכְּתִיב וְלֹא
יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת זִבְחֵיהֶם לְשַׁעִירִים וְגו'. תֵּאנָא,
בְּשַׁעֲתָא דְּהוּ מִקְרְבִין לְהוֹן עַל גַּבֵּי חֻקְלָא, וְהוּ
מְזַמְּנֵי הָהוּא דְמָא, וּמִקְרְבֵי קַרְבְּנֵייהוּ, הָווּ מִתְכַּנְּפִי
כָּל אֵינוֹן זֵינִין בִּישׁוֹן, וְחֻמָּאן לְהוֹן כְּגוּוֹנָא דְשַׁעִירִים,
כְּלָהוּ מִלֵּיין שַׁעֲרָא, וּמוֹדְעֵי לְהוּ מַה דְּאֵינוֹן בְּעֵיין.

תָּא חֲזִי, יִצְחָק מַה כְּתִיב בֵּיהּ, (בראשית כז) וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב
אֶל יִצְחָק אָבִיו וַיִּמָּשְׁהוּ, אָמַר, דָּא לָא
אַתְעָדִי (ס"א חָבָא לֹא אַתְעָר), אֱלָא מִטְּלָא דְשָׁמַיָא דְנִגִּיד

לשון הקודש

לְמַדְנוּ, בְּשַׁעֲשֵׁה שְׁהִיוּ מִקְרִיבִים לְהֶם עַל
גַּבֵּי הַשָּׂדֶה וְהָיוּ מְזַמְּנִים אוֹתוֹ הַדָּם
וּמִקְרִיבִים קַרְבָּנוֹתֵיהֶם, הָיוּ מִתְכַּנְּסִים כָּל
אוֹתָם מִינִים רָעִים, וְרוֹאִים אוֹתָם כְּמוֹ
הַשַּׁעִירִים, כָּלָם מְלֹאִים בְּשַׁעֲרָא, וּמוֹדְעִים
לְהֶם מַה שְׁהִם רוֹצִים.

בָּא רָאָה, מַה כְּתוּב בְּיִצְחָק? (בראשית כז)
וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב אֶל יִצְחָק אָבִיו וַיִּמָּשְׁהוּ. אָמַר,
זֶה לֹא חֶסֶד (כָּאן לֹא מִתְעוֹרֵר), אֱלָא מִטְּלָא

לְאוֹתָם הַמִּינִים הָרָעִים, וְאוֹתָם הַמִּינִים
הָרָעִים מִתְכַּנְּסִים וּמִתְקַרְבִּים כְּאַחֶר,
וּמִתְפַּיִסִים עִמָּם בְּאוֹתוֹ הַהֶר.

יִשְׂרָאֵל שְׁהִיוּ מְשַׁעְבָּדִים לְהֶם, הָיוּ
מִתְקַרְבִּים לְהֶם, וְלְמַדּוּ מֵהֶם, וְהָיוּ טוֹעִים
אַחֲרֵיהֶם. וְהֵינּוּ מַה שְּׁכָתוּב, בְּמַעֲשֵׂה
אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִשְׁבַּתְּם בָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ
וּבְמַעֲשֵׂה אֶרֶץ כְּנָעַן וְגו'. וְכְּתוּב וְלֹא
יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת זִבְחֵיהֶם לְשַׁעִירִים וְגו'.

עַל אֶרֶעָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וּמִשְׁמֵנִי הָאָרֶץ, בְּכֹל־א
בְּרִיָּה. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּחָמָא לִיה בְּשַׁעְרָא,
אָמַר לְמַעַבְר דָּא, וּמִשְׁמֵנִי הָאָרֶץ אֲצַטְרִיד, וְלֹא
זֹהֲמָא דְאֶרֶעָא, דְּהֵאִי זֹהֲמָא הוּא דְאֶרֶעָא, וְכֵן
טָלָא דְשִׁמְיָא וּמִגְדָּא דְאֶרֶעָא מִתְחַבְּרָאן אֶתְעַבְּר
הֵאִי זֹהֲמָא.

אָמַר רַבִּי חֲזִיא, בְּתַרִּייתָא דְאֵינוֹן בְּתַרִּין תַּתְּאִין
דְּלֹא קַדִּישִׁין הֵאִי הוּא, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב, (דברים יח) וְדוֹרֵשׁ אֶל הַמֵּתִים, וְדָא הוּא
עֲשִׂירָאָה דְּכֹלֹא. דְּתַנִּיא אָמַר רַבִּי יִצְחָק אָמַר
רַבִּי יְהוּדָה, נִפְשָׁתָא דְרַשִׁיעִיָּא אֵלִין אֵינוֹן
מִזִּיקִין דְּעֵלְמָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִי הָכִי טַב לָהּ לְחִיבִיָּא
דְּאֶתְעַבְּדִין מִזִּיקִין בְּעֵלְמָא, אָן הוּא עוֹנֵשָׁא
דְּגִיְהֵנָם. אָן הוּא בִּישָׁא דְזִמְיָנָא לָהּ בְּהֵוָה עֵלְמָא.

לשון הקודש

הַכְּתָרִים הַתַּחְתּוֹנִים שְׂאִינָם קְדוּשִׁים, וְהוּ
הוּא מַה שְּׁכָתוּב (דברים י) וְדוֹרֵשׁ אֶל
הַמֵּתִים, וְהוּ עֲשִׂירִי שָׁל הַכֹּל. שְׁלֻמְדָּנָה,
אָמַר רַבִּי יִצְחָק אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, נִפְשוֹת
הָרַשָּׁעִים אֵלּוּ הֵם מִזִּיקֵי הָעוֹלָם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִם כֵּן טוֹב לְרַשָּׁעִים
שְׁנַעֲשִׁים מִזִּיקִים בְּעוֹלָם, אֵיפֹה הוּא עוֹשֶׂה
הַגִּיְהֵנָם? אֵיפֹה הָרַע שְׁעִתִּיד לָהֶם בְּעוֹלָם

הַשָּׁמַיִם שְׁנוּזַל עַל הָאָרֶץ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
וּמִשְׁמֵנִי הָאָרֶץ, בְּכֹל הוּא בְּרָךְ אוֹתוֹ. מַה
הַטַּעַם? כִּי רָאָה אוֹתוֹ עִם שַׁעַר. אָמַר,
שְׂכָדִי לְהַעֲבִיר אֶת זֶה, צָרִיד וּמִשְׁמֵנִי
הָאָרֶץ, וְלֹא זִהְמַת הָאָרֶץ, שְׁחָרִי זִהְמָה
הִיא שֶׁל הָאָרֶץ, וּבִשְׁטַל הַשָּׁמַיִם וּמִגְדָּ
הָאָרֶץ מִתְחַבְּרִים, עוֹבֶרֶת הַזִּהְמָה הַזֹּאת.

אָמַר רַבִּי חֲזִיא, הָאֲחֵרוֹן שֶׁל אוֹתָם

אָמַר רַבִּי חֵיָא, הָכִי תַנִּינן, וְהָא אוֹקִימָנָא מְלִי, נִפְשָׁתָא דְרִשִּׁיעֵיָא בְּשַׁעְתָּא דְנִפְקִין מִעֲלָמָא, כַּמָּה גִרְדִּינִי נְמוּסִין מִזְדַּמְנִי לְקַבְּלָא לְהוּ, וְלֹאֲעֲלָאָה לְהוּ לְגִיְהֵנָם, וְעָאֲלִין לְהוּ בְתַלְת דִּינִין בְּכָל יוֹמָא, בְּגִיְהֵנָם. לְבַתָּר מִזְדַּוּוּגִי בְּהוּ, וְאִזְלִין וְשֹׁאטִין בְּעֲלָמָא, וּמִטְעֵן לְהוּ לְרִשִּׁיעֵיָא, לְאִינוּן דְקָא אִסְתִּים תְּשׁוּבָה מִקַּמִּיָּהוּ. לְבַתָּר תִּיבִין לְהוּ לְגִיְהֵנָם, וְאַתְסָאבִין (נ"א וְאַתְדִּינוּן) תַּמָּן, וְכַךְ בְּכָל יוֹמָא.

לְבַתָּר דְאִזְלִין בְּהוּ, וְשֹׁאטִין בְּהוּ בְּעֲלָמָא, מִתְדַּרִין לְקַבְּרִיָּהוּ, וְחָמֵן תּוֹלְעָתָא דְגּוּפָא מִנְקָרִי בְשָׂרָא וּמִתְאַבְּלָן עַלִיָּהוּ, וְאִינוּן חֲרָשִׁין הֵווּ אִזְלִי לְבִי קַבְּרִי, וְחֲרָשִׁי בְחֲרָשִׁיָּהוּ, וְעַבְדִּין חַד צִלְמָא דְבַר נָשׁ, וְדַבְּחִין קַמִּיָּה חַד צְפִירָא. לְבַתָּר עָאֲלִין לְהֵהוּא (דף ע' ע"ב) צְפִירָא, בְּתֵהוּא קַבְּרָא, וְתֵהוּא צִלְמָא

לשון הקודש

אוֹתָם לְגִיְהֵנָם, וְנִטְמָאִים (וְגִדּוּנִים) שָׁם, וְכַךְ בְּכָל יוֹם.

אַחַר שְׁהוֹלְכִים עִמָּם וּמִשׁוּטְטִים עִמָּם בְּעוֹלָם, מַחְזִירִים לְקַבְּרִיָּהֶם, וְרוֹאִים אֶת הַתּוֹלַעַת שֶׁל הַגּוֹף מִנְקֶרֶת אֶת הַבָּשָׂר וּמִתְאַבְּלִים עֲלֵיהֶם, וְאוֹתָם מְכַשְּׁפִים הֵווּ הוֹלְכִים לְבֵית הַקְּבֻרוֹת וּמְכַשְּׁפִים בְּכַשְׁפֵּיהֶם, וְעוֹשִׂים צֶלֶם אַחֵר שֶׁל הָאָדָם, וְזוֹבְחִים לַפָּנִי שְׁעִיר אֶחָד. אַחֵר כֵּךְ

הֵהוּא? אָמַר רַבִּי חֵיָא, כֵּךְ שְׁנִינן, וְחֲרִי בְּאַרְנוֹ אֶת הַדְּבָרִים. נִפְשוֹת הָרָשָׁעִים בְּשַׁעָה שְׁיוּצָאִים מִן הָעוֹלָם, כַּמָּה שׁוּמְרֵי הַחֻקִּים מִזְדַּמְנִים כְּנִגְדָם וְלִהְכַנִּיסָם בְּגִיְהֵנָם, וּמְכַנִּיסִים אוֹתָם בְּשִׁלְשָׁה דִּינִים בְּכָל יוֹם בְּגִיְהֵנָם. אַחֵר כֵּךְ מִזְדַּוּוּגִים עִמָּם, וְהוֹלְכִים וּמִשׁוּטְטִים בְּעוֹלָם, וּמִטְעֵים אֶת הָרָשָׁעִים לְאוֹתָם שְׁנִסְתַּמָּה מִלְּפָנֵיהֶם הַתְּשׁוּבָה. אַחֵר כֵּךְ מְשִׁיבִים

מִתְבָּרִין (ס"א מְדַבְּרִין) לִיָּה לְאַרְבַּע סְטָרִין, וּמַעֲלִין לִיָּה
לְאַרְבַּע זִיווּיִין דְּקִבְרָא. בְּדִין מִחֲרָשִׁי בְּחַרְשֵׁייהוּ,
וּמִתְכַּנְפֵּי אֵינוֹן בְּנוֹפִי, וְאֵינוֹן זִנִּין בִּישִׁין, וּמִיִּיתִין
הָהִיא נַפְשָׁתָא, וְעָאֵל בְּקִבְרָא וּמַשְׁתַּעֵי בְּחַדֵּייהוּ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וּפְאִין אֵינוֹן צְדִיקָיָא בְּעֶלְמָא דִּין,
וּבְעֶלְמָא דְּאָתִי, דִּהָא בָּלְהוּ קְדִישִׁין. גּוֹפָא
דְּלַחוֹן קְדִישָׁא. נַפְשָׁא דְּלַחוֹן קְדִישָׁא. רוּחָא דְּלַחוֹן
קְדִישָׁא. נִשְׁמָתָא דְּלַחוֹן קֹדֶשׁ קְדָשִׁים. תְּלַת דְּרָגִין
אֵינוֹן, בְּגוּוּנָא דְּלַעִילָא. דִּתְנִיָּא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה,
בְּתִיב (בראשית א) תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה, דָּא הִיא
נִשְׁמָתָא (עלֹאָה) דְּאָדָם קְדָמָאָה (עלֹאָה). תָּא חַיִּי, תְּלַת
דְּרָגִין אֵינוֹן, וְאֵתְדִבְקוּ בְּחַד, נֶפֶשׁ, רוּחַ, נִשְׁמָה.
וְעֶלְאָה מִנֵּייהוּ, נִשְׁמָה.

לשון הקודש

גּוֹפָם קְדוּשָׁה. נֶפֶשָׁם קְדוּשָׁה. רוּחָם
קְדוּשָׁה. נִשְׁמָתָם קֹדֶשׁ קְדָשִׁים. שְׁלֹשׁ
דְּרָגוֹת הֵן כְּמוֹ שְׁלֻמְעֵלָה. שְׁשֻׁנִּינוּ, אָמַר
רַבִּי יְהוּדָה, בְּתוּב (בראשית א) תּוֹצֵא הָאָרֶץ
נֶפֶשׁ חַיָּה, זוֹהִי נִשְׁמָה (עלִיוֹנָה) שֶׁל אָדָם
הָרִאשׁוֹן (עלִיוֹן). בָּא רָאָה, שְׁלֹשׁ דְּרָגוֹת הֵן,
וְנִדְבְּקוּ בְּאַחַת – נֶפֶשׁ, רוּחַ, נִשְׁמָה.
וְהַעֲלִינָה מֵהֵן – נִשְׁמָה.

מְכַנִּיסִים אוֹתוֹ הַשְׁעִיר לְאוֹתוֹ קִבְרָא, וְאֵת
אוֹתוֹ צֵלָם מְשַׁבְּרִים (מְנַהֲגִים) אוֹתוֹ
לְאַרְבַּעַת צְדָדִים, וּמְכַנִּיסִים אוֹתוֹ לְאַרְבַּע
זוּיוֹת הַקִּבְרָא, וְאֵז מְכַשְׁפִּים בְּכַשְׁפֵּיהֶם,
וּמְכַנְסִים אוֹתָם בְּנוֹסִים וְאוֹתָם מִיָּנִים
רְעִים, וּמְבִיאִים אוֹתָהּ הַנֶּפֶשׁ, וּמְכַנִּיסִים
לְקִבְרָא וּמְדַבְּרִים עִמָּם.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֲשֶׁרִי הַצְדִּיקִים בְּעוֹלָם
הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, שְׁהָרִי בָּלָם קְדוּשִׁים.

יֵאמֹר רַבִּי יוֹסִי, בְּכֻלָּהוּ בְנֵי נֶשָׂא אִית נָפֶשׁ, וְאִית
נָפֶשׁ עֲלָא מִנָּפֶשׁ. זָכָה בַּר נָשׁ בְּהֵא
נָפֶשׁ, מְרִיקוֹן עָלֶיהָ עֲטָרָא חַד, יֵאקָרִי רוּחַ. חֲדָא
הוּא דְּכְתִיב, (ישעיה לב) עַד יַעֲרָה עָלֵינוּ רוּחַ מִמָּרוֹם.
בְּדִין אֲתַעֵר בַּר נָשׁ בְּאַתְעָרוּתָא אַחֲרָא עֲלָא, לְאַסְתַּכְּלָא בְּנִמוּסֵי מַלְכָּא קַדִּישָׁא. זָכָה בַּר נָשׁ בִּיה
בְּהֵא הוּא רוּחָא, מְעַטְרִין לִיה בְּכַתְרָא קַדִּישָׁא עֲלָא, דְּכָלִּיל כָּלָא, יֵאקָרִי נִשְׁמָה. יֵאֲתַקְרִי נִשְׁמַת אֱלוֹהִי.

וְתֵאנָא בְּרֹזָא דְרִזִּין, בְּנֵי רִזִּין דְּסַפְרָא דְשִׁלְמָה
מַלְכָּא. הֵא קָרָא, דְּכְתִיב, (קהלת ד) וְשִׁבַּח
אֲנִי אֶת הַמֵּתִים שֹׁכְבֵּר מֵתוֹ, בִּיּוֹן דְּכְתִיב וְשִׁבַּח אֲנִי
אֶת הַמֵּתִים, אֲמַאי שֹׁכְבֵּר מֵתוֹ. אֵלָא שֹׁכְבֵּר מֵתוֹ
בְּהֵא עֲלֵמָא, בְּפוֹלְחָנָא דְמֵאֲרִיחוֹן.

לשון הקודש

בְּכַתְרָא קְדוּשָׁא עֲלִיוֹן שְׂכּוּלָל הַכֹּל, שְׁנַקְרָא
נִשְׁמָה, שְׁנַקְרָאֵת נִשְׁמַת אֱלוֹהִי.
וְלְמַדְנֵנוּ בְּסוּד הַסּוּדוֹת, בְּתוֹךְ הַסּוּדוֹת
שֶׁל סִפְרוֹ שֶׁל שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, הַפְּסוּק הַזֶּה
שֶׁכָּתוּב (קהלת ד) וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת הַמֵּתִים
שֹׁכְבֵּר מֵתוֹ, בִּיּוֹן שֶׁכָּתוּב וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת
הַמֵּתִים, לָמָּה שֹׁכְבֵּר מֵתוֹ? אֵלָא שֶׁכָּבֵר
מֵתוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּעִבּוּדַת רַבּוֹנָם.

יֵאמֹר רַבִּי יוֹסִי, בְּכֹל הָאֲנָשִׁים יֵשׁ
נָפֶשׁ, וְיֵשׁ נָפֶשׁ עֲלִיוֹנָה מִהִנָּפֶשׁ. זָכָה אָדָם
בְּנָפֶשׁ הַזֹּאת – מְרִיקִים עָלָיו עֲטָרָה אַחַת
שְׁנַקְרָאֵת רוּחַ. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (ישעיה לב) עַד
יַעֲרָה עָלֵינוּ רוּחַ מִמָּרוֹם. אִזּוֹ מִתְעוֹרֵר
אָדָם בְּהִתְעוֹרְרוֹת אַחֲרֵת עֲלִיוֹנָה,
לְהַסְתַּכֵּל בְּנִימוּסֵי הַמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ. זָכָה
אָדָם בְּאוֹתָהּ הָרוּחַ – מְעַטְרִים אוֹתוֹ

וְתַמָּן כְּתִיב, תִּלֵּת מְדוּרִין עֲבַד קֹדֶשׁא בְּרִיד
 הוּא לְצַדִּיקָיָא, תַּד (ס"א דְּזִכּוֹ אֵינֹן צַדִּיקָיָא דְּלֹא
 אִישְׁתַּצִּיאוּ מִהָאִי עֲלָמָא וְכַד אֲצַטְרִיד) לְנַפְשָׁן דְּאֵינֹן צַדִּיקָיָא,
 דְּלֹא אֶסְתַּלְקוּ מִהָאִי עֲלָמָא, וְשְׂכִיחִין בְּהָאִי
 עֲלָמָא. וְכַד אֲצַטְרִיד עֲלָמָא רַחֲמִין, וְאֵינֹן חֲזִין
 יְתִבִּין בְּצַעֲרָא, אֵינֹן מַצְלוּ צְלוּתָא עַלֵּיהּ, וְאִזְלִין
 וּמוֹדְעִין מֶלֶךְ לְאֵינֹן דְּמִיבִין דְּחֶכְרוֹן, וּמִתְעַרְוּ,
 וְעֹאֲלִין לְגֹן עֵדֶן דְּאֶרְעָא, דְּתַמָּן רוּחִיהוֹן
 דְּצַדִּיקָיָא, מִתְּלַבֶּשֶׁן בְּעֶטְרִין דְּנִהוּרָא, וְאַתֵּייעָטוּ
 בְּהוּ, וְגִזְרִין גִּזְרָה, וְקוֹדֶשׁא בְּרִיד הוּא עָבִיד
 רַעוּתָא דְּלַחֲוֹן, וְחָם עַל עֲלָמָא.

וְאֵינֹן נִפְשָׁן דְּצַדִּיקָיָא, מִשְׁתַּכְּחִין בְּהָאִי עֲלָמָא,
 לֹאֲגָנָא עַל חַיָּא, וְהָאִי אֶקְרִי נֶפֶשׁ, וְדֹא
 לֹא אֶסְתַּלְקָא (ס"א אִשְׁתַּצִּי) מִהָאִי עֲלָמָא, וְשְׂכִיחָא בְּהָאִי

לשון הקודש

וְשֵׁם כְּתוּב, שְׁלֹשָׁה מְדוּרִים עֲשֶׂה
 הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא לְצַדִּיקִים, אַחֵר (שְׁזִכּוֹ
 אוֹתָם צַדִּיקִים שְׁלֹא נִאֲבְדוּ מִהָעוֹלָם הַזֶּה, וְכִד צְרִיד)
 לְנַפְשוֹת אוֹתָם הַצַּדִּיקִים שְׁלֹא הִסְתַּלְקוּ
 מִהָעוֹלָם הַזֶּה וּמִצּוּיִם בְּעוֹלָם הַזֶּה.
 וּכְשֶׁהָעוֹלָם צְרִיד רַחֲמִים, וְאוֹתָם חַיִּים
 יוֹשְׁבִים בְּצַעַר, הֵם מִתְּפַלְּלִים עֲלֵיהֶם
 תְּפִלָּה, וְהוֹלְכִים וּמוֹדִיעִים אֶת הַדְּבָר
 לְאוֹתָם יִשְׁנֵי חֲבֵרוֹן, וּמִתְעוֹרְרִים וְנִכְנָסִים

וְאוֹתָן נִפְשוֹת הַצַּדִּיקִים נִמְצְאוֹת בְּעוֹלָם
 הַזֶּה לְהִגֵּן עַל חַיִּים, וְזוֹ נִקְרְאת נֶפֶשׁ, וְזוֹ
 לֹא מִסְתַּלְקַת (נִאֲבֶדֶת) מִן הָעוֹלָם הַזֶּה,
 וּמִצּוּיָהּ בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּדִי לְהִסְתַּבֵּל וּלְדַעַת

עֲלָמָא, לְאַסְתַּכְלָא וּלְמַנְדַּע וּלְאַגָּנָא עַל דָּרָא. וְהָאִי
 הוּא דְאָמְרוּ חֲבֵרֵיִיא, דִּמְתִּי יַדְעִי בְּצַעֲרָא דְעֲלָמָא.
 וְעוֹנָשָׁא דְחֵיבִין דִּי בְּאַרְעָא, בְּהָאִי הוּא, דְּכַתִּיב
 וּנְכַרְתָּהּ הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת מֵעַמִּיּוּתָא.

וּמְדוּרָא תַנִּינָא הוּא גֵן עֵדֶן דִּי בְּאַרְעָא. בֵּיה
 עֶבֶד קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְדוּרִין עֲלָאִין
 יְקִירִין, כְּגוּוֹנָא דְהָאִי עֲלָמָא, וּכְגוּוֹנָא דְעֲלָמָא
 עֲלָאָה. וְהִיכְלִין בְּתֵרִין גּוּוֹנִין, דְּלִית לְהוֹן חֲשַׁבְנָא,
 וְאִילָנִין וְעֶשְׂבִין וְרִיחִין דְּסִלְקִין בְּכָל יוֹמָא. וּבְהָאִי
 אֲתֵר שְׂאֲרֵי הַהוּא דְאֶקְרִי רוּחַ דְּאִינוּן צְדִיקֵיִיא,
 וּמְדוּרָא דְהַהוּא רוּחָא בֵּיה שְׂאֲרֵי. וְכָל רוּחַ וְרוּחַ
 מִתְּלַבֵּשָׁא בְּלְבוּשׁ יְקִירָא, כְּגוּוֹנָא דְהָאִי עֲלָמָא,
 וּכְגוּוֹנָא דְהַהוּא עֲלָמָא עֲלָאָה.

מְדוּרָא תְּלִיתָאָה, הַהוּא מְדוּרָא עֲלָאָה קֳדָשָׁא
 דְּאִיתְקַרִי צְרוּרָא דְחַיִּי. דְּתַמָּן מִתְּעַדְנָא

לשון הקודש

שְׂאִין לָהֶם חֲשַׁבּוֹן, וְאִילָנוֹת וְעֶשְׂבִים
 וְרִיחֹת שְׁעוּלִים בְּכָל יוֹם. וּבִמְקוֹם הַזֶּה
 שׁוֹרָה אוֹתוֹ שְׁנִקְרָאת הַרוּחַ שֶׁל אוֹתָם
 הַצְדִּיקִים, וְהַמְדוּר שֶׁל אוֹתָהּ רוּחַ שְׁבוּ
 שׁוֹרָה, וְכָל רוּחַ וְרוּחַ מִתְּלַבֵּשֶׁת בְּלְבוּשׁ
 נִכְבָּד כְּמוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְכְמוֹ שֶׁל
 אוֹתוֹ עוֹלָם עֲלִיּוֹן.

הַמְדוּר הַשְּׁלִישִׁי, אוֹתוֹ מְדוּר קָדוֹשׁ

וְלִהְיוֹן עַל הַדּוֹר. וְהוּא שְׂאֲמְרוּ הַחֲבֵרִים,
 שְׁהַמֵּתִים יוֹדְעִים בְּצַעֲרוֹ שֶׁל הָעוֹלָם.
 וְעוֹשֵׁי הַרְשָׁעִים שְׂבָאֲרִין הוּא בְּזֵה,
 שְׂכַתוֹב וְנִכְרְתָהּ הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת מֵעַמִּיּוּתָא.
 וְהַמְדוּר הַשֵּׁנִי הוּא גֵן הָעֵדֶן שְׂבָאֲרִין, בּוֹ
 עֲשֵׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְדוּרִים עֲלִיּוֹנִים
 נִכְבָּדִים, כְּמוֹ שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה וְכְמוֹ
 שֶׁהָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְהִיכְלוֹת בְּשָׁנֵי גּוֹנִים

הָהוּא דְרָגָא עֲלָאָה קַדִּישָׁא, דְּאֶקְרִי נִשְׁמָה. וְהָאִי
אֶתְדַבֵּק לְאַתְעֵנְגָא בְּעִדּוּנָא עֲלָאָה. עָלִיָּה
בְּתִיב, (ישעיה נח) אִזּוּ תִתְעַנֵּג עַל יִי' וְהִרְפֵּיתִךְ וְגו'.

וְתֵאנָא, בְּשַׁעְתָּא דְאַצְטְרִיד עֲלִמָא רַחֲמִי, וְאִינוּן
צְדִיקָיָא זָכָאִין. הָהוּא נֶפֶשׁ דְּאַשְׁתַּבַּחָא
בְּעֲלִמָא, לְאַנְגָא עַל עֲלִמָא. נֶפֶשׁ סָלִיק וְאָזִיל וְשָׂאט
בְּעֲלִמָא, וּמוֹדַע לְרוּחַ. וְרוּחַ סָלִיק וְאַתְעֵטָר, וּמוֹדַע
לְנִשְׁמָה. וְנִשְׁמָה לְקוֹדֶשָׁא בְּרִידָא הוּא. וּבְדִין חָם
קֹדֶשָׁא בְּרִידָא הוּא עַל עֲלִמָא. בְּדִין נִחְתָּא מֵעִילָא
לְתַתָּא, נִשְׁמָה אוֹדַע לְרוּחַ, וְרוּחַ אוֹדַע לְנֶפֶשָׁא.

וּבְכָל שַׁבְתָּא וְשַׁבְתָּא, וְרִישׁ יָרְחָא, בְּלָהוּ, מִתְחַבְּרִין
וּמִתְעַטְּרִין בְּחֵד, עַד דְּאַזְדָּוּגוּ לְמִיתִי לְסַגֵּדָא
לְמַלְפָּא עֲלָאָה. וּלְבַתֵּר תִּיִיבִין לְאַתְרֵיהוּ. הָדָא הוּא
דְּבְתִיב, (ישעיה סו) וְהָיָה מִיָּדִי חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁוֹ וּמִיָּדִי שַׁבַּת
בְּשַׁבְתּוֹ יָבֹא כָּל בָּשָׂר וְגו'.

לשון הקודש

עוֹלָה וְהוֹלָכָת וּמִשְׁוֹטְטָת בְּעוֹלָם וּמוֹדִיעָה
לְרוּחַ, וְהָרוּחַ עוֹלָה וּמִתְעַטְּרָת וּמוֹדִיעָה
לְנִשְׁמָה, וְהַנִּשְׁמָה לְקוֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאִזּוּ
חָם הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הָעוֹלָם. אִזּוּ
יורֶדֶת מִמַּעַלָּה לְמַטָּה, וְהַנִּשְׁמָה מוֹדִיעָה
לְרוּחַ, וְהָרוּחַ מוֹדִיעָה לְנֶפֶשׁ.

וּבְכָל שַׁבַּת וְשַׁבַּת וְרִאשׁ חֹדֶשׁ, כָּלֵם
מִתְחַבְּרִין וּמִתְעַטְּרִין בְּאֶחָד, עַד

עֲלִיוֹן שְׁנִקְרָא צְרוּר הַחַיִּים, שְׁשָׁם
מִתְעַדָּנָת אוֹתָהּ דְרָגָה עֲלִיוֹנָה קְדוּשָׁה
שְׁנִקְרָאת נִשְׁמָה, וְזוּ דְבַקָּה לְהַתְעַנֵּג בְּעֵנֵי
הָעֲלִיוֹן. עָלִיָּה בְּתוּב, (ישעיה נח) אִזּוּ תִתְעַנֵּג
עַל ה' וְהִרְפֵּיתִךְ וְגו'.

וְלְמִדְנֻו, בְּשַׁעָה שְׁצִרִיד הָעוֹלָם רַחֲמִים
וְאוֹתָם צְדִיקִים זָכָאִים, אוֹתָהּ הַנֶּפֶשׁ
שְׁנִמְצָאת בְּעוֹלָם לְהֵגֵן עַל הָעוֹלָם, הַנֶּפֶשׁ

וּבִשְׁעָתָא דְאַצְטְרִיד עֲלָמָא רַחֲמֵי, וְחֵיָא אֲזִילִי
 וּמוֹדִיעִי לְהוּ לְנַפְשֵׁיהוּ דְּצַדִּיקָיָא,
 וּבִבְאֵן עַל קַבְרֵיהוּ, אֵינֹן דְּאַתְחִזּוּ לְאוֹדְעָא לְהוּ.
 מָאִי טַעְמָא. דְּשׁוּיִין רַעוּתָא דְלַהוֹן לְאַתְדַּבְקָא
 נַפְשָׁא בְּנַפְשָׁא, (דף ע"א ע"א) בְּדִין אַתְעָרִין נַפְשֵׁיהוּ
 דְּצַדִּיקָיָא, וּמִתְכַּנְפִּי וְאֲזִלִין וְשָׂאטִין לְדַמִּיכִי חֲבֵרוֹן,
 וּמוֹדִיעִי לְהוּ צַעְרָא דְעֲלָמָא. וּבְלַהוּ עָאֲלִין בְּתַהוּא
 בְּתַחָא דְגֵן עֵדֶן, וּמוֹדִיעִי לְרוּחַ. וְאֵינֹן רוּחִין
 דְּמִתְעַטְרִין בְּגֵן עֵדֶן, מִלְּאֲבִי עֲלָאִין אֲזִילִי בִּינֵייהוּ.
 וּבְלַהוּ מוֹדִיעִין לְנִשְׁמָה. וְנִשְׁמָה אוֹדַעַת לְקוֹדֶשָׁא
 בְּרִיד הוּא, וּבְלַהוּ בָּעָאן רַחֲמֵי עַל חֵיָן, וְחָם קֹדֶשָׁא
 בְּרִיד הוּא עַל עֲלָמָא בְּגִינִיהוֹן. וְעַל דָּא אָמַר
 שְׁלֹמֹה, וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת הַמֵּתִים שֶׁכָּבַר מִתּוֹ וְגו'.

לִשּׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

וּמִשּׁוּטְמִים לִישְׁנֵי חֲבֵרוֹן, וּמוֹדִיעִים לָהֶם
 אֶת צַעַר הָעוֹלָם. וְכֻלָּם נִכְנָסִים לְאוֹתוֹ
 פֶּתַח גֵּן הָעֵדֶן וּמוֹדִיעִים לָרוּחַ. וְאוֹתָן
 רוּחוֹת שְׁמַתְעַטְרוֹת בְּגֵן עֵדֶן, הוֹלְכִים
 בִּינֵיהֶן מִלְּאֲכִים עֲלִיּוֹנִים, וְכֻלָּם מוֹדִיעִים
 לְנִשְׁמָה. וְהַנִּשְׁמָה מוֹדִיעָה לְקַבְ"ה, וְכֻלָּם
 מְבַקְּשִׁים רַחֲמִים עַל הַחַיִּים, וְהַקּוֹדֶשׁ
 בְּרוּךְ הוּא חָם עַל הָעוֹלָם בַּעֲבוּרָם. וְעַל זֶה
 אָמַר שְׁלֹמֹה, וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת הַמֵּתִים
 שֶׁכָּבַר מִתּוֹ וְגו'.

שְׁמַתְעַטְרוֹת לְבָא לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְמַלְךְ
 הָעֲלִיּוֹן. וְאַחֵר בְּךָ חוֹזְרוֹת לְמִקְוָאן. וְהוּ
 שְׁכָתוֹב (שם טו) וְהָיָה מִדֵּי חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁוֹ
 וּמִדֵּי שָׁבַת בְּשַׁבְתּוֹ יָבֹא כָל בָּשָׂר וְגו'.

וּבִשְׁעָה שֶׁהָעוֹלָם צָרִיד רַחֲמִים, וְהַחַיִּים
 הוֹלְכִים וּמוֹדִיעִים לְנַפְשוֹת הַצַּדִּיקִים
 וּבוֹכִים עַל קַבְרֵיהֶם, אוֹתָם שְׂרָאוּיִים
 לְהוֹדִיעַ לָהֶם. מָה הַטַּעַם? כִּי שָׂמִים רְצוֹנָם
 לְהַדְבִּק נַפֶּשׁ בְּנַפֶּשׁ, אִזּוּ מַעֲוָרִים אֶת
 נַפְשוֹת הַצַּדִּיקִים, וּמִתְכַּנְסִים וְהוֹלְכִים

אָמַר רַבִּי חֵיָא, תַּוּוּהֵנָּא אִי אִית מָאן דִּידַע
לְאוּדַעָא לְהוּ לְמִתִּיָא, בַּר אֲנָן. אָמַר רַבִּי
אָבָא, צַעֲרָא מוּדַעָא לְהוּ. אוּרִייתָא מוּדַעָא לְהוּ.
דִּהָא בְּשַׁעְתָּא דְלִית מָאן דִּידַע בְּהָא, אִפְקִי
אוּרִייתָא סְמוּךְ לְקַבְרִי, וְאֵינוֹן מִתְעַרִי, עַל
אוּרִייתָא עַל מַה אֲתַגְלִיָא לְהֵהוּא אֲתֵר, בְּדִין
דְּיוֹמָה אוּדַע לְהוֹן.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְאֵינוֹן יָדְעִי דִּהָא עֲלָמָא בְּצַעֲרָא,
וְחֵיָא לָא אֲתַחֲזוֹן, וְלֹא יָדְעִי לְאוּדַעָא
לְהוּ. בִּיה שַׁעְתָּא בְּלַחוֹן צוּחִין עַל אוּרִייתָא
דְּאֲתַקְלָנָא וְאֲתַגְלִיָא לְהֵהוּא אֲתֵר. אִי בְנֵי נָשָׂא
תִּיבִין וּבָכָאן בְּלָבָא שְׁלִים, וְתִיבִין קָמִי קֳדָשָׁא
בְּרִיד הוּא, בְּלַחוּ מִתְבַּנְּשִׁי, וּבַעָאן רַחֲמִי, וּמוֹדִיעִין
לְאֵינוֹן דְּמִיכִי חֲבֵרוֹן, וְעֹאֲלִין וּמוֹדִיעִין לְרוּחַ דְּבָנָן
עֲדָן, בְּמַה דְּאִמְרָן.

לשון הקודש

בצער, והחיים לא ראויים ולא יודעים
להודיע להם. באותה שעה כלם צווחים
על שהתורה נקלטה ונגלתה לאותו מקום.
אם בני אדם שבים ובוכים בלב שלם
ושבים לפני הקדוש ברוך הוא, אז כלם
מתבנסים ומבקשים רחמים ומודיעים
לאותם ישגי חברון, ונכנסים ומודיעים
לרוח שבגן עדן, כמו שאמרנו.

אמר רבי חייא, תמהני אם יש מי שיודע
להודיע למתים פרט לנו. אמר רבי אבא,
הצער מודיע להם, התורה מודיעה להם.
שהרי בשעה שאין מי שמביר את זה,
מוציאים את התורה סמוך לקברים, והם
מתעוררים על התורה על מה נגלתה
לאותו מקום, ואז דומה מודיע להם.
אמר רבי יוסי, והם יודעים שהרי העולם

וְאִי אֵינּוֹן לָא תִּיבִין בְּלָא שְׁלִים לְמַבְעֵי וּלְמַבְבֵּי
עַל צַעְרָא דְעֵלְמָא. וְוִי לְהוֹן, דְּכִלְהוּ מִתְּפַנְפִּי
לְרִיקָא אֲמַרִי מָאן גָּרַם לְאוּרִייתָא קַדִּישָׁא
דְּאַתְגַּלְיָא עַל יְדִייהוּ בְּלָא תְּשׁוּבָה. וְכִלְהוּ אֲתָאן
לְאַתְחֵדְתָּא (ס"א לְאַדְכְּרָא) חוֹבִייהוּ בְּגִינִי כִּךְ לָא יַחֲבוּן
תַּמָּן בְּלָא תְּשׁוּבָה וּבְלָא תַעֲנִיתָא לְמַבְעֵי בְּעוֹתָא
קַמִּייהוּ. רַבִּי אָבָא אָמַר, (ס"א כִּלְא אֲתֵלַת) בְּלָא תִּלַּת
תַּעֲנִיתָא. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, אֲפִילוּ חַד, וּבִתְּהוּא יוֹמָא,
וּבְלִבְד דְּעֵלְמָא יִתִּיב בְּצַעְרָא טְפִי, כִּדִּין כִּלְהוּ
מִזְדוּנֵי לְמַבְעֵי רַחֲמִין עַל עֵלְמָא.

תַּאנָּא, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, יוֹמָא חַד הָוֹן אֲזִילִי רַבִּי
חֲזַקְיָה וְרַבִּי יִיסָא בְּאוּרְחָא, עָרְעוּ בְּגוּשׁ
חֵלֵב, וְהָיָה חֲרִיב, יִתְּבוּ סָמוּךְ לְבֵי קַבְרֵי, וְרַבִּי יִיסָא
הָיָה בִּידֵיהּ חַד חוּטְרָא (ס"א קִיטְרָא) דְּסֵפֶר תּוֹרָה
דְּאַקְרַע, עַד דִּיתְּבוּ אֲתַרְגִּישׁ חַד קַבְרָא קַמִּייהוּ,

לשון הקודש

שְׁלֹשׁ תַעֲנִיּוֹת. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, אֲפִלוּ
אַחַת וּבְאוֹתוֹ יוֹם, וּבְלִבְד שְׁהַעוֹלָם יֵשֵׁב
בְּצַעַר יֵתֵר, אִזּוּ בָלָם מִזְדוּנִים לְבַקֵּשׁ
רַחֲמִים עַל הָעוֹלָם.

לְמַדְנֵנוּ, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, יוֹם אֶחָד הָיוּ
הוֹלְכִים רַבִּי חֲזַקְיָה וְרַבִּי יִיסָא בְּדֶרֶךְ.
פָּגְעוּ בְּגוּשׁ חֵלֵב, וְהָיָה חֲרִיב. יֵשֵׁבוּ סָמוּךְ
לְבֵית הַקְּבֻרוֹת, וּבִידֵי רַבִּי יִיסָא הָיָה

וְאֵם הֵם לֹא שָׁבִים בְּלֵב שָׁלֵם לְבַקֵּשׁ
וּלְבָבוֹת עַל צַעַר הָעוֹלָם – אוֹי לְהֵם!
שָׁבָלָם מִתְּפַנְסִים לְרִיק וְאוֹמְרִים: מִי גָרַם
לְתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה לְגָלוּת עַל יְדֵיהֶם בְּלִי
תְּשׁוּבָה? וְכָלָם בָּאִים לְחַדֵּשׁ (לְחַבֵּיר)
חֲטָאֵיהֶם. מִשּׁוּם כִּךְ אֵל יִלְכוּ לְשֵׁם בְּלִי
תְּשׁוּבָה וּבְלִי תַעֲנִית לְבַקֵּשׁ בַּקְּשָׁה
לְפָנֵיהֶם. רַבִּי אָבָא אָמַר, (הַבֵּל עַל שְׁלֹשׁ) בְּלִי

וְצִוּוּחַ וַיִּי וַיִּי, דִּהָא עֲלֵמָא בְּצַעְרָא שְׂכִיחַ, הָא
אוֹרֵייתָא הָבָא דְאַתְנָלִיָּא, אוֹ חֵיָּא אָתוּ לְחֵיָּבָא
עָלָן, וּלְבִסְפָּא בְּכִסּוּפָּא עָלָן בְּאוֹרֵייתֵיהוּ. אִזְדַּעְזְעוּ
רַבִּי חֲזַקְיָה וְרַבִּי יִיסָא.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה מָאן אָתָּ. אָמַר לִיה מִיתָא אָנָּא,
וְהָא אֶתְעֵרְנָא לְגַבִּי סֵפֶר תּוֹרָה. דְּזִמְנָא חָדָא
הָוָה יְתִיב עֲלֵמָא בְּצַעְרָא, וְאָתוּ חֵיָּא הָבָא,
לְאַתְעֵרָא לָן בְּסֵפֶר תּוֹרָה, וְאָנָּא וְחִבְרָאִי אֶקְדִּימְנָא
לְגַבִּי דְּמִיבִי חֶבְרוֹן, וְכֵד אֶתְחַבְּרוּ בְּגֵן עֵדֶן בְּרוּחִיהוֹן
דְּצִדִּיקֵיָּא, אֶשְׁתַּבַּח קַמֵּייהוּ, דִּתְהוּא סֵפֶר תּוֹרָה
דְּאֵייתוּ לְקַמֵּן אֵינוֹן חֵיָּא, הָוָה פָּסוּל וּמִשְׁקַר בְּשֵׁמָא
דְּמַלְבָּא, עַל דְּאֶשְׁתַּבַּח וְאִ"ו יִתִּיר בְּהִהוּא קָרָא (ויקרא
יא) דְּזִשְׁמַעַת שְׁמַע שְׁתֵּי פְּרָסוֹת, וְאָמְרוּ דְּהוּאִיל
וְשִׁקְרוּ בְּשֵׁמָא דְּמַלְבָּא דְּלָא יְתוּבוֹן לְגַבִּיהוֹן, וְדָחוּ

לשון הקודש

ובאנו לכאן החיים לעורר אותנו עם ספר
תורה, ואני וחברי הקדמנו אל ישיני
חברון, וכשהתחברו בגן עדן עם רוחות
הצדיקים, נמצא לפניהם, שאותו ספר
תורה שהביאו לפנינו אותם החיים היה
פסול ומשקר בשם המלך, על שנמצאה
וא"ו יתרה באותו פסוק של (ויקרא יא)
ושמעת שמע שתי פרסות. ואמרו,
שהואיל ושקרו בשם המלך, שלא ישובו

מקל (קשר) של ספר תורה שנקרע. בעוד
ששישבו, רעש קבר אחד לפניהם וצווח:
אוי אוי! שהרי העולם מצוי בצער. הרי
התורה נלתה לכאן, או שהחיים באו
לצחק עלינו ולביש אותנו בבושה
בתורתם! הזדעזעו רבי חזקיה ורבי ייסא.
אמר רבי חזקיה, מי אתה? אמר לו: אני
מת, והרי התעוררתי לספר התורה.
שפעם אחת היה העולם יושב בצער,

לִי וְלַחֲבֵרָאֵי בְּהֵיָא שַׁעְתָּא מִבִּי מְתִיבְתָּא.

עַד דְּחַד סָבָא דְּהָוָה בִּינְיָהּ, אָזַל וְאַיִתִּי סָפְרָא
דְּרַב הַמְנוּנָא סָבָא, וּבְדִין אֶתְעַר רַבִּי אֶלְעָזָר
בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, דְּהָוָה קָבִיר עֲמִנָא, וְאָזַל וּבָעָא בְּגוֹן
עֲדוֹן עַל־יָהּ, וְאַתְסִי עֲלָמָא, בְּדִין שְׁאֲרוּ לָן, וּמִן
הָהוּא יוֹמָא דְּסָלִיקוּ לִיהּ לְרַבִּי אֶלְעָזָר מִבִּי קִבְרָא
דָּא, וְאַתִּי־חֵיב לְגַבִּי אֲבוּהָ, לִית מָאן דְּאַתְעַר
לְמִיָּקָם קַמִּיָּהּ דְּדַמִּיכִי חֲבֵרוֹן, דְּמִסְתַּפִּינָא מִן
הָהוּא יוֹמָא דְּדָחוּ לִי וְלַחֲבֵרִי. וְהַשְׁתָּא אֶתִּיתוֹן
לְגִבְן, וְסֵפֶר תּוֹרָה גְּבִיכוֹן, אֲמִינָא דְּהָא עֲלָמָא
בְּצַעְרָא אֲשַׁתְּבַּח. וְעַל דָּא אֲזִדְעֻעֵנָא, דְּאֲמִינָא מָאן
יִקְדִּים לְאֲזַדְעָא לְאַיְנוֹן וּפְּאִי קִשּׁוּט דְּמִיכִי חֲבֵרוֹן,
אֲשַׁתְּמִיט רַבִּי יִיסָא בְּהָהוּא קִיטְרָא דְּסֵפֶר תּוֹרָה.
אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, חַס וְשָׁלוֹם לִית עֲלָמָא בְּצַעְרָא,
וְאַנָּן לָא אֶתִּינָן לְהָאִי.

לשון הקודש

מבית הקברות הזה ונתן לאביו, אין מי
שיתעורר לעמוד לפני ישני חברון,
שאנו פוחדים מאותו היום שדחו אותי
ואת חברי. ועכשו באתם אלינו עם
ספר תורה עמכם, אמרנו שחרי העולם
מצוי בצער. ועל כן הזדעזענו, שאמרנו:
מי יקדים להודיע לאותם צדיקי אמת
ישני חברון? נשמט רבי ייסא עם אותו

אליהם, ודחו אותי ואת החברים שלי
מבית הישיבה.

עד שזקן אחד שהיה ביניהם הלך
והביא את ספרו של רב המנונא סבא,
ואז התעורר רבי אלעזר בן רבי שמעון,
שהיה קבור עמו, והלך ובקש בגן עדן
עליהם, ונרפא העולם. ואז התירו לנו,
ומאותו יום שהעלו את רבי אלעזר

קָמוּ רַבִּי חִזְקִיָּה וְרַבִּי יִיסָא וְאַזְלוּ. אָמְרִי, וְדָא
בְּשַׁעְתָּא דְּזַבְּאִין לָא אֶשְׁתַּכְּחוּ בְּעֶלְמָא,
עֶלְמָא לָא מִתְקַיֵּימָא אֱלָא בְּגִיְהוֹן דְּמִתִּיָּא. אָמַר
רַבִּי יִיסָא, בְּשַׁעְתָּא דְּאַצְטְרִיד עֶלְמָא לְמִטְרָא,
אַמַּאי אֲזִילִין לְגִיְהוֹן דְּמִתִּיָּא, וְהָא כְּתִיב (דף ע"א
ע"ב) (דברים יח) וְדוֹרֵשׁ אֶל הַמֵּתִים וְאָסִיר. אָמַר לִיה עַד
כָּאן לָא חֵמִיתָא גִּדְפָא דְּצַפְרָא דְּעֵדָן. וְדוֹרֵשׁ אֶל
הַמֵּתִים, אֶל הַמֵּתִים דְּיִיקָא. דְּאֵינוֹן חֵיבִי עֶלְמָא,
דְּאֵינוֹן מַעֲמִין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, דְּאֶשְׁתַּכְּחוּ תְּדִיר
מֵתִים. אֲבָל יִשְׂרָאֵל דְּאֵינוֹן זַבְּאִי קָשׁוּט, שְׁלֹמָה
קָרָא עֲלֵיהּ (קהלת ד) וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת הַמֵּתִים שֶׁכָּבַר
מֵתוֹ, בְּזִמְנָא אַחְרָא וְלֹא הִשְׁתָּא. שֶׁכָּבַר מֵתוֹ,
וְהִשְׁתָּא אֵינוֹן חֵיִין.

לשון הקודש

הַמֵּתִים, וְאָסִיר? אָמַר לוֹ, עַד כָּאן לֹא
רְאִיתָ כִּנְף צִפּוֹר הָעֵדָן. וְדוֹרֵשׁ אֶל
הַמֵּתִים, דְּוָקָא אֶל הַמֵּתִים. שֶׁהֵם רִשְׁעֵי
הָעוֹלָם שֶׁהֵם מַעֲמִים עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה
שֶׁנִּמְצְאִים תָּמִיד עִם הַמֵּתִים. אֲבָל
יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם צְדִיקֵי אֱמֶת, עֲלֵיהֶם קָרָא
שְׁלֹמָה, (קהלת ד) וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת הַמֵּתִים
שֶׁכָּבַר מֵתוֹ, בְּזִמְנָא אַחֵר וְלֹא עֲכָשׁוּ.
שֶׁכָּבַר מֵתוֹ, וְעֲכָשׁוּ הֵם חֵיִים.

חֲלַק שֶׁל סֵפֶר תּוֹחֵר. אָמַר רַבִּי חִזְקִיָּה,
חֵם וְשָׁלוֹם אֵין הָעוֹלָם בְּצַעַר, וְאֵינוֹ לֹא
כָּאֵנוּ לְכָךְ.

קָמוּ רַבִּי חִזְקִיָּה וְרַבִּי יִיסָא וְהִלְכוּ. אָמְרוּ,
וְדָא בְּשַׁעְתָּא שְׁצַדִּיקִים לֹא נִמְצְאִים
בְּעוֹלָם, הָעוֹלָם אֵינוֹ מִתְקִים אֱלָא בְּשִׁבְלֵי
הַמֵּתִים. אָמַר רַבִּי יִיסָא, בְּשַׁעְתָּא שֶׁהָעוֹלָם
צָרִיד אֶת הַמָּטָר, לָמָּה הוֹלְכִים אֲצֵל
הַמֵּתִים, וְהָרִי כְּתוּב (דברים יח) וְדוֹרֵשׁ אֶל

וְעוֹד, דְּשָׂאָר עֲמִין בַּד אֶתָּאן לְמִתִּיהוֹן, אֶתִּין
בְּחֵרְשִׁין, לְאַתְעָרָא עַל־יְהוּ זִינִין בִּישִׁין. וְכֵד
יִשְׂרָאֵל אֶתָּאן לְמִתִּיהוֹן, אֶתִּין בְּכַמָּה תְּשׁוּבָה לְקַמִּי
קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא. בְּתַבִּירוֹ דְּלִבָּא, בְּתַעֲנִיתָא
לְקַבְּלִיהּ, וְכֵלָּא בְּגִין דְּנִשְׁמָתִין קִדְשִׁין יִבְעוֹן רַחֲמֵי
לְקַמִּי קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא עַל־יְהוּ, וְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא
חַיִּים עַל עֲלָמָא בְּגִינִיהוֹן.

וְעַל דָּא תִּנְיָנִין, צְדִיקָא אָף עַל גַּב דְּאַתְפָּטֵר מִחֵאֵי
עֲלָמָא, לָא אִסְתַּלַּק וְלֹא אֶתְאַבִּיד מִכְּלָהוּ
עֲלָמִין, דִּהָא בְּכָלְהוּ עֲלָמִין אֲשֶׁתִּבַּח יְתִיר מִחֵיּוֹי.
דְּבְחֵיּוֹי אֲשֶׁתִּבַּח בְּהָאֵי עֲלָמָא בְּלַחֲדוּי, וְלִבְתֵּר
אֲשֶׁתִּבַּח בְּתַלַּת עֲלָמִין, וְזִמִּין לְגַבִּיּהוּ, דְּכַתִּיב, (שִׁיר
הַשִּׁירִים א) עֲלָמוֹת אֶהְבֹּדָה, אֵל תִּקְרִי עֲלָמוֹת, אֵלָּא
עוֹלָמוֹת. וּבָאָה חוֹלְקִיהוֹן.

לשון הקודש

וְעַל זֶה שְׁנִינוּ, צְדִיק, אָף עַל גַּב שְׁנַפְטֵר
מִהֶעוֹלָם הַזֶּה, לֹא מִסְתַּלַּק וְלֹא נֶאֱבֵד
מִכָּל הָעוֹלָמוֹת, שְׁהֵרִי בְּכָל הָעוֹלָמוֹת
הוּא נִמְצָא יוֹתֵר מִבְּחֵיּוֹ, שְׁבַחֲיָיו נִמְצָא
בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּלִבְדוּ, וְאַחֵר כִּד נִמְצָא
בְּשִׁלְשָׁה עוֹלָמוֹת וּמִזְמָן אֱלִיהֶם, שְׁכָתוֹב
(שִׁיר א) עֲלָמוֹת אֶהְבֹּדָה, אֵל תִּקְרִי עֲלָמוֹת
אֵלָּא עוֹלָמוֹת. אֲשֶׁרִי חֲלָקָם.

וְשָׂאָר הָעַמִּים, כְּשֶׁהֵם בָּאִים
לְמִתִּיהֶם, הֵם בָּאִים עִם כְּשָׁפִים לְעוֹרֵר
עֲלֵיהֶם מִיָּנִים רָעִים. וּכְשִׁי־יִשְׂרָאֵל בָּאִים
לְמִתִּיהֶם, בָּאִים בְּכַמָּה תְּשׁוּבָה לְפָנֵי
הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּשִׁבְרוֹן לֵב וּבְתַעֲנִית
בְּגִידוֹ, וְהַכֵּל כְּדִי שְׁנִשְׁמוֹת הַקֹּדֶשׁ
יִבְקְשׁוּ רַחֲמִים לְפָנֵי הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא
עֲלֵיהֶם, וְהַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא חָס עַל הָעוֹלָם
בְּעִבְרוֹם.

תֵּאָנָא, כְּתִיב (שמואל א כה) **וְהִיתָה נֶפֶשׁ אֲדוֹנִי צְרוּרָה בְּצִרּוֹר הַחַיִּים, וְהִיתָה נֶפֶשׁ אֲדוֹנִי, נִשְׁמַת אֲדוֹנִי מִיָּבֵעֵי לֵיהּ. אֲלֹא כִּמָּה דְאַמְרֵן, דְּזִכְאָה חוֹלְקִיהוֹן דְּצַדִּיקֵיָא דְכֻלָּא אֶתְקַשְׁר דָּא בְדָא, נֶפֶשׁ בְּרוּחַ, וְרוּחַ בְּנִשְׁמָה, וְנִשְׁמָה בְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא. אֲשֶׁתִּבַּח דְּנֶפֶשׁ צְרוּרָה בְּצִרּוֹר הַחַיִּים.**

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָאִי דְאַמְרוּ חֲבֵרֵיָא, גִּלּוּתָא דְסֵפֶר תּוֹרָה אָפִילוּ מִבֵּי כְּנִישְׁתָּא לְבִי כְּנִישְׁתָּא אַחֲרָא אָסִיר. וְכָל שָׁכֵן לְבִי רַחוּב, אָמַי לְבִי רַחוּב. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כִּמָּה דְאַמְרֵן, בְּגִין דִּיתְעֲרוֹן עָלֶיהּ וַיִּתְּבַעוֹן רַחֲמֵי עַל עַלְמָא. אָמַר רַבִּי אָבָא, שְׂכִינְתָּא כֵּד אֶתְגַּלִּיָּא הָכִי נָמִי מֵאַתֵּר לְאַתֵּר, עַד דְּאַמְרָה (ירמיה ט) מִי יִתְּנֵנִי בַּמִּדְבָּר מְלוֹן אוֹרְחִים וְגו' אוֹף הָבָא בְּקִדְמִיתָא מִבֵּי כְּנִישְׁתָּא לְבִי

לשון הקודש

לְמַדְנֵנו, כְּתוּב (שמואל א-כה) **וְהִיתָה נֶפֶשׁ אֲדוֹנִי צְרוּרָה בְּצִרּוֹר הַחַיִּים. וְהִיתָה נֶפֶשׁ אֲדוֹנִי! נִשְׁמַת אֲדוֹנִי הָיָה צְרִידָא לְהִיּוֹת! אֲלֹא כִּמּוֹ שְׂאֲמֵרְנוּ, שְׂאֲשֵׁרֵי חֻלְקָם שֶׁל הַצַּדִּיקִים שֶׁהִכֵּל נִקְשֶׁר זֶה עִם זֶה, נֶפֶשׁ בְּרוּחַ, וְרוּחַ בְּנִשְׁמָה, וְנִשְׁמָה בְּקוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. נִמְצָא שֶׁהַנֶּפֶשׁ צְרוּרָה בְּצִרּוֹר הַחַיִּים.**

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, זֶה שְׂאֲמֵרֵי הַחֲבֵרִים,

גִּלּוּתוֹ שֶׁל סֵפֶר תּוֹרָה אָפִילוּ מִבֵּית כְּנֶסֶת לְבֵית כְּנֶסֶת אַחֵר אָסוּר, וְכָל שָׁכֵן לְרַחוּב. לָמָּה לְרַחוּב? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כִּמּוֹ שְׂאֲמֵרְנוּ, כִּדִּי שִׁיתְעוּרְרוּ עָלֵינוּ וַיִּבְקְשׁוּ רַחֲמִים עַל הָעוֹלָם. אָמַר רַבִּי אָבָא, כְּשֶׁשְׂכִינָה גִלְתָּה כִּד גַּם מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, עַד שְׂאֲמָרָה (ירמיה ט) מִי יִתְּנֵנִי בַּמִּדְבָּר מְלוֹן אוֹרְחִים וְגו', אָף כָּאן בְּרֵאשׁוֹנָה מִבֵּית כְּנֶסֶת לְבֵית כְּנֶסֶת,

בְּנִישְׁתָּא, לְבַתָּר לְבִי רְחוּב, לְבַתָּר בַּמִּדְבָּר מְלוֹן
אוֹרְחִים. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּנִי בָּבֶל מִסְתָּפוּ וְלֹא
קָא עֲבָרִי אֶפִּילוּ מִבֵּי בְנִישְׁתָּא לְבִי בְנִישְׁתָּא, כָּל
שָׁכֵן הָאִי.

תַּנְיָא, אָמַר לְהוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחֻבְרִיא, בְּיוֹמָאֵי לֹא
יִצְטָרְכוּן בְּנֵי עַלְמָא לְהָאִי. אָמַר לִיה רַבִּי
יוֹסִי, צְדִיקָיָא מְגִינִין עַל עַלְמָא בְּתִיּהוֹן,
וּבְמִיתָתְהוֹן יוֹתֵר מִתִּיּהוֹן. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, ^{(ישעיה}
^{לו)} וְגִנּוֹתַי עַל הָעִיר הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָהּ לְמַעַנִי וּלְמַעַן
דָּוִד עַבְדִּי, וְאֵילוּ בְּחִיזְהִי לֹא כְּתִיב. אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה מָאִי שָׁנָא הָכָא דְכְּתִיב לְמַעַנִי וּלְמַעַן דָּוִד
עַבְדִּי, דְּשָׁקִיל הָאִי לְגַבִּי הָאִי. אֵלָּא, בְּגִין דְּדָוִד זָכָה
לְאַתְקַשְׁרָא בְּרִיתִיכָא קֳדִישָׁא דְאַבְהָתָא, וּבְגִין כֶּךָ
כָּלָא חַד, בְּרִיךְ הוּא לְעָלָם וּלְעָלְמֵי עֲלָמִיא.

לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

שְׁכָתוּב ^(ישעיה לו) וְגִנּוֹתַי עַל הָעִיר הַזֹּאת
לְהוֹשִׁיעָהּ לְמַעַנִי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי. וְאֵילוּ
בְּחִיזְהִי לֹא כְּתוּב. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָה
שׁוֹנָה כָּאן שְׁכָתוּב לְמַעַנִי וּלְמַעַן דָּוִד
עַבְדִּי, שֶׁשָּׁקִיל זֶה לְזֶה? אֵלָּא מִשּׁוּם שְׁדוּד
זָכָה לְהַקְשֵׁר לְמַרְפָּכָה הַקְדוּשָׁה שֶׁל
הָאֲבוֹת, וּמִשּׁוּם כֶּךָ הִכָּל אַחֵר. בְּרוּךְ הוּא
לְעוֹלָם וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים.

אַחֵר כֶּךָ לְרְחוּב, אַחֵר כֶּךָ בַּמִּדְבָּר מְלוֹן
אוֹרְחִים. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּנִי בָּבֶל
פּוֹחֲדִים וְלֹא מַעֲבִירִים אֶפִּילוּ מִבֵּית כְּנָסֶת
לְבֵית כְּנָסֶת, כָּל שָׁכֵן זֶה.
לְמַדְנֵנוּ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחֻבְרִים, בְּיוֹמֵי
לֹא יִצְטָרְכוּ בְּנֵי הָעוֹלָם אֶת זֶה. אָמַר לוֹ
רַבִּי יוֹסִי הַצְדִּיקִים מְגִנִּים עַל הָעוֹלָם
בְּתִיּהֶם, וּבְמִיתָתָם יוֹתֵר מִבְּתִיּהֶם. זֶהוּ

בְּמַעֲשֵׂה אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִשְׁכַּתֶּם בָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ, (ויקרא יח) **רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח,** (תהלים

קב) **לְסֵפֶר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְיָ וְתִהְלֹתוֹ בִּירוּשָׁלַם. תִּמָּן תִּנְיָנוֹ, שְׁמָא קִדִּישָׁא סְתִים וְגִלְיָא. וְאוֹרֵייתָא דְהִיא שְׁמָא קִדִּישָׁא עֲלָאָה, סְתִים וְגִלְיָא. וְכָל קָרָא דְבְּאוֹרֵייתָא, וְכָל פֶּרֶשְׁתָּא דְאוֹרֵייתָא, סְתִים וְגִלְיָא.**

וְתִנְיָא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִחֲצִיפוּתָא דְצַדִּיקָתָא חָדָא, נִפְקֵן בְּמָה טָבָאן לְעֵלְמָא. וּמָאן הִיא. תָּמַר. דְּכֻתִּיב, (בראשית לח) וַתֵּשֶׁב בְּפֶתַח עֵינִים.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, פֶּרֶשְׁתָּא דָּא מוֹכַח, דְּאוֹרֵייתָא סְתִים וְגִלְיָא. וְהָא אִסְתַּכְּלָנָא בְּאוֹרֵייתָא כָּלָא, וְלֹא אֲשַׁכְחָנָא אֲתֵר דְּאַקְרִי פֶתַח עֵינִים, אֵלָּא כָּלָא סְתִים, וְרָזָא דְרָזִין הוּא.

וְתִנְיָא, מָאִי חֲמָאָת צַדִּיקָתָא זֹו לְעוֹבְדָא דָּא. אֵלָּא יָדַעַת בְּבִיתָא דְחִמּוּהִי אֲרַחּוּי דְקוּדְשָׁא

לשון הקודש

שֶׁל צְדִיקָה אַחַת יֵצְאוּ כֻּמָּה טוֹבוֹת לְעוֹלָם, וּמִי הִיא? תָּמַר, שְׁכֵתוֹב (בראשית לח) וַתֵּשֶׁב בְּפֶתַח עֵינִים. אָמַר רַבִּי אַבָּא, פֶּרֶשָׁה זֹו מוֹכִיחָה שְׁהַתּוֹרָה נִסְתַּתְּרַת וְגִלְיָת. וְהִרִי הִסְתַּכְּלָתִי בְּכָל הַתּוֹרָה וְלֹא מִצָּאתִי מָקוֹם שֶׁנִּקְרָא פֶתַח עֵינִים, אֵלָּא הַכָּל נִסְתַּר, וְסוּד הַסּוּדוֹת הוּא.

וְלַמַּדְנִי, מֶה רָאִיתָ הַצַּדִּיקָתָא הַזֶּה לַמַּעֲשֵׂה

בְּמַעֲשֵׂה אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִשְׁכַּתֶּם בָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ. רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח, (תהלים קב) לְסֵפֶר בְּצִיּוֹן שֵׁם ה' וְתִהְלֹתוֹ בִּירוּשָׁלַם. שֵׁם שְׁנִינוּ, הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ נִסְתַּר וְנִגְלָה. וְהַתּוֹרָה, שֶׁהִיא הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ הָעֲלִיוֹן, נִסְתַּתְּרַת וְנִגְלִית. וְכָל פֶּסוּק שֶׁבַּתּוֹרָה, וְכָל פֶּרֶשָׁה שֶׁל הַתּוֹרָה, נִסְתַּר וְנִגְלָה.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִחֲצִיפְתָּהּ

בְּרִידָה הוּא, הֵיךְ מְדַבֵּר הָאִי עֲלֵמָא עִם בְּנֵי נִשְׂאָה.
וּבְגִין דְּהִיא יָדַעַת, קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא אוֹקִים מְלָה
עַל יְדֶהָ. וְאַזְלָא הָא כְּמָה דְּתַנִּינָן, אֲזִדְמֶנַת הֲוֹת
בֵּית שָׁבַע מִשְׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית לְמַהְוֵי אִמְיָה
דְּשִׁלְמָא מְלָכָא. אוֹף הָבֵא אֲזִדְמֶנַת הֲוֹת תִּמְרָא לְדָא,
מִיּוֹכָא דְּאַתְבָּרִי עֲלֵמָא.

וְתֵשֵׁב בְּפֶתַח עֵינַיִם, מָאן פֶּתַח עֵינַיִם כְּמָה
דְּאַתְּ אָמַר, (בראשית יח) וְהוּא יוֹשֵׁב פֶּתַח
הָאֵהָל. וּכְתִיב, (שמות יב) וּפֶסַח יִי' עַל הַפֶּתַח.
וּכְתִיב (תהלים קיח) פֶּתַחוּ לִי שַׁעְרֵי צֶדֶק וְגו'. עֵינַיִם:
דְּכָל עֵינִין דְּעֲלֵמָא (דף ע"ב ע"א) לְהָאִי פֶתַח מְצַפָּאן.
אֲשֶׁר עַל דְּרָךְ תְּמַנְתָּהּ, מָאִי תְּמַנְתָּהּ. כְּמָה דְּאַתְּ
אָמַר (במדבר יב) וְתִמְוֹנַת יִי' יִבִּיט. וְהִכִּי אוֹקִימָנָא,
תִּמְרָא אוֹקִימַת מְלָה לְתַתָּא, וּפְרַחַת פְּרָחִין,

לשון הקודש

הַזֶּה? אֵלֶּא הַפִּירָה בְּבֵית חֲמִיָּה אֶת דְּרָכֵי
הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵיךְ מְנַהֵג אֶת הָעוֹלָם
עִם בְּנֵי הָאָדָם. וּמִשּׁוֹם שֶׁהִיא הַפִּירָה,
הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא הָקִים אֶת הַדָּבָר עַל
יְדֶהָ. וְזֶה הוֹלֵךְ כְּמוֹ שֶׁשְׁנִינָן, מְזַמְּנַת
הַיְתָה בֵּית שָׁבַע מִשְׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית
לְהִיּוֹת אִמּוֹ שֶׁל שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ. אֵף כָּאֵן
מְזַמְּנַת הַיְתָה תִּמְרָא לְכָךְ מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא
הָעוֹלָם.

וְתֵשֵׁב בְּפֶתַח עֵינַיִם. מִי זֶה פֶּתַח
עֵינַיִם? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, וְהוּא יוֹשֵׁב פֶּתַח
הָאֵהָל. וּכְתוּב (שמות יב) וּפֶסַח ה' עַל
הַפֶּתַח. וּכְתוּב (תהלים קיח) פֶּתַחוּ לִי שַׁעְרֵי
צֶדֶק וְגו'. עֵינַיִם – שְׁכָל עֵינֵי הָעוֹלָם
מְצַפִּים לְפֶתַח הַזֶּה. אֲשֶׁר עַל דְּרָךְ
תְּמַנְתָּהּ, מֶה זֶה תְּמַנְתָּהּ? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(במדבר יב) וְתִמְוֹנַת ה' יִבִּיט. וְכָךְ בְּאַרְנָה,
תִּמְרָא הַקִּימָה הַדָּבָר לְמַטָּה, וְהַפְרִיחָהּ

וְאֵנִיצַת עֲנָפִין בְּרֹזָא דְמַהֲיִמְנוּתָא.

וַיְהוּדָה עוֹד רָד עִם אֵל וְעִם קְדוּשִׁים נֶאֱמָן. (הושע יב) וַיֵּרָאָה יְהוּדָה וַיַּחֲשֹׁבָה לְזוֹנָה וְגו'. כָּמָה דָּאתָ אָמַר, (משלי ל) בֵּן דֶּרֶךְ אִשָּׁה מְנַאֲפֶת. כִּי כִסְתָה פָנֶיהָ, וְאוֹקִימָנָא כִּי כִסְתָה פָנֶיהָ, כָּמָה דָּאתָ אָמַר, אֲכָלָה וּמַחֲתָה פִּיהָ, אוֹקִידַת עֲלֵמָא בְּשִׁלְהוּבוֹי, וְאָמְרָה לֹא פָעֲלֵתִי אֲנִי. מָאי טַעְמָא. בְּגִין כִּי כִסְתָה פָנֶיהָ, וְלִית מָאן דִּידַע אוֹרְחָהָא, לְאַשְׁתִּזְבָּא מִנָּה. וַיֵּט אֵלֶיהָ אֶל הַדֶּרֶךְ, אֶל הַדֶּרֶךְ מִמָּוֶשׁ, לְאַתְחַבְּרָא תוֹרָא בְּסוּמָקָא. וַיֹּאמֶר הִבָּה נָא אָבֹא אֵלֶיךָ וְגו', הָא אוֹקִימָנָא הִבָּה בְּכָל אֲתֵר.

כִּי לֹא יָדַע כִּי כָלְתוּ הִיא. כִּי כָלְתוּ הִיא דַּעֲלָמָא, מִתְרַגְמִינָן אֲרִי שְׂצִייתָא דַּעֲלָמָא הִיא. מָאי טַעְמָא לֹא יָדַע. בְּגִין דִּהָא מְנַהֲרָן אֲנַפְהָא, לְקַבֵּלָא

לשון הקודש

מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם כִּי כִסְתָה פָנֶיהָ, וְאִין מִי שִׁיזְדַּע דְּרִכֶּיהָ לְהַנְצִל מִמֶּנָּה. וַיֵּט אֵלֶיהָ אֶל הַדֶּרֶךְ, אֶל הַדֶּרֶךְ מִמָּוֶשׁ, לְחַבֵּר לָכֵן בְּאֶדָם. וַיֹּאמֶר הִבָּה נָא אָבֹא אֵלֶיךָ וְגו', הָרִי בְּאֶרְצוֹ הִבָּה בְּכָל מְקוֹם.

כִּי לֹא יָדַע כִּי כָלְתוּ הִיא. כִּי כָלְתוּ הִיא שֶׁל הָעוֹלָם, מִתְרַגְמִימִים: אֲשֶׁר הַשְׁמַדַּת

פְּרָחִים וְנִצְנָצָה עֲנָפִים בְּסוּד הָאִמּוּנָה. וַיְהוּדָה עוֹד רָד עִם אֵל וְעִם קְדוּשִׁים נֶאֱמָן (הושע יב). וַיֵּרָאָה יְהוּדָה וַיַּחֲשֹׁבָה לְזוֹנָה וְגו'. כָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (משלי ל) בֵּן דֶּרֶךְ אִשָּׁה מְנַאֲפֶת. כִּי כִסְתָה פָנֶיהָ, וּבְאֶרְצוֹ כִּי כִסְתָה פָנֶיהָ, כָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֲכָלָה וּמַחֲתָה פִּיהָ, שֶׁרָפָה אֶת הָעוֹלָם בְּשִׁלְהוּבוֹתֶיהָ, וְאָמְרָה לֹא פָעֲלֵתִי אֲנִי.

מִנִּיה, וְאַזְדַּמְנָא לְאַתְבַּסְמָא וּלְרַחֲמָא עֲלֵמָא כִּי
בִלְתּוֹ הִיא, דָּא בִלָּה מִמָּשׁ, דְּכִתִּיב, (שיר השירים ד) אֲתִי
מִלְבָּנוֹן בִּלְהָ.

וְתֹאמַר מַה תֵּתֵן לִי כִי תבֹא אֵלַי. הַשְׁתָּא בִלָּה
בַּעֲיָא תְכַשִּׁיטָהּ. וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח
גְּדֵי עֲזִים מִן הַצֹּאן. לְמִלְכָּא דְחֹזָה לִיה בְּרָא
מֵאֲמָהּ חָדָא, וְאֶזִּיל בְּהִיכְלָא, בַּעָא מִלְכָּא
לְאַתְנַסְכָּא בְּמִטְרוֹנִיתָא עֲלָתָה, וְלֹאֲעֲלָתָה בְּהִיכְלִיהָ.
אֲמָרָה מָאן יְהִיב לִיה בְּהִיכְלִיהָ דְּמִלְכָּא (נ"א מָאן יְהִיב
לִיה לְדִין בְּהִיכְלִיהָ דְּמִלְכָּא. אֲמַר מִלְכָּא), אֲמַר מִכָּאן וְלַחֲלָתָה
אֲשִׁדֵּר וְאַתְרִיךְ לְבָרָא דְאַמְחוּ מֵהִיכְלָא דִּילִי.

כִּךְ נָמִי חָכָא, אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדֵי עֲזִים מִן הַצֹּאן.
וְהָא אוֹקִימְנָא, בִּלְא תְבַשֵּׁל גְּדֵי. וְכָל אֵינוֹן
בְּסִטְרָא דְבִכּוֹר בְּהִמָּה קָא אָתוּ. וְעַל דָּא לֹא כְּתִיב

לשון הקודש

לוּ בִּן מִשְׁפָּחָה אַחַת שְׁחֲלֵךְ בְּהִיכֵל, רָצָה
הַמֶּלֶךְ לִשְׂאֵת גְּבִירָה עֲלִינוּתָהּ וּלְהַכְנִיסָהּ
לְהִיכֵלוֹ. אֲמָרָה: מִי נָתַן אֵת זֶה בְּתוֹךְ
הִיכֵל הַמֶּלֶךְ? (מִי נָתַן אֵת זֶה בְּהִיכֵל הַמֶּלֶךְ? אֲמַר הַמֶּלֶךְ:
אֲמַר: מִכָּאן וְלַחֲלָתָה אֲשַׁלַּח וְאַגְרֵשׁ אֵת בִּן
הַשְּׁפָחָה מֵהִיכֵלִי.

כִּךְ גַּם כָּאן, אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדֵי עֲזִים מִן
הַצֹּאן. וְהֵרִי בְּאַרְנוֹ בִּלְא תְבַשֵּׁל גְּדֵי.

הָעוֹלָם הִיא. מַה הַטַּעַם לֹא יָדַע? מִשּׁוּם
שֶׁהֵאִירוּ פָּנֶיהָ לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, וְהִזְדַּמְנָה
לְבִשֵּׁם וּלְרַחֵם עַל הָעוֹלָם. כִּי בִלְתּוֹ הִיא
— זֶה בִּלְהָ מִמָּשׁ, שְׂכֵתוֹב (שיר ד) אֲתִי
מִלְבָּנוֹן בִּלְהָ.

וְתֹאמַר מַה תֵּתֵן לִי כִי תבֹא אֵלַי. עֲבָשׁוּ
הַכֹּלָה צְרִיכָה תְכַשִּׁיטָהּ. וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי
אֲשַׁלַּח גְּדֵי עֲזִים מִן הַצֹּאן. לְמִלְכָּה שֶׁהִיא

אָנֹכִי אֶתֶּן, אֶלֹּא אָנֹכִי אֲשַׁלַּח, אֶתֶּרִיךְ וְאֶשְׁדֶּר לִי, דָּלָא יִשְׁתַּבַּח בְּהִיבְלִי.

וְתֹאמַר אִם תִּתֵּן עֲרִבּוֹן עַד שְׁלַחְךָ. אֵלִין אִינוֹן
 סִימָנִין דְּמִטְרוֹנִיתָא, דְּאֶתְבָּרְכָא מִן
 מְלָכָא בְּזוּוּגָהָא. וַיֹּאמֶר מַה הָעֲרִבּוֹן אֲשֶׁר אֶתֶּן לָךְ,
 וְתֹאמַר חוֹתֶמְךָ וּפְתִילְךָ וּמִטָּךְ. אֵלִין אִינוֹן (ג"א
 סמרי) קִטְרִי עֲלָאִי, תְּכַשִּׁיטָהָ דְּכֻלָּהּ אֶתְבָּרְכָא
 מִתְּלָתָא אֵלִין, נֶצַח חוּד יִסּוּד, וְכֻלָּהּ אֶשְׁתַּבַּח
 בְּתִלְתָּא אֵלִין וְכֻלָּהּ (ס"א מְנַצַּח חוּד יִסּוּד) מִהֶבְכָּא מִתְבָּרְכָא.
 מִיַּד וַיִּתֵּן לָהּ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַתַּהַר לוֹ.

וַיְהִי בְּמִשְׁלַשׁ חֳדָשִׁים. מָאן מִשְׁלַשׁ חֳדָשִׁים. בְּתַר
 דִּיתְלָתוֹן יֶרֶחָא, וְהָא תִלְתָּא יֶרֶחִין אוֹקִימָנָא.
 וְהָבֹא בְּמִשְׁלַשׁ חֳדָשִׁים, דִּשְׁאֲרִי יֶרֶחָא רְבִיעָא
 לְאֶתְעָרָא דִּינִין בְּעֵלְמָא בְּחוּבֵי בְּנֵי נָשָׂא, וְהִיא יִנְקָא

לשון הקודש

הַכֻּלָּה מִתְבָּרְכִים מִשְׁלֶשֶׁת אֱלֹהִים, נֶצַח
 חוּד יִסּוּד, וְהַכֵּל נִמְצָא בְּשִׁלְשֶׁת אֱלֹהִים,
 וְהַכֻּלָּה (מְנַצַּח חוּד יִסּוּד) מִתְבָּרְכַת מִכָּאן. מִיַּד
 – וַיִּתֵּן לָהּ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַתַּהַר לוֹ.

וַיְהִי בְּמִשְׁלַשׁ חֳדָשִׁים. מַה זֶה מִשְׁלַשׁ
 חֳדָשִׁים? אַחֵר שֵׁשִׁיִּשְׁלוֹ הַחֳדָשִׁים, וְהָרִי
 שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים בְּאַרְנוֹ. וְכָאן בְּמִשְׁלַשׁ
 חֳדָשִׁים, שֶׁהַתְּחִיל הַחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי לַעֲוֹר
 דִּינִים בְּעוֹלָם מַחְמָאֵי בְּנֵי אָדָם, וְהִיא

וְכָל אוֹתָם שְׂמֻצָּד בְּכוֹר הַבְּהֵמָה הֵם
 בָּאוּ. וְעַל בֶּן לֹא כָּתוּב אָנֹכִי אֶתֶּן, אֶלֹּא
 אָנֹכִי אֲשַׁלַּח, אֲנִירָשׁ וְאֲשַׁלַּח אוֹתוֹ שְׁלֹא
 יִמְצָא בְּהִיבְלִי.

וְתֹאמַר אִם תִּתֵּן עֲרִבּוֹן עַד שְׁלַחְךָ. אֵלוֹ
 הֵם סִימָנֵי הַגְּבִירָה שֶׁהַתְּבָרְכָה מִהַמְּלָךְ
 בְּזוּוּגָהּ. וַיֹּאמֶר מַה הָעֲרִבּוֹן אֲשֶׁר אֶתֶּן לָךְ,
 וְתֹאמַר חֶתֶמְךָ וּפְתִילְךָ וּמִטָּךְ. אֵלוֹ הֵם
 (עֲדָדִי) הַקְּשָׁרִים הָעֲלִיוֹנִים, תְּכַשִּׁיטֶיהָ שֶׁל

מִסְטָרָא אַחֲרָא. כִּדִּין, וַיּוֹגֵד לַיהוּדָה לֵאמֹר זָנְתָה
תָּמַר בְּלִתְךָ, הָא פִלָּה בְּסִטְרָא אַחֲרָא אֲשֶׁתִּבְכַּחַת.
מָה כְּתִיב, הוֹצִיאֹהָ. כְּמָה דְּכְתִיב, (איכה ב) הַשְׁלִיךְ
מִשָּׁמַיִם אֶרֶץ תַּפְאֲרַת יִשְׂרָאֵל. וְתִשְׁרַף, בְּשִׁלְהוֹבֵי
טִיחָרָא בְּגִלּוּתָא.

מָה כְּתִיב, הִיא מוֹצֵאת, לְאַתְּמִשְׁכָּא בְּגִלּוּתָא. וְהִיא
שְׁלַחָה אֶל חֲמִיָּה לֵאמֹר לְאִישׁ אֲשֶׁר אֱלֹה לֹו.
לְאִישׁ אֲשֶׁר אֱלֹה מִמֶּנּוּ לֹא כְּתִיב, אֱלֹא לְאִישׁ אֲשֶׁר
אֱלֹה לֹו. דִּילִיָּה סִימָנִין אֵלִין מִשְׁתַּבְּחִין, אֲנָכִי הָרָה.
מִיָּד וַיִּכַּר יְהוּדָה וַיֹּאמֶר צְדָקָה מִמֶּנִּי. צְדָקָה וְדָאִי,
וְשִׁמְא גָרִים. מָאן גָּרִים לָהּ, שְׁמָא דָּא. הָדָר וַאֲמַר
מִמֶּנִּי, דְּכְתִיב, (תהלים יא) כִּי צָדִיק יִי' צְדָקוֹת אָהֵב יִשְׂרָאֵל
יַחְזוּ פְּנִימוֹ. צְדָקָה: צֶדֶק ה', דְּמִמֶּנִּי נִטְלָת שְׁמָא
דָּא. מִמֶּנִּי יִרְתָּא. מִמֶּנִּי אֲשֶׁתִּבְכַּחַת.

לשון הקודש

מִמֶּנּוּ, אֱלֹא לְאִישׁ אֲשֶׁר אֱלֹה לֹו. שְׁלֹו
הַסִּימָנִים חָלְלוּ הַמְצוּיִים, אֲנָכִי הָרָה. מִיָּד
– וַיִּכַּר יְהוּדָה וַיֹּאמֶר צְדָקָה מִמֶּנִּי. צְדָקָה
וְדָאִי, וְהֵשֶׁם גָּרִים. מָה גָרִים לָהּ? הֵשֶׁם
הַזֶּה. חֲזֹר וַאֲמַר, מִמֶּנִּי, שְׁכָתוֹב כִּי צָדִיק
ה' צְדָקוֹת אָהֵב יִשְׂרָאֵל יַחְזוּ פְּנִימוֹ. צְדָקָה –
צֶדֶק ה', שְׁמִמֶּנִּי נִטְלָה אֶת הֵשֶׁם הַזֶּה.
מִמֶּנִּי יִרְשָׁה, מִמֶּנִּי נִמְצָאת.

יוֹנְקַת מִצַּד הָאֲחֵר. אִזּו – וַיּוֹגֵד לַיהוּדָה
לֵאמֹר זָנְתָה תָּמַר בְּלִתְךָ. הָרִי פִלָּה בְּצַד
הָאֲחֵר נִמְצָאת. מָה כְּתוּב? הוֹצִיאֹהָ, כְּמוֹ
שְׁכָתוֹב, (איכה ב) הַשְׁלִיךְ מִשָּׁמַיִם אֶרֶץ
תַּפְאֲרַת יִשְׂרָאֵל. וְתִשְׁרַף, בְּשִׁלְהִבַת
הַצִּהָרִים בְּגִלּוּת.

מָה כְּתוּב? הִיא מוֹצֵאת, לְהַמְשִׁיךְ לְגִלּוּת.
וְהִיא שְׁלַחָה אֶל חֲמִיָּה לֵאמֹר לְאִישׁ אֲשֶׁר
אֱלֹה לֹו. לֹא כְּתוּב לְאִישׁ אֲשֶׁר אֱלֹה

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מָאִי טַעְמָא חֲמִיָּה כְּתִיב בְּאַתֵּר
תֵּד, יְהוּדָה בְּאַתֵּר אַחֲרָא. אָמַר לִיה, כֹּלָא
אַתְקֻטֵּר דָּא בְּדָא. חֲמִיָּה, בְּאַתֵּר עֲלָאָה תְּלִי.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, פֿרשֿתָּא דָּא אוֹקִימָנָא בְּרוּזָא
עֲלָאָה, בְּכַמָּה גִּוּוּנִין. פֿד יִסְתַּכְּלוּן מִלִּי,
מִינָה יִשְׁתַּמְע רִזִּין דְּאוּרְחוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
וְדִינָיו בְּכָל אַתֵּר. וְהִיא יֵדַעַת וְאַקְדִּימַת גִּרְמָאָה
לְמַלְכָּה דָּא, לְאַשְׁלָמָא אוּרְחוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
בְּגִין דִּינִפְקוּ מִינָה מַלְכִּין שְׁלִיטִין, וְזַמִּינִין לְשִׁלְטָאָה
עַל עֲלָמָא. וְרוֹת כְּהֵאִי גִּוּוּנָא עֲבַדַּת.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, פֿרשֿתָּא דָּא בְּרוּזָא דְּחֻכְמָתָא
דְּאוּרִייתָא אַתְקֻשְׁרָא, וְכֹלָא סְתִים וְגִלְיָא.
וְאוּרִייתָא כֹּלָא כְּהֵאִי גִּוּוּנָא אֲשַׁתְּכַחַת. וְלִית לָךְ
מַלְכָּה בְּאוּרִייתָא, דִּלָּא רָשִׁים בָּהּ שְׂמָא קַדִּישָׁא

לשון הקודש

וְהִיא יֵדַעַת וְהַקְדִּימָה עֲצָמָה לְדָבָר הַזֶּה,
לְהַשְׁלִים אֶת דְּרָכֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
כְּדִי שִׁינְאוּ מִמֶּנָּה מַלְכִּים שְׁלִיטִים,
שֶׁעֲתִידִים לְשַׁלֵּט עַל הָעוֹלָם. וְרוֹת עֲשֶׂתָּה
כְּגֻן זֶה.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, פֿרשֿתָּה זֹאת נִקְשְׁרָה בְּסוּד
חֻכְמַת הַתּוֹרָה, וְהַכֹּל נִסְתָּר וְנִגְלָה. וְכָל
הַתּוֹרָה מְצוּיָה כְּגֻן זֶה, וְאֵין לָךְ דָּבָר

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מָה הַטַּעַם כְּתוּב חֲמִיָּה
בְּמָקוֹם אַחֵד, וְיְהוּדָה בְּמָקוֹם אַחֵר? אָמַר
לוֹ, הַכֹּל נִקְשֶׁר זֶה עִם זֶה. חֲמִיָּה תִּלּוּי
בְּמָקוֹם עֲלִיוֹן.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הַפֿרשָׁה הַזֹּאת פֿאַרְנֵנוּ
בְּסוּד עֲלִיוֹן בְּכַמָּה גִּוּוּנִים. פְּשִׁיטָבוֹנְנוּ
בְּדָבָרִים, מִמֶּנָּה יִשְׁמְעוּ הַסּוּדוֹת שֶׁל דְּרָכֵי
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְדִינָיו בְּכָל מָקוֹם.

עֲלָאָה, דְּסָתִים וְגַלְיָא. (דף ע"ב ע"ב) בְּגִינֵי כֶךְ, סְתִימֵי
 דְּאוֹרֵייתָא, קִדְיִשִׁי עֲלִיוֹנִין יִרְתִּין לָהּ, וְאַתְנַגְלִיא
 בְּשָׂאָר בְּנֵי עֲלָמָא. בְּגִוּוֹנָא דָּא כְּתִיב, (תהלים קב) לְסִפְר
 בְּצִיּוֹן שֵׁם יי' וְתִהְלֶתוּ בִּירוּשָׁלַם, דְּהָא בְּצִיּוֹן
 בְּמִקְדָּשָׁא, שְׂרִי לְאַדְכָּרָא שְׂמָא קִדְיִשָׁא בְּדָקָא חֲזִי.
 וּלְבַר בְּכִינּוּיוֹ. וְעַל דָּא כָּלָא סָתִים וְגַלְיָא. תַּאנָּא,
 כָּל מָאן דְּגִרַע אֶת חַד מְאוֹרֵייתָא. אוּ יוֹסִיף אֶת
 חַד בְּאוֹרֵייתָא, כְּמָאן דְּמִשְׁקַר בְּשָׂמָא קִדְיִשָׁא
 עֲלָאָה דְּמִלְכָּא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, עוֹבְדָא דְּמִצְרִים פִּלְחִין לְשַׁפְחָה,
 כְּמָה דְּאוֹקִימָנָא. עוֹבְדָא דְּכֻנְעֵן, פִּלְחִין
 לְהֵהוּא דְּאַקְרִי (שמות יב) שְׂבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר. וְעַל
 דָּא כְּתִיב, (בראשית ט) אֲרוֹר כְּנָעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה
 לְאַחָיו. בְּגִין כֶּךְ בִּלְהוּ מִכְּתִיבִין (ס"א מְבָרְכִין) (ס"א מְבָרְכִין)

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

מִהִתּוֹרָה אוּ מוֹסִיף אוֹת אַחַת לְתוֹרָה,
 כְּמִי שֶׁמִּשְׁקַר בְּשֵׁם הַקּוֹדֶשׁ הָעֲלִיּוֹן שֶׁל
 הַמֶּלֶךְ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מַעֲשֵׂה שֶׁל מִצְרִים
 שְׁעוֹבָדִים לְשַׁפְחָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ. מַעֲשֵׂה
 שֶׁל כְּנָעַן שְׁעוֹבָדִים לְאוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא (שמות יב)
 שְׂבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר. וְעַל זֶה כְּתוּב,
 (בראשית ט) אֲרוֹר כְּנָעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה
 לְאַחָיו. מִשּׁוֹם כֶּךְ כָּלָם מִכְּתִיבִים (מְבָרְכִים)

בְּתוֹרָה שֶׁלֹּא רָשׁוּם בּוֹ הַשֵּׁם הַקּוֹדֶשׁ
 הָעֲלִיּוֹן שֶׁנִּסְתָּר וְנִגְלָה. מִשּׁוֹם כֶּךְ
 הַנִּסְתָּרוֹת שֶׁבְּתוֹרָה, קְדוּשִׁים עֲלִיוֹנִים
 יוֹרְשִׁים אוֹתָם, וְנִגְלִית לְשָׂאָר בְּנֵי הָעוֹלָם.
 כְּמוֹ כֵּן כְּתוּב, (תהלים קב) לְסִפְר בְּצִיּוֹן שֵׁם
 ה' וְתִהְלֶתוּ בִּירוּשָׁלַם. שְׂהָרִי בְּצִיּוֹן
 בְּמִקְדָּשׁ מִתָּר לְהִזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם הַקּוֹדֶשׁ
 כְּרָאוּי, וּבְחֻזֵּן בְּכִנּוּיוֹ. וְלִכֵּן הִכָּל נִסְתָּר
 וְנִגְלָה. לְמַדְנוּ, כָּל מִי שֶׁגִּירַע אוֹת אַחַת

בְּמִלִּין קִדְיָשִׁין, וְעִבְדִּין עוֹבְדִין (ס"א ערִיין) בְּכָלֵא. בְּגִינִי
 כָּךְ כְּמַעֲשֵׂה אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִשְׁבְּתֶם בָּהּ וְגו'.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, דְּעִבְדִּין דִּינִין (ס"א זינין) בִּישִׁין
 לְשִׁלְטָא עַל (נ"א לְסִאָבָא) אֶרְעָא, כְּמָה דְאַתָּה אָמַר וְלֹא
 תִּטְמָא אֶת אֲדָמָתְךָ. וְכִתִּיב וַתִּטְמָא הָאֶרֶץ.

כְּמַעֲשֵׂה אֶרֶץ מִצְרַיִם וְגו', (ויקרא יח) רַבִּי חֲזִיא
 פְּתַח, (איוב לח) לְאַחֲזוֹ בְּכַנְפוֹת הָאֶרֶץ
 וְגו', תֵּאֲנֵא, זְמִין קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא לְדַבָּאָה
 לְאַרְעִיהָ, מִכָּל מִסְאָבוֹתָא דְעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה
 זָרָה, דְסָאִיבוּ לָהּ. כְּהֵאִי מָאן דְאַחִיד בְּטָלִיתִיהָ,
 וְאַנְעֵר טְנוּפָא מִנִּיהָ. וְכָל אֵינִין דְאַתְקִבְרוּ בְּאַרְעָא
 קִדְיָשָׁא, לְמִשְׁדֵּי לֹון לְבַר, וְלְדַבָּאָה אֶרְעָא קִדְיָשָׁא
 מִסְטָרָא אַחֲרָא (ס"א קִדְיָשָׁא אַחֲרָא), כְּבִיכּוּל דְהִיּוּה מִתְזַנָּא
 לְשָׂאָר רַבְרָבֵי עַמִּין, וְלִקְבָּלָא מִסְאָבוֹתָא דְלַהוֹן,
 וְלְדַבָּרָא לֹון. וְזְמִין לְדַבָּאָה לָהּ וְלֹאֲעֲבָרָא לֹון לְבַר.

לשון הקודש

לְמַדְנֹו, עֲתִיד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַהֵר
 אֶת אֶרְצוֹ מִכָּל טְמֵאת הָעַמִּים עוֹבְדֵי
 עֲבוּדָה זָרָה שְׂטֵמָאוֹ אוֹתָהּ, כְּמִי שְׂאוּחִזוּ
 בְּטָלִיתוֹ וּמְנַעֵר אֶת הַטְּנוּפָת מִמֶּנָּה. וְכָל
 אוֹתָם שְׁנִקְבְּרוּ בְּאֶרֶץ הַקְדוּשָׁה, לְזִרְק
 אוֹתָם הַחוּצָה, וְלְמַהֵר אֶת הָאֶרֶץ מִהַצֵּד
 הָאֲחֵר (קְדוּשׁ אַחֵר), כְּבִיכּוּל שְׁחִיתָהּ מְזִינָה
 אֶת שְׂאָר גְּדוּלֵי הָעַמִּים וְלִקְבָּל אֶת

(מְכַוְּבִים) בְּדַבָּרִים קְדוּשִׁים, וְעוֹשִׂים מַעֲשִׂים
 (עֲרִיזוֹת) כָּכָא. מִשּׁוּם כָּךְ, כְּמַעֲשֵׂה אֶרֶץ
 מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִשְׁבְּתֶם בָּהּ וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה
 אָמַר, שְׁעוֹשִׂים דִּינִים (מִינִים) רָעִים לְשִׁלְטָ
 (לְטֵמָא) עַל הָאֶרֶץ, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר וְלֹא תִטְמָא
 אֶת אֲדָמָתְךָ. וְכִתוּב וַתִּטְמָא הָאֶרֶץ.

כְּמַעֲשֵׂה אֶרֶץ מִצְרַיִם וְגו'. רַבִּי חֲזִיא
 פְּתַח, (איוב לח) לְאַחֲזוֹ בְּכַנְפוֹת הָאֶרֶץ וְגו'.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָיָה מִדְּבֵי טוֹרֵי (ס"א שוֹקֵי) דְּמִבְּרִיא, וְכָל
 דִּהְיָה תַּמָּן מִית, הָיָה סָלִיק לִיה, וּמִדְּבֵי
 אֶרְעָא. תְּאֵנָא, כְּתִיב (יִרְמִיָּה ב) וַתִּבְּאוּ וַתִּטְמְאוּ אֶת
 אֶרְצִי וְגו', אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זַכָּא חוֹלְקִיה מָאן
 דְּזָבִי בְּחִיּוֹי לְמִשְׁרֵי מְדוּרָא בְּאַרְעָא קְדִישָׁא. דְּכָל
 מָאן דְּזָבִי לָהּ, זָבִי לְאַנְגָּדָא מִטְּלָא דְּשִׁמְיָא דְּלַעֲיָלָא,
 דִּנְחִית עַל אֶרְעָא. וְכָל מָאן דְּזָבִי לְאַתְקִשְׁרָא בְּחִיּוֹי
 בְּהֵאִי אֶרְעָא קְדִישָׁא, זָבִי לְאַתְקִשְׁרָא לְבָתֵּר בְּאַרְעָא
 קְדִישָׁא עֲלָאָה.

וְכָל מָאן דְּלֹא זָבִי בְּחִיּוֹי, וּמִיִּיתִין לִיה לְאַתְקִבְרָא
 תַּמָּן, עָלֶיהָ כְּתִיב, (יִרְמִיָּה ב) וְנִחַלְתִּי שִׁמְתָם
 לְתוֹעֵבָה. רוּחִיה נָפִיק בְּרִשּׁוֹתָא נּוֹכְרָאָה אַחֲרָא,
 וְגוֹפִיָּה אֲתִי תַּחֲזֹת רִשּׁוֹתָא דְּאַרְעָא קְדִישָׁא, כְּבִיבּוֹל
 עָבִיד קֶדֶשׁ חוֹל, וְחוֹל קֶדֶשׁ. וְכָל מָאן דְּזָבִי לְמִיפַק

לשון הקודש

שְׁלַמְעֵלָה שְׂיֹרֵד עַל הָאָרֶץ. וְכָל מִי
 שְׂזוּכָה לְהַקְשֵׁר בְּחִיּוֹ בְּאַרְצֵן הַקְדוּשָׁה
 הַזֶּה, זוֹכָה לְהַקְשֵׁר אַחֵר כִּד לְאַרְצֵן
 הַקְדוּשָׁה הַעֲלִיּוֹנָה.

וְכָל מִי שֶׁלֹּא זוֹכָה בְּחִיּוֹ, וּמִבְּיָאִים אוֹתוֹ
 לְהַקְבֵּר שָׁם, עָלָיו כְּתוּב וְנִחַלְתִּי שִׁמְתָם
 לְתוֹעֵבָה. רוּחוֹ יֵצֵאָה בְּרִשּׁוֹת נְכֻרָּה
 אַחֲרָת, וְגוֹפּוֹ בָּא תַּחַת רִשּׁוֹת הָאָרֶץ
 הַקְדוּשָׁה כְּבִיבּוֹל, עָשָׂה קֶדֶשׁ חָל, וְחָל

שְׁמָאָתָם וְלִהְיֵהִינָם, וְעֵתִיד לְמַהֵר אוֹתָהּ
 וְלִהְיֵעֲבִירָם הַחוּצָה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָיָה מְסַהֵר אֶת (הַרִי) שוֹקֵי
 מִבְּרִיָּה, וְכָל שְׁהָיָה שָׁם מֵת, הָיָה מַעֲלָה
 אוֹתוֹ וּמְסַהֵר אֶת הָאָרֶץ. לְמַדְנֵג, כְּתוּב
 וַתִּבְּאוּ וַתִּטְמְאוּ אֶת אֶרְצִי וְגו'. אָמַר רַבִּי
 יְהוּדָה, אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל מִי שְׂזוּכָה בְּחִיּוֹ
 לְהִשְׁרוֹת מְדוּרוֹ בְּאַרְצֵן הַקְדוּשָׁה. שְׂכָל מִי
 שְׂזוּכָה לָהּ, זוֹכָה לְהַשְׁפִּיעַ מִטַּל הַשָּׁמַיִם

נִשְׁמָתֶיהָ בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא, אֶתְכַפְּרוּ חוֹבוֹי, וְזָכִי
 לְאַתְקַשְׁרָא תַּחֲוֹת גַּדְפוֹי דְּשְׂכִינְתָּא, דְּכַתִּיב, (דברים
 לב) וְכִפֹּר אֲדָמָתוֹ עִמּוֹ. וְלֹא עוֹד אֱלָא אִי זָכִי בְּחִיּוֹי,
 זָכִי לְאַתְמַשְׁכָּא עָלֶיהָ רוּחָא קַדִּישָׁא תְּדִיר, וְכָל
 מָאן דִּי תִּיב בְּרִשּׁוּתָא אַחֲרָא, אֶתְמַשְׁךְ עָלֶיהָ רוּחָא
 אַחֲרָא נִיבְרָאָה.

תַּאנָּא, כִּד סָלִיק רַב הַמְּנוּנָא סָבָא לְהַתָּם, הוּוּ
 עָמִיד תִּרְיֹסָר בְּנֵי מְתִיבְתָּא דִּילִיָּה, אָמַר
 לוֹן, אִי אָנָּא אָזִיל לְאַרְחָא דָּא, לָאוּ עַל דִּידִי קָא
 עֲבִידְנָא, אֱלָא לְאַתְבָּא פְּקֻדוֹנָא לְמֵאֲרִיָּה. תְּנִינֵן כָּל
 אֵינֻן דְּלֹא זָכוּ לְהָאִי בְּחִיּוֹי, אֶתִּיבִין פְּקֻדוֹנָא
 דְּמֵאֲרִיָּהוֹן לְאַחֲרָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּגִינֵי כֵךְ, כָּל מָאן דְּאַעְבָּר
 מֵאֵינֻן זִינִין בִּישּׁוּן, אוּ רִשּׁוּתָא אַחֲרָא
 בְּאַרְעָא, אַרְעָא אֶסְתַּאבֶּת, וְוִי לִיָּה לְהַהוּא גִבֵּר, וְוִי

לשון הקודש

הָיוּ עִמּוֹ שְׁנַיִם עֶשֶׂר בְּנֵי הַיְשִׁיבָה שָׁלוּ.
 אָמַר לָהֶם, אִם אֲנִי הוֹלֵךְ לְדֶרֶךְ הַזֶּה, לֹא
 עַל שְׁלִי אֲנִי עוֹשֶׂה, אֱלָא כְּדִי לְהָשִׁיב
 הַפְּקֻדוֹן לְבָעֲלָיו. שְׁנִינוּ, כָּל אוֹתָם שָׁלָא
 זָכוּ לָזֶה בְּחִיָּהֶם, הֵם מְשִׁיבִים אֶת פְּקֻדוֹן
 רַבּוֹנָם לְאַחֵר.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מְשׁוּם כֵךְ, כָּל מִי
 שֶׁמַּעֲבִיר מֵאוֹתָם מִיָּנִים רָעִים אוּ רְשׁוֹת

קִדְשִׁי. וְכָל מִי שְׁזוֹכָה לְהוֹצִיא נִשְׁמָתוֹ
 בְּאַרְצֵן הַקְּדוּשָׁה, מִתְכַּפְּרִים חַטָּאִיו, וְזוֹכָה
 לְהַקְשִׁיר תַּחַת כִּנְפֵי הַשְּׂכִינָה, שְׂכָתוֹב
 (דברים לב) וְכִפֹּר אֲדָמָתוֹ עִמּוֹ. וְלֹא עוֹד, אֱלָא
 אִם זוֹכָה בְּחִיּוֹ, זוֹכָה לְמַשְׁךְ עָלָיו רוּחַ
 קִדְשָׁה תְּמִיד, וְכָל מִי שְׁיוֹשֵׁב בְּרִשּׁוּת
 אַחֲרָת, נִמְשָׁכֶת עָלָיו רוּחַ אַחֲרָת נְכָרִיָּה.
 לְמַדְנֵנוּ, כְּשֶׁעָלָה רַב הַמְּנוּנָא סָבָא לְשָׁם,

לְנַפְשִׁיהָ, דְּהָא אֶרְעָא קַדִּישָׁא לָא מְקַבְּלָא לִיהָ
 לְבַתָּר. עָלֶיהָ כְּתִיב, (תהלים קד) יִתְּמוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ,
 בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְעוֹלָם הַבָּא, וּרְשָׁעִים עוֹד אֵינָם,
 בְּתַחֲיִית הַמֵּתִים, כִּדְיוֹן בְּרָכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ הַלְלוּיָהּ.

אֶת מִשְׁפָּטֵי תַעֲשׂוּ וְאֶת חֻקֵּי תִשְׁמְרוּ לְלַכֵּת בָּהֶם
 וְגו', (ויקרא יח) רַבִּי אֲבָא אָמַר, זַכָּאָה חוֹלָקָא
 דִּישְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא אַתְרֵיעִי בְּהוּ מִכָּל
 עַמּוּיָן עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, וּבְגִין רְחִימוּתָא דִּילִיָּה
 עָלֶיהָ, יְהִיב לֹון נִימוּסִין דְּקָשׁוּט, נָטַע בְּהוּ אֵילָנָא
 דְּחַיִּי, אֲשֶׁרִי שְׂכִינְתָּא בִּינֵיהּ. כָּאִי טַעְמָא. בְּגִין
 דִּישְׂרָאֵל רְשִׁימוֹן בְּרִשְׁמָא קַדִּישָׁא בְּבִשְׂרִיהוֹן.
 וְאַשְׁתְּמוּדְעָן דְּאֵינְהוּ דִּילִיָּה, (אשְׁתְּמוּדְעָן) מִבְּנֵי הַיִּבְלִיָּה.

וּבְגִינֵי כֶּךָ, כָּל אֵינוֹן דְּלֹא רְשִׁימוֹן בְּרִשְׁמָא
 קַדִּישָׁא (דף ע"ג ע"א) בְּבִשְׂרִיהוֹן לֹא אֵינוֹן

לשון הקודש

חֻלְקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 הַתְּרַצָּה בָּהֶם מִכָּל הָעַמִּים עוֹבְדֵי
 עֲבוּדָה זָרָה, וּבִשְׁבִיל אַהֲבָתוֹ עָלֵיהֶם
 נָתַן לָהֶם הַנְּהֻגוֹת אֲמִת, נָטַע בָּהֶם אֶת
 עֵץ הַחַיִּים וְהַשְׁרָה שְׂכִינְתּוֹ בִּינֵיהֶם. מָה
 הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁיִּשְׂרָאֵל רְשׁוּמִים בְּרִשְׁם
 קְדוּשׁ בְּבִשְׂרָם, וְנוֹדְעִים שֶׁהֵם שְׁלוֹ,

(נודעים) מִבְּנֵי הַיִּבְלִיָּה.

וּמִשּׁוֹם כֶּךָ, כָּל אוֹתָם שְׁלֹא רְשׁוּמִים

אַחֲרֵת לְאָרֶץ, הָאָרֶץ נִטְמָאת. אוֹי לְאוֹתוֹ
 הָאִישׁ! אוֹי לְנַפְשׁוֹ! שְׁהִרֵי הָאָרֶץ
 הַקְדוּשָׁה לֹא תִקְבֹּל אוֹתוֹ אַחֲרֵי כֶּךָ, עָלָיו
 כְּתוּב (תהלים קד) יִתְּמוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ –
 בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. וּרְשָׁעִים עוֹד
 אֵינָם – בְּתַחֲיִית הַמֵּתִים. אִזּוּ – בְּרָכִי
 נַפְשִׁי אֶת ה' הַלְלוּיָהּ.

אֶת מִשְׁפָּטֵי תַעֲשׂוּ וְאֶת חֻקֵּי תִשְׁמְרוּ
 לְלַכֵּת בָּהֶם וְגו'. רַבִּי אֲבָא אָמַר, אֲשֶׁרִי

דִּילִיָּה, וְאַשְׁתְּמוֹדֶעַן דְּכָלְהוּ מִסְטָרָא דְּמִסְאָבוּתָא
 אַתִּיָּן, וְאַסִּיר לְאַתְחַבְּרָא בְּהוּ, וְלֹאשְׁתַּעֲי בְּהַדִּיָּהוּ,
 בְּמַלּוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא וְאַסִּיר לְאוּדְעָא לְהוּ
 מִלֵּי דְאוּרִיָּתָא, בְּגִין דְּאוּרִיָּתָא כָּלָא שְׂמָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, וְכָל אֶת דְּאוּרִיָּתָא, מִתְקַשְּׂרָא
 בְּשְׂמָא קְדִישָׁא. וְכָל מָאן דְּלֹא אַתְרָשִׁים בְּרִשְׁיָמָא
 קְדִישָׁא בְּבִשְׂרִיהּ, אָסִיר לְאוּדְעָא לִיָּה מִלָּה
 דְּאוּרִיָּתָא. וְכָל שְׁפָן לְאַשְׁתְּדִלָּא (נ"א לְאַסְתְּבָּלָא) בִּיָּה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח, (שמות יב) זֹאת חֻקַּת הַפֶּסַח כָּל בֶּן
 נָכָר לֹא יֹאכַל בּוֹ, וּכְתִיב וְכָל עֶבֶד אִישׁ וְגו'.
 וּכְתִיב תּוֹשָׁב וְשֹׁכֵר לֹא יֹאכַל בּוֹ. וּמָה פֶּסַחָא
 דְּאִיְהוּ בְּשָׂרָא לְמִיכָלָא, עַל דְּאַתְרָמִיז בְּמִלָּה
 קְדִישָׁא, אָסִיר לְכָל הֲנִי לְמִיכָל בִּיָּה, וְלְמִיָּהּ לְהוּ
 לְמִיכָל, עַד דְּאַתְגַּזְרוּ. אוּרִיָּתָא דְּהִיא קִדְשׁ

לשון הקודש

אָסִיר לְהוּדִיעֵו דְּבַר תּוֹרָה, וְכָל שְׁפָן
 לְהַתְעַסֵּק (לְהַסְתַּבֵּל) עִמּוּ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח, (שמות יב) זֹאת חֻקַּת
 הַפֶּסַח כָּל בֶּן נָכָר לֹא יֹאכַל בּוֹ, וּכְתוּב
 וְכָל עֶבֶד אִישׁ וְגו', וּכְתוּב
 תּוֹשָׁב וְשֹׁכֵר לֹא יֹאכַל בּוֹ. וּמָה פֶּסַח
 שְׂהוּא בְּשָׂרָא לְמִאֲכָל, עַל שְׁנַרְמֵז בְּדָבָר
 קְדוֹשׁ אָסִיר לְכָל אֱלָה לְאָכַל בּוֹ וְלִתַּת

בְּרִשָּׁם הַקְדוֹשׁ בְּבִשְׂרָם, הֵם אֵינָם שְׁלֹו,
 וְנוֹדְעִים שְׂכָלָם מִצַּד הַטְּמֵאָה הֵם בְּאִים,
 וְאַסִּיר לְהַתְחַבֵּר עִמָּהֶם וּלְדַבֵּר עִמָּם
 בְּדַבְּרֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאַסִּיר
 לְהוּדִיעֵם דְּבָרֵי תּוֹרָה, כִּי הַתּוֹרָה כָּלָה
 שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכָל אוֹת שֶׁל
 הַתּוֹרָה נִקְשְׁרַת לִשְׁם הַקְדוֹשׁ. וְכָל מִי
 שְׁלֹא רָשׁוּם בְּרִשָּׁם הַקְדוֹשׁ בְּבִשְׂרוֹ,

קְדָשִׁים (דְּקֻדְשָׁיָא) שָׂמָא עֲלָאָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
עַל אַחַת בְּמָה וּבְמָה.

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׂאִיל לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אֲבוּהִי, אָמַר לִיה, (קמז)
הָא תַּנִּינֵן אָסוּר לְלַמֵּד תּוֹרָה לְעוֹבְדֵי בּוֹכְבִּים
וּמְזֻלּוֹת, וְשִׁפִּיר אֶתְעֲרוּ חֲבֵרֵיָא דְּבָבֵל, דְּכַתִּיב, (תהלים
לֹא עָשָׂה בֶן לְכָל גּוֹי, אָבֵל בֵּינוֹן דְּאָמַר מִגִּיד
דְּבָרֵיו לִיעֲקֹב, אֲמַאי חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל. אָמַר
לִיה, אֶלְעָזָר תָּא חַיִּי, וּבְאִין אֵינוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּחוֹלְקָא
עֲלָאָה קִדִּישָׁא דָּא נָטַע בְּחוּי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
דְּכַתִּיב, (משלי ד) כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם, לָכֶם, וְלֹא
לְעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה.

וּבְגִין דְּאִיהִי גְּנִיזָא עֲלָאָה יִקְיָרָא, שְׁמִיָּה מִמָּשׁ,
אוֹרִייתָא כְּלָא סְתִים וְגַלְיָא, בְּרִזָּא דְּשְׁמִיָּה.
וְעַל דָּא, יִשְׂרָאֵל בְּתֵרִין דְּרַגִּין אֵינוֹן, סְתִים וְגַלְיָא,

לשון הקודש

לְהֵם לְאֹכֵל עַד שְׁיִמּוּלוּ - הַתּוֹרָה
שְׁהִיא קְדָשׁ קְדָשִׁים (שֶׁל קְדָשִׁים), הַשֵּׁם
הָעֲלִיוֹן שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, עַל
אַחַת בְּמָה וּבְמָה.
רַבִּי אֶלְעָזָר שָׂאֵל אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן אֲבִיו.
אָמַר לוֹ, הֲרֵי שְׁנֵינוּ שְׁאֲסוּר לְלַמֵּד תּוֹרָה
לְעוֹבְדֵי בּוֹכְבִּים וּמְזֻלּוֹת, וְיִפְהָ הֶעִירוּ
הַחֲבֵרִים מִבָּבֵל, שְׁכַתּוֹב לֹא עָשָׂה בֶן
לְכָל גּוֹי. אָבֵל בֵּינוֹן שְׁאָמַר מִגִּיד דְּבָרֵיו

וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל?
אָמַר לוֹ, אֶלְעָזָר, בָּא רָאָה, אֲשֶׁרִיחֵם
יִשְׂרָאֵל שֶׁהַחֶלֶק הָעֲלִיוֹן הַקְּדוּשׁ הַזֶּה נָטַע
בְּהֵם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכַתּוֹב כִּי לָקַח
טוֹב נָתַתִּי לָכֶם, לָכֶם וְלֹא לְעַמִּים עוֹבְדֵי
עֲבוֹדָה זָרָה.
וּמִשְׁפָּטָיו שְׁהִיא גְּנִיזָה עֲלִיוֹנָה נִכְבְּדָה,
שְׁמוֹ מִמָּשׁ, הַתּוֹרָה כְּלָא נִסְתָּר וְנִגְלָה
בְּסוּד שֶׁל שְׁמוֹ, וְעַל כֵּן יִשְׂרָאֵל הֵם בְּשִׁתִּי

לְהֵם לְאֹכֵל עַד שְׁיִמּוּלוּ - הַתּוֹרָה
שְׁהִיא קְדָשׁ קְדָשִׁים (שֶׁל קְדָשִׁים), הַשֵּׁם
הָעֲלִיוֹן שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, עַל
אַחַת בְּמָה וּבְמָה.
רַבִּי אֶלְעָזָר שָׂאֵל אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן אֲבִיו.
אָמַר לוֹ, הֲרֵי שְׁנֵינוּ שְׁאֲסוּר לְלַמֵּד תּוֹרָה
לְעוֹבְדֵי בּוֹכְבִּים וּמְזֻלּוֹת, וְיִפְהָ הֶעִירוּ
הַחֲבֵרִים מִבָּבֵל, שְׁכַתּוֹב לֹא עָשָׂה בֶן
לְכָל גּוֹי. אָבֵל בֵּינוֹן שְׁאָמַר מִגִּיד דְּבָרֵיו

יִתְּנִינוּ תֵּלֶת דְּרָגִין אֵינוֹן מִתְקַשְּׁרֵן דָּא בְּדָא, קִדְשָׁא
 בְּרִידָה הוּא, אֹרִייתָא, וְיִשְׂרָאֵל. וְכָל חַד, דְּרָגָא עַל
 דְּרָגָא, סְתִים וְגִלְיָא. קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא דְּרָגָא עַל
 דְּרָגָא, סְתִים וְגִלְיָא. אֹרִייתָא חָכִי נָמִי סְתִים וְגִלְיָא.
 יִשְׂרָאֵל חָכִי נָמִי דְּרָגָא עַל דְּרָגָא, חָדָא הוּא
 דְּכִתִּיב, (תהלים קמז) מִגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו
 לְיִשְׂרָאֵל. תִּרִי דְּרָגִין אֵינוֹן, יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל, חַד
 גִּלְיָא, וְחַד סְתִים.

מֵאִי קָא מִיִּירִי. אֵלָא כָּל מָאן דְּאִתְּגַזֵּר וְאִתְּרָשִׁים
 בְּשֵׁמָא (נ"א בְּרִשׁוּמָא) קִדְשָׁא, יְהִיבִין לִיה בְּאֵינוֹן
 מַלְיָן דְּאִתְּגַלְיָין בְּאֹרִייתָא, בְּלוּמֵר, מוֹדִיעִין לִיה
 בְּרִישֵׁי אֲתוֹן, בְּרִישֵׁי פִרְקִין, יְהִיבִין עָלֶיהָ חוּמְרָא
 דְּפִקּוּדֵי אֹרִייתָא, וְלֹא יִתִּיר, עַד דְּיִסְתַּלַּק בְּדְרָגָא
 אַחֲרָא, חָדָא הוּא דְּכִתִּיב מִגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב (לְיַעֲקֹב

לשון הקודש

וְאַחַד נִסְתָּר.
 מַה זֶה אוֹמֵר? אֵלָא כָּל מִי שְׁנִמּוּל וְנִרְשָׁם
 בְּשֵׁם (בְּרִשְׁם) הַקְדוּשׁ, נִתְּנִים לוֹ בְּאוֹתָם
 דְּבָרִים שֶׁהִתְגַּלּוּ בַּתּוֹרָה, בְּלוּמֵר,
 מוֹדִיעִים לוֹ בְּרִישֵׁי אוֹתוֹת וּבְרִישֵׁי
 פִּרְקִים, נִתְּנִים עָלָיו חֻמְרָה שֶׁל מִצְוֹת
 הַתּוֹרָה, וְלֹא יוֹתֵר, עַד שִׁיתַּעֲלֶה לְדְרָגָה
 אַחֲרֶת. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב מִגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב
 (לְיַעֲקֹב יְהוָה). אֲבָל חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל,

דְּרָגוֹת, נִסְתָּר וְנִגְלָה. שְׁשִׁנִּינוּ, שְׁלֹשׁ
 דְּרָגוֹת הֵן שְׁנִקְשְׁרוֹת זוּ בְּזוּ: הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, תּוֹרָה וְיִשְׂרָאֵל. וְכָל אַחַת דְּרָגָה עַל
 דְּרָגָה, נִסְתָּר וְנִגְלָה. הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 דְּרָגָה עַל דְּרָגָה, נִסְתָּר וְנִגְלָה. הַתּוֹרָה גַּם
 בֵּן נִסְתָּר וְנִגְלָה. יִשְׂרָאֵל גַּם בֵּן דְּרָגָה עַל
 דְּרָגָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (תהלים קמז) מִגִּיד דְּבָרָיו
 לְיַעֲקֹב חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל. שְׁתֵּי
 דְּרָגוֹת הֵן – יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל, אַחַד גִּלְיָא

שְׁפִיר). אֲבָל חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל, דְּאִיהוּ בְּדִרְגָּא
עֲלָאָה יִתִּיר. וּכְתִיב (בראשית לה) לֹא יִקְרָא שְׁמֶךָ עוֹד
יַעֲקֹב וְגו'. חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל, אֲלִין רְזִי
אוֹרֵייתָא וְנִמּוּסֵי אוֹרֵייתָא, וְסִתְרֵי אוֹרֵייתָא, דְּלֹא
יִצְטָרְכוּן לְגַלְאָה אֱלָא לְמֵאן דְּאִיהוּ בְּדִרְגָּא עֲלָאָה
יִתִּיר בְּדִקָּא חַזִּי.

וַיִּמָּה לְיִשְׂרָאֵל הָאִי, לְעַמּוּן עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה עַל
אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה, וְכָל מָאן דְּלֹא אֶתְנַזֵּר
וַיִּתְּבִין לִיה אֲפִילוּ אֶת זַעֲרָא דְאוֹרֵייתָא, כְּאֵלוֹ
חָרִיב עֲלֵמָא, וּמִשְׁקֵר בְּשִׁמָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא,
דְּכֹלָא בְּהָאֵי תִלְיָא, וְדָא בְּדָא אֶתְקַשֵּׁר, דְּכְתִיב, (ירמיה
לג) אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֲקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ
לֹא שָׁמַתִּי.

תָּא חַזִּי, כְּתִיב (דברים ד) וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה
לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שָׁם, אֲבָל

לשון הקודש

נִמּוּל וְנִתְּנִים לוֹ אֲפִלוּ אוֹת קִמְנָה שֶׁל
הַתּוֹרָה, כְּאֵלוֹ הַחָרִיב עוֹלָם וּמִשְׁקֵר
בְּשִׁמּוֹ שֶׁל הַקּוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִבֵּל
תְּלוּי כּוֹה, וְזֶה כּוֹה נִקְשֵׁר, שְׂכֵתוֹב (ירמיה
לג) אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֲקוֹת שָׁמַיִם
וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי.

בֹּא רֵאחַ, כְּתוּב וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם
מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. לִפְנֵי בְּנֵי

שֶׁהוּא בְּדִרְגָּה יוֹתֵר עֲלִיוֹנָה, וְכְתוּב (בראשית
לב) לֹא יִקְרָא שְׁמֶךָ עוֹד יַעֲקֹב וְגו'. חֲקִיו
וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל, אֵלּוֹ סוּדוֹת הַתּוֹרָה
וְהִנְהָגוֹת הַתּוֹרָה וְסִתְרֵי תּוֹרָה, שֶׁלֹּא
יִצְטָרְכוּ לְגַלּוֹת אֱלָא לְמִי שֶׁהוּא בְּדִרְגָּה
יוֹתֵר עֲלִיוֹנָה כְּרֵאוּי.

וַיִּמָּה לְיִשְׂרָאֵל כּוֹה, לְעַמּוּם עוֹבְדֵי עֲבוּדָה
זָרָה עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה. וְכָל מִי שֶׁלֹּא

לְשָׂאָר עַמּוּיִן לֹא שָׁם. בְּגִין כִּד דְּבֵר אֶל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. (ויקרא ב) וְאֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תֹּאמַר. וְכֵן כָּלְהוּ.
יְנוּחוּן אֲבָהֶן דְּעָלְמָא, אֵינוֹן הִלֵּל וְשִׁמְאִי, דְּהָכִי
אָמְרוּ לְאוֹנְקְלוֹם, וְלֹא אוֹדְעוּ לִיה מְלָה דְּאוֹרֵייתָא
עַד דְּאִתְגַּזֵּר.

וְתָא חַזִּי, מְלָה קַדְמָאָה דְּאוֹרֵייתָא, דִּיהֲבִין לֵינוּקִי,
אֶל"ף בִּי"ת, דָּא מְלָה דְלֹא יִכְלִין בְּנֵי עָלְמָא
לְאַדְבָּקָא בְּסוּכְלִתָּנּוּ, וְלִסְלָקָא לִיה בְּרַעוּתָא, וְכָל
שְׂכָן לְמִלְלָא בְּפוּמִיהוֹן. וְאַפִּילוּ מְלָאכִי עֲלָאִי,
וְעֲלָאִי דְּעֲלָאִי, לֹא יִכְלִין לְאַדְבָּקָא, בְּגִין דְּאֵינוֹן
סְתִימִין דְּשִׁמְאָה קַדִּישָׁא. וְאַלְף וְאַרְבַּע מָאָה וַחֲמִשׁ
רֶבֶבֶן דְּעָלְמִין, כָּלְהוּ תַלְיִין בְּקוּצָא דְּאֶל"ף, וְשִׁבְעִין
וְתַרְיִן שְׂמֵחֶן קַדִּישִׁין גְּלִיפִין בְּאַתּוּוֹי רְשִׁימִין,
דְּקִימוּ בָּהּ עֲלָאִי וְתַתָּאִי, שְׂמִיָּא וְאַרְעָא, וְכוּרְסִיָּא

לשון הקודש

וְלַהֲעֵלוֹתוֹ בְּרַצוֹן, וְכָל שְׂכָן לְדְבֵר אוֹתוֹ
בְּפִיָּהֶם, וְאַפְלוּ מְלָאכִים עֲלִיוֹנִים וְעֲלִיוֹנִי
הָעֲלִיוֹנִים אֵין יְכוּלִים לְהַשִּׁיג, כִּי הֵם
נִסְתָּרוֹת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ. וְאַלְף וְאַרְבַּע
מֵאוֹת וַחֲמִשׁ רֶבֶבֶת שֶׁל עוֹלָמוֹת, כָּלֵם
תַּלְוִיִּים בְּקוּצוֹ שֶׁל אֶל"ף, וְשִׁבְעִים וּשְׁנַיִם
שִׁמּוֹת קְדוּשִׁים חֲקוּקִים בְּאוֹתִיּוֹתָיו
רְשומִים, שְׁעָמְדוּ בָּהֶם עֲלִיוֹנִים
וְתַתְּחוֹנִים, שָׁמַיִם וָאָרֶץ, וְכִסֵּא הַכְּבוֹד

יִשְׂרָאֵל שָׁם, אֲבָל לְשָׂאָר הָעַמִּים לֹא
שָׁם. מִשּׁוֹם כִּד דְּבֵר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
(ויקרא ב) וְאֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תֹּאמַר. וְכֵן כָּלֵם.
יְנוּחוּן אֲבוֹת הָעוֹלָם, הֵם הִלֵּל וְשִׁמְאִי,
שְׂכָד אָמְרוּ לְאוֹנְקְלוֹם, וְלֹא הוֹדִיעוּ לוֹ
דְּבֵר תּוֹרָה עַד שְׁנַמּוּל.

וּבֵא רְאָה, הַדְּבֵר הָרֵאשׁוֹן שֶׁל הַתּוֹרָה
שְׁנוֹתָנִים לְתִינוּקוֹת אֶל"ף בִּי"ת, זֶה דְּבֵר
שְׁאִין בְּנֵי הָעוֹלָם יְכוּלִים לְהַשִּׁיג בְּשִׁכְלָם

יִקְרָא דְּמִלְכָּא, תְּלִיין מִסְטָרָא חָדָא לְסְטָרָא חָדָא,
דְּפִשְׁטוּתָא דְּאַלְפָּה, קִיּוּמָא דְּעֵלְמִין בְּלָחוּ, וְסִמְכִין
דְּעֵלְאִין וְתַתְּאִין בְּרוּזָא דְּחֻכְמָתָא.

וְשִׁבְלִין סְתִימִין, וְנִהְרִין עֲמִיקִין, וְעֶשֶׂר אֲמִירִין,
בְּלָחוּ נִפְקִין מִהֵהוּא קוּצָא תַתְּאָה
דְּתַחוּת אֲלָפָה. מִכָּאן וְלַהֲלָאָה שְׁאִירֵי לְאַתְפְּשָׁטָא
אֲלָפָה בְּבִי"ת. וְלִית חֲשָׁבֹן לְחֻכְמָתָא דְּהִכָּא אֲתִנְגְּלִיָּה.

בְּגִינֵי (דף ע"ג ע"ב) בָּךְ, אֲוִרִיתָא קִיּוּמָא דְּכֻלָּא,
וּמְהִימְנוּתָא דְּכֻלָּא, לְקִשְׁרָא קִשְׁרָא
דְּמְהִימְנוּתָא דָּא בְּדָא בְּדָקָא חָזִי. וּמֵאן דְּאַתְנַגְזֵר,
אַתְקִשֵׁר בְּהֵהוּא קִשְׁרָא דְּמְהִימְנוּתָא. וּמֵאן דְּלֹא
אַתְנַגְזֵר, וְלֹא אַתְקִשֵׁר בִּיהּ, כְּתִיב בִּיהּ, (ויקרא כב) וְכָל
זֶר לֹא יֹאכַל קֹדֶשׁ. (שמות יב) וְכָל עֶרְל לֹא יֹאכַל בּוֹ.
דְּהָא אֲתַעֵר רוּחַ מְסֻאָבָא דְּמִסְטֵרִיָּה, וְאַתִּי

לשון הקודש

לְחֻכְמָה שְׁנַחֲקָהָ כָּאן.
מִשּׁוּם כִּךְ הִתְוַרְהָ הִיא הַקִּיּוּם שֶׁל הַכֹּל
וְאַמוּנַת הַכֹּל, לְקִשֵׁר קִשֵׁר שֶׁל הָאֱמוּנָה
זֶה עִם זֶה כְּרָאוּי. וּמִי שֶׁנִּמְוָל, נִקְשֵׁר
בְּאוֹתוֹ קִשֵׁר הָאֱמוּנָה. וּמִי שֶׁלֹּא נִמְוָל וְלֹא
נִקְשֵׁר בּוֹ, כְּתוּב בּוֹ (ויקרא כב) וְכָל זֶר לֹא
יֹאכַל קֹדֶשׁ. (שמות יב) וְעַל עֶרְל לֹא יֹאכַל בּוֹ.
שְׁהִירֵי הִתְעוֹרְרָה רוּחַ הַסְּמָאָה שֶׁמִּצִּדּוֹ,

שֶׁל הַמֶּלֶךְ, תְּלוּיִים מִצִּד אֶחָד לְצִד אֶחָד,
שֶׁפִּשְׁטוּת הָאֲלָפָה קִיּוּמָם שֶׁל כָּל
הָעוֹלָמוֹת, וְתוֹמָכִים שֶׁל עֲלִיּוֹנִים
וְתַתְּנוֹנִים בְּסוּד הַחֻכְמָה.

וְשִׁבְלִים נִסְתָּרִים וְנִהְרֹת עֲמֻקִּים וְעֶשֶׂר
אֲמִירֹת, כָּלֵם יוֹצֵאִים מֵאוֹתוֹ קוֹץ תַּתְּחוֹן
שֶׁתַּחַת הָאֲלָפָה. מִכָּאן וְלַהֲלָאָה מִתְחִיל
לְהַתְּפֹשֵׁט אֲלָפָה בְּבִי"ת, וְאִין חֲשָׁבֹן

לְאַתְּעָרְבָא בְּקִדּוּשָׁה. בְּרִיד רַחֲמָנָא, דְּפָרִישׁ
לְיִשְׂרָאֵל בְּנוֹי, רְשִׁימִין בְּרִשִּׁמָא קִדִּישָׁא, מְנִיחוּ
וּמְזוּזָהֶמָּא דְּלַחוּן. עַלֵּיהּ כְּתִיב, (ירמיה ב) וְאַנְכִי
נִטְעַתִּיד שׁוּרְק כֹּלָה זָרַע אֱמֶת. וּבְגִינִי כֶּךָ, (מיכה ז)
תִּתֵּן אֱמֶת לִיעֶקֶב, וְלֹא לְאַחֲרָא. תוֹרַת אֱמֶת, לְזָרַע
אֱמֶת. אַתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְנִשְׁקִיָּה עַל יְדוֹי.

רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר, כְּתִיב (שמואל א יב) כִּי לֹא יִמָּשׁ יי'
אֶת עַמּוֹ בַּעֲבוּר שְׁמוֹ וְגו', כִּי לֹא יִמָּשׁ יי'
אֶת עַמּוֹ, כֹּאִי טַעֲמָא בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל. בְּגִין
דְּכֹלָא אֶתְקַשְׁרָא דָּא בְּדָא, וּבְמָה אֶתְקַשְׁרוּ יִשְׂרָאֵל
בְּקוּדִישָׁא בְּרִיד הוּא. בְּתַחֲוָא רְשִׁימָא קִדִּישָׁא
דְּאַתְרֵשִׁים בְּבִשְׂרֵיהוֹן. וּבְגִינִי כֶּךָ, לֹא יִמָּשׁ יי' אֶת
עַמּוֹ. וְלָמָּה. בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל דְּאַתְרֵשִׁים בְּהוּ.
תָּאנָא, אוֹרִייתָא אֶקְרִי בְּרִית, וְקוּדִישָׁא בְּרִיד הוּא
אֶקְרִי בְּרִית. וְהֵאִי רְשִׁימָא קִדִּישָׁא אֶקְרִי

לשון הקודש

יִמָּשׁ ה' אֶת עַמּוֹ בַּעֲבוּר שְׁמוֹ וְגו'. כִּי לֹא
יִמָּשׁ ה' אֶת עַמּוֹ, מָה הַטַּעַם בַּעֲבוּר שְׁמוֹ
הַגָּדוֹל? כִּי הִבֵּל נִקְשַׁר זֶה עִם זֶה. וּבְמָה
נִקְשְׁרוּ יִשְׂרָאֵל בְּקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא?
בְּאוֹתוֹ רִשְׁם קִדּוּשׁ שְׁנֵי רִשְׁם בְּבִשְׂרָם,
וּמִשּׁוּם כֶּךָ לֹא יִמָּשׁ ה' אֶת עַמּוֹ. וְלָמָּה?
בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל שְׁנֵי רִשְׁם בְּהֵם.
לְמַדְנֵנוּ, הַתּוֹרָה נִקְרְאת בְּרִית, וְהַקִּדּוּשׁ

וּבֹא לְהִתְעָרֵב בְּקִדְשָׁה. בְּרוּךְ הַרְחֵמֵן
שֶׁהַפְּרִיד אֶת יִשְׂרָאֵל בְּנוֹי, רְשׁוּמִים
בְּרִשְׁם קִדּוּשׁ, מֵהֶם וּמִזְהֻמָּתָם. עַלֵּיהֶם
כְּתוּב, (ירמיה ב) וְאַנְכִי נִטְעַתִּיד שׁוּרְק כֹּלָה
זָרַע אֱמֶת. וּמִשּׁוּם כֶּךָ, (מיכה ז) תִּתֵּן אֱמֶת
לִיעֶקֶב, וְלֹא לְאַחֲרָא. תוֹרַת אֱמֶת, לְזָרַע
אֱמֶת. בָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְנִשְׁקוֹן עַל יְדוֹ.
רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר, כְּתוּב (שמואל א יב) כִּי לֹא

בְּרִית. וְעַל דָּא כֻּלָּא אֶתְקַשְׁר דָּא בְּדָא, וְלֹא
 אֶתְפָּרֵשׁ דָּא מִן דָּא. אָמַר לִיה רַבִּי יִיסָא, אוֹרֵייתָא
 וַיִּשְׂרָאֵל שְׁפִיר. אֲבָל קֳדָשָׁא בְּרִיד הוּא מְנַלן
 דְּאֶקְרִי בְּרִית. אָמַר לִיה דְּכֶתִיב, (תהלים קו) וַיִּזְכֹּר לָהֶם
 בְּרִיתוֹ, וְהָא אֶתִּידַע, וְהָא אֶתְמַר.

וְאַת חֲקָתִי תִשְׁמְרוּ, חֲקוּתִי: (ויקרא יח) אֵלִין אֵינוֹן
 נְמוּסֵי מַלְכָּא. מִשְׁפָּטִי: אֵלִין אֵינוֹן גְּזֵרֵי
 אוֹרֵייתָא, רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, כָּל אֵינוֹן נְמוּסִין מֵאַתֵּר
 דְּאֶקְרִי צֶדֶק, אֶקְרוּן חֲקוּתִי, וְאֵינוֹן גְּזֵרַת מַלְכָּא.
 וּבְכָל אַתֵּר דְּאֶקְרִי מִשְׁפָּט אֶקְרוּן דִּינָא דְּמַלְכָּא,
 דְּאִיהוּ מַלְכָּא קֳדִישָׁא, קֳדָשָׁא בְּרִיד הוּא, מַלְכָּא
 דְּשִׁלְמָא כֻּלָּא דִּילִיה הוּא. דְּהוּא מַלְכָּא קֳדִישָׁא,
 בְּאַתֵּר דְּתֵרִין חוּלְקִין אֶחֱידֵן דָּא בְּדָא. וְעַל דָּא
 כְּתִיב, (תהלים פט) צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כְּסֵאֲךָ, וְאֵינוֹן

לשון הקודש

גְּזֵרֹת הַתּוֹרָה. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, כָּל אוֹתָן
 הַנִּהְגוֹת שֶׁנִּקְרְאוֹת צֶדֶק, נִקְרְאוּ חֲקָתִי,
 וְהֵן גְּזֵרַת הַמֶּלֶךְ. וּבְכָל מָקוֹם שֶׁנִּקְרָא
 מִשְׁפָּט, הֵן נִקְרְאוֹת דִּינוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ,
 שֶׁהוּא הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 הַמֶּלֶךְ שֶׁכָּל הַשְּׁלוֹם שָׁלוֹ, שֶׁהוּא הַמֶּלֶךְ
 הַקְּדוֹשׁ בְּמָקוֹם שֶׁשְׁנֵי חֲלָקִים אֲחוּזִים זֶה
 עִם זֶה. וְעַל זֶה כְּתוּב, (תהלים פט) צֶדֶק
 וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כְּסֵאֲךָ, וְהֵם דִּין וְרַחֲמִים.

בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא בְּרִית, וְהִרְשָׁם הַקְּדוֹשׁ
 הַזֶּה נִקְרָא בְּרִית. וְלָכֵן הַכָּל נִקְשֵׁר זֶה
 עִם זֶה וְלֹא נִפְרֵד זֶה מִזֶּה. אָמַר לוֹ רַבִּי
 יִיסָא, תּוֹרָה וַיִּשְׂרָאֵל - יָפָה, אֲבָל
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִנִּין לָנוּ שֶׁנִּקְרָא
 בְּרִית? אָמַר לוֹ, שְׂכָנוּב (תהלים קו) וַיִּזְכֹּר
 לָהֶם בְּרִיתוֹ, וְהִרִי גּוֹדַע, וְהִרִי גִתְבָּא.
 וְאַת חֲקָתִי תִשְׁמְרוּ (ויקרא יח). חֲקָתִי - אֵלֹו
 הֵן הַנִּהְגוֹת הַמֶּלֶךְ. מִשְׁפָּטִי - אֵלֹו הֵן

דִּינָא וְרַחֲמֵי. וּבְגִינִי בְּךָ חֵק וּמִשְׁפָּט. וְעַל דָּא
 כְּתִיב (תהלים קמז) חֲקִינוּ וּמִשְׁפָּטֵינוּ לְיִשְׂרָאֵל. לְיִשְׂרָאֵל
 וְלֹא לְשָׂאֵר עַמּוּיִן.

בַּתִּירִיה מַה כְּתִיב, לֹא עָשָׂה בֵּן לְכָל גּוֹי. וְתִנֵּנּוּ,
 אֵף עַל גַּב דְּאִתְגָּזַר וְלֹא עָבִיד פְּקוּדֵי
 אוֹרֵייתָא, הֲרִי הוּא כְּגוֹי בְּכָלָא, וְאָסִיר לְמִילָּה לִיה
 פְּתִגְמֵי אוֹרֵייתָא. וְעַל דָּא תִנֵּנּוּ (שמות כ) מִזְבַּח
 אֲבָנִים, דָּא מִזְבַּח אֲבָנִים מִמָּשׁ. וְהָא קָשְׁיוּ דְלִבִּיה
 בַּאֲתִירִיה קִיּוּמָא, וְזוּזְהָמָא לָא אִתְפָּסֵק מִנִּיה.

בְּגִינִי בְּךָ, לֹא סָלִיק בִּידִיה הֵהוּא גְזִירוֹ, וְלֹא
 מַחֲנֵא לִיה. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שמות כ) כִּי
 חֲרַבְךָ הִנֵּפֶת עָלֶיהָ וְתַחֲלָלָהּ. בְּגִינִי בְּךָ, לֹא עָשָׂה
 בֵּן לְכָל גּוֹי סֶתֶם. וּמִשְׁפָּטִים בָּל יִדְעוּם לְעֵלָם
 וְלְעֵלְמֵי עֲלָמִין. מַלְּחָ אַחֲרָא (ג"א זְעִירָא), לֹא יַחֲבִינּוּ

לשון הקודש

מִמָּשׁ. וְהֲרִי קָשִׁי הֶלֶב עוֹמֵד בְּמִקְוָמוֹ,
 וְהִזְהָמָה לֹא פִסְקָה מִמֶּנּוּ.

מִשׁוּם כֶּךָ לֹא עוֹלָה בְּיָדוֹ אוֹתָהּ מִלְּחָ
 וְלֹא מוֹעִילָה לוֹ. וְעַל זֶה כְּתוּב, כִּי חֲרַבְךָ
 הִנֵּפֶת עָלֶיהָ וְתַחֲלָלָהּ. מִשׁוּם כֶּךָ, לֹא
 עָשָׂה בֵּן לְכָל גּוֹי סֶתֶם. וּמִשְׁפָּטִים בָּל
 יִדְעוּם, לְעוֹלָם וְלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים. דְּבַר
 אַחֵר (קטז), לֹא נֹתְנִים לָהֶם כָּל שְׂכָן

וּמִשׁוּם כֶּךָ חֵק וּמִשְׁפָּט. וְעַל זֶה כְּתוּב, (שם)
 חֲקִינוּ וּמִשְׁפָּטֵינוּ לְיִשְׂרָאֵל. לְיִשְׂרָאֵל
 וְלֹא לְשָׂאֵר הָעַמִּים.

מַה כְּתוּב אַחֲרָיו? לֹא עָשָׂה בֵּן לְכָל גּוֹי.
 וְשִׁנִּינוּ, אֵף עַל גַּב שְׁנִמּוֹל וְלֹא עָשָׂה אֵת
 מִצְוֹת הַתּוֹרָה, הֲרִי הוּא כְּמוֹ גּוֹי בְּכָל,
 וְאָסוּר לְלַמְדּוֹ דְּבַר תּוֹרָה. וְעַל זֶה שְׁנִינוּ,
 (שמות כ) מִזְבַּח אֲבָנִים, זֶה מִזְבַּח אֲבָנִים

לָהוּ, כָּל שָׁבֵן רָזִי אוֹרֵיתָא, וְנִמוּסִין דְּאוֹרֵיתָא.
 וּכְתִיב, (דברים לב) כִּי חֶלֶק יִי' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל
 נִחַלְתּוֹ, (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעָם שָׁכְבָה לוֹ אֲשֶׁרִי הָעָם
 שְׂיִי' אֱלֹהֵיוּ.

מִתְנִיתִין, בְּנִמוּסֵי טְהִירִין. אַרְבַּע מִפְתָּחִין שְׁוִיין
 לְאַרְבַּע סְטֵרֵי עֲלָמָא. בְּזוּיִיתָחוֹן
 אֲשֶׁתְּכַחוּ. חַד לְסֵטֶר אַרְבַּע, וְאַרְבַּע לְסֵטֶר חַד.
 אֲתַגְלִפֵּן (ס"א אֲתַפְלִגֵּן) בְּחַד גּוֹנָא. בְּחַחוּא גּוֹנָא, תִּבְלָא,
 וְאַרְגּוֹנָא וְצִבֵּעַ זְהוּרִי, וְחִיּוּרָא, וְסוּמְקָא. דָּא עֵיִל
 בְּגוֹנָא דְחִבְרִית, וְדִידִיהָ בִּיהָ רָשִׁים.

אַרְבַּע רִישֵׁין בְּחַדָּא אֲסִתְלִיקוּ, וּבְחַד דִּיּוֹקְנָא
 מִתְדַבְּקִין. חַד רִישָׁא אֲסִתְלִיק, מִגּוֹ סַחֲיו
 דְּאֲסִתְחִי. תִּרִי אֵיִלְתָּא קְצִיבִין בְּשִׁיעוּרָא חַד, סִלְקִין
 מִתְּחוּא סַחֲיוֹתָא, דְּכְתִיב, (שיר השירים ד) בְּעֶדֶר הַקְּצוּבוֹת

לשון הקודש

(מחלקו) בְּגִנֵּן אֶחָד. בָּאוּתוֹ גִּנֵּן, תְּכַלֵּת
 וְאַרְגָּמָן וְצִבֵּעַ זֹהָר וְלָבָן וְאֵדָם. זֶה נִכְנָם
 לְגִנֵּן שֶׁל חֵבְרוֹ, וְשֶׁלֹּא רָשׁוּם בּוֹ.

אַרְבַּעָה רָאשִׁים עָלוּ כְּאַחַד, וּבְדִיּוֹקִין
 אֶחָד נִדְבָקִים. רָאשׁ אֶחָד עוֹלָה מִתּוֹךְ
 הַרְחָצָה שְׂרוּחִין. שְׁתֵּי אֵילוֹת קְצוּבוֹת
 בְּשַׁעוּר אֶחָד עוֹלוֹת מֵאוֹתָהּ רַחְצָה,
 שְׁתֵּי (שיר ד) בְּעֶדֶר הַקְּצוּבוֹת שֶׁעָלוּ מִן

סוּדוֹת תּוֹרָה וְהִנְהֻגוֹת הַתּוֹרָה. וְכַתוּב
 (דברים לב) כִּי חֶלֶק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל
 נִחַלְתּוֹ, (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעָם שָׁכְבָה לוֹ
 אֲשֶׁרִי הָעָם שֶׁה' אֱלֹהֵיוּ.

מִשְׁנָה, בְּדַרְכֵי הָאוֹרוֹת הָעֲלִיּוֹנִים.
 אַרְבַּעָה מִפְתָּחוֹת נַעֲשׂוּ לְאַרְבַּעַת צַדִּי
 הָעוֹלָם, וּבְזוּיִיתָיהֶם נִמְצְאִים אֶחָד לְצַד
 אַרְבַּעָה, וְאַרְבַּעָה לְצַד אֶחָד. נִחְקָקִים

שְׁעָלוּ מִן הַרְחָצָה. בְּשַׁעֲרָא דְלִהוֹן, חִיזוּ דְאַבְנֵי טָבָא
דְאַרְבַּע גִּוּוּנִין.

אַרְבַּע גִּדְפִין דְבִסְיִין עַל גּוּפָא, וַיְדִין זַעֲרִין תַּחֲתֵי
גִדְפֵיהוּ. וְחָמֵשׁ בְּחָמֵשׁ גְּלִיפִין. טָאסִין (ס"א
שָׂאפִין) לְעִילָא לְעִילָא מַהִיכְלָא, דְשַׁפִּירָא בְרִינָא
וַיָּאָה לְמַחְזִי.

תַּחַד עוֹלִים רַבִּיא, נָפִיק שָׁנֹן חֲרָבָא, דְמַתְּהַפְכָּא
לְגוּבְרִין לְנוֹקְבִין. נְטָלִין לְמַשִּׁיחָא דְאִיפָּה בֵּין
שָׁמַיָא וּבֵין אֶרֶעָא. לְזַמְנִין נְטָלִין (ס"א עוֹלִין) לָהּ בְּכָל
עָלְמָא, וְכָל מַשִּׁיחִין בָּהּ מַשִּׁיחִין, דְכְּתִיב, (ויקרא
יט) אִיפֹת צֶדֶק וְגו'.

תַּחַד חִיזוּ דְבְדוּלָתָא, קַיִמָּא עַל חֲרָבָא תַּחַד, בְּרִישָׁא
דְהַתְּהוּא רַבִּיא (נ"א חֲרָבָא) מְלַהֲטָא סוּמְקָא מִגּוּ
בְדוּלָתָא. (דף ע"ד ע"א) תִּרְיִן סְטָרִין מַהֲאִי גִיסָא וּמַהֲאִי

לשון הקודש

שְׁמַתְהַפְכָּת לְגַבְרִים וּלְנוֹקְבוֹת. לֹקְחִים
מְדִידַת הָאִיפָּה בֵּין שָׁמַיִם וּבֵין אֶרֶץ.
לְפַעְמִים לֹקְחִים (עוֹלִים) לָהּ בְּכָל הָעוֹלָם,
וְכָל הַמְּדִידוֹת מוֹדְדִים בָּהּ, שְׁכָתוּב
אִיפֹת צֶדֶק וְגו'.

מַרְאָה אַחַד שֶׁל בְּדוּלַת עוֹמֵד עַל חֲרָב
אֲחַת, בְּרֹאשׁ אוֹתוֹ יֵלֵד (חֲרָב) מְלַהֵט אָדָם

הַרְחָצָה. בְּשַׁעַר שְׁלָהֶם מַרְאָה שֶׁל אֲבָן
טוֹבָה שֶׁל אַרְבָּעָה גִּוּוּנִים.

אַרְבַּע כְּנָפִים שְׁמַכְסוֹת עַל הַגּוּף, וַיְדִין
קְטָנוֹת תַּחַת כְּנָפֵיהֶם. וְחָמֵשׁ בְּחָמֵשׁ
חֻקִּים. טָסִים (שׂוֹאֲפִים) לְמַעְלָה לְמַעְלָה מִן
הַמַּיְכָל, שֶׁהוּא יֹפֶה תֹאֵר וְנָאֵה לְמַרְאָה.
עָלָם אַחַד יֵלֵד יוֹצֵא שְׁנֹנִן חֲרָב,

גִּיסָא, אֶתְחִי הֵהוּא חֲרָבָא, בְּרִשְׁמִין עֲמִיקוֹן, חַד
 גָּבֵר תְּקִיף, סוֹלָמָא דְקִימָא בִּי"ג עֲלָמִין. חֲגִיר הֵהוּא
 חֲרָבָא, לְמַעַבְד נּוֹקְמִין. עֲמִיה חֲגִירִין שְׁתֵּין אַחֲרֵנִין,
 בְּלָהוּ מִשְׁתַּלְחָפִי (נ"א מִתְנִילְפִי) (ס"א מִשְׁלָפִי) נִצְחִין קָרְבָא,
 חָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים מה) חֲגוֹר חֲרָבְךָ עַל יָרֵךְ גִּבּוֹר
 הוֹדֵךְ וַהֲדָרְךָ. וּכְתִיב (שיר השירים ג) כָּלָם אֲחֻזֵּי חֶרֶב
 מְלוּמְדֵי מִלְחָמָה וְגו'. בְּכַמָּה גּוֹזִין מִתְּהַפְכִּין
 אֲנַפִּיָּהוּ, לִית דִּידַע לֹון, בַּר חַד תּוֹלַעְתָּא
 דְּשָׂאט (ס"א דְּשָׂאֲרִי) בֵּין נוֹנֵי יַמָּא, כָּל אֲבָנִין דְּאֶעְכָּר
 עֲלִיָּהוּ מִתְּבַקְעִין.

בְּתֵהוּא זְמָנָא, קָלָא דְנָפִיק מֵאִינוֹן דְּחֲגִירֵי חֲרָבָא,
 מְבַקַּע תְּמַנִּסָּר טוֹרִין רַבְרָבִין, וְלִית מָאן
 דִּירְכִין אוֹדֵנִיה. בְּלָהוּ עֲלָמָא סְתִימִין עֵינִין, אֲטִימִין
 לָבָא, לִית מָאן דִּישְׁגַּח דְּהָא בְּנִינָא לְסֶתוֹר כַּד

לשון הקודש

גִּנְיִים מִתְּהַפְכִּים פְּנִיָּהֶם, שְׂאִין מְכִיר
 אוֹתָם פָּרַט לְתוֹלַעַת אַחַת שְׂשֻמָּה (שְׂשׂוּרָה)
 בֵּין דְּגֵי הַיָּם, כָּל הָאֲבָנִים שְׂעוּבֵרוֹת
 עֲלִיָּהֶם נִבְקָעוֹת.

בְּאוֹתוֹ זְמַן הַקּוֹל שִׁיוּצָא מֵאוֹתָם חֲגוּרֵי
 הַחֶרֶב, מְבַקַּע שְׂמוֹנָה עֶשֶׂר הָרִים גְּדוֹלִים,
 וְאִין מִי שִׁירְכִין אֲזוּנֵי. כָּל הָעוֹלָם סְתוּמִי
 עֵינִים, אֲטוּמִי לֵב, אִין מִי שִׁישְׁגִּיחַ, שְׁחֲרִי
 הַבְּנִין סְתוֹר כְּשִׁעוּשִׁים מַעֲשִׂים שְׂאִינָם

מִתּוֹךְ הַבְּדוּלָת. שְׁנֵי צִדִּדִּים מִצַּד זֶה וּמִצַּד
 זֶה, נִרְאִית אוֹתָהּ הַחֶרֶב בְּרִשְׁמִים
 עֲמֻקִּים, גָּבֵר אֶחָד תְּקִיף, סָלָם שְׂעוּמָד
 בְּשִׁלְשָׁה עֶשֶׂר עוֹלָמוֹת חֲגוֹר אוֹתָהּ הַחֶרֶב
 לַעֲשׂוֹת נִקְמוֹת, וְעַמּוֹ חֲגוּרִים שְׂשִׁים
 אַחֲרֵים, כָּלָם מְחֻלָּפִים (מְלֻמְדִי) (שׁוֹלְפִי) מִנְצָחִי
 קָרַב. וְהוּא שְׂכֵתוֹב (תהלים מה) חֲגוֹר חֲרָבְךָ עַל
 יָרֵךְ גִּבּוֹר הוֹדֵךְ וַהֲדָרְךָ. וְכֵתוֹב (שִׁיר ג) כָּלָם
 אֲחֻזֵּי חֶרֶב מְלֻמְדֵי מִלְחָמָה וְגו'. בְּכַמָּה

עֲבָדִין עוֹבְדֵן דְּלֹא מִתְכַּשְּׁרֵן, סְאֲטִין מֵאַרְחָא
 דְּתַקְנָא, יְמִינָא אַעֲדִי, וְשִׁמְאֵלָא שְׁלֵטָא, בְּדִין עֲרִיין
 אֲשֶׁתְּכַחוּ. וְוִי לְחַיִּיבֵי דְגֵרְמִין דָּא בְּעֵלְמָא, דְּהָא
 לֹא מִתְבָּרְכִין לְעִילָא, עַד דִּישְׁתַּצֹּון אֵינוֹן לְתַתָּא.
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קד) וְרָשָׁעִים עוֹד אֵינָם בָּרְכִי
 נַפְשִׁי אֶת יְיָ הַלְלוּיָהּ. (ע"כ).

עֲרֻת אַבִּיד וְעֲרֻת אַמֶּךְ לֹא תִגְלֶה. (ויקרא ח"י) רַבִּי
 חֵיִיא פִתַּח. (שיר השירים ב) בְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר
 כֵּן דּוּדֵי בֵין הַכְּנִים וְגו'. הֵאֵי קָרָא אוֹקְמוּהָ חֲבֵרִיָּא,
 אֲבָל כְּמָה חֲבִיבָה כְּנָסַת יִשְׂרָאֵל קָמִי קִדְשָׁא בְּרִיד
 הוּא. דְּהֵיא מְשַׁבַּחַת לִיה בְּחֵאִי. הָכָא אֵית
 לְאַסְתְּכֵלָא, אֲמַאי מְשַׁבַּחַת לִיה בְּתַפּוּחַ, וְלֹא בְּמִלָּה
 אַחֲרָא, אוּ בְּגוֹזְנִין אוּ בְּרִיחָא אוּ בְּטַעְמָא.

אֲבָל הוּאִיל וְכְּתִיב תַּפּוּחַ, בְּכֹלָא הִיא מְשַׁבַּחַת
 לִיה, בְּגוֹזְנִין, בְּרִיחָא, וּבְטַעְמָא. מַה תַּפּוּחַ

לשון הקודש

הַיַּעַר כֵּן דּוּדֵי בֵין הַכְּנִים וְגו'. אֶת
 הַפְּסוּק הַזֶּה בָּאֵרוֹ הַחֲבֵרִים, אֲבָל כְּמָה
 חֲבִיבָה כְּנָסַת יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא שְׁהִיא מְשַׁבַּחַת אוֹתוֹ בְּזֶה.
 כָּאֵן יֵשׁ לְהַתְּבונֵן, לְמָה הִיא מְשַׁבַּחַת
 אוֹתוֹ בְּתַפּוּחַ וְלֹא בְּדָבָר אַחֵר, אוּ
 בְּגוֹזְנִים אוּ בְּרִיחַ אוּ בְּטַעַם?
 אֲבָל הוּאִיל וְכְּתוּב תַּפּוּחַ, כֹּל הִיא

כְּשֵׁרִים, סוֹטִים מְדַרְךְ תִּקְיָנָה, הֵימִין סָרָה
 וְהַשְׁמַאל שׁוֹלֵטָה, וְאֵן מְצוּיֹת עֲרִיּוֹת. אוּ
 לְרָשָׁעִים שְׁנוּרָמִים אֶת זֶה בְּעוֹלָם, שְׁהֵרִי
 אֵין מִתְבָּרְכִים לְמַעְלָה עַד שִׁיכְלוּ אוֹתָם
 לְמַטָּה. זֶהוּ שְׁכָנוֹב (תהלים קד) וְרָשָׁעִים עוֹד
 אֵינָם בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת ה' הַלְלוּיָהּ. (עד כאן)
 עֲרֻת אַבִּיד וְעֲרֻת אַמֶּךְ לֹא תִגְלֶה.
 רַבִּי חֵיִיא פִתַּח, (שיר ב) בְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי

הוּא אֲסוּוֹתָא לְכָלָא, אוֹף קִדְשָׁא בְּרִידְהוּא אֲסוּוֹתָא לְכָלָא. מַה תְּפוּחַ אֲשַׁתְּכַח בְּגוּוּנִי, בְּמַה דְּאוּקִימָנָא, אוֹף קִדְשָׁא בְּרִידְהוּא אֲשַׁתְּכַח בְּגוּוּנִי עֲלָאִין. מַה תְּפוּחַ אִית בֵּיה רִיחָא דְקִיק מְכָל שְׁאֵר אִילָנִי, אוֹף קִדְשָׁא בְּרִידְהוּא כְּתִיב בֵּיה (הושע יד) וְרִיחַ לֹו בְּלִבְנוֹן. מַה תְּפוּחַ טַעְמִיה מְתִיקָא, אוֹף קִדְשָׁא בְּרִידְהוּא כְּתִיב בֵּיה (שיר השירים ה) חֲבוּ מִמֶּתְקִים.

וְקוּדְשָׁא בְּרִידְהוּא מְשַׁבַּח לָהּ לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוֹשְׁנָה, וְהָא אוּקִימָנָא מְלִי, אֲמַאי בְּשׁוֹשְׁנָה, וְהָא אֲתָמַר. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, בְּשַׁעְתָּא דְּאַסְגִּיאוּ זַכָּאִי בְּעֵלְמָא, בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל סְלִקָא רִיחִין טָבִין, וּמִתְבָּרְכָא מִמְּלָכָא קִדְשָׁא, וְאַנְפָּהָא נְהִירִין. וּבְזִמְנָא דְּאַסְגִּיאוּ חִיִּיבִין בְּעֵלְמָא, בְּבִיכּוּל בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל לֹא סְלִקָא רִיחִין טָבִין, וְאַטְעַמַת מִסְטָרָא

לשון הקודש

מִמֶּתְקִים.
וְחִקְדוּשׁ בְּרִידְהוּא מְשַׁבַּח אֶת בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שׁוֹשְׁנָה, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ אֶת הַדְּבָרִים לְמַה כְּמוֹ שׁוֹשְׁנָה, וְהָרִי נִתְבָּאֵר. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, בְּשַׁעְתָּא שְׁמִתְרַבִּים צְדִיקִים בְּעוֹלָם, בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל מַעְלָה רִיחוֹת טוֹבִים, וּמִתְבָּרְכַת מִן הַמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ, וּפְנִיָּה מְאִירִים. וּבְזִמְנָן שְׁמִתְרַבִּים הֶרְשָׁעִים

מְשַׁבַּח אוֹתוֹ – בְּגוּוּנִים, בְּרִיחַ, וּבְטַעַם. מַה תְּפוּחַ הוּא רְפוּאָה לְכָל – אֵף הַקְדוּשׁ בְּרִידְהוּא הוּא רְפוּאָה לְכָל. מַה תְּפוּחַ נִמְצָא בְּגוּוּנִים, כְּמוֹ שְׁבָאֲרָנוּ – אֵף הַקְדוּשׁ בְּרִידְהוּא הוּא נִמְצָא בְּגוּוּנִים עֲלִיוֹנִים. מַה תְּפוּחַ יֵשׁ בּוֹ רִיחַ דֶּק מְכָל שְׁאֵר הָעֵצִים – אֵף הַקְדוּשׁ בְּרִידְהוּא הוּא כְּתוּב בּוֹ וְרִיחַ לֹו בְּלִבְנוֹן. מַה תְּפוּחַ טַעְמוֹ מְתוּק – אֵף הַקְדוּשׁ בְּרִידְהוּא הוּא כְּתוּב בּוֹ חֲבוּ

אַחֲרָא מְרִירָא. כְּדִין, כְּתִיב (איכה ב) הַשְׁלִיךְ מִשָּׁמַיִם
אֶרֶץ וְגו', וְאַנְפָּתָא חֲשׂוֹכָן.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, בְּשַׁעֲתָא דְאַסְגִּיאוּ זָכָאִין בְּעֵלְמָא,
כְּתִיב (שיר השירים ב) שְׁמָאלוֹ תַּחַת לְרַאשֵׁי וַיְמִינוּ
תַּחֲבֻקָנִי. וּבְזִמְנָא דְאַסְגִּיאוּ חֲיִיבִין בְּעֵלְמָא,
כְּתִיב (איכה ב) הָשִׁיב אַחֲזָר וַיְמִינוּ. רַבִּי חֲזַקִּיָּה אָמַר
מִהָבָא, (משלי טז) וְנִרְגָן מִפְּרִיד אֱלוֹף, כְּלוּמַר פְּרִישׁ
מִלְכָּא מִן מִטְרוּנִיתָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב עֲרוֹת אֲבִיד
וְעֲרוֹת אֲמָךְ לֹא תִגְלֶה.

רַבִּי אֶלְעָזָר הָהוּא יְתִיב קָמִי אָבוֹי, אָמַר לִיה, אִי
פֶּרְקִלִּיטָא בְּעֵלְמָא בְּמִטְרוּנִיתָא אֲשַׁתְּכַח, וְאִי
קִטִּיגוּרִיא בְּעֵלְמָא, בְּמִטְרוּנִיתָא אֲשַׁתְּכַח, אֲמַאי.
אָמַר לִיה, לְמִלְכָּא דְהָהוּא לִיה בַּר מִמִּטְרוּנִיתָא, כָּל
זִמְנָא דְהָהוּא בְּרָא עָבִיד רְעוּתָא דְמִלְכָּא, מִלְכָּא

לשון הקודש

מִפְּרִיד אֱלוֹף, כְּלוּמַר, מִפְּרִיד אֶת הַמֶּלֶךְ
מִהֶגְבִּירָה. וְהוּא שֶׁכְּתוּב עֲרוֹת אֲבִיד וְעֲרוֹת
אֲמָךְ לֹא תִגְלֶה.

רַבִּי אֶלְעָזָר הָהוּא יוֹשֵׁב לִפְנֵי אָבוֹי. אָמַר
לוֹ, אִם פֶּרְקִלִּיט יֵשׁ בְּעוֹלָם, הוּא נִמְצָא
עִם הֶגְבִּירָה. וְאִם יֵשׁ בְּעוֹלָם קִטְגוּר, הוּא
נִמְצָא עִם הֶגְבִּירָה. לָמָּה? אָמַר לוֹ, לְמַלְךְ
שְׁהִיָּה לוֹ בֶּן מִן הֶגְבִּירָה – כָּל זִמֵּן שְׁאוּתוֹ
הֵבֵן עוֹשֶׂה אֶת רְצוֹן הַמֶּלֶךְ, הַמֶּלֶךְ שֶׁ

בְּעוֹלָם, כְּבִיכּוֹל אֵין כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
מַעֲלָה רִיחוּת טוֹבִים, וְטוֹעֵמַת מַהֲצֵד
הָאֲחֵר הֵמֶר, אִזּוּ כְּתוּב (איכה ב) הַשְׁלִיךְ
מִשָּׁמַיִם אֶרֶץ וְגו', וּפְנִיָּה חֲשׂוֹכִים.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, בְּשַׁעֲתָא שְׁמַתְרַבִּים
צְדִיקִים בְּעוֹלָם, כְּתוּב (שם ב) שְׁמָאלוֹ תַּחַת
לְרַאשֵׁי וַיְמִינוּ תַּחֲבֻקָנִי. וּבְזִמֵּן שְׁמַתְרַבִּים
רְשָׁעִים בְּעוֹלָם, כְּתוּב הָשִׁיב אַחֲזָר וַיְמִינוּ.
רַבִּי חֲזַקִּיָּה אָמַר מִכָּאן, (משלי יז) וְנִרְגָן

עֶבֶד מְדוּרִיָּה בְּמִטְרוֹנִיתָא. וְכָל זְמַנָּא דְּלֹא הוּא
הָהוּא בַּר עֶבֶד רְעוּתָא דְּמַלְכָּא, מַלְכָּא פְּרִישׁ
מְדוּרִיָּה מִמִּטְרוֹנִיתָא.

כִּךְ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּפְנִסְת יִשְׂרָאֵל, כָּל זְמַנָּא
דִּישְׂרָאֵל עֶבְדִּין רְעוּתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁנֵי מְדוּרִיָּה בְּכִנְסְת יִשְׂרָאֵל. וְכָל
זְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל לֹא עֶבְדִּין רְעוּתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא שְׁנֵי מְדוּרִיָּה בְּכִנְסְת
יִשְׂרָאֵל. מָאי טַעמָא. בְּגִין דִּישְׂרָאֵל הוּא בְּרָא
בּוֹכְרָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכַתִּיב, (שמות ד) בְּנֵי
בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל. אֲמַר, דָּא הִיא כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל
דְּכַתִּיב, (משלי יא) וְאֵל תִּטּוֹשׁ תּוֹרַת אֲמֹךְ.

תָּא חַיִּי, כָּל זְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל רַחֲקִין מֵהִיכְלָא
דְּמַלְכָּא, בְּבִיכּוּל מִטְרוֹנִיתָא אֲתִרְחַקַת

לשון הקודש

בְּרוּךְ הוּא, אֵין הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֵׁם
מְדוּרוֹ עִם כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל. מָה הַטַּעַם? כִּי
יִשְׂרָאֵל הוּא בְּנוֹ הַבְּכוֹר שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שֶׁכְּתוּב בְּנֵי בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל. הָאֵם זֶה
כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל, שֶׁכְּתוּב (משלי א) וְאֵל תִּטּוֹשׁ
תּוֹרַת אֲמֹךְ.

בָּא רָאָה, כָּל זְמַן שִׁישְׂרָאֵל רַחֲקִין
מֵהִיכְל הַמֶּלֶךְ, בְּבִיכּוּל הַגְּבִירָה

מְדוּרוֹ עִם הַגְּבִירָה. וְכָל זְמַן שְׂאוֹתוֹ בֵּן
לֹא עוֹשֶׂה אֶת רְצוֹן הַמֶּלֶךְ, מִפְּרִיד אֶת
מְדוּרוֹ מִן הַגְּבִירָה.

כִּךְ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל
— כָּל זְמַן שִׁישְׂרָאֵל עוֹשִׂים אֶת רְצוֹנוֹ שֶׁל
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֵׁם
מְדוּרוֹ עִם כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל. וְכָל זְמַן שְׂאוֹן
יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים אֶת רְצוֹנוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ

עֲמִהוֹן. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּמִטְרוּנִיתָא לָא אַקְדִּימַת
 קִיסְטָא לְהֵאִי בֵּר, לְאַלְקָאָה לִיָּה, לְמִיָּהָד בְּאוּרַח
 מִיִּשְׁרָ. בְּגִין דְּמִלְכָּא לָא אַלְקִי לְבָרִיָּה לְעֵלְמִין.
 אֵלָא שָׁבִיק כָּלָא בִידָא דְּמִטְרוּנִיתָא, לְאַנְהָגָא
 חֵיכָלָא, וְלְאַלְקָאָה בְּרָה, וְלְדַבְרָא לִיָּה בְּאוּרַח
 קְשׁוּט, לְקַבְּלִיָּה דְּמִלְכָּא. (דף ע"ד ע"ב).

וְרָזָא דְּמִלְכָּה דְּכְתִיב, (משלי לא) דְּבָרִי לְמוֹאֵל מְלֶךְ
 מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אִמּוֹ (אִמּוֹ וְדָאִי), דָּא בֵּת
 שְׁבַע, וְהָא אֶתְמַר כְּתִיב, (משלי י) מִשְׁלִי שְׁלֹמֹה בֶן
 חָכְם יִשְׁמַח אָב וּבֶן כְּסִיל תּוֹנֶגֶת אִמּוֹ. תּוֹנֶגֶת אִמּוֹ
 וְדָאִי. חָמִי מַה כְּתִיב, בֶּן חָכְם יִשְׁמַח אָב, בְּעוֹד
 דְּהֵאִי בֵּר אָזִיל בְּאוּרַח מִיִּשְׁרָ, וְהוּא חֲבִימָא, יִשְׁמַח
 אָב (כָּלָל), דָּא מִלְכָּא קַדִּישָׁא לְעִילָא. יִשְׁמַח אָב
 סְתָם. אֲשֶׁתִּבַּח הָאִי בֵּר בְּאוּרַחָא תְקַלָּא, מַה כְּתִיב

לשון הקודש

לְמוֹאֵל מְלֶךְ מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אִמּוֹ, (אִמּוֹ
 וְדָאִי) זוֹ בֵּת שְׁבַע, וְהֵרִי נֶאֱמַר הַכְּתוּב (שם י)
 מִשְׁלִי שְׁלֹמֹה בֶן חָכְם יִשְׁמַח אָב וּבֶן
 כְּסִיל תּוֹנֶגֶת אִמּוֹ. תּוֹנֶגֶת אִמּוֹ וְדָאִי. רָאָה
 מַה כְּתוּב, בֶּן חָכְם יִשְׁמַח אָב. בְּעוֹד
 שֶׁהֵבֵן הָזֶה הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ יִשְׁרָה וְהוּא חָכְם
 – יִשְׁמַח אָב (כָּלָל), זֶה הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ
 לְמַעְלָה. יִשְׁמַח אָב סְתָם. נִמְצָא הֵבֵן הָזֶה

הַתְּרַחֲקָה עִמָּהֶם. מַה הַטַּעַם? כִּי הַגְּבִירָה
 לֹא הִקְדִּימָה שְׂכָמָה לְבֵן הָזֶה לְהַלְקוֹתוֹ
 כְּדִי לְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ יִשְׁרָה, כִּי הַמֶּלֶךְ לֹא
 מְלַקֵּה אֶת בְּנוֹ לְעוֹלָמִים, אֲלָא מִשְׁאִיר
 הַכֹּל בְּיַד הַגְּבִירָה לְהַנְהִיג אֶת הַחֵיכָל
 וּלְהַלְקוֹת אֶת בְּנָהּ וּלְהַנְהִיגוֹ בְּדֶרֶךְ
 הָאֱמֶת בְּנֶגֶד הַמֶּלֶךְ.

וְסוֹד הַדְּבָר – שְׂכָתוּב (משלי לא) דְּבָרִי

וּבֵן כְּסִיל תּוֹנֵת אָמוֹ. תּוֹנֵת אָמוֹ וְדָאִי, דָּא כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל. וְרָזָא דְמִלָּה כְּתִיב, (ישעיה ג) וּבִפְשָׁעֵכֶם
שָׁלַח אֲמָכֶם.

תָּא חַזִּי, לָא אֲשֶׁתִּכַּח חֲדוּתָא קָמִי קֳדָשָׁא בְּרִיד
הוּא, בְּיוֹמָא דְסָלִיק שְׁלֹמָה לְחַכְמָתָא, וְאָמַר
שִׁיר הַשִּׁירִים. בְּדִין נִהִירוּ אֲנָפוּי דְּמִטְרוֹנִיתָא, וְאֵתִי
מִלְכָּא לְמִשְׁרֵי מְדוּרִיָּה עֲמָה. הָדָא הוּא
דְּכְתִיב, (מלכים א ה) וַתֵּרֶב חֲכָמַת שְׁלֹמָה וְגו'. מָאִי
וַתֵּרֶב. דְּסִלְקָא שְׁפִירו דְּמִטְרוֹנִיתָא, וְאַתְרֵיבִיאת
בְּדִרְגָּהָא עַל כָּל שְׂאָר דְּרָגִין, בְּגִין דְּמִלְכָּא שְׁוִי
מְדוּרִיָּה בָּהּ. וְכָל כֵּךְ לָמָּה. בְּגִין דְּאַפִּיקַת בְּרָא
חֲכִימָא דָּא לְעֵלְמָא. (נ"א לְמִלְכָּא).

וְכַד אַפִּיקַת לִיה לְשְׁלֹמָה, לְכָל יִשְׂרָאֵל אַפִּיקַת,
וְכִלְהוּ חַזִּי בְּדִרְגִין עֲלָאִין וְכָאִין בְּשְׁלֹמָה (ס"א)

לשון הקודש

את מדורו עמָה. זהו שְׁכָנוֹב (מלכים-א ד)
וַתֵּרֶב חֲכָמַת שְׁלֹמָה וְגו'. מה זה וַתֵּרֶב?
שְׁעָלָה הִיפִי שֶׁל הַגְּבִירָה וְהַתְּגַדְּלָה
בְּדִרְגוֹתֶיהָ עַל כָּל שְׂאָר הַדְּרָגוֹת, כִּי
הַמֶּלֶךְ שָׁם אֶת מְדוּרוֹ עֲמָה. וְכָל כֵּךְ
לָמָּה? כִּי הוֹצִיָּאתָ אֶת הַבֵּן הַחֹכֵם הַזֶּה
לְעוֹלָם (לְמִלָּךְ).

וּבְשִׁחוּצִיָּאתָ אֶת שְׁלֹמָה, הִיא הוֹצִיָּאתָ

בְּדִרְגָּה כּוֹשְׁלָת - מה כתוב? וּבֵן כְּסִיל
תּוֹנֵת אָמוֹ. תּוֹנֵת אָמוֹ וְדָאִי, זוֹ כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל. וְסוּד הַדְּבָר כְּתוּב, (ישעיה ג)
וּבִפְשָׁעֵיכֶם שָׁלַח אֲמָכֶם.

בָּא רָאָה, לָא נִמְצְאת שְׁמָחָה לְפָנֵי
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ הַיּוֹם שְׁעָלָה
שְׁלֹמָה לְחַכְמָה וְאָמַר שִׁיר הַשִּׁירִים. אֲזִי
הֵאִירוּ פָנֵי הַגְּבִירָה, וְכָא הַמֶּלֶךְ לְהַשְׁרוֹת

בְּשִׁלְמָא). דִּקְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא תִּדְי בְּהוּ, וְאֵינוֹן בֵּיהּ.
 וּבִיוֹמָא דְשִׁכְלָל שְׁלֹמָה בֵּיתָא לְתַתָּא, אֲתַקִּינַת
 מִטְרוּנִיתָא בֵּיתָא לְמַלְכָּא. וְשׂוּי מְדוּרֵיהוֹן בְּתַדָּא,
 וְנִהִירוּ אֲנַפְחָא בְּחֻדָּה שְׁלִימוּ. כְּדִין אֲשַׁתְּכַח
 חֻדּוֹתָא לְכָלָא, לְעִילָא וְתַתָּא. וְכָל כֶּךָ לְמָהּ. כְּגִין
 דְּכְתִיב, מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אִמּוֹ, דְּדִבְרַת לִיה
 לְרַעוּתָא דְּמַלְכָּא.

וְכֵד הָאִי בַר כְּמָה דְּאַמִּינָא, (ס"א דְּאַמִּינָא) לָא
 אֲתַדְבֵּר לְרַעוּתִיה דְּמַלְכָּא. כְּדִין הִיא
 עֲרִיטָא דְכָלָא, עֲרִיטָא דְכָל סְטֵרִין דְּהָא מַלְכָּא
 פְּרִישׁ מִמִּטְרוּנִיתָא, וּמִטְרוּנִיתָא אֲתַרְחַקַת
 מִחֵיכְלִיהּ, וּכְגִין כֶּךָ עֲרִיטָא הִיא דְכָלָא. וְכִי לָא
 עֲרִיטָא הוּא, מַלְכָּא בָּלָא מִטְרוּנִיתָא, וּמִטְרוּנִיתָא
 בָּלָא מַלְכָּא. וְעַל דָּא כְּתִיב, עֲרוֹת אָבִיךָ וְעֲרוֹת
 אִמְךָ לֹא תַגִּילָה אִמְךָ הִיא. אִמְךָ הִיא וְדָאִי, וְשִׁרְיָא

לשון הקודש

שְׁהִנְהִיגָה אוֹתוֹ לְרַצוֹן הַמֶּלֶךְ.
 וּבְשִׁתְּכֵן הָזֶה, כְּמוֹ שְׁאִמְרֵנוּ (שְׁצִרִי),
 אֵינוֹ מִתְנַהֵג לְרַצוֹן הַמֶּלֶךְ, אִזּוּ עֲרוֹת
 הַכֹּל, עֲרוֹת כָּל הַצְּדִידִים, שְׁהִרֵי הַמֶּלֶךְ
 פּוֹרֵשׁ מִהַגְבִּירָה, וְהַגְבִּירָה הַתַּרְחֻקָה
 מִחֵיכָלוּ, וּמִשּׁוּם כֶּךָ זֹהִי עֲרוֹת הַכֹּל. וְכִי
 אֵין זֶה עֲרוֹה, מֶלֶךְ בְּלִי גְבִירָה, וּגְבִירָה
 בְּלִי מֶלֶךְ? וְעַל זֶה כְּתוּב, עֲרוֹת אָבִיךָ

לְכָל יִשְׂרָאֵל, וְכֵלָם הִיוּ בְּדִרְגוֹת עֲלִיוֹנוֹת
 צִדִּיקִים בְּשִׁלְמָה (בְּשִׁלּוֹם), שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא שְׂמַח בָּהֶם, וְהֵם בּוֹ. וּבִיּוֹם שְׁתַּקֵּן
 שְׁלֹמָה אֶת הַבַּיִת לְמִטָּה, תַּקְנָה הַגְבִּירָה
 בֵּית לְמֶלֶךְ, וְשָׂמוּ מְדוּרָם יְחִיד, וְהֵאִירוּ
 פְּנִיָּה בְּשִׁמְחָה וּשְׁלֵמוֹת. אִזּוּ גִמְצָאָה
 שְׂמִיחָה לְכָל, לְמַעְלָה וּלְמַטָּה. וְכָל כֶּךָ
 לְמָה? כִּי כְּתוּב מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אִמּוֹ,

עֶמֶד, בְּגִינִי כִּךְ לֹא תִגְלֶה עֲרוֹתָהּ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אֶקִּישׁ יְדוּי וּבִכָּה, וְאָמַר וַיֵּי אִי אִימָא
וְגַלְיָנָא רָזָא, וַיֵּי אִי לֹא אִימָא, דִּי־יִבְדּוּן
תְּבַרְיָא מַלְּהָ. (יחזקאל יא) אֲהָהּ יֵי אֱלֹהִים כָּלָה אֶתָּה
עוֹשֶׂה אֶת שְׂאֲרִית יִשְׂרָאֵל. מָאִי אֲהָהּ. וּמָאִי כָלָה
אֶתָּה עוֹשֶׂה. אֶלָּא רָזָא דְּמַלְּהָ, בְּזִמְנָא דְּה' תִּתְּאָה
אֶתְתַּרְכַּת מְהִיכְלָא דְּמַלְכָּא, ה' אַחֲרָא עֲלָאָה בְּגִינָה
מִנְעַת בְּרַכְתָּא. וּבְדִין כְּתִיב, אֲהָהּ כָלָה אֶתָּה עוֹשֶׂה.
בְּגִין דְּכֵד אִיהִי (נ"א הֵאִי ה') אֶתְמַנְעַת מִבְּרַכָּאן, ה'
אַחֲרָא מִנְעַת לֹון מִכְּלָא. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּבְרַכָּאן
לֹא מִשְׁתַּכְּחִי, אֶלָּא בְּאַתֵּר דְּשַׁרְיִין דְּכֵר וְנוֹקְבָא.

וְעַל דָּא כְּתִיב, (ירמיה כה) יֵי מִמָּרוּם יִשְׁאָג וּמִמְעוֹן
קָדְשׁוֹ יִתֵּן קוֹלוֹ שָׁאָג יִשְׁאָג עַל גִּוְהוֹ. עַל
גִּוְהוֹ מִמָּשׁ. דָּא מִטְרוּנִיתָא, וְדָא הוּא וְדָאִי. וּמָאִי

לשון הקודש

תַּחְתּוֹנָה הַתַּנְרָשָׁה מְהִיכַל הַמַּלְאָךְ, ה'
אַחֲרֵת עֲלִיזָה מוֹנַעַת בְּרַכְתָּהּ, וְאִז
כְּתוּב, אֲהָהּ כָלָה אֶתָּה עוֹשֶׂה. מִשּׁוּם
שְׂכֻשְׁהָיָא (תה' הַזֹּאת) נִמְנַעַת מִבְּרַכּוֹת, ה'
אַחֲרֵת מוֹנַעַת אוֹתָם מִהַכֵּל. מָה הַטַּעַם?
כִּי בְרַכּוֹת אֵינָן מְצוּיּוֹת, אֶלָּא בְּמָקוֹם
שְׁשׁוּרִים זָכָר וּנְקֵבָה.

וְעַל זֶה כְּתוּב, (ירמיה כה) ה' מִמָּרוּם יִשְׁאָג
וּמִמְעוֹן קָדְשׁוֹ יִתֵּן קוֹלוֹ שָׁאָג יִשְׁאָג עַל

וְעֲרוֹת אֶמֶד לֹא תִגְלֶה אֶמֶד הִיא. אֶמֶד
הִיא וְדָאִי, וְשׁוּרָה עֶמֶד. מִשּׁוּם כִּךְ לֹא
תִגְלֶה עֲרוֹתָהּ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הִקִּישׁ יְדוּי וּבִכָּה וְאָמַר: אוּי
אִם אִמֵּר וְאִנְגְּלָה סוּד, אוּי אִם לֹא אִמֵּר,
שְׂיֵאבְדוּ הַחֲבֵרִים דְּכֵר. (יחזקאל יא) אֲהָהּ ה'
אֱלֹהִים כָּלָה אֶתָּה עוֹשֶׂה אֶת שְׂאֲרִית
יִשְׂרָאֵל. מָה זֶה אֲהָהּ? וּמָה זֶה כָּלָה אֶתָּה
עוֹשֶׂה? אֶלָּא סוּד הַדְּכֵר – בְּזִמְנָן שְׁה'

אומר. אוי שֶׁהִחֲרַבְתִּי אֶת בֵּיתִי וְכוּ'. בֵּיתִי זְוִיגָא
 דְּמִטְרוֹנִיתָא. וְדָא הוּא וְדָאִי, עֲרוֹת אָבִיךָ וְעֲרוֹת
 אִמְךָ לֹא תִגְלֶה. דְּהָא מִכָּל סְטָרִין עֲרִייתָא הוּא.
 וּבִדְיוֹ, (ישעיה נ) לָבִשׁוּ שָׁמַיִם קִדְרוֹת וְשָׁק הוֹשֵׁם
 בְּסוּתָם דְּהָא אֲתֵר אַחֲסָנַת בְּרַכָּאן דְּמִבּוּעִין דְּנִחְלִין
 דִּהוּ נְגִידִין וְשִׁקְיִין בְּדָקָא חַיִּו, אֲתִמְנָעוּ.

תַּנִּינָן, בְּד אֲתִפְרֵשׁ מִלְכָּא מִמִּטְרוֹנִיתָא, וּבְרַכָּאן
 לֹא מִשְׁתַּבַּחֵן, בְּדִין אִקְרִי ו"י. מָאִי טַעְמָא
 ו"י. דִּתְנִינָא, רִישָׁא דִּיִּסּוּד י', דְּהָא יִסּוּד ו' וְעִירָא
 הוּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא ו' רַבְרָבָא עֲלָאָה. וְעַל
 דָּא כְּתִיב ו"ו תִּרִין ווִין בַּחֲדָא, וְרִישָׁא דְּהָאִי יִסּוּד
 י' הוּא. וְכֵד אֲתִרְחַקַּת מִטְרוֹנִיתָא מִמִּלְכָּא, וּבְרַכָּאן
 אֲתִמְנָעוּ מִמִּלְכָּא, וְזְוִיגָא לֹא אֲשַׁתְּבַּח בְּרִישָׁא
 דִּיִּסּוּד, נָטִיל ו' עֲלָאָה לְהָאִי רִישָׁא דִּיִּסּוּד דְּהוּא

לשון הקודש

שְׁנִינֵנוּ, כְּשֶׁנִּפְרַד הַמֶּלֶךְ מִן הַגְּבִירָה וְאִין
 בְּרָכוֹת מְצוּיּוֹת, אִזְ נִקְרָא ו"י. מָה הַטַּעַם
 ו"י? שֶׁלְּמִדְנֹה, רֹאשׁ הַיִּסּוּד י', שְׁהָרִי יִסּוּד
 הוּא ו' קִטְנָה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא ו' גְּדוּלָּה
 עֲלִיוֹנָה. וְלָכֵן כְּתוּב ו"ו, שְׁתֵּי ווִי"ם כְּאַחֵד.
 וְהָרֹאשׁ שֶׁל הַיִּסּוּד הַזֶּה הוּא י'.
 וּבְשִׁמְתֵּרְחַקַּת הַגְּבִירָה מִן הַמֶּלֶךְ
 וְהַבְּרָכוֹת נִמְנָעוֹת מִן הַמֶּלֶךְ, וְהַזְוִיג לֹא
 נִמְצָא בְּרֹאשׁ הַיִּסּוּד, נִטֵּל ו' הָעֲלִיּוֹן אֶת

נִוְהוּ. עַל נִוְהוּ מִמֶּשׁ. זֶה הַגְּבִירָה, וְזֶהוּ
 וְדָאִי. וּמָהוּ אֹמֵר? אוי שֶׁהִחֲרַבְתִּי אֶת
 בֵּיתִי וְכוּ'. בֵּיתִי זֶהוּ זְוִיג הַגְּבִירָה. וְזֶהוּ
 וְדָאִי עֲרוֹת אָבִיךָ וְעֲרוֹת אִמְךָ לֹא
 תִגְלֶה. שְׁהָרִי מִכָּל הַצְּדָדִים זֶה עֲרוֹה.
 וְאִז, לָבִשׁוּ שָׁמַיִם קִדְרוֹת וְשָׁק הוֹשֵׁם
 בְּסוּתָם, שְׁהָרִי מְקוֹם יִרְשֵׁת הַבְּרָכוֹת
 שֶׁל מַעֲיָנוֹת הַנִּחָלִים שֶׁהֵיוּ שׁוֹפְעִים
 וּמִשְׁקִים בְּרָאוּי, נִמְנָעוּ.

י', וְנִגִּיד לִיה לְגִבִּיה, בְּדִין הוּא וִי, וִי לְבָלָא, לְעֵלָאין וְתַתָּאין.

וְעַל דָּא תִּנְיָנָן, מִיּוֹמָא דְאַתְחָרִיב יְרוּשָׁלַם, בְּרָכָאן לָא אֲשַׁתְּבַּחוּ בְּעֵלְמָא, וְלִית לָךְ יוֹם דְּלָא אֲשַׁתְּבַּח בֵּיה לְוֹטִין, דְּהָא בְּרָכָאן אֲתִמְנְעוּ בְּכָל יוֹם. אָמַר לִיה, אִי חָבִי, אִוִּי אִוִּי חוֹ"י, (נ"א אִוִּי וְה) מַהוּ.

אָמַר לִיה, כִּד מַלְּחָ תִּלְיָא בְּתַשׁוּבָה, וְלָא תִּיַּיְבִין, בְּדִין ה' עֲלָאָה נָטִיל לֹון, וְאַנְגִיד לְוָאו וִי, לְגִבְתָּה, (דף ע"ה ע"א) בְּגִין דְּלָא תִּיַּיְבִין, בְּדִין אֲקָרִי חוֹי. חוֹי כִּד אֲסַתְּלַק מִלְכָּא לְעִילָא לְעִילָא, וְצוּחִין בְּנִי נָשָׂא וְלָא אֲשַׁנַּח בְּהוּ. וְהַחֲוָא עֲלָאָה אֶהֱיָה טְמִירָא, סָלִיק לֹו, וִי לְגִבִּיה, בְּגִין דְּלָא אֲתַקְבִּיל צְלוּתִיה, בְּדִין אֲקָרִי אִוִּי, דְּהָא א' סָלִיק לְגִבִּיה דִּו' וִי. (ס"א דְּהוּא א' סָלִיק גִּבִּיה לְה' לֹו לִי) וְכִדִּין תַּשׁוּבָה לָא אֲשַׁתְּבַּח.

לשון הקודש

הָרֹאשׁ הַזֶּה שֶׁל הַיּוֹסֵד, שֶׁהוּא י', וּמִשְׁפִּיעוּ אֵלָיו, וְאִזּוּ הוּא וִי, וִי לְכָל, לְעֵלְיוֹנִים וְלַתַּתְּחוֹנִים.

וְעַל זֶה שְׁנִינּוּ, מִיּוֹם שֶׁחֲרָבָה יְרוּשָׁלַם לָא נִמְצְאוּ בְּרֻכּוֹת בְּעוֹלָם, וְאִין לָךְ יוֹם שְׁלָא מְצוּיִים בּוֹ קְלָלוֹת, שְׁחָרִי הַבְּרֻכּוֹת מְנוּעוֹת בְּכָל יוֹם. אָמַר לֹו, אִוִּי אִוִּי חוֹ"י, אִוִּי חוֹ"י. (אִוִּי וְה) מַה הוּא?

אָמַר לֹו, כְּשֶׁהֲדָבָר תִּלְוִי בְּתַשׁוּבָה וְלָא

שְׁבִים, אִזּוּ ה' הָעֲלִינָה נוֹטֶלֶת אוֹתָם וּמִשְׁפִּיעָה לְוָאו וִי אֵלֶיהָ, כִּי לָא שְׁבִים, וְאִזּוּ נִקְרָא חוֹי. חוֹי כְּשֶׁהֲסַתְּלַק הַמֶּלֶךְ לְמַעְלָה לְמַעְלָה, וְצוּחִים בְּנִי אָדָם וְאִין מִשְׁנִיחַ בְּהֶם. וְאוֹתוֹ הָעֲלִינּוּ אֶהֱיָה הוּא הַטְּמִיר, מַעְלָה לֹו, וִי אֵלָיו, כִּי לָא הִתְקַבְּלָה תַּפְלָתוֹ, אִזּוּ נִקְרָא אִוִּי, שְׁחָרִי א' עוֹלָה לֹו וִי, (שְׁחָי א' עוֹלָה לְה' לִי לִי) וְאִזּוּ אִין מְצוּיָה תַּשׁוּבָה, וְלָבִין

וְעַל דָּא אֶסְתַּלַּק מֵאֲלִין אֲתָנוּן ה', דִּהָא בְּתִשּׁוּבָה
לֹא תִלְיִיא.

וְדָאִי כִּד אֲסַגִּיאוּ חוּבֵי עֲלָמָא טַפִּי, וּתְשׁוּבָה הָוָה
תִּלְיִיא בְּקִדְמִיתָא, וְלֹא בָּעוּ, כִּדִּין אֶסְתַּלַּק ה',
וְא' סָלִיק לֹו' יו"ד לְגַבִּיּה, וְאַקְרִי אוּי. וְכִד חָרִיב בִּי
מִקְדֵּשָׁא, וּתְשׁוּבָה אֶסְתַּלַּקְתָּ (וְלֹא מַעֲלִיא), כִּדִּין צְוּחוּ
וְאָמְרוּ, (יִרְמִיָּה ו') אוּי לָנוּ כִּי פָּנָה הַיּוֹם. מָאִי כִּי פָּנָה
הַיּוֹם. דָּא הוּא יוֹמָא עֲלָאָה, דְּאַקְרִי תְשׁוּבָה,
דְּאֶסְתַּלַּק וְאֶתְעֵבֵר, וְלֹא שְׂכִיחַ. הֵהוּא יוֹמָא
דְּאַשְׁתְּמוּדַע, לְפִשְׁטָא יְמִינָא לְקַבְלָא חֵיבִין, וְהָא
אַתְפְּנִי מִכְּלָא, וְלֹא אֲשַׁתְּבַח, וְעַל דָּא אָמְרוּ אוּי,
וְלֹא הוּי. כִּי יִנְטוּ צִלְי עֵרֵב, דִּהָא אֲתִיְהִיב רִשׁוּ
לְרַבְרְבֵי מִמָּנָן דְּשָׂאָר עַמִּין, לְמִשְׁלַט עֲלִייהוּ.

לשון הקודש

הַיּוֹם. מַה זֶה כִּי פָּנָה הַיּוֹם? זֶהוּ הַיּוֹם
הָעֲלִיז, שֶׁנִּקְרָא תְשׁוּבָה, שֶׁהִסְתַּלַּק וְעֵבֵר
וְלֹא מָצְאוּ. אוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁנִּזְדַּעַק, לְפִשְׁט
הַיָּמִין כִּנְגַד הַרְשָׁעִים, וְהָרִי הִתְפַּנָּה
מִכֹּחַ וְלֹא נִמְצָא, וְלָבֵן אָמְרוּ אוּי וְלֹא
הוּי. כִּי יִנְטוּ צִלְי עֵרֵב, שֶׁהָרִי נִתְּנָה
רְשׁוּת לְגְדוּלֵי הַמְּמָנִים שֶׁל שָׂאָר הָעַמִּים
לְשַׁלֵּט עֲלֵיהֶם.

הִסְתַּלַּקָה מִהָאוֹתִיּוֹת הַלָּלוּ ה', שֶׁחֲרִי
לֹא תִלְוִי בְּתִשּׁוּבָה.

וְדָאִי כִּשְׁדִּתְרַבּוּ יוֹתֵר חֲטָאֵי הָעוֹלָם,
וּתְשׁוּבָה הִיָּתָה תְלוּיָה בְּרֵאשׁוֹנָה וְלֹא
רָצוּ, אֲזִי הִסְתַּלַּקָה ה', וְא' הִעֲלָתָה אֶת ו'
וְיו"ד אֵלָיו, וְנִקְרָא אוּי. וּכְשֶׁחֲרֵב בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ וְהִתְשׁוּבָה הִסְתַּלַּקָה (וְלֹא מַעֲלָה),
אֲזִי צְוּחוּ וְאָמְרוּ, (יִרְמִיָּה ו') אוּי לָנוּ כִּי פָּנָה

תֵּאֲנֵא, סָלִיק ו' לְעִילָא לְעִילָא, וְהִיכָלָא אֲתוּקָד,
וְעָמָא אֲתַגְלִי, וּמִטְרוֹנִיתָא אֲתַתְּרַבַּת,
וּבֵיתָא אֲתַתְּרַבַּת. לְבַתָּר כַּד נָחִית ו' לְאַתְרֵיהּ,
אַשְׁנָה בְּבֵיתֶיהּ וְהָא אֲתַתְּרִיב, כְּעִי לְמִטְרוֹנִיתָא,
וְהָא אֲתַתְּרַחַקַת וְאַזְלַת. חָמָא לְהִיכָלִיהּ, וְהָא
אֲתוּקָד. כְּעָא לְעָמָא, וְהָא אֲתַגְלִי. חָמָא לְבַרְכָּאן
דְּנַחְלִין עֲמִיקִין דְּחִזּוּ נְגִדִין, וְהָא אֲתַמְנָעוּ. כְּדִין
כְּתִיב, (ישעיה כב) וַיִּקְרָא יי' אֱלֹהִים צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא
לְבָבִי וּלְמַסְפַּד וּלְקַרְחָה וּלְחִגּוֹר שָׁק. וּכְדִין לְבָשׁוּ
שָׁמַיִם קַדְרוֹת.

כְּדִין ו' ה' (ס"א ו' י') אֲתַנְגִּיד חַד לְקַבִּיל חַד. וְה'
עֲלָאָה, נְגִיד מְבוּעֵי לְסַטְרָא אַחְרָא, וּבַרְכָּאן
לָא מִשְׁתַּכְּחִין. דְּהָא דְּכַר וְנוֹקְבָא לָא אֲשַׁתְּכַחוּ, וְלֹא
שְׂרִיין כְּחֵדָא. כְּדִין (ירמיה כה) שָׂאג יִשְׂאָג עַל גִּוְהוּ.

לשון הקודש

וְהִנֵּה נִמְנָעוּ. וְאֵז כְּתוּב, (ישעיה כב) וַיִּקְרָא ה'
אֱלֹהִים צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לְבָבִי
וּלְמַסְפַּד וּלְקַרְחָה וּלְחִגּוֹר שָׁק. וְאֵז לְבָשׁוּ
שָׁמַיִם קַדְרוֹת.

אַזִּי ו' ה' (י') נִמְשָׁכוּ אֶחָד כְּנֶגֶד הָאַחֶר,
וְה' הִעֲלִינָה הַשְּׁפִיעָה אֶת הַמַּעֲיָנוֹת לְצַד
הָאַחֶר, וְהַבְּרָכוֹת לֹא נִמְצְאוּ, שְׁהָרִי לֹא
נִמְצְאוּ הַזִּכָּר וְהַנְּקֵבָה וְלֹא שְׂרוּיִים

לְמַדְנֹו, עֲלָתָהּ ו' לְמַעֲלָה לְמַעֲלָה,
וְהַיְכָל נִשְׂרָף, וְהָעָם גָּלָה, וְהַגְּבִירָה
גִּרְשָׁה, וְהַבֵּית נִחְרַב. אַחֵר כַּד שְׂגִירַד ו'ו'
לְמַקּוֹמוֹ, הַשְּׁגִיתָ עַל בֵּיתוֹ וְהִנֵּה חֲרַב,
כִּקְשׁ אֶת הַגְּבִירָה, וְהִנֵּה הַתְּרַחַקָה
וְהִלָּכָה. רָאָה אֶת הַיְכָלוֹ, וְהִנֵּה נִשְׂרָף.
כִּקְשׁ אֶת הָעָם, וְהִנֵּה גָלָה. רָאָה אֶת
בְּרָכוֹת הַנְּחָלִים הָעֲמֻקִּים שֶׁהָיוּ שׁוֹפְעִים,

בָּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, וּבָכָה רַבִּי אֶלְעָזָר, אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר, בְּכִיָּה תִקְיַע בְּלִבָּאֵי מִסְטָרָא חָדָא,
וְחִדּוּתָא בְּלִבָּאֵי מִסְטָרָא אַחְרָא. דִּהָא שְׁמַעְנָא
מְלִין, דִּלָּא שְׁמַעְנָא עַד הַשְּׁתָּא, וּכְאֵה חוֹלְקִי.

עֲרוֹת אִשְׁתּ אַבִּיךָ לֹא תִגְלֶה, (ויקרא ח"י) מָאן אִשְׁת
אַבִּיךָ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָא תַּנִּינֵן, כָּל
מְלוֹי דְּאוּרִייתָא סְתִים וְגַלְיָא, כְּמָה דְּשָׂמָא קִדִּישָׁא
סְתִים וְגַלְיָא, אוּרִייתָא דִּהִיא שְׂמָא קִדִּישָׁא, חֲבִי
נְמִי סְתִים וְגַלְיָא. הָכָא כָּלָא בְּאַתְגַּלְיָא, יְדִיעָא
סְתִים כְּמָה דְּאוּקִימְנָא.

וְהֵאֵי קָרָא חֲבִי הוּא, אִשְׁת אַבִּיךָ: תָּאנָא, כָּל
זְמָנָא דְּמִטְרוּנִיתָא אֲשֶׁת־בַּחַת בְּמִלְכָּא,
וַיִּנָּקֵא לָהּ, אֶקְרִי אִמָּךְ. הַשְּׁתָּא דְּאַתְגַּלְיָא עֲמָךְ
וְאַתְרַחֲקַת מִן מִלְכָּא, אִשְׁת אַבִּיךָ אֶתְקַרִי. אֲנִתּוּ

לשון הקודש

דְּבָרֵי הַתּוֹרָה נִסְתָּר וְנִגְלָה, כְּמוֹ שֶׁהַשֵּׁם
הַקָּדוֹשׁ נִסְתָּר וְנִגְלָה, הַתּוֹרָה שֶׁהִיא שֵׁם
קְדוֹשׁ, כִּדְ גַּם נִסְתָּר וְנִגְלָה. כָּאֵן הַבֵּל
בְּנִגְלָה, יְדִיעָה נִסְתָּרַת כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ.
וְהַפְּסוּק הַזֶּה הוּא כֵּן: אִשְׁת אַבִּיךָ –
לְמַדְנוּ, כָּל זְמַן שֶׁהַגְּבִירָה נִמְצָאֵת עִם
הַמֶּלֶךְ וְהִיא מִיְנִיקָה אוֹתוֹ, נִקְרָאת אִמָּךְ.
בְּעֵת שֶׁנִּגְלָתָה עֲמָךְ וְהִתְרַחֲקָה מִן הַמֶּלֶךְ,

כְּאַחֵר. אִזִּי שָׂאנָא יִשְׂאנָא עַל גִּוְהוּ. בָּכָה
רַבִּי שְׁמַעוֹן, וּבָכָה רַבִּי אֶלְעָזָר. אָמַר
רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּכִיָּה תִקְוָעָה בְּלִבִּי מִצַּד
אַחֵד, וְשִׁמְחָה בְּלִבִּי מִצַּד אַחֵר, שֶׁהָרִי
שְׁמַעְתִּי דְּבָרִים שְׁלֹא שְׁמַעְתִּי עַד עַתָּה.
אַשְׁרֵי חֻלְקִי!

עֲרוֹת אִשְׁת אַבִּיךָ לֹא תִגְלֶה. מִי זֶה אִשְׁת
אַבִּיךָ? אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָרִי שְׁנִינֵנוּ, כָּל

הִיא דְּמִלְכָּא קִדְיִשָּׁא לָא אֶתְפָּטַרַת בְּתִרוּכִין מִנִּיהּ,
אֲנִתְתִּיהּ הִיא וְדָאִי. בְּמָה דְּכְתִיב, ^(ישעיה ג) כֹּה אָמַר
יְי' אִי זֶה סֵפֶר בְּרִיתוֹת אִמְכֶם אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיהּ. אֵלָא
וְדָאִי אֲנִתּוּ הִיא דְּמִלְכָּא, אַף עַל גַּב דְּאֶתְגַּלְיָא.

וְעַל דָּא פָּקִיד עָלָה תִּירֵי זְמִנִּי, כִּד יִתְבָּא בְּמִלְכָּא
בְּזוּזָא חַד, וְאֶתְקַרֵּי אִמְךָ, דְּכְתִיב עֲרוֹת אִמְךָ
לֹא תִגְלֶה, לָא תַעֲבִיד דִּיתְרַחֲקוֹן דָּא מִן דָּא,
וְתִשְׁתַּלַּח עַל חוּבְךָ, בְּמָה דְּכְתִיב, ^(ישעיה ג) וּבִפְשָׁעֲכֶם
שְׁלַחְתָּ אִמְכֶם. וְחַד, כִּד הִיא בְּגָלוּתָא עִמְךָ,
וְאֶתְגַּלְיָא מַהִיכְלָא דְּמִלְכָּא, וְאֶתְקַרֵּי אֲנִתּוּ דְּמִלְכָּא.
אַף עַל גַּב דְּאֶתְרַחֲקַת מִנִּיהּ לָא תַעֲבִיד בְּגִין דִּתְעִידִי
מִבִּינְךָ, וְיִשְׁלֹטוֹן בְּךָ שִׁנְאָךְ, וְלֹא תִסְתַּמַּר עֲלֶיךָ
בְּגָלוּתָא. הָדָא הוּא דְּכְתִיב עֲרוֹת אִשְׁתְּ אָבִיךָ לֹא
תִגְלֶה. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין כִּי עֲרוֹת אָבִיךָ הִיא. אַף

לשון הקודש

תַּעֲשֶׂה שִׁיתְרַחֲקוּ זֶה מִזוּ וְתִשְׁלַח עַל
חֲמָאךָ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחְתָּ
אִמְכֶם. וְאַחַד בְּשֵׁהִיא בְּגָלוּת עִמְךָ
וְגִלְתָּה מַהִיכֵל הַמֶּלֶךְ, וְנִקְרָאת אִשְׁתְּ
הַמֶּלֶךְ. אַף עַל גַּב שֶׁתְּרַחֲקָה מִמֶּנּוּ, אֵל
תַּעֲשֶׂה כְּדִי שֶׁתּוֹזֵן מִבִּינְךָ וְיִשְׁלֹטוּ בְּךָ
שׁוֹנְאִיךָ, וְלֹא תִשְׁמַר עֲלֶיךָ בְּגָלוּת. וְהוּ
שְׁכָתוּב עֲרוֹת אִשְׁתְּ אָבִיךָ לֹא תִגְלֶה. מַה
הַטַּעַם? מִשּׁוֹם כִּי עֲרוֹת אָבִיךָ הוּא. אַף

הִיא נִקְרָאת אִשְׁתְּ אָבִיךָ. אִשְׁתְּ הַמֶּלֶךְ
הַקָּדוֹשׁ לֹא נִפְטָרַת בְּגִרוּשִׁין מִמֶּנּוּ, הִיא
וְדָאִי אִשְׁתּוֹ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב ^(שם ג) כֹּה אָמַר
ה' אִי זֶה סֵפֶר בְּרִיתוֹת אִמְכֶם אֲשֶׁר
שְׁלַחְתִּיהּ. אֵלָא וְדָאִי שֶׁהִיא אִשְׁתְּ הַמֶּלֶךְ,
אַף עַל גַּב שֶׁנִּגְלְתָה.

וְלִכְן צִוָּה עָלֶיהָ פַּעַמִּים – בְּשִׁישְׁבָהָ עִם
הַמֶּלֶךְ בְּזוּזָא אַחַד, וְנִקְרָאת אִמְךָ,
שְׁכָתוּב עֲרוֹת אִמְךָ לֹא תִגְלֶה, אֵל

עַל גַּב דְּאֶתְרַחֲקֶת מִן מִלְכָּא, אֲשַׁנְחוּתָא דְּמִלְכָּא
בָּה תִּדְיָרָא, וּבַעֲיָא לְאַסְתְּמָרָא לְקַבְּלָהּ יִתִּיר, וְלֹא
תִּיחֹב לְגַבָּהּ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח, (דברים כג) כִּי יִי' אֱלֹהֶיךָ מִתְּחִלָּה
בְּקָרֵב מִחֲנֶה לְהַצִּילְךָ וְגו'. כִּי יִי' אֱלֹהֶיךָ: דָּא
שְׂכִינְתָּא, דְּאֲשַׁתְּבַּחַת בָּהּ בְּיִשְׂרָאֵל, וְכָל שָׁבִין
בְּגָלוּתָא, לְאַגָּנָא עָלֵיהּ תִּדְיָרָא מִכָּל סְטָרִין, וּמִכָּל
שָׂר עַמּוּן, דְּלֹא יִשְׁיִצוּן לָהּ לְיִשְׂרָאֵל.

דִּתְנִיָּא, לֹא יִכְלִין (דף ע"ה ע"ב) שְׁנֵאִיחֻן דְּיִשְׂרָאֵל
לְאַבְאָשָׁא לָהּ, עַד דְּיִשְׂרָאֵל מַחְלִישִׁין
חֵילָא דְּשְׂכִינְתָּא מִקַּמֵּי רַבְרְבֵי מִמָּנָן דְּשָׂר עַמּוּן.
כִּדִּין יִכְלִין לָהּ שְׁנֵאִיחֻן דְּיִשְׂרָאֵל, וְשִׁלְטִין עָלֵיהּ,
וְגִזְרִין עָלֵיהּ כַּמָּה גִּזְרִין בִּישִׁין. וְכַד אֵינוֹן תִּיִּבִין
לְקַבְּלָהּ, הִיא מִתְּבַרַת חֵילָא וְתוֹקְפָא דְּכָל אֵינוֹן
מִמָּנָן רַבְרְבִין, וְתַבְרַת חֵילָא וְתוֹקְפָא דְּשְׁנֵאִיחֻן
דְּיִשְׂרָאֵל, וְאַתְּפָרְעָא לָהּ מִכָּלָא.

לשון הקודש

תמיד מכל הצדדים ומכל שאר העמים
כדי שלא ישמידו את ישראל.
שְׁלֵמִדְנָה, לא יכולים שונאיהם של
ישראל להזיק להם עד שישִׁמְדוּ
מחלישים בַּח השְׂכִינָה מִלְפָּנֵי גְדוּלַּי
הַמְּמָנִים של שאר העמים, ואז יכולים
להם שונאי ישראל ושולטים עליהם

על גב שהתרחקה מן המלך, בה
השגחת המלך תמיד, וצריך להשמר
בנגדה יותר ולא תחטא אליה.
רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח, (דברים כג) כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ
מִתְּחִלָּה בְּקָרֵב מִחֲנֶה לְהַצִּילְךָ וְגו'. כִּי ה'
אֱלֹהֶיךָ - זו השְׂכִינָה שֶׁנִּמְצְאָת עִם
יִשְׂרָאֵל, וְכָל שָׁבִין בְּגָלוּת, לְהִגָּן עֲלֵיהֶם

וְעַל דָּא וְהָיָה מַחְנִיךְ קָדוֹשׁ, דְּבָעֵי בֵּר נֶשׁ דִּלָּא
 יִסְתָּאב בְּחֻבּוּי, וַיַּעֲבֵר עַל פִּתְגָמֵי אוֹרֵייתָא.
 דָּאֵי עָבִיד הָכִי, מִסְּאָבִין לִיה, כְּמָה דְכְּתִיב וְנִטְמַתָּם
 בָּם, בְּלֹא א'. וְתֵאנָא, מָאֲתָן וְתַמְנִיא וְאַרְבַּעִין
 שְׁיִיפִין בְּגוּפָא, וְכִלְהוּ אֶסְתַּאבֵּן, כִּד אִיהוּ אֶסְתַּאב.
 כְּלוּמַר, כִּד בָּעֵי לְאֶסְתַּאבָּא.

וְעַל דָּא, וְהָיָה מַחְנִיךְ קָדוֹשׁ. מָאֵי מַחְנִיךְ, אֲלִין
 אֵינּוֹן שְׁיִיפֵי גוּפָא. וְלֹא יֵרָאָה בְּךָ עֲרוֹת דְּבֵר,
 מָאֵי עֲרוֹת דְּבֵר. עֲרִייתָא נּוֹכְרָאָה דְּהֵאֵי (ס"א
 דְּהוּ) דְּבֵר רִמּוֹ, כְּמָה דְּאוּקִימָנָא. דָּאֵי הָכִי, וְשָׁב
 מֵאַחֲרֵיךְ וּדְאֵי. וְעַל דָּא עֲרוֹת אִשְׁתְּ אָבִיךָ לֹא
 תִּגְלֶה. מָאֵי טַעמָא. בְּגִין דְּכְּתִיב עֲרוֹת אָבִיךָ הִיא,
 כְּמָה דְּאוּקִימָנָא.

לשון הקודש

כְּשֶׁהוּא נִטְמָא. כְּלוּמַר, כְּשֶׁהוּא רוּצָה
 לְהִטְמָא.

וְעַל כֵּן וְהָיָה מַחְנִיךְ קָדוֹשׁ. מַה זֶה
 מַחְנִיךְ? אֵלּוּ הֵם אֵיבְרֵי הַגּוּף. וְלֹא יֵרָאָה
 בְּךָ עֲרוֹת דְּבֵר, מַה זֶה עֲרוֹת דְּבֵר? עֲרוֹה
 נִכְרִיָּה שְׁזֵה (שְׁזוּא) דְּבֵר רִמּוֹ, לְדְבֵר הַזֶּה,
 כְּמוֹ שְׁבִאֲרָנוּ. שְׂאֵם כְּךָ, וְשָׁב מֵאַחֲרֵיךְ
 וּדְאֵי. וְעַל כֵּן עֲרוֹת אִשְׁתְּ אָבִיךָ לֹא
 תִּגְלֶה. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שְׁכָתוּב עֲרוֹת
 אָבִיךָ הוּא, כְּמוֹ שְׁבִאֲרָנוּ.

וְגוֹזְרִים עֲלֵיהֶם כְּמָה גְּזֵרוֹת רַעוּת.
 וּכְשֶׁהֵם שָׁבִים אֵלֶיהָ, הִיא מְשַׁבֶּרֶת הַכַּחַ
 וְהַתְקַף שֶׁל שׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל וְנִפְרַעַת לָהֶם
 מִן הַכֹּל.

וְעַל כֵּן וְהָיָה מַחְנִיךְ קָדוֹשׁ, שְׁצָרִיךְ
 אָדָם שְׁלֹא יִטְמָא בְּחִטָּאֵיו וַיַּעֲבֵר עַל
 דְּבָרֵי תוֹרָה. שְׂאֵם הוּא עוֹשֶׂה כְּךָ,
 מִטְמָאִים אוֹתוֹ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב וְנִטְמַתָּם
 בָּם, בְּלֵי א'. וְלִמְדָנוּ, מֵאֲתִים אַרְבָּעִים
 וּשְׁמוֹנֶה אֵיבְרִים בְּגוּף, וְכֻלָּם נִטְמָאִים

תֵּאָנָא, עַל תַּלְת מַלִּין מִתְעַבְבִּין יִשְׂרָאֵל
בְּגִלוּתָא. עַל דְּעַבְדִּין קָלָנָא בְּשִׁכְנִיתָא
בְּגִלוּתָא. וּמַהֲדָרִי אֲנִפִּיָּהּ מִן שְׁכִינְתָּא, וְעַל
דְּמִסְאֲבִי גְרַמִּיָּהּ קָמִי שְׁכִינְתָּא. וְכִלְהוּ אוֹקִימָנָא
בְּמִתְנִיתָא דִּילָן.

רַבִּי אָבָא, הָוָה אָזִיל לְקַפּוּטְקִיָּא, וַהֲוָה עֲמִיה רַבִּי
יוֹסִי. עַד דַּהּוּ אָזִיל, חָמוּ חַד בַּר נָשׁ, דַּהּוּה
אֲתִי, וְרִשִּׁמָּא חַד בְּאַנְפּוּי. אָמַר רַבִּי אָבָא, נִסְטִי
מִהָאִי אוֹרְחָא, דִּהָא אֲנִפּוּי דִּדִּין אֶסְהִידוּ עָלֶיהָ,
דְּעֵבֶר בְּעָרִיתָא דְּאוּרִיתָא, בְּגִינִי בִּךְ אֲתִרְשִׁים
בְּאַנְפּוּי. אָמַר לִיה רַבִּי יוֹסִי, אִי הָאִי רִשִּׁמָּא הָוָה
לִיה בַּד הָוָה יִנּוּקָא, מָאִי עָרִיתָא אֲשַׁתְּבַח בֵּיתָא.
אָמַר לִיה, אָנָּא חֲמִינָא בְּאַנְפּוּי, דְּאֶסְהִידוּ
בְּעָרִיתָא דְּאוּרִיתָא.

לשון הקודש

איש אחד שהיה בא עם רשם אחד
בפניו. אמר רבי אבא, נסטה מהדרך
הזו, שהרי פניו של זה מעידים עליו
שעבר על ערוה של התורה, כי כך רשום
בפניו. אמר לו רבי יוסי, אם הרשם הזה
היה לו בשהיה תינוק, איזו ערוה תמצא
בו? אמר לו, אני רואה בפניו שמעידים
על ערוה של התורה.

למדנו, על שלשה דברים
מתעבבים ישראל בגלות: על
שעושים קלון בשכינה בגלות,
ומחזירים פניהם מהשכינה, ועל
שמטמאים את עצמם לפני השכינה,
ואת כלם בארנו במשנתנו.
רבי אבא היה הולך לקפוטקיא, והיה
עמו רבי יוסי. עד שהיו הולכים, ראו

קָרָא לִיה רַבִּי אָבָא, אָמַר לִיה אִימָא מְלָה, הָאִי
 רְשִׁימָא דְאַנְפָּךְ, מַה הוּא. אָמַר לוֹן,
 בְּמִטּוֹתָא מְנִיכוּ, לָא תַעֲנִישׁוּ יִתִּיר לְהֵהוּא בַר נָשׁ,
 דִּהָא חֻבּוּי קָא גָרְמוּ לִיה. אָמַר רַבִּי אָבָא מַהוּ.
 אָמַר לִיה, יוֹמָא חַד חֲזִינָא אָזִיל בְּאַרְחָא אֲנִי
 וְאַחֲתִי, שְׂרִינָא בְּחַד אוֹשְׁפִיזָא, וְרוֹינָא חֲמָרָא, וְכָל
 תַּהוּא לִילִיא אַחִידָנָא בְּאַחֲתִי. בְּצַפְרָא קִמְנָא,
 וְאוֹשְׁפִיזָאִי קָטַט בְּחַד גַּבְרָא, עֵילָנָא בִּינִייהוּ, וְקִטְרוּ
 לִי דָא מַהֲאִי גִיסָא, וְדָא מַהֲאִי גִיסָא, וְרְשִׁימָא דָא
 הָוָה עֵיל לְבִי מוֹחָא, וְאַשְׁתַּוְּבָנָא עַל יְדָא דְחַד
 אֲסִיָּא דְאִית בְּגִוּוֹן.

אָמַר לִיה, מָאן הוּא אֲסִיָּא. אָמַר לִיה, רַבִּי
 שְׁמֵלָאִי הוּא. אָמַר לִיה מָאִי אַסְוֹתָא יְהִב
 לָךְ. אָמַר לִיה אַסְוֹתָא דְנַפְשָׁא. וּמַהֲהוּא יוֹמָא
 אַהֲדַרְנָא בְּתַשׁוּבָה. וּבְכָל יוֹמָא חֲזִינָא אַנְפָּאִי בְּחַד

לשון הקודש

המלון התקוטט עם איש אחר, ונכנסתי
 ביניהם, וקשרו אותי זה מצד זה וזה מצד
 זה, והרשם הזה היה נכנס למת, ונצלתי
 על ידי רופא אחד שיש בתוכנו.

אָמַר לוֹ, מִי הָרופָא? אָמַר לוֹ, זֶה רַבִּי
 שְׁמֵלָאִי. אָמַר לוֹ, אִיזוּ רְפוּאָה נָתַן לָךְ?
 אָמַר לוֹ, רְפוּאָת הַנַּפֶּשׁ. וּמֵאוּתוּ יוֹם
 חֲזַרְתִּי בְּתַשׁוּבָה. וּבְכָל יוֹם אֲנִי רוֹאֶה אֶת

קָרָא לוֹ רַבִּי אָבָא, אָמַר לוֹ, אָמַר דְּבַרְךָ,
 הָרֶשֶׁם הַזֶּה שֶׁבִּפְנִיךָ מַה זֶה? אָמַר לָהֶם,
 בִּבְקֶשֶׁה מִכֶּם, אֵל תַּעֲנִישׁוּ יוֹתֵר אֶת
 אוֹתוֹ אֲדָם, שְׁתֵּרִי חֲטָאִיו גָּרְמוּ לוֹ. אָמַר
 רַבִּי אָבָא, מַהוּ? אָמַר לוֹ, יוֹם אֶחָד הָיִיתִי
 הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ אֲנִי וְאַחֲוִתִּי, וְשִׁהֲיֵנוּ בְּמִלּוֹן
 אֶחָד וְשִׁתִּיתִי זֵינן, וְכָל אוֹתוֹ הִלְיֵלָה
 אַחֲוִתִּי בְּאַחֲוִתִּי. בִּבְקָר קִמְנֵנּוּ, וּבַעַל בֵּית

חִיזוּ, וּבְכִינָא קָמִי קֹדֶשׁא בְּרִידָּהּ הוּא, דִּהוּא רַבּוֹן
עַלְמִין עַל תְּהוּא חוּבָה. וּמַאיִנּוֹן דְּמַעִין אֶסְחִינָא
אַנְפָּאִי. אָמַר רַבִּי אַבָּא, אִי לָאוּ דְאַתְמַנֵּעַ מִנָּךְ
תְּשׁוּבָה, אַעֲבִרְנָא מֵאַנְפָּךְ תְּהוּא רְשִׁימָא. אָבִל
קָרִינָא עָלֶיךָ, ^(ישעיה ו) וְסָר עֲוֹנָךְ וְחָטְאֲתָךְ תִּכְפֹּר.
אָמַר לִיה, תִּלְת זְמַנִּין אִימָא. אָמַר לִיה תִּלְת זְמַנִּין,
וְאַתְעֵבֵר רְשִׁימָא.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, וְדָאִי מֵאַרְךָ הָא בָּעָא לְאַעֲבִרָא
מִנָּךְ, דְּוְדָאִי בְּתִשְׁבּוּבָה אֲשֶׁתִּבְחַת. אָמַר לִיה,
נְדָרְנָא מַהֲאִי יוֹמָא לְאַתְעֵסְקָא בְּאוֹרֵייתָא יִמָּא
וְלִילִיָא. אָמַר לִיה, מַה שְּׁמָךְ. אָמַר לִיה אֶלְעֶזֶר.
אָמַר לִיה אֵל עֶזֶר, וְדָאִי שְׁמָא גָרִים, דְּאַלְהָךְ
סִייעָךְ, וְהוּא בְּסַעֲדָךְ, שְׁדִרִיָּה רַבִּי אַבָּא וּבְרַבִּיָּה.

לשון הקודש

והרשם עבר.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, וְדָאִי אֲדוֹנָךְ רָצָה
לְהַעֲבִירוּ מִמָּךְ, שְׁוֹדָאִי נִמְצְאָתָ בְּתִשְׁבּוּבָה.
אָמַר לוֹ, נְדָרְתִּי מִהִיּוֹם הַזֶּה לְעַסֵּק בְּתוֹרָה
יוֹמָם וְלַיְלָה. אָמַר לוֹ, מַה שְּׁמָךְ? אָמַר לוֹ,
אֶלְעֶזֶר. אָמַר לוֹ, אֵל עֶזֶר, וְדָאִי שְׁהֶשֶׁם
גָרִים שְׁאַלְקִיךָ סִיעַ לָךְ וְהִיָּה בְּעֶזְרָךְ. שְׁלַח
אוֹתוֹ רַבִּי אַבָּא וּבְרַךְ אוֹתוֹ.

פְּנִי בְּמִרְאָה אַחַת, וְאֲנִי בּוֹכָה לְפָנֶי
הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
עַל אוֹתוֹ הַחֲטָא, וּמֵאוֹתָן דְּמַעוֹת רַחֲמֵי
פְּנִי. אָמַר רַבִּי אַבָּא, אִם לֹא שְׁנַמְנַעָה
מִמָּךְ תְּשׁוּבָה, הִיִּיתִי מַעֲבִיר מִפְּנֶיךָ אֶת
אוֹתוֹ הַרְשָׁם, אָבִל אֲנִי קוֹרָא עָלֶיךָ, ^{(ישעיה}
^{ו)} וְסָר עֲוֹנָךְ וְחָטְאֲתָךְ תִּכְפֹּר. אָמַר לוֹ,
אָמַר שְׁלֹשׁ פְּעָמִים. אָמַר לוֹ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים

לְזַמְנָא אַחֲרָא, הָוָה רַבִּי אַבָּא אָזִיל לְגַבִּי רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, עָאֵל בְּמַאתִיָּה, אֲשַׁכְּחִיָּה דְּהָוָה
 יְתִיב וְדָרִישׁ, (תהלים צב) אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדַע וְכִסִּיל לֹא
 יָבִין אֶת זֹאת. אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדַע וְגו', בְּמָה טַפְשִׁין
 אֵינּוֹן בְּנֵי עֲלָמָא, דְּלֹא מִשְׁגִּיחִין וְלֹא יֵדְעִין וְלֹא
 מִסְתַּכְּלִין לְמַנְדַּע אֲוִרְחוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, עַל
 מַה קְיָיִמִין בְּעֲלָמָא. מָאן מַעֲכָב לְחוּ לְמַנְדַּע,
 טַפְשׁוּתָא דְּלַחוּן. בְּגִין דְּלֹא מִשְׁתַּדְּלִי בְּאֲוִרֵייתָא,
 דְּאִילוּ הָווּ מִשְׁתַּדְּלִי בְּאֲוִרֵייתָא יִנְדְּעוֹן אֲוִרְחוּי
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא.

וְכִסִּיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת, דְּלֹא מִסְתַּכֵּל וְלֹא
 יֵדַע (דף ע"ו ע"א) נִימוּסֵי דְּזֹאת בְּעֲלָמָא. (דאף על
 צב) דְּדָאִין עֲלָמָא בְּדִינּוּי וְחֲמָאן לְדִינּוּי דְּהָאִי זֹאת,
 דְּמָטָאן עַל בְּנֵי נָשָׂא דְּאֵינּוֹן זַכָּאִין, וְלֹא מָטָאן עַל
 רְשִׁיעֵיָא חֲיִיבִין, דְּעֵבְרִין עַל פְּתָגְמֵי אֲוִרֵייתָא,

לשון הקודש

מִי מַעֲכָב אוֹתָם לְדַעַת? טַפְשׁוּתָם,
 כִּי לֹא עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה. שְׁאֵלוּ עוֹסְקִים
 בַּתּוֹרָה, הֵיוּ יוֹדְעִים אֶת דְּרָכֵי הַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא.

וְכִסִּיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת, שְׁלֹא מִתְבּוֹנֵן
 וְלֹא יוֹדֵעַ הַהֲנֵהגוֹת שֶׁל זֹאת בְּעוֹלָם. (שאף
 על צב) שֶׁדֵּן אֶת הָעוֹלָם בְּדִינּוּי וְרוֹאִים אֶת
 דִּינֵיהָ שֶׁל זֹאת הוּא שְׁמַנְיָעִים לְבְנֵי אָדָם

בְּפַעַם אַחֲרֵת הָיָה רַבִּי אַבָּא הוֹלֵךְ אֶל
 רַבִּי שְׁמַעוֹן, נִכְנָס לְעִירוֹ, מֵצֵא אוֹתוֹ
 שֹׁהֵיָה יוֹשֵׁב וְדוֹרֵשׁ (תהלים צב) אִישׁ בַּעַר
 לֹא יֵדַע וְכִסִּיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת. אִישׁ
 בַּעַר לֹא יֵדַע וְגו', בְּמָה טַפְשִׁים אוֹתָם
 בְּנֵי הָעוֹלָם שְׁלֹא מִשְׁגִּיחִים וְלֹא יוֹדְעִים
 וְלֹא מִסְתַּכְּלִים לְדַעַת אֶת דְּרָכֵי הַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא עַל מַה הֵם עוֹמְדִים בְּעוֹלָם,

דְּכַתִּיב, (תהלים צב) בְּפָרוּחַ רְשָׁעִים כָּמוֹ עֵשֶׂב וְגו'. דְּהֵאִי
עָלְמָא יִרְתִּין לִיה בְּכָל סְטְרוֹי, וְדִינִין לָא כְּטוֹן עָלּוּי
בְּהֵאִי עָלְמָא. וְאַלְמָלָא דְדוֹד מְלָכָא אוֹדְעִיה
בְּסוּפִיה דְקָרָא, לָא יִדְעִינן, דְּכַתִּיב לְהַשְׁמַדָּם עַדִּי
עַד, לְשִׁיצָאָה לְחוּן מִתְּהוּא עָלְמָא, וְלִמְחִי עֲפָרָא
תַּחוּת רַגְלֵיהוֹן דְּצַדִּיקָיָא, דְּכַתִּיב, (מלאכי ג) וְעִסּוֹתָם
רְשָׁעִים כִּי יִהְיוּ אֶפֶר תַּחַת רַגְלֵיכֶם.

תְּנו פֶּתַח וְאָמַר, (איוב טז) וַיָּקָם כִּי כִחְשִׁי בְּפָנֵי יַעֲנָה.
בְּמֵאֵי קָא מִיִּירִי. אֱלָא, זַכָּאָה חוֹלְקִיה דְּבֵר נָשׁ
דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא, לְמַנְדַּע אוֹרְחוֹי דְקוֹדֶשָׁא
בְּרִידָא הוּא. דְּכָל מָאן דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא, כְּאֵלוֹ
אַשְׁתַּדֵּל בְּשָׁמִיָּה מִכּוּשׁ. מַה שָׁמִיָּה דְקוֹדֶשָׁא בְּרִידָא
הוּא עֶבֶד נִימוּסִין. אוֹף אוֹרֵייתָא חָכִי נָמוּ. תָּא
חַיִּי, הֵאִי מָאן דְּעֵבֶר עַל פִּתְגָמֵי אוֹרֵייתָא, אוֹרֵייתָא

לשון הקודש

הַצַּדִּיקִים, שְׁכֵתוֹב (מלאכי ג) וְעִסּוֹתָם רְשָׁעִים
כִּי יִהְיוּ אֶפֶר תַּחַת רַגְלֵיכֶם.

עוֹד פֶּתַח וְאָמַר, (איוב טז) וַיָּקָם כִּי כִחְשִׁי
בְּפָנֵי יַעֲנָה. בְּמַה מְדַבֵּר? אֱלָא אֲשֶׁרִי
חִלְקוֹ שֶׁל אָדָם שְׂמִשְׁתַּדֵּל בַּתוֹרָה לְדַעַת
אֶת דְּרָכֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. שְׂכָל מִי
שְׂמִשְׁתַּדֵּל בַּתוֹרָה, כְּאֵלוֹ הַשְׁתַּדֵּל בְּשִׁמּוֹ
מִכּוּשׁ. מַה שִּׁמּוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
עוֹשֶׂה הַנְּהַגוֹת, אֵף הַתוֹרָה גַּם כֵּן. בֵּא

שֶׁהֶם צַדִּיקִים, וְלֹא מְגִיעִים עַל הָרְשָׁעִים
הַחַיִּיבִים שְׂעוּבִים עַל דְּבָרֵי הַתוֹרָה,
שְׁכֵתוֹב בְּפָרוּחַ רְשָׁעִים כָּמוֹ עֵשֶׂב וְגו'.
שְׂאֵת הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם יוֹרְשִׁים אוֹתוֹ בְּכָל
צַדִּדּוֹ, וְהַדִּינִים לֹא מְגִיעִים אֲלֵיהֶם
בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְאַלְמָלָא שְׂדוֹד הַמֶּלֶךְ הוֹדִיעַ
אוֹתוֹ בְּסוּף הַכְּתוּב, לֹא הִינֵנו יוֹדְעִים,
שְׁכֵתוֹב לְהַשְׁמַדָּם עַדִּי עַד, לְהַשְׁמִידָם
מֵאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וְשִׁיְהִיו עֶפֶר תַּחַת רַגְלֵי

סִלְקָא וְנִחַתָּא וְעַבְדָּא בִּיהַּ בְּבֵר נָשׁ רְשִׁימִין בְּאַנְפּוּי,
בְּגִין דִּיסְתַּבְּלוֹן בִּיהַּ עֲלָאִי וְתַתָּאִי, וְכִלְהוּ אוֹשְׁדָן
לְוֹטִין עַל רִישִׁיהַּ.

וְתַאנָּא, כָּל אֵינוֹן עֵינֵי יִי, דְּאֲזִלִּין וְשֹׂאטִין
בְּעֵלְמָא לְמַנְדַּע אוֹרְחֵי דְבְּנֵי נָשָׁא,
כִּלְהוֹן זְקַפִּין עֵינִין, וּמִסְתַּבְּלוֹן בְּאַנְפּוּי דְּהֵהוּא בֵּר
נָשׁ, וְחִמָּאן לָהּ, וְכִלְהוּ פִּתְחִין עָלֶיהָ וְוִי וְוִי.
לִיהַּ בְּהֵאִי עֲלָמָא, וְוִי לִיהַּ בְּעֵלְמָא דְּאֵתִי. אִסְתַּלְקוּ
מִסּוּחֲרָנִיָּה דְּפִלְגִּנָּא, דְּהֵא סְהֵדוּתָא בְּאַנְפּוּי, וְרוּחָא
דְּמִסְאָבָא שְׂרִיא עֲלוּי. וְכָל אֵינוֹן יוֹמִין דְּאִשְׁתַּבַּח
רְשִׁימוֹ בְּאַנְפּוּי לְסְהֵדוּתָא, אִי אוֹלִיד בֵּר, אֲשֶׁלִּיף
לִיהַּ רוּחָא מִסְטָרָא דְּמִסְאָבָא. וְאֵלִין אֵינוֹן חֲתִיבֵי
דְּרָא, תְּקִיפֵי אֲנָפִין, דְּמֵאֲרִיחֹן שָׁבִיק לָהּ בְּהֵאִי
עֲלָמָא, לְשִׁיצָאָה לָהּ בְּעֵלְמָא דְּאֵתִי.

לשון הקודש

פּוֹתְחִים עָלָיו: וִי וִי. אוֹי לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה,
וְאוֹי לוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא. הִסְתַּלְקוּ מִסְבִּיב
לְפָלֹגִי, שְׁהֲרֵי עֲדוּת בְּפָגְיוֹ, וְרוּחַ טְמֵאָה
שׁוֹרָה עָלָיו. וְכָל אוֹתָם יָמִים שְׁנִמְצָא
רָשָׁם בְּפָגְיוֹ לְעֲדוּת, אִם מוֹלִיד בֶּן, הוּא
שׁוֹלֵף לוֹ רוּחַ מִצַּד הַטְּמֵאָה, וְאֵלּוֹ הֵם
הַרְשָׁעִים שֶׁל הַדּוֹר, עֲזִי הַפְּגִים, שֶׁרַבּוֹנָם
עוֹזֵב אוֹתָם בְּעוֹלָם הַזֶּה לְהַשְׁמִידָם
לְעוֹלָם הַבָּא.

וְרָאָה, מִי שֶׁעוֹבֵר עַל דְּבָרֵי תּוֹרָה,
הַתּוֹרָה עוֹלָה וְיוֹרֶדֶת וְעוֹשָׂה בְּאָדָם
רְשׁוּמִים בְּפָגְיוֹ, כְּדֵי שִׁיסְתַּבְּלוּ בּוֹ
עֲלִיזוֹנִים וְתַחֲתוֹנִים, וְכֻלָּם שׁוֹפְכִים
קָלָלוֹת עַל רֵאשׁוֹ.

וְלַמְדָּנוּ, כָּל אוֹתָם עֵינֵי ה' שֶׁהוֹלְכִים
וּמְשׁוֹטְטִים בְּעוֹלָם לְדַעַת אֶת דְּרָכֵי בְּנֵי
אָדָם, כֻּלָּם זֻזְקִפִּים עֵינִים וּמִסְתַּבְּלִים
בְּפָגְיוֹ אוֹתוֹ הָאִישׁ, וְרוּאִים אוֹתָם, וְכֻלָּם

תַּנִּינָן, הֵאֵי צְדִיקָא זַכָּא דְאַשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא
 יִמָּא וְלִילְיָא, קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא מְשִׁיךְ
 עָלֶיהָ חַד חוּטָא דְחֶסֶד, וְאַתְרָשִׁים לִיה בְּאַנְפּוּי,
 וּמַהֲהוּא רְשִׁימָא דְחִלִּי עֲלָאי וְתַתָּאי. הָכִי נָמִי
 מָאן דְּעֵבֶר עַל פְּתַנְמִי אוֹרֵייתָא, מִשְׁכָּאן עָלֶיהָ
 רוּחָא דְמִסְאַבָּא, וְאַתְרָשִׁים לִיה בְּאַנְפּוּי, וּמַנִּיה
 עֶרְקִין עֲלָאי וְתַתָּאי. וְכָלֹא מִכְרִיז עָלֶיהָ, אֶסְתַּלְקוּ
 מִסְחָרְנִיה דְּפִלְנָא, דְּעֵבֶר עַל פְּתַנְמִי אוֹרֵייתָא,
 וְעַל פְּקוּדֵי דְמֵאֲרִיה, וְוִי לִיה, וְוִי לְנַפְשִׁיהָ. הֵאֵי
 אֲשֶׁלִּיף רוּחָא דְמִסְאַבָּא, דְאַשְׁתַּבַּח עֲמִיהָ, וְאוֹרִית
 לִיה לְבָרִיהָ, וְהֵאֵי הוּא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא לִית
 לִיה בִּיה חוּלְקָא, וְשָׁבִיק לִיה, לְשִׁיעָאָה לִיה
 לְעֵלְמָא דְאַתִּי.

אָמַר לִיה רַבִּי אַבָּא, שְׁפִיר קְאָמְרַת, מִנָּא לָךְ
 הָאֵי. אָמַר לִיה הָכִי אוֹלִיפְנָא. וְאוֹלִיפְנָא,

לשון הקודש

וְתַחְתּוֹנִים. וְכָלֹם מִכְרִיזִים עָלֶיהָ: הֶסְתַּלְקוּ
 מִסְבִּיב לְפִלְנִי, שְׁעֵבֶר עַל דְּבָרֵי תוֹרָה
 וְעַל מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ. אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ! הָרִי
 שְׁלַף רוּחַ טְמֵאָה שְׁנִמְצָאָת עִמּוֹ וְהוֹרִישָׁהּ
 לְבָנּוֹ, וְנָהוּ שֶׁהַקּוֹדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵין לוֹ בּוֹ
 חֶלֶק, וְעוֹזֵב אוֹתוֹ לְהַשְׁמִידוֹ לְעוֹלָם הַבָּא.
 אָמַר לוֹ רַבִּי אַבָּא, יָפָה אָמַרְתָּ, אָבֵל

שְׁנִינּוּ, הַצְדִּיק הַזֶּה שֶׁמִּשְׁתַּדַּל
 בַּתּוֹרָה יוֹמָם וְלַיְלָה, הַקּוֹדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מוֹשֵׁךְ עָלָיו חוּט אֶחָד שֶׁל חֶסֶד וְנֶרֶשֶׁם לוֹ
 בְּפָנָיו, וּמֵאוֹתוֹ רֶשֶׁם פּוֹחֲדִים עָלֵינוּ
 וְתַחְתּוֹנִים. כֵּךְ גַּם מִי שֶׁעוֹבֵר עַל דְּבָרֵי
 תּוֹרָה, מוֹשְׁכִים עָלָיו רוּחַ טְמֵאָה וְנֶרֶשֶׁם
 לוֹ בְּפָנָיו, וּמִמֶּנּוּ בּוֹרְחִים עָלֵינוּ

יְהִי יְרוּתָא בִּישָׁא, אַחֲסִינוּן בְּלָהוּ בְּנוֹי, אִי לָא יתוּבוּן, דְּהָא לִית מְלָה קִיַּמָּא קָמִי תְּשׁוּבָה. וְאַנָּה חֲבִי אוֹלִיפְנָא, דְּאַסְנוּתָא דָּא יַהֲבוּ לִי זְמַנָּא חֲדָא, דְּהִיוֹנָא רְשִׁים בְּאַנְפָּאי, וְיוֹמָא חַד הִיוֹנָא אָזִיל בְּאוֹרְחָא, וְאַעֲרַעְנָא בְּחַד זַבְּאָה, וְעַל יְדוֹי אֶתְעַבְרָ מִנְּאִי הָהוּא רְשִׁימָא. אָמַר לִי, מַה שְּׁמָךְ. אָמַר לִיה אֶלְעָזַר, וְקָרִי עָלִי אֶלְעָזַר אַחֲרָא. אָמַר לִיה, בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, דְּחִמִּינָא לָךְ, וְזַכִּינָא לְמַחֲמִי לָךְ בְּחֵאי. זַבְּאָה חוֹלְקָךְ בְּעֶלְמָא דִּין וּבְעֶלְמָא דְאַתִּי, (אָמַר לִיה) אָנָּה הוּא דְאַעֲרַעְנָא לָךְ.

אַשְׁתַּטַּח קָמִיה, אֵייתִיה לְבֵיתִיה, אֶתְקִין קָמִיה קוֹרְטִיסָא (ס"א מְרַבּוּסָא) **דְּנִהָמָא, וּבִשְׂרָא דְעֵגְלָא תְּלִיתָאָה. בְּתַר דְּאַכְלוּ, אָמַר לִיה הָהוּא גִבְרָא, רַבִּי, אִימָא לִי חַד מְלָה, חֲדָא תוֹרָתָא סוּמְקָא אִית לִי, אִימָא דְעֵגְלָא דְבִישְׂרָא דָּא**

לשון הקודש

אָמַרְתִּי לוֹ, אֶלְעָזַר, וְקָרָא עָלִי אֶלְעָזַר אַחֲרָ. אָמַר לוֹ, בְּרוּךְ הַרְחֵמֵן שְׂרָאִיתִי אוֹתָךְ וְזַכִּיתִי לְרֹאוֹתְךָ בְּזָה. אֲשֶׁרִי חֲלַקְךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. (אָמַר לוֹ) אָנִי הוּא שְׁפַגְשְׁתִּי בְּךָ.

חֲשַׁתַּטַּח לְפָנָיו וַהֲבִיאוּ לְבֵיתוֹ. הִתְקִין לְפָנָיו חֶלֶת (מְרַבּוּסָא) **לֶחֶם וּבִשָּׁר שֶׁל עֵגְלָה מְשֻׁלֶּשֶׁת.** אַחֲרָ שְׁאַכְלוּ, אָמַר לוֹ אוֹתוֹ

מִנֵּין לָךְ אֵת זֶה? אָמַר לוֹ, כִּךָ לְמַדְתִּי, וְלְמַדְתִּי שֶׁהִירָשָׁה הָרַעָה הִזּוּ יוֹרְשִׁים כָּל בְּנוֹי, אִם לֹא שִׁישׁוּבוּ, שְׁחָרִי אֵין דְּבַר שְׁעוּמַד לְפָנֵי תְּשׁוּבָה. וְאַנִּי כִּךָ לְמַדְתִּי, שְׂרַפּוּאָה זֶה נִתְּנָה לִי פַּעַם אַחַת, שֶׁהֵייתִי רְשׁוּם בְּפָנֵי, וְיוֹם אַחֵד הֵייתִי הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ וּפַגְשְׁתִּי צַדִּיק אַחֵר, וְעַל יְדוֹ עֲבַר מִמֶּנּוּ אוֹתוֹ הָרִשָּׁם. אָמַר לִי, מַה שְּׁמָךְ?

דְּאֵכִילָנָא, וַיּוֹמַר חַד עַד לָא אֶתְעַבְרַת וְאוֹלִידַת,
אֵזִילָנָא בִּתְרָאָה לְמַרְעָא לְמַדְבָּרָא, עַד דְּדַבְרָנָא לָהּ
אֲעֵבֶר קָמַאי חַד גִּבְרָא, אָמַר לֵיהּ, מַה שְּׂמָה
דִּתּוֹרְתָא דָּא. אָמִינָא, מִן יוֹמָא דְּאֶתִּילִידַת לָא
קָרִינָא לָהּ בְּשִׁמָּא. אָמַר לֵיהּ, בֵּת שְׁבַע אִם שְׁלֹמָה
אֶתְקַרִי, אִי תּוֹכָה לְכַפְרָה. וְאַנָּא בְּעוֹד דְּאֶהְדְּרָנָא
רִישָׁאִי, לָא חֲמִינָא לֵיהּ, וְחִיכְנָא מִתְּהוּא מִלָּה. (דף

ע"ו ע"ב)

וְהַשְׁתָּא דְּזֻכִּינָא בְּאוֹרֵייתָא, אֶתְעַרְנָא עַל תְּהִיא
מִלָּה, וּמִן יוֹמָא דְּאֶתְפָּטֵר רַבִּי שְׁמֵלָאִי
מִתְּכָא, לָא תָּזַח בַּר נָשׁ דִּינְהִיר לֶן בְּאוֹרֵייתָא
בְּוֹתִיָּה. וְאַנָּא דְּחִילָנָא לְמִימַר מִלָּה דְּאוֹרֵייתָא
דְּלֹא אוֹלִיפְנָא. וּמִלָּה דָּא דְּאֶסְתַּבְּלָנָא דְּמִלָּה
דְּחֻכְמָתָא הִיא, וְלֹא יִדְעָנָא. אָמַר לֵיהּ, וְדָאִי מִלָּה
דְּחֻכְמָתָא הִיא, וְרַמְיָא עֲלָאָה הִיא לְעִילָא וּלְתַתָּא.

לשון הקודש

תּוֹכָה לְכַפְרָה. וְאַנָּא, בְּעוֹד שְׁתַּחֲוֵרְתִּי
אֶת רֹאשִׁי, לֹא רִאִיתִי אוֹתוֹ, וְצַחֲקִיתִי
מֵאוֹתוֹ הַדְּבָר.

וְעַכְשָׁו שְׁזֻכִּיתִי בַּתּוֹרָה, הַתְּעוֹרְרִיתִי עַל
הַדְּבָר הַהוּא, וּמִיּוֹם שְׁנַפְטֵר מִכָּאן רַבִּי
שְׁמֵלָאִי, לֹא הָיָה אִישׁ שְׂאִיר לָנוּ בַּתּוֹרָה
כְּמוֹתוֹ, וְאַנִּי פְּחַדְתִּי לוֹמַר דְּבַר תּוֹרָה
שְׁלֹא לְמַדְתִּי. וְהַדְּבָר הַזֶּה שְׁתַּכְּפַלְתִּי
שְׁדָּבֵר חֻכְמָה הוּא, וְלֹא יִדְעָתִי. אָמַר לוֹ,

הָאִישׁ: רַבִּי, אָמַר לִי דְּבַר אֶחָד, פָּרָה
אֲדַמָּה יֵשׁ לִי, אָמַר שֶׁל הָעֵגֹל שְׁמָת
בְּשָׂרוֹ זֶה עֲתָה אֲכַלְנוּ, וַיּוֹם אֶחָד טָרַם
שֶׁהַתְּעַבְרָה וְהוֹלִידָהּ, הִלְכֵתִי אַחֲרֶיהָ
לְמַרְעָה בַּמִּדְבָּר, בְּעוֹד שְׂאִנִּי מִנְהִיג
אוֹתָהּ עֹבֵר לִפְנֵי אִישׁ אֶחָד, אָמַר לִי,
מַה שְּׂמָה שֶׁל הַפָּרָה הַזֹּאת? אֲמַרְתִּי, מִיּוֹם
שְׁנוֹלְדָהּ לֹא קָרָאתִיהָ בְּשֵׁם. אָמַר לִי,
הִיא נִקְרְאת בֵּת שְׁבַע אִם שְׁלֹמָה, אִם

אָבֵל תָּא חַיִּי, בֵּת שֶׁבַע אֶתְקָרִי מִמָּשׁ בְּרֹזָא
 דְּחֻכְמָתָא. בְּגִין כֶּךָ כְּתִיב בְּה כֹּלָא בְּשֶׁבַע.
 שֶׁבַע פְּרוֹת. שֶׁבַע שְׂרָפוֹת. שֶׁבַע הַזֹּאוֹת. שֶׁבַע
 כְּבוֹסִים. שֶׁבַע טַמְאִים. שֶׁבַע טְהוֹרִים. שֶׁבַע כְּהָנִים.
 וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּחוֹשְׁבֵּנָא דְהָא כְּתִיב, וַיְדַבֵּר יי' אֶל
 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְגו'. וְשִׁפִּיר קֹאמֵר הָהוּא גִבְרָא, דֹּאמֵר
 בֵּת שֶׁבַע, וְכֹלָא רֹזָא דְחֻכְמָתָא הִיא.

אָמַר לִיה, בְּרִיד רַחֲמָנָא דְשִׁמְעֵנָא מְלָה דָא. בְּרִיד
 הוּא דְהָא אֶקְדִּים לִי שָׁלָם בְּקִדְמִיתָא, לְמִזְפִּי
 לְהָאִי. דְכְּתִיב ^(ישעיה נז) שָׁלוֹם שָׁלוֹם לְרַחוּק וּלְקָרוֹב
 אָמַר יי'. אֲנָא פִד הַיֵּינָא רַחוּק, קִדְשָׁא בְרִיד הוּא
 אֶקְדִּים לִי שָׁלָם לְמִתְּנֵי קָרוֹב. קָרָא עָלֶיהָ רַבִּי
 אַבְא, ^(שמואל א כה) אַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם וְכֹל אֲשֶׁר
 לְךָ שָׁלוֹם.

לשון הקודש

שָׁל חֻכְמָה.

אָמַר לו, בְּרוּךְ הַרְחֵמֵן שְׁשִׁמְעֵתִי דְבָר
 זֶה, בְּרוּךְ הוּא, שְׁהָרִי הַקָּדִים לִי שָׁלוֹם
 בְּרֵאשׁוֹנָה לְזִכּוֹת לְזֶה, שְׁכָתוֹב ^(ישעיה נז)
 שָׁלוֹם שָׁלוֹם לְרַחוּק וּלְקָרוֹב אָמַר ה'.
 כְּשֶׁאֲנִי הֵייתִי רַחוּק, הַקָּדִים לִי הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא שָׁלוֹם לְהִיּוֹת קָרוֹב. קָרָא עָלָיו
 רַבִּי אַבְא, ^(שמואל א כה) אַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ
 שָׁלוֹם וְכֹל אֲשֶׁר לְךָ שָׁלוֹם.

וּדְאִי שְׁזָהוּ דְבַר חֻכְמָה, וְרָמְזוּ עָלֵינוּ הוּא
 לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה.

אָבֵל בֹּא רֵאָה, בֵּת שֶׁבַע נִקְרֵאת מִמָּשׁ
 בְּסוּד הַחֻכְמָה, מִשּׁוֹם כֶּךָ כְּתוּב בְּה
 הֶבֶל בְּשֶׁבַע: שֶׁבַע פְּרוֹת, שֶׁבַע שְׂרָפוֹת,
 שֶׁבַע הַזֹּאוֹת, שֶׁבַעָה כְּבוֹסִים, שֶׁבַעָה
 טַמְאִים, שֶׁבַעָה טְהוֹרִים, שֶׁבַעָה כְּהָנִים.
 וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּחוֹשְׁבוֹן, שְׁכָתוֹב וַיְדַבֵּר
 ה' אֶל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְגו'. וַיִּפֹּה אָמַר אוֹתוֹ
 הָאִישׁ שֶׁאָמַר בֵּת שֶׁבַע, וְהֶבֶל הוּא סוּד

עֲרוֹת אַחֹת אָבִיךָ לֹא תִגְלֶה. (ויקרא ח"י) רַבִּי חֵיָא
פֿתַח, וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אַחֹתוֹ בֵּת אָבִיו
אוֹ בֵּת אִמּוֹ וְרָאָה אֶת עֲרוֹתָהּ וְגו'. תַּמָּן תִּגִּינֵן,
מָאָה וּתְלָתִין שָׁנִין, אֶתְפָּרֵשׁ אָדָם מֵאַתְתִּיָּה, וְלֹא
הָיָה אוֹלִיד. מִדְּקָטֵל קִין לְהַבֵּל, לֹא בָעָא אָדָם
לְאַזְדַּוּוֹנָא בְּאַתְתִּיָּה. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, מִשְׁעֵתָא
דְּאַתְגָּזַר עָלֶיהָ וְעַל כָּל עֲלָמָא מִיָּתָהּ, אָמַר, אֲמַאי
אַנָּא אוֹלִיד לְבַעֲתוֹתָא. מִיַּד אֶתְפָּרֵשׁ מֵאַתְתִּיָּה.

וְתַרְיֵין רוּחִין נוֹקְבִין, הָיוּ אֶתְיִין וְאַזְדַּוּוֹנֵן עֲמִיָּה,
וְאוֹלִידוֹ. וְאַיְנוֹן דְּאוֹלִידוֹ הָיוּ מִזִּיקִין
דְּעֲלָמָא, וְאַקְרוּן נִגְעֵי בְּנֵי אָדָם. וְאַלִין סָאטֵן לְבְּנֵי
אָדָם, וְשַׁרְיִין בְּפִתְחָא דְּבֵיתָא, וּבְבִירָאִי, וּבְבִתִּי
כְּסָאִי. וְעַל דָּא בַר נָשׁ, דְּאַשְׁתַּבַּח בְּפִתְחָא דְּבֵיתִיָּה
שְׁמָא קַדִּישָׁא שְׁדֵי בְּכַתְרִין עֲלָאִין, בְּלָהוּ עֲרֻקָאן

לשון הקודש

לְבַהֲלָהּ? מִיַּד פֿרֿשׁ מֵאַשְׁתּוֹ.
וְשְׁתֵּי רוּחוֹת נִקְבוֹת הָיוּ בָּאוֹת וּמִזְדַּוּוֹנֹת
עִמּוֹ וְהוֹלִידוּ. וְאוֹתָם שְׁהוֹלִידוּ הָיוּ
הַמִּזִּיקִים שֶׁל הָעוֹלָם, וְנִקְרָאִים נִגְעֵי בְּנֵי
אָדָם, וְאַלֶּה מְסִיתִים בְּנֵי אָדָם וְשׁוֹרִים
בְּפִתַח הַבַּיִת וּבְבוֹרוֹת וּבְבִתֵּי הַכֶּסֶּא. וְעַל
כֵּן בֶּן אָדָם שׁוֹמֵעַ בְּפִתַח בֵּיתוֹ הַשֵּׁם
הַקָּדוֹשׁ שְׁדֵי בְּכַתְרִים עֲלִיוֹנִים, כָּלֵם

עֲרוֹת אַחֹת אָבִיךָ לֹא תִגְלֶה. רַבִּי חֵיָא
פֿתַח, וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אַחֹתוֹ בֵּת
אָבִיו אוֹ בֵּת אִמּוֹ וְרָאָה אֶת עֲרוֹתָהּ וְגו'.
שָׁם שְׁנֵינּוּ, מָאָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה פֿרֿשׁ אָדָם
מֵאַשְׁתּוֹ וְלֹא הָיָה מוֹלִיד. מִשְׁהַרְגֵּי קִין אֶת
הַבֵּל לֹא רָצָה אָדָם לְהוֹדוֹג עִם אֲשֶׁתּוֹ.
רַבִּי יוֹסִי אָמַר, מִשְׁעָה שׁוֹנְגָזְרָה עָלָיו וְעַל
כָּל הָעוֹלָם מִיָּתָהּ. אָמַר, לָמָּה אֲנִי אוֹלִיד

וְאַתְרַחְקֹן מִנִּיה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים צא) וְנָנַע לָא
יִקְרַב בְּאַהֲלָךְ. מָאי וְנָנַע לָא יִקְרַב. אֵלִין נִגְעֵי בְּנֵי
אָדָם.

וְתֵאנָא, בְּשַׁעְתָּא דְנִחַת אָדָם בְּדִיּוּקְנָא עֲלָאָה,
בְּדִיּוּקְנָא קַדִּישָׁא, וְחֲמוּ לִיה עֲלָאֵי
וְתֵתֵאֵי, בְּלָחוּ קְרִיבוּ גַבִּיה, וְאַמְלִיכוּהוּ עַל הָאֵי
עֲלִמָּא. בְּתֵר דְאַתָּא חֲזִיא עַל חֲזָה, וְאַמְלִיל בְּה
זֻזְחָמָא, לְבָתֵּר אוֹלִידֵת קִין. מִתְּמָן (ס"א)
נִתְחַיִּיבוּ כָּל דְרִין חֲיִיבִין דְעֲלִמָּא. וּמְדוּרָא
דְשִׁדִּין וְרוּחִין, מִתְּמָן אֲשַׁתְּכָחוּ, וּמִסְטָרוֹי. וּבְגִינֵי בְּךְ
כָּל רוּחִין וְשִׁדִּין, פְּלָגוּתָא אֵית בְּהוּ מִבְּנֵי נָשָׂא
דְלִתְתָּא, וּפְלָגוּתָא מִמְּלָאכֵי עֲלָאֵי דְלֵעִילָא. וְכֵן כִּד
אַתִּיִּלִּידוּ מֵאָדָם אֵינּוֹן אַחֲרַנִּין, בְּלָחוּ אֲשַׁתְּכָחוּ
כְּהֵאֵי גִּזְוֵנָא, פְּלָגוּ מִתְתֵּאֵי, וּפְלָגוּ מֵעֲלָאֵי.

לשון הקודש

את קין, ומשם (נתיבסו) נתייבו כל דורות
הרשעים בעולם. ומדור השדים והרוחות
משם נמצאו, ומצדו. ומשום כך כל
השדים והרוחות, חצי יש בהם מבני
אדם שלמטה, וחצי ממלאכים עליונים
שלמעלה. וכן פשנולדו מאדם אותם
אחרים, כלם נמצאו כגון זה – חצי
מתחתונים, וחצי מהעליונים.

בורחים ומתרחקים ממנו. והו שכתוב
(תהלים צא) וננע לא יקרב באהלך. מה זה
וננע לא יקרב? אלו נגעי בני אדם.
ולמדנו, בשעה שירד אדם בדיוקן
עליון, בדיוקן קדוש, וראו אותו עליונים
ותחתונים, כלם קרבו אליו והמליכוהו
על העולם הזה. לאחר שבא הנחש על
חנה והטיל בה זחמה, אחר כך הולידה

בְּתֵר דְּאַתְיִילִידוּ מֵאָדָם, (ס"א אַהֲדָרוּ לִיה קֶצֶת מֵאִינוֹן רוּחִין דְּנִפְקוּ מֵתִיאֻבְתִּיה בְּחֶלְמָא) **אוֹלִיד מֵאִינוֹן רוּחִי בְּנִתָן,**
דְּדַמִּין לְשִׁפּוּרוֹ דְּעָלָא, וְלְשִׁפּוּרוֹ דְּתַתָּא. וְעַל דָּא
כְּתִיב, (בראשית ו) וַיֵּרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם
כִּי טוֹבוֹת הֵנָּה וְגו', וַטָּעֲן כָּלֵא בְּתַרְיִיהוּ. וְחַד דְּכוּרָא
אַשְׁתַּבַּח, דְּאַתָּא לְעֶלְמָא מְרוּחִיה דְּסִטְרָא דְקִין,
וְקִרוֹן לִיה תּוּבֵל קִין. וְחַד נֻקְבָּא נִפְקַת עֲמִיָּה, וְחַד
בְּרִיָּין טָעָאן בְּתַרְאָה, וְאַתְקִרִי נַעֲמָ"ה. מִיָּנָה נִפְקוּ
רוּחִין וְשִׁדִּין אַחֲרֵנִין. וְאִינוֹן תַּלְיִין בְּאַוִּירָא, וְאוּדְעִין
מִלִּין לְאִינוֹן אַחֲרֵנִין דְּשְׂכִיחִין לְתַתָּא.

וְדָא תּוּבֵל קִין, אֶפִּיק וַיֵּינִי קִטּוּלָא לְעֶלְמָא.
וְדָא נַעֲמָה אַתְרֵגִּישַׁת בְּרִיגִשָּׁהא,
וְאַתְדַּבְּקַת בְּסִטְרָהא. וְעַד כְּעַן הִיא קַיִמָּא,
וּמְדוּרָהא בֵּין רִיגִשִׁי יִמָּא רַבָּא, וְנִפְקַת וְחִיבַת

לשון הקודש

וּנְקִרָאֵת נַעֲמָ"ה. מִסְּנָה יֵצְאוּ רוּחוֹת
 וְשִׁדִּים אַחֲרֵיכֶם, וְהֵם תַּלְוִיִּים בְּאוִיר
 וּמוֹדִיעִים דְּבָרִים לְאוֹתָם אַחֲרֵיכֶם
 שְׂמֻצוֹנִים לְמִטָּה.

וְתּוּבֵל קִין הֵנָּה הוֹצִיא כְּלִי זֵינ לְהַרְגַּ
 לְעוֹלָם, וְנַעֲמָה הִזּוּ הִתְרַעְשָׁה בְּרִגִשָּׁה,
 וְנִדְבָקָה בְּצַדָּה. וְעַד עַכְשָׁו הִיא קַיִמָּת,
 וּמְדוּרָה בֵּין שְׁאוֹן הַיָּם הַגָּדוֹל, וַיּוֹצֵאת
 וְצוֹחֶקֶת עִם בְּנֵי אָדָם, וּמִתְחַמֶּמֶת מֵהֶם

אַחֲרֵי שֶׁנּוֹלְדוּ מֵאָדָם, (חֲזָרוּ לוֹ קֶצֶת מֵאוֹתָן רוּחוֹת
 שֶׁיֵּצְאוּ מִתְשׁוּקָתוֹ בְּחֶלְמוֹס) הוֹלִיד מֵאוֹתָן רוּחוֹת
 בְּנוֹת שְׂדוּמוֹת לִיפִי הַעֲלִיּוֹנִים וְלִיפִי
 הַתַּחְתּוֹנִים, וְעַל זֶה כְּתוּב, (בראשית ו) וַיֵּרְאוּ
 בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טוֹבֹת
 הֵנָּה וְגו', וַטָּעוּ כָּלֵם אַחֲרֵיהֶן. וְזָכַר אַחֲד
 נִמְצָא שָׂבָא לְעוֹלָם מְרוּחוֹ שֶׁל צַד קִין,
 וְקִרְאוּ לוֹ תּוּבֵל קִין, וְנִקְבְּהָ אַחֲרֵי יֵצְאָהָ
 עֲמוֹ, וְהָיוּ הַבְּרִיּוֹת טוֹעִים אַחֲרֵיהָ,

בְּבִנֵי נָשָׂא, וְאֶת־חַמְמַת מִנִּיּהוּ בְּחֶלְמָא, בְּהֵהוּא
תִּיאֻבְתָּא דְּבַר נָשׁ, וְאֶת־דְּבַקַת בֵּיהּ. תִּיאֻבְתָּא
נִטְלַת וְלֹא יִתִּיר. וַיִּמָּהֵהוּא תִיאֻבְתָּא אֶת־עֲבֶרֶת,
וְאִפִּיקַת זַיִּין אַחֲרֵינָן לְעֶלְמָא.

וְאֵלִין בְּנִין דְּאוֹלִידַת מִבְּנֵי נָשָׂא, מִשְׁתַּכְּחִין לְקַבְּלֵי
נוֹקְבֵי בְּנֵי נָשָׂא, וּמִתְעַבְּרִין מִנִּיּהוּ, וְאוֹלִידִין
רוּחִין, וּבְלָהוּ אֲזִלִּין לְלִילִית קַדְמִיתָא, וְהִיא מְגַדֶּלֶת
לוֹן. וְהִיא נִפְקַת לְעֶלְמָא, וּבִעֵיָא ^(דף ע"ו ע"א) רַבִּיּהָא,
וְחַמַּת רַבִּי בְּנֵי נָשָׂא, וְאֶת־דְּבַקַת בְּהוּ, לְקַטְלָא לְהוּ,
וְלֹא־שְׁתַּאבָּא בְּרוּחֵיהוּ דְּרַבִּי בְּנֵי נָשָׂא וְהִיא אֲזִלַת
בְּהֵהוּא רוּחָא (נ"א רַבִּיּא), וְאִזְדַּמְּנִין תַּמָּן תַּלַּת רוּחִין
קַדִּישִׁין, וְטַאסִין קַמָּה, וְנִטְלִין הֵהוּא רוּחָא (נ"א
רַבִּיּא) מִנָּה, וּמִנִּיחִין לִיהּ קָמִי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
וְתַמָּן מִתְגַּלְפִּי (ס"א מִתְאַלְפִּי) קַמִּיהָ.

לשון הקודש

תִּינוּקוּתִיָּהּ. וְרוּחָא תִּינוּקוּת שֶׁל בְּנֵי אָדָם
וְנִדְבַקַת לָהֶם לְהַרְג אֹתָם, וְלֹהֲשָׁאב
לְרוּחוֹת תִּינוּקוּת בְּנֵי הָאָדָם, וְהוֹלֶכֶת עִם
אוֹתָהּ הָרוּחַ (תִּינוּק), וּמִזְדַּמְּנִים שָׁם שְׁלֹשׁ
רוּחוֹת קְדוּשׁוֹת, וְטַסִים לְפָנֶיהָ, וְנִטְלִים
מִמֶּנָּה אוֹתָהּ הָרוּחַ (תִּינוּק), וּמִנִּיחִים אוֹתָהּ
לְפָנֶי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְשֵׁם נַחֲקָקִים
(לומדים) לְפָנָיו.

בְּחֵלוֹם בְּאוֹתָהּ הַתְּשׁוּקָה שֶׁל אָדָם,
וְנִדְבַקַת בּוֹ. תְּשׁוּקָה הִיא נִטְלַת, וְלֹא
יִתֵּר. וּמֵאוֹתָהּ תְּשׁוּקָה הִיא מִתְעַבְּרַת,
וּמוֹצִיָּאה מִיָּנִים אַחֲרִים לְעוֹלָם.
וְחַבְּנִים הֵלְלוּ שְׁמוֹלִידָה מִבְּנֵי
אָדָם נִמְצְאִים בְּנִגְד נִקְבוֹת בְּנֵי הָאָדָם,
וּמִתְעַבְּרוֹת מֵהֶם וּמוֹלִידוֹת רוּחוֹת, וְכֻלָּם
הוֹלְכִים אֶל לִילִית הָרָאשׁוֹנָה, וְהִיא
מְגַדֶּלֶת אֹתָם. וְהִיא יוֹצֵאת לְעוֹלָם וְרוּחָהּ

בְּגִינִי כִּךְ אֹרִייתָא אֶזְהַרְתָּ לְהוּ לְבִנִי נָשָׂא,
וְהִתְקַדְשְׁתָּם וְהִייתָם קְדוֹשִׁים וְדָאִי. אִי
אֶשְׁתַּבַּח בַּר נָשׁ קְדִישָׁא, לָא מִסְתַּפִּי מִינָהּ, דְּכִדִּין
זְמִין קְדָשָׁא בְּרִידָא הוּא לְאַלִּין תְּלִית מְלָאכִין קְדִישִׁין
דְּאַמְרִין, וְנִטְרִין לִיה לְהַהוּא רַבִּיָּא, וְהִיא לָא יִכְלָא
לְאַבְאֶשָׁא לִיה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים צא) לָא תֵאנָה
אַלִּידָא רָעָה וְנִגַּע לָא יִקְרַב בְּאַחֲלָךְ. מָאִי טַעְמָא לָא
תֵאנָה אַלִּידָא רָעָה. בְּגִין כִּי מְלָאכִין יִצְוָה לָךְ,
וְכְּתִיב (תהלים צ) כִּי בִי חָשַׁק וְאַפְלָטָהוּ.

דָּאִי בַר נָשׁ לָא אֶשְׁתַּבַּח קְדִישָׁא, וְאַשְׁלִיף רוּחָא
מִסְטָרָא דְמִסְתָּבָא, כִּדִּין הִיא אֲתִיָּא וְחִיִּיבִית
בֵּיתָא בְּהַהוּא רַבִּיָּא. וְאִי קִטִּילִת לִיה, אֶשְׁתַּאֲבַת
בְּהַהוּא רוּחָא, וְלָא תַעֲדִי מִנִּיה לְעֵלְמִין. וְאִי תִימָא
אֵינֻן אַחֲרֵנִין, דְּקִטִּילִת לֹון, וְאַזְדְּמִנוּ קַמָּה אֵינֻן
תְּלַתָּא קְדִישִׁין, וְנִטְלִין מִנָּה הַהוּא רוּחָא, הָא לָא

לשון הקודש

בְּאַחֲלָךְ. מָה הַטַּעַם לָא תֵאנָה אַלִּידָא
רָעָה? מַשּׁוּם שְׂכִי מְלָאכִין יִצְוָה לָךְ.
וְכַתּוּב כִּי בִי חָשַׁק וְאַפְלָטָהוּ.
שָׂאֵם אָדָם לָא נִמְצָא קְדוֹשׁ, וְשׁוֹלֵף רוּחַ
מִצַּד הַטְּמָאָה, אִזִּי הִיא בָּאָה וְצוֹחֶקֶת עִם
אוֹתוֹ תִּינּוֹק. וְאִם הִיא הוֹרֶגֶת אוֹתוֹ, הִיא
נִשְׁאָבֶת לְאוֹתָהּ הָרוּחַ וְלֹא זֹוּה מִמֶּנָּה
לְעוֹלָמִים. וְאִם תֹּאמַר, אוֹתָם הָאֲחֵרִים

מַשּׁוּם כִּךְ הַתּוֹרָה מְזַהֶרָה אֶת בְּנֵי
הָאָדָם, וְהִתְקַדְשְׁתָּם וְהִייתָם קְדוֹשִׁים,
וְדָאִי. אִם נִמְצָא אָדָם קְדוֹשׁ, לָא פּוֹחַד
מִמֶּנָּה, שְׂאֵז מִזְמִין הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
אוֹתָם שְׁלֹשֶׁת חֲמֵלָאכִים הַקְּדוֹשִׁים
שְׂאֻמְרֵנוּ, וְשׁוֹמְרִים אֶת אוֹתוֹ הַתִּינּוֹק,
וְהִיא לָא יִכְלָה לְהִרְע לּוֹ. זֶהוּ שְׂכַתּוּב
לָא תֵאנָה אַלִּידָא רָעָה וְנִגַּע לָא יִקְרַב

בְּסֵטְרָא דְּמִסְאָבָא אֲשֶׁתִּבְחוּ, אֲמַאי שִׁלְטָא לְקַטְלָא
לָהּ. אֵלֹא, הָאִי כִּד בַּר נָשׁ לָא אֶתְקַדַּשׁ, אֲבָל לָא
אֶתְבּוּיִן לְאַסְתָּאבָא וְלָא אֶסְתָּאב, בְּגִין כִּד יִכְלָא
לְשִׁלְטָא בְּגוּפָא, וְלָא בְּרוּחָא.

וְזַמְנִין אֲשֶׁתִּבַּח דְּנִפְקַת נַעֲמָה לְעֵלְמָא,
לְאַתְחַמְמָא מִבְּנֵי נָשָׁא, וְאַשְׁתִּבַּח בַּר
נָשׁ בְּקִשְׁרָא (נ"א בְּקִשְׁוִיא) דְּתִיאֻבְתָּא עֲמָה, וְאַתְעֵר
מִשְׁנֵתִיָּה, וְאַחִיד בְּאַנְתִּיתִיָּה, וְשָׁכִיב עֲמָה, וְרַעוּתָא
דִּילִיָּה בְּהָהוּא תִיאֻבְתָּא דְּהוּהָ לִיָּה בְּחִלְמִיָּה, בְּדִין
הָהוּא בַר דְּאוּלִּיד, מִסֵּטְרָא דְּנַעֲמָה קָא אֲתִיָּא, דְּהָא
בְּתִיאֻבְתָּא דִּילָהּ אֲשֶׁתִּבַּח הָאִי, כִּד נִפְקָא לִילִי"ת
וְחִמָּאת לִיָּה, יֹדַעַת מְלָה, וְהִיא אֶתְקַטְרַת בֵּיתָהּ,
וּמַגְדִּילַת לִיָּה כְּאֵינֻן אַחֲרֵינִין בְּנוֹי דְּנַעֲמָה,
וְאַשְׁתִּבַּחַת עֲמִיָּה זַמְנִין סְגִיִּיאִין, וְלָא קַטְלָא לִיָּה.

לשון הקודש

בְּקִשְׁרָא (בְּקִשְׁוִיא) שֶׁל תְּשׁוּקָה עֲמָה, וּמִתְעוּרֵר
מִשְׁנֵתוֹ, וְאוּחוּז בְּאִשְׁתּוֹ וְשׁוֹכֵב עֲמָה,
וְהַרְצוֹן שֶׁלֹּו בְּאוֹתָהּ תְּשׁוּקָה שֶׁהִיתָה לוֹ
בְּחִלּוּמוֹ, אִזּוֹ אוֹתוֹ הֵבֵן שְׁמוּלִיד כָּא מַצְדָּה
שֶׁל נַעֲמָה, שֶׁהָרִי בִּתְשׁוּקָה שֶׁלָּהּ זֶה
נִמְצָא. בְּשִׁינְיָאֵת לִילִי"ת וְרוּחָהּ אוֹתוֹ,
הִיא יוֹדַעַת הַדְּבָר וְנִקְשְׁרַת בּוֹ, וּמַגְדִּילַת
אוֹתוֹ כִּמּוֹ הָאֲחֵרִים בְּנֵי נַעֲמָה, וְנִמְצָאֵת
עִמּוֹ זַמְנִין רַבִּים וְלֹא הוֹרֶגֶת אוֹתוֹ.

שֶׁהִרְגָה אוֹתָם וְהוֹדְמָנוּ לְפָנֶיהָ הֵם אוֹתָם
שְׁלֹשָׁה קְדוּשִׁים, וְנוֹטְלִים מִמָּנָה אוֹתָהּ
הָרוּחַ, הָרִי לֹא נִמְצָאוּ בְּצֵד הַטְּמָאָה,
לָמָּה הִיא שׁוֹלֶטֶת לְהַרְגֵּם אוֹתָם? אֵלֹא זֶה
כְּשֶׁהָאִישׁ הַזֶּה אֵינּוּ מִתְקַדַּשׁ, אֲבָל לֹא
מִתְבּוֹן לְהַטְמֵא וְלֹא נִטְמָא, כִּי כִּד הִיא
יְכוּלָה לְשַׁלֵּט בְּגוּף וְלֹא בְּרוּחַ.
וּלְפַעֲמִים נִמְצָא שִׁינְיָאֵת נַעֲמָה לְעוֹלָם
לְהַתְחַמֵּם עִם בְּנֵי אָדָם, וְנִמְצָא אָדָם

הָאִי הוּא בַר נָשׁ, דְּבִכָּל סִיחָרָא וְסִיחָרָא אֲתַפְּגִים,
וְלֹא אֲתִיַּאשָּׁא מִנִּיהּ לְעֵלְמִין, דִּהָא בְּכָל
סִיחָרָא וְסִיחָרָא בַד אֲתַחֲדָשָׁא בְּעֵלְמָא, לִילִי"ת
נִפְקָא, וּפְקָדָא עַל בָּלְהוּ דִּהִיא מַגְדֵּלְתָּ, וְחִיכָא בָּהּ,
וּבְדִין תַּחֲוֹא בַר נָשׁ פְּגִים בְּתַחֲוֹא וּמָנָא, וּפְאִין אִינוּן
צְדִיקָיָא, דְּמַתְקַדְשִׁי בְּקְדוּשָׁה דְּמַלְכָּא, עַלִּיָּהּ
כְּתִיב (ישעיה סו) וְהָיָה מִיַּד חֲדָשׁ בְּחֻדְשׁוֹ וּמִיַּד שְׁבַת
בְּשַׁבְתּוֹ וְגו'.

מִלִּין אֵלִין גְּלִי שְׁלֹמָה מְלָכָא, בְּסִפְרָא דְּאַשְׁמֻדָּאי
מְלָכָא, וְאַשְׁבַּחְנָא בֵּיהּ אֶלְף וְאַרְבַּע מֵאָה
וְחֲמִישׁ זֵינִי מְסַבּוּתָא, דְּמַסְתַּאבִּי בָּהּ בְּנֵי נָשָׂא.
דְּגְלִי דָּא אַשְׁמֻדָּאי לְשְׁלֹמָה מְלָכָא.

וְוִי לָהּ לְבָנֵי נָשָׂא, דְּבָלְהוּ אֲטִימִין וְסְתִימִין עֵינִין,
וְלֹא יִדְעִין, וְלֹא שְׁמַעִין, וְלֹא מַשְׁגִּיחִין, חֵיד
קַיִמִין בְּעֵלְמָא. וְהָא עֵיטָא וְאַסּוּתָא קַמִּיָּהּ, וְלֹא

לשון הקודש

בְּחֻדְשׁוֹ וּמִיַּד שְׁבַת בְּשַׁבְתּוֹ וְגו'.

אֵת הַדְּבָרִים הֵלְלוּ גִלְהָ שְׁלֹמָה הַמֶּלֶךְ
בְּסִפְרוֹ שֶׁל אַשְׁמֻדָּאי הַמֶּלֶךְ, וּמִצְאָנוּ בּוֹ
אֶלְף וְאַרְבַּע מֵאוֹת וְחֲמִשָּׁה מֵינֵי טְמֵאָה
שֶׁנִּטְמָאִים בָּהֶם בְּנֵי אָדָם. אֵת זֶה גִלְהָ
אַשְׁמֻדָּאי לְמֶלֶךְ שְׁלֹמָה.

אִזִּי לָהֶם לְבָנֵי אָדָם, שֶׁכֻּלָּם אֲטוּמִים
וְסִתוּמֵי עֵינַיִם, וְלֹא יוֹדְעִים וְלֹא שׁוֹמְעִים

זֶהוּ אִישׁ, שֶׁכָּכֵל לִבָּנָה וּלְבָנָה נִחְסֵר,
וְלֹא מִתִּיאַשֶּׁת מִמָּנוּ לְעוֹלָמִים, שְׁחֵרִי
בְּכָל לִבָּנָה וּלְבָנָה כְּשֶׁהִיא מִתְחַדֶּשֶׁת
בְּעוֹלָם, לִילִי"ת יוֹצֵאת, וּפּוֹקֶדֶת עַל כָּל
אֵלָּה שֶׁהִיא מַגְדֵּלְתָּ וְצוֹחֶקֶת בָּהֶם, וְאִזִּי
אוֹתוֹ הָאִישׁ פָּגוּם בְּאוֹתוֹ זְמַן. אֲשֶׁרִּיהֶם
הַצְדִּיקִים שֶׁמִּתְקַדְּשִׁים בְּקֻדְשַׁת הַמֶּלֶךְ,
עֲלֵיהֶם כְּתוּב, (ישעיה סו) וְהָיָה מִיַּד חֲדָשׁ

מִסֵּתֶכְלִין. וְהָא לָא יִכְלִין בְּנֵי נֶשָׂא לְאַשְׁתִּזְבָּא,
 אֶלָּא בְּעִיטָא דְּאוֹרֵייתָא. וְכִתִּיב, (דברים כג) כִּי יִהְיֶה
 בֶּן אִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִהְיֶה טָהוֹר מִקְרָה לִילָה. אֲשֶׁר
 לֹא יִהְיֶה טָהוֹר דִּיִּיקָא, מִקְרָה לִילָה דִּיִּיקָא, וְהָא
 אוֹקִימָנָא מְלִי, בְּעִיטָא דְּאוֹרֵייתָא קִדִּישָׁא. וְהָכִי
 כְּתִיב בְּאוֹרֵייתָא קִדִּישָׁא, וְהִתְקַדְּשֶׁתֶּם וְהִיִּיתֶם
 קְדוֹשִׁים כִּי אֲנִי יי' אֱלֹהֵיכֶם.

תַּאנָּא, בְּתַר דְּאַסְתָּלְקוּ קִין וְהָבֵל, אֶתְחַדֵּר אָדָם
 לְאַנְתִּיתִיה, וְאֶתְלַבֵּשׁ בְּרוּחָא אַחְרָא,
 וְאוֹלִיד לִשְׁת. מִכָּאן אֶתִּיחֶסוּ דְּרִי דְּצַדִּיקָיָא
 בְּעֶלְמָא. וְאַסְגֵּי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֶסֶד בְּעֶלְמָא,
 וּבְכָל חַד אֶתִּיִּלִּידַת נֹקְבָא עַמִּיָּה, לְאַתִּיִּשְׁבָּא
 עֲלֵמָא כְּגֻוְנָא דְּלַעִילָא. וְהָא אוֹקִמוּהָ חֲבֵרָיָא
 בְּסִתִּימָאָה דְּמִתְנִיתִין, וְכִתִּיב, (ויקרא כ) וְאִישׁ אֲשֶׁר

לשון הקודש

וְלֹא מִשְׁגִּיחִים אִיךְ הֵם עוֹמְדִים בְּעוֹלָם. וְהִנֵּה עֲצָה וּרְפוּאָה לִפְנֵיהֶם, וְאִינֵם
 מִסֵּתֶכְלִים. שְׁהָרִי אֵין אֲנָשִׁים יְכוּלִים
 לְהַנְצִל אֶלָּא בְּעֲצָה שֶׁל הַתּוֹרָה, שְׁכָתוֹב
 (דברים כג) כִּי יִהְיֶה בֶן אִישׁ אֲשֶׁר לֹא טָהוֹר
 מִקְרָה לִילָה. אֲשֶׁר לֹא יִהְיֶה טָהוֹר דִּוְקָא,
 מִקְרָה לִילָה דִּוְקָא, וְהָרִי בְּאַרְגוֹ אֶת
 הַדְּבָרִים בְּעֲצַת הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה. שְׁכָךְ
 כְּתוּב בַּתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְהִתְקַדְּשֶׁתֶּם
 וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם.
 לְמִדְנֵו, אַחֵר שֶׁהִסְתָּלְקוּ קִין וְהָבֵל, חוֹר
 אָדָם לְאַשְׁתּוֹ, וְהִתְלַבֵּשׁ בְּרוּחַ אַחֶרֶת,
 וְהוֹלִיד אֶת שֵׁת. מִכָּאן הִתִּיחֶסוּ דוֹרוֹת
 הַצַּדִּיקִים בְּעוֹלָם, וְהִגְדִּיל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא אֶת הַחֶסֶד בְּעוֹלָם, וְלִכְל אֶחָד נוֹלָדָה
 עֲמוּ נִקְבָּה, שְׁתִּיתִישֵׁב הָעוֹלָם כְּמוֹ
 שְׁלֹמֶעֱלֵה. וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ הַחֲבֵרִים בְּסִתֵּם
 מִשְׁנָה, שְׁכָתוֹב וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת

יִקַּח אֶת אֶחָתָו בֵּת אָבִיו אוֹ בֵּת אִמּוֹ וְגו', חֶסֶד
 הוּא. חֶסֶד הוּא וְדָאִי, וּבִתָּר דְּשֹׁאֲרֵי חֶסֶד, גִּזְעִין
 וְשֹׁרְשֵׁין נִפְקִין מִתַּחַת לְעִילָא, וְאִתְפְּרָשְׁן עֲנַפִּין,
 וְקָרִיב אֶתְרַחֵק. בְּדִין עֲנִפָּא אֲסָגִי, וְאִתִּי לְאִתְחַבְּרָא
 בְּזוּזָא חַד בְּאִילָנָא. הָאִי בְּקִדְמִיתָא, הָאִי בְּסִתִּימָא
 דְּעִלְמָא. בְּגִין דְּכִתִּיב, (תהלים פט) אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד
 יִבְנֶה. אָבֵל מִכָּאן וְלַהֲלָאָה בְּנֵי נֶשָׂא דִּישְׁתַּכְחוּן
 בֵּיתָא, וְנִבְכְּרָתוּ לְעֵינֵי בְּנֵי עַמָּם. (דף ע"ז ע"ב).

תֵּאֲנָא עֲרוֹת אַחֲוֹת אָבִיךָ, כְּמָה דְּאִתְגַּלִּיָּא
 בְּסִתִּימָא. כְּתִיב, (הושע יד) כִּי יִשְׂרָאֵל דִּרְכֵי
 יִי' וְצִדִּיקִים יֵלְכוּ בָם וְגו', וּפָאָה חוֹלְקִיהוֹן
 דְּצִדִּיקִיָּא, דִּי־דְעִי אַרְחֵי דְקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא,
 וְאִזְלִין בָּהּ, וְאִשְׁתַּמוּדְעֵן גַּבִּיָּהּ. וּפָאָה חוֹלְקִיהוֹן.

לשון הקודש

וְהִלָּאָה, אֲנָשִׁים שִׁימְצָאוּ בוֹ - וְנִבְכְּרָתוּ
 לְעֵינֵי בְּנֵי עַמָּם.

לְמַדְנֵנוּ, עֲרוֹת אַחֲוֹת אָבִיךָ, כְּמֹ
 שֶׁנִּתְגַּלָּה בְּנִסְתָּר. כְּתוּב (הושע יד) כִּי יִשְׂרָאֵל
 דִּרְכֵי ה' וְצִדִּיקִים יֵלְכוּ בָם וְגו'. אֲשֶׁרִי
 חִלְקָם שֶׁל הַצִּדִּיקִים שְׂיוּדָעִים דִּרְכֵי
 הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהוֹלְכִים בָּהֶם וְנוֹדָעִים
 אֲלֵיהֶם. אֲשֶׁרִי חִלְקָם.

אֶחָתָו בֵּת אָבִיו אוֹ בֵּת אִמּוֹ וְגו', חֶסֶד
 הוּא. חֶסֶד הוּא וְדָאִי. וְאַחַר שִׁשְׁרָה
 הַחֶסֶד, יֵצְאוּ גִזְעִים וְשֹׁרְשִׁים מִתַּחַת
 לְמַעְלָה, וְנִפְרְדוּ הָעֲנָפִים, וְהִקְרֹב
 הֶתְרַחֵק. אִזְּזוּ גְדֵל הָעֲנָף וּבָא לְהִתְחַבֵּר
 בְּזוּזָא אַחֵר עִם הָאֵילָן. זֶה בְּרָאשׁוֹנָה, וְזֶה
 בְּסִתָּר הָעוֹלָם, מִשּׁוּם שְׁכִתוּב (תהלים פב)
 אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. אָבֵל מִכָּאן

תָּאנָא, אֶתְעַבְרַת ה"א עֲלָא בְּרַחֲמֵימוֹתָא
וְחִבִּיבוֹתָא דְּלֹא מִתְפָּרֵשׁ מִנָּה יו"ד
לְעֵלְמִין. אֶתְעַבְרַת וְאַפִּיקַת וְא"ו, לְבִתָּר קָאִים קָמָה,
וַיִּנָּקֵא לִיה. וְדָא (נ"א וְדָאִין בְּעֵלְמָא) וְא"ו כִּד נִפְקָא, בֵּת
זוּגוּ נִפְקָא עֲמִיה. אֶתְיָא חֶסֶד אֶתְעַר גַּבִּיה, וּפְרִישׁ
לֹון, וְנִפְקוּ גִזְעִין מִתְחֹות לְעִילָא, וְאַתְפָּשְׁטוּ עֲנַפִּין,
וְאַסְגִּיאוּ, וְאַתְעַבִּידַת ה"א תִּתָּא. וְאַתְרַבִּיאת
בְּעֲנַפְהָא לְעִילָא לְעִילָא, עַד דְּאַזְדִּוּגַת בְּאִילָנָא
עֲלָא, וְאַתְחַבְרוּ וְא"ו עִם ה"א, מָאן גָּרִים לֹון. חֶסֶד
הוּא. חֶסֶד הוּא וְדָאִי. דְּחַבְר לֹון בְּחֶדָא.

יו"ד עִם ה"א עֲלָא. לֹא תִלְיָא חֲבוּרָא דְּלֶהוֹן
בְּחֶסֶד, אֶלָּא בְּמִזְלָא תִלְיָא חֲבוּרָא דְּלֶהוֹן,
וְחִבִּיבוֹתָא דְּלֶהוֹן, דְּלֹא מִתְפָּרֵשָׁן לְעֵלְמִין. יו"ד
אַתְקַשֵּׁר בְּה"א, וְה"א אֶתְקַשֵּׁר בְּוָא"ו, וְא"ו אֶתְקַשֵּׁר
בְּה"א, וְה"א אֶתְקַשֵּׁר בְּכָלָא. וְכָלָא חַד קְשׁוּרָא הוּא,

לשון הקודש

וְהִתְרַבְּתָּה בַּעֲנַפֶּיהָ לְמַעְלָה לְמַעְלָה, עַד
שְׁהַזְדִּוּגָה בְּאִילָן הָעֲלִיּוֹן, וְהִתְחַבְּרוּ וְא"ו
עִם ה"א. מִי גָרַם לָהֶם? חֶסֶד הוּא. חֶסֶד
הוּא וְדָאִי. שְׁחַבְרָם בְּאֶחָד.

יו"ד עִם ה"א עֲלִיּוֹנָה, אִין תִּלּוּי חֲבוּרָן
בְּחֶסֶד, אֶלָּא חֲבוּרָן תִּלּוּי בְּמִזְלָא,
וְחִבִּיבוֹתָן, שְׁלֹא נִפְרְדוֹת לְעוֹלָמִים. יו"ד
נִקְשְׁרַת לְה"א, וְה"א נִקְשְׁרַת לְוָא"ו,

לְמַדְנָה, הִתְעַבְּרָה ה' עֲלִיּוֹנָה בְּאַהֲבָה
וְחִבִּיבוֹת שְׁאִין נִפְרָד מִמֶּנָּה יו"ד
לְעוֹלָמִים. הִתְעַבְּרָה וְהוֹצִיָּאָה וְא"ו, אַחֵר
כִּד עָמַד לְפָנֶיהָ וְהִינִיקָה אוֹתָהּ, וְזוּ (וְדָא בְּעוֹלָם)
הוּא וְכִשְׁעִיָּאָה, בֵּת זוּגוּ יִצְאָה עִמּוּ. בָּא
חֶסֶד וְהִתְעוּרָר אֵלָיו, וְהִפְרִיד אוֹתָם,
וַיִּצְאוּ גִזְעִים מִתַּחַת לְמַעְלָה, וְהִתְפָּשְׁטוּ
עֲנַפִּים וְהִתְרַבּוּ, וְנַעֲשֶׂתָה ה"א תַּחְתּוֹנָה.

וְחֵד מֶלֶךְ. לֹא אֶתְפָּרְשׁוּ דָא מִן דָּא לְעֵלְמִין.
בְּבִיכּוּל, מָאן דְּגָרִים פֿרוּדָא, כָּאֵלּוּ חָרִיב עֲלֵמָא,
וְאַקְרִי עֲרִייתָא דְכֻלָּא.

וְלִזְמָנָא דְאַתִּי, זְמִין קִדְשָׁא בְרִידָּהּ הוּא לְאַתְבָּא
שְׂכִינְתָּא לְאַתְרָהּ, וְלֹא־שְׁתַּכְּחָא כֻלָּא
בְּזוּזָא חֵד דְכֻתִּיב (זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יי' אֶחָד
וְגו'. וְאִי תִימָא הַשְׁתָּא לָאו הוּא אֶחָד. לֹא, דְהָא
הַשְׁתָּא חֲיִיבִי עֲלֵמָא גֵרְמוּ, דְלֹא אֲשַׁתְּכַח חֵד.
דְהָא מִטְרוּנִיתָא אֶתְרַחֲקַת מִן מַלְכָּא, וְלֹא
מִשְׁתַּכְּחִי בְזוּזָא. אֲמָא עֲלָאָה אֶתְרַחֲקַת מִן מַלְכָּא
וְלֹא יִנְקָא לִיה.

בְּגִין דְּמַלְכָּא בִלָּא מִטְרוּנִיתָא, לֹא מִתְעַטֵּר
בְּעֵטְרוֹי עֲמָה (ס"א דִּאמָא), כְּכֹה בְּקִדְמִיתָא בְּד
אַתְחַבֵּר בְּמִטְרוּנִיתָא, דְּעֵטְרָא לִיה, בְּכֹה עֵטְרִין,

לשון הקודש

יְהִיָּה ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד וְגו'. וְאִם תֹּאמַר,
עֲכָשׁוּ אִינּוּ אֶחָד? לֹא, שְׁחֲרִי עֲכָשׁוּ
הַרְשָׁעִים שֶׁל הָעוֹלָם גֵּרְמוֹ שְׁלֹא יִמָּצֵא
אֶחָד, שְׁחֲרִי הַגְּבִירָה הַתְּרַחֲקָה מִן הַמֶּלֶךְ,
וְלֹא נִמְצְאִים בְּזוּזָא. הָאִם הָעֲלִיזָנָה

הַתְּרַחֲקָה מִהַמֶּלֶךְ וְלֹא מִיִּנְקָה אוֹתוֹ.
כִּי מֶלֶךְ בְּלִי גְבִירָה לֹא מִתְעַטֵּר
בְּעֵטְרוֹתָיו עֲמָה (שֶׁל הָאִם) כְּמוֹ בְּרֵאשׁוֹנָה

וְאִי נִקְשְׁרַת בְּה"א, וְהִ"א נִקְשְׁרַת בְּכָל.
וְהַכֹּל הוּא קֶשֶׁר אֶחָד וְדָבָר אֶחָד. לֹא
נִפְרָדוֹת זֶה מִזֶּה לְעוֹלָמִים. בְּבִיכּוּל מִי
שְׁגוּרִים אֶת הַפְּרוּד כָּאֵלּוּ הַחָרִיב עוֹלָם,
וְנִקְרָא עֲרוֹת הַכֹּל.

וְלַעֲתִיד לָבֹא עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְהַשִּׁיב שְׂכִינָה לְמִקְוָמָהּ, וְשִׁימָצֵא הַכֹּל
בְּזוּזָא אֶחָד, שְׁכֵתוֹב (זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא

בְּכֶמֶה זְהִירִין בְּעֵטְרִין קִדְיִשִׁין עֲלָאִין. דְּכְתִיב, (שיר
השירים ג) צֹאנָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְגו',
דְּאִזְדּוּג בַּמְטְרוֹנִיתָא, בְּדִין עֵטְרָא לִיה אִימָא עֲלָאָה
בְּדָקָא יֵאוֹת. וְהַשְׁתָּא דְלָא אֲשַׁתְּכַח מִלְכָּא
בַּמְטְרוֹנִיתָא, בְּדִין אִימָא עֲלָאָה נְטִלַת בְּתָרָאָה (נ"א
עֲמָרָא) וּמִנַּעַת מִנִּיה מְבוּעֵי דְנַחֲלִין, וְלָא אֲשַׁתְּכַח
בְּקִשּׁוּרָא חַד. בְּכִיכּוּל לָא אֲשַׁתְּכַח חַד.

וּבְזִמְנָא דִּיתִיב מְטְרוֹנִיתָא לְאַתֵּר הֵיכְלָא,
וּמִלְכָּא יִזְדּוּג עִמָּה בְּזוּגָא חַד. בְּדִין,
יִתְחַבֵּר כְּלָא בְּחָדָא, בְּלָא פְרוּדָא, וְעַל דָּא כְתִיב,
בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה יי' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד. בְּיוֹם הַהוּא:
בְּזִמְנָא דִּיתִיב מְטְרוֹנִיתָא לְהֵיכְלָא, בְּדִין כְּלָא
אֲשַׁתְּכַח חַד בְּלָא פְרוּדָא. וּבְדִין (עובדיה א) וְעָלוּ
מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לְשִׁפְטֵי וְגו'.

לשון הקודש

אֶחָד. בְּכִיכּוּל אִינוּ בְּנִמְצָא אֶחָד.
וּבְזִמְנָא שְׁתָּשׁוּב הַגְּבִירָה לְמָקוֹם הֵיכְלָהּ
וְהַמֶּלֶךְ יִזְדּוּג עִמָּה בְּזוּגָא אֶחָד, אִזּו יִתְחַבֵּר
הַכֹּל בְּאֶחָד כְּלִי פְרוּד. וְעַל זֶה כְּתוּב,
בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד.
בְּיוֹם הַהוּא, בְּזִמְנָא שְׁתָּשׁוּב הַגְּבִירָה
לְהֵיכָל, אִזּו הַכֹּל יִמָּצֵא אֶחָד כְּלִי פְרוּד.
וְאִזּו – (עובדיה א) וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן
לְשִׁפְטֵי וְגו'.

כְּשֶׁהִתְחַבֵּר עִם הַגְּבִירָה, שְׁעֵטְרָה אוֹתוֹ
בְּכֶמֶה עֵטְרוֹת, בְּכֶמֶה זְהִירִים בְּעֵטְרוֹת
קְדוּשׁוֹת עֲלִיּוֹנוֹת, שְׁכֵתוֹב (שיר ג) צֹאנָה
וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְגו',
שְׁהִזְדּוּג עִם הַגְּבִירָה, אִזּו עֵטְרָה אוֹתוֹ
הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה כְּרָאוּי. וְכַעַת שְׁאִין נִמְצָא
הַמֶּלֶךְ עִם הַגְּבִירָה, אִזּו הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה
נּוֹטֶלֶת אֶת בְּתָרָה (עֲמָרָה) וּמִנַּעַת מִמֶּנּוּ
אֶת מַעֲיָנוֹת הַנְּחָלִים, וְלָא נִמְצָא בְּקִשּׁוּר

יְתִנִּיא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לֹא תִיעוּל מִטְרוֹנִיתָא
 בְּחִדּוֹתָא בְּהִיכְלִיהָ עַד דִּיתָדֵן מַלְכוּתָא
 דַּעֲשׂוּ, וְתִסַּב מִנִּיהּ נִיקְמִין דְּגִרְמָא כָּל הָאִי. לְבַתֵּר
 תִּזְדְּווג בְּמִלְכָּא, וְיִהְיֶה חֲדוֹ שְׁלִים, הָדָא הוּא דְכְּתִיב,
 וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהָר צִיּוֹן לְשַׁפֵּט אֶת הָר עֲשׂו
 בְּקִדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר וְהִיתָה לִּי הַמְּלוּכָה. מָאן
 מְלוּכָה, דָּא מִטְרוֹנִיתָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, וְהִיתָה
 לִי הַמְּלוּכָה. וּלְבַתֵּר דִּיזְדְּווגן פִּתְדָא, מַה כְּתִיב.
 וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ
 אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

עֲרֹת אַחֵי אַבִּיד לֹא תִגְלֶה. (ויקרא ח"ב) תִּתְּנִי רַבִּי
 יְהוּדָה, דָּא יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא. וְאַחֹת אַמְדָּ:
 דָּא יְרוּשָׁלַם דְּלְתַתָּא. דְּבַחֻבִין אֵלִין, יִגְלוּן יִשְׂרָאֵל
 בִּינֵי עַמְמֵיָא, וְיִתְחַרִּיב יְרוּשָׁלַם לְתַתָּא. וְעַל דָּא

לשון הקודש

שְׁלַמְדְנוּ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לֹא תִפְנִים
 הַגְּבִירָה בְּשִׁמְחָה לְהִיכְלוֹ עַד שְׁתִּדְּוֹן
 מַלְכוּת עֲשׂו וְתִקַּח מִמֶּנּוּ נְקֻמַּת שְׁנִרְמָה
 כָּל זֶה. אַחֲרַי כֶּךָ תִּזְדְּווג עִם הַמֶּלֶךְ וְתִתְּנֶיהָ
 שְׁמִיחָה שְׁלֵמָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים
 בְּהָר צִיּוֹן לְשַׁפֵּט אֶת הָר עֲשׂו –
 בְּרָאשׁוֹנָה, וְאַחֲרַי כֶּךָ – וְהִתְנַחֲהָ לְהָ
 הַמְּלוּכָה. מִי הַמְּלוּכָה? זֶה הַגְּבִירָה. זֶהוּ

שְׁכָתוּב וְהִתְנַחֲהָ לְהָ הַמְּלוּכָה. וְאַחֲרַי
 שְׁיִזְדְּווגוּ כְּאַחֲרַי מַה כְּתוּב? וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ
 עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד
 וּשְׁמוֹ אֶחָד.
 עֲרֹת אַחֵי אַבִּיד לֹא תִגְלֶה, שָׁנָה רַבִּי
 יְהוּדָה – זֶהוּ יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה. וְאַחֹת
 אַמְדָּ – זֶה יְרוּשָׁלַם שְׁלַמְטָה. בְּחֻטָּאִים
 הִלְלוּ יִגְלוּ יִשְׂרָאֵל לְבֵין הָעַמִּים וְתִתְחַרֵּב

תִּנְיָנוּ, רְחִימוּתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דִקְרָא
 לְיִשְׂרָאֵל אַחִים, שְׁנֵאמַר (תהלים קכב) לְמַעַן אַחֵי וְרַעִי
 אֲדַבְּרָה נָא וְגו'. (וְאוֹקִימָנָא מִלִּין וְתַמָּן (ס"א מִלִּי תַמָּן) בַּת בְּנָה וּבַת בְּתָה
 וְאֵף עַל גַּב דְּאִינוּן בְּאַתְנָגְלִיָּא וּבְאַתְבָּסְיָא וּבִן בְּתֵרִיָּה. דְּהָא עֲלָמָא אִיזְטְרִיד לִזְנוּ, וְאִינוּן
 יְשׁוּבָא דְעֲלָמָא כְּמָה דְכְּתִיב (מְשָׁלִי כ"ז) רַעַךְ וְרַע אָבִיד) וְהָאִי רָזָא דְמַלְחָה.
 דְּאִמַּר רַבִּי שְׁמַעוֹן.

אִמַּר רַבִּי יְהוּדָה, אִי אַחֵי לָמָּה רַעִי, וְאִי רַעִי לָמָּה
 אַחֵי. אֲלָא תֵּאנָא, הֵחֹא מַלְחָה דְלֹא אֶתְעִידִי
 לְעֲלָמִין, אֶקְרִי רַע, כְּמָה דְאַתְּ אִמַּר רַעַךְ וְרַע אָבִיד
 אֵל תַּעֲזוּב. וְהָאִי רָזָא דְמַלְחָה דְאִמַּר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
 אִימָא עֲלָתָה, רַעֲיָא אֶקְרִי, בְּגִין דְלֹא אֶתְעִידִי
 רְחִימוּתָא דְאַבָּא מְנָה (דף ע"ח ע"א) לְעֲלָמִין. וְאִימָא
 תַּתָּא כְּלָה אֶקְרִי, וְאֶקְרִי אַחֻת, כְּמָה
 דְּאוֹקִימָנָא (שִׁיר הַשִּׁירִים ח) אַחֻת לָנוּ קַמְנָה.

לשון הקודש

וְאִם רַעִי, לָמָּה אַחֵי? אֲלָא לְמַדְנֹה, אוֹתוּ
 דְּבַר שְׁלֹא סָר לְעוֹלָמִים נִקְרָא רַע, כְּמוֹ
 שְׁנֵאמַר רַעַךְ וְרַע אָבִיד אֵל תַּעֲזוּב. וְזִהוּ
 סוּד הַדְּבָר שְׁאִמַּר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָאִם
 הַעֲלִיזָנָה נִקְרָאת רַעֲיָה, כִּי לֹא זִזָּה אֶהְבֵּת
 הָאֵב מִמְּנָה לְעוֹלָמִים. וְהָאִם הַתַּחֲתוֹנָה
 נִקְרָאת כְּלָה, וְנִקְרָאת אַחֻת, כְּמוֹ
 שְׁבִאֲרָנוּ (שִׁיר ח) אַחֻת לָנוּ קַמְנָה.

יְרוּשָׁלַיִם לְמַטָּה. וְעַל זֶה שְׁנִינוּ, אֶהְבֵּת
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁקָרָא לְיִשְׂרָאֵל
 אַחִים, שְׁנֵאמַר (תהלים קכב) לְמַעַן אַחֵי וְרַעִי
 אֲדַבְּרָה נָא וְגו'. (וּבִאֲרָנוּ הַדְּבָרִים, וְשֵׁם (דְּבָרִים שֵׁם)
 בַּת בְּנָה וּבַת בְּתָה. וְאֵף עַל גַּב שְׁהִם בְּנִגְלָה וּבִנְסִתָּר וּבִן אַחֲרִיו.
 שְׁהִי הָעוֹלָם צְרִיךְ לָהֶם, וְהֵם יְשׁוּב הָעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁכַתוּב
 (מְשָׁלִי כז) רַעַךְ וְרַע אָבִיד) זִזָּה סוּד הַדְּבָר. שְׁאִמַּר
 רַבִּי שְׁמַעוֹן.

אִמַּר רַבִּי יְהוּדָה, אִם אַחֵי, לָמָּה רַעֲיָ?

וְהִינֵנוּ סֶתֶם מִתְּנִיתָא דִּילָן, דְּכִתִּיב הָכָא, עֲרוֹת
 אַחוּתָךְ בֵּת אָבִיךָ אוֹ בֵּת אִמְךָ, בֵּינוֹן
 דְּאָמַר בֵּת אָבִיךָ, מָאִי אוֹ בֵּת אִמְךָ. אֱלֹא, אִי
 מִסְטָרָא דְּאָבָא אֲשֶׁתִּבְחַת, חֲכָמָה אֶתְקָרִי. וְאִי
 מִסְטָרָא דְּאִימָא, בִּינָה אֶתְקָרִי. וְעַל כָּל פָּנִים בֵּין
 הָאִי וּבֵין הָאִי, מֵאִימָא וְאָבָא אֲשֶׁתִּבְחַת. דְּהָא יו"ד
 לָא אֶתְעָדִי מִן ה' לְעֵלְמִין. וְדָא הוּא רֹזָא דְּמַלְחָה,
 מוֹלְדֵת בֵּית: מִסְטָרָא דְּאָבָא. אוֹ מוֹלְדֵת חוּץ:
 מִסְטָרָא דְּאִימָא.

רַבִּי אָבָא אָמַר, (משלי כד) בְּחֲכָמָה יִבְנֶה בַּיִת, מָאֵן
 הוּא בֵּית דְּאֶתְבְּנִי בְּחֲכָמָה. הָוִי אִימָא דָּא
 נָהָר דְּנִפְיָק מֵעֵדָן, בְּגִינִי כִּד מוֹלְדֵת בֵּית. אוֹ
 מוֹלְדֵת חוּץ. כִּד נִפְקַת מִן ו', כְּמָה דְּכִתִּיב, (בראשית
 ב) עָצָם מַעֲצָמִי וּבֶשֶׁר מִבְּשָׂרִי. וְכִתִּיב (בראשית ב) וַיִּקַּח
 אֶחָת מִצִּלְעוֹתָיו, וְדָא הוּא מוֹלְדֵת חוּץ, מֵאַתֵּר
 דְּזַעִיר אַנְפִּין אֲשֶׁתִּבְחַת, כְּמָה דְּאֶתְמַר.

לשון הקודש

זֶה מַה' לְעוֹלָמִים. וְזֶהוּ סוּד הַדְּבָר,
 מוֹלְדֵת בֵּית – מֵצֵד הָאֵב. אוֹ מוֹלְדֵת חוּץ
 – מֵצֵד הָאֵם.

רַבִּי אָבָא אָמַר, (משלי כד) בְּחֲכָמָה יִבְנֶה
 בַּיִת. מִי הַבֵּית שְׁנִבְנָה בְּחֲכָמָה? הָוִי
 אוֹמַר זֶה הַנְּהָר שְׂיוּצָא מֵעֵדָן. מִשּׁוּם כִּד
 מוֹלְדֵת בֵּית אוֹ מוֹלְדֵת חוּץ, כְּשִׁנְצָאָה

וְהִנֵּנוּ סֶתֶם מִשְׁנָה שְׁלָנוּ, שְׁכַתּוּב כָּאֵן
 עֲרוֹת אַחוּתָךְ בֵּת אָבִיךָ אוֹ בֵּת אִמְךָ. בֵּינוֹן
 שְׁאָמַר בֵּת אָבִיךָ, מַה זֶּה אוֹ בֵּת אִמְךָ?
 אֱלֹא, אִם הִיא נִמְצָאת מֵצֵד הָאֵב,
 נִקְרֵאת חֲכָמָה. וְאִם מֵצֵד הָאֵם, נִקְרֵאת
 בִּינָה. וְעַל כָּל פָּנִים, בֵּין כִּד וּבֵין כִּד, הִיא
 נִמְצָאת מִקְּדָב וְהָאֵם. שְׁהֵרִי יו"ד אֵינָה

וְעַל דָּא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, יִשְׂרָאֵל אָחִין אֶקְרוּן
 לְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּלֹא אַעֲדִי רְחִימוּתָא
 דְּלַהּוֹן לְעָלְמִין. יְרוּשָׁלַם דְּלִתְתָּא אָחוּת אִמָּךְ
 אֲתִקְרִי, בְּמָה דְּכְתִיב, (תהלים קכב) יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה
 כְּעִיר שְׁחוּבָרָה לָּהּ יַחְדּוֹ וְגו'. מָאִי שְׁחוּבָרָה לָּהּ
 יַחְדּוֹ. בְּגִין דְּאַזְדְּנוּג בָּהּ מַלְכָּא מְשִׁית סְטָרִין, בְּכָל
 סְטָרֵי מַלְכָּא, בְּדֶרֶגָא דְּצַדִּיק, וְכָל כְּתָרֵי מַלְכָּא
 כְּלִילָן בִּיָּה. וְהֵינּוּ שְׁחוּבָרָה לָּהּ יַחְדּוֹ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, (תהלים קכב) שְׁשָׁם עָלוּ שְׁבָטִים שְׁבָטֵי
 יָהּ. מָאֵן שְׁבָטִים. אֵילִין תְּרִיסָר תְּחוּמִין,
 דְּמִתְפָּרְשֵׁן מִהָהוּא אֵילָנָא רַבָּא וְתַקִּיף, דְּאַחֲסִין לוֹן
 מִסְטָרָא דְּאַבָּא וְאִימָא. הָדָא הוּא דְּכְתִיב שְׁבָטֵי
 יָהּ, מִשְׁפַּר סִתְרוּתָא, דְּאַסְתִּיד בְּרָא קְדִישָׁא (נ"א

לשון הקודש

יַחְדּוֹ? כְּדִי שְׂיִזְדְּג עִמָּה הַמֶּלֶךְ מִשְׁשָׁה
 צַדִּיקִים, בְּכָל צַדִּיק הַמֶּלֶךְ, בְּדֶרֶגַת
 הַצַּדִּיק, וְכָל כְּתָרֵי הַמֶּלֶךְ שְׁפִלוּלִים בּוֹ.
 וְהֵינּוּ שְׁחוּבָרָה לָּהּ יַחְדּוֹ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, שְׁשָׁם עָלוּ שְׁבָטִים
 שְׁבָטֵי יָהּ. מִי הַשְּׁבָטִים? אֵלּוּ שְׁנַיִם עֶשֶׂר
 תְּחוּמִים שְׁנִפְרִידִים מֵאוּתוֹ אֵילָן גָּדוֹל
 וְחִזְק שְׂיַרֵּשׁ אוֹתָם מִצֵּד הָאֵב וְהָאֵם. וְהוּ
 שְׁכָתוּב שְׁבָטֵי יָהּ, מִיפֵי הַעֲדוּת שְׁמַעֲד
 הַבֵּן הַקָּדוֹשׁ, (שְׁמַעֲד אָבָא וְאִמָּא בֶּבֶן הַקָּדוֹשׁ)

מו', כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בראשית ב) עֵצִים מַעֲצָמֵי
 וּבִשָּׁר מִבִּשְׂרֵי. וְכָתוּב וַיִּקַּח אֶחָת
 מִצִּלְעֵתָיו, וְהוּ מוֹלְדֵת חוּץ, מִמָּקוֹם שֶׁל
 זְעִיר אֲנִפִּין נִמְצָא, כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאָר.

וְעַל זֶה אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, יִשְׂרָאֵל
 נִקְרָאִים אֲחִים לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁלֹא
 סָרָה אֶהְבָּתָם לְעוֹלָמִים. יְרוּשָׁלַם
 שְׁלֵמָטָה נִקְרָאת אָחוּת אִמָּךְ, כְּמוֹ
 שְׁכָתוּב (תהלים קכב) יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה כְּעִיר
 שְׁחוּבָרָה לָּהּ יַחְדּוֹ וְגו'. מַה זֶה שְׁחוּבָרָה לָּהּ

דאסֿהיד אבא ואימא בבֿרא קדישא) דכֿתיב שְׁבִטִי יְהִי עֵדוּת
לְיִשְׂרָאֵל, ואינזן נִהְרִין עֲמִיקִין, דְּנִגְדִין וְאַתְּמִשְׁכֵּן
מִן יְהִי. וְכָלֹא (ס"א וְכָל בֶּךָ לְמַה). לְהוֹדוֹת לְשֵׁם יי'. (ס"א
וּבְגִין בֶּךָ) כִּי שָׁמָּה יֵשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפַּט כִּסְאוֹת
לְבֵית דִּין, לְאַחֲסָנָא מַלְכוּתָא קְדִישָׁא הוּא וּבְנֵי
לְדָרֵי דָרִין, וְדָא הִיא שִׁירְתָּא דְאָמַר דִּין עַל מַלְכוּ
עֲלָאָה קְדִישָׁא.

רַבִּי חִזְקִיָּה אָמַר, כֹּלָא בְרִזָּא עֲלָאָה הוּא, לְאַחֲזָאָה
דְּמֵאן דְּפָגִים לְתַתָּא, פָּגִים לְעֵילָא. עֲרוֹת
כִּלְתֵּךְ לֹא תִגְלֶה, דְּתַנִּינָן עוֹנְתָן שֶׁל תִּלְמִידֵי
חֲכָמִים מִשְׁבֶּת לְשֶׁבֶת. בְּגִין דִּידְעִין רִזָּא דְמַלְכָּה,
וּיְכֻוֹנֵנוּ לְבָא, וְיִשְׁתַּכַּח רְעוּתָהוֹן שְׁלִים. וּבְגִין
דְּאוּלִּידוּ אֶקְרוּן בְּגִין דְּמַלְכָּא. וְאִי אֵלִין פְּגִימוּ מַלְכָּה
לְתַתָּא, כִּבְיָכוֹל פְּגִמִין אֵינִזן בְּכָלָה דְלְעֵילָא, כִּדִּין
כְּתִיב עֲרוֹת כִּלְתֵּךְ לֹא תִגְלֶה. דָּא בְּגִין אֵינִזן

לשון הקודש

רַבִּי חִזְקִיָּה אָמַר, הַכֹּל בְּסוּד עֲלִיִּין הוּא,
לְהִרְאוֹת שְׁמֵי שְׁפוּגִים לְמַטָּה – פּוֹגִים
לְמַעְלָה. עֲרוֹת כִּלְתֵּךְ לֹא תִגְלֶה, שְׁשִׁנְיָנוּ,
עוֹנְתָן שֶׁל תִּלְמִידֵי חֲכָמִים מִשְׁבֶּת
לְשֶׁבֶת. מִכֵּיּוֹן שְׁיִידְעִים אֵת סוּד הַדְּבָר
וּיְכֻנּוּ אֵת הַלֵּב, וְיִמְצָא רְצוֹנָם שְׁלָם,
וְהַבְּנִים שְׁמוּלִידִים נִקְרָאִים הַבְּנִים שֶׁל
הַמֶּלֶךְ. וְאִם אֵלֶּה פּוֹגִמִים דְּבָר לְמַטָּה,

שְׁכַתּוֹב שְׁבִטִי יְהִי עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל, וְהֵם
נִהְרִין עֲמִיקִים שְׁשׁוּפְעִים וְנִמְשָׁכִים מִן
יְיָ. וְהַכֹּל (וְכָל בֶּךָ לְמַה) לְהוֹדוֹת לְשֵׁם ה'. כִּי
שָׁמָּה יֵשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפַּט כִּסְאוֹת
לְבֵית דִּין, לְרִשְׁתָּה אֵת הַמַּלְכוּת
הַקְּדוּשָׁה הוּא וּבְנֵי לְדוּרֵי דוּרוֹת, וְזוּהִי
הַשִּׁירָה שְׁאָמַר דִּין עַל הַמַּלְכוּת
הָעֲלִיִּינָה הַקְּדוּשָׁה.

יִידֵעִין אֲזַרְחִין דְּאֲזַרִּיתָּא. שְׂאָר עָמָא הֵהוּא
דְּאַתְנָגְלִיא, כִּלְתָּד מִמֶּשׁ, וּבְחֻבָּא דָּא שְׂכִינְתָּא
אַסְתַּלְקַת מִבִּינְיָהּ.

תָּאנָא, אַתְנָגְלִיף שְׂמָא קִדִּישָׁא בְּסֵטְרִין יִידֵעִין,
בְּאַתְוֹן רְשִׁימִין דְּעֵשְׂרִין וְתֵרִין (ס"א י' בָּא, א'
בִּי, י' בְּב, ב' בִּי, י' בָּא, ב' בְּה, ו' בְּג, י' בְּה, ח' בִּי, ג' בְּה, ה' בְּד, אלו
השני נוסחאות מצאנו בהעתקות אשר לפנינו) י' בָּא, א' בִּי, י' בְּב,
ב' בִּי. י' בָּא, ח' בְּג, יו"ד בְּה, א, יו"ד בְּגִימ"ל, ח"א
בִּיו"ד גִּימ"ל בְּה, א, ח"א בְּדל"ת. כִּלְהוּ מִתְנַגְלִי
בִּיו"ד, יו"ד סָלִיק לֹון.

ח"א כָּלִיל בִּיו"ד, מַגִּיחַ נִפְקַת, כִּדִּין מְעַטְרִין
לְאַבְהֵן. אַתְפַּתַּח ח"א בְּנַחְלוּי, וְאַעֲטֵר
לְרִישָׁא דו', דִּתְמֹן שְׂרִיין אַבְהֵן.

לשון הקודש

בְּב, ב' בִּי, י' בָּא, ח' בְּג, יו"ד בְּה, א,
יו"ד בְּגִימ"ל, ח"א בִּיו"ד גִּימ"ל בְּה, א,
ח"א בְּדל"ת. כִּלְן נַחֲקוֹת בִּיו"ד, יו"ד
מַעֲלָה אוֹתָן.

ח"א כָּלוּלָה בִּיו"ד, מִמֶּנּוּ יוֹצֵאת, אָז
מְעַטְרִים אֶת הָאֲבוֹת. נִפְתַּח ח"א
בְּנַחְלִים שְׂלָה, וּמַעֲטַרְת אֶת רֹאשׁ הוּ,
שְׂשֵׁם שְׂרוּיִים הָאֲבוֹת.

כְּכִיכּוֹל הֵם פּוֹנָמִים בְּכָלָה שְׁלִמְעָלָה, וְאָז
כְּתוּב עֲרוֹת כִּלְתָּד לֹא תִגְלָה. זֶה בְּשָׁבִיל
אַלּו שִׁיּוּדֵעִים אֶת דִּינֵי הַתּוֹרָה. שְׂאָר הָעַם
אוֹתוֹ שְׁבַנְגָלָה, כִּלְתָּד מִמֶּשׁ, וּבַחֲטָא הָזֶה
הַשְׂכִּינָה מִסְתַּלְקַת מִבִּינְיָהּ.

לְמַדְנֵנוּ, נַחֲקֵק הַשֵּׁם תְּקַדּוּשׁ בְּצִדִּדִּים
יְדוּעִים, בְּאוֹתִיּוֹת רְשׁוּמוֹת שֶׁל עֲשָׂרִים
וּשְׁתַּיִם (י' בָּא, א' בִּי, י' בְּב, ב' בִּי, י' בָּא, ב' בְּה, ו' בְּג, י'
בְּה, י' בְּג, ח' בִּי, ג' בְּה, ה' בְּד) י' בָּא, א' בִּי, י'

ו' כָּלִיל שִׁית אֲתוֹן, וְכָלְהוּ כָּלִיל יו"ד. י' אֲתַגְלִיף
בְּגִלּוּפּוֹי, וְסָלִיק לְאַתְעַטְרָא בְּתַרְיֶסר אֲתוֹן
אַחֲרֵנִין, מִנִּיה נִפְקוּ עֶשֶׂר אֲמִירָן בְּגִלּוּפּוֹי, וְכָלְהוּ
שְׁבִילִין דְּאֹרְחָא עֲלָאָה, (ס"א דאֹרְחָן דְּאֹרִייתָא) יִקְיָרָא
דְּכָלָא. בְּדִין ה"א אַחֲרָא אֲתַכְלִילַת מִן כָּלְהוּ,
גְּלִיפָא מִסְטָרָא מְתִיחָא (ס"א מְתִיחָדָא) טְמִירָא,
לְאוּלְדָא לְתַתָּא.

אַתְגְּלִיפּוּ (ס"א אַתְפְּלִיגּוּ) כָּלְהוּ בְּאַרְבַּעִין וְתַרִין אֲתוֹן,
וְכָלְהוּ פְּרִישְׁנָא בְּמַתְנִיתָא דִידֹן, וְכָלְהוּ סְלָקֹן
בְּרִישָׁא דְמַלְכָּא.

שִׁבְעַ שְׁבַתִין שְׁלִימִין, מִתְפָּרְשִׁין בְּשִׁבְעִין אֲתוֹן.
שְׁבַעִין וְתַרִין אֲסַתְלָקֹן, וְאַסְתְּלָקֹן בְּאוֹת
ו' (ס"א יו"ד), רְשִׁימָן בָּב' וַיְהִי בְשַׁלַּח פְּרַעָה בְּקָרָא
וַיִּסַּע וַיָּבֹא וַיֵּט. כַּד נִטְלַת שְׁכִינְתָּא, וְשִׁבְעָה

לשון הקודש

נַחֲקָקֹן (נַחֲלָקֹן) כָּלִם בְּאַרְבַּעִים וּשְׁתַּיִם
אוֹתִיּוֹת, וְאֵת כָּלִם פֿרשְׁנֹן בְּמִשְׁנַתְנֹן,
וְכָלִם עוֹלִים לְרֹאשׁ הַמֶּלֶךְ.
שִׁבְעַ שְׁבַתוֹת שְׁלֵמוֹת מִתְפָּרְשׁוֹת
בְּשִׁבְעִים אוֹתִיּוֹת. שְׁבַעִים וּשְׁתַּיִם עָלוּ,
וְהֵן עָלוּ בְּאוֹת ו' (יו"ד), רְשׁוּמוֹת בְּפִרְשֵׁת
וַיְהִי בְשַׁלַּח פְּרַעָה בְּפִסּוּק וַיִּסַּע וַיָּבֹא
וַיֵּט. בְּשֵׁהשְׁכִינָה נִטְלַת וְשִׁבְעָה

ו' כוֹלֶלַת שֵׁשׁ אוֹתִיּוֹת, וְאֵת כָּלִם כוֹלֶלַת
יו"ד. יו"ד נַחֲקָקַת בְּגִלּוּפֶיהָ, וְעוֹלָה
לְהַתְעַטֵּר בְּשִׁתִּים עֶשְׂרֵה אוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹת,
מִמֶּנּוּ יוֹצְאוֹת עֶשֶׂר אֲמִירוֹת בְּגִלּוּפִים
שְׁלוֹ, וְכָלִם שְׁבִילִים שֶׁל הַדֶּרֶךְ הַעֲלִינָה,
(שֶׁל דְּרָכֵי הַתּוֹרָה) הַנִּכְבְּדָה מִהַבֵּל. אֲזִי ה"א
אַחֲרֵת נִכְלָלַת מִכָּלִם, חֲקוּקָה מִצַּד מִתּוֹחַ
(מִתְחַדָּת) טְמִיר לְהוֹלִיד לְמִטָּה.

רְשִׁימִין אֶתְרִשִּׁמוּ בִּיה, שְׁבָעָה אֶסְתָּלְקוּ (דף ע"ב ע"ב)
 מִנִּיה, בְּעוֹבְדִין רְשִׁימִין. תָּאנָא, אֶסְתָּלְקוּ אֶתְוֹן
 בְּרִשִּׁימִין יְדִיעֹן, וְאַרְחִין סְתִימִין, בַּר לְזַבְּאֵי קְשׁוּט,
 סְמִכֵי עֲלֵמָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר, תָּא חֲזִי, הֲגִי
 עֲשָׂרִין וְתַרְיֵן אֶתְוֹן דְּגִלְפִּין בְּאוֹרֵייתָא,
 בְּלָהוּ מִתְפָּרְשֵׁן בְּהִי (נ"א מאלין) עֶשְׂרֵן אֲמִירָן. כָּל
 אֲמִירָה וְאֲמִירָה מֵאֲלִין עֶשְׂרֵן, דְּאִינוֹן כְּתָרֵי מְלָכָא
 בְּלָהוּ גִלְפִּין בְּאֶתְוֹן יְדִיעֹן (ד"א אַחֲרֵינִין), בְּגִינֵי כֹךְ שְׁמָא
 קַדִּישָׁא אֶתְכַפֵּיָא בְּאֶתְוֹן אַחֲרֵינִין, וְכָל אֲמִירָה,
 אוֹזִיף לְאֲמִירָה עֲלָאָה מִנָּה אֶתְוִי, בְּגִין דְּאֶתְכַלִּיל
 הָאֵי בְּהָאֵי. וְעַל דָּא שְׁמָא קַדִּישָׁא, גִּלְפִּנָא לִיה
 בְּאֶתְוֹן אַחֲרֵינִין, בְּגִין דְּאֶתְכַפֵּיָן דָּא בְּדָא, וְדָא
 בְּדָא, עַד דְּמִתְקַשְּׁרֵן בְּלָהוּ כְּחֵדָא.

לשון הקודש

מאותן העשר, שהן כתרי המלך, בלן
 חקוקות באותיות ידועות (אחרות). משום
 כך השם הקדוש מתבסס באותיות
 אחרות, וכל אמירה מלווה לאמירה יותר
 עליונה את אותיותיה, משום שנכללות
 זו עם זו. ולכן את השם הקדוש חקקנו
 אותו באותיות אחרות, משום שהתבססו
 זו בזו וזו בזו, עד שכלן נקשרות באחת.

רשומים נרשמו בה, מתעלות שבע
 ממנה במעשים רשומים. למדנו
 שהתעלו האותיות ברשמים ידועים
 ודרכים סתומות, פרט לצדיקני אמת,
 עמודי העולם.

אמר רבי שמעון לרבי אלעזר, בא ראה,
 עשרים ושתים האותיות שחקוקות
 בתורה, בלן מתפרשות (מאלו) בעשר
 האמירות הללו, כל אמירה ואמירה

וּבִמָּאן דְּבָעִי לְמַנְדַּע צְרוּפֵי שְׁמָהּן קַדִּישִׁין, לִינְדַּע
 אֵינּוֹן אַתָּוּן דְּרִשְׁימִין בְּכָל כְּתָרָא וְכְתָרָא,
 וּבִדְיִן לִינְדַּע וַיִּתְקִיִּים בְּכָלָא. וְהָא גְּלִיפְנָא לֹון, בְּכָל
 אֵינּוֹן אַתָּוּן דְּרִשְׁימִין וַיִּדְיעֵן בְּכָל כְּתָרָא וְכְתָרָא,
 מִסְפָּרָא עֲלָאָה דְּשְׁלֹמָה. וְהָכִי סָלִיק בִּידֹן, וְחֲבַרְיָא
 גְּלִיפִין לֹון, (ס"א וְלִחְבַרְיָא גְּלִינֵן לֹון) וְשִׁפּוּר הוּא, דְּהָא כָּל
 כְּתָרָא וְכְתָרָא אוּזִיף לְחֲבֵרִיה אַתָּוִי, כְּמָה
 דְּאוּקִימְנָא, וְלִזְמִנִּין דְּלֹא אַצְטְרִיד אֵלָא, בְּאַתָּוִי
 אֵינּוֹן דְּרִשְׁימִין בֵּיתָה. וּבְלָהוּ יִדְיעֵן לְגַבִּי חֲבַרְיָא וְהָא
 אוּקִימְנָא לֹון.

וּבְאִין אֵינּוֹן צְדִיקָיָא בְּעֲלָמָא דִּין וּבְעֲלָמָא דְּאַתִּי,
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא בָּעִי בִּיקְרִיהוֹן, וּמַגְלִי
 לְהוֹן רִזִּין עֲלָאִין דְּשְׁמִיָּה קַדִּישָׁא, דְּלֹא גִלִּי לְעֲלָאִין
 קַדִּישִׁין, וְעַל דָּא יָכִיל מַשָּׂה, לְאַתְעֲטָרָא בִּינִי
 קַדִּישִׁין, וּבְלָהוּ לָא יָכִיל לְמַקְרַב בְּחֵדִיה, כְּנוּרָא

לשון הקודש

וּכְתֵר מְלוּחָ לְחֲבֵרוֹ אֶת אוֹתִיּוֹתָיו, כְּמוֹ
 שְׁבָאֲרֵנוּ, וְלִפְעָמִים שְׁלֹא צְרִידָא אֵלָא
 בְּאוֹתִיּוֹת אוֹתָם שְׂרֻשׁוֹת בּוֹ. וְכָל
 יְדוּעִים לְחֲבֵרִים, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ אוֹתָם.
 אֲשֶׁרִי הַצְדִּיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם
 הַבָּא, שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה בְּכָבוֹדָם
 וּמַגְלֶה לָהֶם סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים שֶׁל שְׁמוֹ
 הַקְדוֹשׁ, שְׁלֹא גִלָּה לְעֲלִיּוֹנִים קְדוֹשִׁים,

וְכִי שְׂרוּצָה לְדַעַת אֶת צְרוּפֵי הַשְּׁמוֹת
 הַקְדוֹשִׁים, שֶׁיֵּדַע אֶת אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת
 הַרְשׁוּמוֹת בְּכָל כְּתֵר וְכְתֵר, וְאִזּוּ יֵדַע
 וַיִּתְקִיִּים בְּכָל. וְהָרִי חֲקֻקְנוֹ אוֹתָם בְּכָל
 אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת שְׂרֻשׁוֹת וַיְדוּעוֹת בְּכָל
 כְּתֵר וְכְתֵר מִהַסְפֵּר הָעֲלִיּוֹן שֶׁל שְׁלֹמָה.
 וְכֵן עָלָה בְּיָדֵינוּ, וְהַחֲבֵרִים חֲקֻקוֹ אוֹתָם,
 (וְלִחְבַרְיָא גְּלִינֵן אוֹתָם) וַיִּפֹּה הוּא. שְׁתַּרִּי כָּל כְּתֵר

יְקִידָתָא, וְגוֹמְרֵי דְאַשָּׁא. דְּאִי לָאוּ הָכִי, מָאן הוּא
 לִיה לְמִשָּׁה, לְמִיקָם בִּינִיָּהּ. אֵלָא זַבְּאָה חוּלְקָא
 דְּמִשָּׁה, דְּהָא בַּד שְׁאֲרֵי לְמַלְלָא עֲמִיה קְדָּשָׁא בְּרִיד
 הוּא, בָּעָא לְמַנְדַּע שְׁמִיה קְדִישָׁא (ס"א שְׁמוֹי
 קְדִישִׁין), סְתִים וְגִלְיָא, בְּכָל חַד וְחַד בְּדָקָא חֲזִי, וּבְדִין
 אַדְּבָק וַיֵּדַע יִתִּיר מִכָּל בְּנֵי עֲלָמָא.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְסָלִיק מִשָּׁה גוּ עֲנָנָא יְקִירָא,
 עָאֵל בִּינֵי קְדִישִׁין. פִּגְעַ עֲמִיה חַד מִלְּאָכָא
 בְּשִׁלְחוּבֵי נוֹרָא, בְּעִינִין מְלַחֲטָן, וְגִדְפוֹי מוֹקְדָן,
 בָּעָא לְשִׁאָפָא לִיה בְּגִיּוּתָא. וְחֵהוּא מִלְּאָכָא
 גְּבִרְיָאֵל (ס"א גוֹרִיא"ל) (ס"א גוֹרְנָא"ל) שְׁמִיה, בְּדִין אַדְּבָר
 מִשָּׁה חַד שְׁמָא קְדִישָׁא. דְּחִזָּה גְּלִיף בְּתַרְיֶסר אֲתוּוֹן,
 וְאַזְדַּעְזַע וְאַתְרַגַּשׁ, עַד דְסָלִיק מִשָּׁה בִּינִיָּהּ. וְכֵן
 לְכָל חַד וְחַד, זַבְּאָה חוּלְקִיה וְהָא אוֹקִימָנָא מִלִּי.

לשון הקודש

הַנִּכְבָּד, נִכְנָס לְבֵין קְדוּשִׁים. פִּגְעַ בּוּ
 מִלְּאָךְ אַחֵר בְּשִׁלְחָבוֹת אֵשׁ, בְּעִינִים
 לוֹחֲטוֹת, וּכְנָפֵי שׁוֹרְפוֹת. רָצָה לְשִׁאָף
 אוֹתוֹ לְתוֹכוֹ. וְשֵׁם אוֹתוֹ מִלְּאָךְ גְּבִרְיָאֵל
 (גוֹרִיא"ל) (גוֹרְנָא"ל). אִזּוּ הַזְכִּיר מִשָּׁה שֵׁם קְדוֹשׁ
 אַחֵר שֶׁהָיָה חָקוֹק עִם שְׁתֵּים עָשָׂרָה
 אוֹתִיּוֹת, וְחֻזְעֻז וְהַתְרַגְּשׁ, עַד שֶׁעָלָה
 מִשָּׁה בִּינֵיהֶם, וְכֵן לְכָל אַחֵר וְאַחֵר. אֲשֶׁרִי
 חֲלָקוּ, וְהָרִי בְּאַרְנֵי אֶת הַדְּבָרִים.

וְעַל זֶה יָכַל מִשָּׁה לְהַתְעַמֵּר בֵּין קְדוּשִׁים,
 וְכֵלֶם לֹא יָכְלוּ לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו, כֹּאֵשׁ
 יוֹקֶדֶת וְנֹחֵלִי אֵשׁ. שָׂאֵם לֹא כָּף, מִי הָיָה
 לוֹ לְמִשָּׁה לְעַמֵּד בִּינֵיהֶם? אֵלָא אֲשֶׁרִי
 חֲלָקוּ שֶׁל מִשָּׁה, שֶׁהָרִי בְּשִׁתְּחִיל לְדַבֵּר
 עִמּוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, רָצָה לְדַעַת אֶת
 שְׁמוֹ הַקְדוֹשׁ (שְׁמוֹתָיו הַקְדוּשִׁים), נִסְתָּר וְנִגְלָה,
 בְּכָל אַחֵר וְאַחֵר כְּרֵאוֹי, וְאִזּוּ נִדְּבָק וַיֵּדַע
 יוֹתֵר מִכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם.

בַּא רְאָה, בְּשַׁעָה שֶׁעָלָה מִשָּׁה לְתוֹךְ הָעֲנָן

עֲרוֹת אִשָּׁה, וּבִתָּה לֹא תִגְלֶה. תָּאנָא, בְּתַקּוּנֵי
מִטְרוּנִיתָא אוֹקִימָנָא אֵלִין עֲרִיין, אַף עַל
גַּב דְּאִינוּן (ב"א עֲרִיין אִינוּן) בְּאַתְגַּלְיָא וּבִסְתִימָא, וְתַמָּן
בֵּית בְּנָה וּבֵית בִּתָּה. דִּהָא עֲלָמָא אֶצְטְרִיד לִזְנוּ,
וְאִינוּן יְשׁוּבָא דְעֲלָמָא, בְּמָה דְאוֹקִימָנָא. וּמֵאן דְּגַלִּי
חַד עֲרִייתָא מִנֵּיהּ, וְוִי לִיה, וְוִי לְנַפְשִׁיהּ, דִּהָא גַלִּי
בְּגִין דָּא עֲרִיין אֲחֵרִין.

וְתַנִּיא מְלָה בִּתְרָאָה דְעֵשֶׂר אַמִּירֵן
דְּאוֹרִייתָא, (שמות כ) לֹא תַחֲמוּד אִשֶּׁת
רֵעֵךְ, בְּגִין דִּהָא כָּלְלָא דְכָלְהוּ. וּמֵאן דְּחָמִיד
אַתְתָּא אֲחֵרָא, כְּאֵלוּ אַעֲבֹר עַל אוֹרִייתָא כָּלָא. בְּרַם
לֹא אִית מְלָה דְקִימָא קָמִי תְשׁוּבָה. וְכָל שָׁכֵן אִי
קָבִיל עוֹנְשִׁיהּ בְּדוֹד מְלָכָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, תַּנִּינָן,
כָּל מֵאן דְּחָב וְאַתְפָּרֵשׁ מִהֵחֱוָא חוֹבָא, תְשׁוּבָה קָא
מַעֲלִיא לִיה טַפִּי. וְאִי לָאו, לֹא סָלִיק בִּידִיהּ

לשון הקודש

וְלַמִּדְנֹה, הַדְּבוּר הָאֲחֵרוֹן שֶׁל עֵשֶׂר
הָאֲמִירֹת שֶׁל הַתּוֹרָה – (שמות כ) לֹא תַחֲמוּד
אִשֶּׁת רֵעֵךְ, כִּי זֶהוּ הַכָּלֵל שֶׁל כָּלֵם. וּמִי
שֶׁחֹמֵד אִשָּׁה אֲחֵרָת כְּאֵלוּ עָבַר עַל כָּל
הַתּוֹרָה. בְּרַם, אֵין דְּבַר שֶׁעוֹמֵד לְפָנֵי
תְשׁוּבָה, וְכָל שָׁכֵן אִם קָבֵל עָנְשׁוּ כְּמוֹ דּוֹד
הַמְּלֵךְ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, שְׁנִינוּ, כָּל מִי
שֶׁחָטָא וּפָרֵשׁ מֵאוֹתוֹ חֲטָא, הַתְשׁוּבָה

עֲרוֹת אִשָּׁה וּבִתָּה לֹא תִגְלֶה. לְמַדְנֹה,
בְּתַקּוּנֵי הַגְּבִירָה בְּאַרְנוּ אֶת הָעֲרִיֹת
הַלָּלוּ, אַף עַל גַּב שֶׁהֵם (עֲרִיֹת הֵם) בְּנִגְלָה
וּבִנְסֻתָּה, וְשֵׁם בֵּית בְּנָה וּבֵית בִּתָּה. שְׁהָרִי
הָעוֹלָם צָרִיד אוֹתָם, וְהֵם יְשׁוּבוּ שֶׁל עוֹלָם,
כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ. וּמִי שֶׁמְגַלֶּה עֲרוֹה אֲחֵת
מִהֶן, אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ, שְׁהָרִי גְלָה
בְּשָׁבִיל זֶה עֲרִיֹת אֲחֵרוֹת.

תְּשׁוּבָה, וְלֹא מַעֲלִיָּא לִיה. אִי הָכִי, דְּדוֹד הֵיךְ לֹא
אֶתְפָּרֵשׁ מִבֵּת שָׁבַע לְבִתָּר. אָמַר לִיה, בֵּת שָׁבַע
דִּידִיה הָיִת, וְדִידִיה נָטִיל, דְּהָא מִית בַּעֲלָהּ.

דְּתַנִּיא, אֲזִדְמַנַּת הָיִת בֵּת שָׁבַע לְדוֹד, מִיּוֹמָא
דְּאֶתְבָּרִי עָלְמָא, וּמָה עֲכָבָא לִיה. דְּנָטִיל
בְּרִיתָהּ דְּשָׂאוּל מְלָכָא, וְהָהוּא יוֹמָא נָטִיל לָהּ אֲוִרְיָה
בְּרַחֲמִי, אִף עַל גַּב דְּלֹא הָיִת דִּילִיה. לְבִתָּר אֶתָּא
דְּדוֹד, וְנָטִיל דִּילִיה, וְעַל דְּדוֹד דְּחִיק שְׁעֵתָא קָמִי
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְקַטְלָא לְאֲוִרְיָה וּלְמַעַבְדַּי הָכִי,
אֲבֵאִישׁ קָמִיה, וְאַעֲנֵשׁ לִיה לְדוֹד, דְּהָא קִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בָּעָא לְאַתְבָּא לִיה לְדוֹד, לְקַיִּמָא לִיה
מִלְכוּתָא קִדִּישָׁא עֲלָאָה. וְכֵד תָּאב, לְדִידִיה תָּאב.

תָּאנָא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מָאִי דְכִתִּיב אָנִי יי'. אָנִי
יי': עֲתִיד לִיתֵּן שָׂכָר טוֹב לְצַדִּיקִים

לשון הקודש

גַּב שְׁלֹא הֵיִתָּה שְׁלוֹ. אַחֲרַ כֵּךְ בָּא דוֹד
וְנָטִיל אֶת שְׁלוֹ. וְעַל שְׁדוֹד דְּחִיק אֶת
הַשְׁעָה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַרְגַּ אֶת
אֲוִרְיָה וְלַעֲשׂוֹת כֵּךְ, הִרַע לְפָנָיו, וְהַעֲנִישׁ
אֶת דוֹד, שְׁחַרֵּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה
לְהַשִּׁיבָה לְדוֹד, לְקַיִּם לוֹ אֶת הַמְּלָכוּת
הַקְּדוֹשָׁה הַעֲלִיזָנָה. וּכְשֶׁהַשְׁתַּוְּקָה, לְשְׁלוֹ
הַשְׁתַּוְּקָה.

לְמַדְנֵנוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מַהוּ שְׂכָתוֹב אָנִי

מוֹעִילָה לוֹ יוֹתֵר. וְאִם לֹא, לֹא עוֹלָה בִּידוֹ
תְּשׁוּבָה וְלֹא מוֹעִילָה לוֹ. אִם כֵּךְ, אִזּוּ אֵיךְ
דוֹד לֹא פָּרֵשׁ מִבֵּת שָׁבַע לְאַחֲרֵי מִכְּ?
אָמַר לוֹ, בֵּת שָׁבַע הֵיִתָּה שְׁלוֹ, וְאֵת שְׁלוֹ
הוּא לְקַח, שְׁחַרֵּי מַת בַּעֲלָהּ.

שְׁלִמְדְּנֵנוּ, מִזְמַנַּת הֵיִתָּה בֵּת שָׁבַע לְדוֹד
מִיּוֹם שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם, וּמָה עָכָב אוֹתוֹ?
שְׁנִשָּׂא אֶת בִּתּוֹ שֶׁל שְׂאוּל הַמֶּלֶךְ, וְאוֹתוֹ
יוֹם נָשָׂא אוֹתָהּ אֲוִרְיָה בְּרַחֲמִים, אִף עַל

לְעֵתִיד לָבֵא. אֲנִי יי' עֵתִיד לְהַפְרֵעַ מִן הָרָשָׁעִים
 לְעֵתִיד לָבֵא. אֵינּוֹן דְּכִתִּיב בְּהוּ (ישעיה סו) הַפּוֹשְׁעִים
 בִּי. כְּתִיב אֲנִי יי', וּכְתִיב (דברים לב) אֲנִי אֱמִית וְאַחִיָּה.
 אֶף עַל פִּי (דף ע"ט ע"א) שָׁאֲנִי בְּמִדַּת הַרְחָמִים, הָרָשָׁעִים
 הוֹפְכִים אוֹתִי לְמִדַּת הַדִּין. דִּתְנִיָּא, שֵׁם מָלֵא: יי'
 אֱלֹהִים. זָכוּ יי', וְאִי לֹא אֱלֹהִים. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
 חֵיבִין עֲבָדֵי פְגִימוֹתָא לְעִילָא. מָאִי פְגִימוֹתָא. כְּמָה
 דְּאוֹקִימָנָא פְגִימוֹתָא מִפָּשׁ, וְהָא אֶתְמַר.

תֵּאֲנָא כְּתִיב וְאֵל אִשָּׁה בְּנִדַּת טְמֵאָתָהּ לֹא תִקְרַב
 לְגִלּוֹת עֲרוֹתָהּ, תָּנִי רַבִּי יְהוּדָה, דָּרָא דְרַבִּי
 שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי שְׂאֲרֵי בְּגִיָּה, כְּלָהוּ זַכָּאִין, חֲסִידֵינִי,
 כְּלָהוּ דַּחֲלֵי חֲטָאָה נִינְהוּ. שְׂכִינְתָּא שְׂרִיא בִּינִיָּהוּ,
 מַה דְּלִית בֶּן בְּדָרִין אַחֲרֵנִין. בְּגִינִי כַּךְ מִילִין אֵינּוֹן
 מִתְפָּרְשֵׁן, וְלֹא אֶתְטַמְּרֵן. בְּדָרִין אַחֲרֵנִין לֹא הָבִי,

לשון הקודש

עוֹשִׂים פָּנִים לְמַעַלָּה. אֵיזָה פָּנִים? כְּמוֹ
 שְׂבָאֲרֵנוּ פָּנִים מִפָּשׁ, וְהָרִי נִתְבָּאֵר.
 לְמִדְּנֹו, כְּתוּב וְאֵל אִשָּׁה בְּנִדַּת טְמֵאָתָהּ
 לֹא תִקְרַב לְגִלּוֹת עֲרוֹתָהּ. שְׁנָה רַבִּי
 יְהוּדָה, דּוֹר שְׂרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי
 שְׂרׁוֹי כְּתוּכֹו, כָּלָם צַדִּיקִים, חֲסִידִים,
 כָּלָם הֵם יִרְאֵי חֲטָא, וּשְׂכִינָה שׁוֹרָה
 בִּינֵיהֶם, מַה שְׂאִין בֶּן בְּדוֹרוֹת אַחֲרִים.
 מִשּׁוּם כַּךְ הַדְּבָרִים הִלְלוּ מִתְפָּרְשִׁים וְלֹא

ה' - אֲנִי ה' עֵתִיד לְתֵן שְׂכָר טוֹב
 לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לָבֵא. אֲנִי ה' עֵתִיד
 לְהַפְרֵעַ מִן הָרָשָׁעִים לְעֵתִיד לָבֵא, אוֹתָם
 שְׂכָתוֹב בָּהֶם הַפְּשָׁעִים בִּי. כְּתוּב אֲנִי ה',
 וּכְתוּב (דברים לב) אֲנִי אֱמִית וְאַחִיָּה. אֶף עַל
 פִּי שָׁאֲנִי בְּמִדַּת הַרְחָמִים, הָרָשָׁעִים
 הוֹפְכִים אוֹתִי לְמִדַּת הַדִּין. שְׁלַמְדִּנּוּ, שֵׁם
 מָלֵא - ה' אֱלֹהִים. זָכוּ - ה', וְאֵם לֹא -
 אֱלֹהִים. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָרָשָׁעִים

וּמַלִּין דְּרַזִּי עֲלָאָה לָא יִבְלִין לְגַלְאָה, וְאִינוּן דִּידְעִי
מִסְתָּפוּ. דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בַּד הָוָה אָמַר רָזָא דְהָאִי
קָרָא, חֲבַרְיָא בְּלָחוּ עֵינֵיהוֹן נִבְעִין דְּמַעִין, וּבְלָחוּ
מִיֵּלִין דְּאָמַר הָווּ בְּעֵינֵיהוּ גְלִיִּין, כְּמָה דְכְּתִיב, (במדבר
יב) פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ וּמִרְאָה וְלֹא בַחֲדוֹת.

דִּיוֹמָא חַד שְׁאִיל רַבִּי יִיסָא אָמַר, בִּיעָא
דְּקוֹשְׁטָא (ס"א דְּקוֹסְטָא), דְּנִפְקָא מִעוֹפָא
דְּשִׁרְיָא (ס"א דְּשִׁרְיָא) בְּנוֹרָא, וְאַתְבַּקַּע לְאַרְבַּע סְטָרִין.
תִּרִין סְלָקוֹן מִנֵּיהוּ, וְחַד מְאִיד, וְחַד רַבִּיעַ
בְּרַבִּיעָא (ס"א נְבִיעֵי נְבִיעָא) דִּימָא רַבָּא. אָמַר רַבִּי אָבָא,
עֲבַדְתָּ קַמִּיה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, קִדְּשׁ חוּל, דְּהָא כְּתִיב
פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ. אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, עַד
לָא יִתְבַּקַּע בִּיעָא, תִּסְתַּלַּק מִעֲלֵמָא. וְכַךְ הָוָה
בְּאַדְרָא דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן.

לשון הקודש

שֶׁל אֵמֶת (מִדָּה) שִׁינְעָאָה מִעוֹף שְׁשִׁרְיָא (שְׁנוֹרָק)
בְּאוֹר, וְהִתְבַּקַּעָה לְאַרְבַּעַה צְדָדִים, שְׁנַיִם
עוֹלָם מַהֵם, וְאַחַד מִתְנַמֵּד, וְאַחַד רוֹבֵץ
בְּמַרְבֵּץ (מִבּוֹעֵי הַמַּעֲיָן) שֶׁל הַיָּם הַגָּדוֹל. אָמַר
רַבִּי אָבָא, עֲשִׂיתָ לִפְנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן קִדְּשׁ
חֹל, שְׁהָרִי כְּתוּב פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ.
אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן, טָרָם שֶׁתְּבַקַּע
הַבִּיעָה, תִּסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם. וְכַךְ הָיָה
בְּאַדְרָא שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן.

נִטְמָנִים. בְּדוֹרוֹת אַחֲרִים לֹא בּוֹ, וּדְבָרִים
שֶׁל סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים לֹא יִכּוּלִים לְגַלוֹת,
וְאוֹתָם שִׁוִּדְעִים פּוֹחַדִּים. שְׁכַאֲשֶׁר הָיָה
רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר סוּד הַפְּסוּק הַזֶּה, עֵינֵי
כָּל הַחֲבָרִים נִבְעוּ דְּמַעוֹת, וְכָל הַדְּבָרִים
שֶׁאָמַר הָיוּ בְּעֵינֵיהֶם גְּלוּיִים, כְּמוֹ
שְׁכַתוּב (במדבר יב) פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ
וּמִרְאָה וְלֹא בַחֲדוֹת.

שִׁינוֹם אַחַד שָׂאֵל רַבִּי יִיסָא, אָמַר, בִּיעָה

תֵּאָנָא, בְּיוֹמָיו דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן הָוָה אָמַר בַּר נָשׁ
 לַחֲבֵרִיהּ, פִּתַּח פִּיד וַיֹּאירוּ דְּבַרְיָךְ. בְּתַר
 דְּשָׁכִיב רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָווּ אֲמַרִי (קהלת ה) אַל תִּתֵּן אֶת
 פִּיד לַחֲטִיא אֶת בְּשַׂרְךָ.

תֵּנִיָּא אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אִי בְּנֵי עֲלָמָא מִסְתַּכְּלִין
 בְּמָה דְּכִתִּיב בְּאוֹרֵייתָא, לָא יִיתוּן לְאַרְגָּזָא
 קָמִי מְאִרִיהוֹן. תֵּאָנָא, בַּד מִתְעַרְיִין דִּינִין קִשְׁיִין
 לְאַחַתָּא בְּעֲלָמָא, וְאֵל אִשָּׁה בְּגִדַת טְמֵאָתָהּ וְגו',
 הָכָא כְּתִיב (תהלים כה) סוֹד יי' לִירְאָיו, וּבְאֲדָרָא (ס"א וּבְהֵאֵי
 דָּרָא) קִדִּישָׁא אֶתְמַר, הָכָא אֲצַטְרִיכְנָא לְגַלְאָה, דְּהָא
 לְאַתֵּר דָּא אִסְתַּלֵּק.

דְּתִנִּינֵן, בְּשַׁעֲתָא דְּחַוְיָא תְּקִיפָא דְלַעִילָא אֶתְעַר,
 בְּגִין חוּבֵי עֲלָמָא, שְׂאִרֵי וְאַתְחַבֵּר עִם
 נִוְקָבָא, וְאַטִּיל בָּהּ זִוְהָמָא, אֶתְפָּרֵשׁ דְּכוּרָא מִינָהּ,

לשון הקודש

לְמַדְנֹו, בְּשִׁמְעוֹן הָוָה אָמַר
 אָדָם לַחֲבֵרוֹ: פִּתַּח פִּיד וַיֹּאירוּ דְּבַרְיָךְ.
 אַחֲרָ שְׁנַפְטָר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָיוּ
 אוֹמְרִים: (קהלת ה) אַל תִּתֵּן אֶת
 לַחֲטִיא אֶת בְּשַׂרְךָ.
 לְמַדְנֹו, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אִם בְּנֵי
 הָעוֹלָם מִסְתַּכְּלִים בְּמָה שְׁכָתוֹב
 בַּתּוֹרָה, לֹא יָבוֹאוּ לְהַרְגִּיז לִפְנֵי רַבּוֹנָם.

לְמַדְנֹו, בְּשִׁמְעוֹן הָוָה אָמַר
 אָדָם לַחֲבֵרוֹ: פִּתַּח פִּיד וַיֹּאירוּ דְּבַרְיָךְ.
 אַחֲרָ שְׁנַפְטָר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָיוּ
 אוֹמְרִים: (קהלת ה) אַל תִּתֵּן אֶת
 לַחֲטִיא אֶת בְּשַׂרְךָ.
 לְמַדְנֹו, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אִם בְּנֵי
 הָעוֹלָם מִסְתַּכְּלִים בְּמָה שְׁכָתוֹב
 בַּתּוֹרָה, לֹא יָבוֹאוּ לְהַרְגִּיז לִפְנֵי רַבּוֹנָם.

לְמַדְנֹו, בְּשִׁמְעוֹן הָוָה אָמַר
 אָדָם לַחֲבֵרוֹ: פִּתַּח פִּיד וַיֹּאירוּ דְּבַרְיָךְ.
 אַחֲרָ שְׁנַפְטָר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָיוּ
 אוֹמְרִים: (קהלת ה) אַל תִּתֵּן אֶת
 לַחֲטִיא אֶת בְּשַׂרְךָ.
 לְמַדְנֹו, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אִם בְּנֵי
 הָעוֹלָם מִסְתַּכְּלִים בְּמָה שְׁכָתוֹב
 בַּתּוֹרָה, לֹא יָבוֹאוּ לְהַרְגִּיז לִפְנֵי רַבּוֹנָם.

לְמַדְנֹו, בְּשִׁמְעוֹן הָוָה אָמַר
 אָדָם לַחֲבֵרוֹ: פִּתַּח פִּיד וַיֹּאירוּ דְּבַרְיָךְ.
 אַחֲרָ שְׁנַפְטָר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָיוּ
 אוֹמְרִים: (קהלת ה) אַל תִּתֵּן אֶת
 לַחֲטִיא אֶת בְּשַׂרְךָ.
 לְמַדְנֹו, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אִם בְּנֵי
 הָעוֹלָם מִסְתַּכְּלִים בְּמָה שְׁכָתוֹב
 בַּתּוֹרָה, לֹא יָבוֹאוּ לְהַרְגִּיז לִפְנֵי רַבּוֹנָם.

בְּגִין דִּהָא אִסְתָּאֲבַת, וְאִתְקִרְיַת מִסְאָבָא, וְלֹא
אִתְחַזִּי לְדַכּוּרָא לְמִקְרַב בְּהָדָה, דְּוִי אִי אִסְתָּאֲב
הוּא בְּהָדָה, בְּזִמְנָא דְאִיהִי אִסְתָּאֲבַת.

וְתֵאֲנָא, מָאָה וְעֶשְׂרִין וַחֲמִשׁ זִינֵי מִסְאָבוּתָא נַחְתּוּ
לְעֵלְמָא, דְּמִתְאַחֲדֵן מִסְטָרָא דְחַוְיָא
תְּקִיפָא, וְשִׁבְעָה וְעֶשְׂרִין רַבְרַבִּין מְנִייהו, מִתְאַחֲדֵן
בְּנוֹקְבִי, וְאִתְדַבְּקֵן בָּהּ. וְוִי לְמֵאן דִּיקְרַב בְּהָדָה
בְּהָהוּא זִמְנָא, דְּמֵאן דִּיקְרַב בְּהָדָה, אַחֲזִי פְּגִימוּתָא
לְעִילָא, דִּהָא בְּחוּבָא דָא, אִתְעַר חַוְיָא תְּקִיפָא
לְעִילָא, וְאַשְׁדִּי זִוְהָמָא בְּאַתֵּר דְּלֹא אַצְטְרִיד,
וְאִתְחַבֵּר בְּנוֹקְבָא, וְאִתְרַבִּי שְׁעָרֵיהּ לְדַכּוּרָא, בְּנוֹקְבָא
אִסְתָּאֲבַת, וְשְׁעָרָהּ רַבָּא, וְטוּפְרָהּ סְגִיאוּ, וְכִדִּין
דִּינִין שְׂרִיין לְאִתְעָרָא בְּעֵלְמָא, וְיִסְתָּאֲבוּן כֻּלָּא.
הָדָא הוּא דְּכֵתִיב, (במדבר יט) כִּי אֶת מִקְדָּשׁ יְיָ טִמְּא,
מִקְדָּשׁ יְיָ אִסְתָּאֲב, בְּחוּבֵיהּ דְּבְנֵי נִשָּׂא.

לשון הקודש

מִהֶם נְאֻחִים בְּנִקְבוֹת וְנִדְבָקִים בָּהֶם. אוֹי
לְמִי שִׁיקְרַב אֵלֶיהָ בְּאוֹתוֹ זְמַן, שְׁמִי
שִׁיקְרַב עִמָּה, מֵרָאָה פָּנִים לְמַעְלָה, שְׁהִירִי
בְּחֵטָא הָזֶה מִתְעוֹרֵר הַנֶּחֱשׁ הַקָּשָׁה
לְמַעְלָה וּמִטִּיל זֶהְמָה בְּמָקוֹם שְׁלֹא צָרִיד,
וּמִתְחַבֵּר עִם הַנִּקְבָּה, וְנִגְדְּלוֹת שְׁעֵרוֹתָיו
שֶׁל הַזֶּכֶר, וְהַנִּקְבָּה נִמְאָת, וְשְׁעָרָה גְּדוּל
וּצְפָרְנֶיהָ גְּדוּלוֹת, וְאִזּוּ הַדִּינִים שׁוֹרִים

הַתְּחִיל לְהִתְחַבֵּר עִם נִקְבָּה וְהִטִּיל בָּהּ
זֶהְמָה, נִפְרֵד מִמֶּנָּה הַזֶּכֶר, מִשּׁוּם שְׁהִירִי
נִמְאָתָה וְנִקְרָאת טִמְאָתָה, וְאִין רְאוּי לְזַכֵּר
לְקִרְבָּה אֵלֶיהָ. שְׂאוּי אִם הוּא נִטְמָא עִמָּה
בְּזִמְנָן שְׁהִיא טִמְאָתָה.

וְלְמִדְּנֹה, מָאָה עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה מִינֵי
טִמְאָתָה יִרְדּוּ לְעוֹלָם שְׁאֻחוּזִים מִצְדּוֹ שֶׁל
הַנֶּחֱשׁ הַחֲזָק, וְשִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים גְּדוּלִים

תֵּאֲנָא, מָאִי דְכִתִּיב, (בראשית ג) וְאִיבָה אִשִּׁית בִּינָךְ
 וּבֵין הָאִשָּׁה, אַרְבַּעַה וְעֶשְׂרִים זִינִי
 מִסְּאֲבוֹתָא אֲטִיל חַוְיָא בְּנוֹקְבָא, כִּד אֶתְחַבֵּר עִמָּה,
 כְּחוֹשְׁבֹן וְאִיבָה, וְעֶשְׂרִין וְאַרְבַּע זִינִין (ס"א דינִין)
 מִתְעָרִין לְעִילָא, וְעֶשְׂרִין וְאַרְבַּע לְתַתָּא. וְשַׁעְרָא
 רַבָּא, וְטוֹפְרִין סְגִיאוֹ, וּכְדִין דִּינִין מִתְעָרִין בְּכָלָא.
 וְתֵאֲנָא כִּד בָּעֵת אֶתְתָּא לְאֶתְדַּבְּאָהּ, בַּעֲיָא לְסַפְּרָא
 הָהוּא שַׁעְרָא דְרַבִּי בְיוֹמָא דְאִיהִי מִסְּאֲבָא, וּלְסַפְּרָא
 טוֹפְרָהּ, וְכָל הָהוּא זִוְהָמָא דִּי בְהוֹן.

דְּתֵאֲנָא בְּרִזֵּי דְמִסְּאֲבוֹתָא, זִוְהָמָא דְטוֹפְרִין,
 יתַּעַר זִוְהָמָא אַחֲרָא, וּבְגִינִי כֶךְ, בַּעֲיִין
 גְּנִיזָא, וּמֵאן דְּאֶעְבֵּר לוֹן לְגַמְרִי, כְּאֵלוֹ אֶתְעַר חֶסֶד
 בְּעִלְמָא. דְּתִנָּא לָא לְבַעֵי לִיָּה לְאִינִישׁ לְמִיחַב
 דְּיוֹכְרָנָא לְזִינִין בִּישִׁין. דְּתִנִּנֹן אֶלְף וְאַרְבַּע מֵאָה

לשון הקודש

גְּדוֹל וְצַפְרָנִים גְּדוֹלוֹת, וְאִז מִתְעוֹרְרִים
 הַדִּינִים בְּכָל. וְלִמְדִנּוּ, כְּשֶׁרוּצָה אִשָּׁה
 לְהַטְהֵר, צְרִיכָה לְסַפֵּר אוֹתוֹ שַׁעַר שְׁגָדָל
 בְּיוֹם שֶׁהִיא טְמֵאָה, וּלְסַפֵּר אֶת צַפְרָנֶיהָ,
 וְכָל אוֹתָהּ זֶהְמָה שֶׁבָּהּ.

שְׁלִמְדִנּוּ בְּסוֹדוֹת הַטְמֵאָה, שְׁזֶהְמַת
 הַצַּפְרָנִים מְעוֹרְרַת זֶהְמָה אַחֲרֶת, וּמִשּׁוֹם
 כֶּךְ צְרִיכִים גְּנִיזָה, וּמִי שֶׁמַּעֲבִירָם לְגַמְרִי,
 כְּאֵלוֹ הָעִיר חֶסֶד בְּעוֹלָם. שְׁלִמְדִנּוּ, אִין

לְהַתְעוֹרֵר בְּעוֹלָם וְנִטְמָאִים הַכֹּל. זֶהוּ
 שְׁכָתוֹב (במדבר יט) כִּי אֶת מִקְדָּשׁ ה' טָמֵא,
 מִקְדָּשׁ ה' נִטְמָא בַּחֲטָאֵי בְנֵי הָאָדָם.

לְמַדְנּוּ, מַה שְׁכָתוֹב (בראשית א) וְאִיבָה
 אִשִּׁית בִּינָךְ וּבֵין הָאִשָּׁה, אַרְבַּעַה
 וְעֶשְׂרִים מִינֵי טְמֵאָה הֵטִיל הַנֶּחֱשׁ בְּנוֹקְבָה
 כְּשֶׁהִתְחַבֵּר עִמָּה, כְּחֹשְׁבֹן וְאִיבָה,
 וְעֶשְׂרִים וְאַרְבַּעַה מִינִים (דינִים) מִתְעוֹרְרִים
 לְמַעְלָה, וְעֶשְׂרִים וְאַרְבַּעַה לְמַטָּה. וְשַׁעַר

וְחָמֵשׁ זִינִין בִּישׁוּן, מִתְאַחֲדִין בְּהֵיחֻא זֹהֲמָא,
דְּאֵטִיל חֲוִיא תְּקִיפָא, וְכִלְחוּ מִתְעַרְיִן בְּהֵיחֻא
זֹהֲמָא דְמוֹפְרִין.

וְאַפִּילוּ מָאן דְּבָעִי, יַעֲבִיד בְּהוּ חֲרָשִׁין לְבָנֵי נָשָׂא,
מִשּׁוּם אֵינּוּן דְּתַלְיִין בְּהוּ, וּמָאן דְּאֵעֲבֵר (דף)
לוֹן, בְּאֵלּוּ אֲסָגִי חֶסֶד בְּעֶלְמָא, וְדִינִין בִּישׁוּן
לֹא מִשְׁתַּבְּחִין. וַיַּעֲבֵר הֵיחֻא זֹהֲמָא וְמוֹפְרָהָא
דְּרָשִׁים בֵּיה. דְּתַנְיָא, מָאן דְּדָרִיךְ בְּרַגְלִיָּה, אוֹ
בְּמִסְאֲנִיָּה עֲלִיָּהּ, יְכִיל לְאַתְזָקָא. וּמַה בְּהֵאי שְׁיֹרֵי
דְּשְׁיֹרֵי דְּזֹהֲמָא דְּלַעֲיִלָּא בֶּךְ, אֶתְתָּא דְּמִקְבָּלָא
וְאַתְחַבְּרַת בְּחֲוִיא, וְאַטִּיל בָּהּ זֹהֲמָא, עַל אַחַת בְּמַה
וּבְמַה. וְוִי לְעֶלְמָא דְּמִקְבָּלָא מִינָּה מִהֵיחֻא זֹהֲמָא,
בְּגִינֵי בֶּךְ וְאֵל אִשָּׁה בְּנִידַת טְמֵאָתָהּ לֹא תִקְרַב.

לשון הקודש

צָרִיךְ אָדָם לָתֵת זָכַר לְמִינִים רַעִים. וְהָמָּה וְצַפְרָנְיָה שְׂרִשּׁוּמוֹת בָּהּ. שְׁלֻמְדָּנוּ,
שְׁשֻנְיָנוּ, אֵלֶּף וְאַרְבַּע מֵאוֹת וְחֲמִשָּׁה
מִינִים רַעִים נִאֲחֲזִים בְּאוֹתָהּ הַזֹּהֲמָה
שֶׁהֵטִיל הַנֶּחֱשׁ הַחֲזָק, וְכֻלָּם מִתְעוֹרְרִים
בְּאוֹתָהּ וְהִמַּת הַצַּפְרָנִים.
וְאַפִּילוּ מִי שְׂרוּצָה, יַעֲשֶׂה בָּהֶם כְּשָׁפִים
לְבָנֵי אָדָם, מִשּׁוּם אוֹתָם שְׁתַּלּוּיִים בָּהֶם.
וּמִי שְׁמַעְבִּירָם, בְּאֵלּוּ הִרְבָּה חֶסֶד בְּעוֹלָם,
וְדִינִים רַעִים לֹא נִמְצְאוּ, וְתַעֲבֵר אוֹתָהּ

וְהָמָּה וְצַפְרָנְיָה שְׂרִשּׁוּמוֹת בָּהּ. שְׁלֻמְדָּנוּ,
מִי שְׂדוֹרֶךְ בְּרַגְלָו אוֹ בְּנַעְלוֹ עֲלֶיהָ, יְכִיל
לְהַנְזֹק. וּמַה בְּשְׁיֹרֵי הַשִּׁירִים שֶׁל הַזֹּהֲמָה
שְׁלֻמְעֵלָה בֶּךְ - אִשָּׁה שְׁמִקְבָּלַת
וּמִתְחַבְּרַת עִם הַנֶּחֱשׁ וְהֵטִיל בָּהּ זֹהֲמָה עַל
אַחַת בְּמַה וּבְמַה. אוֹי לְעוֹלָם שְׁמִקְבָּל
מִמֶּנָּה אוֹתָהּ זֹהֲמָה. מִשּׁוּם בֶּךְ, וְאֵל אִשָּׁה
בְּנִידַת טְמֵאָתָהּ לֹא תִקְרַב.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר קֹדֶשׁא בְּרִיד הוּא, הָבִיאוּ
עָלַי בִּפְרָה בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ. עָלַי וְדָאִי, בְּגִין
דִּיתַעֲבַר הַהוּא חוּיָא, וְיִתְבָּסֵם מָאן דִּבְעִיָא. עָלַי:
בְּמָה דְכְתִיב, (ישעיה ו) שָׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ. וְעַל
דָּא כְתִיב בְּקִרְחָ, (במדבר טז) הִנּוּעָדִים עַל יֵי, דְבִגְיִיחוֹן
אֲתַעֲר מָאן דִּאֲתַעֲר דְּאֲתִי מִסְטְרִיָּהוּ. אוּף הָכָא
הָבִיאוּ עָלַי בִּפְרָה, עָלַי מִמָּשׁ. בְּגִין דִּיתְבָּסֵם וְיִתַּעֲבַר
וְלֹא אֲשַׁתְּבַח חוּיָא בְּאֲתַר דִּשְׁאֲרִי. וְכָל כֵּךְ לְמָה.
עַל שְׁמַעְטַתִּי אֶת הִירָתִי, וְשִׁלְטָא בָּהּ מָאן דִּלֹּא
אֲצִטְרִיד. וּבְגִין כֵּךְ כְּתִיב וְאַל אִשָּׁה בְּנִדַת טְמֵאָתָהּ
לֹא תִקְרַב.

זִכָּאָה דָּרָא, דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי שְׁאֲרִי בְּגִיָּה.
זִכָּאָה עַדְבִּיָּה בֵּין עֲלָאִין וְתַתָּאִין. עָלֶיהָ
כְּתִיב, (קהלת י) אֲשֶׁרִיד אֶרֶץ שְׁמֹלְכֵךְ בֶּן חוֹרִין. מַהוּ
בֶּן חוֹרִין. דְּזָקוּף רִישָׁא לְגַלְאָה, וְלַפְרָשָׁא מִלִּין

לשון הקודש

שְׁיִתְבָּשֵׁם וְיַעֲבַר וְלֹא יִמָּצֵא הִנָּחֵשׁ
בְּמָקוֹם שְׁשׁוּרָה. וְכָל כֵּךְ לְמָה? עַל
שְׁמַעְטַתִּי אֶת הִירָתִי וְשִׁלְטָא בָּהּ מִי שְׁלֹא
צָרִיד. וּמִשׁוֹם כֵּךְ כְּתוּב, וְאַל אִשָּׁה בְּנִדַת
טְמֵאָתָהּ לֹא תִקְרַב.

אֲשֶׁרִי הַדּוֹר שְׂרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי
שְׂרׁוֹי בְּתוֹכּוֹ. אֲשֶׁרִי גוֹרְלוֹ בֵּין עֲלִיוֹנִים
וְתַתָּחוֹנִים. עָלִיו כְּתוּב (קהלת י) אֲשֶׁרִיד

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ
הוּא: הָבִיאוּ עָלַי בִּפְרָה בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ. עָלַי
וְדָאִי, כְּדִי שְׁיַעֲבַר אוֹתוֹ הִנָּחֵשׁ וְיִתְבָּשֵׁם
מִי שְׁצָרִיד. עָלַי, כְּמוֹ שְׁכְּתוּב (ישעיה ו)
שָׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ. וְעַל זֶה כְּתוּב
בְּקִרְחָ, (במדבר טז) הִנּוּעָדִים עַל ה', שְׁבִגְלָלָם
מִתַּעוּרָר מִי שְׁמַתַּעוּרָר שְׁבֵא מַצְדָּם. אַף
כָּאן הָבִיאוּ עָלַי בִּפְרָה, עָלַי מִמָּשׁ, כְּדִי

וְלֹא דָחִיל. בְּהֵאֵי דְאִיהוּ בֶן חוּרִין, וַיֵּימָא מָאִי
 דְּבִעֵיָא וְלֹא דָחִיל. מַהוּ מְלַבֵּד. דָּא הוּא רַבִּי
 שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, מְאָרִיָּה דְאֹרִיִּיתָא, מְאָרִיָּה
 דְּחֻכְמָתָא. דְּבִד הָוָה רַבִּי אָבָא וְחֻבְרֵיָא חֲמָאן
 לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, הָווּ רַחֲטֵי אֲבִתְרִיָּה, וְאַמְרִי, (הושע
) אַחֲרֵי יִי יִלְכוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּתִיב (ישעיה סו) וְהָיָה מִיָּדִי חֲדָשׁ
 בְּחֲדָשׁוֹ וּמִיָּדִי שְׁבַת בְּשַׁבְּתוֹ, אָמַי שְׁקִיל
 דָּא בְּדָא. אֵלָא כֻּלָּא בְּחֵד דְּרַגְנָא סְלִיקוּ, דָּא אֲזִידִּינוּ
 בְּדָא. וְחֲדָוּתָא דְּדָא בְּדָא לָא אֲשַׁתְּבַח, אֵלָא בְּדָא
 אֲתַגְלִי עֲתִיקָא קִדִּישָׁא, וּבְדִין חֲדָוּתָא דְּכֻלָּא.
 וְתַנִּינָן, בְּתִיב (תהלים צב) מִזְמוֹר שִׁיר לַיּוֹם הַשַּׁבָּת, לַיּוֹם
 הַשַּׁבָּת מִמָּשׁ. שְׁבַחָא דְקָא מְשַׁבַּח קִדְשָׁא בְּרִיד
 הוּא. בְּדִין חֲדָוּתָא אֲשַׁתְּבַח, וְנִשְׁמָתָא אֲתוּסְפַת.

לשון הקודש

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּתוּב (ישעיה סו) וְהָיָה
 מִיָּדִי חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ וּמִיָּדִי שְׁבַת בְּשַׁבְּתוֹ.
 לְמָה שְׁקוּל זֶה בְּזוּהָ? אֵלָא הַכֹּל בְּדִרְגָּה
 אַחַת עוֹלָה. זֶה מְזֻדָּג עִם זֶה, וְשִׁמְחָה שֶׁל
 זֶה עִם זֶה לֹא נִמְצְאָת, אֵלָא בְּשִׁמְתַּגְלָה
 הַעֲתִיק הַקְּדוּשׁ, אֲזִי זֹהִי חֲדָוּת הַכֹּל.
 וְשִׁנְיָנוּ, בְּתוּב (תהלים צב) מִזְמוֹר שִׁיר לַיּוֹם
 הַשַּׁבָּת, לַיּוֹם הַשַּׁבָּת מִמָּשׁ. הַשַּׁבָּת
 שְׁמִשְׁבַּח הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲזִי נִמְצְאָת

אַרְצֵי שְׁמִלְכָּד בֶּן חוּרִים. מַהוּ בֶּן חוּרִים?
 שְׁזוּקָה רֹאשׁ לְגִלּוֹת וּלְפָרֶשׁ דְּבָרִים וְאִינוּ
 פּוֹחֵד. בְּזוּהָ שְׁהוּא בֶּן חוּרִין, וַיֹּאמֶר מַה
 שְׁהוּא רוּצָה וְלֹא פּוֹחֵד. מִי זֶה מְלַבֵּד? זֶה
 הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, בַּעַל הַתּוֹרָה,
 בַּעַל הַחֻכְמָה. שְׁבַחָהּ רַבִּי אָבָא
 וְחֻבְרִים רֹאִים אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָיוּ
 רְצִים אַחֲרָיו וְאַמְרִים: (הושע יא) אַחֲרֵי ה' יִלְכוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

דִּהָא עֲתִיקָא אֲתִגְלִי וְזוּוּנָא יוֹדֵמֵן.

אוֹף הָכִי בְּחִדְתוּתִי סִיחָרָא, דִּהָא נִהִיר לָהּ שְׂמִשָּׁא
בְּחִדְוֹתָא דְנִהִירוּ דְעֲתִיקָא לְעִילָא. בְּגִינִי בִּדְ
הָאִי קֶרְבְּנָא הוּא לְעִילָא, בְּגִין דִּיתְבָּסֵם כֹּלָא,
וַיִּשְׁתַּבַּח חִדְוֹתָא בְּעֶלְמָא, וְעַל דָּא הָבִיאוּ עָלֵי
כַּפְרָה, דִּיִּיקָא מִלָּה.

תַּאנָּא, כְּתִיב (במדבר כח) עוֹלֹת שִׁבְת בְּשִׁבְתוֹ עַל
עוֹלֹת הַתָּמִיד, דְּבַעֵי לְכוּוּנָא לְבָא לְעִילָא
לְעִילָא, יִתִּיר מִשְׁאֵר יוֹמִין. וְעַל דָּא עַל עוֹלֹת
הַתָּמִיד דִּיִּיקָא. תַּנְיָא, כְּתִיב בְּחִנָּה (שמואל א א) וְתִתְפַּלֵּל
עַל יִי, עַל דִּיִּיקָא, בְּגִין דְּבִנִּין בְּמוֹלָא קִדִּישָׁא
תַּלְיִין, בְּמָה דְאֻקִּימָנָא וְלִית לָךְ מִלָּה בְּאוֹרֵייתָא,
אוּ אַת זַעֲרָא בְּאוֹרֵייתָא. דִּלָּא רְמִיזָא בְּחֻכְמָתָא
עֲלָאָה, וְתַלְיִין מַגִּיהַ תְּלִי תְלִין רְזִין דְּחֻכְמָתָא

לשון הקודש

בְּשִׁבְתוֹ עַל עֹלֹת הַתָּמִיד, שְׁצָרִיד לְכוּנָא
אֶת הַלֵּב לְמַעְלָה לְמַעְלָה יוֹתֵר מִבְּשָׂאֵר
הַיָּמִים. וְעַל זֶה עַל עֹלֹת הַתָּמִיד דְּיֻקָּא.
לְמַדְנֵנוּ, כְּתוּב בְּחִנָּה (שמואל א א) וְתִתְפַּלֵּל
חִנָּה עַל ה', עַל דְּיֻקָּא, מִשּׁוּם שְׁהַבְנִים
תְּלוּיִים בְּמִזְל הַקָּדוֹשׁ, כְּמוֹ שְׂבָאֲרֵנוּ. וְאִין
לָךְ דְּבָר בְּתוֹרָה אוּ אוֹת קְטָנָה בְּתוֹרָה
שְׂלָא רְמִיזָה בְּחֻכְמָה הַעֲלִיזָנָה, וְתְלוּיִים
מְמָנָה תְּלִי תְלִים שֶׁל סוּדוֹת הַחֻכְמָה

שְׂמִיחָה, וְנִשְׁמָה מִתּוֹסְפֶת. שְׁהִרֵי הָעֲתִיק
הַתְּנָלָה, וְהַזּוּוּג יוֹדֵמֵן.

אַתְּ כִּד בְּחִדְוֹשׁ הַלְבָּנָה, שְׁהִרֵי מֵאִיר
הַשְּׂמִשׁ בְּשִׁמְחַת הָאוֹר שֶׁל הָעֲתִיק
לְמַעְלָה. מִשּׁוּם כִּד הַקֶּרְבֵּן הַזֶּה הוּא
לְמַעְלָה, כְּדִי שֶׁהַכֹּל יִתְבַּשֵּׂם וְתִמְצָא
שְׂמִיחָה בְּעוֹלָם, וְעַל כֵּן הָבִיאוּ עָלֵי כַּפְרָה,
דְּבָר מְדִיק.

לְמַדְנֵנוּ, כְּתוּב (במדבר כח) עֹלֹת שִׁבְת

עֲלָאָה, הָדָא הוּא דְבִתְיָב, (שיר השירים ה) קְוֻצוֹתָיו
תִּלְתְּלִים, וְהָא אֶתְמַר.

רַבִּי יוֹסִי אֲשַׁבְּחִיה לְרַבִּי אַבָּא, דִּהְוָה יְתִיב וְקֹאֲרִי,
הָאִי קָרָא דְבִתְיָב, (תהלים נה) הַשִּׁלֵּךְ עַל יְיָ יְהִבְךָ,
עַל דִּיִּיקָא, דִּהָא מְזוּנִי בְּמִזְלָא תְלִינ. רַבִּי יְהוּדָה
הָוָה קֹאֲרִי, (תהלים לב) עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חָסִיד אֱלִיךָ
לָעֵת מְצֹא. עַל זֹאת וְדָאִי. לָעֵת מְצֹא, הָא
אוֹקִימְנָא. אֲבָל לָעֵת מְצֹא, כְּמָה דְבִתְיָב, (ישעיה
נה) דִּרְשׁוּ יְיָ בְּהַמְצֹאוֹ קִרְאוּהוּ בְּהִיּוֹתוֹ קְרוֹב. דְּבַר
אַחַר לָעֵת מְצֹא, בְּשַׁעֲתָא דְנִגְהִרִין נִגְדִין וְאֶתְמַשְׁכָּאן,
וּמִסְתַּפְּקִי אֲבָהֶן, וּמִתְפַּרְכָּאן כְּלָא. רַק לְשֹׁטֵף מִים
רַבִּים, מָאן שֹׁטֵף מִים רַבִּים, דָּא עֲמִיקָא דְמִבּוּעִין
וְנִגְהִרִין, דְּמֹאן יִזְכָּה לִיה, וּמֹאן יִזְכָּה לְקִרְבָּא
וְלִסְלָקָא תַּפְּנִין. הָדָא הוּא דְבִתְיָב בֵּיה, (תהלים לב) רַק
לְשֹׁטֵף מִים רַבִּים אֱלִיוֹ לֹא יִגִּיעוּ דִּהָא לֹא זַכָּאן,
וְלֹא יִכְלִין.

לשון הקודש

אֱלִיךָ לָעֵת מְצֹא. עַל זֹאת וְדָאִי. לָעֵת
מְצֹא, הָאִי בְּאַרְנֹנִי. אֲבָל לָעֵת מְצֹא, כְּמֹ
שִׁבְתוֹב (ישעיה נה) דִּרְשׁוּ ה' בְּהַמְצֹאוֹ קִרְאוּהוּ
בְּהִיּוֹתוֹ קְרוֹב. דְּבַר אַחַר לָעֵת מְצֹא –
בְּשַׁעֲתָא שְׁנִיחָרוֹת שׁוּפְעִים וְנִמְשָׁכִים,
וְהָאֲבוֹת נִגְהִים, וְהַכֵּל מִתְפַּרְכִּים. רַק
לְשֹׁטֵף מִים רַבִּים, מִי זֶה הַשֹּׁטֵף מִים

הַעֲלִינָה. וְהוּ שִׁבְתוֹב (שיר ה) קְוֻצוֹתָיו
תִּלְתְּלִים, וְהָאִי נִתְבָּאֵר.

רַבִּי יוֹסִי מְצֹא אֶת רַבִּי אַבָּא שְׁהִיה
יּוֹשֵׁב וְקוֹרָא אֶת הַפְּסוּק שִׁבְתוֹב, (תהלים נה)
הַשִּׁלֵּךְ עַל ה' יְהִבְךָ, עַל דְּוִקָּא. שְׁהִירִי
מְזוּנֹת תְּלוּנִים בְּמִזְלָא. רַבִּי יְהוּדָה הָיָה
קוֹרָא, (שם לב) עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חָסִיד

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כְּתִיב (תהלים כז) אַחַת שָׁאַלְתִּי מֵאֵת
 יי' אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ וְגו'. וּבְאִין אֵינּוֹן צְדִיקִיָּא,
 דְּכַמָּה גְּנִיזִין עֲלָאִין טְמִירִין לְהוּ בְּהָהוּא עֲלֵמָא,
 דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא מְשַׁתַּעֲשֵׂעַ בְּהוּ בְּאֵינּוֹן עֲלֵמִין,
 בְּמָה דְּאוֹקִימָנָא בְּנַעַם יי', וְהָא אֲתָמַר. רַבִּי חֲזַקְיָה
 אָמַר מֵהֶבֶא, (ישעיה סד) עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים וּזְלָתָךְ
 יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לוֹ. יַעֲשֶׂה, תַּעֲשֶׂה מִיבְעֵי לִיהּ. אֵלָא
 יַעֲשֶׂה וְדָאִי, הֵיִינוּ (ישעיה לח) יוֹסִיף עַל יְמִיד חֲמִשׁ
 עֶשְׂרֵה שָׁנָה. וְהֵיִינוּ הַשְּׁלֵף עַל ה' יְהֻבָּה. וּכְתִיב
 וַתִּתְפַּלֵּל עַל יי'. וְכֹלָא חַד.

וּבְאֵה חוֹלְקִיהוֹן דְּצְדִיקִיָּא, בְּעֲלֵמָא דִּין
 וּבְעֲלֵמָא (דף פ' ע"א) דְּאֵתִי, עַלִּיָּהוּ
 כְּתִיב (תהלים ה) וַיִּשְׁמְחוּ כָּל חוֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם יְרֵנּוּ
 וַתִּסַּךְ עֲלֵימוֹ וַיַּעֲלִצוּ בָךְ אוֹהֲבֵי שְׁמֶךָ. וּכְתִיב (תהלים

לשון הקודש

הַעוֹלָמוֹת, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ בְּנַעַם ה', וְהָרִי
 נִתְבָּאֵר. רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר, מִכָּאֵן (ישעיה סד)
 עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים וּזְלָתָךְ יַעֲשֶׂה
 לְמַחֲכָה לוֹ. יַעֲשֶׂה?! תַּעֲשֶׂה הָיָה צָרִיךְ
 לְהִיטֵל! אֵלָא יַעֲשֶׂה וְדָאִי. הֵיִנוּ (שם לח) יוֹסִיף
 עַל יְמִיד חֲמִשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה. וְהֵיִנוּ הַשְּׁלֵף
 עַל ה' יְהֻבָּה. וּכְתוּב וַתִּתְפַּלֵּל עַל ה'.
 וְהַבֵּל אַחַד.

אֲשֶׁרִי חֲלָקָם שֶׁל הַצְּדִיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וּבְעוֹלָם הַבָּא. עֲלֵיהֶם כְּתוּב (תהלים ה)

רַבִּים? זֶהוּ עִמָּךְ הַנִּחָלִים וְהַנְּהָרוֹת, שְׁמִי
 יִזְכֶּה לוֹ וְיָמִי יִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב וּלְעֹלֹת לְשָׁם.
 זֶהוּ שְׁכֵתוֹב בּוֹ, (תהלים לח) רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם
 רַבִּים אֵלָיו לֹא יִגִּיעוּ, שְׁהָרִי לֹא זֹכִים
 וְלֹא יוֹכִלִים.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כְּתוּב (שם כז) אַחַת
 שָׁאַלְתִּי מֵאֵת ה' אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ וְגו'.
 אֲשֶׁרִיהֶם הַצְּדִיקִים שְׁכַמָּה גְּנִזִּים עֲלִיוֹנִים
 שְׁמוּרִים לָהֶם בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם, שֶׁהַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא מְשַׁתַּעֲשֵׂעַ עִמָּם בְּאוֹתָם

(קמ) אַךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יֵשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פָּנֶיךָ.
 וּכְתִיב (תהלים ט) וַיִּבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שִׁמְךָ כִּי לֹא עֲזַבְתָּ
 דֹּרְשֶׁךָ יי'. בָּרוּךְ יי' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. יִמְלֹךְ יי'
 לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

פֶּרֶשֶׁת קְדוּשִׁים

וַיֹּדַעַר יי' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. (ויקרא יט) דַּבֵּר אֶל כָּל
 עַדַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם
 קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יי' אֱלֹהֵיכֶם. רַבִּי
 אֶלְעָזָר פֶּתַח, (תהלים לב) אֵל תִּהְיוּ כְּסוּם כְּפָרֵד אֵין
 הָבִין וְגו'. בְּכַמָּה זְמַנִּין אֲזַרְיִיתָא אֶסְהִידַת בְּהוּ
 בְּבִנֵי נִשְׂא, בְּכַמָּה זְמַנִּין אֲרִימַת קָלִין, לְכָל סְטָרִין
 לְאַתְעָרָא לְהוּ, וּבְלָהוּ דְּמִיכִין בְּשִׁינְתָא
 בְּחוּבִיחֹן (ס"א בְּחוּרִיחֹן), לָא מְסַתְּבָלִין, וְלֹא מְשַׁנְיָחִין,
 בְּהִיד אַנְפִּין יְקוּמוּן לְיוֹמָא דְּדִינָא עֲלָאָה, בְּד

לשון הקודש

וַיִּשְׁמְחוּ כָּל חוּסֵי בְךָ לְעוֹלָם יִרְגְּנוּ וְתַסְפֶּךָ
 עֲלֵימוּ וַיַּעֲלִצוּ בְךָ אֱהָבֵי שִׁמְךָ. וּכְתוּב
 (שם קמ) אַךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יֵשְׁבוּ
 יִשְׂרָאֵל אֶת פָּנֶיךָ. וּכְתוּב (שם ט) וַיִּבְטְחוּ
 בְךָ יוֹדְעֵי שִׁמְךָ כִּי לֹא עֲזַבְתָּ דֹּרְשֶׁיךָ ה'.
 בָּרוּךְ יי' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. יִמְלֹךְ יי'
 לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

פֶּרֶשֶׁת קְדוּשִׁים

וַיֹּדַעַר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר דַּבֵּר אֶל כָּל

עַדַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם קְדוּשִׁים
 תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם. רַבִּי
 אֶלְעָזָר פֶּתַח, (תהלים לב) אֵל תִּהְיוּ כְּסוּם
 כְּפָרֵד אֵין הָבִין וְגו'. בְּכַמָּה פְּעָמִים
 הִתְנַחֵה מְעִידָה בְּבִנֵי אָדָם, בְּכַמָּה פְּעָמִים
 הִיא מְרִימָה קוֹלוֹת לְכָל הַצְּדִידִים לְהַעֲרִיר
 אוֹתָם וְכָל הַכְּדוּמִים שְׁנֵדִיכְטֵי אֵיהֶם בְּחוּרִיחֵם,
 אֵינֶם מְסַתְּבָלִים וְאֵינֶם מְשַׁנְיָחִים בְּאִיזָה
 פְּנִים יַעֲמְדוּ לְיוֹם הַדִּין הָעֲלִיוֹן, בְּשִׁינְתָּבַע